

Vol. XXXIX.

SIMON HEW AVITARNE BEQUEST.

BHADANTĀCARIYA BUDDHAGHOSA MAHĀ THERĀ'S

COMMENTARY TO THE

JĀTAKA PĀLI.

PART VI.

(තිರිವಣ್ಣಶ್ಲೋಕಾನಾಂ ವಿವරි.සතිම. පොත්ත.)

හදනතාවරිය බුද්ධඝෝස මහාථෙරවරප්පභිතා

ජාතකටඨකවා.

ජට්ඨමො භාගො.

(වනොළිස-සකුන්දස-සට්ඨි-සතනති-අසිති නිපාතවණ්ණනා.)

සිරිලකාදිපො

නගරවහන්සේපනතිංක පතිට්ඨිත.

අභිනවාදමධ්‍යානං හමරුරඤ්ඤවිහාරමඤ්ඤාවසනා

හදනතට්ඨකිතෙන

විදුරුපොල පියතිය්‍ය මහානායකත්ථෙරෙන

සංඥාපිතාතිසඤ්ඤාව.

වු: ව: 2481.

ක්‍රි: ව: 1987.

මිල රු.225/-

(නිව්වනවූද්දායකයා එතුහවහොත්තිසමි. පපාන්ත.)

සද්ධාතාචරිය බුද්ධිසොස මහාථෙරචරපපණිනා

ජාතිකවස්තුවා.

ජට්ඨමො භාගො.

(වනභාලිස-සකුසුස-සට්ඨි-සතනති-අසිති නිපාතවණ්ණනා.)

හදනනාවරිය බුද්ධසොස මහාචාර්යවරයාණනා

ජාතිකවස්තුව.

ජට්ඨමො භාශො.

(වනනාළිස-පඤ්ඤාස-සට්ඨි-සත්තති-අසිතිනිපාතවණනනා.)

සිරිලකිකාදිපෙ

නගරධනණපුරෙසනතිකෙ පතිට්ඨිතං

අතිනවාරමබ්‍යාතං හමරුරුද්දවිහාරමජ්ඣාචසනා

හදනනපණ්ණිකෙන

විදුරුපොල පියතිස්ස මහානායකථෙරෙන

සංසොධිතාතිසංඛිතාව.

සසිමන් භේවාචිතාරණ මහාසයාණනෙන

සොගනෙන

සිඤ්ඤාච කුමාරදස බුනසිහාභිධානෙන

තිපිටකමුද්‍රණයෙ මුද්‍රණපෙනා

පාකට්ඨිකතා.

බු: ව: 2481.

ක්‍රි: ව: 1987.

Vol. XXXIX.

SIMON HEW AVITARNE BEQUEST.

BHADANTĀCARIYA BUDDHAGHOSA MAHĀ THERĀ'S

COMMENTARY TO THE

JĀTAKAPĀLI.

PART VI.

REVISED AND EDITED BY

The Venerable Pandit

WIDURUPOLA PIYATISSA MAHĀ NĀYAKA THERA

Bambarakele Vihāre, Nuwara Eliya,

Ceylon.

PUBLISHED BY THE TRUSTEE:

SIRINATHA KUMARADASA MOONESINGHE ESQ.

THE TRIPITAKA PUBLICATION PRESS

MALIGAKANDA,

COLOMBO. (CEYLON.)

B: E: 2481.

C: E: 1937.

PUBLISHERS NOTE

The late Mr. SIMON ALEXANDER HEWAVITARANE, who in his life time had begun to publish the TRIPITAKA, left a bequest for its completion after his death. He died suddenly on 17th January 1913 and in accordance with his wishes his Trustees had published the Commentaries on the Text in 49 volumes. After seventy years these books are no longer readily available.

His widow Mrs. SOMAWATI HEWAVITARANE who passed away on 10th January 1982 at the age of 94, had prior to her death, created the SOMAWATI HEWAVITARANE TRUST to carry on the good work started by her late husband and bequeathed her entire estate to this Trust.

We the Trustees of the Somawati Hewavitarane Trust, having seen the need to re-print the Commentaries, have undertaken this task to help both the student and teacher of the Dhamma and in the hope that this act of ours will help to preserve the Noble Teachings of the Blessed One for the benefit of the future generations and thereby prolong the life of the Buddha Sasana by many more thousands of years.

May the fruits of this meritorious act help the late Simon Alexander Hewavitarane and Somawati Hewavitarane Maha Upasikawa in Sansāra and towards their final attainment of Nibbana.

*Noel Wijenaika
Nanda Amerasinghe
Parinda Ranasinghe*

06-03-2009

Somawati Hewavitarane Trust Office,
130, Maligakanda Road, Colombo-10,
SRI LANKA.

PREFATORY NOTE.

WITH the publication of the sixth part of the Jātaka Aṭṭhakathā, beginning with the 40th Canto [Nipāta] and ending with 80th, I have much pleasure in placing before the public the 39th volume of the Simon Hewavitarne Bequest Series. The editing of this volume has also been done by the Ven'ble Pandit Widurupola Piyatissa Mahā Nāyaka Thero of the Up-country Amarapura Sect, Bambarakele Vihare, N'Elia. I beg to convey my heartfelt thanks to the Revd. Editor who edited this volume with great personal inconvenience having always a busy life.

I have much pleasure to announce that the seventh or the last part of the Jātaka Commentary, the Mahā Nipāta and second part of Pancappakarāṇa Aṭṭhakathā are well in hand and will be out during the course of next year. Further I wish to mention here with the profound sorrow that the 25th anniversary of the death of Late Mr. Simon Hewavitarne, the benefactor of this Bequest Series, falls on the 17th January 1938.

S. K. Moonesinghe.

Tripitaka Publication Office,
Maligakanda, Colombo.

20th December 2481
1937

ABBREVIATIONS.

සංකේතවන්තිරූපනං.

සි.	සිහලපොතකං.
ඉං.	මුද්‍රිත ඉංග්‍රීසිකර පොතකං.
සඝා.	මුද්‍රිත සඝාමකර පොතකං.

සූචි ප නිවං.

CONTENTS.

අංකය.	විෂයය.	පිටුව.
1.	තෙසකුණජාතකං.	15
2.	සරභමයජාතකං.	37
3.	අලවුසාජාතකං.	45
4.	සඞ්ඛපාලජාතකං.	58
5.	වුලසුතසොමජාතකං.	70

වනනාලීසානිපාතවණ්ණනා නිට්ඨිතා.

1.	නලිනිකාජාතකං.	83
2.	උමාදනනිජාතකං.	98
3.	මහාබොධිජාතකං.	114

පඤ්ඤාසානිපාතවණ්ණනා නිට්ඨිතා.

1.	සොණකජාතකං.	127
2.	සඞ්ඛිච්චජාතකං.	141

සංඝනිපාතවණ්ණනා නිට්ඨිතා.

1.	කුසජාතකං.	167
2.	සොණනන්දජාතකං.	184

සත්තනිපාතවණ්ණනා නිට්ඨිතා.

1.	වුලසංඝජාතකං.	201
2.	මහාගංඝජාතකං.	223
3.	සුඛාගොජ්ජජාතකං.	249
4.	කුණාලජාතකං.	288
5.	මහාසුතසොමජාතකං.	330

අසිනිපාතවණ්ණනා නිට්ඨිතා.

THE LATE
MR. SIMON ALEXANDER HEWAVITARNE.

BORN 20TH MARCH, 1875.

DIED 17TH JANUARY, 1913.

සෝමාවතී හේවාචිතාරණ මැතිනිය

THE LATE
VEN'BLE ANAGARIKA DHARMAPALA.
(SIRI DEVAMITTA DHAMMAPALA)
Director of Tripitaka Muddrana Sabha

BORN 17TH SEPTEMBER, 1864.

DIED 29TH APRIL, 1933

ଅବିନାଶି ଓ ଶାନ୍ତି.

17. 1.

අතීතේ බාරණසියං මුහුදුතෙතා රජුං කාරෙතෙතා අපුතනතො
අහොසි, පතෙතෙතා පුතනං වා ධිතරං වා නලභි, සො එකදිවසං
මහතෙතන පරිවාරෙන උය්‍යානං ගතො දිවසනාගං උය්‍යානෙ කිසිත්වා
මහලභොලරුකිනමුලෙ සයනං අත්ථිත්වා පථානං තිද්ධිත්වා පමුදො
සාලරුකිං ඔලොකෙත්වා තත්ථ සකුණකුලාවකං පසයි, සහදස්සනො
තෙවස්ස ඕතෙයො උපපජ්ජි, සො එකං පුරිසං පතෙකාසාපෙත්වා
ඉමං රුකිං අභිරුහිත්වා එතස්මිං කුලාවතෙ කස්සපි අත්ථිතං වා
තත්ථිතං වා ජානාතිති ආහ, සො අභිරුහිත්වා තත්ථ තිණි අණ්ණකාති

දිසාවා රඤ්ඤාදා ආරොවෙසි. රුජා තෙනති එතෙසං උපරි නාසාවානං මා විසංපේජසිති වත්තා වචෙතාටතෙ කප්පාසපිට්ඨං අත්ථරිත්වා තත්තෙව තාති අණ්ඩකාති යපෙත්වා සණ්ඨිතං ඔතරුහිති ඔතාරුපෙත්වා වචෙතාටතං හත්තෙන ගහෙත්වා කතරසකුණ්ණිකාති නාමෙතාතිති අමචෙව පුච්ඡි. තෙ මයං න ජානාම තෙසාදා ජාතිස්සන්තිති වදිංසු.

රුජා තෙසාදෙ පකෙකාසාපෙත්වා පුච්ඡි. තෙසාදා මහාරුජ එතෙසු එකං උපුකඅණ්ඩං එකං සාද්‍රිකාඅණ්ඩං එකං සුවකඅණ්ඩනති කථංසිංසු. තිං පන එකස්මිං කුලාවතෙ තිණ්ණං සකුණ්ණිකානං අණ්ඩාති ගොන්තිති. ආම දෙව පරිපතේ අසති සුතික්ඛිතතාති න තස්සන්තිති. රුජා තුස්සිත්වා ඉමෙ මම පුත්තා හවිස්සන්තිති තාති තිණ්ණි අණ්ඩාති තයො අමචෙව පටිච්ඡාපෙත්වා ඉමෙ මයං පුත්තා හවිස්සන්ති තුච්චො සාධුකං පටිජගතිත්වා අණ්ඩකොසතො තික්ඛිතතකාලෙ මම ආරෙ වෙය්‍යාපාති ආහ.

තෙ තාති සාධුකං රක්ඛිංසු. තෙසු පඨමං උපුකඅණ්ඩං හිජ්ජි. අමචෙව එකං තෙසාදං පකෙකාසාපෙත්වා ඉත්ථිභාවං වා පුරිස්භාවං වා ජානාතිති වත්තා තෙන තං විමංසිත්වා පුරිසොති ටුතෙත රුජානං උප සඬකම්භිත්වා පුත්තො තෙ දෙව ජාතොති ආහ. රුජා තුච්චො තස්ස ඛත්තං ධනං දත්වා පුත්තකං මෙ සාධුකං පටිජග්ග වෙස්සන්තරොති වස්ස නාමං කරොතිති වත්තා උයෙසාපේසි සො තථා අකාසි. තතො කතිපාහවච යෙන සාද්‍රිකාඅණ්ඩං හිජ්ජි. සොපි අමචෙවො තං තෙසාදෙන විමං සාපෙත්වා ඉත්ථිති සුත්වා රඤ්ඤාදා සන්තිකං ගන්ත්වා ධිතා තෙ දෙව ජාතොති ආහ. රුජා තුච්චො තස්ස පි ඛත්තං ධනං දත්වා ධිතරං මෙ සාධුකං පටිජග්ග කුණ්ඩලිනීතිවස්සා නාමං කරොතිති වත්තා උයෙසාපේසි සොපි තථා අකාසි. පුත්ත කතිපාහවචයෙන සුවකණ්ඩං හිජ්ජි. සොපි අමචෙවො තෙසාදෙන විමංසිත්වා පුරිසොති ටුතෙත රඤ්ඤාදා සන්තිකං ගන්ත්වා පුත්තො තෙ දෙව ජාතොති ආහ. රුජා තුච්චො තස්ස පි ඛත්තං ධනං දත්වා පුත්තස්ස මෙ මහනෙතන පරිවාරෙන මභිගලං කත්වා ජම්බුකොති වස්ස නාමං කරොතිති වත්තා උයෙසාපේසි. සොපි තථා අකාසි. තෙ තයොපි සකුණං තිණ්ණං අමචවානං ගෙහෙසු රුජකුමාරපරිහාරෙන වසිස්සති. රුජා මම පුත්තො මම ධිතාති චොගරති. අථස්ස අමචවා අඤ්ඤාමඤ්ඤා අවහසන්ති පස්සථ රඤ්ඤාදා කිරිසං තිරච්ඡාතගතෙ පුත්තො මෙ ධිතා මෙති වදනොතා විවරතිති. තං සුත්වා රුජා විනෙතසි ඉමෙ අමචවා එතෙසං මම පුත්තානං පඤ්ඤාසමපදං න ජාතන්ති පාකටං තෙසං කාරිස්සාමිති. අථෙතං අමචවා වෙස්සන්තරස්ස සන්තිකං පෙසෙසි තුච්චාකං පිතා පඤ්ඤං පුච්ඡිතුකාමො කාදා කීර අගන්ත්වා පුච්ඡතුති. අමචෙවො ගන්ත්වා වෙස්සන්තරං වන්දිත්වා තං සාසනං ආරෙ වෙසි. වෙස්සන්තරෙ අත්තනො පටිජග්ගකං අමචවා පකෙකාසාපෙත්වා මයං පන පිතා මං පඤ්ඤං පුච්ඡිතුකාමො තස්ස ඉධාගතස්ස සක්කාරං භාතුං වට්ඨති කාදා ආගච්ඡතුති පුච්ඡි. අමචෙවො ඉතො සත්තමෙ දිවසෙ

ආගව්‍ය්‍යානු ආග. තං සුචා වෙස්සනනරෙ පිතා මෙ ඉතො සත්තමෙ දිවසෙ ආගව්‍ය්‍යානු චචා උයොපෙසි. සො ආගතො රඤ්ඤ ආචිකි.

රුජා සත්තමෙ දිවසෙ නගරෙ හෙරිං වරපෙචා පුතනස්ස තිවෙ සනං අගමාසි. වෙස්සනනරෙ රඤ්ඤ මහනතං සකකාරං කාරෙසි. අනතමසො දුසකමමකරනමපි සකකාරං කාරපෙසි. රුජා වෙස්සනත රස්ස සකුණස්ස ගෙහෙ භුඤ්ජිතා මහනතං යසං අනුභවිතා සකතිවෙ සනං ආගතො රුජභගණෙ මහාමණ්ඩපං කාරෙචා නගරෙ හෙරිං වර පෙචා අලභිකතමණ්ඩපෙ මහාජනපරිවාරෙ නිසිදිතා වෙස්සනතරං ආනෙතුති අමව්‍යස්ස සනතිකං පෙසෙසි. අමව්‍යස්ස වෙස්සනතරං පුට්ඨණ්ඩපිඨෙ නිසිදුපෙචා ආනෙසි. සකුණො පිතු අබෙක නිසිදිතා පිතරං සහ කිප්පිතා ගතො තතෙව පුට්ඨණ්ඩපිඨෙ නිසිදි. අථ නං රුජා මහාජනමණ්ඩ රුජබමමං පුට්ඨනෙතා පඨමං ගාථමාග.-

වෙස්සනතරං තං පුට්ඨමි සකුණා භගුමඤ්ඤ තෙ,
රජං කාරෙතුකාමෙන කිංසු කිව්වං කතං වරනති.

තත් සකුණාති තං ආලපති. කිංසුති කතරං කිව්වං කතං වරං උතතමං හොති කපෙති මෙ තාත සකලං රුජබමමනති ඵලං කිර තං සො පුට්ඨ. තං සුචා වෙස්සනනරෙ පඤ්ඤං අකපෙචාව රුජානං තාව පමාදෙන වොදෙනො දුතියං ගාථමාග.

විරස්සං වත මං තාතො කංසො බාරුණසිග්ගහො,
පමනො අපමනතමපි පිතා පුතනං අවොදසිති.

තත් නාතොති පිතා. කංසොති ඉදං තස්ස නාමං. බාරුණසිග්ග හොති චතුති සභිගහවඤ්ඤති බාරුණසිං සභිගහො වතනනො. පමනොති ඵලරූපානං පණ්ඩිතානං සනතිකෙ වසනො පඤ්ඤස්ස අපුට්ඨනෙත පමනො. අපමනතනති සීලාදිගුණයොගෙන මං අපමනතං. පිතාති පොසකපිතා. අවොදසිති අමව්‍යස්සති තිරව්‍යානගෙන පුතෙත කතා වොහරතිති අවහසිග්ගො පමාදං ආපජ්ජිතා විරස්සං අජ්ජ වොදෙසි පඤ්ඤං පුට්ඨති වදති. ඵලං ඉමාය ගාථාය වොදෙචා මහාරුජ රඤ්ඤ නාම තිසු ධම්මෙසු ධම්මා ධම්මෙන රජං කාරෙ තබ්බනති චචා රුජබමමං කපෙතො ආග.

පඨමෙනෙව විතථං කොධං හාසං නිවාරයෙ,
තතො කිව්වාති කාරෙය්‍ය තං වතං ආහු බතතිග.

යං චං තාත තපෙ කමමං පුබ්බ කතමසංසයං,
රතො දුට්ඨො ව යං කසිරු න තං කසිරු තතො පුත.

බතතිගස්ස පමනතස්ස රට්ඨසමිං රට්ඨවසික,
භබ්බ වොගා විතස්සනති රඤ්ඤ තං වුච්චනෙ අසං.

සිරි ව නාන ලකඛිව පුච්ඡිතා එතදමුට්ඨං,
 උට්ඨානවිරියෙ පොසෙ රමාගං අනුසුය්‍යනො,
 උය්‍යුය්‍යනො දුහදයෙ පුරිසෙ ඤාමදුසනො,
 කාලකණ්ණි මහාරුජ රමති වක්කහස්සජිති.
 සො ඤං සබ්බෙසු සුහදයො සබ්බෙසං රතඛිනො භව,
 අලකඛිං නුද මහාරුජ ලක්ඛ්‍යා භව තිවෙසනං,
 සලකඛි ඛිතිසම්පන්නො පුරිසො හි මහග්ගහො,
 අමිත්තානං කාසිපති මූලං අග්ගස්ස ඡිඤ්ඤි.
 සකෙකාපි හි භූතපති උට්ඨානෙ තප්පමජ්ජති,
 ස කල්‍යාණෙ ඛිතිං නාමා උට්ඨානෙ කුරුතෙ මනො.
 ගක්ඛබ්බා පිතරෙ දෙවා සාර්වා භොනති නාදිනො,
 උට්ඨානනො අප්පමජ්ජනො අනුතිට්ඨනති දෙවතා.
 සො අප්පමත්තො අකුද්ධො තාත කිච්චාති කාරය,
 වායමස්සු ව කිච්චෙසු නාලසො විඤ්ඤතෙ සුඛං.
 තත්තෙව තෙ වත්තපද ඵසාච අනුසාසති,
 අලං මිත්තෙ සුඛාපෙත්තුං අමිත්තානං දුඛායවාති.

තත් පඨමෙනෙව විඨානති තාත රුජා නාම ආදිතොව මුසාවාදං
 නිවාරයෙ මුසාවාදිනොති රඤ්ඤෙ උට්ඨං නිරුජං භොති පඨවියා ඔජා
 කම්මකරණට්ඨානනො සත්තරතනමත්තං ගෙට්ඨා පවිසති තතො ආගා
 රෙවා තෙලමධුපාණිතාදීසු වා ඔසබෙසු ඔජානාම නභොති තිරුජා
 භාරභොජිනො මනුස්සා බ්‍රහ්මාලොකා භොනති. රට්ඨි ඵලජලපථෙසු
 ආයො නුප්පජ්ජති තස්මිං අනුප්පන්නෙ රුජානො දුග්ගතා භොනති.
 තෙ සෙවනෙ සම්මතෙතිතුං න සකෙකානති අසම්මතෙතිතා සෙවකා
 රුජානං ගරුචිත්තෙන න ඔලොකෙනති ඵං තාත මුසාවාදෙ නාමෙස
 නිරුජො සො ජීවිතගෙතුපි න කාතබ්බො සච්චං පන සාදුතරං
 රසානනති තදෙව පරිග්ගහෙනබ්බං. අපිච මුසාවාදෙ නාම ගුණපරිධං
 සකො විපතතිපරියොසානො දුතියවිත්තවාරෙ අවිච්ඡරයණං කරෙති
 ඉමස්මිං පනත්තං-ධම්මො ගවෙ ගතො ගතතිතිඤ්ඤි වෙතිස්පාතකං නපෙ
 තබ්බං. කොඛනති තාත රුජානාම පඨමමෙව කුජ්ඣකලකඛණමපි
 නිවාරෙය්‍ය. තාත අඤ්ඤෙසං හි කොධො ඛිප්පං මත්තං න පාපුණාති
 රුජ්ජනං පාපුණාති. රුජානො නාම වාචාවුධා කුජ්ඣිනා ඔලොකිත
 මත්තනාපි පරං විනාසෙනති තස්මා රඤ්ඤ අඤ්ඤති මනුස්සෙති
 අතිරෙකතරං නිකෙකාධෙන ගවිතබ්බං බනතිමෙත්තානුදායං
 සම්පන්නෙන අත්තනො පියපුත්තං විශ් ලොකං වොලොකෙත්තෙන.
 තාත අතිකොධනො හි රුජා උප්පන්නං යසං රතඛිතුං න සකෙකාති
 ඉමස්ස පනත්තං දීපනත්තං බනතිවාදිජාතක වුලලධම්මපාලජාතකාති

කපේතබ්බාති. චුලලබ්ධමපාලජාතකසමිංහි මහාපතාපතො රුජා පුත්තං
 සාහෙතියා පුත්තසොහෙන හදයෙන එලිතෙන මහාය දෙවියා සයමපි
 දෙවිං අනුසොවනො හදයෙන එලිතෙනෙව මරි. අපි තෙ තයොපි
 ජනෙ එකාලාහනෙව කියාපෙසුං. තසමා රඤ්ඤ පඨමමෙව මුසාවාදං
 වජේජනියා දුතියං කොධො වජේජනබ්බො. හාසනාති හස්සං. අයමෙව
 වා පාඨො. තෙසු තෙසු කිවෙමසු උබ්බිලාචිතචිත්තතාය කෙළිසිලතං
 පරිහාසං නිවාරෙය්‍ය. තාත රඤ්ඤ නාම කෙළිසිලෙන න හචිතබ්බං
 අපරපතතියෙන හුත්වා සබ්බකිව්වාති අතතපච්චසෙබ්බෙනෙව කාතබ්බාති
 උබ්බිලාචිතචිත්තො හි රුජා අතුලෙත්වා කම්මාති කරුණෙනා ලද්ධා-
 යසං විනාසෙති. ඉමසමිං පතනේ සරහඛජාතනෙ පුරුණිතස්ස
 වචනං ගහෙත්වා දණ්ඩකීරඤ්ඤ කිසවචේ අපරජ්ඣිත්වා සහ රටේන
 උච්ඡේජනියා කුකකුලනිරයෙ නිබ්බතතහාවොව මාතඛජාතනෙ
 මෙජ්ඣරඤ්ඤ මුහමණානං කථං ගහෙත්වා මාතඛජාතසෙ අප
 රජ්ඣිත්වා සහරටේන උච්ඡේජනියා නිරයෙ නිබ්බතතහාවොව සත
 ජාතකෙ දසහාතිකරුජදුර්ඛානං මොහමුලානං වචනං ගහෙත්වා
 කණ්ඩුපායනෙ අපරජ්ඣිත්වා වාසුදේවකුලස්ස නාසිතහාවොව කපේ
 තබ්බො. තතො කිව්වාති කාරෙය්‍යාති එවං තාත පඨමං මුසාවාදං
 දුතියං කොධං තතියං අධිමමහාසං වජේජනියා තතො පඨමා රුජා
 රට්ඨවාසිනං කතතබ්බකිව්වාති කාරෙය්‍ය. හං වහං ආහු වහනියාති
 බතතිගමහාරුජ යං මයා වුත්තං එතං රඤ්ඤ වතසමාදනනති පොරු
 ණකපණ්ඩිතා කථසිංසු. නිහං කසිණිති යං තයා රහදිවසෙන පඨමා
 තාපකරං කමිං කතං හොති තතො පුබ්බෙ කතතො පුත තාදිසං
 කමිං න කසිණ මා කරෙය්‍යාසි තාතාති. වුවමනෙති තුං රඤ්ඤ
 අසනති වුවමති එවං පොරුණකපණ්ඩිතා කථසිංසු. සිරිමාති ඉදං
 වෙස්සනතිසකුණො ; බෙබ්බාතිකසියං පච්චතතිතං කාරණං ආහරිතො
 දසොනො ආහ.

තත් අමුචුතති සුච්චරිතාරසෙට්ඨිතා පුච්ඡතා කථසිංසු. උට්ඨාන
 චිට්ඨෙති යො පොසො උට්ඨානෙ ව විරියෙව පතිට්ඨිතො තව පරෙසං
 සමපතතිං දිස්වා උස්සය්‍යති තසමිං අහං අභිරමාමිති ආහ එවං තාවසිරි
 කපේසි. උස්සය්‍යතොති අලකඛි පත තාත පුච්ඡතා අහං පරසමපතතිං
 උස්සය්‍යතො. දුඝදසෙති දුට්ඨිතො. කම්මදුඝතොති කල්‍යාණකමිං
 දුඝතො යො කල්‍යාණකමිං දුස්සනො අප්පියායනො අට්ඨියනො
 ත කරුති තසමිං අභිරමාමිති ආහ. එවං සා කාලකණ්ණේ මහාරුජ
 රමති පටිරුපදෙසවාසාදිතො කුසලවකක්ඛා හඤ්ජති. සුඝදසොති
 සුඤ්චරිතොති නිත්තිතකො. නුදුති නිගර. නිවෙසනනති
 ලකඛා පත නිවෙසනං හව පතිට්ඨා හොති. සලකඛි ධිතිසමපනොති
 මහාරුජ කාසිපති සො පුරිසො පඤ්ඤය වෙව විරියෙන ව සමපනො.
 මහගහනොති මහජ්ඣාසයො වොරුනං පච්චයභුතෙ ගණනො
 අමිත්තානං මූලං වොරෙ ගණනො අමිත්තානං අග්ගං ජිනුතිති
 වදති. සකෙකාති ඉදෙ. භුතපතිති රුජානං ආලපති. උට්ඨානොති

උට්ඨානවිරියෙ, නිපසමජ්ඣිනී සබ්බකිච්චාති කරෙති. සඤ්ජාණෙනි සො දෙවරු උට්ඨානවිරියෙ මනං කරෙන්නො පාපකම්මං අකම්මා කල්‍යාණෙ පුඤ්ඤකම්මසම්මයෙව ධිතිං කම්මා අප්පමන්නො උට්ඨානෙ මනං කරෙති. තස්ස පන කල්‍යාණකමෙව විරියකරණභාව දස්සනන්තං සරහභිගජාතකෙ චිත්ත දෙවලොකෙසු දෙවතාහිසද්ධිං කපිට්ඨාරුමං ආගන්ත්වා පඤ්ඤා පුච්ඡන්තා ධම්මස්ස සුතභාවො මහාකණ්ණ ජාතකෙ අත්තනො ආනුභාවෙන ජනං තාසෙත්වා ඔසකකන්තස්ස සාසනස්ස පවත්තිතභාවොවාති එවමාදීති වන්දුති කපෙතබ්බාති. ගඤ්ඤාති වාතුමමහාරුජ්කානං ගෙට්ඨා වතුයොතිකා දෙවා වතුයොති කත්තායෙව කීර තෙ ගඤ්ඤා නාම ජාතා. පිනානෙති බ්‍රහ්මානො. ඥෙව්වාති උපපත්තිදෙවවසෙන ඡ කාමාවචර දෙවා. නාදිනොති තථා විධස්ස කුසල්ලාභීරතස්ස රඤ්ඤෙ තෙ සාජිවා ගොනති සමානජිවිකා උපජිවිතබ්බා. නාදිසාති රුජානො දුනාදීති පුඤ්ඤති කරෙන්නො දෙව තානං පතති. දෙනති තා තං පතති. අනුමොදිත්වා සමපට්ඨිත්වා දිබ්බ යසෙන වඩස්නති. අනුනිසංයතීති තාදිසස්ස රඤ්ඤෙවිරියං කරෙන්නස්ස අපපමාදං ආපජ්ජන්තස්ස දෙවතා අනුනිට්ඨන්ති අනුගච්ඡන්ති. ධම්මිකං රක්ඛං සංවිදගන්ති. සොති සො ත්වං. වාසමස්ස වාති තාති රට්ඨකිච්චාති කරෙන්නො තුලනවසෙන තීරණවසෙන පච්චක්ඛකම්මවසෙන තෙසු තෙසු කිච්චෙසු විරියං කරස්සු. නිසේච්ච තෙ වත්තපදාති තාත යං මං ත්වං කීංසු කිච්චං කතං වරන්ති පුච්ඡි තත් තව පඤ්ඤායෙව එතෙ මයා පසමෙනෙව විතථන්ති ආදයො ටුත්තා එතෙ වත්තපද වත්ත කොට්ඨාසා එවං තත් වත්තස්සු. පිසාති යා තෙ මයා කපිතා එසාව තව අනුසාසති. අලන්ති එවං වත්තමානො හි රුජා අත්තනො මිත්තෙ සුඛාපෙතුං අමිත්තානස්ස උක්ඛාය අලං පරියත්තො සමන්තොති.

එවං වෙස්සන්තරසකුණෙන එකාය ගාථාය රඤ්ඤෙ පමාදා වොදෙත්වා එකාදසති ගාථාති ධම්මෙ කපිතෙ බුද්ධිලාය පඤ්ඤා කපිතොති මහාජනො අච්ඡරියබහුතවිත්තජාතො සාධුකාරසතාති පවත්තෙයි. රුජා සොමනස්සජාතො අමච්චෙ ආමන්නෙත්වා ගොන්නො අමච්චා මම පුත්තෙන වෙස්සන්තරෙන එවං කපෙන්නෙන කෙන කත්තබ්බං කිච්චං කතන්ති. මහාසෙනගුත්තෙන දෙවාති. තෙනහිස්ස මහාසෙනගුත්තට්ඨානං දම්මීති වෙස්සන්තරං ණානන්තරෙ යපෙයි. සො තතො පට්ඨාය මහාසෙනගුත්තට්ඨානෙ සීතො පිතු කම්මං අකාපීති.

වෙස්සන්තරපඤ්ඤා

තිට්ඨිතො.

පුත රුජා කතිපාහච්චයෙන පුරිමනයෙනෙව කුණ්ඩලිතියා සන්තිකං දුතං පාහෙත්වා සත්තමෙ දිවසෙ තත් ගන්ත්වා පච්චාගන්ත්වා තපෙව මණ්ඩපමජෙකි තිසිදිත්වා කුණ්ඩලිතිං ආගරුපෙත්වා සුවණ්ණ පිඨෙ තිසින්නං රාජධම්මං පුච්ඡන්නො ගාථමාහ.

සකඛි තුචං කුණ්ඩලීති මඤ්ඤසී ඛතඛබ්බුතී,
රජජං කාරෙතුකාමෙන කිංසු කිච්චං කතං වරතති.

තත්ථ සකඛිති මයා පුට්ඨපඤ්ඤං කප්ථෙතුං සකඛියාසීති පුච්ඡති.
කුණ්ඩලීතීති තස්සා සලිඛගතො ආගතනාමෙනාලපති. තස්සා කිර
විසු කණ්ණපිට්ඨෙසු කුණ්ඩලසංඝාතා දො ලොඛා අභෙසුං තෙනස්සා
කුණ්ඩලීතීති නාමං කාරෙසි. මඤ්ඤසීති ජාතියාසී මයා පුට්ඨපඤ්ඤස්ස
අත්තනි. ඛතඛබ්බුතීති ඛතතස්ස මහාසෙනගුත්තස්ස හතිඡේඛාවෙන
තං එවං ආලපති. කසමා පනෙස වෙස්සනතරසතුණං එවං අපුච්ඡිතා
ඉමමෙව පුච්ඡතිති. ඉප්පිභාවෙන. ඉප්පියො හි පරිතතපඤ්ඤ තසමා
සවෙ සකෙකාති පුච්ඡියාමි නොවෙ න පුච්ඡියාමිති විමංසනවසෙන
එවං පුච්ඡිතා තඤ්ඤෙව පඤ්ඤං පුච්ඡි. සා එවං රඤ්ඤ රුජධමමෙව පුච්ඡතෙ
තාත තිං මං ඉප්පිකා නාම කිං කප්ථෙස්සතිති විමංසසි මඤ්ඤෙ සකලං
තෙ රුජධමං විසුයෙව පදෙසු පකඛිපිතා කප්ථෙස්සාමිති වතා ආග.

දොව තාත පදකාති යත්ථ සබ්බං පඨිට්ඨිතං,
අලඳ්ධස්ස ව යො ලාභො ලඳ්ධස්ස අනුරක්කණා.

අමච්චෙ තාත ජාතාහි ධිරෙ අත්ථස්ස කොවිදෙ,
අනකඛාතිතවෙ තාත අසොණෙහි අවිනාසකෙ.

යො ව තං තාත රකෙඛය්‍ය ධනං යඤ්ඤෙව තෙ සියා,
සුතොව රථං සඛගණෙහ සො තෙ කිච්චාති කාරයෙ.

සුසඛගතිතනනප්භො සයං විතතං අවෙකඛිය,
තිබ්බිඤ්ඤ ඉණ්දුනඤ්ඤ න කරෙ පරපතතියා.

සයං ආයං වයං ජඤ්ඤ සයං ජඤ්ඤ කතාකතං,
තිග්ගණෙහ නිග්ගහාරගං පග්ගණෙහ පග්ගහාරගං.

සයං ජාතපදං අත්ථං අනුසාස රප්ථසහ,
මා තෙ අධම්මිකා සුත්තා ධනං රට්ඨිඤ්ඤ නාසයුං.

මා ව වෙගෙන කිච්චාති කාරෙසි කාරයෙසි වා,
වෙගසා හි කතං කම්මං මජ්ඣෙ පච්ඡානුතප්පති.

මා තෙ අබ්බසරෙ චුච්ච සුඛාලාමධිකොපිතං,
කොධසා හි බහු ජීවා කුලා අකුලතං ගතා.

මා තාත ඉස්සරෙමතීති අනත්ථාය පතාරසි,
ඉප්පිතං පුරිසානඤ්ඤ මා හෙ ආසි දුබුද්ධො.

අපෙතලොමහංසස්ස රඤ්ඤෙ කාමානුසාරිතො,
සබ්බෙ භොගා විනස්සන්ති රඤ්ඤෙ තං චුච්චතෙ අසං.

තත්ථෙව තෙ වහතපද එසාව අනුසාසතී,
දකඛය්‍යදුතී පුඤ්ඤකරො අසොණෙහි අවිනාසකො
සිලවය්‍යු මහාරුජ දුස්සිලො මිතිපාතිකොති.

තත් පදකෘතීති කාරණපදාති. යථාති යෙසු මිසු පදෙසු සබ්බං අත්ථාතං. තිතසුඛං පතීට්ඨිතං. අලඳ්ඛය්‍යාති යො ව පුබ්බෙ අලඳ්ඛය්‍ය ලාභය්‍ය ලාභො යාව ලඳ්ඛය්‍ය අනුරක්කණං. තාත අනුප්පන්නය්‍යති ලාභය්‍ය උප්පාදනං නාම භාගේ උප්පන්නය්‍ය පන අනුරක්කණමෙව භාගේ එකවෙවා හි යසං උප්පාදෙතාපි යසෙ පමනෙතා පමාදං උප්පාදෙතා පාණාතිපාතාදීති කරෙති මහාවොරෙ හුත්වා රථං විලම්පමානො වරති. අප් නං රුජානො ගාභාපෙත්වා මහාවිනාසං සම්පාපෙතති. අප්වා උප්පන්නරූපාදිකාමගුණෙසු පමනෙතා අයොනිසො ධනං නාසෙන්නො සබ්බසාපතෙය්‍ය බිණේ කපණො හුත්වා චිරකවසනො කපාල මාද්‍ය වරති. පබ්බජිතො වා පන ගන්ධ්‍වුරුද්වසෙන ලාභසක්කාරං නිබ්බතෙත්වා පමනෙතා භික්‍ෂායාවතනති අපරෙ පඝමස්සානාදීති නිබ්බතෙත්වාපි මුට්ඨසතිතාය තථාරූපෙ ආරම්භෙ ඛණ්ඩිත්වා ක්‍ෂාතා පරිහායති. එවං උප්පන්නය්‍ය යසය්‍ය වා ක්‍ෂාතාදිලාභය්‍ය වා රක්කණ මෙව දුක්ඛතරං. තදත්ථිප්පත්තං පන දෙවදත්තය්‍ය වජ්ඣ මුද්දලකණ ලොමසකය්‍ය පහාරිතජාතසංඛකප්පජාතකාති ව කපේතබ්බොති. එකො පන ලාභසක්කාරං උප්පාදෙත්වා අප්පමාදෙ ණ්ඩා කල්‍යාණකම්මං භාගෙති. තය්‍ය සො යසො සුක්කපකෙව වන්දෙ විශ් වඩ්ඪති තසමා නිං මහාරාජ අප්පමනෙතා පයොගසම්පතතියං ඤාති ධම්මෙත රජුං කාරෙන්නො තව උප්පන්නං යසං අනුරක්කාතීති. ඡන්දාතීති භණ්ඩා ගාරිකකම්මාදිකරණත්තං උපධාරෙති. අනකම්බාතිතමෙති අනකෙව අකීතවෙ අජුතකරෙ වෙව අකොරාටිකෙව. අසොණෙති පුව්සුරාගකි මාලාසොණධිභාවර්තීතෙ. අවිනාසකෙති තව සන්තකාතං ධනධක්ඛ්‍යද්දිතං අවිනාසකෙ. යොති යො අමවෙවා. සමෙක්ඛවාති යඤ්ච තෙ සරෙ ධනං සියා තං රක්කෙය්‍ය. සුත්තොවාති රථසාරථිවිශ් යථා සාරථි විසම මග්ගතිවාරණත්තං අයො සංඛගණනෙතා රථං සංඛගණනාය. එවං යො සහ භොගෙති තං රක්කිතුං සකෙකාති සො තෙ අමවෙවා නාම තාදිසං ගහෙත්වා හණ්ඩාගාරිකාදිකිව්වාති කාරය. සුසංඛගිතනන ජනොති තාත යසය හි රක්ඛෙය්‍ය අත්තනො අනෙතාජනො ව අනෙතා වලක්ඛන්තපරිජනො ව දුතාදීති අසංඛගිතො හොති තය්‍ය අනෙතා නිවෙසනෙ සුවණ්ණතිරක්ඛෙය්‍යදීති තෙසං අසංඛගිතමුත්තානං වෙසන තය්‍යනති අනෙතා මනෙතා බති ගවජති තසමා නිං සුට්ඨි සංඛගිත අනෙතා ජනො හුත්වා එත්තකං නාම මෙ විත්තනති යසං අත්තනො ධනං අවෙක්ඛිත්වා අසුකට්ඨානෙ නාම නිගිං නිබ්බෙව අසුකය්‍ය ඉණං දෙමාති ඉදං උභයමපි, නි කපෙර පරපතතිස්සාති පරං පතතියාසිත්වා මා කරි සබ්බං අත්තපවචකමෙව කරෙය්‍යාසීති වදති. ආසං වසනති තතො උප්පජ්ජනකං ආයඤ්ච තෙසං තෙසං දුභබ්බං වයඤ්ච සයමෙව ජානෙය්‍යාසි. කතාකතනති සංඛාතමෙ වා නවකමෙව වා අක්ඛෙය්‍ය වා කිවෙව්සු ඉමිනා ඉදං නාම මය්‍යං කතං ඉමිනා ඉදං නාම න කතනති එතමපි සයමෙව ජානෙය්‍යාසි මා පරපතතියො හොති. නිගණ්ණෙති තාත රාජා නාම සකිවෙජ්දදිකාරකං නිග්ගහාරහං

දුක්ඛං යථා න භොති තථා කුරුහිති අන්තො. අපෙකලොමහං සංසාරාති අත්තානුවාදදිහයෙහි නිබ්භයස්ස. ඉමිනා ඉදං දස්සෙති-තාන යො රාජා කීයමිඤ්චි ආසඬකං අකත්වා අතතනො කම්මමෙව අනුසාරති ජන්ද වසෙන යං යං ඉච්ඡති තං තං කරොති විස්සට්ඨයට්ඨි විය අනො නිරඬකුසො විය ව වණ්ඨනඤ්චි භොති තස්ස සබ්බෙ භොගාමිනස්ස නති තස්ස තං භොගබ්බසනං අසං දුක්ඛතති වුවචති. නන්තෙව නෙ වන්ත පද්ධති පුරිමනසෙනෙව යොජෙතබ්බං. දක්ඛස්සුද්ධතීති තාන තං ඉමං අනුසාසතිං සුත්වා ඉද්ධති දක්ඛං අනලසො පුඤ්ඤතං කරණෙන පුඤ්ඤභගෙන සුරාදි පරිහරණෙන අසොණො දිට්ඨධම්මකසම්පරා ධිකස්ස අත්ථස්ස අවිනාසෙන අමිත්‍රාසනො භවෙය්‍යාසි. සීලවස්සුති සීලවා ආචාරසම්පන්නො භව දසසු රාජධම්මෙසු පතිට්ඨාය රජ්ජං කාරෙහි. දුස්සිලො විනිපාතිකොති දුස්සිලො හි මහාරාජ අත්තානං නිරයෙ විනිපාතෙනො විනිපාතිකො නාම භොතීති.

එවං කුණ්ඩලිනීපි එකාදසහි ගාථාහි ධම්මං දෙසෙසි. රාජා නුටෙසා අමචෙව ආමන්තෙත්වා පුච්ඡි භොතො අමචවා මම ධීතාය කුණ්ඩ ලිනීයා එවං කාථයමානාය කෙන කතතබ්බං කිච්චං කතතති. භණ්ඩා ගාරිකෙන දෙචාති. තෙනතිස්සා භණ්ඩාගාරිකට්ඨානං දමිතී කුණ්ඩලිනීං ණනනතරෙ ඤපෙසි. සා තතොපට්ඨාය භණ්ඩාගාරිකට්ඨානෙ ඤචා පිතුකම්මං අකාසීති.

කුණ්ඩලිනීපඤ්ඤා

නිට්ඨිතො.

පුත රාජා කතිපාභවයෙන පුරිමනසෙනෙව ජම්බුකපණ්ඩිතස්ස සනතිකං දුතා පෙසෙත්වා සත්තමෙ දිවසෙ තත්ථ ගතවා සම්පතති. අනුභවිත්වා පච්චාගතො තථෙව මණ්ඩපමජෙකි නිසිදි. අථ අමචෙවා ජම්බුකපණ්ඩිතං කඤ්චනපිඤ්ඤ නිසිද්දපෙත්වා පිඤ්ඤං සිසේනාදාය ආගඤ්ඤි. පණ්ඩිතො පිතුඅභෙක නිසිදිත්වා කිලිත්වා ගතවා කඤ්චන පිඤ්ඤෙව නිසිදි. අථ නං රාජ පඤ්ඤං පුච්ඡන්තො ගාථමාහ.

අපුච්ඡිභ්‍ය කොසියගොතනං කුණ්ඩලිනීං තථෙව ව,
ඤ්ඤං දුති වදෙති ජම්බුක බලානං බලමුත්තමනති.

තස්සන්තො-තාන ජම්බුක අහං තච භාතරං කොසියගොතනං වෙස්සන්තරං භගිණීඤ්චි තෙ කුණ්ඩලිනීං රාජධම්මං අපුච්ඡිං තෙ අත්තනො බලෙන කථෙසුං යථා පනෙනෙ පුච්ඡිං තථෙව ඉද්ධති පුත්ත ජම්බුක තං පුච්ඡාමි ඤ්ඤං රාජධම්මඤ්චි බලානං උත්තමබලඤ්චි කථෙ හිති එවං රාජා මහාසත්තං පඤ්ඤං පුච්ඡන්තො අඤ්ඤාසං පුච්ඡිත නියාමෙන අපුච්ඡිත්වා විසෙසෙත්වා පුච්ඡි. අථස්ස පණ්ඩිතො තෙනති මහාරාජ ඔතිතසොතො සුණ්ඤ්ඤ සබ්බෙනෙ කථෙස්සාමිති පසාරිතහන්තෙ සහස්සත්ථිකං ඤපෙන්නො විය ධම්මදෙසනං ආරති.

බලං පඤ්චවිධං ලොකෙ පුරිසස්මිං මහග්ගතො,
තත්ථ බාහුබලං නාම චරිමං වුවවතො බලං.

භොගබලඤ්ච දීඝාචු දුතියං වුවවතො බලං,
අමච්චබලඤ්ච දීඝාචු තතියං වුවවතො බලං.

අතිජච්චබලඤ්ච චං චතුස්සං අසංසයං,
යාති එතාති සබ්බාති අධිගණ්ඨාති පණ්ඩිතො.

තං බලානං බලසෙට්ඨං අග්ගං පඤ්ඤාබලං චරං,
පඤ්ඤාබලෙනුපත්ථෙධා අත්ථං විඤ්ඤාති පණ්ඩිතො.

අපි චෙ ලහති මඤ්ඤ පීතං ධරණීමුත්තමං,
අකාමස්ස පසංයනං වා අඤ්ඤා තං පටිපජ්ජති.

අභිජාතොපි චෙ ගොති රජ්ජං ලද්ධාන බතතියො,
දුපපඤ්ඤාති භාසිපති සබ්බන්තපි න ජීවති.

පඤ්ඤා සුතං මිනිවජ්ජිති පඤ්ඤා කිත්තිසිලොක්ඛස්මිනි,
පඤ්ඤාසතිනො නරෙ ඉධ අපි දුක්ඛෙ සුඛාති විඤ්ඤාති.

පඤ්ඤාඤ්ච බො අසුසසුසං න භොවි අධිගච්ඡති,
බහුසසුතං අනාගමම ධම්මට්ඨං අවිනිබ්බජ්ජං.

යො ච ධම්මවිභවිගඤ්ඤා කාලුට්ඨාසී අනඤ්ඤො,
අනුට්ඨාහති කාලෙත කම්මඵලං තස්ස ඉජ්ඣති.

අනායතනසීලස්ස අනායතනසෙවිතො,
න තිබ්බිජ්ජියකාරියස්ස සම්මදන්තො විපච්චති.

අජ්ඣත්තඤ්ච පසුත්තස්ස යථායථනසෙවිතො,
අතිබ්බිජ්ජියකාරියස්ස සම්මදන්තො විපච්චති.

යොගපපයොගසංඛාතං සම්භවස්සානුරක්ඛණං
තාති තං තාත සෙවියස්ස මා අකම්මාය රක්ඛිති,
අකම්මිතා ච දුමෙමධො නලාගාරවං සීදතිති.

තත්ථ මහග්ගතොති මහාරුජ ඉමස්මිං සත්තලොකෙ මහජ්ඣාසයෙ
පුරිසෙ පඤ්චවිධං බලං ගොති. බාහුබලනති කායබලං. චරිමනති නං
අතිමහත්තමපි සමානං ලාමකමෙව. කීං කාරණාති. අකුබාලභාවෙන
සචෙති කායබලං මහත්තං නාම භවෙය්‍ය වාරණබලතො ලද්ධිකාය
බලං බුද්ධිකං භවෙය්‍ය වාරණබලං පන අකුබාලභාවෙන මරණස්ස
පච්චයං ජාතං. ලද්ධිකා අත්තතො ඤ්ඤාකුසලතාය වාරණං ජීවි
තකකියං පාපෙසීති ඉමස්මිං පනතේ-තභව සබ්බත්ථ බලෙන කීචමං
බලං හි බාලස්ස වඩාය ගොතිති.¹ සුභතං ආගරිතබ්බං. භොගබලනති
උපත්ථිගතවසෙන සබ්බං තීරඤ්ඤාසුවණණාදි උපභොගණානං ගොග

1. ලද්ධිකජාතකං, පඤ්ඤාකතිපාත.

බලං නාම හං කාශබලනො මහනතතරං. අමච්චබලනති අහෙජ් මනනස්ස සුරස්ස සුභදයස්ස අමච්චමණ්ඩලස්ස අප්පිනා. තං බලං සඛිකාම සුරතාය පුරිමෙහි බලෙහි මහනතතරං. අභිජ්චචබලනති තිණි කුලාති අතිකක්ඛිනා බතතියකුලවසෙන ජාතිසම්පතති. තං ඉතරෙහි බලෙහි මහනතතරං ජාතිසම්පතනා ඵලිහි යුජ්ජනති න ඉතරෙහි. **සාති වෙනා** නීති යාතිව ඵතාති වත්තාරිපි බලාති පණ්ඩිතො යස්සානුභාවෙන අබිගණ්හාති අතිභවති තං සබ්බබලාතං පඤ්ඤබලං සෙධානති ව අග්ගනති ව චුච්චති කිං කාරණං. තෙනති බලෙනුපප්පථො පණ්ඩිතො අත්ථං විඤ්ඤාති චුච්චති පාපුණාති. තදත්ථජොතනත්ථං-පුණ්ණ නදිං යෙනව පෙය්‍යමාහුති. පුණ්ණනදීජාතකං සිරිකාලකණණිපඤ්ඤ පඤ්චපණ්ඩිත පඤ්ඤ සත්තුභග්ගජාතක සම්භවජාතක සරභඛගජාතකාදීති කථෙ තබ්බාති. මනෙදුති මනෙපඤ්ඤා බාලො. ජීවනති තාත මනෙපඤ්ඤා පුග්ගලො සත්තරතනපුණ්ණං වෙපි උතතමං ධරණිං ලභති තස්ස අතිව්ජමානස්සෙව පසංගකාරං වා පන කතා අඤ්ඤා පඤ්ඤා සම්පන්නො තං පටිපජ්ජති මනෙදු හි ලභං යසං රක්ඛිතුං කුලසන්නකං වා පන පවෙණිඤාගතවෙපි රජ්ජං ජීවං අබිගන්තුං න සකෙකාති. තදත්ථ ජොතනත්ථං-අභ්‍යා පාදඤ්ඤා ලී සබ්බෙ පඤ්ඤාය අතිරෙවතීති. පාදඤ්ඤා ලී ජාතකා කථෙතබ්බං. **ලද්ධානාති** ජාතිසම්පතති. තිස්සාය කුලසන්නකං රජ්ජං ලභිතාපි. **සසෙබ්බන** පීති තෙන සකලෙනපි රජෙන්න න ජීවති අනුපායකුසලතාය දුග්ගතොව භොතිති. ඵලං මහාසන්නො ඵත්ත කෙන යානෙන අපණ්ඩිතස්ස අගුණං කථෙතා ඉදුති පඤ්ඤා පසං සන්නො පඤ්ඤාති ආදිමාහ. තත්ථ සුභනති සුතපරියතති තඤ්ඤා පඤ්ඤාව විතිව්ජිතති. **කිනතිසිලොකවඩ්ඪති** කිතතිඝොසස්ස ව ලාභ සකකාරස්ස ව වඩ්ඪති. දුෂෙකෙ සුඛාති විඤ්ඤාති දුෂෙකෙ උපපන්නෙපි තිබ්බයො හුතා උපායකුසලතාය සුඛං පටිලභති. තදත්ථේපනත්ථං-

යස්සෙතෙ වතුරෙ ධම්මං වානරිඤ්ඤ යථා තච,
අලමෙතෙහි අවෙබ්භි ජම්බුති පන සෙහි වාති.

ආදීති ජාතකාති කථෙතබ්බාති. අසුසසුසනති පණ්ඩිතපුග්ගලෙ අපසිරුපාසන්නො අසුණන්නො බහුසසුනං අනාගම්මාති තස්ස අසද්ද භන්නො. බම්බච්චනති සභාව කාරණෙ සීතං. අවිනිබ්බජ්ජනති අත්ථා නත්ථං කාරණාකාරණං අනොගාහන්නො අතිරෙන්නො න කොපි පඤ්ඤා අබිගව්ජති තාතාති බම්බවිභබ්බකඤ්ඤාති දසකුසලකම්මපථ විභබ්බකුසලො. **කාලුච්චාසීති** විරියං කාතුං යුත්තකාලෙ විරියස්ස කාරකො. අනුච්චිනති තස්මිං තස්මිං කාලෙ තං තං කිච්චං කරෙති. **නස්සාති** තස්ස පුග්ගලස්ස කම්මඵලං සම්ප්පාති නිපථජ්ජති. **අනාසනන සිලස්සාති** අනායතනං චුච්චති ලාභයසසුඛාතං අනාකරෙ දුස්සීල්‍ය කම්මං තං සිලස්ස තෙන දුස්සීල්‍යකම්මෙන සමන්නාගතස්ස අනායතන

භූතමෙව දුස්සීලපුත්‍රයාලං සෙවනතස්ස කුසලස්ස කම්මස්ස කරණකාලෙ.
 නිබ්බේදිකායායානි නිබ්බේදිතා උක්කණ්ඨිතා කරොනතස්ස එව
 රුපස්ස තාත පුත්‍රයාලස්ස කම්මානං අන්තො සම්මා න විපච්චති න
 සම්පජ්ජති තිණි කුලභානි ඡකාමසභානි න උපනෙතීති අන්තො.
 අස්සකුණඤ්චාති අතතනො නියකාස්සකතං අතිච්චතාවතාදිවසෙත
 පසුතතස්ස. භාජාසනනිසෙවිනොති තපෙව සීලවනො පුත්‍රයාලෙ
 සෙවමානස්ස. විපච්චතීති සම්පජ්ජති මහතං යසං දෙනි. සොග්ගප්ප
 සොග්ගඛිබ්බානනි යොගෙ යුඤ්ජිතබ්බසුතො කාරණෙ පයොග
 කොට්ඨාසභූතං පඤ්ඤං. සම්මහත්තස්සාති රුසිකතස්ස ධනස්ස අනු
 රක්කණං. භානි චුතති එතාතිව චෙ පුරිමාති ව මයා වුත්තකාරණාති
 සබ්බාති තාත සෙවයස්ස මයා වුත්තං ඔවාදං හදයෙ කතො අතතනො
 සරෙ ධනං රක්ක. මා අකම්මාස රක්කිති අයුත්තතන අකාරණෙන
 මා රක්කිති තං ධනං මා කුසපසි මා නාසසි. කිං කාරණං අකම්මනාති
 අයුත්තකම්මකරණෙන. දුමමමෙධො පුත්‍රයාලො සකං ධනං නාසෙත්වා
 පච්ඡා දුග්ගතො නලාභාරංව සිද්ධතීති යථා නලාභාරං මූලතොපට්ඨාය
 ජීරමානං අපපතිට්ඨං පතති එවං අකාරණෙන ධනං නාසෙත්වා
 අපායෙසු නිබ්බතතීති.

එවමපි බොධිසත්තො එත්තකෙන ණානෙන පඤ්චබලාති
 වණ්ණණිතො පඤ්ඤබලං උක්කපිතො වජ්ජමණ්ඩලං පහරනොති විශ
 කපෙත්වා ඉද්දති දසසි ගාථාති රඤ්ඤෙඤ්ච ඔවාදං දෙනොති ආහ.

ධම්මඤ්චර මහාරුජ මාතාපිතුසු බතතිශ,
 ඉධ ධම්මඤ්චරිත්වාන රුජ සග්ගං ගමිස්සසි.

ධම්මඤ්චර මහාරුජ පුත්තදරෙසු බතතිශ,
 ඉධ ධම්මඤ්චරිත්වාන රුජ සග්ගං ගමිස්සසි.

ධම්මඤ්චර මහාරුජ මිත්තාමචෙවසු බතතිශ,
 ඉධ ධම්මඤ්චරිත්වාන රුජ සග්ගං ගමිස්සසි.

ධම්මඤ්චර මහාරුජ වාහනෙසු බලෙසු ව,
 ඉධ ධම්මඤ්චරිත්වාන රුජ සග්ගං ගමිස්සසි.

ධම්මඤ්චර මහාරුජ භාමෙසු නිගමෙසු ව,
 ඉධ ධම්මඤ්චරිත්වාන රුජ සග්ගං ගමිස්සසි.

ධම්මඤ්චර මහාරුජ රටෙස්ස ජනපදෙසු ව,
 ඉධ ධම්මඤ්චරිත්වාන රුජ සග්ගං ගමිස්සසි.

ධම්මඤ්චර මහාරුජ සමණවුහමණෙසු ව,
 ඉධ ධම්මඤ්චරිත්වාන රුජ සග්ගං ගමිස්සසි.

ධම්මඤ්චර මහාරුජ මිගපකිසු බතතිශ,
 ඉධ ධම්මඤ්චරිත්වාන රුජ සග්ගං ගමිස්සසි.

ධම්මඤ්චර මහාරාජ ධම්මො විශේණො සුඛාවහො,
ඉධ ධම්මඤ්චරිත්තාන රාජ සඤ්ඤා ගමිස්සාසී.

ධම්මඤ්චර මහාරාජ ස ඉන්ද්‍ර දෙවා ස බ්‍රහ්මකා,
සුචිශේණො දිවං පතනා මා ධම්මං රාජ පමාදෙති.

තත්ථ පඨම ගාථාය තාව ඉධ ඛම්මනති මාතුපට්ඨාන පිතුපට්ඨාන ධම්මං තං කාලසෙසව චූට්ඨාය මුඛොදකදන්තකට්ඨානි ආදිං දන්තා සබ්බසර්වත්ථපරිහරණං කරොන්තොව පුරෙතීති වදති. සුභතදුරෙ සුති පුත්තධීතරො තාව පාපා තිවායෙත්වා කල්‍යාණෙ නිවේසෙන්නො සිප්පං උග්ගණ්ඨාපෙන්නො වයප්පත්තකාලෙ පටිථපකුලවයෙන ආවාහ විවාහං කරොන්තො සමයෙ ධනං දෙන්නො පුත්තෙසු ධම්මං වරති නාම. හරියං සමානෙන්නො අනභිවරන්නො ඉස්සාරියං වොස්සජේන්නො අලභිකාරං අනුප්පදෙන්නො දුරෙසු ධම්මං වරති නාම. මිත්තා මච්චෙසුති මිත්තාමච්ච වතුති සභග්ගවජ්ජුති සභග්ගන්තො අවිසංවා දෙන්නො එතෙසු ධම්මං වරති නාම. වාහන්තෙසු බලෙසු වාති හප්පි අස්සාදීනං වාහන්තං බලකායස්සව දුතබ්බසුත්තකං දෙන්නො සකකාරං කරොන්තො හප්පිඅස්සාදයො මහලුකකාලෙ කමෙමසු අයො ජේන්නො තෙසු ධම්මං වරති නාම. ගාමෙසු නිගමෙසු වාති ගාම නිගමවාසිනො දණ්ඩබලීති අපිළෙන්නොව තෙසු ධම්මං වරති නාම. රථෙමසු ජනපදෙසු වාති රථඤ්චර ජනපදඤ්චර අකාරණෙන කීල මෙන්නො භිතවිත්තං අපවච්චපට්ඨපෙන්නො තත්ථ අධම්මං වරති නාම. අපිළෙන්නො පන භිතවිත්තෙන පත්ථරන්නො තත්ථ ධම්මඤ්චරීති නාම. සමණ්ඩ්‍රාහමණෙසු වාති තෙසං වත්තාරෙ පච්චයෙ දෙන්නොව තෙසු ධම්මඤ්චරීති නාම. මිගසකිසු වාති සබ්බවතුපාදසකුණානං අභයං දෙන්නො තෙසු ධම්මං වරති නාම. ඛම්මො විශේණොති සමචරියධම්මො විශේණො නිසමචරියධම්මො විශේණො. සුඛාවහොති තීසු කුලසමපදාසු ජසු කාමසග්ගෙසු ව සුඛං ආවහති. සුචිශේණ නාති ඉධ විශේණෙන කායසුවරිතාදිනා සුචිශේණෙන. දිවං පතනාති දෙවලොකබ්‍රහ්මලොකසඛිංතං දිවං ගතා තත්ථ දිබ්බසම්පත්ති ලාභිතො ජාතා. මා ඛම්මං ග්‍රන්ථ පමාදෙති තස්මා ත්වං මහාරාජ ජිවිතං ජහන්තොපි ධම්මං මා පමජ්ජාති.

එවං දසධම්මවරිය ගාථායො වන්තා උත්තරිමපි ඔවදන්නො ඔසාන ගාථා ආහ.

තත්ථෙව තෙ වත්තපදා එසාව අනුසාසති,
සප්පඤ්ඤසෙවී කල්‍යාණී සමත්තං සාමනංවිදුති.

තත්ථ තත්ථෙව තෙ වත්තපදාති ඉදං පුරිමතයෙනෙව යොජේ තබ්බං. සප්පඤ්ඤසෙවී කල්‍යාණී සමත්තං සාමනං විදුති මහාරාජ තං මයා චුත්තං ඔවාදං ත්වං තිච්චකාලං සප්පඤ්ඤපුග්ගලං සෙවී කල්‍යාණ ගුණසමන්තාගතො හුන්තා සමත්තං පරිපුණ්ණං සාමං විදු අත්ත පච්චිකකිතොව ජනිත්වා යථානුසිට්ඨං පටිපජ්ජාති.

එවං මහාසතො ආකාසගඛං ඔනාථෙනො විශ් බුද්ධිලාය
 ධම්මං දෙසෙසි. මහාජනො මහාසක්කාරං අකාසි. සාධුක්ඛාරසගඛානි
 අද්දසි. රුජ් කුට්ඨො අමච්චො ආමනෙත්ථො පුච්ඡි භොතො අමච්චො
 මම පුතෙත්ථ තරුණපලසමානකුණෙනි ජලමුක්ඛපණ්ණිතෙන එවං
 කථෙතොත්ත කෙන කත්තබ්බං කිච්චං කත්තති. සෙනාපතීනා ඡෙදවාති.
 තෙනගිස්ස සෙනාපතීට්ඨානං දමිති ජලමුක්ඛං ආනන්තරෙ ධපෙසි.
 සො තතො පට්ඨාය සෙනාපතීට්ඨානෙ ධත්වා පිතුකම්මාති අකාසි.
 තිණ්ණං සකුණානං මහනො සක්කාරෙ අගොසි. තයොපි ජනා
 රඤ්ඤ අත්ඤ්ඤ ධම්මඤ්ඤ අනුසාසිංසු. මහාසත්තස්ස ඔවාදෙ ධත්වා
 රාජා දුනාදිති පුඤ්ඤති කත්වා සග්ගපරායණො අගොසි. අමච්චො
 රඤ්ඤඤ සරීරකිච්චං කත්වා සකුණානං ආරොවෙත්ථො සාමි ජලමුක්ඛ
 සකුණ රාජා කුමාකං ඡත්තං උස්සාපෙත්තබ්බං අකාසිති වදිංසු. මහා
 සතො න මග්ගං රජෙත්තත්ථො කුමෙහ අප්පමත්තා රජං කාරෙථාති
 ජනං සිලෙසු පතිට්ඨපෙත්ථො එවං විනිවජ්ජං පවත්තොයාථාති විනිවජ්ජ
 ධම්මං සුවණ්ණපට්ටො ලිඛාපෙත්ථො අරඤ්ඤං පාවිසි. තස්සොවාදෙ
 චත්තාමිසවස්සසගඛානි පවත්තිති.

සත්ථා රඤ්ඤඤ ඔවාදවසෙන ඉමං ධම්මදෙසනං දෙසෙත්ථො ජාතකං
 සමොධානෙසි. තද් රාජා ආනන්දෙ අගොසි කුණ්ඩලිනී උප්පලවණ්ණො
 වෙස්සන්තරො සාරිපුත්තො අගොසි. රාජඅමච්චො බුද්ධිපරිසා අගෙසුං
 ජලමුක්ඛසකුණො පන අගමෙවාති.

තෙසකුණජානනං.

17 2.

අලඛකා කුණ්ඩලිනො සුචත්ථාති ඉදං සත්ථා ජෙනවනෙ විහ
 රෙනො මහාමොග්ගලානත්ථෙරස්ස පරිනිබ්බාණං ආරඛ කථෙසි.

සාරිපුත්තත්ථෙරෙ කීර් නථාගතං ජෙනවනෙ විහරන්තං පරි
 නිබ්බාණං අනුජානාපෙත්ථො ගන්ත්වා නාලකගාමකෙ ජාතොවරකෙ
 පරිනිබ්බාසි. නස්ස පරිනිබ්බතභාවං සුත්වා සත්ථා රාජගහං ගන්ත්වා
 චෙළවනෙ විහාසි.

තද් මහාමොග්ගලානත්ථෙරො ඉසිගිලිපස්සෙ කාලසිලායං විහරති
 සො පන ඉද්ධිබලෙන කොට්ඨත්තභාවෙන දෙවචාරිකඤ්ඤ උස්සද්
 වාරිකඤ්ඤ වරති. දෙවලොකෙ බුද්ධිසාවකානං මහන්තං ඉස්සරියං
 දිස්වා උස්සදතිරයෙසුච තිත්ථිසාවකානං මහන්තං දුක්ඛං දිස්වා
 මනුස්සලොකා ආගන්ත්වා අසුකො උපාසකො අසුකා ව උපාසිකා
 අසුකත්ථිං නාම දෙවලොකෙ නිබ්බන්ධිත්වා මහාසම්පත්තිං අනුභවන්ති
 තිත්ථිසාවකෙසු අසුකො ව අසුකා ව තීරයාදිසු අසුකෙ අපායෙ නාම
 නිබ්බන්තාති මනුස්සානං කථෙසි මනුස්සා සාසනෙ පසිදන්ති. තිත්ථිසෙ
 පරිවජෙත්තති. බුද්ධිසාවකානං සක්කාරො මහනො අගොසි. තිත්ථි
 යානං සක්කාරො පරිහායති. තෙ ථෙරෙ ආසානං බන්ධිත්වා ඉමගම්.
 ජීවනෙන අමහාකං උපට්ඨානා තීජ්ජති. සක්කාරො ව පරිහායති.

මාරෙස්සාම නනති පේරස්ස මාරණන් සමණගුත්තස්ස නාම වොරස්ස සහස්සං අදංසු. සො පේරං මාරෙස්සාමිති මහනෙතන පරිවාරෙන සද්ධිං කාලුසිලං අගමාසි. පේරො තං ආගච්ඡන්තං දිස්වා ඉද්ධියා උපපතින්වා පක්කාමි. වොරො තං දිවසං පේරං අදිස්වා තිවත්තින්වා පුත දිවසෙපිති ඡ දිවසෙ අගමාසි. පේරොපි තපෙව ඉද්ධියා පක්කාමි. සත්තමෙ පතදිවසෙ පේරස්ස පුබ්බෙ කතං අපරාපරවෙදනීයකමම ඔකාසං ලභි.

සො කීර පුබ්බෙ හරියාය වචනං ගහෙත්වා මාතෘපිත්තරො මාරෙතු කාමො යානකෙන අරඤ්ඤං නෙත්වා වොරාතං උට්ඨිත්වාකාරං කත්වා මාතෘපිත්තරො පොථෙසි පහරිව. තෙ වක්කුදුබ්බලතාය රුපදස්සන රතීතා තං අත්තනො පුත්තං අසඤ්ජානන්තා වොරා එතෙති සඤ්ඤාය තාත අසුකානාම වොරා නො සානෙන්නි තිං පටික්කමාගිති තස්සෙ වන්ධාය පරිදෙවිංසු. සො විනෙත්ති ඉමෙ මයා පොටියමානාපි මග්ගං යෙවන්ධාය පරිදෙවනති අයුත්තං කමම කරොමිති. අථ තෙ අස්සා සෙත්වා වොරාතං පලායනාකාරං දස්සෙත්වා තෙසං හන්ධාපාදෙ සච්චා ගෙත්වා අමම තාත මාභාගිත්ථ වොරං පලාතාති වත්වා පුත අත්තනො ගෙහමෙව ආනෙසි.

තං කමම එත්තකං කාලං ඔකාසං අලභිත්වා හසවපටිච්ඡන්තො අග්ගිරස්සි විශ ධ්වං ඉමං අනතිමසරීරං උපධාරිත්වා ගණ්ඨි. යථා පත සුතබලාදුකෙන මිගං දිස්වා සුතබො විස්සජ්ජනො මිගං අනුබන්ධිත්වා යසම් ආනෙ පාපුණ්ඨි තස්මිං යෙව ගණ්ඨාති එවං ඉදං කමම යසම් ආනෙ ඔකාසං ලභති තස්මිං විපාකං දෙති තෙන මුත්තො නාම නජී පේරෙ අත්තනො කතකාමස්ස ආකාශිත්තභාවං ඤාත්වා අපගඤ්ඡී පේරෙ තස්ස තිස්සජෙත ආකාසෙ උපපතිතුං නාසකම්. නජෙපතඤ්ඤමතවෙජයන්තාමපතසමන්ධාපියස්ස ඉද්ධි කාමබලෙන දුබ්බලත්තං පත්තා. වොරෙ පේරං ගහෙත්වා පේරස්ස අට්ඨිති තණ්ඩුලබණ්ඩමත්තාති කරෙන්නො ජිජ්ඣිත්වා සඤ්ඤාණෙණත්වා පලාල පිඨකකාමකාරණන්තාම නත්වා මතොති සඤ්ඤාය එකස්මිං ගුබ්බපිට්ඨි බිපිත්වා සපරිවාරෙ පක්කාමි.

පේරෙපි සතිං පටිලභිත්වා සන්තාරං වජ්ඣත්වා පරිනිබ්බාගියාමිති විනෙත්වා සරීරං කුන්තවෙශනෙන වෙශෙත්වා පිරං කත්වා ආකාසං උපපතිත්වා ආකාසෙන සන්තසන්නං ගන්ත්වා සන්තාරං වජ්ඣත්වා හනෙත ආයුසංඛාරෙ මෙ වොස්සට්ඨා පරිනිබ්බාගියාමිති ආහ. පරිනිබ්බාගියාසි මොග්ගලලානාති. ආම ගනෙතති. කන්ධ ගන්තාති. කාලුසිලා පටෙව ගනෙතති. තෙතති මොග්ගලාන මග්ගං ධම්මං කපේත්වා යාති. තාදිසස්ස හි සාවකස්ස ඉද්ධි දස්සනං නජීති.

සො එවං නරියාමි හනෙතති සන්තාරං වජ්ඣත්වා තාලපමාණං ආකාසෙ උපපතිත්වා පරිනිබ්බාණ්දිවසෙ සාරිපුත්තන්තරො විශ නානප්පකාරං ඉද්ධියො කත්වා ධම්මං කපේත්වා සන්තාරං වජ්ඣත්වා

[illegible]

අතීතේ බාරණසියං මුඛදතේන රජං කාරෙනෙත බොධි සතේනා පුරෙතිතස්ස මුඛවණ්ණයා කුච්ඡයිමි පටිසන්ධිං ගණිතිකා දස මාසවවසේන පවුක්කමයෙ මාතුකුච්ඡිනො තිත්තිමි. තස්මිං බණේ ධාදසගොජ්ජිතේ බාරණසිතගරෙ සබ්බාවුධාති පජ්ජලිංසු. පුරෙ තිනො පුත්තස්ස ජාතකවණේ බති තිත්තිමිතිං. අංකාසං ඔලො කෙනෙතො නත්තිත්තයොගං දිස්වා ඉමිනා තත්තිතේන ජාතත්තා එස කුමාරෙ සකලජලවුද්දිපෙ ධනුක්කානාං අගොගා භවිස්සතීති ඤාතිං කාලස්සෙව රජකුලං ගතතිං රජානං සුබසසිතභාවං පුච්ඡි. කුතො ආචරිය සුබං අජ්ජ සකලතිවෙසනේ ආවුධාති පජ්ජලිතාතිති වුතේන මාභාසි දෙව න කුමානං තිවෙසනෙයෙව සකලතගරෙපි පජ්ජලිංසු යෙව අජ්ජ අමානං ගෙනෙ කුමාරස්ස ජාතත්තා එවං අගොසිති ආචරිය එවං ජාතකුමාරස්ස පත කිං භවිස්සතීති. න කිඤ්චි මහාරජ සො පත සකලජලවුද්දිපෙ ධනුක්කානාං අගොගා භවිස්සතීති. සාධු ආචරිය තෙතති නං පටිජ්ඣතිකා වසපත්තකාලේ අමානං දදෙය්‍යාසීති වතිං බිරමුලං භාව සහස්සං දූපෙසි.

පුරෙකිනො තං ගහෙති; නිවෙසනං ගතවා බ්‍රාහ්මණියා දති; පුත්තස්ස නාමගහණදිවසෙ ජාතකකණේ ආවුඩානං පජ්ජිතතතා; ජජාතිථ ලොකියස්ස නාමං අනායි. සො මහනෙත්ත පරිවාරෙන වස්ස

මානෝ සොළසවස්සකාලෙ උපතමරූපධරේ අහොසි. අථස්ස පිතා සරිරසමපතති. ඔලොකෙත්වා සහස්සං දත්වා තාත තකකසිලං ගන්ත්වා දිසාපාමොක්කස්සසන්තිකෙ සිප්පං උග්ගණ්හාතීති ආහ. සො සාධුති සමප විච්ඡිත්වා ආවරියගාගං ගගෙත්වා මාතාපිතරේ වන්දිත්වා තත්ථගන්ත්වා සහස්සං දත්වා සිප්පං පට්ඨපෙත්වා සත්තාගෙනෙව නිපට්ඨති. පාපුණි.

අථස්ස ආවරියො තුස්සිත්වා අත්තනො සත්තකං ඛග්ගරත්තං සන්ධිසුත්තං මෙණ්ඩකසිඛිගධනුං සන්ධිසුත්තං තුණ්හිරං අත්තනො සත්තාගකඤ්චිකං උණ්හිසඤ්ච දත්වා තාත ජොතිපාල අහං මහලුකො ඉදති තිං ඉමෙ මාණවකෙ සිකිංසෙති පඤ්චසතෙ මාණවකෙපි තස්සෙව තිස්සාදෙසි. බොධිසත්තො සබ්බං උපකරණං ගහෙත්වා ආවරියං වන්දිත්වා බාරණසිමෙව අගන්ත්වා මාතාපිතරේ පස්සිත්වා, අට්ඨාසි.

අථ නං වන්දිත්වා සීතං පිතා අවොව උග්ගතිත්තෙන්වා තාත සිප්පතති. ආම තාතාති. සො තස්ස වචනං සුත්වා රුජකුලං ගන්ත්වා පුත්තො මෙ දෙව සිප්පං සිකිත්වා ආගතො කිං කරොතු දෙවොති ආහ. ආවරිය අමෙහ උපට්ඨගතුති. පරිබ්බයමස්ස ජානාථ දෙවොති. දෙවසිකං සහස්සං ලභතුති සො සාධුති සමපවිච්ඡිත්වා ගෙහං ගන්ත්වා කුමාරං පකෙකාසාපෙත්වා තාත තිං රුජානං උපට්ඨගාති ආහ. සො තතො පට්ඨාය දෙවසිකං සහස්සං ලභිත්වා රුජානං උපට්ඨති. රුජපාද මූලිකා උජ්ඣාසිංසු මයං ජොතිපාලෙන කතකමමං න පස්සාම දෙවසිකං සහස්සං ගණ්හාති මයමස්ස සිප්පං පස්සිතුකාමාති. රුජා තෙසං වචනං සුත්වා පුරොහිතස්ස කපෙසි.

පුරොහිතො සාධු දෙවොති සමපවිච්ඡිත්වා පුත්තස්ස ආරොවෙසි සො සාධු තාහ ඉතො සත්තමෙ දිවසෙ දස්සෙස්සාමි සිප්පං අපිව රුජා අත්තනො විජ්ජෙත ධනුග්ගහෙ සන්තිපාතාපෙත්වා ආහ. පුරොහිතො තං සුත්වා ගන්ත්වා රඤ්ඤ තමත්ථං ආරොවෙසි. රුජා තගරෙ හෙරිං වාරපෙත්වා ධනුග්ගහෙ සන්තිපාතාපෙසි. සට්ඨිසහස්සා ධනුග්ගහා සන්තිපතිංසු. රුජා තෙසං සන්තිපතිතභාවං ඤාත්වා තගරවාසිනො ජොතිපාලස්ස සිප්පං පස්සන්තුති හෙරිඤ්ඤාරූපෙත්වා රුජඛගණං සජ්ජාපෙත්වා මහාරතපරිවුත්තො පලලඛිකවරෙ නිසිදිත්වා ධනුග්ගහෙ පකෙකාසාපෙත්වා ජොතිපාලො අගච්ඡතුති පෙසෙසි.

සො ආවරියෙන දිත්තං ධනුං තුණ්හිරං සත්තාගකඤ්චිකං උණ්හිසඤ්ච නිවාසනත්තරෙ ධපෙත්වා ඛග්ගං ගාගාපෙත්වා පකතිවෙසෙ තෙව රඤ්ඤ සන්තිකං ගන්ත්වා එකමත්තං අට්ඨාසි ධනුග්ගහා ජොති පාලො කිර ධනුසිප්පං දස්සෙතුං ආගතො ධනුං අගගෙත්වා පත ආගතො අමානං හත්ථො ධනුං ගහෙතුකාමො හවිස්සති නාස්ස දස්සාමාති කතිකං කරිංසු.

රුජා ජොතිපාලං ආමග්ගත්වා සිප්පං දස්සෙතිති ආහ. සො සාණිං පරික්කිපාපෙත්වා අත්තොසාණියං සීතො සාවකං අපතෙත්වා සත්තාගං සත්තස්ස කඤ්චිකං පවෙසෙත්වා උණ්හිසං සිසෙ පටිමුඤ්චිත්වා මෙණ්ඩක

සිඛිතධත්තුවහි පවාලවණ්ණං ජයං ආරුපෙතො තුණ්හිරං පිටෙයි
 බන්ධිතො බහුං වාමනො කන්ධා වජ්රයං නාඳවං නබසිටෙයින පරි
 වතෙනතොනා සාණිං විවරිතො පඨවිං භිඤ්ඤා අලබ්භා නාගකුමාරෙ
 විශ නිකම්භිතො ගන්තො රඤ්ඤා අපවිතිං දයෙසො අට්ඨාසි. තං දිසවා
 මහාජනා වග්ගන්ති නදන්ති අපෙපාඨෙන්නති. රුජා දයෙසති ජොතිපාල
 සිප්පන්ති ආහ. දෙව භූමාකං ධනුග්ගහෙසු අකම්භවෙයිවාලවෙයි
 සද්දවෙයිසරවෙයිනො වතනා රු ධනුග්ගහෙ පකෙකාසාපෙතිති.
 රුජා පකෙකාසාපෙසි.

මහාසතො රුජභිග්ගෙ වතුරසාපරිවේද්දබ්බන්තරෙ මණ්ඩපං
 කන්ධා වතුසු කණ්ණෙසු වතනා රු ධනුග්ගහෙ ධපෙතො එතෙකසා
 නිංසතිංස කණ්ඩසහසාති දපෙතො එතෙකසා සන්තිකෙ කණ්ඩ
 දයකෙ ධපෙතො සං වජ්රයං නාඳවං ගගෙතො මණ්ඩපමජේඛ
 ධතො මහාරුජ ඉමෙ වතනා රු ධනුග්ගහා එකප්පහාරෙතෙව සරෙ
 බිපිතො මං විජ්ඣන්තා අහං එතෙති බ්වතකණ්ඩාති නිවාරෙසාමිති
 ආහ. රුජා එවං කරෙථාති ආණාපෙසි. ධනුග්ගහා ආහංසු මහාරුජ
 මයං අකම්භවෙයිවාලවෙයිසද්දවෙයිසරවෙයිනො ජොතිපාලො
 තරුණදුරකො න මයං විජ්ඣසාමාති. මහාසතො සවෙ
 සකෙකාප විජ්ඣාප මන්ති ආහ. තෙ සාධුති සවප්පිවරිතො එකප්පහාරෙ
 තෙව කණ්ඩාති බිපිංසු. මහාසතො තාති නාඳවෙන පහරිතො
 න සථා වා තථා වා පාතෙසි. බොධිකොට්ඨකං පන පරිකම්පනො
 විශ තාලෙන තාලං වාලෙන වාලං දණ්ණෙන දණ්ණං වාජෙන වාජං
 අන්තිකම්භෙනා බිපිතො සරගබ්බං අකාසි. ධනුග්ගහානං කණ්ඩාති
 බිණ්ණාති. සො තෙසං බිණ්ණාවං ඤාතො සරගබ්බං අවිනාසෙනොව
 උප්පත්තිතො ගන්තො රඤ්ඤා සන්තිකෙ අට්ඨාසි. මහාජනො වග්ගනො
 නදන්තො අපෙපාඨෙන්නො සෙලෙනො අවජ්රං පහරන්නො මහා
 කොලාලං කන්ධා වජ්රාභරණාති බිපි. එවං රුසිභූතං අට්ඨාරසකොපි
 සබ්බසං ධනං අහොසි.

අථ නං රුජා පුච්ඡි කිං සිප්පං නාමෙනං ජොතිපාලාති.
 සරප්පිබාහනං නාම දෙව්වාති. අඤ්ඤා එතං ජානන්තො අත්ති.
 සකලජම්බුදිපෙ මං ධපෙතො අඤ්ඤා තස්සි දෙව්වාති. අපරං
 දයෙසති තාතාති. දෙව එතෙ තාව වතුසු කොණ්ණෙසු ධතො වතනා රුසි
 ජනා මං විජ්ඣන්තො නාසකම්පසු. අහං පනෙතෙ වතුසු කොණ්ණෙසු
 සිතෙ එතෙතෙව සරෙන විජ්ඣසාමිති. ධනුග්ගහා ආහං න විසතිංසු.
 මහාසතො වතුසු කොණ්ණෙසු වතෙසා කදලියො ධපාපෙතො
 තාරුචපොභේධ රත්තසුත්තකං බන්ධිතො එකං කදලිං සකාය
 බිපි. නාඳවො තං කදලිං විජ්ඣන්තො තණ්ණො දුතියං තතො හතියං
 තතො වතුජං තතො පඨමං විද්ධමෙව විජ්ඣන්තො පුත්ත හතෙ
 යෙව පතිට්ඨති. කදලියො සුත්තපරිකම්පනා අට්ඨංසු. මහාජනො
 උත්තාදසහසාති පවතෙති. රුජා කිං සිප්පං නාමෙනං තාතාති.
 වකකවිද්ධං නාම දෙව්වාති.

අපරමි දසෙසති තාතාති. මහාසතෙතා සරලට්ඨිං නාම සරරජ්ජුං
 නාම සරවෙණ්ණිං නාම දසෙසයි. සරපාසාදං නාම සරමණ්ඩපං නාම
 සරසොපාතං නාම සරපාකාරං නාම සරපොකබරණ්ණිං නාම සරපදුමං
 නාම පුපථාපෙසි. සරවසංසං නාම වසංසාපෙසි. ඉති අඤ්ඤාති අසාධාර
 ණාති ඉමාති ආදස සිප්පාති දසෙසන්තා පුත අඤ්ඤාති අසාධාරණාති
 යෙව සත්තමහාසායෙ පදුලෙයි. අට්ඨඛුලබහලං උදුමරපදරං
 විජ්ඣි. වතුරඛුලබහලං අසනපදරං ආඛුලබහලං තමිපට්ටං
 එකඛුලබහලං අයපට්ටං එකාබ්බං එලකසතං විජ්ඣි. පලාලසකට්ට
 වාලුකසකට්ටපදරසකට්ටානං පුරිමහාගෙන සරං බිපිත්වා පවණ්
 භාගෙන නිකම්මාපෙසි. පවණ්භාගෙන සරං බිපිත්වා පුරිමහාගෙන
 නිකම්මාපෙසි. උදකෙ වතුරසහං එලෙ අට්ඨඋසහං ණානං කණ්ඩං
 පෙසෙසි. වාතිබහණ්සඤ්ඤාය උසහමත්තකෙ වාලං විජ්ඣි. තස්ස
 එතතකාති සිප්පාති දසෙසන්තස්සෙව පුරියො අත්ථබහනො.
 අථස්ස රුජා සෙනාපතිට්ඨානං පටිජාතිත්වා ජොතිපාල අජ්ජ
 විතාලො සෙව සෙනාපතිට්ඨානසක්කාරං ගණ්ඨස්ස කොෂමය්සං
 කාරෙත්වා නභාත්වා එහිති තං දිවසං පරිබ්බයත්වා සතසහස්සං අදුසි.

මහාසතෙතා මග්ගං ඉමිනා අත්ථා තත්ථිති අට්ඨාරසකොට්ඨසබ්බං
 ධනං සාමිකානංයෙව දත්වා මහතෙතාන පරිවාරෙන නභාසිත්තුං ගතත්වා
 කෙසමය්සං කාරෙත්වා නභාත්වා සබ්බාලඛිකාරපටිමණ්ඩිතො අනුප
 මාය සිරියා නිවෙසනං පටිසිත්වා නානුග්ගරසහොජනං භුඤ්ජත්වා
 සිරිසයනං අභිරුද්ධිත්වා නිපනෙතා ථෙට්ඨ යාමෙ සබ්බා පවණ්මයාමෙ
 පබ්බෙට්ඨා උට්ඨාය පලලඛිකං ආභුජ්ජත්වා සගතපිට්ඨි නිසිනෙතාව
 අත්තනො සිප්පස්ස ආදිමජ්ඣපරියොසානං ඔලොකෙතො මම
 සිප්පස්ස ආදිතොව පරමාරණං පඤ්ඤායති මජ්ඣෙ කිලෙසපරි
 හොගො පරියොසානෙ තීරයමිති පටිසන්ති. පාණාතිපාතොති කිලෙස
 පරිහොගෙසුච අබිමතතප්පමාදො තීරයෙ පටිසන්ති. දෙති. රඤ්ඤ
 මග්ගං මහන්තං සෙනාපතිට්ඨානං දිනනං මහන්තං මෙ ඉස්සරියං
 හවිස්සති හරියා ව පුත්තබ්බතරො ව බහු හවිස්සන්ති කිලෙසවජ්ජු වො
 පන වෙපුලං ගතං දුට්ඨරං හොති ඉදුනෙව නිකම්මිත්වා එකකොව
 අරඤ්ඤො පටිසිත්වා ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජ්ජුං යුත්තං මග්ගාති මහාසය
 නතො වුට්ඨාය කඤ්චි අජානාපෙතො පාසාදු මරුක්ක අග්ගආරෙන
 නිකම්මිත්වා එකකොව අරඤ්ඤො පටිසිත්වා ගොධාවරිතදීතිරෙ තියො
 ජතිකං කපිට්ඨවනං සක්ඛාය පායාසි.

තස්ස නිකම්මන්තභාවී ඤාත්වා සකෙකා විස්සකමමං පකෙකාසා
 පෙත්වා තාත ජොතිපාලො අභිනිකම්මණං නිකම්මෙතො මහාසමා
 ගමො හවිස්සති ගොධාවරිතදීතිරෙ කපිට්ඨවනෙ අස්සමං මාපෙත්වා
 පබ්බජ්ජනපරිකාරෙ ව පටිපාදෙහිති ආහ. සො තථා අකාසි.
 මහාසතෙතා තං ණානං පත්වා එකපදිකමග්ගං දිස්වා පබ්බජ්ජානං

වසනවසානෙන භවිතබ්බනති තෙන මග්ගෙන තත්ථ ගන්තා: කඤ්චි අපසංසනෙනා පණ්ණසාලං පටිසිත්වා පබ්බජිතපරික්ඛාරෙ දිස්වා සකෙකා දෙවරුජා මම නික්ඛන්තභාවං අඤ්ඤාසි මඤ්ඤාති විනෙතන්වා සංවකො අපනෙත්වා රත්තවාකචිරං නිවාසෙත්වා ව පාරුපිත්වා ව අජිතවමමං එකංසං අකාසි. ජවාමණ්ඩලං බක්ඛිත්වා බාරිකාරුං අංසෙ කත්වා කතතරදණ්ඩං ගහෙත්වා පණ්ණසාලතො නික්ඛමිත්වා වඬකමං ආරුක්ඛ කතිපයවාසෙ අපරුපරං වඬකමිත්වා පබ්බජ්ජාසිරියා උපසොභමානො කසිණපරිකමමං කත්වා පබ්බජිත කාලතො පට්ඨාය සත්තමෙ දිවසෙ අට්ඨසමාපත්තියො පඤ්චා භිඤ්ඤායො ව නිබ්බතෙතන්වා උඤ්ජාවරියාය වනමූලප්ලාහාරෙ එක කොව විහාසි. මාතාපිතරෙ මිත්තපුත්තජාදයො ඤාතිවග්ගාපියං තං අපසංසන්නා රෙදන්නා පරිදෙවන්නා විවරන්ති.

අපේකො වනවරකො අරඤ්ඤාං පටිසිත්වා කපිට්ඨඅස්සමපදෙ නිසින්නං මහාසත්තං දිස්වා තං සඤ්ජාතිත්වා තෙන සද්ධිං පටිසන්ධාරං කත්වා තගරං ගන්තවා තස්ස මාතාපිත්තුතං ආරොවෙසි. තෙ රඤ්ඤා ආරොවෙසුං රුජා එථ තං පසයිස්සාමාති තස්ස මාතාපිතරෙ ගහෙත්වා මහාජනපරිවුතො වනවරකෙන දෙසිතෙන මග්ගෙන ගොඩාවරිකදීතිරං පාපුණි. බොධිසත්තො නදීතිරං ආගන්තවා ආකාසෙ නිසින්නො ධම්මං දෙසෙත්වා තෙ සබ්බෙ අස්සමං පවෙසෙත්වා තත්ථාපි තෙසං ආකාසෙ නිසින්නොව කාමෙසු ආදීනවං පකාසෙත්වා ධම්මං දෙසෙසි. රුජානං ආදිං කත්වා සබ්බෙව පබ්බජිංසු. බොධි සත්තො ඉසිගණ්ණපරිවුතො තත්ථෙව වසි.

අථස්ස තත්ථ වසනභාවො සකලජලිඤ්ඤිපෙ පාකවො අගොසි. අඤ්ඤාපි රුජානො රට්ඨවාසීති සද්ධිං ආගන්තවා තස්ස සන්තිකො පබ්බජිංසු. සමාගමො මහා අගොසි. අනුපුබ්බිත අනෙකසතසහස්සා පරිසා අගොසි. යො භාමවිතක්කං වා ව්‍යාපාදවිතක්කං වා විහිංසා විතක්කං වා විතකෙකති මහාසත්තො තත්ථ ගන්තවා තස්ස පුරතො ආකාසෙ නිසිදිත්වා ධම්මං දෙසෙසි කසිණපරිභාවමං ආවිනති. තස්සොවාදෙ යත්වා අට්ඨසමාපත්තියො උපපාදෙත්වා කුන්තනිපථතතිං පත්තා සාලියස්සරෙ මෙණ්ඩියස්සරෙ පබ්බතො කාලදෙවලො නිසව්වෙත්වා අනුසියෙස්සා නාරදෙති සත්ත ජෙට්ඨනෙතවාසිනො අගෙසුං. අපර භාගෙ කපිට්ඨස්සමො පරිපුරි. ඉසිගණ්ණං වසනොකාසො නපපගොති.

අථ මහාසත්තො සාලියරං ආවනෙතන්වා සාලියර අයං අස්සමො ඉසිගණ්ණං නපපගොති තිං ඉමං ඉසිගණං ගහෙත්වා මෙජ්ඣ රඤ්ඤා විජිතෙ ලම්බවුලකතිගමං උපතිස්සාය වසාගිති ආහ. සො සාධුගි තස්ස වචනං සමපටිච්ඡිත්වා අනෙකසහස්සං ඉසිගණං ගහෙත්වා තත්ථ ගන්තවා වාසං කපෙසි. මනුස්සෙසු ආගන්තවා පබ්බජනෙතසු පුත අස්සමො පරිපුරි. බොධිසත්තො මෙණ්ඩියරං ආවනෙතන්වා මෙණ්ඩියර තිං ඉමං ඉසිගණං ආදාය සුරට්ඨජනපදස්ස සිමන්තරෙ

සාතොදිකා නාම නදී අපී භස්සා තීරෙ වසාහිති උයොජෙයි. එතෙනෙව උපායෙන තතියවායෙ පබ්බතං ආමනෙත්වා පබ්බත තිං මහාඅට්ඨියං අඤ්ඤාපබ්බතො නාම අපී තා උපතිස්සාය වසාහිති පෙසෙයි. චතුර්වාරෙ කාලදෙවලං ආමනෙත්වා කාලදෙවල තිං දක්ඛණාපථෙ අවනතිරට්ඨං ඝනසෙලපබ්බතො නාම අපී තං උපතිස්සාය වසාහිති පෙසෙයි. පුත කපිට්ඨස්සමො පරිපූරි. පඤ්චස්ස ධානෙස්ස අනෙකසත්තස්ස ඉසිගණං අහෙස්සං. කිසවචෙත්ථ පන මහාසත්තං ආපුච්ඡිත්වා දණ්ඩකීර්ණෙඤ්ඤ විජ්ඣෙ කුමහවතිතගෙර සෙනාපතිං උපතිස්සාය උයොජෙ විහායි. නාරදො මජ්ඣිමදෙසෙ අඤ්ඤාතිරිනාමකෙ පබ්බතෙ පබ්බතජාලනතරෙ විහායි. අනුසිංහො පන මහාසත්තස්ස සන්තිකෙයෙව අහොයි.

තස්මිං කාලෙ දණ්ඩකීර්ණා එකං ලභ්විසක්කාරං ගණිතං ධානා වාවෙයි. සා අත්තනො ධම්මතාය විවරනති උයොජං ගන්ත්වා කිසවච්ඡ තාපසං දිස්වා අයං කාලකණ්ණේ හවිස්සති ඉමස්ස සරීරෙ කලිං පවාහෙත්වා නහාත්වා ගම්මස්සමීති දන්තකට්ඨං බාදිත්වා සබ්බපඨමං තස්සපරි බහලබෙළුං නිට්ඨුහන්ති කිසවච්ඡතාපසස්ස ජවන්තරෙ නිට්ඨුහිත්වා දන්තකට්ඨං පිස්ස පිස්සෙයෙව බිපිත්වා සිසං සිසං නහායිත්වා ගතා. තතො රුජාපි තං සරිත්වා පාකතිකමෙව අකායි. සා මොහමුළොහා හුත්වා කාලකණ්ණේසරීරෙ කලිං පවාහෙත්වා මමපි රුජා පුත ධානෙ ධපෙයි මයා යසො ලභොති සඤ්ඤාමකායි. තතො න විරසොව රුජා පුරොගිතං ධානතො වාවෙයි. සො තස්සා සන්තිකං ගන්ත්වා තිං කෙන කාරණෙන පුත ධානං ලභීති පුච්ඡි. අප්ඨ සා රුජ්ජයොනෙ කාලකණ්ණේසරීරෙ කලිස්ස පවාහිත්තතාති ආරොවෙයි. පුරොගිතො ගන්ත්වා තථෙව තස්ස සරීරෙ කලිං පවාහෙයි. තමපි රුජා පුත ධානෙ ධපෙයි.

අප්ඨස්ස අපරහාගෙ පච්චනෙතා කුපිනො, සො සෙනභ්බ පරිවුත්තො සුඛාය තිකබ්බි. අප්ඨ නං මොහමුළොහා පුරොගිතො මහා රුජ තිං කුමෙහ ජයං ඉච්ඡ්ථ උදුහු පරුජයන්ති පුච්ඡිත්වා ජයන්ති වුත්තෙ තෙන හි රුජ්ජයොනෙ කාලකණ්ණේ වසති. තස්ස සරීරෙ කලිං පවාහෙත්වා යාතිති. සො තස්ස කථං ගහෙත්වා මයා සද්ධිං ගච්ඡන්තා උයොජෙ කාලකණ්ණේසරීරෙ කලිං පවාහෙත්වා වත්වා උයොජං පවිසිත්වා දන්තකට්ඨං බාදිත්වා සබ්බපඨමං සයමෙව තස්ස ජවන්තරෙ බෙළුඤ්ච දන්තකට්ඨඤ්ච බිපිත්වා සිසං නහායි. බලකා යොපි තස්ස තථා අකායි.

තස්මිං පක්කනෙත 'සෙනාපති ආගන්ත්වා තාපසං දිස්වා දන්ත කට්ඨාදීති හරිත්වා සාමුකං නහාපෙත්වා හනෙත රඤ්ඤා කිං හවිස්සතිති පුච්ඡි. ආවුසො මග්ගං මනොපදෙසො තප්පි දෙවතා පන කුපිතා ඉතො සත්තමෙ දිවසෙ සකලරට්ඨං අරට්ඨකං කරිස්සන්ති තිං සිසං පලායිත්වා අඤ්ඤාත්ථ ගච්ඡාහිති. සො භික්ෂුතස්මිනො ගන්ත්වා

රඤ්ඤා ආරෝවෙයි. රුජා තස්ස වචනං සුත්වා න ගණ්ඨි. සො නිවතතිත්වා අත්තනො ගෙහං ගතවා පුත්තදුරං ආදාය පලායිත්වා අඤ්ඤා රට්ඨං අගමාසි.

සරභඛනසන්ථා තං කාරණං ඤාත්වා ඥාතරුණතාපසෙ පෙසෙත්වා කිසවච්ඡං මඤ්චයිවිකාය ආකාසෙන ආනාපෙයි. රුජා පුරුකිත්වා වොරෙ ගගෙත්වා නගරමෙව පවවාගමි. තස්මිං ආගතෙ දෙවතා පඨමං දෙවං වස්සාපයිංසු. වස්සොසෙන සබ්බකුණ්ටෙසු අවනවෙසු සුද්ධවාලුකාවස්සං යයි. වාලුකමන්තෙ දිබ්බපුප්ඵස්සං වස්සි පුප්ඵමන්තෙ මාසකවස්සං වස්සි. මාසකමන්තෙ කභාපණ්ටස්සං වස්සි. කභාපණ්ටමන්තෙ දිබ්බාභරණ්ටස්සං වස්සි. මනුස්සා සොමනස්සපචතො හිරඤ්ඤාසු වණණාභරණානි ගණ්ඨිතුං ආරභිංසු. අථ නෙසං සරීරෙ සමපජ්ජලිතං නානපපකාරං ආවුඛවස්සං වස්සි. මනුස්සා බණ්ඩාබණ්ඩිකං ඡිජ්ජංසු. අථ නෙසං උපරි මහනත මහභතානි විනවිකිකඛායානි පඨිංසු. නෙසං උපරි මහනත මහනතානි පජ්ජලිතපබ්බතකුලානි පඨිංසු. නෙසං උපරි සට්ඨිගන්ථධානං පුරයතං සුමුමවාලුකාවස්සං වස්සි. එවං සට්ඨියොජනධානං අරට්ඨං අගොසි. තස්ස එවං විනට්ඨභාවො සහලජමවුදිපෙ පාකවො අගොසි.

අථ තස්ස රට්ඨස්ස අනන්තරරට්ඨායිපතිනො කාලිඛො අට්ඨකො හිමරථොති තයො රුජානො විනතයිංසු. පුබ්බෙ බාරුණයියං කලාමු කාසිරුජා බනතිවාදි තාපසෙ අපරජකිත්වා පඨවිං පටිට්ඨොති සුය්‍යති තථා තාලිකිරො රුජා තාපසෙ සුතබෙහි බාදුපෙත්වා සහස්සබාහු අජජ්ජ නොව අබ්භිරසතාපසෙ අපරජකිත්වා ඉදුති දණ්ඩකිරුජා කිසවචෙජ් අපරජකිත්වා සහරට්ඨික විනාසං පනෙත්වාති සුය්‍යති ඉමෙසං චතුක්කං රුජුතං නිබ්බතතධානං මයං න ජාතාම. තං නො ඤපෙත්වා සරභඛන සන්ථාරං අඤ්ඤා නපෙත්තුං සමන්තො නාම නත්ථි. උපසඛිතමිත්වා ඉමෙ පඤ්ඤා පුච්ඡිස්සාමාති තෙ තයොපි මහනෙතන පරිවාරෙන පඤ්ඤා පුච්ඡන්තරාය නිකමිංසු. තෙ පන අසුකොපි නිකමනොති අජා තන්තා එකෙකො අහමෙව ගට්ඨාමිති මඤ්ඤාති. නෙසං ගොඩාවරී නදිනො අවිදුරෙ සමාගමො අගොසි. තෙ රථෙහි ඔනරිත්වා තයොපි එකමෙව රථං අභිරුහිත්වා ගොඩාවරීතිරං සමපාපුණ්ණංසු.

තස්මිං බණ්ණෙ සකෙකා පණ්ණුකම්බලසිලාසනෙ නිසින්නො සත්ත පඤ්ඤා විනෙතත්වා ඉමෙ පඤ්ඤා ඤපෙත්වා සරභඛනසන්ථාරං අඤ්ඤා සදෙවකෙ ලොකෙ කපෙත්තුං සමන්තො නාම නත්ථි. තං ඉමෙ පඤ්ඤා පුච්ඡිස්සාමි ඉමෙපි තයො රුජානො සරභඛනසන්ථාරං පඤ්ඤා පුච්ඡිත්තුං ගොඩාවරීනදීතිරං පත්තා. එතෙසං පඤ්ඤාපි අහමෙව පුච්ඡිස්සාමිති ඵ්සු දෙවලොකෙසු දෙවතාහි පරිවුත්තො දෙවලොකා ඔනරි. තං දිවසමෙව කිසවචෙජා කාලමකාසි. තස්ස සරීරකිවචං කාතුං චතුසු ආනෙසු අනෙක භහස්සා ඉසයො තන්තෙව ගතවා මණ්ඩපඤ්ච කාරෙත්වා පඤ්චසු ආනෙසු අනෙකභහස්සා ඉසිගණ්. කිසවච්ඡතාපසස්ස වන්දන

විභක්තං කතං සරීරං ක්වාපෙසුං. ආලාභනස්ස සමන්තා අබ්බ
 යොජනමනෙත ධානෙ දිබ්බකුසුමවස්සං වස්සි. මහාසතෙතා තස්ස සරීර
 නිකේඛපං කාරෙණා අස්සමං පටිසිඤ්ඤා තෙති ඉසිගණෙති පරිවුතො
 තිසිදි. තෙසමපි රුජ්ඣං තදීතීරං ආගතකාලෙ මහාසෙතාවාගතතුරිය
 සද්දො අහොසි. මහාසතෙතා තං සද්දං සුඤ්ඤා අනුසිස්සං තාපසං
 ආමනෙතණ්ඩා තාත තං ගතවා තාව ජාතාති කිං සද්දො නාමෙසොති
 ආග.

සො පාණීයසංඝටං ආද්ය තත්ථ ගතවා තෙ රුජානො දිස්වා පුප්ඤ්ඤ
 වසෙන පඨමං ගාථමාග.

අලඛකතා කුණ්ඩලිනො සුවත්ථා
 වෙච්චරියමුත්තාථරුබ්බකඛකා,
 රපේසසා තිට්ඨථ කෙනු තුලෙන
 කථං වො ජාතනති මනුස්සලොකෙති.

තත්ථ වෙච්චරියමුත්තා ථරුබ්බකඛකාති වෙච්චරියමණීති වෙච්ච
 මුත්තාලබ්බකෙති ව අලඛකතථරුති බ්බකරතනෙති සමන්තාගතා.
 ඤිට්ඨපාති ඵකස්මිං රපේ තිට්ඨථ. කෙනුති කෙ තාම තුලෙන කථං
 වො සඤ්ඤානනතිති.

තෙ තස්ස වචනං සුඤ්ඤා රථා ඔතරිණා වඤ්ඤා අට්ඨංසු. තෙසු
 අට්ඨකරුජා තෙන සද්ධිං සලුපනො පුතියං ගාථමාග.

අහමට්ඨකො භීමරපො පතායං
 කාලිඛිතරුජා පන උග්ගතො අයං,
 සුසඤ්ඤාතානං ඉසිනං දස්සනාය
 ඉධාගතා පුච්ඡිතායෙමග පඤ්ඤාති.

තත්ථ උග්ගතොති වඤ්ඤාපිය සුරියො විග ව පාකටො පඤ්ඤාතො.
 සුසඤ්ඤාතානං ඉසිනනති හතෙත න මයං ඉධ වනකිලාදීනමන්ථාය
 ආගතා. අථ ඛො කායාදීති සුසඤ්ඤාතානං සිලවනනානං ඉසිනං
 දස්සනාය ඉධාගතා. පුච්ඡිතායෙමග පඤ්ඤාති සරභඛිගසන්ථාරං පඤ්ඤා
 පුච්ඡිතං ඵමග ආගතා අමානා අන්තො. යනාගෙ බ්බඤ්ඤාසනසනික
 රොති වෙදිතබ්බො.

අථ තෙ තාපසො සාධු මහාරුජ ආගතතබ්බට්ඨානෙයෙව අ ගතත්ථ
 තෙනති තහාණා විස්සමිණා අස්සමපදං පටිසිඤ්ඤා ඉසිගණං වඤ්ඤා
 සන්ථාරං පඤ්ඤං පුච්ඡ්ථාති තෙති සද්ධිං පටිසන්ථාරං කතා
 පාණීයසංඝටං උකම්පිඤ්ඤා උදකපේවෙ පුඤ්ඤාතො ආකාසං ඔලො
 කෙණා සකකං දෙවරුජානං දෙවගණපරිවුතං ඵරවණබ්බවරගතං
 ඔතරනනං දිස්වා තෙන සද්ධිං සලුපනො තතියං ගාථමාග.

වෙහාසයං තිට්ඨසි අනතලිකෙති
 පථග්ගුතො පණ්ණරසෙව වඤ්ඤා,
 පුච්ඡාමි තං යකබ මහානුභාව
 කථනං ජාතනති මනුස්සලොකෙති.

තප්ථං භවිතාසංසනති අනතලිනෙකං. පථමුනොති පථගුහතො
අභිපථෙ ගතනමරේකි සීතොති අනො. තං සුතා සකෙකා
වතුප්ථං ගාථමාහ.

යමානු දෙවෙසු සුච්චතීති
මකවාති තං ආනු මනුස්සලොකෙ,
සදෙවරුඡා ඉදමජ්ජපතොතා
සුසඤ්ඤානානං ඉසීනං දස්සනායාති.

තප්ථං සදෙවරුඡාති සො අහං සකෙකා දෙවරුඡා. ඉදමජ්ජ
පතොතාති ඉදං ආනං අජ්ජ ආගතො. දස්සනායාති දස්සනත්ථාය වතු
තත්ථාය සරභඛිතසත්ථාරඤ්ඤා පඤ්ඤා පුච්ඡනත්ථායාති ආහ.

අථ තං අනුසිස්සො සාධු මහාරුඡානුමෙහ පථ්ථා ආගච්ඡතීති වතා
පාණීයකටං ආදාය අස්සමං පවිසීතා පාණීයකටං පවිතාමෙතා තිණණං
රුජ්ජනං දෙවරුඡස්ස ව පඤ්ඤා පුච්ඡනත්ථාය ආගතභාවං මහාසතත්ථාය
ආරොචෙසි. සො ඉසීගණපරිවුතො මහාවිසාලමාලකෙ තිසිදි. තයො
රුඡානො ආගතත්ථා ඉසීගණං වතුත්ථා එකමන්තං තිසිදිංසු. සකෙකාපි
ඔතරිත්ථා ඉසීගණං උපසඤ්ඤමිත්ථා අඤ්ඤලිප්පග්ගස්ස සීතො ඉසීගණං
වණ්ණත්ථා වතුමානො පඤ්ඤමං ගාථමාහ.

දුරෙ සුතා නො ඉසයො සමාගතා
මහිඤ්ඤා ඉඤ්ඤානුපපන්නා,
වතුමි තෙ අසිරෙ පසන්නවිතොතා
යෙ ජීවලොකෙත්ථ මනුස්සසෙට්ඨාති.

තප්ථං දුරෙ සුතා නොති හතෙන තුමෙහ අමෙහති දුරෙ දෙව
ලොකෙ සීතෙතිසෙව සුතාති මමායනොතා එවමාහ. ඉදං වුත්තා
යොති ඉමෙ ඉධ සමාගතා අමාකං ඉසයො දුරෙ සුතා යාව චුහම
ලොකා විසසුතා පාකටාති. මහිඤ්ඤාති මහානුභාවා. ඉඤ්ඤානුප
පන්නාති පඤ්ඤාවිධෙහ ඉඤ්ඤාණෙන සමන්තාගතා. අසිරෙති අයෙය,
සෙති තුමෙහ ඉමස්මිං ජීවලොකෙ මනුස්සස්ස සෙට්ඨාති.

එවං ඉසීගණං වණ්ණත්ථා සකෙකා ඡ නිසජ්ජදෙසෙ පරිහරනොතා
එකමන්තං තිසිදි. අථ තං ඉසීනං අධොවානෙ තිසීන්තං දිස්වා
අනුසිස්සො ඡට්ඨං ගාථමාහ.

ගකො ඉසීනං විරදිකම්මානං
කායා වුතො ගච්ඡති මාලුතෙන,
ඉතො පටිකකමම සහස්සනෙත්ත
ගකො ඉසීනං අසුචි දෙවරුඡාති.

තප්ථං විරදිකම්මානානති විරපබ්බජ්ඣානං. පටිකකමමාති
පටිකකම අපෙති. සහස්සනෙත්තාති ආලප්පනමෙතං. සකෙකා හි
අමච්චසහස්සෙති විනානං අත්ථං. එකකොව පස්සති තස්මා සහස්ස

නොහොත්තානි වුවහොත්.¹ අසුමිති දේවමලාදි පරිභාෂිතතා දුක්ඛකො
තුමො ව සුමිතාමා තෙන වො එස ගකො බාධනීති. තං සුමා
සකෙකා ඉතරං ගාථමාන.

ගකො ඉසිනං විරදිකම්මානං
කායා වුතො ගච්ඡතු මාලුතෙන,
විවිතතපුප්ඵං සුදුගිංව මාලං
ගකං එතං පටිඝඛිංම හනෙන
ත හෙත්ථ දෙවා දුට්ඨකාල සඤ්ඤිතොති.

තත්ථ ගච්ඡතුති යථා සුමං පවතනතු නාසාපුටං නො පනරුතුති
අත්ථො. පටිඝඛිංමානි ඉව්ඡාම පුත්ථො. එත්ථානි එතස්මිං ආකො
දෙවා ජෙගුච්ඡසඤ්ඤිතො න හොනති දුස්සිලෙයෙව නි ජදවා
ජිගුච්ඡනති න සිලවතෙනති.

එවිඤ්ච පන වතා හනෙන අනුසුඤ්ඤා අහං මහනෙතන උස්සාභන
පඤ්ඤා පුච්ඡිතුං ආගතො ඔකාසං මෙ කාරෙහිති ආහ. සො තස්ස
වචනං සුමා උට්ඨායාසනා ඉසිගණං ඔකාසං කාරෙත්තො
ගාථාදායමාන.

පුරිඤ්ඤෙ භූතපඤ්ඤා යසස්සි
දෙවානම්ඤ්ඤෙ මද්දවා සුජලපති,
ස දෙවරුජා අසුදුගණපමඤ්ඤො
ඔකාසමාකම්බති පඤ්ඤා පුච්ඡිතුං.

කොතෙවිමෙසං ඉධ පණ්ඩිතානං
පඤ්ඤා පුට්ඨො තිපුණෙ බ්‍යාකරිස්සති,
තිණ්ණඤ්ච රඤ්ඤං මනුජාබිපාතං
දෙවානම්ඤ්ඤො ඩි වාසවස්සාති.

තත්ථ සුමිඤ්ඤෙති ආදීති සකකස්සෙව ගුණනාමානි. සොති සුමෙ
දුතං දිනතතා සුමිඤ්ඤෙ. භූතෙසු ජෙට්ඨකතා භූතපති. පුරවාර
සමපදාය සසස්සි. පරමස්සරතාය දෙව්‍යානම්ඤ්ඤෙ සතතනං වතතපදානං
සුට්ඨිකතතා සකෙකා. පුරිමජානිවසෙන මසවා. සුජාතාය අසුර
කඤ්ඤාය පතිභාවෙන සුජමපති. දෙවානං මනරඤ්ඤතතාය දෙවරුජා.
කොතෙව්‍යානි කොහු එව. තිපුණෙති සණ්ඨසුට්ඨපඤ්ඤා.
රඤ්ඤානති රුජ්ඣං ඉමෙසං පන වතුනනං රුජ්ඣං මිතං
ගහෙතා කො ඉමෙසං පණ්ඩිතානං ඉසිනං පඤ්ඤා කපේස්සති පඤ්ඤං
තෙසං කපේතුං සමත්ථං ජානාථානි දිදති.

තං සුමා ඉසිගණො මාරිස අනුසිස්ස ත්ඨං පඨවියං යත්තා පඨවිං
අපස්සනෙතාපිය කපේසි. යපෙත්තා සරගඛිංසත්ථාරං කො අඤ්ඤා
තෙසං පඤ්ඤං කපේතුං සමත්ථොදු වතා ගාථමාන.

1. භ්‍යා. අථවා සතස්සනෙතානං පන දෙවානං දසසුප්පවාරතිකකමනසමත්ථොති
සහස්සනෙතානං.

අයං ඉසී සරභභෙහා යසසසී
 යතො ජාතො වීරතො මෙථුනසමා,
 ආවරියපුතො සුචිතීතරුපො
 සො නෙසං පඤ්ඤානි විශාකරියානීති.

තත් සරභභෙහානි සරෙ බිපිනා ආකාසෙ සරපාකාරදීනි කතා
 පුත එකෙන සරෙන නෙ සරෙ පානෙනො හග්ගවිභග්ගෙ
 අකාසීති සරභභෙහා. මෙථුනසමානි මෙථුනධමනො. සො නිර
 මෙථුනං අසෙවිනාව පබ්බජනො. ආවරියපුතොනානි රඤ්ඤ ආවර
 යසස පුරෝගිතස්ස පුතො.

එවඤ්ඤ පත වතා ඉසීගණො අනුසිංහං ආග මාරිස තමෙව
 සත්ථාරං වන්දිතා ඉසීගණස්ස වවනෙන සකෙකන පුච්ඡිතපඤ්ඤ
 කථනාය ඔකාසං කාරෙහිති. සො සාධුති සමපට්චිතා සත්ථාරං
 වන්දිතා ඔකාසං කාරෙනො අනන්තරං ගාථමාග.

කොණ්ඩඤ්ඤ පඤ්ඤානි විශාකරොති
 යාවනති තං ඉසගො සාධුරුපා,
 කොණ්ඩඤ්ඤ එසො මනුජේසු ධමෙව,
 යං වුඛසමාගච්ඡති එස භාරොති.

තත් කොණ්ඩඤ්ඤානි තං ගොතෙතනාලපති. ධමෙමානි
 සභාවො. සං වුඛසනති යං පඤ්ඤවුඛසං පුරිතං එස පඤ්ඤානං
 විසයජ්ඣනභාරො නාම ආගච්ඡති එසො මනුජේසු සභාවො තසමා
 වන්දිමසුරියසහස්සං උට්ඨාපෙනො විශ පාකටං කතා දෙවරඤ්ඤ
 පඤ්ඤං කපෙහිති.

තතො මහාපුරිසො ඔකාසං කරොතො අනන්තරං ගාථමාග.

කතාවකාසං පුච්ඡන්තු භොතො
 යං කිඤ්චි පඤ්ඤං මනසාහිපජිතං,
 අගං හි තං තං වො විශාකරියං
 ඤාතා සයං ලොකමීමං පරඤ්ඤාති.

තත් සං කිඤ්චිති න කෙවලං තුලනාකංගෙව සද්දෙවකස්සාපි
 ලොකස්ස යං මනසාහිපජිතං තං මං භවනො පුච්ඡන්තු අගං හි
 වො ඉධිලොකනිසසිතං වා පරිලොකනිසසිතං වා තං සබ්බපඤ්ඤා,
 ඉමඤ්ච ලොකං පරඤ්ච ලොකං සයං පඤ්ඤය සච්ඡිකතා
 කපෙස්සාමිති සබ්බඤ්ඤපචාරණං පචාරෙසි.

එවනෙන ඔකාසෙ තතෙ සකෙකා අත්තනා අභිසංඛිතං පඤ්ඤං
 පුච්ඡි. තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආග.

තතො ව මසවා සකෙකා අත්ථදසී පුරිඤ්ඤො,
 අපුච්ඡි පඨමං පඤ්ඤං යඤ්චාසි අභිපජිතං.

කිංසු වධිත්වා න කදුචි සොවති
 කිංසුපපහාණං ඉසයො වණ්ණයනති,
 කසිබි චුත්තං ඵරුසං ඛමෙථ
 අකබාහි මෙ කොණ්ඩකුඤ්ඤ ඵතමන්තති.

තත්ථ සඤ්චාසිති යං තස්ස මනසා අභිපජ්ජිතං ආසි, තං පුච්ඡති
 අනේවා, එනන්ති එතං මයා පුච්ඡිතං අත්ථං අකබාහි මෙති එකාය
 ගාථාය තයො පඤ්ඤා පුච්ඡි, තතො පරං බ්‍යාකරුණෙනා ආහ.

කොධං වධිත්වා න කදුචි සොවති
 මකබ්‍රපපහාණං ඉසයො වණ්ණයනති,
 සබ්බෙසං චුත්තං ඵරුසං ඛමෙථ
 එතං බන්තිං උත්තමමාහු සන්තොති.

තත්ථ කොධං වධිත්වාති කොධං මාරෙත්වා සොවනොති පටිස
 විතොනෙව සොවති කොධාභාවා භූතො සොකො තෙන චුත්තං
 න කදුචි සොවතිති. මකබ්‍රපපහාණනති පරෙති අත්තනො කතගුණ
 මකබ්‍රලකබ්‍රණස්ස අත්තකුඤ්ඤභාවසබ්බාතස්ස මකබ්‍රසපහාණං ඉසයො
 වණ්ණයනති. සබ්බෙසනති හිතමජ්ඣිමුක්කධර්මානං සබ්බෙසවපි ඵරුස
 වචනං ඛමෙථ. සන්තොති පොරුණකපණ්ණිතා එවං කථෙතති.
 සකෙකා ආහ.

සකකා උභින්නං වචනං තිතිකස්සිතුං
 සද්දිසස්ස වා සෙට්ඨතරස්ස වාපි,
 කථං හු හිතස්ස වචො ඛමෙථ
 අකබාහි මෙ කොණ්ඩකුඤ්ඤ ඵතමන්

සරභබ්‍රෙහා ආහ.

භයා හි සෙට්ඨස්ස වචො ඛමෙථ
 සාරමභගෙහු පන සාදිසස්ස,
 යොවිධි හිතස්ස වචො ඛමෙථ
 එතං බන්තිං උත්තමමාහු සන්තොති.

එවමාදීනං ගාථානං වචනපටිවචනවසෙන සමබ්‍රෙකො වෙදි
 තබ්බො.

තත්ථ අකබාහි මෙති හතොත කොණ්ඩකුඤ්ඤ භූමෙහි දො පඤ්ඤා
 සුකපිතා එකො මෙ විතං න ගණ්ණාති කථං සකකා අත්තනො
 හිතතරස්ස වචනං අධිවාසෙහුං තං මෙ අකබාහිති පුච්ඡනො එව
 මාහ. එනං බන්තිනති යං එතං ජාතීගොත්තාදීහි හිතස්ස වචනං
 ඛමනං එතං බන්තිං උත්තමනති පොරුණකපණ්ණිතා වදන්ති යං
 පනෙනං ජාතීආදීහි සෙට්ඨස්ස භයෙන සද්දිසස්ස කරණුත්තරිය
 ලකබ්‍රණෙ සාරමෙහ ආදීතවදස්සනෙන ඛමනං තෙසා අධිවාසනබන්ති
 නාමාහි අනේවා.

එවං චුත්තෙ සකෙකා මහාසත්තං ආහ හතොත පඨමං භූමෙහ
 සබ්බෙසං චුත්තං ඵරුසං ඛමෙථ එතං බන්තිං උත්තමමාහුති වත්වා
 ඉද්දති යො විධි හිතස්ස වචො ඛමෙථ එතං බන්තිං උත්තමමාහුති

වදඵ න වො වචනං පුරිමෙන පච්ඡිමං සමෙතීති. අථ නං මහාසතෙතා සකක පච්ඡිමං මයා අයං තිනොති ඤාතො ඵරුසවචනං අභිවා සෙනත්තං වසෙන වුත්තං. යසමා පන න සකකා රුපදස්සනමතෙතන සත්තානං සෙට්ඨාදිභාවො ඤාතුං තසමා පුරිමං වුත්තනති වචො සත්තානං අඤ්ඤානු සංවාසා රුපදස්සනමතෙතන සෙට්ඨාදිභාවස්ස දුට්ඨෙඤ්ඤායන්තං පකාසෙතො ගාථමාහ.

කථං විජ්ඣෙඤ්ඤා වතුමධිරුපං
සෙට්ඨං ඤරිකඛං අථවාපි තිනං,
විරුපරුපෙන වරනති සතෙතා
තසමාහි සබ්බිකං වචො බමෙට්ඨාති.

තත්ථ වතුමධිරුපනති වතුහි ඉරියාපථෙති පටිච්ඡන්තසභාවං. විරුපරුපෙනාති විරුපානං ලාමකානං පුග්ගලානං රුපෙන උත්තම ගුණා සතෙතාපි විවරනති. ඉමසමිං පනතේ මජ්ඣිමනිකපෙට්ඨාසං වජ්ඣ කපෙතබ්බං.

තං සුත්වා සතෙතා තිකකඛො හුත්වා හතෙත ඵතාය නො බන්තියා ආතිසංසං කපෙට්ඨාති යාචි.

අථස්ස මහාසතෙතා ගාථමාහ,

න හෙතමත්ථං මහතීපි සෙනා
සරුජිකා සුජ්ඣමානා ලහෙථ,
යං බන්තිමා සපුරිසො ලහෙථ
බන්තිබලසුපසමනති වෙරුති.

තත්ථ ඵනමත්ථනති ඵනං වෙරවුපසමනපටිසංභාවසබ්බාතං අත්ථං. ඵලං මහාසතෙතන බන්තියා ගුණේ කපිතෙ තෙ රුජානො විනාශිංසු සතෙකා අත්තනො පඤ්ඤා පුච්ඡති අමහාකං පුච්ඡනොකාසං න දස්සතීති. අථ නෙසං අජ්ඣාසයං විදිත්වා සතෙකා අත්තනා අති සබ්බතෙ වත්තාරෙ පඤ්ඤා ධපෙත්වා තෙසං කඛිං පුච්ඡනො ගාථමාහ.

සුභාසිතනෙත අනුමොදියාන
අඤ්ඤානං පුච්ඡාමි තදිඛස චූති,
යථා අනු දණ්ඩකී නාලිකිරෙ
අථජ්ජනො කලාබු වාපි රුජා.

තෙසං ගතිං චූති සුපාපකමිතං
කඤ්චපපන්නා ඉසිනං විහෙයකාති.

තත්ථ අනුමොදියානාති ඉදං මයා පුට්ඨානං තිණ්ණං පඤ්ඤානං විස්සජ්ජනසබ්බාතං තව සුභාසිතං අනුමොදිත්වා. යථා අනුති යො නාම අහොසි. කලාබුවාති කලාබුරුජා ව.

අථස්ස විස්සජ්ජනො මහාසතෙතා පඤ්ච ගාථායො අහාසි.

කිසං හි වච්ඡං අවකිරිය දණ්ඩකි
උච්ඡින්නමුලො සජ්ජො සරට්ඨො,
කුකකුලනාමෙ නිරයමහි පච්චති
තස්ස ජුලිඛයාති පතනති කායෙ.

යො සඤ්ඤතෙ පබ්බජිතෙ අගෙයසි
ධම්මං භණ්ණෙන සමණේ අදුසකෙ,
තං නාලිකිරං සුතඛං පරස්ස
සඛගමම බාදනති විඵජ්ජමානං.

අඵජ්ජනො නිරයෙ සතතිසුලෙ
අවංසිරෙ පතීනො උභ්භපාදො,
අභිගිරසං ගොතමං ගෙයසිනා
බනතිං තපසසිං විරමුහමාරිං.

යො බණ්ඩසො පබ්බජිතං අජේදසි
බනතිං වදනං සමණං අදුසකං,
කලාමුච්චිං උපපජ්ජ පච්චති
මහාපතාපං කට්ඨකං භයානකං.

ඵතාති සුතා නිරයාති පණ්ඩිතො
අඤ්ඤති පාපිට්ඨතරුති වෙස්සං,
ධම්මඤ්ඤරෙ සමණමුහමණේසු
ඵවංකරෙ සග්ගමුපෙති ණානනති.

තස්ස කිසනති අප්පමංසලොභිතතතා කිසසරිරං. අවකිරිසාති
අවකිරිනා නිට්ඨුභතදනනකට්ඨපාතනෙන තස්ස සරිරෙ කලිං පවා
ගෙනා. උච්ඡින්නමුලොති උච්ඡින්නමුලො හුතා. සජ්ජොති සපරිසො.
කුකකුලනාමෙ නිරයමහිති යොජනසතපමාණේ කප්පෙන සණ්ඩිතෙ
උණ්භජාරිකනිරයෙ. ජුලිඛයාති විතච්චිකඛාරු. තස්ස කිර
තස්ස උණ්භකුකකුලෙ නිමුග්ගස්ස නවති වණ්මුබෙති උණ්භජාරිකා
පවිසනති සිසෙ මහනතමහනතා අඛාරු නිපතනති තෙසං පතන
කාලෙ සකලසරිරං පදීපරුකෙබාවිය පජ්ජලති බලවච්චෙදනා
පවත්තනති සො අධිවාසෙකුං අසකෙකානො මහාවිරවා විරවති.
සරභඛගසස්සා පඨමිං භිජ්ජිතා තං තස්ස තථා පච්චමානං දසෙසසි.
මහාජනො භයසනාසමාපජ්ජි. තස්ස අතිභීතභාවං ඤාතා මහා
සතොතා තං නිරයං අනතරධාපෙසි. ධම්මං භණ්ණෙනති දසකුසල
කමපථධම්මං භාසනෙන. සමණොති සමිතපාපෙ. අදුසකොති නිර
පරුබෙ. නාලිකිරනති ඵලං නාමකං රුජානං. පරස්සාති පරලොකෙ
නිරයෙ තිබ්බතං. සඛගමමාති ඉතොවිතො ව සමාගතතා ජිජ්ජිතා
මහනතමහනතා සුතඛං බාදනති. තසමිං කිර කාලිඛනරට්ඨි දනනපුර
තගරෙ නාලිකිරෙ නාම රුජේ රජ්ජං කාරයමානෙ ඵකො මහා
තාපසො පඤ්ඤසතපසපරිවුතො හිමවනතා ආගමම රුද්‍රය්‍යානෙ
වාසං කප්පෙකුලා මහාජනස්ස ධම්මං දෙසෙසි. ධම්මිකතාපසො

රුක්ඛයානෙ වසතිති රඤ්ඤෙසු ආරොවසිංසු. රුජා පන අබමමිකො අබමෙමන රජං කාරෙසි. සො අමබෙවසු තාපසං පසංසනෙනසු අහම්බි බමමං සුඤ්ඤාමිති උය්‍යානං ගන්ත්වා තාපසං වන්දිත්වා නිසීදි.

තාපසො රඤ්ඤෙසු සද්ධිං පටිසන්ධාරං කරුනෙනා කිං මහාරුජ බමෙමනරජං කාරෙසි. මහාජනාන පිලෙසිති ආහ. සො තස්ස කුණ්ඩකිත්වා අයං කුච්චපිලො ඵතතකං කාලං නාගරුතං සන්තිකෙ මමඤ්ඤෙව අගුණං කපෙසි මඤ්ඤෙ හොතු ජාතිස්සාමිති විනෙතනා සෙව අවහාකං කරුණං ආගපෙත්ථය්‍යාපාති නිමනෙතනා පුන දිවසෙ පුරුණගුප්ඨං වාටියො පුරුපෙත්වා තාපසෙසු ආගතෙසු තෙසා භික්ඛා භාජනාති ගුප්ඨං පුරුපෙත්වා ආරං පිදහාපෙත්වා මුසලාති ව ලොහ දණෙති ව ගාහාපෙත්වා ඉසිතං සිසාති හිතුපෙත්වා ජටාසු ගාහාපෙත්වා නික්කඛ්ඨාපෙත්වා සුතබෙති බාදපෙත්වා තත්තෙව භිත්තං පඨවිං පටි සිත්වා සුතබමහාතිරයෙ නිබ්බත්ති. තත්තස්ස තිශාටුතං සරීරං අහොසි. අථ තං මහත්තමහත්තා මහාගත්තිපමාණං පඤ්චවණ්ණං සුතබා අනුබන්ධිත්වා බංසිත්වා කවයොජනාය ජලිතඅයපඨවියා පාතෙත්වා මුඛපුරං ලුඤ්ඤනා ලුඤ්ඤනා විපථන්දමානං බාදිංසු. මහාසතෙතා පඨවිං මධා භින්දිත්වා තං නිරයං දස්සෙත්වා මහාජනස්ස භිත්තාචං ඤාත්වා අන්තරුධාපෙසි. අථපඤ්ඤාති සහස්සබාහු රුජා. අඹිතිරසන්ති අඹෙහති රංසිතං නිවර්ණතො ඵං ලද්ධතාමං. භෙසුසිසිත්වාති විහෙස සිත්වා විසපිතෙන කණෙහිත විජ්ඣිත්වා ජ්විතකබ්බං පාපෙත්වා. සො කිර අජුජනො නාම රුජා මහිංසකරට්ඨෙ කෙකරුජටාතියං රජං කාරෙතෙනා මගවධං ගන්ත්වා මගෙ වධිත්වා අභිහාරපක්කමංසං බාදනෙනා විවරති. අපෙකදිවසං මගානං ආගමණ්ට්ඨානෙ කොට්ඨකං කත්වා මගෙ ඔලොකාමානො අට්ඨාසි. තද්ද තාපසො තස්ස රඤ්ඤෙ අවිදුරෙ ඵකං කාරරුක්ඛං අභිරුක්ඛිත්වා ඵලාති ඔවිතනෙනා ඔවිතිත ඵලං සාබං මුඤ්චි. තස්සා විස්සට්ඨාය සද්දෙන තං ඨානං පත්තා මගා පලාසිංසු. රුජා කුණ්ඩකිත්වා තාපසං සවිසෙත සලෙලන විජ්ඣති. සො පරිගලිත්වා පතනෙනා¹ මන්තෙත බද්ධබාණ්ණකං ආසාදෙත්වා සුලග්ගෙ යෙව කාලමකාසි. රුජා තං බණ්ඤෙසු ව මධා භිත්තං පඨවිං පටිසිත්වා සත්තිසුලෙ නිරයෙ නිබ්බත්ති තිශාටුතපමාණං සරීරං අහොසි. තත් නිරයපාලා ජලිතෙති ආටුබෙති කොට්ටෙත්වා ජලිතං අයපබ්බතං ආරොපෙත්ති. පබ්බතමන්තෙ සීතකාලෙ වාතො පගරති සො වාතපපහාරෙන පරිගලිත්වා පතති.² තස්මිං බණ් භෙට්ඨා නවයොජ නාය ජලිතඅයපඨවියා මහත්තං තාලකබන්ධිපමාණං ජලිතඅයසුලං උට්ඨහති. සො සුලග්ගමන්තෙයෙව ආසාදෙත්වා සුලාටුතොව නිට්ඨති. තස්මිං බණ් පඨවි ජලති සුලං පජ්ජලති තස්ස සරීරං පජ්ජලති. සො තත් මහාරවං රවනෙනා පට්ඨති. මහාසතෙතා පඨවිං මධා කත්වා තං නිරයං දස්සෙත්වා මහාජනස්ස භිත්තාචං ඤාත්වා අන්තරුධාපෙසි. බණ්ඨසොති වත්තාරො ගත්තපාදෙ කණ්ණිකාසඤ්ච බණ්ඨාබණ්ඨකං කත්වා. අද්දසභිනති නිරපරධං තථා ඡෙද්දපෙත්වා විති කසාපහාර

1. පතිත්වා පරිගලනෙනා, 2. පතිත්වා පරිගලති, සබ්බත්ථ,

සහසෙය්ගි තාලාපෙතො ජවාසු තං ගහෙතො අකම්භාපෙතො පටි
කුප්පං තිපජ්ජාපෙතො පිට්ඨියං පඤ්ඤායා පහරිතො මහාදුක්ඛ
සමපපිතං අකාසි. කලාමුඛිවිනති කලාමු අවිචිං. කමුඛානති තිබ්භ
වෙදනං එවරුපං තිරයං උපපජ්ජිකාතිනනං ජාලානං අනතරෙ පවචති.
විත්ථාරතො පන කලාමුරඤ්ඤො වත්ථු ඛනතිවාදිජාතකෙ කපිතමෙව.
අඤ්ඤාති පාපිට්ඨිකානති වෙසඨාති එතෙති තිරයෙති පාපිට්ඨිකරුති ව
අඤ්ඤාති තිරයාති සුත්තා. ධම්මඤ්ඤාතෙති සකකදෙවරුජ පණ්ණිතො
කුලපුත්තො න කෙවලං එතෙයෙව වතතාරෙ තිරයා එතෙයෙව ව
රුජාතො තෙරසිකා අථ ඛො අඤ්ඤාපි තිරයා අඤ්ඤාපි ව
රුජාතො තිරයෙසු උපපන්නාති විදිකා වතුපවචයදුකධම්මිකරකකා
වරණසංවිධානසංඛිතං සමණබ්බාහමණෙසු ධම්මං වරෙය්. එවං මහා
සතෙතන වතුනනං රුජ්ජනං නිබ්බතතව්භානෙ දසසිතෙ තයො
රුජාතො නිකකඛිං අගෙසුං. තතො සකෙකා අවසෙසෙ වග්ගාරෙ
පඤ්ඤා පුච්ඡන්නො ගාථමාහ.

සුභාසිතතො අනුමොදියාන
අඤ්ඤානතං පුච්ඡාමි තදිඤ්ඤ මුද්ධි,
කථං විධං සිලවනතං වදනති
කථං විධං පඤ්ඤවනතං වදනති.
කථං විධං සපපුරිසං වදනති
කථං විධං නො සිරි නො ජහානිති.

තත්ථ කථං විධං නො සිරි නො ජහානිති කථං විධං නු පුරිසං
පටිලද්ධං සිරි න විජහති.

අථස්ස විස්සජේජනො මහාසතො වතසෙසා ගාථායො අභාසි.

කායෙන වාචාය ව යොධ සඤ්ඤාතො
මනසා ව කිඤ්චි න කරොති පාපං,
න අත්තගෙතු අලිකං හණාති
තථා විධං සිලවනතං වදනති.

ගමතිරපඤ්ඤං මනසා විවිනතයං
නාචවාතිතං කමම කරොති පුද්දං,
කාලාගතං අත්ථපදං න රිඤ්චති
තථා විධං පඤ්ඤවනතං වදනති.

යො වෙ කතඤ්ඤා කතවෙදි ධිරෙ
කල්‍යාණමිතො දුලභහතති ව හොති
දුබ්බසාස සකකච්ච කරොති කිච්චං
තථා විධං සපපුරිසං වදනති.

එතෙති සබ්බෙති ගුණෙහුපෙතො
සද්ධො මුදු සංවිහාති වදඤ්ඤා,
සබ්බාහකං සබ්බං සණ්ඨවාචං
තථා විධං නො සිරි නො ජහානිති.

තත්ථ භාෂෙතාති ආදීති තිවිධසුචරිතආරවසෙන වුත්තාති.
න අත්තභෙදාති දෙසතාසිසමෙවෙනං. අත්තභෙදා වා පරභෙදා වා
ධනභෙදා වා යසභෙදා වා ලාභභෙදා වා ආමිසකිඤ්ඤිකභෙදා වා
අලිංක න කපේතිති අනේවා. කාමඤ්ඤාස අනේවා චාචාස සඤ්ඤා
නොති ඉමිනාව සිද්ධො වුසාවාදිනො පන අතත්තබ්බං නාම පාපං
නච්ඡිති ගරුභාවදීපනත්ථං පුන ඵවමානාති වෙදිතබ්බො. ගමිතීර
සඤ්ඤානති අත්තො ව පාප්පිතො ව ගමිතීරං ගුණං පටිච්ඡන්තං
සංගුහග්ගජාතක සමභවජාතක උමග්ගජාතකෙසු අංගතසද්ධිසං
පඤ්ඤං. මනසා විචින්නාසනති මනසා විචින්නෙනො අත්ථං පටි
ච්ඡිතිනි වන්දසහස්සං සුරියසහස්සං උධාරිපෙනො විය පාකටං
කම්මා යො කපේතුං සකෙකාතිති අනේවා. නාචමාභිනනති අති අතිතං
තිතාතිකත්තං ලුඤ්චරුසසාහසිකං කම්මඤ්ඤා යො න කරෙතිති
අනේවා. ඉමිග්ග පනත්ථං ආවිභාවත්ථං-

න පණ්ණිතා අත්තසුඛස්ස භෙදා
පාපාති කම්මාති සමාවරනති,
දුකෙකත පුට්ඨා බලිතාපි සත්තා
ජන්ද ව දෙසා න ජගනති බම්මනති.

භූරිපඤ්ඤා කපේතබ්බො, භාලාගනනති ඵත්ථ දුතං දුතබ්බ
කාලෙ සිලං රක්කින්නාලෙ උපොසථං උපවසන්තාලෙ සරණෙසු
පතිට්ඨානකාලෙ පබ්බජනකාලෙ සමණබම්මං කරණකාලෙ
විපස්සනාවාරත්ථං සුඤ්ඤානාලෙති ඉමාති දුතාදීති සමපාදෙනො
කාලාගතං අත්ථපදං නිජිඤ්ඤති න භාපෙති නාම. නාථාචිඩනති සකක
සබ්බඤ්ඤාබුද්ධා පච්චෙකබුද්ධා ව මහාබොධිසත්තා ව පඤ්ඤාවන්තං
කපේන්නා ඵචරුපං පුග්ගලං කපේනති. ණො චෙති තත්ත්වං පරෙන
අත්තනො කතං ගුණං ජානාතිති භව්තඤ්ඤා. ඵචං ඤාතො පන
යෙනස්ස ගුණො කථො තස්ස ගුණං පටිකරෙන්නො භව්තමෙදි නාම.
දුබ්බිග්ගාති අත්තනො සහායස්ස දුක්ඛපපාතස්ස දුක්ඛං අත්තති
ආරෙපෙතො යො තස්ස උපපන්නතිට්ඨං සහජෙන සකකට්ඨං කරෙති
බුද්ධාදයො ඵචරුපං සපුරිසං නාම කපේනති අපිච සපුරිසානාම
කතඤ්ඤා කතවෙදිනො හොනතිති සතපත්තජාතකවුලුභංස මහාහංස
ජාතකාදීති කපේතබ්බාති. ඵනෙති සබ්බබ්බිති සකකදෙවරජ යො
ඵනෙති හෙට්ඨා වුත්තති සිලාදීතිපි සබ්බබ්බිති ගුණෙති උපෙතො.
සද්ධොති ඕකපත්තසද්ධාය සම්මන්තාගතො. මුදුති පියභාණි, සංවිභාණිති
සිලසංවිභාග දුතසංවිභාගාභිරුත්තතා සංවිභාණි, යාවකානං වචනං
ඤාතො දුතවසෙන චදඤ්ඤා. සංඛාගභිකති වතුති සංඛගච්ඡුති තෙසං
තෙසං සංඛග්ගණනො සංඛගාගතං. මධුරවචනතාය සම්මිලං. මුට්ඨ
වචනතාය සංග්ගවාවං. නාථාචිඩං නොති තථාචිඩං හු පුග්ගලං අධිගත
යසග්ගලාගග්ගසංඛාතා සිදි නො ජහාති තාස්ස සිරි විත්තස්සතිති.

එවිට මහාසතෙතා ගගනතලෙ පුණ්ණවන්දං උට්ඨාපෙනො විශ්
වතතායෙ පඤ්ඤා විශ්වාජ්ඣි තතො පරං සෙසපඤ්ඤානං පුච්ඡා ව
විශ්වාජ්ඣනඤ්ච ගොති. සකෙකා ආහ.

සුභාසිතතො අනුමොදියාන
අඤ්ඤානං පුච්ඡාමි තදිඛස චූඨි,
සීලං සිරිඤ්චාපි සතඤ්ච ධම්මං
පඤ්ඤාඤ්ච කං සෙට්ඨතරං වදන්තිති.

මහාසතෙතා ආහ.

පඤ්ඤා හි සෙට්ඨා කුසලා වදන්ති
නක්ඛතතරජාරිව තාරකානං,
සීලං සිරිඤ්චාපි සතඤ්ච ධම්මං
අනාසිකා පඤ්ඤාවතො භවන්තිති.

සකෙකා ආහ.

සුභාසිතතො අනුමොදියාන
අඤ්ඤානං පුච්ඡාමි තදිඛස චූඨි,
කථංකරෙ කිනතිකරෙ කිමාවරං
කිං සෙවමානො ලහතිධි පඤ්ඤං.
පඤ්ඤාසිද්ධති පටිපදං වදෙති
කථංකරෙ පඤ්ඤාචා ගොති මචෙට්ඨාති.

සරභගේහා ආහ.

සෙවෙට්ඨ චුඤ්ඤා නිපුණෙ ඛුසුසුතෙ
උග්ගාහකො පරිපුච්ඡකො සියා,
පුණ්ණො සක්කච්ච සුභාසිතාති
එවං කරෙ පඤ්ඤාචා ගොති මචෙට්ඨා.

ස පඤ්ඤාචා කාමගුණෙ අවෙක්ඛති
අතිවිචිතො දුක්ඛතො රොගතො ව,
එවං විපසයි පජ්ඣාති ඡන්දං
දුක්ඛස්ස කාමෙස්ස මහබ්බගෙස්ස.

සචිතරගො පටිනෙය්‍ය දොසං
මෙතනං විතනං භාවෙය්‍ය අප්පමාණං,
සබ්බස්ස භූතෙස්ස නිධාය දණ්ඩං
අතිඤ්ඤො චුභමුච්ඡෙපති ආනන්දි.

තත්ථ සීලනා ආචාරසීලං. සිට්ඨත්ථ ඉග්ගාරියං. සතඤ්ච ධම්මනා
සප්පුරිසධම්මං. පඤ්ඤානාති එවං ඉමෙසං වතුනං ධම්මානං කතරං
ධම්මං සෙට්ඨතරං වදන්තිති පුච්ඡති. පඤ්ඤානාති සක්ක එතෙස්ස වතුස්ස
ධම්මෙස්ස යා එසා පඤ්ඤානාමි සාව. සෙට්ඨා ඉති බුද්ධාදයො කුසලා

වදනැති යථාති තාරකා වන්දං පරිවාරෙනති වන්දෙවි තෙසං උත්තමො
 එවං සිලඤ්ච සිරිඤ්චාපි සතඤ්ච ධර්මොති එතෙ තයොපි. අනාසිකා
 පඤ්ඤාවන්තො හවන්ති පඤ්ඤාවන්තමෙව අනුගමන්ති පඤ්ඤාය එව
 පරිවාර හොනති අන්තො. කථංකණති අදිති අඤ්ඤමඤ්ඤවෙව
 නානෙව. කථංකණති කිත්තාම කමං කණෙනො කිමාවරන්තො කිං
 සෙවමානො කිං හරමානො ඉධෙව ලොකෙ පඤ්ඤා ලහති. පඤ්ඤාය
 මෙ පරිපදං වදෙති ජාතිතුකාමොමිති කථං කණ මෙවො පඤ්ඤවා
 නාම හොතිති ප්‍රච්ඡති. වුත්ථිති පඤ්ඤවුත්ථිපානෙන පණිනෙ.
 නිසුණෙති සුමුමකාරණ ජාතනසමන්තො. එවංකණති යො පුග්ගලො
 එවං වුත්තපාකාරෙ පුග්ගලෙ සෙවති හරති පසිරුපාසති පාළිං
 උග්ගණාති පුතපුතං අන්තං ප්‍රච්ඡති පාසාණෙ ලොබං ඛණන්තො විය
 කඤ්චනාසුරියා සිහවසං සමපරිච්ඡන්තො විය ඔතිතසොනො සකකච්ච
 සුභාසිතාති සුණාති. අයං එවං කණ මෙවො පඤ්ඤවා හොතිති. එවං
 මහාසත්තො පාවිතලොකධාතුනො සුරියං උට්ඨාප්පන්තො විය
 පඤ්ඤාය පරිපදං කපේනා ඉදුති තස්සා පඤ්ඤාය ගුණං කපේනො
 සපඤ්ඤාමාති අදිමාහ. තත් කාමගුණෙති කාමකොට්ඨාසෙ හුත්වා
 අභාවට්ඨන අනිවචන්තො දිට්ඨිමමිකසමපරිසිකානං දුක්ඛානං වජ්ජ
 භාවෙන දුක්ඛන්තො අට්ඨනවුත්තියා රෙගමුඛානං කාමෙ නිසංසං
 උප්පත්තිසමුත්තො ගුණන්තො ව අවෙකන්ති මලොකෙති. සො එවං
 විපස්සි එතෙති කාරණෙති කාමානං අනිවචාදිතං පස්සන්තො කාමෙ
 නිසංසං උප්පජ්ජනකදුක්ඛානං අන්තො තත්ති. කාමානං පහාණමෙව
 සුඛතාති විදිත්වා දුක්ඛමසු කාමමසු මහබ්බසෙසු ඡන්දං පජ්ජති. සමිත්ත
 ගුණාති සකක සො පුග්ගලො එවං විතරුගො තවආසාතවජ්ජවසෙන
 උප්පජ්ජනකසභාවදෙසං විනෙත්වා මෙත්තං විතතං භාවෙය් අප්පමාණ
 සත්තාරමමණත්තො අප්පමාණං භාවෙත්වා අපරිනිතජ්ඣානො අගර
 තිනො බ්‍රහ්මලොකෙ උප්පජ්ජති.

එවං මහාසත්තො කාමානං දොසං කපේනෙතයෙව තෙසං
 තිණ්ණෙවපි රුජ්ජනං සබලකායානං තදබ්බප්පහාණෙන පඤ්ඤාම
 ගුණරුගො පතීනො. තං ඤාත්වා මහාසත්තො තෙසං පහංසතවසෙන
 ගාථමාහ.

මහිද්ධියං ආගමණං අග්ගාසි
 තවමට්ඨක භිමරපස්සවාපි,
 කාලිඛිතරජස්ස ව උග්ගතස්ස
 සබ්බසවො කාමරුගො පතීනොති.

තත් මහිද්ධියෙති මහත්තඉද්ධියං මහාවිපථාරං මහාජ්ජනං.
 තවමට්ඨකාති තව අට්ඨක. පතීනොති තදබ්බප්පහාණෙන පතී
 නොති.

තං සුත්වා රුජානො මහාසත්තස්ස ථුතිං කණෙනො ගාථමාහංසු.

එවං මෙතං පරචිත්තවෙදි
සබ්බසන්තො කාමරුගො පතීනො,
කරොති ඔක්කාසමනුක්කාසං
යථාගතිනෙත අභිසමාවෙමාති.

තත් අනුක්කාසාති පබ්බජ්ජායානො ඔක්කාසං කරොති යථා
මයං පබ්බජ්ජා තව ගතීං නිපථනති අභිසමාවෙම පාපුණ්ණයාම
තයා පටිවිඳාගුණං පටිවිජේඛයාමාති වදිංසු.

අථ තෙසං ඔක්කාසං කරෙනො මහාසතො ඉතරං ගාමමාහ.

කරොමි ඔක්කාසමනුක්කාසං
තථාහි වො කාමරුගො පතීනො,
එරුථ කායං විපුලාය පිතියා
යථා ගතීං මෙ අභිසමාවෙමාති.

තත් එත්ථ සාසනති ඩානපිතියා විපුලාය කායං එරාථ.

තං සුත්වා තෙ සමපට්චන්තො ගාමමාහංසු.

සබ්බං කරිස්සාම නවානුසාසනං
යං යං තුවං චක්කසි හුරිපඤ්ඤ,
එරුම කායං විපුලාය පිතියා
යථා ගතිනෙත අභිසමාවෙමාති.

අථ තෙසං සබ්බකායානං මහාසතො පබ්බජ්ජං දූපෙත්වා ඉසි
ගණේ උගෙයාරෙතො ගාමමාහ.

කතායං චච්ඡස්ස කිසස්ස පුජා
ගච්ඡන්තු භොතො ඉසෙයො සාධුරූපා,
කොතෙරතා භොථ සද්ද සමාහිතා
එසා රතී පබ්බජ්ජන්තස්ස සෙට්ඨාති.

තත් ගච්ඡන්තුති අතතනො අතතනො වසතට්ඨානාති
ගච්ඡන්තුති.

ඉසෙයො තස්ස වචනං සමපට්චන්තො වන්දිත්වා ආකාසං
උපපතීත්වා සකානි වසතට්ඨානාති අගමංසු සකෙකාපි උට්ඨායාසතා
මහාසතත්තං ථුතං තත්වා අඤ්ඤාං පග්ගස්ස සුරියං නමස්සන්තො විශ
මහාසතං නමස්සමානො සපරිසො පක්කාමි. එතමත්ථං විදිත්වා
සත්වා ඉමා ගාථා අභාසි.

සුත්වාන ගාථා පරමත්ථසඤ්ඤිතා
සුභාසිතා ඉසිනා පණිතො,
තෙ වෙදජාතා අනුමොදමානා
පක්කාමු දෙවා දෙවපුරං යසසිනො.

හාඨා ඉමා අත්වැනි සුඛසංස්කාරා
 සුභාසිතා ඉසිතා පණ්ඩිතෙන,
 යො නොවිමා අට්ඨකතා සුභේයස
 ලභෙථ පුබ්බාපරියං විසෙසං.
 ලභාන පුබ්බාපරියං විසෙසං
 අදස්සනං මව්වුරුජස්ස ගවෙත්ති.

හත් පරමසංඝඤ්ඤානීතානි අතිවංචිද්දිපනෙන තිබ්බාණතිසිත්තා
ශාථා ඉමානි ඉදං සත්ථ. සර්ගභග්ගසුත්තො තිබ්බාණදයකං සුභාසිතං
වණේණනෙත්තා අංග. තත්ථ අසම්ච්ඡිතී තිබ්බාණ දයකට්ඨන පරමත්ථ
තිසිත්තා. සුඛසංඤ්ඤානී පරිසුද්ධාඛ්‍යාසංඤ්ඤා. සුභාසිතානි සුසොතඛං
කත්වා භාසිතා කපිතා. අවධිකාධානී අත්තනො අත්තිකභාවං කත්වා
අත්තිනො හුත්වා සත්තත්ථං පුණේය්‍ය. පුඛ්‍යාපට්ඨිකනති පඨමඡ්ඤානං පුඛ්‍ය
විසෙසො දුතීයඡ්ඤානං අපරවිසෙසො ඵලං අධිසම්පත්තිවසෙක වතු
මග්ගවසෙක පුඛ්‍යාපරභාවෙන සිතං විසෙසං. අද්ධංගනති පරියොසං
නෙ ව අපරවිසෙසං අරහත්තං ලභිත්වා තිබ්බාණං පාපුණේය්‍ය. තිබ්බා
ණප්පත්තො හි පුග්ගලො මච්චුරුරුසං අද්ධංගං ගතො නාම ඡොතීති.

එමට සහිතව අරගෙනෙන දෙසනාය කුටං ගණතින් හා නිකඩවේ
ඉදහනව පුබෙබ්බි මොග්ගල්ලානාය ආලෝකනෙ පුප්ඵවස්සං වසිති
වනි සම්මානී පකාසෙත්ති ජාතකං සමොධානෙනෙත්තා ආහ.

සාලියැණරේ සාරිපුත්තො
මෙණ්ඩියැණරේ නාම කායාපො,
පබ්බතො ව අනුරුඥො
කච්චායනො ව දෙවලො.
අනුසිසො ව ආනන්දො
කිසවදේ, ව කොලිතො,
නාරදො පුණේණො මනාතිපුත්තො
සෙසපරිසා බුද්ධිපරිසා,
සුරභමො බොධිසත්තො
ඵචං ධාරෙඨ ජාතකනති.

සරභභික්ෂුනාමං.

17. 8.

අළුබිහි ඉදං සත්තං ජෙනවනෙ විහරනො පුරුණද්විතියා
පලොභනං ආරබ්භ කප්ථසී. වජ්ඣ ඉන්ද්‍රියජාතකෙ විත්ථාරිතමෙව.

සැන්ටා පත තං හිකුටු සචං කිරිමිං හිකුටු උක්කණ්ඩිතොසිති පුච්ඡමිං සචං භතොති වුතොත කොත උක්කණ්ඩිතොසිති චන්ද්‍රා පුරණදුතිකිකායාති වුතොත හිකුටු එසා ඉති භුක්තං තතත්

කාරිකා කිං එතං නිසංසය කිං නාසෙතා නිසංසං වච්ඡරුති සමුද්දෙහා විසංඝාදේ නිපජ්ජති උපපන්නාය සංඝාදය මහාපරිදෙවං පරිදෙවිති වතා අතිතං ආහරි.

අතිතෙ බාග්ගසියං බ්‍රහ්මදත්තෙ රජං කාරෙතො බොධි සත්තො කාසිරිට්ඨො බ්‍රාහ්මණකුලෙ නිබ්බතතිතා වයපපත්තො සබ්බසිපෙපසු නිපජ්ජති පතා ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජ්ජිතා අරඤ්ඤ යතො වනමුලඵලාභාරො යාපෙසි. අපේකා මිථි තස්ස පස්සා වට්ඨානෙ සමභවමිස්සකං තිණං බාදිතා උදකං පිටි. එතතකෙනෙව වතසමිං පටිබ්බාදිතො ගබ්භං පටිලභිතා, තතො පට්ඨාය කත්ථි අගතො අස්සමස්ස සාමනෙයොව විවරති මහාසත්තො පරි ගණ්හතො තං කාරණං අඤ්ඤාසි. සා අපරභාගෙ මනුස්සදුරතා විජාසි. මහාසත්තො තං පුත්තසිනෙහෙන පටිජගති. ඉසිසිඛෙතාතිස්ස තාමං අකාසි.

අප්ඨං මහාසත්තො විඤ්ඤානපපත්තං පබ්බාජෙතා අත්තො මහලුකකාලෙ තං ආදාය නාරිවනං නාම ගතො තාත ඉමසමිං හිමවනෙත ඉමෙහි පුපෙථිති සදිසා ඉඤ්ඤො හොතති තා අත්තො වසං ගතෙ මහාවිනාසං පාපෙනති තාසං වසං නාම ගතං න වට්ඨතිති ඔවදිතා අපරභාගෙ බ්‍රහ්මලොකපරයණො අහොසි. ඉසි සිඛෙතාපි කිංතකිලං කිලනෙතා ව හිමවනපපදෙසෙ වාසං කපෙපසි සොරතපො පරමජ්ජිඤ්ඤො අහොසි.

අප්ඨස්ස සීලනෙජෙන සකකස්ස භවනං කමපි. සකෙකා අවජේජනො තං කාරණං ඤාතො අයං මං සකකත්තො වාචෙය්‍ය එකං අවජ්රං පෙසෙතො සීලමස්ස හිඤ්ඤාසෙය්‍යාමිති සකලදෙවලොකං උපපරික්කන්තො අත්තො අසිසිතෙය්‍යකොට්ඨකිංතානං පරිවාරිකානං මජ්ඣෙකි එකං අලමුසං නාම අවජ්රං ධපෙතො අඤ්ඤං තස්ස සීලං හිඤ්ඤං සමත්ථං අදිස්වා තං පකෙකාසාපෙතො තස්ස සීලහෙදං කාතුං ආණ්ඨෙසි. තමත්ථං ආවිකරොතො සත්ථා පඨමං ගාථමාහ.

අප්ඨවු වි බ්‍රහ්ම ඉඤ්ඤා වත්තං ජයතං පිතා,
දෙවකඤ්ඤං පරුහෙතො සුධම්මායං අලමුසනති.

තත්ථ බ්‍රහ්මාති මහා. වත්තං වත්තං නාම අසුරස්ස අභිභවිතා. ජයතං පිතාති ජයන්තානං ජයපත්තානං සෙසානං තෙතතිංසාය දෙවපුත්තානං පිතුකිවට්ඨාධනෙන පිතා. පරුහෙතොති හදයං හිඤ්ඤා ඔලොකෙනො විය තං පටිබලා අයනති ඤාතාති අත්තො. සුධම්මා සනති සුධම්මාය දෙවසභාය පණ්ඩුකමලසීලාසනෙ නිසිනො තං අලමුසං පකෙකාසාපෙතො ඉදමාහ.

මස්ස දෙවා තං යාවනති නාවතිංසා ස ඉඤ්ඤා,
ඉසිපලොහිකෙ ගව්ජ ඉසිසිඛං අලමුසෙති,

තත් මිත්තං තං ආලපති ඉදංකු වස්සා තාම සබ්බා පතිත්තියො පුරිසෙ කිලෙසමිත්තනෙත මිත්තනතො මිත්තං වුවන්ති තෙන සාධාරණෙන ගුණනාමෙනාලපනො ඵලමාහ. ඉසිප්ප්ලොතිකෙති ඉසිනං පලොභනසමත්ථ. ඉසිසිඛිකනති තස්ස කීර මත්තෙ මගසිඛිතා කාරෙන දො වුලා උට්ඨතිංසු. තස්මා ඵලං වුවන්ති

ඉති සකෙකා ගච්ඡ ඉසිසිඛිතං උපසඛිකමිත්වා අත්තනො වසං ආනෙත්වා සිලමිත්තං භික්ඛුති අලමුසං ආණ්ඩෙසි.

පුරුසං අමෙත අවෙච්ඡති චතවා බ්‍රහ්මචරියවා,
තිබ්බාණාභීරතො වුද්ධො තස්ස මග්ගාති ආචර.

ඉති වචනං ආහ.

තත් පුරිසනති අයං තාපසො චතසම්පන්නො ව බ්‍රහ්මචරියවා ව සො ව බො පනෙස දීඝායුකතාය තිබ්බාණසඛිතාතෙ මග්ගෙ අභීරතො ගුණවඩ්ඛියො ව වුද්ධො තස්මා යාව ඵස අමෙත නාතික්කමති න අභි හවිත්වා ඉමම්හා ණාතා වාවෙති තාවදෙව තිං ගතත්වා ණස්ස දෙවලොක ගමණාති මග්ගාති ආචර යවා ඉධ නාගච්ඡති ඵලං කරෙතිති අත්ථො. තං සුත්වා අලමුසා ගාථාදායමාහ.

දෙවරු කිමෙව තිං මමෙව තුවං සික්කසි,
ඉසිප්ප්ලොතිකෙ ගච්ඡ සනති අඤ්ඤපි අච්ඡර.

මාදිසියො පවර වෙව අසොනෙ නන්දනෙ වනෙ,
තාසම්පි සොතු පරියායො තාපි යනතු පලොභිතාති.

තත් කිමෙව චන්තති කිං නාමෙතං තිං කරෙසීති දීපෙති. මමෙව තුවං සික්කසිති ඉමයමිං සකලෙ දෙවලොකෙ මමෙව තිං කිං ඉක්කසි අඤ්ඤං න පස්සසීති අධිප්පායෙන වදති. සකාරෙ පනෙත්ථ බ්‍රහ්මචරික සන්තිකරෙ. ඉසිප්ප්ලොතිකෙ ගච්ඡාති කිං තාරණා මඤ්ඤව ඵලං වදෙසීති අධිප්පායො. පශ්චෙව්චාති මයාපි උත්තරිතරවෙව. අසො නෙති සොකරුතිතෙ. නන්දනෙති නන්දිජනකෙ. පරිසායොති ගමණ වාරෙ. තතො සකෙකා තියො ගාථායො අහාසි.

අඬා හි සච්චං ගණසි සනති අඤ්ඤපි අච්ඡර,
තාදිසියො පවර වෙව අසොනෙ නන්දනෙ වනෙ.

න තා ඵලං පජානනති පාරිවරියං පුමං ගතා,
යාදිසං තිං පජානාසි නාරි සබ්බඛිතසොහනෙ.

තිමෙව ගච්ඡ කල්‍යාණී ඉත්ථිනං පවර වසි,
තවෙව වණ්ණරූපෙන වසමානාපසිස්සසීති.

තත් පුමං ගතාති පුරිසං උපසඛිකතා සමානා පුරිසපලොභිතා පාරිවරියං න ජානනති. වණ්ණරූපෙනාති සරිච්චණෙන වෙව රූපමපනතියා ව. වසමානාපසිස්සසීති තං තාපසං අත්තනො වසං ආනෙත්වා. තං සුත්වා අලමුසා දො ගාථා අහාසි.

න වාහං න ගමිස්සාමි දෙවරුජෙන පෙසිනා,
විහෙමි වෙතං ආසාදං උග්ගතෙජො හි බ්‍රාහ්මණො.

අනෙකෙ තීරයං පත්තා ඉසිමාසාදියා ජනා,
ආපත්තා මොහසංසාරං තස්මා ලොමානි හංසයෙති.

තස්ස නිවාහනති න වෙ අහං. විහෙමිති භායාමි. ආසාදනති
ආසාදිවුං. ඉදං වුත්තුං ගොති නාහං දෙව තයා පෙසිනා න ගමිස්සාමි
අපිවාහං තං ඉසිසිඛං සිලහෙදනන්දාය අලලිසිවුං භායාමි උග්ග
තෙජො හි සොති. ආසාදිසාති ආසාදෙත්වා. මොහසංසාරනති
මොහෙන සංසාරං මොහෙන ඉසිං පලොහෙත්වා සංසාරං ආපත්තා
වට්ඨෙකෙ පතිට්ඨිතා සත්තා ගණනපථං අතික්කන්තා. හසමාති තෙන
කාරණෙනාහං. ලොමානි හංසයෙති ලොමානි උට්ඨපෙමි. තස්ස
කිරුහං සිලං හිඳියාමිති විත්තයමානාය මෙ ලොමානි හංසනතිති
වදති.

ඉදං වත්තාන පක්කාමි අවුරු කාමවණ්ණිනී,
මස්සා මස්සෙතුමිවුන්ති ඉසිසිඛං අලලිසිසා.
සාව තං වතමොගග්ග ඉසිසිඛෙහන රක්කිතං,
බිම්බිජාලකසඤ්ජනං සමන්තා අසිසයොජනං.
පාතොව පාතරුසවති උදණ්ණසමයං පටි,
අභිට්ඨං පරිමජ්ජනං ඉසිසිඛං උපාගමිති.

ඉමා අභිසමුදා ගාථා.

තස්ස පක්කාමිති තෙනති දෙවරුජ අවුරුජයාසි මනති අත්තනො
සයනගබ්බං පටිසිත්වා අලලිකරිත්වා ඉසිසිඛං කිලෙසෙන මස්සෙතුං
ඉවුන්ති පක්කාමි හික්කවෙ සා අවුරු තස්ස අස්සමං ගතාති. බිම්බි
ජාලකසඤ්ජනනති රත්තකුරවකවනෙන සඤ්ජනං. පාතොව
පාතරුසමති හික්කවෙ පාතරුසවෙලාය පාතොව පගෙයෙව. කිව
පගෙති උදණ්ණසමයං පටිති පුරිසුග්ගමණ්ණවෙලායමෙව. අභිට්ඨනති
අභිසාලං රතති පබානමනුසුඤ්ජිත්වා පාතොව නභාත්වා උදකකිවට්.
කත්වා පණ්ණසාලාය ථොනං කිංනපු ඛන විනිනාමෙත්වා තික්කමිත්වා
අභිසාලං සමමජ්ජනං තං ඉසිසිඛං උපාගමි. ඉතිවිලාසං
දස්සෙන්නති තස්ස පුරතො අට්ඨාසි. අථ තං තාපසො පුච්ඡන්තො ආහ.

කානු විජ්ජුරිවාහාසි මසධි විය තාරකා,
විවිත්තවත්තාහරණං ආමුත්තමණ්ණකුණ්ඩලා.
ආදිවවණ්ණසතිකාසා හෙමවන්දනගනිනී,
සඤ්ඤතුරු මහාමායා කුමාරි වාරුදස්සනා

විලාකා මුද්‍රකා සුද්ධා පාද තෙ සු පපතිට්ඨිතා,
කමනා කමනියා තෙ හරන්තියෙව මෙ මනො.

අනුපුබ්බා ව හෙ උරු නාගනාසසමුපමා,
විමට්ඨා තුග්ගං සුස්සොණී අක්කස්ස ඵලකං යථා.

උපපලසෙව කිඤ්ඤකා නාහි තෙ සාධු සණ්ඨතා,
පුරු කණ්ණඤ්ඤකසෙව දුරතො පටිදිසති.

දුට්ඨා ජාතා උරජා අවණ්ඨා සාධුපච්චුද,
පයොධර අපභිතා අබ්බලාමුසමා ථනා.

දීඝා කලුත්තලාභාසා ගිවා එණෙය්‍යකා යථා,
පණ්ණරවරණා වග්ගු වතුන්මනසනතිහා.

උභිග්ගා ව අබ්ග්ගා ව දුමග්ගපරිමජ්ජනා,
දුට්ඨා නෙලසමග්ගා දන්තා තච සුදස්සනා.

අපණ්ණර ලොකිතතතා ජිඤ්ඤකඵලසනතිහා,
ආයතා ව විසාලා ව නෙතතා තච සුදස්සනා.

නාහිදීඝා සුසමමට්ඨා කතකඛ්‍යා සමොචිතා,
උත්තමඛගරුහා භුග්ගං කෙසා වන්දනගඤ්ඤිකා.

යාවතා කසිගොරකඛා වාණිජානඤ්ඤා යා ගති,
ඉසිතඤ්ඤා පරකකන්තං සඤ්ඤාතං තපස්සිනං.

න තෙ සමසමං පසෙස අසමිං පඨවිමණ්ඩලෙ,
කො වා ත්වං කස්ස වා පුතො කථං ජාතෙමු තං මයන්ති.

තත්ථ විවිත්තවට්ඨාභරණාහි විවිත්තෙහි වන්භරණෙහි
සමන්තාගතා. භෙමවන්දනගඤ්ඤිකාහි සුවණ්ණවණ්ණවන්දනගඤ්ඤිකා
පතා. සඤ්ඤාදායීහි සුවට්ඨිකසනඋරු සභවනඋරුලකඛණා. විලා
කාහි සබ්බිතතමජ්ඣා. මුද්දකාහි මුද්ද සුමුමාලා. සුද්ධාහි නිමමලා. සුස
නිට්ඨිකාහි සමං පඨවිං පුසන්තා සුට්ඨිපඨිට්ඨිකා. කමනාහි ගච්ඡමානා.
කමනිකාහි කන්තා කාමෙතබ්බසුත්තකා. හරන්තිසෙව භෙ මනොහි
එතෙ එවරුපෙන පරමෙන ඉත්ථිවිලාසෙන වඛ්ඤමනායා තච පාද
මම විතතං හරන්තිසෙව. විමට්ඨාහි විසාලා. සුග්ගාණීහි සුන්දරසොණී.
අක්ඛංගාහි සුවණ්ණඵලකං විශ් විසාලා තෙ සොණීහි වදති.
උපපලසෙව කිඤ්ඤකාහි නිලපලකණ්ණිකා විශ්. කණ්ණඤ්ඤ
නසෙව්වාහි සුමුමකණ්ණලොමාවිතතතා එවමාහ. දුට්ඨාහි ගාථං එතෙ
වණ්ණෙය්‍යෙනො ආහ. තෙහි දො හුත්වා උරෙ ජාතා වණ්ණං අභාවා
අවණ්ඨා. උරෙ ලග්ගා එව හුත්වා සුට්ඨි නිකඛන්තතතා සාධුපච්චුද.
පයස්ස ධාරණතො පයසොධග්. අපභිතාහි නපභිතා අමිලාතතායවා
අතබ්බන්තතතායවා න අනෙතා පටිට්ඨාහි අපභිතා. සුවණ්ණඵලකෙ
සපිත්තසුවණ්ණමයවට්ටාලාමුත්තො අබ්බිත සදිසතාය අබ්බලාමුසමා
ථනා. එණෙය්‍යකා සථාහි එණිමිගස්සති දීඝා ව වට්ටා ව ගිවා සොහති
එවං තච ථොකං දීඝා. කමුක්ඛලාභාසාහි සුවණ්ණොලිඛතලසනතිහා
ගිවාහි අත්ථො. පණ්ණරවරණාහි දන්තාවරණා. වතුන්මනසනතිහාහි
වතුන්මනො චුට්ඨි වතුන්මනවන්දනා ජිව්‍යා. අතිරත්තතාවෙන
ජිව්‍යා සදිසං තෙමිට්ඨපරිසොසානන්ති වදති. උදග්ගාහි උපරිමදන්තා.

අඛණ්ඩානි ගෙට්ඨිමදනතා, දුමග්ගපට්ඨපජ්ජිනානි දනතකටාපරිමජ්ජනා පරිසුඛා, දුම්බ්නි මිජා, නෙලසමගුනානි නිද්දෙසෙසු හනුමංසපරියො සානෙසු සමගුනා, අපණ්ඩග්ගිකණ්ඨා, ලොභිකානානි රතතපරියනතා, ජිඤ්ඤාභථලසනනිනානි රතතට්ඨානෙ ජිඤ්ඤාභථලසදිසා, සුදස්සනානි පස්සනානං අතින්තිකර පඤ්චපපසාදසමනනාගතා, නානිදිසානි පමාණසුත්තා, සුසමමට්ඨානි සුට්ඨසමමට්ඨා, භික්ඛානිසාසමොච්ඡිනානි කතකඛ්ඝා චුළුචනි සුවණ්ණඵණ්ණිකා තාය ගකිතෙලං ආදය පහරිතා සුරවිතා, භිසිගොරකඛ්ඝානි ඉමිනා කසිඤ්ඤා ගොරකඛ්ඝානි නිස්සාය ජිවනකසතෙත දස්සෙති, සා ගතීති යතතකා නිප්පතති, පරකඛ්ඝානනි යතතකං ඉසීනං පරකකනතං විජාරිකතා ඉමසමි ගිමවනෙන යතතකා ඉසයො වසනතීති අපේවා, නි නෙ සමසමනනි තෙසු සබ්බෙසු ඵකච්චි රුපලිලා විලාසාදිසමතාය තයා සමං න පස්සාමි, කො වා චුළුචනි ඉදං තස්සා ඉත්ථිභාවං ජාතනෙතා පුරිසවොහාරවසෙන පුච්ඡති.

එවං පාදනොපට්ඨාය යාව කෙසා අතතනො වණ්ණං භාසනෙත තාපසෙ අලමුඛා කුණ්ඨි හුත්වා තස්සා කපාය යථාසුසන්ධිං ගතාය තස්ස සමමුද්‍රාභාවං ඤාත්වා ගාථමාහ.

න පඤ්ඤාකාලො හදදනෙත කස්සපෙවං ගතෙ සති,
එති සමම රමිස්සාම උභො අසමාක අස්සමේ,
එති තං උපගුයතිස්සං රතීනං කුසලො හවාති.

තත්ථ භික්ඛපෙවං ගතෙ සතීති කස්සපගොතන එවං තව විනෙත පවතෙත සති, පඤ්ඤාකාලො නි ගොති, සමමානි වයස්ස, පියවචනා ලපනමෙතං, රතීනනනි පඤ්ඤාකාමගුණරතීනං.

එවං වත්වා අලමුඛා විනෙතසි තායං මගි සීතාය ගත්ථපාසං ආගමිස්සති ගච්ඡන්තී විය හවිස්සාමිති සා ඉත්ථිමායාකුසලතාය තාපසං කථෙපත්වා ආගතමග්ගාභිමුඛි පායාසි, තමත්ථං පකාසෙතොතා සත්ථා ආහ.

ඉදං වත්වාන පකාසාමි අච්ඡරා කාමවණ්ණේතී,
මිස්සා මිස්සෙකුමිච්ඡන්තී ඉසිසිඛං අලමුඛානි.

අථ තං තාපසො ගච්ඡන්තං දිස්වා අයං ගච්ඡතීති අතතනො දක්ඛපරකකමං මන්දගමණං ජින්නිත්වා වෙගෙන ධාවිත්වා කෙසෙසු ගපේන පරමසි, තමත්ථං පකාසෙතොතා සත්ථා ආහ.

සො ව වෙගෙන නිකඛමම ඡෙත්වා දක්ඛපරකකමං,
තමුත්තමාසු වෙණිසු අර්ඤ්ඤාපතොතො පරමසි.

තමුද්‍රවතන කලාසාණි පඤ්ඤාප් සුසොහනා,
වචිතමගි බුහවචරියා යථා තං අථ තොසිතා.

මනසා අගමා ඉන්ද්‍රිය වසනතං නන්දනෙ වනෙ,
තස්සා සඛකපාමඤ්ඤාය මසවා දෙවකුඤ්ඤේරෙ.

පලලඛකං පතිණි බිපපං සොවණ්ණං සොපවාහනං,
ස උතතරච්ඡදපඤ්ඤාසං සහස්සපටිකත්තං.

තමෙනං තත්ථ ධාරෙසි උරෙ භාඤාන සොහනා,
යථා එකමුහුතතංව තිණ්ඤි වස්සාති ධාරසි.

විමදෙ තිති වස්සෙති පබුරුකිඤාන බ්‍රාහ්මණො,
අද්දසාසි ගරිතරුකෙඛ සමනතා අග්ගියායනං.

නවපතතවනං පුලලං කොකිලාගණසොසිතං,
සමනතා සවිලොකෙඤා රුදං අසසුති වතනසි.

න පුභෙ න ජපෙ මනෙත අග්ගිහුතතං පහාපිතං,
කොහු මෙ පාරිවරියාය පුබ්බෙ විතතං පලොහසි.

අරඤ්ඤ මෙ විහරතො යො මෙ තෙජාහ සමානං,
නානාරතතපරිපුර්ණණං නාවංගණති අණණවෙති.

තත්ථ අජකපපනෙතාති සමපනෙතා. නමුදවග්ග කල්‍යාණීති තං කෙසෙ පරමසිඤා සිතං ඉසිං උදවහතිඤා නිවහතිඤා කල්‍යාණ දස්සනා සා පුට්ඨසොහනා. පබුරුකිඤාති ආලිඛිති. වචිනමගි බ්‍රහ්මවිජිකා සථා නං අථ නොසිඤාති භික්ඛවෙ තස්ස ඉසිනො තාවදෙව ක්කිනං අනතරධාසි තස්මිං තමසා ක්කිනා බ්‍රහ්මවරියා වවිතො. යථා නං සකෙකත පඤ්චං තපෙච අගොසි. අථ සකකස්ස පඤ්ඤාය සමිද්ධා භාවං විදිඤා සා දෙවකඤ්ඤා තොසිතා තස්ස තෙන බ්‍රහ්මවරියවිතා සෙන සඤ්ජනිතපිතිපාමොජ්ජාති අත්ථො. මහසා අගමාති සා තං ආලිඛිතිඤා සිතා අගො වත සකෙකා පලලඛකං පෙසෙය්‍යාති එවං පවතෙතන මනසා ඉඤං අගමා. නඤ්ඤෙති නඤ්ජනතසමත්තාය නඤ්ජනවතසඛිනො තාවතියංසභවතෙ වසනතං. දෙවඤ්ඤාත්ථෙති දෙවසෙවෙය්‍යා. පඬිණ්ඤිති පෙසෙසි. පාඬිණ්ඤිතිපි පාසො. කොපවාහ නනති සපරිවාරං. ස උතතරවජ්ජපඤ්ඤාසනති පඤ්ඤාසාය උතතරවජ් දෙති පටිච්ජාදිතං. සහස්සපටිකඤ්ජනති සහස්සදිබ්බකොජ්ජත්තං. නමෙනං නඤාති තං ඉසිසිඛිතං. තත්ථ දිබ්බපලලඛක නිසින්නා සා උරෙ භාඤාන ධාරෙසිති තිණ්ඤි වස්සාති එකමුහුතතං විය මහුස්ස ගණනාය තිණ්ඤි වස්සාති තං උරෙ නිපජ්ජාපෙඤා තත්ථ නිසින්නා ධාරෙසි. විමදෙති නිමමදෙ විගතවිසඤ්ඤාභාවො. සො හි තිණ්ඤි සංවච්ඡරුති විසඤ්ඤා සඬිඤා පච්ජා පටිලද්ධසඤ්ඤා පබුරුකි. තස්මිං පබුරුකිමානෙ ගත්ථාදිථජ්ජනං දිස්වාච අලමුසා තස්ස පබුරුකිත භාවං ඤාඤා පලලඛකමනතරධාපෙඤා සයම්පි අනතරගිතා අවධාසි. අද්දසාසිති අස්සමපදං ඔලොකෙනො කොත හුබොමති සීලවිතාසං පාපිතොති විලොභාඤා මහනෙතන සද්දෙන පරිදෙවමානො අද්දසාසි. හරිතරුකෙඛති අග්ගියායනසඛිනාතං අග්ගිසාලං සමනතා පරිවා රෙඤා සිතෙ ගරිතපතතරුකෙඛ. නවපතතවග්ගති තරුණෙති නවපතෙති සඤ්ජනනං වනං. රුදනති පරිදෙවනො. න පුභෙ න ජපෙ මනෙතති අයමස්ස පරිදෙවනභාථා. පහාපිතති හාපිතං. පකාරෙ උපසංගමනතං. පාටිවිජිකාසාති කොහු කීලෙසපාරිවරියාය ඉතො පුබ්බෙ මම විතතං පලොහසිති පරිදෙවති. යො මෙ නෙත්ත

සමභනනති හතාරෙ කිපාතමහතා. යො මම සමණනෙපෙන සමනනා
ඛානදුණං නානාරතනපුණණං මහණණවෙ නාවං විය ගණති විනාසං
පාපෙසි. කො නාමෙසොති පරිදෙවති.

තං සුචා අලමුසා විනෙතසි සවාහං ත කථෙසාමි අයං මෙ
අභිසපියාති හඤ්ඤා කථෙසාමිති. සා දිසාමානෙන කායෙන ධර්මා
ගාමමාහ.

අභනෙන පාරිවරියාය දෙවරුපෙන පෙයිතා,
අවධිං විතතං විතෙතන පමාදු තිං න බුජ්ඣසිති.

සො තසාං කථං සුචා පිතරු දින්නං මවාදං සරිතා පිතුච්චනං
අකතා මහාවිනාසං පතෙතාමතිති පරිදෙවනො වතසො ගාථායො
අභාසි.

ඉමාති කිර මං තාතො කසාපො අනුසාසති,
කමලාසරිසිඤ්ඤො තායො බුජ්ඣසි මාණව.
උරෙ ගණ්ඛායො බුජ්ඣසි තායො බුජ්ඣසි මාණව,
ඉච්චානුසාසි මං තාතො යථා මං අනුකච්ඡකො.

තසාං වචනං නාකං පිතු වුදාසා සාසනං,
අරඤ්ඤ නිමමනුසාවති ස්වාඤ්ඤාමි ඵකතො.

සොහං තථා කරිසාමි ධිරඤ්ඤා ජිවිතෙන මෙ,
පුත වා තාදිසො හෙසං මරණං මෙ භවිසාමිති.

තත්ථ ඉමාතිති ඉමාති වචනාති. කමලාසරිසිඤ්ඤොති කමලා
වුච්චති තාරිපුප්ඵලනා තාසං පුප්ඵසදිසා ඉඤ්ඤො. තායො බුජ්ඣසිති
මාණව තායො ජාතෙය්‍යාසි ඤ්ඤා දසානපථං අභනතා පලායෙය්‍යා
සිති යාති ඵවරුපාති වචනාති තදු මං තාතො අනුසාසති ඉමාති කිර
තාතිති. උරෙගණ්ඛායොති උරමති විති ගණ්ඛාති සමනනාගතායො.
බුජ්ඣසිති මාණව තායො අතතනො වසඛතෙ විනාසං පාපෙනතිති
ජාතෙය්‍යාසිති. නාකනති න කරිං. කාසාමිති පඤ්ඤාමි පරිදෙවමි.
ධිරඤ්ඤා ජිවිතෙන මෙති ධිරඤ්ඤා ගරහිතං මම ජිවිතං ජිවිතෙන
මෙ කො අනො. පුත වාති තථා කරිසාමි යථා පුත වා තාදිසො
භවිසාමි තට්ඨා කාතං උපපාදෙතා විතරුගො භවිසාමි මරණං වා
මෙ භවිසාමිති.

තො කාමරුහං පහාය පුත කාතං උපපාදෙසි. අථසා සමණතෙජං
දිසා කාතසා ව උපපාදිතතාවං ඤ්ඤා අලමුසා හිතා ඛමාපෙසි.
තමත්ථං පකාසෙතොසා සත්ථා දො ගාථා අභාසි.

තසා තෙජඤ්ඤා විරියඤ්ඤා ධිතිං ඤ්ඤා සුච්ඡිතං,
සිරසා අග්ගති පාදෙ ඉසිසිඛං අලමුසා.

මා මෙ කුජ්ඣ මහාවීර මා මෙ කුජ්ඣ මහාඉසෙ,
මහා අනො මයා විණ්ණො කිදසානං යසසිතං,
තයා පකමපිතං ආසි සබ්බං දෙවපුරං තදුති.

අප නං සො ඛමාමි තෙ හදෙද් යථා සුඛං ගව්ඨාතිති විස්සජේතනො
ගාථමාන.

තාවතියා ව යෙ දෙවා තිදසානඤ්ඤ වාසංවා,
තඤ්ඤ හදෙද් සුඛි ගොති ගව්ඨ කඤ්ඤ යථාසුඛතති.

සා නං වන්දිතො තෙනෙව සුවණ්ණපලලඛිතන දෙව පුරං ගතා
තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා තියොගා ආහාසි.

තස්ස පාදෙ ගගෙතාන කතො ව නං පදකම්ණං,
අඤ්ඤ ලිඛිතකතොතන තවතා ආනා අපකකම්.

යො තස්සා ආසි පලලඛිතා සොවණ්ණො සොපවාහනො,
සලකතරව්ඨදපඤ්ඤසො සහස්සපටිකත්තො,
හමෙව පලලඛිතමාරුහ්ණ අගා දෙවානසතතිකෙ.

තමොකකම්ච ආයතනිං ජලනතිං විජුත්තං යථා,
පතීතො සුමනො විතොතො දෙවිනෙද් අදද් වරතති.

තත්ථ ඛක්කම්මාති දීපිතං වීය. පතීතොති ආදීති තුට්ඨාකාරෙව
දස්සිතො. අදද් චරතති ආගතො වන්දිතො සීතාය තුට්ඨා වරං අදසි.

සා තස්ස සතතිකෙ වරං ගණනතී ඛසානගාථමාන.

වරඤ්ඤ මෙ අදෙද් සකක සබ්බභූතානම්සාර,
ත ඉසිපලොතිකා ගවෙත් එතං සකක වරං වරෙති.

තස්සත්ථා-සකකදෙවර්ජ සවෙ මෙ තිං වරං අදෙද් පුන ඉසි
පලොතිකාය න ගවෙත්යං මා මං එතදත්ථාය පතිණ්ණයාසි එතං වරං
වරෙමිති.

සත්ථා තස්ස භික්ඛුනො ඉමං ඛම්මදෙසනං ආගරිතො සම්මාති
පකාසෙතො ජාතනං සමොධානෙයි. සම්මපරියොසානෙ සො භික්ඛු
සොතාපතතිඵලෙ පතිට්ඨති. තද් අලමුසා පොරණකදුතිසිතා
අගොයි. ඉසිසිඛිතා උක්කණ්ඨිතො භික්ඛු, පිතා මහාඉසි පත
අගමෙවාති.

අලමුසාත්තකං.

17. 4.

අවිශාචිකාසොසිති ඉදං සත්ථා ජේතවනෙ විහරතො උපොසථ
කමිමං ආරබ්භ කපෙයි.

තද් හි සත්ථා උපොසථිකෙ උපාසකෙ සමුද්දානංකමා පොරණක
පණ්ණිතා මහතිං නාගසම්පතතිං පතාය උපොසථං උපවිසිංසුයෙවාති
වතො තෙති යාවිතො අතිතං ආගරි.

අනිතෙ රුජගහෙ මගධරජා නාම රජං කාරෙසි. තද්ධ බොධි සහෙතා තස්ස රඤ්ඤා අග්ගමහෙසියා කුවජ්ඣති තිබ්බතති. දුග්ගො ධනොතිස්ස නාමං කරිංසු. සො වයපපතො තකකසිලායං සබ්බ සිප්පාති උග්ගණ්හිතො ආගන්තො පිතු සිප්පං දස්සෙසි. අථ නං පිතා රජේ අභිසිඤ්චිතො ඉසිප්ඛෙජ්ජං පබ්බජිතො උග්ගොනෙ වසි. බොධි සහෙතා දිව්සස්ස තිකඛනතුං පිතු සන්තිකං අගමාසි. මහාලාභ සකකාරෙ උදපාදි.

සො තෙන පළිබොධෙන කසිණපරිකමමත්තමපි කාවුං අසකෙකානෙතො විනොසි මහා මෙ ලාභසකකාරෙ න සකකා මයා ඉධි වසනෙතන ඉමං ජටං ඡිඤ්චුං පුත්තස්ස අනාරෙවෙතොව අඤ්ඤාත් ගමියාමිති. සො කඤ්චි අජාතාපෙතො උග්ගො නිකමම මගධරජාං අභිකකමිතො මහිංසකරට්ඨො සඞ්ඛපාලදහතො නාම තිකඛනතාය කණ්ණවෙණ්ණාය තදියා තිවත්තනෙ වන්දකපබ්බතං උපතිස්සාය පණ්ණසාලං කතො තත්ථ වසනො කසිණපරිකමං කතො කුමාරාභිඤ්ඤා තිබ්බතොතො උඤ්ඤාවරියාය යාපෙසි.

තමෙන සඞ්ඛපාලො නාම නාගරජා මහනෙතන පරිවාරෙන කණ්ණවෙණ්ණතදිනො තිකඛමිතො අනාරනන්තර උපසඞ්කමති. සො තස්ස ධම්මං දෙසෙසි. අථස්ස පුතො පිතරං දට්ඨකාමො ගතට්ඨානං අජාතතො අනුච්චරපෙතො අසුකට්ඨානෙ නාම වසතීති ඤාතො තස්ස දස්සනන්තාය මහනෙතන පරිවාරෙන තත්ථ ගන්තො එකමනෙත ඛන්ධා වාරං නිවාසාපෙතො කතිපයෙති අමවෙවති සද්ධිං අස්සමපදාතිවුබො පායාසි.

තසම් බණ්ණ සඞ්ඛපාලො මහනෙතන පරිවාරෙන ධම්මං සුණ්ණො තිසිදි. සො තං රුජානං ආගච්ඡන්තං දිස්වා ඉසිං වන්දිතො උට්ඨායාසනා පකකාමි. රුජා පිතරං වන්දිතො පටිසන්තාරං කතො තිසිදිතො පුච්ඡ හනෙත කතරුජා නාමෙස භූමනාකං සන්තිකං ආගතොති. නාම සඞ්ඛපාලනාගරජා නාමෙසොති. සො තස්ස සමපතති. තිස්සාය නාග හවනෙ ලොභං කතො කතිපාහං වසිතො පිතු භිකෂාභාරං තිබ්බා පෙතො අත්තතො නගරමෙව ගන්තො වතුසු ආරෙසු දාහසාලායො කාරෙතො සකලජම්බුදීපං සඤ්ඤාගෙතො දානං දතො සීලං රක්ඛිතො උපොසථකමම. කතො නාගහවනං පණ්ණො ආයුපරියොසානෙ නාගහවනෙ තිබ්බතතිතො සඞ්ඛපාලනාගරජා අහොසි.

සො ගච්ඡන්තො කාලෙ තාය සමපතතියා විපට්ඨාරි හුත්වා තතො පට්ඨාය මුත්තස්සයොතිං පණ්ණොනො උපොසථවාසං වසි. අථස්ස නාගහවනෙ වසන්තස්ස උපොසථවාසො න සමපජ්ජති සීලවිනාසං පාපුණාති. සො තතො පට්ඨාය නාගහවනා තිකඛමිතො කණ්ණ වෙණ්ණාය අවිදුරෙ මහාමග්ගස්ස ව එකපදිකමග්ගස්ස ව අත්තරෙ එකං වමමිකං පරික්ඛිපිතො උපොසථං අභිට්ඨාය සමාදින්නසීලො මම වමම මංසාදීති අජිකා වමමමංසාදීති ගරන්තුති අත්තානං දානමුඛෙ විස්සරෙජ්ජිතො වමමිකමත්තො නිපනොතො සමණධම්මං කරුණොතො වාතුද්දසෙ පණ්ණරසෙ වසිතො පාටිපදෙ නාගහවනං ගච්ඡති.

තසම් එකදිවසං එවං සීලං සමාදිසිත්වා නිපනො පච්චන්තනාම
වාසිනො සොළස ජනා මංසං ආහරිස්සාමාති ආවුඩගන්වා අරඤ්ඤ
විචරන්තා නිසඤ්ඤි අලභිත්වා නික්කාන්තා තං වමම්කමන්තො නිපන්තං
දිස්වා මයං අජ්ජ ගොධපොතකමපි න ලභිමහා ඉමං නාගරජාතං වධිත්වා
බාදිස්සාමාති විනොත්වා මහාබොපනෙස ගග්ගමානො පලායෙය්‍යාති
යථානිපන්නමෙව තං හොගෙසු සුලෙහි විජ්ඣිත්වා දුබ්බලං කත්වා
ගණ්ණිස්සාමාති සුලාදිති ආදාය උපසඞ්කමිංසු.

බොධිසත්තස්සපි සරිරං මහන්තං එකදොණිකනාවපමාණං
වට්ටෙත්වා සපිතසුමනපුප්ඵදමං විශ ජ්ඤජ්ඣාඵලසනනිගෙහි
අකඛිති ජයසුමනපුප්ඵසදිසෙන සිසෙන සමන්තාගතං අතිවිශ
සොභති. සො තෙසං සොළසන්තං ජනාතං පදසද්දෙන
හොගන්තරතො සිසං නිහරිත්වා රත්තකඛිති උමම්ලෙත්වා තෙ සුල
ගන්තො ආගච්ඡන්තො දිස්වා විනොත්වා අජ්ජ මග්ගං මනොරථො මන්තං
පාපුණ්ණිස්සති අහං අත්තානං දුනමුබ්බෙ නිශ්‍යාදෙත්වා විරිගං අධිට්ඨ
ගිත්වා නිපනො ඉමෙ මම සරිරං සත්තීති කොට්ටත්වා ජිද්දවජ්දං
කරෙන්නො කොධවසෙන අකඛිති උමම්ලෙත්වා න ඔලොකෙස්සාමිති
අත්තනො සීලභෙදගයෙන දළහං අධිට්ඨාය සිසං හොගන්තරෙයෙව
පවෙසෙත්වා නිපජ්ජ.

අථ නං තෙ උපගන්ත්වා තඞ්ගුට්ඨං ගගෙත්වා කඛිත්තා
භූමියං පානෙත්වා තිබ්බසුලෙහි අට්ඨස්ස ථානෙසු විජ්ඣිත්වා
සකණ්ටකකාලවෙත්තගට්ඨියො පහාරමුබ්බෙති පවෙසෙත්වා අට්ඨස්ස
ථානෙසු කාපේනාදාය මහාමග්ගං පටිපජ්ජිංසු. මහාසතොතා සුලෙහි
විජ්ඣිතහො පට්ඨාය එකට්ඨානෙපි කොධවසෙන අකඛිති උමම්ලෙත්වා
තෙ න ඔලොකෙයි. තස්ස අට්ඨති කාපේති ආදාය නිශ්මානස්ස සිසං
ඔලමිත්වා භූමියං පහරි. අථ නං සිසමස්ස ඔලමිතිති මහාමග්ගෙ
නිපජ්ජාපෙත්වා තරුණසුලෙන නාසාපුටෙ විජ්ඣිත්වා රජ්ජකං පවෙ
සෙත්වා සිසං උකඛිපිත්වා කාප්කොටියං ලග්ගෙත්වා පුත්තපි උකඛිපිත්වා
මග්ගං පටිපජ්ජිංසු.

තසම් බණේ විදෙහරට්ඨෙ මිටිලානගරවාසී ආලාරෙතාම
කුටුබ්බිකො පඤ්ච සකට්ඨන්තාති ආදාය සුබයාතකෙ නිසිදිත්වා
ගච්ඡන්තො තෙ හොජ්ජුතො බොධිසත්තං තථා ගණ්ණිත්වා ගච්ඡන්තො
දිස්වා තෙසං සොළසන්තමපි සොළසති වාගගොණෙහි සද්ධිං පසන්තං
සුචණ්ණමාසකෙ සබ්බසමපි නිවාසනපාරුපණාති තෙසං
හරියාතමපි වන්තහරණාති දත්වා විස්සජ්ජාපෙයි.

සො නාගභවනං ගන්ත්වා තත්ථ පපඤ්චං අකත්වා මහනෙත්ත
පරිවාරෙන නික්කමිත්වා ආලාරං උපසඞ්කමිත්වා නාගභවනස්ස වණණං
කථෙත්වා තං ආදාය නාගභවනං ගන්ත්වා නීගී නාගඤ්ඤසතෙහි සද්ධිං
මහන්තමස්ස යසං දත්වා දිබ්බෙහි කාමෙහි සන්තපෙයි. ආලාරෙ නාග
භවනෙ එකවස්සං වසිත්වා දිබ්බකාමෙ පරිභුඤ්ජිත්වා ඉච්ඡාමහං සමම

පබ්බජිතුනති නාගරජස්ස කපේතො පබ්බජිතපරික්කාරෙ ගගෙතො
නාගභවනතො හිමවනතපපදෙසං ගන්තො පබ්බජිතො තත්ථෙව වීරං
වසිතො අපරභාගෙ වාරිකං වරතොතො බාරණ්සිං පතො රුජ්ජයානෙ
වසිතො පුත දිවසෙ හික්කාය නගරං පවිසිතො රුජ්ජාරං අගමාසි.

අථ නං බාරණ්සිරජා දිස්වා ඉරියාපථෙ පසිදිතො පකෙකාසාපෙතො
පඤ්ඤතතාසනෙ නිසිද්දපෙතො නානග්ගරසභොජනං භොජෙතො
අඤ්ඤතරසම් නිවෙ ආසනෙ නිසිනොතො වන්දිතො තෙන සද්ධිං
සලලපනොතො පඨමං ගාථමාහ.

අරියාවකාසොසි පසන්නතෙනො
මඤ්ඤ හවං පබ්බජිතො කුලමහා,
කථනානු විතතාති පභාය භොගෙ
පබ්බජිතික්කමම් සරු සපඤ්ඤති.

තත්ථ අවිසොවකාසොසිති තිදොසපුද්ගරසිරවකාසොසි අති
ථූපොසිති අත්ථො. පසන්නතෙනොති පඤ්චති පසාදෙති යුත්ත
තෙනොතො. කුලමහාති බහතිශබ්දාහණකුලා වා සෙට්ඨිකුලා වා.
පබ්බජිතොසිති මඤ්ඤමි. කථං නුති කෙන කාරණෙන නිං ආරමභං
කතො බනඤ්ඤ භොගෙව පභාය සරු නික්කමිතො පබ්බජිතොසි
සපඤ්ඤ පණ්ණිතපුරිසාති පුච්ඡි.

තතො පරං තාපසස්ස ව රඤ්ඤො ව වචනපටිවචනවසෙන ගාථානං
සමබ්ඤ්ඤා වෙදිතබ්බො.

සයං විමානං තරදෙව දිස්වා
මහානුභාවස්ස මගොරගස්ස,
දිස්වාන පුඤ්ඤන මහාවිපාකං
සද්ධායහං පබ්බජිතොලති රුජ්.
න කාමකාමා න භයා න දොසා
වාචං මුසා පබ්බජිතා භණ්ණති,
අක්කාති මෙ පුච්ඡිතො එතමන්ථං
පුත්තාන මෙ ජායිතිතිපසසාදෙ.
වාණිජජ රට්ඨාධිප ගච්ඡමානො
පථෙ අද්දසාසිමති මිලාවපුත්තො,
පවසිස්සායං උරගං මහනතං
ආදය ගච්ඡතොත පමොදමානො.
සොහං සමාගඤ්ඡ ජනිඤ්ඤ තෙති
සංභට්ඨිලොමො අවචසම් භිතො,
කුභිං අයං නීයති භිමකායො
නාගෙන කිං කාගථ භොජපුත්තො.
කාගො අයං නීයති භොජනපථං
පවසස්සායො උරගො මහනතො,
සාද්දඤ්ඤ පුලඤ්ඤ මුද්දඤ්ඤ මංසං
න ත්වං රසඤ්ඤසි විදෙහපුත්තො.

ඉතො මයං ගන්තා සකං නිකේතං
ආදාය සන්තානී විකොපයිතා,
මංසානී හොක්කාමි පමොදමානා
මයඤ්ඤි වෙ සත්තචො පත්තගානං.

සචෙ අයං නීයති භොජනන්තං
පවබ්බිකායො උරගොස්මග්ගෙනා,
දදුමි වො බලිවදානි සොලස
නාගං ඉමං මුඤ්ඤප්ඵ බන්ධනසවා.

අභා හි නො හකේධා අයං මනාපො
බහු ව නො උරගා භුත්තපුබ්බා,
කරෙම නෙ තං වචනං අලාර
මිත්තඤ්ඤා නො ගොති විදේහපුත්ත.

තදස්සු තෙ බන්ධනා මොවධිංසු
යං නන්දුතො පටිමොක්ඛස්ස පාසෙ,
මුත්තො ව සො බන්ධනා නාගරජා
පක්කාමි පාවිතමුඛො මුත්තතං.

ගන්තාන පාවිතමුඛො මුත්තතං
පුණ්ණෙහි තෙත්තෙහි පලොකයි මං,
තදස්සගං පිට්ඨිතො අනුගඤ්ඤි
දසඛ්ඛුලිං අඤ්ඤලිං පග්ගහෙතියා.

ගච්ඡව බො තං තර්මානරූපො
මා තං අමිත්තා පුනරුග්ගහෙසුං,
දුක්ඛො හි ලුඤ්ඤති පුතා සමාගමො
අදස්සනං භොජපුත්තාන ගච්ඡ.

අගමායි සො රහදං විපපසන්නං
නිලොභාසං රමණීයං සුතීන්තං,
සමොත්තං ජලමුති වෙතසාති
පාවෙක්ඛි තිත්තිණ්ණහයො පතීතො.

සො තං පටිස්ස න විරස්ස නාගො
දිබ්බෙත මෙ පාතුරුහු ජනීන්ද,
උපට්ඨති මං පිතරං ව පුත්තො
ගදගඛිමං කණ්ණසුඛං හණ්ණෙනා.

නො මෙසි මාතා ව පිතා අලාර
අබ්බන්තරෙ පාණදදො සහායො,
සකඤ්ඤා ඉද්ධිං පටිලාභිතොග්ගී
ආලාර පස්ස මෙ නිවෙසනානි
පහුත්තකම්මං බහු අත්තපාණං,
මසක්කසාරං විග වාසවස්සාති.

තත් චිත්තානන්ති සංඛිපාලනාගරස්සෙද්දා අනෙකසංඝස්ස නාටි
 කිත්තිසම්පත්තිසම්පන්නං කස්සානමණිචිත්තානං. පුස්සද්දානන්ති තෙන
 කතපුස්සද්දානං මහානාමං විපාකං දිස්වා කමමස්සා ඵලස්සාධි පරලො
 කස්සාධි සද්දුතිත්වා පච්චන්දය සද්දාය අහං පබ්බජිතො. න කාමකාමාති
 න චජුක්කාමෙනපි ගයෙනපි දොසෙනපි මුසා හන්තති. ජායිතිනීති
 ගතෙන තුමහාකං චචනං සුත්වා මග්ගවපි පසාදො සොමනස්සං
 ජායියාති. චාණිජ්ජනති වාණිජ්ජකමමං කරියාමිති ගච්ඡන්තො
 සමෙ අද්දසාසිමනීති පස්සානං සකට්ඨසභානං පුරතො සුඛයානකො
 තිසිදිත්වා ගච්ඡන්තො මහාමග්ගෙ ජනපදමුත්තස්සෙ අද්දසං. පච්චිද්ධ
 කාසනති වඩ්ඪිතකායං. ආදුස්සාති අට්ඨති කාපෙති ගගෙත්වා. අචච්ඡමිති
 අභාසිං. භිමකාසොති ගයජනකායො. භොජපුත්තාති පුද්දපුද්දො
 පියසමුද්ධාරෙතාලපති. විදෙහපුත්තාති විදෙහරට්ඨවාසිභාය
 ආලාරං ආලපිංසු. විගහාපසිත්වාති ජිහ්දිත්වා. මසස්සාධි පෙ සත්තපොති
 මයං පත නාගානං චෙරිතො නාම. භොජනස්සාති භොජනස්සාය.
 මිත්තස්සාති මිත්තානිත්වා. අමහාකං මිත්තො භොති කතානුණං ජාත.
 තදස්සාධි මහාරජ තෙති භොජපුත්තෙති ඵලං වුත්තො අහං තෙසං
 සොලස වාහගොණෙ නිවාසනපාරුපණාති පසතං පසතං සුවණ්ණ
 මාසකො හරියානස්සාධි තෙසං වජ්ජාලභිකාරා අද්දසිං. අථ තෙ සංඛිපාල
 නාගරජානං භූමියං නිපජ්ජාපෙත්වා අත්තතො කකබ්බභාය කණ්ටක
 විතා කාලිචෙත්තලතා සොටියං ගගෙත්වා ආකඩ්ඪිතුං ආරම්භංසු.
 අභාහං නාගරජානං කිලමත්තං දිස්වා අකිලමෙත්තොව අසිතා තා
 ලතා ජිහ්දිත්වා දුරභානං කණ්ණවෙධිතො වට්ටිනිගරණනිශාමෙන
 අදුක්කාපෙත්තො සනිකං නිගරිං. තස්මිං කාලෙ තෙ භොජපුත්තා යං
 බක්ඛිතං අස්ස නජුත්තො පච්චෙසෙත්වා පාසෙ පටිමොක්ඛං තස්මා බක්ඛිතා
 තං උරගං මොච්ඡිංසු. තස්ස නාසතො සහපාසෙන තං රජ්ජුකං
 නිගරිංසුති දිපෙති. ඉති තෙ උරගං විස්සජ්ජිත්වා ථොකං ගතත්වා අයං
 උරගො දුඛලො මතකාලෙ නං ගගෙත්වාච ගච්ඡියාමාති නිලීපිංසු.
 පුණ්ණණ්ණිති සොටි මුත්තතං පාචිතමුත්තො ගතත්වා අස්සපුණ්ණෙති
 තෙත්තෙති මං විලොකයි. තදස්සාධි තද අස්ස අහං. ගච්ඡමාති
 ඵලතං අචචන්ති වදති. රහදන්ති කණ්ණවෙණ්ණරහදං. සමොග
 නති උභයතිරෙසු ජමුරුකාවෙත්තසාරුකෙති මතතං විතතං.
 නිත්තිණ්ණසො පතීතොති සො කිරි තං රහදං පස්සන්තො
 ආලාරස්ස නිපච්චකාරං දස්සෙත්වා යාව නභිගුට්ඨා මහරි. උදකෙ
 පටිච්චපටිච්චානමෙවස්ස නිබ්භයං අභොසි තස්මා නිත්තිණ්ණසො
 පතීතො ගට්ඨගුට්ඨො පාවෙභබ්බිති. පටිග්ගාති පටිසිදිත්වා. දිඤ්ඤා
 මෙති නාගගවතෙ පමාදං අනාපජ්ජිත්වා මධි කණ්ණවෙණ්ණනදිතිරං
 අනතිකකං තෙව දිඤ්ඤා පට්ඨාගෙන මම පුරතො පාතුරහොසි.
 උප්පාදිති උපාගම. අභ්ගාතොති හදයමංසසදිසො තිං මම බහුප
 කාගෙ සකකාරං තෙ කරියාමි. සස්ස මම නිවෙසනානිති මම නාග

හවනං පසං. මසකකකාරං විශාඛි මසකකකාරෙ චුළුවති මසකකක
පරිසකකකාභාවෙන සනසාරතාය ව සිනෙරුපබ්බතරුජා. අයං නත්
මාපිතං තාවතීංසහවනං සකොයෙවමාහ.

මහාරජ එවං වත්ථා සො නාගරුජා උත්තරිං අත්තනො නාග
හවනං වණේණතොතා ගාථාදායමාහ.

තං භුමිභාගෙහි උපෙතරුපං
අසකකර වෙව මුදු සුභා ව,
නීවතිණා අපාරජා ව භුමි
පාසාදිකා යත් ජහනති සොකං.

අනාවකුලා වෙළරිසුපනිලා
වතුද්දිසං අමචනං සුරමමං,
පකකා ව පෙසි ව එලා සුපුලා
නිවෙවාතුකා ධාරයනති එලානිති.

තත් අසකකකති යා තත් භුමි පාසාණසකකරරතිතා මුදු සුභා
කකුචතරජතමණිමයා සතතරතනවාලකාකිණ්ණා. නීවතිණාති
ඉඤ්ඤොපකපිටසීසදිසවණේණති නීවතිණෙති සමනතාගතා. අපසර
ජාති පංසුරතිතා. සප්ථ පහනති සොකනති යත් පටිට්ඨමතතාව
නිසොකා හොනති. අනාවකුලාති න අවකුලා අබතිමා උපරි
උකකුලවිකුලභාවරතිතා වා සමසණ්ඨතා. වෙළරිසුපනිලාති වෙළ
රියෙන උපනිලා තත් නාගහවනෙ වෙළරියමයා පසනතසලිලා නීලො
හාසා අතෙකවණ්ණකමලුපලසකුණ්ණතා පොකකරණිති අත්ථා.
වතුද්දිසනති පොකකරණියා වතුසු දිසාසු. පකකාමාති තසමිං අමච
වනෙ අමචරුකකා පකකථලා ව අධිපකකථලා ව නරුණථලා ව
පුලලිතායෙවති අත්ථා. නිවෙවාතුකාති ජනාමපි උතුතං අනු
රුපෙති පුප්ථලෙති සමනතාගතාති.

තෙසං වතානං නරදෙව මණෙඛි
නිවෙසනං හසාරසනතිකාසං,
රජතඤ්ඤං සොවණ්ණමයං උලාරං
පහාසති විජ්ජුරිවතනලිකෙව.

මණිමයා සොවණ්ණමයා උලාරං
අතෙකවිතතා සතතං සුනිමිතා,
පරිපුර කකුකුති අලභිතතාති
සොවණ්ණභාසුරධරුති රජ.

සො සබ්බපාලො තරමානරුපො
පාසාදමාරුත්ථා අතොමවණ්ණො,
සහස්සථමං අතුලානුභාවං
යත්ථස්ස හරියා මහෙසි අහොසි

එකා ව නාරි තරමානරුපා
 ආදය වෙළුරියමයං මහග්ගං,
 සුභං මණිං ජාතිමනනුපපන්නං
 අවොදිතා ආසනමබ්භිභාසි.

තතො මං උරගො හන්ථ ගහෙනා
 නිසිදසි පමුබමාසනසමිං,
 ඉදමාසනං අනුභවං නිසිදනු
 භවඤ්ඤි මෙ අඤ්ඤාතරො ගරුතං.

අඤ්ඤා ව නාරි තරමානරුපා
 ආදය වාරිං උපසඛකම්භා,
 පාදානි පක්ඛාලසි මෙ ජනිජු
 භරියාව භතනු පතීනො පියග්ගා.

අපරං ව නාරි තරමානරුපා
 පග්ගග්ග සොවණ්ණමයාය පාතියා,
 අනෙකසුපං විවිධං විගඤ්ඤනං
 උපනාමසි භතත මනුඤ්ඤරුපං.

තුරියෙහි මං භාරත භුතතභතතං
 උපට්ඨනුං භතනු මනො විදිකා,
 තභුතතරිං මං නිපතී මහනතං
 දිබ්බෙහි කාමෙහි අනපපකෙහිති.

තත්ථ නිවෙසනනති පාසාදො. සංසාරසන්තතිකාසනති පහංසාර
 දංසනං. රජනගහලනති රජතඤ්ඤාරකවාටා. මණිමණාති එවරුපා
 තත්ථ කුටාසාරු ව ගබ්භා ව. පටිසුඤ්ඤාති සමුප්පණ්ණා. සො සඛිපාලොති
 මහාරුජ අභං එවං තසමිං නාගභවනං වණ්ණෙනො තං දට්ඨකාමො
 අහොසිං. අප් මං තත්ථ නෙකො සො සඛිපාලො හන්ථ ගහෙනා
 තරමානො වෙළුරියට්ඨෙහි සහංසාරමාං පාසාදං ආරුග්ග යසමිං
 ණෙන අග්ග මහෙසි අහොසි තං ණානං නෙසිති දිපෙති. එකා වාති
 මසි පාසාදං අභිරුලොභ එකා ඉති අඤ්ඤාතිපි මණිති ජාතිමනනති
 උපෙතං සුභං වෙළුරියාසනං තෙන නාගරුජත අවුතතාව. අබ්භිභා
 සිති අභිභරි අත්ථරිති වුතතං හොති. පමුබමාසනසමිනති පමුබාස
 නසමිං උතතමාසනෙ නිසිදපෙසිති අන්තො. ගරුතනති මාතාපිතුනං
 මෙ තං අඤ්ඤාතරොති එවං වතො නිසිදපෙසි. විවිධං විගඤ්ඤනනති
 විවිධබ්‍රාහ්මණං. භතතමනුඤ්ඤරුපනති භතතං මනුඤ්ඤරුපං.
 භාරතාති රුජානං ආලපති. භුතතභතතනති කතභතතතිට්ඨං.
 උපට්ඨනුනති අනෙකසකෙහි තුරියෙහි ගඤ්ඤං කුරුමානා උපට්ඨ
 හිංසු. භතනුමනො විදිකාති අතතනො පතීනො විතතං ජාතිකා.
 භතනනිති තතො ගඤ්ඤං කරණතො උතතරි. මං නිපතීති භෙ

නාගරජා මං උපසඛකම්, මහනතං දිබ්බකිනී මහනෙතති උළාථෙරිති
දිබ්බකි කාමෙති තෙති ච අනිසසතොති න අපපතෙති. එවං උප
සඛකමිතො ච පත ගාථමාහ.

හරියා මමෙතා තිසතා අලාර
සබ්බතතමජ්ඣා පදුමුත්තරාහා,
අලාර එතාසු තෙ කාමකාරෙ
දදම් තෙ තා පරිවාරයස්සුති.

තත් සබ්බතතමජ්ඣාති සබ්බා අතතමජ්ඣා පාණීතා ගතිතප්ප
මාණමජ්ඣාති අත්ථා. අට්ඨකථායං පත සුමජ්ඣාති පාඨො. පදු
මුත්තරාහාති පදුමවණ්ණඋත්තරාහා, පදුමවණ්ණච්ඡිගොති අත්ථා.
පටිවාරසස්සුති තා අතතතො පාදපරිවාරිකා කරොතිති වචා තිති
ඉපිසතෙති සද්ධං මහාසම්පතතිං මයං අදසි.

සංවච්ඡරං දිබ්බරසානුභූතො
නදස්සහං උත්තරිං පච්චහාසිං,
නාගස්සිදං කිනති කථංඤා ලද්ධං
කථජ්ඣගමාසි විමානසෙට්ඨං.

අභිච්චලද්ධං පරිණාමජනෙන
සයං කතං උදුහු දෙවෙහි දින්නං,
පුච්ඡාමි තං නාගරුජෙනමත්ථං.
කථජ්ඣගමාසි විමානසෙට්ඨනති.

තත් දිබ්බරසානුභූතොති දිබ්බ කාමගුණරසෙ අනුභවිතො.
නදස්සහනති තද අස්ස අහං. නාගස්සිදනති හඳුමුඛස්ස සබ්බපාල
නාගරජස්ස ඉදං සම්පතති ජාතං. කිනති කිං නාම කම්මං කත්වා ලද්ධං
කථමෙතං විමානසෙට්ඨං තිං අජ්ඣගමාසිති ඉති තං අහං පුච්ඡිං.
අභිච්චලද්ධනති අනෙතො ලද්ධං. පටිවාරමජනෙනති කෙනචි තච
අත්ථාය පරිණමිතතො පරිණාමතො ජාතං. සයං සහනති කාරකෙ
පකෙකාසාපෙතො රතතාති දත්වා කාරිතනති.

තතො පරං චිත්තමපි වචනපටිවචන ගාථා ච

නාභිච්චලද්ධං ත පරිණාමජං මෙ
ත සයං කතං නපි දෙවෙහි දින්නං,
සකෙහි කලෙවහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤාති මෙ ලද්ධමිදං විමානං.

කිනෙත වතං කිං පත මුග්ගවරියං
කස්ස පුට්ඨණ්ණස්ස අයං විපාකො,
අකමාති මෙ නාගරුජෙනමත්ථං
කථං හු තෙ ලද්ධමිදං විමානං.

රුජා අහොසිං මගධානමියුරෙ
දුයෙතාධනො නාම මහානුභාවො,
සො ඉතතරං ජීවිතං සංවිදිතා
අසස්සතං විපරිණාමධමං.

අනතඤ්ච පාණඤ්ච පසන්නවිනේතා
සකකච්ච දුතං විපුලං අදසිං,
මපානභුතං මෙ සරං තදසි
සන්නපටිතා සමණබ්‍රාහ්මණාව.

මාලඤ්ච ගකිඤ්ච විලෙපනඤ්ච
පදිපියං යානමුපස්සයඤ්ච,
අවජාදනං සයනමථනතපාණං
සකකච්ච දුතාති අදමන තත්ථ.

තං මෙ වතං තං පන බ්‍රහ්මවරියං
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
තෙනෙව මෙ ලද්ධම්දං විමානං
පහුතභක්කං ඛහුඅනතපාණං,
නචෙවති භිතෙතිචුපෙතරූපං
විරට්ඨිතිතං නව සස්සතායං.

අපපානුභාවා නං මහානුභාවං
තෙජසසිතං භනති අතෙජවනේතා,
කිමෙව දුඝාට්ඨ කිං පටිච්ච
හත්ථත්ථමාගඤ්ඤ වණ්ඤිබ්බකානං.

භයං හු තෙ අකිගතං මහනතං
තෙජොහු තෙ නාකිගං දනතමුලං,
කිමෙව දුඝාට්ඨ කිං පටිච්ච
කිලෙසමාපජ්ඣ වණ්ඤිබ්බකානං.

න මෙ භයං අකිගතං මහනතං
තෙජො න සක්කා මම තෙහි භනතුං,
සතඤ්ච ධම්මාති සුකිත්තිතාති
සමුද්දවෙලාව දුරව්චයාති.

මාතුද්දසිං පඤ්චදසිං වලාර
උපොසථං තිච්චමුපාවසාමි,
අථාගමුං සොලස භොජපුත්තා
රජ්ජුං ගහෙතොන දළහඤ්ච පාසං.

හෙතොන නාසං අතික්කස්ස රජ්ජුං
නසිංසු මං සමපරිගය්‍ය ලුද්දා,
ථතාදිසං දුක්ඛමභං තීතික්කං
උපොසථං අපපටිකොපයනේන.

එකායකො තං පථෙ අද්දසංසු
බලෙන වණ්ණෙන පුපෙතරුපං,
සිරියා ව පඤ්ඤා ය ව භාවිතොසි
කිම්පථිසං නාග තපො කරෙසි.

න පුතතගෙනු න ධනස්ස ගෙනු
න ආයුනො වාපි අලාර ගෙනු,
මනුස්සයොතිං අභිපත්තොනො
තස්සො පරකකම්ම තපො කරෙමි.

ත්ථං ලොභිතකෙතො විගතනතරංසො
අලභිතො කපටිතකෙසමස්සු,
සුරෙසිතො ලොභිතවන්දනෙන
ගක්ඛබ්බරජාව දිසා පහාසයි.

දෙවිද්ධිපතෙතොසි මහානුභාවො
සබ්බෙහි කාමෙහි සම්බන්ධො,
පුච්ඡාමි තං නාගරජෙනමත්තං
සෙය්‍යො ඉතො කෙන මනුස්සලොකො.

අලාර නාඤ්ඤත්‍ර මනුස්සලොකා
සුද්ධි වා සංවිජ්ජති සඤ්ඤමො වා,
අභ්‍යඤ්ඤා ලභාන මනුස්සයොතිං
කාගාමි ජාතිමරණස්ස අත්තං.

සංවච්ඡරෙ මෙ උසිතො තවනතිකෙ
අනෙතන පාණෙන උපට්ඨිතොසමි,
ආමන්තසිත්තාන පලෙමි නාග
විරජ්ජපුත්තොසමි අහං ජනිඤ.

පුතතා ව දුර ව නුජීවිතො ව
තිව්වානුසිට්ඨං උපතිට්ඨිතෙ තං,
කම්මිනු තෙ නාභිසංසිත්තං කොචි
පියඤ්ඤා මෙ දස්සනං භුක්කලාර.

යථාපි මාතු ව පිතු අගාරෙ
පුතෙතො පියො පටිච්ඡිතොවසෙය්‍යො,
තතොපි මස්සං ඉධ මෙව සෙය්‍යො
විත්තං හි තෙ නාග මසි පසත්තං.

මණි මමං විජ්ජති ලොභිතබ්බො
ධනාගරෙ මණිරතනං උලාරං,
ආදාය තං ගච්ඡ සකං තිකුතං
ලභා ධනං තං මණිමොක්ඛජය්‍යති.

විරියෙන පරක්කමිති; තපොකම්මං කරෙමිති. සුගේසිනොති
 සුඅනුලිනොති. ඉගොති ඉමමිතා නාගභවතා මනුස්සලොකො කෙන
 උත්තරිතරො. සුඛිති මහාඵලනිබ්බාණසඛ්ඛාතා විසුඤ්ඤා, සංශමොති
 සීලං. ඉදං සො මනුස්සලොකෙයෙව බුද්ධපථෙවකබුද්ධානං උප්පත්තිං
 සංකායාහ. සායනාමිති අත්තනො අප්පටිසක්ඛිකාභාවං කරෙන්නො ජාති
 ජරමරණස්ස අත්තං කරිස්සාමිති එවං. මහාරුජ සො සබ්බසාලො
 මනුස්සලොකං වණේණසිති. සංචච්ඡන් මෙති එවං. මහාරුජ තස්මිං
 මනුස්සලොකං වණේණනෙත අහං පබ්බජ්ජාය සිනෙහං කත්වා එතද
 වොචං. තත්ථ උපට්ඨිතොසමිති අත්තපාණෙනවෙව දිබ්බෙති ව කාම
 ගුණෙති පරිවිණේණා මානිතො. පලෙමිති පරෙම ගච්ඡාමි. විරප්ප
 වුත්ථොසමිති අහං මනුස්සලොකතො විරප්පවුත්ථො. නාභිසංසිඨොති
 කච්චි නු බො මම පුත්තාදිසු කොචි තං න අනෙකාසි න පරිභාසිති
 පුච්ඡති. නාභිසංජේජ්ජාතිපි පාඨො. න කොපෙසිති අත්ථො. පටිච්චි
 නොති පටිජග්ගිතො. මණ්ඤ් මමනති සවෙ සම්ම ආලාර ගච්ඡසීයෙව
 එවං සනෙත මම ලොකිතභෙකා ධනාගරණො සබ්බකාමදදෙ මණ්ඤ්
 සංවිජ්ජති තං ආලාර මණ්ඤ්තනං ආදාය තච ගෙහං ගච්ඡ. තත්ථ
 ඉමස්සානුභාවෙන යාවදිච්ඡකං ධනං ලඤ්ඤා පුත්ත ඉමං මණ්ඤ්තනං
 ඔස්සජස්ස ඔස්සජනො ව අඤ්ඤාත්ථ අනොස්සජ්ඣා අත්තනො
 උදකවාට්ඨං ඔස්සජෙය්‍යාසිති වත්ථා මස්සං මණ්ඤ්තනං උපනෙසිති
 වදාති.

එවං වත්ථා ආලාරෙ අපාහං මහාරුජ නාගරුජානං එතදවොචං
 සම්මනාහං ධනෙනඤ්ඤා පබ්බජ්ඣං පනඉච්ඡාමිති පබ්බජ්ජපට්ඨකාරං
 යාචිත්වා තෙනෙව සද්ධිං නාගභවතො නික්කමිත්වා තං නිවතෙතත්වා
 හිමවනතං පටිසිත්වා පබ්බජ්ජොති වත්ථා රඤ්ඤා ධම්මකථං
 කපෙන්නො ගාථාදායමාහ.

දිට්ඨා මයා මානුසිකාපි කාමා
 අසස්සතා විපරිණාමධම්මා,
 ආදීතවං කාමගුණෙසු දිස්වා
 සද්ධායහං පබ්බජ්ජොමහි රුජ.

දුමපථලානෙව පතනති මාණවා
 දහරු ව වුඩ්ඨා ව සරිරහෙදා,
 එතමපි දිස්වා පබ්බජ්ජොමහි රුජ
 අපණ්ණකං සාමඤ්ඤමෙව සෙය්‍යාති.

තත්ථ සද්ධාසාති කම්මඤ්ච ඵලඤ්ච නිබ්බාණඤ්ච සද්දාසිත්වා,
 දුමපථලානෙවාති යථා රුක්කථලාති පකකාතිපි අපකකාතිපි
 පතනති. තථා දහරු ව වුඩ්ඨා ව පතනති. අපණ්ණකානති අවිරුද්ධා
 නිත්‍යාණිකං. සාමඤ්ඤමෙව සෙය්‍යාති පබ්බජ්ජා ව උත්තමාති
 පබ්බජ්ජාය ගුණං දිස්වා පබ්බජ්ජොමහි මහාරුජාති.

තං සුත්වා රුජා අත්තනරං ගාථමාහ.

අද්ධා හවෙ සෙවිත්ඛ්ඛා සපඤ්ඤා
චුත්තසුත්තා යෙ ඛුත්තානවිනතිනො,
නාගඤ්ච සුත්තාන නවඤ්චලාර
කාභාමි පුඤ්ඤාති අනප්පකාතීති.

තත් සෙ ඛුත්තානවිනතිනොති යෙ ඛුත්ති කාරණාති ජාතනති.
නාගඤ්චාති තථා අප්පමාදවිහාරිනං නාගරජාතඤ්ච තව විවතඤ්ච
සුත්තා.

අථස්ස උස්සාහං ජනෙතොනා තාපසො ඛ්ඛානගාථමාහ.

අද්ධා හවෙ සෙවිත්ඛ්ඛා සපඤ්ඤා
චුත්තසුත්තා යෙ ඛුත්තානවිනතිනො,
නාගඤ්ච සුත්තාන මමඤ්ච රජ
කරෙති පුඤ්ඤාති අනප්පකාතීති.

එවං සො රඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙත්වා තත්ථෙව වහන්සැරෙ වස්සාන
මාසෙ වසිත්වා පුත භිම්බවතං ගත්වා යාවජ්චං වහන්සැරෙ බ්‍රහ්ම
විහාරෙ භාවෙත්වා බ්‍රහ්මලොකුපගතො අහොසි. සඛිපාලොපි යාවජ්චං
උපොසථවාසං වසිත්වා රජා ව දුතාදීති පුඤ්ඤාති කත්වා සථාකම්මං
ගතා.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිත්වා එවං පොරුණකපණ්ඩිතා නාග
සම්පන්නා පහාය උපොසථවාසං වසිංසුති වත්වා ජාතකං සමොධා
නෙසි. තදු පිතා තාපසො කස්සපො අහොසි. බාරණසිරජා ආනඤ්ඤ
ආලාභෙ සාරිපුත්තො සඛිපාලො පත අහමෙව සම්මාසම්මුද්ධොති.

සඛිපාලත්තකං.

17. 5.

ආමන්තසාමි නිගමනති ඉදං සත්ථා ජෙතවනෙ විහරන්තො
නෙකඛම්මපාරම් ආරබ්භ කපෙසි. පච්චුප්පන්නවත්තු මහානාරදකස්සප
ජාතක සදිසමෙව.

අතීතෙ පත බාරණසී සුදස්සනං නාම¹ තගරං අහොසි. තත්ථ
බ්‍රහ්මදත්තො නාම රජා අජ්ඣාවසි. බොධිසත්තො තස්ස අභ්ගමගෙ
සියා කුච්ඡිමති තිබ්බතති. දසමාසව්වයෙන මාතුකුච්ඡිතො තික්කමි.
තස්ස පත පුණ්ණවන්දසසිරිතං මුඛං අහොසි. තෙනස්ස සොම
කුමාරෙති නාමං කරිංසු. සො විඤ්ඤානං පත්තො සුතවිතතො
සවණසීලො අහොසි. තෙන නං සුතසොමොති සඤ්ජාතීංසු. සො
වයප්පතො තකකසීලායං සිප්පං උග්ගහෙත්වා ආගතො පිතුසන්නකං¹
සෙතථජ්ජනං ලභීත්වා ධම්මෙත රජා භාරෙසි. මහනතං ඉස්සරියං
අහොසි. තස්ස චන්ද්‍රදෙවිප්පමුඛාති සොලස ඉත්ථසහස්සාති අහෙසුං.

සො අපරිභාගෙ පුත්තසීතාති වසිසනොනා සුරවාසෙ අනතිරතො
 අරඤ්ඤං පවිසිත්වා පබ්බජිතුකාමො අහොසි. සො එකදිවසං කප්පාං
 ආමනෙත්වා යද්ද මෙ සමම සිරස්මිං පලිහං පයොග්‍යාසි තද්ද මෙ
 ආරෙවෙග්‍යාසිති ආහ. කප්පකො තස්‍ය වචනං සමපට්ඨිත්වා අපර
 භාගෙ පලිහං දිස්වා ආරෙවෙත්වා තෙනාති තං සමම කප්පක උද්ධරිත්වා
 මම හතෙ පතිට්ඨාපෙතිති පුත්තො සුචණ්ණසණ්ඩාසෙන උද්ධරිත්වා
 හතෙ යපෙයි. තං දිස්වා මහාසවෙනා ජරාය මෙ සරිරං අභිභූතනාති
 තිත්තො තං පලිහං ගහෙත්වා ව පාසාද්‍ය ඔහරිත්වා මහාජනස්‍ය උපට්ඨානෙ
 පඤ්ඤානෙත්වා රජපලාබ්‍යෙ නිසිදිත්වා සෙනාපතිපත්තුවාති අසිතිඅමච්ච
 සහස්‍යාති පුරෙතිතපත්තුවාති සට්ඨිත්වා භමණසහස්‍යාති අඤ්ඤෙ ව
 රට්ඨිකනෙගමාදයො බහු පකෙතාසාපෙත්වා සිරස්මිං මෙ පලිහං
 ජාතං අහං මහලාකොසමි මම පබ්බජනභාවං ජානාමාති වත්වා පඨමං
 ගාමමාහ.

ආමනතයාමි නිගමං මිත්තාමච්චෙව පාරිසර්ජ ව,
 සිරස්මිං පලිහං ජාතං පබ්බජ්ජං දාති රෙවහනති.

තත් අමනතසාමිති ජානාපෙමි. ගේමහනති රෙවෙමි අහං. තස්‍ය
 මෙ භොනොනා පබ්බජනභාවං ජානාමාති. තං සුත්වා තෙසු එකො විසාර
 දප්පත්තො හුත්වා ගාමමාහ.

අභුං මෙ කථනහු භණ්ඨි
 සලං මෙ දෙව උරසි කපෙපසි,
 සත්තසනා තෙ හරියා
 කථනහු තෙ නා හවිස්සනතිති.

තත් අභුනති අවසිං. උරසි කපෙපසිති උරස්මිං සුනිසිතධොහං
 සත්තං වාරෙයි. සත්තසනාති සමජාතිකා බතරියකඤ්ඤ සන්ධායෙහං
 වුත්තං. කථං හු ගෙ නා හවිස්සනතිති නා තව හරියා තසි පබ්බ
 ජ්ජෙන අනාමා නිප්පට්ඨයා කථං හවිස්සනති එතා අනාමා කත්වා
 තුමහාහං පබ්බජ්ජානාම න යුත්තාති.

තතො මහාසවෙනා තතියං ගාමමාහ.

පඤ්ඤාසිතිනති එතා
 දහර අඤ්ඤාමි නා ගමිස්සනති,
 සග්ගඤ්ඤ පත්ථයානො
 තෙනාහං පබ්බජ්ජාමිති.

තත් පඤ්ඤාසිතිනතිති අත්තනො කමෙත්ත පඤ්ඤාසිස්සනති අහං
 එතාසං කිං භොමි සබ්බාපෙත්වා දහර යො අඤ්ඤා රජා හවිස්සති හං
 එතා ගමිස්සනතිති.

අමච්චාදයො බොධිසත්තස්‍ය පටිච්චනං දාතුං අසකෙතානතා
 තස්‍ය මාතු සනතිතං ගතත්වා තමත්ථං ආරෙවෙසුං. සා තුරිත තුරිතා
 ආගතත්වා සච්චං කිරි තිං තාත පබ්බජිතුකාමොති වත්වා දො
 ගාමායො අභාසි.

දුලලංගං මෙ ආසි සුතසොම
යස්ස තෙ ගොමහං මාතා,
යං මෙ විලපනතියා

අනපෙකෙතො පබ්බජසි දෙව.

දුලලංගං මෙ ආසි සුතසොම
යතනං අහං විජායස්සං,
යං මෙ විලපනතියා

අනපෙකෙතො පබ්බජසි දෙවොති.

තත්ථ දුලලංගනති යං එතං මයා ලහනතියා පුතතං ජලමං
ලංගනති දුලලංගං. සං මෙති යෙන කාරණෙන මයි නානප්පකාරකං
විලපනතියා තිං පබ්බජතුං ඉච්ඡති තෙන කාරණෙන තාදිසස්ස
පුතතස්ස ලහනං මම දුලලංගං නාමොති.

බොධිසත්තො එවං පරිදෙවමානාය මාතරු සද්ධිං කිඤ්චි න
කපෙසි. සා රුද්දිත්වා කන්දිත්වා සයමුව එකමනතං අට්ඨාසි. අපස්ස
පිතු ආරුඤ්චෙසුං. සො ආගතත්වා එකනතාව ගාථමාග.

කොතාමෙසො ධම්මො සුතසොම

කාවතාම පබ්බජ්ජා,

යං නො අමෙහ ජ්ණේණ

අනපෙකෙතො පබ්බජසි දෙවොති.

තත්ථ සං ගතා අමෙහති යං තිං අමහාකං පුතොතො සමානො
අමෙහ ජ්ණේණ පටිජග්ගිතබ්බකාලෙ අප්පටිජග්ගිත්වා පපාතෙ සිලං
පවච්චෙනොවිස ජ්ඣෙතිත්වා අනපෙකෙතො පබ්බජසි තෙන තං වදාමි
කොතාමෙසො නව ධම්මොති අධිප්පායො.

තං සුත්වා මහාසත්තො තුණ්හි අගොසි. අප් නං පිතා තාත සුතසොම
සවෙපි තෙ මාතාපිතුසු සිනෙගො තත්ථ පුතතඨිතරෙ තෙ බහු
තරුණා තයා විතා වතතිතුං න සක්ඛිස්සනති තෙසං වුඩ්ඞිප්පත්තකාලෙ
පබ්බජස්සිති වත්වා සත්තමං ගාථමාග

පුතතාපි තුස්සං බහවො

දහර අප්පත්තයොබ්බතා,

මඤ්ජු තෙ තං අපස්සන්තා

මඤ්ඤ දුක්ඛං නිගව්ණතීති.

තත්ථ මඤ්ජුති මධුරවචනා නිගව්ණතීති නිගව්ණස්සනති කාසික
වෙනසිකං දුක්ඛං පටිලභිස්සනතීති මඤ්ඤමි.

තං සුත්වා මහාසත්තො ගාථමාග.

පුතතති ව මෙ එතෙති

දහරෙති අප්පත්තයොබ්බතෙති,

මඤ්ජුති සබ්බෙතිපි තුමෙහති

විරමපි ඝත්වා විතාගාවොති.

තත් සබ්බෙහිපි භූමෙහෙති තාත න කෙවලං පුතෙතහෙව
අථ බො භූමෙහිපි අඤ්ඤෙහිපි සබ්බසංඛාරෙහි විරම්භි ධනා දීඝ
මධ්‍යානං යනාපි විනාශාවොච නියතො සකලස්මිම්පි හි ලොක
සනතිවාසෙ එකසංඛාරෙහි නිවෙවා නාම තප්ථිති.

එවං මහාසතො පිභූ ධම්මකථං කපෙයි. සො තස්ස ධම්මකථං
සුඤ්ඤා භූණ්ති අහොසි. අථස්ස සත්තසත්තානං පියහරියානං ආරොවසිංසු.
තා ව පාසාදු මරුක්ක තස්ස සනතිතං ගතවා ගොපථකෙසු ගහෙනා
පරිදෙවමානා ගාථමාහංසු.

ඡිත්තං නු භුක්ඛං හදයං
ආදි කරුණා ව තප්ථි අමෙහසු,
යං නො වික්කන්දනතියො
අනපෙකෙතො පබ්බජසි දෙවතී.

තස්සත්ථො-සාමි සුතසොම අමෙහ විධිවා කතො ගව්ඡන්තස්ස අපප
මත්තකස්සාපි සිනෙහස්ස අභාවෙන ඡිත්තං නු තව අමෙහසු හදයං
උද්භු කරුණාය අභාවෙන කාරුඤ්ඤං වා තප්ථි යං නො එවං
වික්කන්දනතියො පහාය පබ්බජසිති.

මහාසතො තාසං පාදමුලෙ පරිවතතිනා පරිදෙවමානානං
පරිදෙවනසංසු සුඤ්ඤා අනන්තරං ගාථමාහ.

න ව මග්ගං ඡිත්තං හදයං
අපි කරුණාපි මග්ගං භූමෙහසු,
සග්ගඤ්ච පත්ථයානො
තෙනාහං පබ්බජස්සාමිති.

තත් සග්ගඤ්චාති අහං සග්ගඤ්ච පත්ථයනො යසමා වායං
පබ්බජ්ජා නාම බුද්ධාදීහි වණ්ණේනා තසමා පබ්බජස්සාමි භූමෙහ මා
විනතසිත්ථාති තා අස්සාසෙසි.

අථස්ස අග්ගමහෙසියා ආරොවෙසුං. සා ගරුභාර පරිපුණ්ණ
ගබ්භාපි සමානා ආගන්තො මහාසත්තං වන්දිතො එකමත්තං ඕතා
තිස්සො ගාථා අහාසි.

දුලලං මෙ ආසි සුතසොම
යස්ස තෙ අහං හරියා,
යං මෙ විලපනතියා
අනපෙකෙතො පබ්බජසි දෙව.

දුලලං මෙ ආසි සුතසොම
යස්ස තෙ අහං හරියා,
යං මෙ කුච්ඡිපටිසන්ධිං
අනපෙකෙතො පබ්බජසි දෙව.

පරිපකේතො මෙ ගබ්භො
 කුච්ඡිගතො යාව නං විජායාමි,
 මාගං එකා විධවා
 පච්ඡා දුක්ඛානි අදාසකිනාති.

තත්ථ සං මෙති යස්මා මම විදුපනතියා තං අනපෙකේතො පබ්බජසි
 වාසමා යං මයා තව සනතිකා අග්ගමහෙසිපඨානං ලද්ධං තං දුලලද්ධං,
 දුතියගාථාය යස්මා මං තා කුච්ඡිපටිසන්ධිං පභාය අනපෙකේතො
 පබ්බජසි තස්මා යං මයා තව හරියතතං ලද්ධං තං දුලලද්ධං මෙති
 අපේතො, ඝාඨ නිනාති යාවාගං තං ගබ්භො විජායාමි තාව අභිවාසෙතිති.
 තතො මහාසතේතො ගාථමාග.

පරිපකේතො තෙ ගබ්භො
 කුච්ඡිගතො ඉඛස් ත්වි විජායස්සු,
 පුත්තං අනොමවණ්ණං
 තං ගිත්වා පබ්බජස්සාමිති.

තත්ථ සුන්හනති හද්දෙ තව ගබ්භො පරිපකේතාති ජානාමි, තිං
 පන විජයමානා පුත්තං විජායස්සසි න ධිතරං සා තිං සොඤ්ඤා විජා
 යස්සු පුත්තං, අගං පන සද්ධිං තයා පුත්තං ගිත්වා පබ්බජස්සාමි යෙවංති.

සා තස්ස වචනං සුත්වා සොකං සන්ධාරණං අසකේතානති ඉතො
 දුති පට්ඨාය දෙව අමහානං සිරි නාම නාඤ්ඤි උභොති හතෙති හදයං
 ධාරයමානා අස්සුති මුඤ්ඤාති මහාසද්දෙන පරිදෙවි. අථ නං සමස්සා
 සෙනො මහාසතේතො-

මා තිං වජ්ඣෙ රුද්ධි
 මා සොච්ච වනතිමිරමතතකි,
 ආරොග වරපාසාදං
 අනපෙකේතො අගං ගමිස්සාමිති.

ගාථමාග.

තත්ථ මා තිං වජ්ඣෙ රුද්ධිති හද්දෙ වජ්ඣදෙවි තිං මා රොද්ධි. මා
 සොච්ච වනතිමිරමතතකිති ගිරිකණ්ණේකපුප්ථසමානතෙතො
 පාලියං පන සොච්චිලාරකමකිති ලිඛිතං තස්ස කොච්චාරපුප්ථං විශ
 තමිනෙතෙතති අපේතො.

සා තස්ස වචනං සුත්වා ආතුං අසකේතානති පාසාදං අභිරුක්ඛ
 රොදමානා තිසිද්ධි. අථ නං බොධිසත්තස්ස ජෙට්ඨපුත්තො දිස්වා
 කිනන්තූ බො මෙ මාතා රොදනති තිසිත්තාති තං පුච්ඡතො
 ගාථමාග.

කො තං අමම කොපෙසි
 නිං රොදසි පෙකසි ව මං බාලං,
 නං අච්ඡිකං සාතෙමි
 ඤ්ඤිතං උදිකමානානනති.

භජ් භොපෙසිති අමම භො නාම තං භොපෙසි. භො භෙ
අපට්ඨං අකාසි. අපෙක්ඛාසි වාචි මං බාලුහං උපකතනාති කිං භාරණා
රෙදසිති අබ්පජායො. හං අවජ්ඣං භාගෙමිති අසාභොච්චෙවි කං
අත්තනො ඤජතිතං උදික්කමානානඤ්ඤව ඝාතෙමි අත්තාති මෙති
පුච්ඡති. තතො දෙවි ගාථමාහ.

නති සො සකකා හනතුං
චිජ්ඣාචී යො මං භාත භොපෙසි,
පිතා තෙ මං භාත අවච
අනපෙතෙතො අහං ගමිස්සාමිති.

භජ් චිජ්ඣාචීති භාත යො මං ඉමිස්සා පඨවියා චිජ්ඣාචී භොපෙසි
අපට්ඨසමුද්ධාරෙන මෙ හදයෙ කොපඤ්ච සොකඤ්ච පච්චෙසෙසි සො
තයා හනතුං න සකකා මඤ්ඤති භාත භව පිතා අහං රජ්ජරිඤ්ච තඤ්ච
පහාය අරඤ්ඤං පටිසිඨො පච්චජ්ජාමිති අවච ඉදං මෙ රෙදන
කාරණනාති.

සො භස්සා චචනං පුඤ්චාච අමම කිං නාමෙතං කපෙසි නනු
චචං සතෙන මගං අනාථා නාම හවිස්සාමාති පරිදෙවනෙනා ගාථමාහ.
යොහං පුබ්බෙ නිග්ගාමි
උග්ගානං කුඤ්ඤරෙ ව යොධෙමි,
සුතසොමෙ පබ්බජ්ජෙන
කථං නුදුති කරිස්සාමිති.

තස්සන්තො-යො අහං පුබ්බෙ චතුආජ්ඤ්ඤසුත්තං සබ්බාලභිකාර
පතිමඤ්ඤිතං රථං අභිරුක්ඛා උග්ගානං ගච්ඡාමි මත්තකුඤ්ඤරෙ
යොධෙමි අඤ්ඤකුචි ව අස්සකිලාදිති කිලාමි ස්වාහං ඉදුති සුතසොමෙ
පබ්බජ්ජෙන කථං කරිස්සාමිති.

අථස්ස කණ්ඩිභාතා සත්තවස්සිකො තෙ උභොපි රෙදනෙන
දිස්වා මාතරං උපසංකමිත්වා අමම කිං කාරණං තුමෙහ රෙදදාති
පුච්ඡන්වා තමත්ථං පුඤ්චා තෙන හි මා රෙදදා අහං භාතස්ස පබ්බජ්ඣං
න දස්සාමිති උභොපි තෙ අස්සාසෙත්වා ධාතියා සද්ධිං පාසාදා මරුක්ඛ
පිතු සත්තිකං ගන්ත්වා භාත ත්වං කිර අමෙහ අකාමකෙ පහාය
පබ්බජාමිති වදසි, අහං තෙ පබ්බජ්ඣං න දස්සාමිති පිත්තරං ගිවායං
දලුහං ගහෙත්වා ගාථමාහ.

මාතු ව මෙ රුදන්තාසා
ජෙට්ඨස්ස ව භාතුනො අකාමස්ස,
හත්ථෙපි තෙ ගහෙස්සං
නති ගච්ඡසි නො අකාමානනාති.

මහාසතෙනා විනොදාසි අයං මෙ පටිපත්තං කරෙති භොත නු බො
තං උපායෙතා පටිකක්ඛාපෙය්‍යනාති හගො ධාතී. යලොනෙත්වා
අමම ධාතී හජ්ජමං මාණික්ඛපිලිකිතං තච්චෙසො යොතු පුත්තං අප
තෙති මා මෙ අත්තාරයං කරිති සයං පුත්තං ගත්ථෙ ගහෙත්වා අප
තෙත්වා අසකෙකානෙනා තස්සා ලඤ්චං පටිජාතිත්වා ගාථමාහ.

උට්ඨෙති නිං ධාති

ඉමං කුමාරං රමෙති අඤ්ඤාත්,

මා මෙ පරිපත්තකා

සග්ගං මම පත්තයානසායාති.

තත් ඉමං කුමාරනති අම මාති නිං උට්ඨෙති ඉමං කුමාරං අප
නෙත්වා ආගතත්වා ඉමං මණිං ගහෙත්වා අඤ්ඤාත් තං අභිරමෙතිති.

සා ලඤ්ඤාං ලභිත්වා කුමාරං සඤ්ඤාපෙත්වා ආදාය අඤ්ඤාත් ගතත්වා
පරිදෙවමානා ගාථමාහ.

යනනුතිමං දදෙය්‍යං පහඛකරං

කොහු මෙ ඉමිනා අපත්වා,

සුතසොමෙ පබ්බජිතෙ

කිං හු මෙ තං කරිය්‍යාමිති.

තස්සත්වා-යනනුති ඉමං ලඤ්ඤාත්වාය ගතිතං පහඛකරං සුප්ප
භාසං මණිං දදෙය්‍යං කොහු මග්ගං සුතසොමනරිනෙද පබ්බජිතෙ
ඉමිනා අපත්වාති. කිං හු මෙතං කථිය්‍යාමිති අහං තස්මිං පබ්බ
ජිතෙ ඉමං න ලභිය්‍යාමි ලභනාති පි ච කිං හු එතං කරිය්‍යාමි පස්සාථ
මෙ කමමනති.

තත්තො මහාසෙනගුත්තො විනෙතසි අයං රුජා ගෙහෙ මෙ
ධනං මජ්ඣනති සඤ්ඤං කරොති මඤ්ඤා ඛුභාවමග්ගා කපෙය්‍යාමිති
සො උට්ඨාය වන්දිත්වා ගාථමාහ.

කොසො ච කුග්ගං විපුලො

කොට්ඨාගාරඤ්ඤා කුග්ගං පරිපුරං,

පඨවි ච කුග්ගං විජිතා

රමස්සු මා පබ්බජස්සු දෙව්වාති.

තං සුත්වා මහාසතෙනා ගාථමාහ.

කොසො ච මග්ගං විපුලො

කොට්ඨාගාරඤ්ඤා මග්ගං පරිපුරං,

පඨවි ච මග්ගං විජිතා

තං හිත්වා පබ්බජිය්‍යාමිති.

තං සුත්වා තස්මිං අපගතෙ කුලවංශිකසෙට්ඨිනාම¹ උට්ඨාය වන්දිත්වා
ගාථමාහ.

මග්ගමපි ධනං පහුතං

සඛික්ඛාතුං නොපි දෙව සකෙකාමි,

තං දෙව තෙ දදාමි සබ්බමපි

රමස්සු මා පබ්බජ දෙව්වාති.

තං සුත්වා මහාසතෙනා ගාථමාහ.

ජානාමි තෙ ධනං පහුතං

කුලවංශික පුජිතො තයා වසමි,

සග්ගඤ්ඤා පත්තයානො

තෙනාහං පබ්බජිය්‍යාමිති.

තං සුත්වා කුලවර්ධනෙ අපගතෙ මහාසතෙතා සොමදත්තං නාම
කණ්ටිකාතරං ආමනෙතාතා තාත අහං පඤ්ඤරපකඛිනොතා වත
කුකකුටො විය උක්කණ්ණිනො මං සරුවාසෙ අනභිරති අභිභවති.
අජේව පබ්බජිත්තාමි තිං ඉමං රජං පටිපජ්ජාමිති රජං තිත්තා
දෙනො ගාථමාහ.

උක්කණ්ණිනොතාමි බාලහං
අරති මං සොමදත්ත ආවිසති,
බහුතා හි අනතරායා
අජේවාහං පබ්බජිත්තාමිති.

තං සුත්වා සොපි පබ්බජිතුකාමො තං දීපෙනො ඉතරං ගාථමාහ.

ඉදමපි කුශ්ලං රුචිතං සුතසොම
අජේව දුති තිං පබ්බජ,
අහමපි පබ්බජිත්තාමි
න උක්කණ්ණිනොතාමිති.

අථ තං සො පටිකඛිපිත්වා උපරිසං ගාථමාහ.

න හි සක්කා පබ්බජිතුං,
තගරෙ න හි පට්ඨති ජනපදෙවාති.

තත්ථ න හි පට්ඨතිති ඉදනෙව තාව මම පබ්බජ්ජාමිපසායං සුත්වා
ඉමසමිං ආදසයොජනිකෙ සුදස්සනතගරෙ ව සකලජනපදෙ ව
න පට්ඨති කොචි උද්ධනෙ අග්ගිං න ජාලෙති අලොකසු පන වීසු පබ්බ
ජිතෙසු අනාථා ව රට්ඨවාසිනො හවිස්සන්ති තස්මා නහි සක්කා තස්ස
පබ්බජිතුං අහමෙව පබ්බජිත්තාමිති.

තං සුත්වා මහාජනො මහාසත්තස්ස පාදමුලෙ පට්ටිති,
පරිදෙවනො ආහ.

සුතසොමෙ පබ්බජිතෙ
කථනනු දුති කරිස්සාමාති.

තතො මහාසතෙතා අලං මා සොවිත්ථ අහං විරමපි සත්වා භූලොකති
විනා හවිස්සාමි. උපපන්නසංඛාරො හි තිවෙවානාම නත්ථිති මහා
ජනස්ස ධම්මං කපෙනො ආහ.

උපතිත්තාදිං මඤ්ඤ
පරිත්තං උදකං ව වඛ්ඨවාරමහි,
ඵලං සුපරිත්තකෙ ජිවිතෙ
නව පමජ්ජිතුං කාලො.

උපතිත්තාදිං මඤ්ඤ
පරිත්තං උදකං ව වඛ්ඨවාරමහි,
ඵලං සුපරිත්තකෙ ජිවිතෙ
අථ බාලා පමජ්ජන්ති.

තෙ වඩිසෙනති නිරයං
 තීරවජානගොතිඤ්ඤි පෙතති විසයඤ්ඤි
 තණ්හා ඛිනිතඛණ්ඩා
 වඩිසෙනති අසුරකායෙනි.

තත් උපතිස්සාතිදං මඤ්ඤාති තාතා ඉදං ජීවිතං උපතියානති
 අහං මඤ්ඤාමි. අඤ්ඤාසු සුතොසු උපසංහරණෙනෝ උපතියානෙනෝ.
 ඉධ පන පරියාදානෙනෝ තස්මා යථා පරිත්තං උදකං රජකානං බාර
 වඩිතවායෙ පනතිත්තං සිසං පරියාදියති තථා ජීවිතමපි. එවං සුප්
 ටිතනතෙ ජීවිතො තං පරිත්තකං ආයුසඛිංසාරං ගහෙනා විවරන්තානං
 සත්තානං න පුඤ්ඤාතිරියං පමජ්ජිතුං කාලො අපමාදොව කාතුං.
 චට්ටගීති අයමෙත්ථ අනෙං අපි බාලා පමජ්ජනීති අපරාමරං විස
 නුත්වා ගුප්තලලෙ සුකරං විස නුත්වා කාමපබ්බෙක නිමුච්ඡන්තා
 පමජ්ජනති. අසුරකායෙනි කාලකඤ්ජකාසුරගොතිඤ්ඤි වඩිසෙනති
 අනෙං.

එවං මහාසතො මහාජනස්ස ධම්මං දෙසෙත්වා පුප්ඵකං නාම
 පාසාදං ආරුක්ඛ සත්තමාය භූමියා සීතො බග්ගෙන චූළං ඡිද්දිත්වා අහං
 තුමාහං කිඤ්ඤි න භොමි. අත්තනො රුජානං ගණ්හපාති සවෙඨනං
 චූළං මහාජනස්ස අත්තරෙ බිපි. තං ගහෙනා මහාජනො භූමියං
 පට්ටනො පරිදෙවි. තස්මිං ණානෙ මහත්තං රජග්ගං උට්ඨිති
 පටික්ඛමිත්වා සීතජනො තං ඔලොකෙත්වා රඤ්ඤා චූළං ඡිද්දිත්වා
 සවෙඨනා චූළා මහාජනස්ස අත්තරෙ බිත්තා භවිස්සති තෙනායං
 පාසාදස්ස අවිදුරෙ රජවට්ටි උග්ගතාති පරිදෙවනො ගාථමාග.

උග්ගඤ්ඤාතෙ රජග්ගං
 අවිදුරෙ පුප්ඵකමති පාසාදො,
 මඤ්ඤා නො කෙසා ඡිත්තා
 යසස්සිනො ධම්මරජස්සාති.

තත් උග්ගඤ්ඤාතොති උට්ඨිති. රජග්ගනති රජකවනො. අවි
 දුරෙති ඉතො අමාහං සීතට්ඨානනො අවිදුරෙ. පුප්ඵකමති පුප්ඵක
 පාසාදස්ස සම්පෙ. මඤ්ඤා නොති අමාහං ධම්මරජස්ස කෙසා
 ඡිත්තා භවිස්සනති මඤ්ඤාම.

මහාසතොපි පරිවාරකං පෙසෙත්වා පබ්බජිතපරික්ඛාරෙ
 ආහරුපෙනා කප්පකෙන කෙසමස්සු ඔහාරුපෙනා අලඛිතාරං
 සයනපිට්ඨො පාත්තෙනා රත්තපටානං දසාති ඡිද්දිත්වා තාති
 කාසායාති නිවාසෙනා මනතිකපත්තං වාමංසකුටෙ ලග්ගෙනා
 කත්තරදණ්ඨං ආදාය මහාතලෙ අපරාපරං වඩිකමිත්වා පාසාද
 ඔතරිත්වා අත්තරවිටිං පටිපජ්ජි. ගව්ජනං පන නං න කොචි සඤ්ජාති.

අපස්ස සත්තසවා බතියකඤ්ඤා පාසාදං අතීරුතිත්වා තා
 අදිස්වා ආහරණ්හණිමෙව දිස්වා ඔතරිත්වා අවසෙසානං සොලස
 සහස්සානං ඉජ්ජිතං සන්තිකං ගතවා තුමාහං පියසාමිකො සුත

සොමච්ඡිකායෙ පබ්බතොති මහාසද්දෙන පරිදෙවමානා බ්භි
න්තිකම්මංසු. තස්මිං ඛණේ මහාජනො නස්ස පබ්බතනභාවං අඤ්ඤාසී.
සකලනගරං සුබ්බුහිනො රජා නිරිතො පබ්බතොති රජථායෙර
සනතිපති. මහාජනො රජා ඉධ භවිස්සති එතථ භවිස්සතිති පාසාදදීති
රඤ්ඤා පරිභොගවතානාති ගතවා රජානං අදිස්වා-

අයමස්ස පාසාදෙ
සොවණණපුප්ඵමාලාචිතිකිණණො,
යතිමනුච්චරි රජා
පරිකිණණො ඉත්ථාගායෙති.

අයමස්ස පාසාදෙ
සොවණණපුප්ඵමාලාචිතිකිණණො,
යතිමනුච්චරි රජා
පරිකිණණො ඤාතිසංඛෙසන.

ඉදමස්ස කුටාගාරං
සොවණණපුප්ඵමාලාචිතිකිණණං,
යතිමනුච්චරි රජා
පරිකිණණො ඉත්ථාගායෙති.

ඉදමස්ස කුටාගාරං
සොවණණපුප්ඵමාලාචිතිකිණණං,
යතිමනුච්චරි රජා
පරිකිණණො ඤාතිසංඛෙසන.

අයමස්ස අසොකවතිකා
සුපුප්ඵතා සබ්බකාලිකා රමමා,
යතිමනුච්චරි රජා
පරිකිණණො ඉත්ථාගායෙති.

අයමස්ස අසොකවතිකා
සුපුප්ඵතා සබ්බකාලිකා රමමා,
යතිමනුච්චරි රජා
පරිකිණණො ඤාතිසංඛෙසන.

ඉදමස්ස උය්‍යානං
සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
යතිමනුච්චරි රජා
පරිකිණණො ඉත්ථාගායෙති.

ඉදමස්ස උය්‍යානං
සුපුප්ඵතං සබ්බකාලිකං රමමං,
යතිමනුච්චරි රජා
පරිකිණණො ඤාතිසංඛෙසන.

ඉදමය් කණිකාරවනං
සුප්පජිතං සබ්බකාලිකං රමම ,
යතිමනුච්චරි රුජා
පරිකිණේණා ඉත්ථාගාරෙති.

ඉදමය් කණිකාරවනං
සුප්පජිතං සබ්බකාලිකං රමමං,
යතිමනුච්චරි රුජා
පරිකිණේණා ඤාතිසබ්බෙසන.

ඉදමය් පාටලීවනං
සුප්පජිතං සබ්බකාලිකං රමමං,
යතිමනුච්චරි රුජා
පරිකිණේණා ඉත්ථාගාරෙති.

ඉදමය් පාටලීවනං
සුප්පජිතං සබ්බකාලිකං රමමං,
යතිමනුච්චරි රුජා
පරිකිණේණා ඤාතිසබ්බෙසන.

ඉදමය් අමබවනං
සුප්පජිතං සබ්බකාලිකං රමමං,
යතිමනුච්චරි රුජා
පරිකිණේණා ඉත්ථාගාරෙති.

ඉදමය් අමබවනං
සුප්පජිතං සබ්බකාලිකං රමමං,
යතිමනුච්චරි රුජා
පරිකිණේණා ඤාතිසබ්බෙසන.

අයමය් පොකුරණි
සඤ්ඤා අණ්ඩපේති විතීකිණේණා,
යතිමනුච්චරි රුජා
පරිකිණේණා ඉත්ථාගාරෙති.

අයමය් පොකුරණි
සඤ්ඤා අණ්ඩපේති විතීකිණේණා,
යතිමනුච්චරි රුජා
පරිකිණේණා ඤාතිසබ්බෙසනාති.

ඉමාහි ගාථාහි පරිදෙවනො ව්චරි.

තත්ථ විතීකිණේණාති සුවණ්ණපුපේති ව නානාමාලොපිති ව
සමාකිණේණා. පරිකිණේණාති පරිවාරිතො. ඉත්ථාගාරෙතිති දුසියො
උපාදය ඉත්ථියො ඉත්ථාගාර නාම. ඤාතිසබ්බෙසනාති අමච්චාපි ඉධ
ඤාතයො එව. ඤාමාගාරනති සතතරතනවිනේදො සයනකුලාගාර

ගබ්බො අසොකමිතිකාති අසොකවනභූමි. සබ්බසාලිකාති සබ්බසා
පරිභොගකමා නිවට්ඨපුජනා ව. උසායනනති නඤ්ඤවනවිතතලතා
වනසද්දසං උයානං. සබ්බසාලිකනති ඡසුපි උතුසු උපපජ්ජනකපුප්ඵ
ඵලසඤ්ඤනං. කණ්ණිකාරවනාදීසු සබ්බසාලිකනති සබ්බසාලෙ
සුපුජනිඵලිතමෙව. සඤ්ජනනාති නානාවිධෙති ජලජකුසුමෙති
සුඵලි සඤ්ජනනා. අණ්ඩපෙති විනිශ්චිණ්ණාති සකුණසබ්බෙහි
ඔනිශ්ඤා. එවං තෙසු තෙසු ධාතෙසු පරිදෙවිනි මහජනො පුත
රුජබගණං ආගතවො-

රුජා ඥා පබ්බජ්ජො සුතසොමො
රජ්ජං ඉමං පහසින,
කාසායමන්ථසනො
නාගොව එකකොව වරතිති.

භාථං වනි: අතතනො සරෙ විහවං පහාය පුතතධිතරෙ හතේසු
ගහෙතො නිකමිති: බොධිසත්තසොව සතතිකං අගමාසි. තථා
මාතාපිතරෙ පුතතදුරු සොළසසහස්සා ව නාටකිජ්ජියො. සකලතගරං
කුච්ඡං විශ අහොසි. ජනපදවාසිනොපි තෙසං පච්ඡතො පච්ඡතො අග
මංසු. බොධිසත්තො ආදසයොජනිකං පරිසං ගහෙතො හිමවනතාහි
මුඛො පායාසි. අථස්ස අභිනිකමණං ඤාතො සකෙකා විස්සකමම.
ආමනෙතො නාත විස්සකමම සුතසොමමහාරජා අභිනිකමණං
නිකමනො වසනධානං ලඤ්ඤං වට්ටති සමාගමො ව මහාහවිස්සති
ගච්ඡ හිමවනතපදෙසෙ ගඛතාතිරෙ තිංසයොජනායාමං පඤ්චයො
ජනවිත්තං අස්සමපදං මාපෙතිති පෙසෙසි. සො තථා කතො තසමිං
අස්සමපදෙ පබ්බජිතපරිකාරෙ පටියාදෙතො එකපදිකමග්ගං
නිගරිතො දෙවලොකමෙව ගතො.

මහාසතෙතො තෙන මග්ගෙන ගතො නං අස්සමපදං පටිසිත්තො
පඨමං සයං පබ්බජිතො පච්ඡා සෙසෙ පබ්බාපෙසි. අපරභාගෙ බහු
පබ්බජිත තිංසයොජනිකං ධානං පරිපුරි. විස්සකමෙතන පන අස්සම
මාපිතතියාමො ව බහුතං පබ්බජිත තියාමො ව බොධිසත්තස්ස අස්සම
පද සංවිදතිතතියාමො ව හත්ථිපාලජාතකෙ ආගතතයෙනෙව වෙදි
තබ්බො. තත්ථ මහාසතෙතො යස්ස යස්සොව කාමවිතකතාදි මිච්ඡා
විතකෙකා උපපජ්ජති. තං තං ආකාසෙන උපසඛිතමිත්තො ආකාසෙ
පලලභෙකන නිසිදිත්තො ඔවදනොතො භාථාආයමාහ.

මාසු පුබ්බෙ රතිකිළිතාති
හසිතාති අනුස්සරිත්ථ,
මා වො කාමා හතිංසු
රමමඤ්ඤි සුදස්සනං නාම නගරං.
මෙතනං විතතඤ්ච භාවෙථ
අපපමාණං දිවං ව රතොතො ව,
අථ ගඤ්ඤිත්ථ දෙවපුරං
ආවාසං පුඤ්ඤ කමමිතනති.

තත් රතීකිලිනාතිති කාමරතියො ච කායවාචාවිත්තකිලාවසෙන පචත්තකිලිනාති ව. මා චො කාමා හනිංසුති මා තුමෙහ වත්තකාම කිලෙසකාමා හනිංසු. රමමඤ්ඤාතිති සුදංසුතනතගරං රමණීයං තං මා අනුසාරිත්. මෙත්තනනති ඉදං දෙසනාමත්තමෙව සො පත වත්තාරෙ බ්‍රහ්මවිහාරෙ ආවිසංති. අපමාණනති අපමාණසත්තාරමණං. හඤ්ඤිත්ථාති ගමිස්සථ. දෙවපුරනති බ්‍රහ්මලොකං.

සොපි ඉසිගණො තස්සොවාදෙ ධත්වා බ්‍රහ්මලොකපරයණො අගොසිති සබ්බං හත්ථිපාලජාතකෙ ආගතනගෙතෙව කපේතබ්බං.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිත්වා න භික්ඛවෙ ඉදනෙව පුබ්බෙපි තථාගතො මහානෙක්ඛමං තික්ඛමියෙවාති වත්වා ජාතකං සමොධා නෙසි. තද මාතාපිතරෙ මහාරජකුලාති අගෙසුං. වතු රුහුලමාතා අගොසි. ජෙට්ඨපුත්තො සාරිපුත්තො අගොසි කණ්ඩෙඨා රුහුලො අගොසි. ධාති බුරුපුත්තර අගොසි කුලවංසිනසෙට්ඨි කස්සපො අගොසි මහාසෙනගුත්තො මොග්ගලානො අගොසි. සොමදත්තකුමාරෙ ආනන්දෙ අගොසි. සෙස පරිසා බුද්ධපරිසා අගෙසුං. සුතසොමරජා පත අගමෙව සමාසවෙබ්බෙධොති.

මුලලසුතසොමන්තකං.

වතභාලිසතිපාතවණණනා නිට්ඨිතා.

18. 1.

උබ්බස්සනෙ ජනපදෙති ඉදං සත්ථා ජෙනවනෙ විහරනො පුරුණදුතිසිකාපලොහනං ආරබ්භ කපේසි. කපේතො ව තං භික්ඛුං කෙත උක්කණ්ඨාපිතොසිති පුච්ඡන්වා පුරුණදුතිසිකායාති වුත්තෙ එසා ඛො භික්ඛු තව අතත්ථාගාරකා පුබ්බෙපි තං එතං තිස්සාය කුතා පරිහාසිත්වා මහාවිනාසං පත්තොසිති වත්වා අතිතං ආහරි.

අතීතෙ බාරණසියං බ්‍රහ්මදත්තෙ රජං කාරෙතො බොධිසත්තො උදිච්චබ්‍රාහ්මණමහාසාලකුලෙ තිබ්බතතිත්වා වයප්පත්තො උග්ගතිත සිපෙපා ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජිත්වා කුතාභිඤ්ඤා නිබ්බතෙතන්වා ගිම වත්තප්පදෙසෙ වාසං කපෙපසි. අලබ්බසාරාතකෙ වුත්තනගෙතෙව තං පටිච්ච එකා මිඨි ගඟ්භං පටිලභිත්වා පුත්තං විජාසි. ඉසිසිඤ්ඤානො වස්ස නාමං අගොසි. අථ නං පිතා වයප්පත්තං පබ්බාජෙත්වා කසිණ පරිකමං උග්ගණ්ඨාපෙසි. සො න විරසෙව කුතාභිඤ්ඤා නිබ්බතෙතන්වා කුතාසුබෙත කිලි. ශොරතපො පරමාභිජ්ජිත්ථිත්ථි යො අගොසි.

තස්ස සීලතෙජෙන සක්කස්ස හවනං කමපි. සකෙකා ආවජේත්තො තං භාරණං ඤාත්වා උපායෙනස්ස සීලං භිජ්ඣස්සාමිති නිණ්ඤංවච්ඡරති සකලකාසිකරට්ඨෙ වුට්ඨිං නිවාරෙසි. රට්ඨං අග්ගිදඤ්ඤං

විශ අහොයි, සයො අසමපජ්ජමානෙ දුබ්බිකවපිළිනා මනුස්සා සන්ති පතින්වා රුජබ්බතෙ උපකෙතාසිංසු. අප් නෙ රුජා වාතපානෙ ධිතො කිමෙනන්ති පුච්ඡි. මහාරුජ තිණි සංවච්ඡරුති දෙවස්ස අවස්සන්තස්ස සකලරට්ඨං උබ්බිකන්ති මනුස්සා දුක්ඛතා දෙවං වස්සාපෙති දෙවොති. රුජා සිලං සමාදිසිත්වා උපොසථං උපවසන්තොපි වස්සාපෙත්තුං නාසකම්. තත්ථි කාලෙ සකෙකා අබ්බරහ්මසමයෙ තස්ස සිරිගභං පවිසිත්වා එකොභාසං කත්වා වෙභාසෙ අට්ඨාසි.

රුජා තං දිත්වා කොඤ්ඤි තුන්ති පුච්ඡි. සකෙකාගමස්මිති. කොතන්තො නාගතොසිති. වස්සති තෙ මහාරුජ රට්ඨං දෙවොති. න වස්සතිති. ජාතාසි පනස්ස අවස්සන්තකාරණන්ති. න ජාතාමිති. මහාරුජ හිමවන්තපාදෙසෙ ඉසිසිවෙභාතාම තාපසො පටිවසති සොරතපො පරමාභිජ්ජිත්වො. සො තිබ්බං දෙවෙ. වස්සන්තෙ කුජ්ඣිත්වා ආකාසං ඔලොකෙසි. තස්මා දෙවො න වස්සතිති. ඉදුනෙත්ථ කිං කාතබ්බන්ති තස්ස තපෙ භින්නෙ දෙවො වස්සියාතිති. කො පනස්ස තපං භිජ්ජිත්තුං සමන්ත්ථාති. ධිතා පන තෙ මහාරුජ නළුතිකා සමන්ත්ථා තං පකෙකාසාපෙත්වා අසුකට්ඨානං නාම ගන්ත්වා තාපසස්ස තපං භිජ්ජති පෙසෙහිති. එවං සො රුජානං අසුසාසිත්වා සකට්ඨානමෙව අගමාසි. රුජා පුන දිවසෙ අමචෙවති සද්ධං මනෙත්තො ධිතරං පකෙකාසාපෙත්වා පස්මං ගාථමාහ.

උබ්බිකන්තෙ ජනපදො රට්ඨස්සවාපි විතස්සති,
එහි නළුතිකෙ ගච්ඡ තං මෙ බ්‍රාහ්මණමානසාති.

තත්ථ නං මෙති තං මම අනත්ථකාරිං බ්‍රාහ්මණං අත්තන්තො වස මාතෙහි කිලෙසරතිවසෙත්තස්ස සිලං භිජ්ජති. තං සුත්වා සා දුතියං ගාථමාහ.

නාහං දුක්ඛකම්මා රුජ නාහං අද්ධානකොවිදු,
කථං අහං ගමිස්සාමි වනං කුඤ්ඤරසෙවිතන්ති.

තත්ථ දුක්ඛකම්මාති අහං මහාරුජ දුක්ඛස්ස ඛමා න භොම අද්ධා නමපි න ජාතාමි සාහං කථං ගමිස්සාමිති. තතො රුජා ඤො ගාථා අභාසි.

පිතං ජනපදං ගන්ත්වා හජීනා ව රථෙන ව,
දුරුසභිසාවයානෙන එවං ගච්ඡ නළුතිකෙ.

හජී අස්සරථා පත්ති ගච්ඡත්වාදය ඛන්තියෙ,
තචෙව වණ්ණරුපෙන වසං තං ආනසිස්සසිති.

තත්ථ දුරුසභිසාවයානෙනාති අමම නළුතිකෙ න ත්වං පදසා ගමිස්සසි පිතං පන සුභික්ඛං ඛෙමං අත්තන්තො ජනපදං හජීවාහනෙහි රථවාහනෙහි ගන්ත්වා හතො පරමපි අර්ඝ්‍යොකාසෙ ව පටිච්ඡන්තෙතන වස්සාදිනා උදකට්ඨානෙ නාවාසස්සාපෙත 'දුරුසභිසාවයානෙන ගච්ඡ. වණ්ණරුපෙනාති එවං අකිලමමානා ගන්ත්වා තච වණ්ණෙන ව රුපසමපදය ව තං බ්‍රාහ්මණං අත්තන්තො වසං ආනසිස්සසිති.

එවං සො ධිතරං සද්ධිං අකපෙතබ්බමපි රට්ඨපරිපාලනං නිසංසාය
කපෙයි. සාපි සාධුති සමපට්ඨි. අප්පංසා සබ්බං දුතබ්බසුභතකං දත්වා
අමච්චෙති සද්ධිං උග්ගොපෙයි. අමච්චා තං ආදාය පච්චන්තං පත්වා තත්ථ
බන්ධාවාරං නිවාසාපෙත්වා රුජධිතරං උක්ඛිපාපෙත්වා වනවරකදෙසි
තෙන මග්ගෙන හිමවන්තං පටිසිත්වා පුබ්බණ්ඩාසමයෙ තස්ස අස්සම
පදස්ස සමිපං පාපුණ්ණිසු.

තස්මිං බණේ බොධිසත්තො පුත්තං අස්සමපදෙ නිවහෙත්වා
සයං එලාඵලන්දාය අරඤ්ඤං පටිට්ඨා හොති. වනවරකා සයං අස්සම
පදං අගන්ත්වා තස්ස පන දස්සනට්ඨානෙ ධත්වා නලිනිකාය තං
දස්සෙත්වා දො ගාථා වදිංසු.

කදලීධරපඤ්ඤාණො ආභුජ්ජරිවාරිනො,

එසො පදිස්සති රමෙමා ඉසිසිඛගස්ස අස්සමො.

එසො අග්ගිස්ස සඛිංතො එසො ධුමො පදිස්සති,

මඤ්ඤො නො අග්ගිං ගාපෙති ඉසිසිඛගා මහිද්ධිකොති.

තත්ථ කදලීධරපඤ්ඤාණොති කදලීසඛිංතා ධරා පඤ්ඤාණං
අස්සාති කදලීධරපඤ්ඤාණො. ආභුජ්ජරිවාරිනොති ආභුජ්ජතනවන
පරික්ඛින්නො සඛිංතොති එසො අග්ගි අස්ස ඉසිසිඛගස්ස ඤ්ඤෙන
සඛිංතො පච්චක්ඛකතො ජලති. මඤ්ඤොනො අග්ගිනති අග්ගිං නො
ගාපෙති ජුහති පරිවරතිති මඤ්ඤමි.

අමච්චාපි බොධිසත්තස්ස අරඤ්ඤං පටිට්ඨවෙලායමෙව අස්සමං
පරිවාරෙත්වා ආරක්ඛං ධපෙත්වා රුජධිතරං ඉසිවෙසං ගාගාපෙත්වා
සුචණ්ණවීරකෙන නිවාසනපාරුපණං කත්වා සබ්බාලඛිකාරෙති
අලඛකරිත්වා තනතුබ්බං විත්තණ්ඩුකං ගාගාපෙත්වා අස්සමපදං
පෙසෙත්වා සයං බහි රක්ඛන්තා අට්ඨංසු. සා තෙන හෙණ්ඩුකෙන
කිලනති වඛකමණ්ණොට්ඨං ඔතරි. තස්මිං බණේ ඉසිසිඛගා පණ්ණ
සාලාදාරෙ පාසාණඵලකෙ නිසින්නො හොති. සො තං ආගච්ඡන්තං
දිස්වා භීතතසිසො උට්ඨාය පණ්ණසාලං පටිසිත්වා අට්ඨාසි. සාපිස්ස
පණ්ණසාලාදාරං ගන්ත්වා කිලිගෙව.

සත්ථා තඤ්ච තතො ව උත්තරිං අත්ථං පභාසෙන්නො තිස්සො
ගාථා අභාසි.

තඤ්ච දිස්වාන අයනතිං ආමුත්තමණ්ඩුණ්ඩලං,

ඉසිසිඛගා පාටිසි භීතො අස්සමං පණ්ණජාදනං.

අස්සමස්ස ව සා දාරෙර හෙණ්ඩුකෙනස්ස කිලති,

විදංසයන්ති අඛිනාති ගුග්ගං පභාසිතාති ව.

තඤ්ච දිස්වාන කිලනතිං පණ්ණසාලගතො ජලී,

අස්සමා නික්ඛමිත්වාන ඉදං වචනමමුච්ඡිති.

තත්ථ හෙණ්ඩුකෙනාස්සාති අස්ස ඉසිසිඛගස්ස අස්සමදාරෙර
හෙණ්ඩුකෙන කිලති. විදංසයන්ති දස්සෙන්නති. ගුග්ගං පභාසිතාති
ව්‍යාති ගුග්ගඤ්ච රහස්සඛතඤ්ච පභාසිතාති පාභටාති මුඛගන්ධාදීති ව

අබ්බුති සො නිර පණ්ණසාලාය යනා විනෙතසි සවායං යනො
හවෙය්‍ය පණ්ණසාලං පවිසිනා මම මංසං මුරුමුරුපෙනා බාදෙය්‍ය
නායං යනො තාපසො හවිසානි තසවා නිකම්නා පුච්ඡිසාමි
නනති ඉමං ගාථමාහ.

අමො කො නාම සො රුකො යසං තෙවංගතං ඵලං,
දුරෙපි බිත්තං පච්චෙති නතං ඔහාය ගච්ඡති.

තත් සසං තෙවං ගතනති යසං තව රුකකසං එවංගතං මනො
රමං ඵලං කො නාමෙසො රුකොති විත්තෙණ්ඩුකසං අදිට්ඨි
පුබ්බත්තා රුකකඵලෙන තෙන හවිතබ්බනති මඤ්ඤමානො ඵලං
පුච්ඡි. අපසං සා ආවිකකනති ගාථමාහ.

අසංගසං මම බුහෙව සමිපෙ ගනුමාදනෙ,
පබ්බතෙ තාදිසා රුකො යසං තෙවංගතං ඵලං,
දුරෙපි බිත්තං පච්චෙති න මං ඔහාය ගච්ඡති.

තත් සමිපෙ ගනුමාදනෙති ගනුමාදනපබ්බතෙ මම අසංගසං
සමිපෙ, සසං තෙවං ගතනති යසං එවංගතං. තකාරො බ්‍යඤ්ඤ
සනිකරෙති.

ඉති සා මුසාවාදං අහාසි. ඉතරොපි සද්දුතිනා තාපසො එසොති
සඤ්ඤාය පටිසන්ථාරං කරෙතො ගාථමාහ.

එතු හවං අසංගමං අදෙතු
පජ්ජඤ්ච හකකඤ්ච පටිච්ඡ දමි,
ඉදමාසනං අත්‍ර හවං නිසිදතු
ඉතො හවං මූලඵලාති බාදතුති.

තත් අසංගමනති අසංගමං ඉමං හවං පටිසතු. අදෙතුති යථා
සංගතිතං ආහාරං පටිභුඤ්ඤතු. පජ්ජනති පාදබ්බඤ්ඤනං. හකකනති
මධුරඵලාඵලං. පටිච්ඡාති පටිග්ගණන. ඉදමාසනනති පටිට්ඨිකාලෙ
ඵවමාහ.

කිනෙත ඉදනති තසා පණ්ණසාලං පවිසිනා කට්ඨන්තරෙ
නිසිදනති යා සුවණ්ණවිරතෙ විධාගතෙ සරිරං අපටිච්ඡන්තං අහොසි.
තාපසො මාතුගාමසරිරසං අදිට්ඨිපුබ්බත්තා තං දිස්වා වණො
එසොති සඤ්ඤාය ඵවමාහ.

කිනෙත ඉදං උභරුනමන්තරසමි
සුපිච්ඡිතං කණ්ණරිවපසකාසති,
අකබාති මෙ පුච්ඡිතො එතමන්තරං
කොසෙ නු තෙ උත්තමඛං පටිට්ඨිනති.

තත් සුපිච්ඡිතනති වින්තං උභරුනං සමාගමකාලෙ සුඵසසිතං
සිප්පිමුඛසණ්ඨානං සුභලකම්මෙන හි අසමන්තාගතාය තං භානං
ආවාටධාතුකං හොති සමන්තාගතාය අබ්බන්තනං සිප්පිපුට්ඨව

සණ්ඨානං. කණ්ණිවිප්පකාසනීති උගොසු පසෙසු කාලනං විශ
බ්බායති. කොසෙ නු තෙ උත්තමඛං පවිට්ඨනති තව උත්තමඛං
ලිඛසණ්ඨානං න පඤ්ඤායති කිනත්තං තව සරීරසම්බාතෙ කොසෙ
පවිට්ඨනති පුච්ඡති. අථ නං සා වඤ්ඤායනති ගාථාදායමාන.

අහං වතෙ මුලථලෙසනං වරං
ආසාදයං අව්ඡං සුසොරරූපං,
සො මං පතීත්වා සහසජ්ඣාපතො
පනුජ්ජ මං අබ්බති උත්තමඛං.

ස්වායං වණො බජ්ජති කණ්ණුවායති
සබ්බඤ්ඤා කාලං න ලභාමි සාතං,
පහො හවං කණ්ණුමිමං විතෙතුං
කුරුතං හවං යාවිතො බ්‍රාහ්මණස්ස නති.

තස් ආසාදයීති සට්ටසිං. ආගච්ඡන්තං දිස්වා ලෙඛිතා පහ
රීතීති අන්තො. පතීත්වාති උපබාසීත්වා. සහසජ්ඣාපතොති මං සහසා
අජ්ඣාපපතොතා සමපතොතා. පනුජ්ජාති අථ මං පාතෙත්වා. අබ්බතීති
මුඛෙන මම උත්තමඛං ලඤ්ඤිත්වා පහකාමි. තතො පට්ඨාය ඉමස්මිං
යානෙ වණො ජාතොති. ස්වායන්ති සො අයං තතො පට්ඨාය
මය්‍යං වණො බජ්ජති වෙච කණ්ණුඤ්ඤා කරෙති තපපච්චයා බොහං
සබ්බකාලං කායිකවෙච්ඡිකස්සං න ලභාමි. පහොති පනු සමන්තො.
බ්‍රාහ්මණස්ස නති හවං මයා යාවිතො ඉමං බ්‍රාහ්මණස්ස අත්ථං කරෙතු
ඉදං මෙ දුක්ඛං හරුතීති වදති.

සො තස්සා මුසාවාදං සහාවොති සද්දතීත්වා සවෙ තෙ එවං සුඛං
තොති කරිස්සාමිති තං පදෙසං ඔලොකෙත්වා අනන්තරං ගාථමාන.

ගම්මරරූපො තෙ වණො සලොතිතො,
අසුතිතො පක්කගඤ්ඤො මහාව,
කරෙමි තෙ කිඤ්චි කසායයොගං
යථා හවං පරමසුඛි හවෙය්‍යාති.

තස් සලොතිතොති රතොගාසො. අසුතිතොති සුතිමංස
රතිතො. පක්කගඤ්ඤොති ථොකං දුග්ගඤ්ඤො. කසායයොගනති
අහං තෙව රුක්ඛකසායෙ ගහෙත්වා තව එකං කසායයොගං
කරිස්සාමිති. තතො නමුත්තිකා ගාථමාන.

න මිත්තයොගා න කසායයොගා
න ඕසධා බ්‍රහ්මචාරී කමනති,
යං තෙ මුදු තෙන විතෙති කණ්ණුං
යථා අහං පරමසුඛි හවෙය්‍යාති.

තස් කමනතීති හො බ්‍රහ්මචාරී ඉමස්මිං මම වණෙ තෙව
මිත්තයොගා න කසායයොගා න පුප්ථථලාදීති ඕසධාති කමනති
අනෙකචාරං කතෙතිපි තෙති එතස්ස ථාසුකභාවො න භූතපුබ්බො
යං පන තෙ එතං මුදු අබ්ගජාතං තෙන සට්ටියමානස්සෙව තස්ස
කණ්ණු න ගොති තස්මා තෙන විතෙති කණ්ණුනති.

සො සච්චං එස භණ්ණිති සලලකෙඛචා මෙට්ඨනසංසංකෙතන සීලං
තිජ්ජති ක්කාතං අනතරධායනීති අජාතනෙතො මානුෂාමස්ස අදිට්ඨි
පුබ්බතො මෙට්ඨනධම්මස්ස අජාතනභාවෙන භෙසජ්ජනති වදනතියො
තාය මෙට්ඨනධම්මං පරිභෙවි. තාවදෙවස්ස සීලං තිජ්ජ ක්කාතං පරිභාසි.
සො වෙ තයො වාථෙර සංසංකං කතා කීලනෙතො හුචා තිකඛමිචා
සරං මරුත්ත නභාචා පටිපසස්සධ්දරපො අගනචා පණ්ණසාලාය
තිසිදිචා පුනපි තං තාපසොති මඤ්ඤමානො වසනට්ඨානං
පුච්ඡනෙතො ගාඨමාන.

ඉතො හු භොතො කතමෙන අස්සමො
කච්චි භවං අතිරමසි අරඤ්ඤ,
කච්චි හු තෙ මුලථලං පහුතං
කච්චි භවන්තං ත විහිංසනති වාලාති.

තත්ථ කිංකමනාති ඉතො කතමෙන දිසාභාගෙන භොතො
අස්සමො. භවනති ආලපනමෙනං. තතො නිශ්චිතා වතස්සො
ගාඨා අභාසි.

ඉතො උජ්ජං උත්තරුයං දිසායං
බෙමා නදී තිම්බන්තො පභාති,
තස්සා තීරෙ අස්සමො මය්හ රමෙමා
අභො භවං අස්සමං මය්හ පස්සො.
අමො ව සාලා තිලකාව ජමබුගො
උද්දලකා පාටලියො ව පුලලා,
සමන්තතො කිම්පුරිසාතිතිතං
අභො භවං අස්සමං මය්හ පස්සො.

තාලා ව මුලා ව ඵලා ව මෙත්ථ
වණ්ණන්ත ගකින උපෙතරුපං,
තං භුමිභාගෙති උපෙතරුපං
අභො භවං අස්සමං මය්හ පස්සො.

ඵලා ව මුලා ව පහුතමෙත්ථ
වණ්ණන්ත ගකින රසෙත්ථපෙතා,
අයනති ව ලුද්දකා තං පදෙසං
මා මෙ තතො මුලථලං අභාසුනති.

තත්ථ උත්තරුයනති උත්තරුය. බෙමාති එවං තාමකානදී. තිම්බ
පභාසි පභාසීති තිම්බන්තතො පවත්නාති. අභොති පත්තන්තෙ
තිපාතො. උද්දලකාති වාතසාතකා. කිම්පුරිසාතිතිතනති සමන්තතො
පරිවාරෙතා මධුරසඤ්ඤා ගායනෙතති කිම්පුරිසෙති අතිතිතං. තාලාව
මුලාව ඵලාව මෙත්ථාති එත්ථ මම අස්සමෙ පාසාදිකා තාලරුකාව
තෙසඤ්ඤාව වණ්ණගකිාදි සමපන්නා සකණ්ඩසඛාතා මුලාව ඵලාව.
පහුතමෙත්ථාති තාතාරුකවඵලාව රුකවලලිමුලාව පහුතා එත්ථ.

මා මෙ නනොති නං මම අස්සමපදං සමෙත්තලා ලුද්දකා ආගමන්නති
මයා වෙත්ථ ආහරිතො ධර්මිකං බහු මධුරරසං මුලඵලං අත්ථි තෙ මසි
විරුග්ගෙන මුලඵලං ගරෙග්ගං තෙ තනො මම මුලඵලං මාහරිංසු තස්මා
සවෙපි මයා සද්ධිං ආගන්තුකාමො ඵහි හො වෙ අහං ගමිස්සාමිති
ආහ.

තං සුත්වා තාපසො යාව පිතු ආගමණං අභිවාසාපෙත්තුං ගාථමාහ.

පිතා මම මුලඵලෙසනං ගතො

ඉද්දති ආගමන්නි සාගතාලෙ,

උහොව ගච්ඡාමසෙ අස්සමං තං

යාව පිතා මුලඵලතො ඵතුති.

තත්ථ උහොව ගච්ඡාමසෙති මම පිතු ආරොවෙත්වා උහොව
ගමිස්සාම.

තතො සා විනෙන්සි අයං තාව අරඤ්ඤා වඤ්ඤිතභාවෙන මම
ඉත්ථිභාවං න ජානාති පිතා පතස්ස මං දිස්වාච ජාතිතො තං ඉධ
කිං කරොසිති කාජකොටියා පහරිතො සිසමපි මෙ භිද්දෙය්‍ය තස්මිං
අනාගතෙයෙව මයා ගන්තුං වට්ටති ආගමණකමමපි මෙ නිට්ඨිතන්ති
සා තස්ස ආගමණුපායං ආවික්ඛන්ති ඉතරං ගාථමාහ.

අඤ්ඤා බහු ඉසයො සාධුරුපා

රුජ්ඣයො අනුමග්ගෙ වසන්ති,

තෙයෙව පුච්ඡෙස්සි මමස්සමං තං

තෙ තං නයිස්සන්ති මමං සකාසෙති.

තත්ථ රුජ්ඣයොති සමම මයා න සකකා විරුද්ධං අඤ්ඤා පත
සාධුසභාවා බ්‍රාහ්මණීයයො ව රුජ්ඣයො ව අනුමග්ගෙ මම අස්සමස්ස
මග්ගපසෙක වසන්ති අහං තෙසං ආවික්ඛිතො ගමිස්සාමි තං තෙ
පුච්ඡෙය්‍යාසි තෙ තං මම සන්තිකං නයිස්සන්තිති.

ඵවං සා අත්තනො පලායනුපායං කත්වා පණණ්ඩාලතො
නික්ඛමිතො තං ඔලොකෙනතමෙව තං නිවත්තාති වත්වා ආගමණ
මග්ගෙනෙව අමච්චානං සන්තිකං අගමාසි. තෙ තං ගගෙත්වා බක්ඛා
චාරං ගන්ත්වා අනුපුබ්බෙත බාරණ්ඨිං පාපුණ්ණිංසු. සකෙකාපි තං
දිවසමෙව තුස්සිත්වා සකල්ලටෙඨ දෙවං වස්සාපෙසි. තතො සුභික්ඛං
ජතපදං අගොසි. ඉසිසිභිගතාපසස්සාපි තාය පතකන්තමත්තායඵව
කායෙ දුගො උපපජ්ජි. සො කමපනෙතො පණණ්ඩාලං පච්ඡිත්වා
චාකචිරං පාරුපිත්වා සොවනෙතො නිපජ්ජි.

බොධිසත්තො සායං ආගන්ත්වා පුත්තං අපස්සන්තො කහං නු
බො ගතොති කාජං ඔත්තාරෙත්වා පණණ්ඩාලං පච්ඡිත්වා තං නිපත්තකං
දිස්වා තාත කිං කරොසිති පිට්ඨිං පරිමජ්ජන්තො තිස්සො ගාථා
අභාසි.

න තෙ කට්ඨානි භික්ඛානි න තෙ උදකමාහනං,
අග්ගිපි තෙ න භාසිතො කිනන්තූ මනෙව ක්කායසි.

භික්ඛානි කට්ඨානි හුතො ච අග්ගි
තපනීපි තෙ සමිතා බ්‍රහ්මචාරී,
පිඨඤ්ච මග්ගං උදකඤ්ච භොති
රමසි තං බ්‍රහ්මභූතො පුරුෂො.

අභික්ඛකට්ඨාසි අනාහතොදනො
අභාසිතග්ගිසි අසිඬ්භොජනො,
න මෙ තුවං ආලපසි මමජ්ජ
නට්ඨං නු කිං වෙතසිකඤ්ච දුක්ඛනති.

තත්ථ භික්ඛානිති අරඤ්ඤතො උඬ්ඛවාති. න භාසිතොති න
ජලිතො. භික්ඛානිති පුබ්බෙ තස්ස මමාගමණවෙලාය කට්ඨානි උඬ්ඛවා
තෙව භොතති. හුතො ච අග්ගිති අග්ගි ච හුතොව භොති. තපනීති
විසිබ්බතඅග්ගිසංඛාරා අග්ගිතපනීපි තෙ සමිතාච සයමෙව සංවිදති
තාව භොති. පිඨනති මම ආසනස්ථාය පිඨඤ්ච පඤ්ඤාතනමෙව භොති.
උදකඤ්චාති පාදධොවනඋදකමපි උපට්ඨාපිතමෙව භොති. බ්‍රහ්ම
භූතොති තමපි ඉතො පුරුෂො සෙට්ඨභූතො ඉමග්ගිං අස්සමෙ අභිරමසි.
අභික්ඛකට්ඨාසිති සොදනී අජ්ජ අනුඬ්ඛවකට්ඨො. අසිද්ධභොජ
නොති න තෙ කිඤ්ච අවහානං කඤ්චුලං වා පණණං වා සෙදිතං.
මමජ්ජාති මමං පුත්ත අජ්ජ න මෙ තං ආලපසි. නට්ඨං නු කිනති
කිංනු තෙ නට්ඨං කිං වා වෙතසිකදුක්ඛං අක්කාගි මෙ නිපන්නකාර
ණනති පුච්ඡති.

සො පිතුවචනං සුත්ථා තං කාරණං කථෙතොනා ආහ.

ඉධාගමා ජට්ඨො බ්‍රහ්මචාරී
සුදස්සනෙය්සා සුතනු විනෙති,
තෙවානිදිසො නපනාතිරස්සො
සුකණ්ඨකණ්ඨච්ඡදනෙති භොතො.
අමසුජාතො අපුරුණවණ්ණේ
ආධාරරූපඤ්ච පතස්ස කණ්ණං,
ඤ්චපස්ස ගණ්ඨා උරෙ සුජාතා
සුවණ්ණපිණ්ඩුපනිතා පතස්සරු.
මුඛඤ්ච තස්ස භුසදස්සනෙය්සං
කණ්ණෙසු ලමිතතිව කුඤ්චිතග්ගා,
තෙ ජොතරෙ වරතො මාණවස්ස
සුත්තඤ්ච යං සංයමනං ජට්ඨානං.
අඤ්ඤච තස්ස සංයමනී වතස්සො
නීලං පිතා ලොභිතිකාව සෙතා,
තා සංසරෙ වරතො මාණවස්ස
විරිපිසඛ්ඛාරිව පාචුසමිති.

න මෙබලං මුඤ්ජමයං ධරෙති
න සන්නවෙ නො පන පබ්බජස්ස,
තා ජොතරෙ ජසන්නතරෙ විසන්නා
සතෙරිතා විජ්ජරිවන්තලිකෙව.

අබ්ලකානි ව අවණ්ටකානි
ගෙට්ඨා නාහ්‍යා කට්ඨමොතිතානි
අසට්ඨිතා නිව්වක්ඛිං කරොතති
හංතාත කිං රුක්ඛඵලානි තානි.

ජවාච තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යා
පරෙසතං වෙලලිතය්‍යා සුගක්ඛා,
ඥොධාසිරෙ සාධුචිහත්තරූපො
අහො භුබො මය්‍ය තථා ජවාය්‍ය.

යද්‍යව සො පකිරති තා ජවායො
වණ්ණෙන ගඤ්ඤිත උපෙතරූපා,
නිලුපපලං වාතසමෙරිතං ව
තථෙව සංවාති වතස්සමො අයං.

පඬෙකා ව තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යා
නෙතාදිසො යාදිසො මය්‍යකායො,
සො වායති ඵරිතො මාලුතෙන
වතං යථා අග්ගහිමෙන සුජුලං.

නිහනති සො රුක්ඛඵලං පඨබ්‍යා
සුචිත්තරූපං රූචිරං දස්සනෙය්‍යං,
බිත්තඤ්ච තස්ස පුත්තරෙති හත්ථං
හංතාත කිං රුක්ඛඵලං භු බො තං.

දන්නා ව තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යා
සුඤ්ඤා සමා සබ්බවරූපපන්නා,
මනො පසාදෙනති විවරියමානා
නහ නුත සො සාකමබාදි තෙති.

අකක්කසං අගලිතං මුහුං මුදං
උජ්ජං අනුඤ්ඤං අවපලමය්‍යා හාසිතං,
රුදං මහුඤ්ඤං කරවිකසු ය්‍යරං
හදයඛගමං රඤ්ජයතෙව මෙ මනො.

බිඤ්ඤායෙ තානි විස්සට්ඨවාකො
න නුත සජ්ඣායමතිපප්පන්නො,
ඉච්ඡාමි බො තං පුත්තරෙව දට්ඨං
මිත්තඤ්ඤා මෙ මාණ්වානු පුරන්ධා.

සුසන්ති සබ්බත්ථ විමට්ඨිමං වණං
පුපු සුජාතං ඛරපත්ත සන්තිහං,
තෙනෙව මං උත්තරියාන මාණ්ඩො
විවරිය උරුං ජ්ඣනෙන පිලිගි.

තපනති ආභනති විරෝධරෙ ව
සතෙරිතා විජුර්විත්තලිකෙඛ,
බාහා මුදු අඤ්ඤානලොමසාදිසා
විචිත්‍රවට්ඨ ඩගුලිකස්ස සොභරෙ.

අකකකසඛො නව දීඝලොමො
නබස්ස දීඝා අපි ලොතිතය්‍යා,
මුදුති බාහාති පමිස්සජනො
කලසාණරූපො රමයං උපට්ඨති.

දුමස්ස තුලුපතිහා පහස්සරු
සුවණ්ණකම්බුතලවට්ඨසුච්ඡි,
හත්ථා මුදු තෙති මං සමමුසිත්ථා
ඉතො හතො තෙ මං දහනති තාත.

නහ නුත සො බාරිවිධං අහාසි
න නුත කට්ඨාති සයං අභඤ්ඤ,
න නුත සො හනති දුමෙ කුඨාරියා
න පිස්ස හතෙසු බිලාති අත්ථි.

අවෙණා ව බො තස්ස වණං අකාසි
සො මං බ්‍රවී සුඛිතං මං කරොති,
තාහං කාරිං තෙන මමාසි සොබ්‍යං
සො මං බ්‍රවී සුඛිතොසම්භි බ්‍රහෙව.

අයඤ්ච තෙ මාලුචපණ්ණස්සත්ථා
විකිණ්ණරූපාව මයා ව තෙනව,
කිලනනරූපා උදකෙ රම්භා
පුනපුනං පණ්ණකුටිං වජාම.

න මජ්ඣ මනතා පටිහනති තාත
න අග්ගිහුත්තං නපි යඤ්ඤතනත්‍රං,
න වාපි තෙ මුලථලාති භුඤ්ඤ
යාව න පස්සාමි තං බ්‍රහ්මවාරිං.

අද්ධා පජාතාසි තුවම්පි තාත
යස්සං දීසායං වසතෙ බ්‍රහ්මවාරි,
තං මං දීඝං පාපය තාත බිපපං
මා තෙ අහං අමරිං අස්සමමිති.

දනෙතනි රුක්ඛපණ්ණානි වෙව මුලඵලානි ව න බාදි. අමනානං හි
 නානි බාදනානං සුපච්ඡවණ්ණා දනනානි දිපෙති. අභික්ඛාසනාති
 තාත තස්ස භාසිතං අඵරුසං අගමිතං පුනපුනං වදනනායාපි සුම
 ධුරතාය මුහුං මුදුං අපමමුස්සනතාය උජුං අවිකම්පනතාය අනුභූතං
 පඨිට්ඨිතතාය අවපලං. රුදනති භාසමාස්ස සරසඛාතං රුදමපි
 මනොහරං කරවිකස්ස විය සුස්සරං සුමධුරං. රඤ්ඤනොවානි මම
 මනො රඤ්ඤතියෙව. ඥානස්ස භෙදානි පිණ්ඩිතස්ස රෙ. මාණවාහුති සො හි
 මාණවො පුරුෂා මම මිත්තං අහු. සුසංඝි සඛබන්ධ විමට්ඨිමං. චණ්ණති
 තාත තස්ස මාණවස්ස උභරුනමන්තරෙ එතං වණං අපි. තං සුසංඝි
 සුපුස්සිතං සිපපිපුටමුඛසදිසං සඛබන්ධ විමට්ඨිමං සමන්තතො මට්ඨං.
 සුඤ්චි මහන්තං. සුඤ්චනති සුසංඝිතං. චරපනතසනාතිනනති පදම
 මකුලසනතිතං. උත්තපිණානාති උත්තරිනො අවන්රිනො. පිලඤ්චි
 පිලෙසි. නපනතිති තස්ස මාණවස්ස සරිරතො නිවර්තනා සුචණ්ණ
 වණ්ණරංසියො ජලනති ඔභාසනති විරෙවනති ව. බාහාති බාහාපියං.
 මුදුඅඤ්ඤනලොමසාදිසාති අඤ්ඤනලොමසදිසෙති ලොමෙති සමන්තා
 ගතා. විවිත්ථවිච්චකුලිකස්ස සොහරෙති හන්වාපියං ධුවලතඛණ
 විවිත්තානි පචාලකුලසදිසාති වට්ඨකුලිති සමන්තාගතා සොහනති.
 අභික්ඛාසමෙහාති කච්ඡුපිලකාදිරතිතඛිතපච්චෙහිතා. රමසං උපට්ඨිතීති
 මං රමයනොතා උපට්ඨති පරිවරි. කුලපතිහාති මුදුහාවස්ස උපමං.
 සුචණ්ණකමුක්ඛලවට්ඨසුච්චිති සුචණ්ණමය ආදසතලං විය වට්ඨාව
 සුච්චිව පරිමණ්ණලතලාවෙව සුඤ්ඤවර්ච්චි වානි අනො. සමමුඤ්චිතොති
 සුට්ඨු පුඤ්චො අත්තනො සමන්තං මම සරිරෙ එරුපෙතො. ඉතො
 ගතොති මම ඔලොකෙනතතලෙව ඉතො ගතො. නොන මං දහනතිති
 තෙන තස්ස හන්ධසමපස්සෙන ඉදුනෙව මං දහනති තථාති තස්ස
 ගතකාලතො පට්ඨාය මම සරිරෙ දුහො උට්ඨිතො තෙනමති
 දෙමනස්ස පපතො. නිපතොති. චාපිවිධනති තාත නුත සො
 මාණවො බාරිහාරං උකම්පිතො විවරති. බිලාහිති බිණාති අයමෙව වා
 පායො. සොබ්බනති සුබං. සන්ධනාති සන්ධාරෙ. මිකිණ්ණරුපාමාති
 තාත අයං තව මාලුට්ඨණ්ණසන්ධා අජ්ජමයා ව තෙන ව අඤ්ඤමඤ්ඤං
 පරමසනාලිඛනවසෙක සමපරිවට්ඨනෙති විකිණ්ණවිය ආකුල
 බ්බාකුලා ජාතා. පුනපුනං පණ්ණකුටිං චජාමාති තාත අහඤ්ච සො ව
 අභිරමිතො කිලනනරුපා පණ්ණසාලතො කිකමිතො උදකං පටිසිතො
 රමිතො විගතදරථා පුනපුනං ඉමමෙව කුටිං පටිසාමාති වදති.
 මහනාති අජ්ජ මම තස්ස ගතකාලතො පට්ඨාය තෙව මනො පටිගනති
 න උපට්ඨිතනති න රුච්චනති. න අභිභුතං. න පි සඤ්ඤනානුනති
 මහාමුහමුතො ආරංඛනන්ධාය කත්තබ්බගොමවිධුමනාදියඤ්ඤ කිරියාපි
 මෙ න පටිහාති න රුච්චති. න මාපි නොති තයා ආගතමුලඵලානිපි
 න භුඤ්ජාමි. සස්සං දිසනති යස්සා දිසාය. චන්තනති තස්ස මාණවස්ස
 අස්සමං පරිවාරෙතො ධිතවනං.

නසෙසවං විලපනායුසා නං විලාපං සුඤ්ඤා මහාසංඝො ඵකාය
ඉත්ථිසා ඉමස්ස සීලං තින්නං භවිස්සතිති සද්ධා නං ඔවදනො
ඡ ගාථා අභාසි.

ඉමස්මා හං ජොතිරසෙ වනචි
ගතිබ්බදෙවච්ඡරසඛසසෙවිනෙ,
ඉසීනමාවාසෙ සනන්තනචි
නොතාදිසං අරතීං පාපුණේථ.

භවනති මිත්තාති අපො න හොනති
ඤ්ඤිසු මිත්තෙසු කරෙතති පෙමං,
අයඤ්ච ජමෙමා කිස්ස වා තිව්ටෙය්ථා
යො නොව ජානාති කුතොමති ආගතො.

සංවාසෙහි හි මිත්තාති සසීයනති පුනපුනං,
යෙව මිත්තො අසඛනනු අසංවාසෙහි ජීරති.

සවෙ කුචං දකඛසි බ්‍රහ්මචාරීං
සවෙ කුචං සලලපි බ්‍රහ්මචාරිනා,
සමපන්නසස්සං ව මහොදකොන
නපොගුණං බීජප මිමං පහස්සසි.

සුතපි වෙ දකඛසි බ්‍රහ්මචාරීං
සුතපි වෙ සලලපි බ්‍රහ්මචාරිනා,
සමපන්නසස්සං ව මහොදකොන
උසමාගතං බීජපමිමං පහස්සසි.

භූතාති හෙතාති චරන්ති තාත
විරූපරූපෙන මනුස්සලොකෙ,
න තාති සෙවෙථ නරෙ සපඤ්ඤ
ආසජ්ජනං නස්සති බ්‍රහ්මචාරිති.

තත්ථ ඉමස්මාති ඉමස්මිං. හනති නිපාතමත්තං. ජොතිරසෙස
ඤ්ඤමානස්ස ජොතිනො රංසි ඔභාසිනෙ. සනන්තනමගීති පොරුණකො.
පාපුණේථාති පාපුණේය්‍ය. ඉදං චුත්තං හොති තාත ඵවරූපෙ වනෙ
වසනො. යං අරතීං කුං පතො. ඵතාදිසං න පාපුණේය්‍ය
පණ්ණිතො කුලපුත්තො, පතනුං නාරහතීති අත්ථො. භවනතීති ඉමං
ගාථං මහාසංඝො අනොගතමෙව භාසති අයමෙත්ථ අබිජායො.
ලොකෙ සත්තානං මිත්තාති නාම හොනතිපි න හොනතිපි තත්ථ යෙසං
හොනති හෙ අතතනො ඤ්ඤිසු ව මිත්තෙසු ව පෙමං කරෙතති. අයඤ්ච
ජමෙමාති මගසිමොගා ලාමනො. කිස්ස වා තිව්ටෙය්ථාති කෙන නාම
කාරණෙන තස්මිං මාතුගාමෙ මිත්තසඤ්ඤය තිව්ටෙය්ථා සො මගියා
කුචජීවති නිබ්බහතිථා අරඤ්ඤ වසීතත්තා කුතොමගි ආගතොති
අතතනො ආගතට්ඨානමෙව න ජානාති පගෙව ඤ්ඤිමිත්තෙති.

සුනපසුනහති තාන මිත්තා නාම පුනපුනං සංවාසෙන සංසෙවනෙන සංසිද්ධිනි සට්ඨන්ති. සෙවෙ මිත්තොති සො එව මිත්තො අසංඛ්‍යානං අසමාගච්ඡන්තං පුරිසං තෙන අසමාගමසංඛ්‍යාතෙන අසංවාසෙන ජීර්ණි විනයන්ති. සෙවෙති තස්මා තාන සවෙ නිං පුනපි තං දක්ඛිණං තෙන වා සලලපිණං අපි යථා නාම සුනිප්පනං සංසං මහොසෙන හරිස්සති එවං ඉමං අත්තනො තපොගුණං සහස්සසි භාරෙස්සිති අත්තො. උසමාගනනති සමණතෙජං, මිද්දපරිපෙතොති විවිධරූපෙන. ඉදං වුත්තං හොති තාන මනුස්සලොකස්මිං හි එතාති යක්ඛණිසංඛ්‍යාතාති භූතාති විවිධරූපපටිච්ඡනෙන අත්තනො රූපෙන අත්තනො වසඛ්‍යතෙ බාදිත්වං වරතති තාති සප්පෙකො නරො න සෙවෙට්තාදිසං හි භූතං ආසස්සනං පඤ්ඤා නස්සි බුහුමාදි දිට්ඨොස්සි තාය යක්ඛණියා න බාදිතොති එවං පුත්තං ඔවදි.

සො පිතු කථං සුඤ්ඤා යක්ඛණි කිරි සාති භිතො විත්තං නිවතෙතො තාන එතෙතො න ගමිස්සාමි ඛමෙට් මෙති ඛමාපෙයි. සොපි තං සමස්සාසෙතො එති නිං මාණව මෙත්තං භාවෙති කරුණං මුදිතං උපෙක්කනති බුහුමිභාරභාවනං ආවික්ඛි. සො තථා පටි පජ්ජිතො පුන කාතාභිසංඝො නිබ්බතෙතයි.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිතො සච්චාති පනාසෙතො ජාතනං සමොධානෙයි. සච්චපරියොසානෙ උක්කණ්ඨිනහිකුටු සොතාපතාති ඵලෙ පඨිට්ඨාති. තදා නළිනිකා පොරුණදුතිතිකා අගොයි. ඉසිසිඝොයා උක්කණ්ඨිනහිකුටු. පිතා පන අහමෙමාති.

නළිනිකාභ්‍යාසනං.

18. 2.

නිවෙසනං කස්සනුදං සුනස්සති ඉදං සත්ථා ජෙනවතෙ විහරනො උක්කණ්ඨිනහිකුටු ආරබ්භ කෙරෙයි.

සො කිරි එකදිවසං සාවස්සං පිණ්ඩාය වරතොතො එකං අලඛකා පටියත්තං උත්තමරූපධරං ඉදං ඔලොකෙතො පටිබ්ඛවිතො හුඤ්ඤා විත්තං නිවතෙතො අසකෙකානො විහාරමෙව ආගන්තො තතොපට්ඨාය සලලවිඤ්ඤා වීය රෙගාතුරෙ හන්තමිහපටිභාගො කිසො ධම්මසත්තගතො උප්පණ්ණුප්පණ්ණිකජාතො අනභිරතො එකිරිතාපපෙට් විත්තස්සාදං අලභනො ආවරිසුපජ්ජායවතොදිති පභාය උදෙසං පටිපුච්ඡාකමෙට්ඨානානුයොගරහිතො විහායි. සො සභායහතිකුටුති පුබ්බෙ නිං ආවුසො පසන්තිත්ථිතො විපසස්සන මුඛවණ්ණො ඉදති තො තථා කිනු මො කාරණනති පුට්ඨො ආවුසො අනභිරතොස්මිති ආහ. අපි තං තෙ අභිරමාවුසො මුඤ්ඤිප්පාදො නාම දුලලො තථා සඤ්චිතස්මිති මනුස්සපටිලාභොව සො නිං මනුස්සපටිලාභං ලභිතො දක්ඛිණස්සනකිරියං පත්ථොමොනො

අසුමුඛං ඤාතිජනං පභාය සංඛාය පබ්බජිතාං කීං කාරණං කිලෙස වසං යාසී. කිලෙසා නාමෙනෙ ගණ්ඤාපාදකපාණකං උපාදය සබ්බ බාලජනසාධාරණා රුක්ඛඵලපමා යෙ තෙසං චන්ද්‍රගුත්තා තෙපි අපපසාදා කාමා ඛන්ද්‍රකතා ඛන්ද්‍රපායාසා ආදීනවො එත්ථ භියොසා අට්ඨිකඛිලපමා කාමා මංසපෙසුපමා කාමා තිණ්ණකකුපමා කාමා අඛිතාරකාසුපමා කාමා සුපිතකුපමා කාමා යාවිතකුපමා කාමා විස රුක්ඛඵලපමා කාමා සන්තිසුලපමා කාමා සප්පසිරුපමා කාමා ක්‍රි- නාම එවරුපෙ සාසනෙ පබ්බජිතා එවං අනත්තකාරකානං කිලෙසානං වසං ගතොසීති ඔවදිතා අත්තනො කපං ගාහාපෙත්තුං අසකෙකානතා සඤ්ඤා සන්තිකං ධම්මසභං නෙත්වා කීං භික්ඛවෙ අතිවජ්ජිතකං භික්ඛුං ආනයිත්වාති වුත්තෙ භනෙත්ව අයං කිර උක්කණ්ඨිතොති ආහංසු.

සත්ථා සචං කිරුති පුච්ඡිතා සචං භනෙත්ති වුත්තෙ භික්ඛු පොරුණකපණ්ණිකා රජ්ජං අනුසාසනතාපි කිලෙසෙ උපපන්නෙ තස්ස වසං අගනත්වා විතතං නිවාරෙත්වා න අසුත්තකං කරිංසුති වත්තා අතිතං ආහරි.

අතීතෙ සිවිරට්ඨා අරිට්ඨපුරුෂගරෙ සිවිතාම රජා රජ්ජං කාරෙසී. බොධිසත්තො තස්ස අග්ගමගෙසියා කුච්ඡිමහි තිබ්බත්ති. සිවිකුමාරෙකෙවස්ස නාමං කරිංසු. සෙනාපතියාපි පුත්තො ජායී. අභිපාරකොතිස්ස නාමං කරිංසු. තෙ උගොපි සභායා හුත්වා අභි වසීන්තො සොළසවසිකා හුත්වා තකකසිලං ගන්ත්වා සිප්පං උග්ගණ්ණිතා ආගමිංසු. රජා පුත්තස්ස රජ්ජං අදුසී. සොපි අභිපාරකං සෙනාපතිට්ඨානෙ ධූපෙත්වා ධම්මෙත රජ්ජං කාරෙසී.

තසමිංගෙව නගරෙ තිරිච්චවජ්ජස්ස නාම අසීතිකොට්ඨිභවස්ස සෙට්ඨිනො ධීනා තිබ්බත්ති උත්තමරූපධරා සොභග්ගප්පත්තා සුභ ලක්ඛණෙන සමන්තාගතා. තස්සා නාමගහණදිවසෙ උම්මාදන්තිති නාමං කරිංසු. සා සොළසවසිකතාලෙ අතිකක්කන්තමානුසවණණා දෙවච්ඡරුචිය අභිරූපා දස්සනියා අගොසී. යෙ යෙ පුපුජ්ජනා තං පස්සන්ති තෙ තෙ සකභාවෙන සණ්ඨාතුං අසකෙකානතා පාණ මදෙන විය කිලෙසමදෙන මත්තා හුත්වා සතිං පච්චුපට්ඨපෙත්තුං සමත්ථා නාම නාභෙසුං.

අපස්සා පිතා තිරිච්චවෙජ්ජා රජානං උපසඛකම්මිතා දෙව මම ගෙගෙ ඉත්තිරත්තනං උපපන්නං රඤ්ඤ අනුච්ඡිතිකං ලක්ඛණපාඨකෙ බ්‍රාහ්මණෙ පෙසෙත්වා තං චිමංසාපෙත්වා යථාරූථිං කරෙහිති ආහ. රජා සාමුඛි වත්තා බ්‍රාහ්මණෙ පෙසෙසී. තෙ සෙට්ඨිගෙහං ගන්ත්වා කත්තසක්කාර සමානා පායාසං පරිභුඤ්ජිංසු. තසමිං ඛණෙ උම්මාදන්ති සබ්බා ලඛ්ඨාරපටිමණ්ණිතා තෙසං සන්තිකං අගමාසී. තෙ තං දිස්වා සතිං පච්චුපට්ඨපෙත්තුං අසකෙකානතා කිලෙසමදමත්තා හුත්වා අත්තනො

විපසකකභොජනභාවං න ජාතිංසු. එකච්ච ආලොපං ගහෙනා
භුඤ්ජාමාති සඤ්ඤාය සීසෙ යපෙසුං. එකච්ච උපකල්පනායෙ
බිපිංසු. එකච්ච හිතනිං පහරිංසු. සබ්බෙපි උමමත්තකා අහෙසුං.

සා තෙ දිස්වා ඉමෙ කිර මම ලකකණං විමංසිස්සන්ති හිවායං තෙ
ගහෙනා නිගර්ථාති තෙ නිගර්ථෙසි. තෙ මබ්බුභුතා රුජ්ඣිවෙසනං
ගහෙනා උමමාදනනියා කුඨ්ඨා දෙව සා ඉපථි කාලකණ්ණි න තුමනාකං
අනුච්ඡිකාති වදිංසු. රුජා කාලකණ්ණි කිරාති න තං ආනාපෙසි. සා
තං පචතතිං සුඤ්ඤා අහං කිර කාලකණ්ණිති රඤ්ඤා න ගතිතා
කාලකණ්ණියො තාම ඵවරුපා න ගොනතිති වඤ්ඤා ගොතු සචෙ තා
රුජාතං පසයිස්සාමි ජාතිස්සාමිති තස්මිං ආසාතං බන්ධි. අප් නං පිතා
අතිපාරකස්ස අද්දසි. සා තස්ස පියා අහොසි මනාපා, කස්ස පත කම්මස්ස
නිස්සන්තො සා ඵවරුපා අහොසිති රත්තවත්ථදානස්ස නිස්සන්තො.

සා කිර අතිතෙ බාරණසියං දළිද්දකුලෙ නිබ්බත්තිතා උස්සව
දිවසෙ පුඤ්ඤසම්පන්නා ඉපථියො කුසුමාරත්තවත්ථං නිවාසෙතා
අලඛිතා කිලනතියො දිස්වා වාදිසං වත්ථං නිවාසෙතා කිලිතුකාමා
සුඤ්ඤා මාතාපිතුතං ආරෙවෙතා තෙහි අම්ම මයං දළිද්ද කුතො තො
ඵවරුපං වත්ථන්ති වුත්තෙ තෙනති මං එකස්මිං අබ්බකුලෙ හතිං
කාතුං අනුජාතාථ. තෙ මම යුණං ඤාතා දස්සන්තිති වඤ්ඤා තෙහි
අනුඤ්ඤාතා එකං කුලං උපසංකම්භිතා කුසුමාරත්තවත්ථෙත හතිං
කරොමිති ආහ.

අප් නං තෙ කිණ්ණි සංවච්ඡරාති කම්මෙ කතෙ තව යුණං ඤාතා
දස්සාමාති වදිංසු. සා සාමුති පටිසම්පන්නා කම්මං පටිපජ්ජි. තෙ
තස්සා යුණං ඤාතා අපරිපුරණස්සයෙව නිසු සංවච්ඡරෙසු තස්සා සන
කුසුමාරත්තවත්ථෙත සද්ධිං අඤ්ඤාමපි වත්ථං දඤ්ඤා තව සහායිකාති
සද්ධිං ගහෙනා නහාතා නිවාසෙතිති තං පෙසයිංසු.

සා සහායිකා ආදාය ගහෙනා රත්තවත්ථං නිරෙ යපෙතා නහායි.
තස්මිං බණ්ණ ඵකො කස්සපදසබලස්ස සාවකො අච්ඡින්නවිවරෙ සාධා
හභිතං නිවාසෙතා පාරුපිතාව තං පදෙසං පාපුණ්ණි. සා තං දිස්වා අයං
හදන්තො අච්ඡින්නවිවරෙ හවිස්සති පුබ්බෙපි අදින්නභාවෙන මම
නිවාසනං දුලලහං ජාතනති තං වත්ථං විධා ඵාලෙතා එකං කොට්ඨාසං
අයස්ස දස්සාමිති විනොතතා උත්තරිතා අත්තනො නිවාසනං නිවා
සෙතා කිට්ඨථ හන්තනති වඤ්ඤා ගහෙනා ථෙරං වන්දිතා වත්ථං මජ්ඣෙක
ඵාලෙතා තස්සෙකං කොට්ඨාසං අද්දසි. සො එකමන්තෙ පටිච්ඡ
න්තං ධම්මා සාධාහභිතං ජ්ඣෙතිතා තස්සෙකං කණ්ණං නිවාසෙතා
එකං පාරුපිතා නිකම්භි.

අප් සං වත්ථොභාසෙන සකලසරිරං තරුණසුරියො විශ් ඵකො
භාසං අහොසි. සා තං දිස්වා මයං අයෙසා පඨමං න සොහති ඉද්දති
තරුණසුරියො විශ් විරෙවති ඉද්දමපි එතස්සෙව දස්සාමිති දුතියමපි
කොට්ඨාසං දඤ්ඤා හන්තෙ අහං හචෙ විචරන්ති උත්තමරුපබ්බද්ද

ගවෙශ්‍යං මං දිස්වා කොපි පුරිසො සතභාවෙන සණ්ඨානං මාසකඛි,
මයං අභිරුප්පතරු කාම අඤ්ඤා මා හොතුති පත්තනං සපෙසි,
ථෙරෙපි අනුමොදනං කාන්තා පකකාමි. සා දෙවලොකෙ සංසරන්ති
තස්මිං කාලෙ අරිට්ඨපුරෙ තිබ්බතතින්වා තථා අභිරුපා අහොසි.

අථ තස්මිං නගරෙ කතතිකජණං සොසධිංසු. කතතිකපුණ්ණ
මායං නගරං සජ්ජධිංසු. අභිපාරකො අත්තනො රක්ඛණට්ඨානං
ගච්ඡන්තො තං ආමන්තොති හද්දෙ උම්මාදනති අජ්ජ කතතික
රත්තිවාරෙ ඡණො රුජා පදකඛිණං කරුණො පසමං ඉමං
ගෙහවාරං ආගමිස්සති. මා බො තස්ස අත්තානං දස්සෙසි. සොපි
තං දිස්වා සතිං උපට්ඨපෙතුං න සකඛිස්සතිති ආහ. සා ගච්ඡ තිං
සාමි අහං ජාතිස්සාමිති සම්පට්ටිතින්වා තස්මිං ගතෙ දුග්ධං ආණාපෙසි
රඤ්ඤා ඉමං ගෙහවාරං ආගතකාලෙ මය්‍යං ආරොවෙශ්‍යාසීති.

අථ පුරිසෙ අත්ථගතො උග්ගතෙ පුණ්ණවන්දෙ දෙවතගරෙ
පිය නගරෙ අලඛකතෙ සබ්බදිසාසු දිපෙසු ජලිතෙසු රුජා සබ්බා
ලඛකාරජතිමණ්ඩිතො ආජ්ඤාදරථවරගතො අමච්චගණපරිවුතො
මහනෙතන යසෙන නගරං පදකඛිණං කන්ධා පසමමෙව අභිපාරකස්ස
ගෙහථාරං අගමාසි. තං පන ගෙහං මන්තොසිලාවණ්ණපාකාර
පරිකඛිතතං අලඛකතථාරට්ඨාලකසොභග්ගප්පතතං පාසාදිකං තස්මිං
බණ්ණ දුග්ධං උම්මාදනතියා ආරොවෙසි. සා පුප්ඨසමුග්ගං ගාභාපෙති
කින්නරී ලිලාය වාතපානං තිස්සාය සීතා රඤ්ඤා පුප්ඨාති බිට්ඨි. සො
තං ඔලොකෙනොති කිලෙසමදමනොති සතිං උපට්ඨපෙතුං
අසකෙකානොති අභිපාරකස්සොති ගෙහනාති සඤ්ජාතිතුං නාසකඛි.

අථ සාරපිං ආමන්තොති පුච්ඡන්තො ථෙව ගාථා අහාසි.

තිවෙසනං කස්ස නුදං සුතඤ්ඤ
පාකාරෙන පණ්ඩුමයෙන ගුත්තං,
කා දිස්සති අග්ගිසිඛාව දුරෙ
වෙහාසයං පබ්බතණ්ණව අච්චි.

සීතානගං කස්ස සුතඤ්ඤ හොති
සුඤ්ඤානගං කස්ස අථොපි හරියා,
අකබාති මෙ බිප්පමිබෙව පුට්ඨා
අවාචටා යදිවා අප්පි හත්තාති.

තත්ථ කස්ස නුදනති කස්ස නු ඉදං. පණ්ඩුමයෙනාති රත්තිට්ඨි
කාමයෙන. දිස්සතීති වාතපානෙ සීතා පඤ්ඤායති. අමච්චි අතල
ජාලකකිකො. ඛින්නානිසනති සීතා නු අයං. අවාචටාති අපෙතාවරණං
අපරිග්ගහා. හත්තාති යදිවා අස්සා සාමිකො අප්පි, එතං මෙ අකබාතීති.
අථස්ස සො ආවිකකිකො ථෙව ගාථා අහාසි.

අහං හි ජානාමි ජනිඤ්ඤ එතං
මත්තා ව පෙත්තා ව අථොපි අස්සා,
තවෙව සො පුරිසො භූමිපාල
රත්තිඤ්චං අප්පමනොති තවඤ්ඤ.

ඉඥො ව පීතො ව සුචඛිනො ව
අමචොච නෙ අඤ්ඤාතරො ජනිදා,
තසෙසසා හරියා අනිපාරකස්ස
උමමාදනනී නාමබෙය්‍යෙන රුජාති.

තත්ථ මනා වාති මාතිතො ව පිතිතො වෙතං ජානාමි. අපො
පිති අථ සාමිකවසියා ජානාමිති වදති. ඉඤ්ඤාති සමඥො. පීතොති
වන්දාලිකාරෙති පුප්‍රිතො. සුචඛිනොති සුඤ්ඤා අබ්‍යො. නාමබෙය්‍ය
භාති නාමෙන. අයං හි යො නං පසාති තං උමමාදෙති සතිමස්ස පච්චි
පට්ඨපෙච්චං න දෙති තස්මා උමමාදනනීති වුච්චති.

තං සුඤ්ඤා රුජා නාමමස්සා පොමෙතොනා අනන්තරං ගාථමාහ.

අමොනා අමොනා නාමමිදං ඉමිස්සා
මනා ව පෙතා ව කතං සුසාධු,
තථාති මස්සං අවලොකයන්ති
උමමතතකං උමමදනනී අකාසිති.

තත්ථ මනාව පෙතො වාති මාතර ව පිතර ව. මසනාති උප
යොගෙත්ථ සමපදනං. අවලොකයන්ති මයා අවලොකිතා සයපි
මං අවලොකෙන්නී මං උමමතතකං අකාසිති අත්ථො.

සාපිස්ස කම්පිතභාවං ඤ්ඤා වාතපානං ථකෙත්වා සිරිගබ්‍යමෙව
අගමාසි. රඤ්ඤපි තස්සා දිට්ඨිකාලනො පට්ඨාය තගරපදනකිණ
කරණෙ විතතමෙව නාගොසි සො සාරපිං ආමනෙතවා සමම සුතාද
ථං නිවතෙති අයං ඡණො අමානං නානුච්ඡිතො 'අනිපාරක
සසනාපතිස්සවානුච්ඡිතො රජ්ජමපි තස්සවානුච්ඡිතනති රථං
නිවතනාපෙත්වා පාසාදං අභිරුක්ඛා සිරිසයනෙ නිපජ්ජත්වා විපාල
පනොනා ආහ.

යා පුණ්ණමාසෙ මිගමඤ්ඤොවතා
උපාටිසි පුණ්ණිකතතවති,
ඥො පුණ්ණමාසො තදහු අම ඤ්ඤං
දිසත්වා පාරවතරතතවාසිතිං.
අළාරපමෙති සුහෙති වග්ගති
පලොභයන්ති මං යද උදිකති,
විජ්ඣමානා හරතෙව මෙ මනො
ජානා වනෙ කිමපුරිසිව පබ්බතො.

තද හි බ්‍රහ්මි සාමා ආමුත්තමණිකුණිලා,
ථකච්චමසනා තාරි මිති භනතා වුදිකති.

කදස්සු මං තබ්බතවා සුලොමා
බාහාමුද්‍ර වදනසාරලිතතා,
වට්ඨමිදුලි සනතනධිරකුතතියා
තාරි උපඤ්ඤාසිති සිසකො සුභා.

කදසු මං කඤ්චනජාලුරච්ඡදා
 ධීනා තිරිටියා විලාකමජ්ඣා,
 මුද්දති බාහාති පට්ටියාජ්ඣාති
 බ්‍රහ්මචනෙ ජාතදුමංව මාලුවා.

කදසු ලාබාරසරත්තසු ච්ඡති
 ටිඤ්ඤාති පුණ්ඩරිකත්තචච්ඡති,
 මුඛං මුඛෙන උපනාමිතියාති
 සොණොතිව සොණොසාසු පුරාය පාලං.

යද්දාසං තං තිට්ඨන්තිං සබ්බගත්තං මනෝරමං,
 තතො සකස්ස විතතස්ස නාවලොධාමි කඤ්චිතං.

උමමාදන්තිමහං දිට්ඨා ආමුත්තමණ්ඩුණ්ඩලං,
 න සුපාමි දිවාරත්තිං සහස්සංව පරජ්ජනො.

සකෙකා ව මෙ වරං දජ්ජා සො ව ලලෙහථ මෙ වරෙ,
 එකරත්තං විරත්තං වා භවෙය්‍යං අතිපාරකො,
 උමමාදන්තා රමිත්තා සිවිර්ජා තතො සියන්ති.

තස්ස පුණ්ණමාසෙති පුණ්ණවස්සය රත්තියා. මිගමඤ්ඤොවනාති
 කණ්ඩකසත්තාසෙක පලාසිත්වා චන්දනෙරෙ ඤායා ලුඤ්ඤං ඔලො
 කෙනන්තියා මිගියා විය මඤ්ඤා ලොවනාති අස්සාති මිගමඤ්ඤොවනා.
 උපාමිසිති පද්මවණ්ණෙන කරතලෙන පුප්පාති සිපිත්වා මං ඔලො
 කෙනන්ති වාතපානෙ නිසිදි. පුණ්ඩරිකත්තචච්ඡති රත්තපද්මවණ්ණ
 සරීරං. මෙ පුණ්ණමාසොති අහං කදසු තසමිං ඡණ්දිවසෙ නා
 ජාරවතපාදසමානවණ්ණරත්තවස්සතිවස්සං දිස්වා තස්සා මුඛසොහං
 ඔලොකෙනො එකස්ස පාචිතලොකධාතුතො එකස්ස අතිපාරක
 සෙනාපතීනො තිවෙසනෙති විත්තං පුණ්ණවස්සං උග්ගත්තො දො
 පුණ්ණමාසො අමඤ්ඤං. අලාරපමෙතනිති විසාලපවුමෙති. සුහෙතීති
 පරිසුදොති. චග්ගනිති මධුරකාරෙති. උදිකකිති එවරුපෙති
 නෙතෙතනි යසමිං බණ්ණ ඔලොකෙති. සබ්බතෙති යථා නිමිත්ත
 පබ්බතෙ සුපුලිතවනෙ විණං ආදය තන්තියරෙන අත්තනො සරං
 සංසඤ්ඤන්ති කිම්පුරිසි කිම්පුරිසස්ස මනං ආහරති එවං හරතෙව මම
 මනොති විපපලපති. බ්‍රහ්මිති උලාරං. සාමාති සුවණ්ණවණ්ණසාමා.
 එකච්චිකවසනා එකච්ඡතිවස්සාති අත්තො. සත්තා
 මුදිකකිති සණ්ඨකෙසා පුප්පලොචා ආයතනමු විසාලකිං තුඛනාසා
 රතෙතාට්ඨි සෙතදන්තා තිබ්බණ්ඩං සුවට්ටිතනිවා තබ්බානු සුසණ්ඨිත
 පයොධර කරමිතමජ්ඣා විසාලසොණි සුවණ්ණකදලීසමානොරු සා
 උග්ගමිත්තියා යසමිං බණ්ණ මං ඔලොකෙනන්ති භයෙන චනං පටිසිත්වා
 පුත නිවත්තිත්වා ලුඤ්ඤං උදිකකන්ති හන්තා මිගිව මං උදිකකිති වදති
 බාහාමුද්දති මුද්දාහා. සත්තනිවරකුත්තිසාති සුඵසිගසෙකකරණං.

උසෙකදිසානි මනනි සා සුභා නාරි කද නු මං තෙති තමනතෙති
සිසතො පට්ඨාය සන්නතොති ධිරොති කරණෙන පරිතොසෙසානිති
පතොතොති විලපති. කසාවනිකච්ඡරවජ්ජනි කසාවනමය උරවජ්ජ
ලබ්භා. විලාකමකානි විලාසසිරිත. බුභාවතොති මහාවතො.
රත්තසුමනිති හත්පාදතලඅග්ගතබ්බධම්මසෙසු ලාබාරසරත්තමණි
පවාලවණ්ණා. බිඳුණිනිති උදකබුබුලපරිමණිලපති. නතොති
යද නං තිට්ඨනතිං අද්දසං තතො පට්ඨාය. සකසානි විත්තසානි
අත්තතො විත්තසානි අතිසානෙ ජාතොමනිති අධිප්පායො. කසාවනිනුති
කසාව අයං අසුකො නාමාති න ජානාමි උමමතතො ජාතොමනිති
වදති. දිට්ඨානි දිසා. නි සුපාමිති නෙව රත්තං න දිවා තිද්ධං ලභාමි.
සො ව ලබෙතානි යං මෙ සකෙතා වරං දදෙය්‍ය සො ව මෙ වරෙ
ලබෙතං, ලභෙය්‍යාමහං තං වරත්තං අත්තො.

අතිපාරකසානි ආරොවසිංසු සාමි රුජා නගරං පදකනිණං
කරෙතොති තුමානං සරද්ධාරං පඤ්ඤා නිවනනිසා පාසාදං අතිරුතිති.
සො අත්තතො ගෙහං ගතොති උමාදනනි ආමනෙතොති හදෙක කවි
රසෙක අත්තානං දසෙසානි පුට්ඨි. සාමි එතො මහොදරෙ මහා
දුසිතො රථෙ ධර්මා ආගතො පුරිසො අත්ති අහං තං රුජා වා
අරුජාවාති න ජානාමි එතො ඉසානෙති පන වුත්තො වාතපාන
ධර්මා පුප්ඵාති බිසිං. සො තාවදෙව ධර්මා නිවහනිසා ගතොති.

සො තං සුඤ්ඤා නාසිතොමනි තයාති පුත්ත දිවසෙ පාතොව රුජ
නිවෙසනං ආරාහු සිරිගබ්බානෙර ධර්මා රසෙක උමාදනනි
නිසාය විලාපං සුඤ්ඤා අයං උමාදනනියා පටිබ්බාවිතොති ජාතො
තං අලභතොති මරියාති රසෙක ව මමසාව අනුණං මොවෙතො
ඉමසා මහා ජිවිතං දුකුං වට්ටනිති අත්තතො නිවෙසනං ගතොති
එකං දුක්ඛමත්තං උපට්ඨානං පකෙතාසාපෙතො තාත අසුකට්ඨානෙ
සුසිරවෙතිසරුකෙතො අත්ති නිං කසාව අජානාපෙතො අත්තිතො
සුරියෙ තත්ත ගතොති අත්තොරුකෙති නිසිද. අහං තත්ත බලිකමං
කරෙතොති තං ධාතං පඤ්ඤා දෙවතා තමසානොති සාමි දෙවරුජ
අමානං රුජා නගරමනි ජනෙ වත්තමානෙ අතිත්තිනිව සිරිගබ්බං
පටිසිනිති විප්පලපනොති නිපනොති මයං තත්ත කරණං න ජානාමි.
රුජා දෙවතානං බහුපකාරො අනුසංවජ්ජරං සහසං විසාපෙතො
බලිකමං කාරෙති ඉමං නිසාය රුජා විප්පලපනිති අවිකට්
රසෙක නො ජිවිතදුකං දෙව්‍යා යාවිසාමි නිං තත්ත බණ්ණ සරං
පටිවිතොති සොපති තුමානං රසෙක බ්‍යාධි නාම තත්ති. සො
පන තව හරියාය උමාදනනියා පටිබ්බාවිතොති සවෙ තං ලභිසානි
ජිවිසානි නො වෙ මරියානි සවෙ තසා ජිවිතං ඉවජ්ජි උමාදනනි
මසා දෙතිති වදෙය්‍යාසිති එවං තං උග්ගණ්ණාපෙතො උග්ගණ්ණෙසි.
සො ගතොති තත්ත රුකෙති නිසිද.

පුත දිව්‍යෙස සෙනාපති තං ණානං ගන්තවා ආයාපි. සො තථා අකාසී.
සෙනාපති සාධුති වත්වා දෙවතං වන්දිතා අමච්චෙ ජාතාපෙනා නගරං
පවිසිත්වා රුජනීවෙසනං ආරුහං සිරිගබ්‍හආරං ආඡකාටෙසි. රුජාපි
සතිං උපට්ඨපෙනා කො එසොති පුච්ඡි. අහං දෙව අතිපාරකොති.
අථස්ස රුජා ආරං විවරි. සො පවිසිත්වා රුජානං වන්දිතා ගාථමාහ.

භූතාති මෙ භූතපති නමස්සතො
ආගම්ම යතෙතො ඉදමෙවමබ්‍රවි,
රඤ්ඤා මතො උමමදන්තා නිවිටො
දදුමි තෙ තං පරිවාරයස්සුති.

තත්ථ නමස්සතොති භූමානං විප්‍රලාපකාරණජානනත්ථං බලි
කමමං කත්වා නමස්සන්තස්ස. ණාති අහං තං උමමදන්තිං භූමානං
පරිවාරිකං කත්වා දදුමිති.

අථ නං රුජා සමම අතිපාරක මම උමමදන්තියා පරිබඳ්ධවිත්තතාය
විප්‍රලපිතභාවං යකොපි ජානන්ති පුච්ඡි. ආම දෙවාති. සො සබ්බ
ලොභෙන කීර මෙ ලාමකභාවො ඤාතොති ලජ්ඣමෙම පතිට්ඨාය
අනන්තරං ගාථමාහ.

පුඤ්ඤ විධංසෙ අමරෙ න වමති
ජතො ව මෙ පාපමිදන්ති ජඤ්ඤා,
භූසො ව ත්‍යස්ස මනසො විසාතො
දත්වා පියං උමමදන්තිං අදිට්ඨාති.

තත්ථ විධංසෙති සමම අතිපාරක අහං තාය සද්ධං කිලෙස
විසේන පරිවාරෙනො පුඤ්ඤතො ධංසෙය්‍යං තාය සද්ධං පරිවාරිත
මතෙත්ත අමරෙ ව න භොමි මහාජතො ව ඉමං ලාමකභාවං ජාතෙය්‍ය
තතො අසුත්තං රඤ්ඤ කතන්ති ගරහෙය්‍ය. තඤ්ච මම දත්වා පටිජා
පියහරියං අදිට්ඨා තව මනසො විසාතො වස්සාති අත්ථා.

සෙසො උභින්නමපි වචනපටිවචනගාථා භොනති.

ජනිජු නාඤ්ඤත්‍ර නයා මයා වා
සබ්බාපි කමමස්ස කතස්ස ජඤ්ඤා,
යතෙත මයා උමමදන්ති පදිත්තා
භූසෙති රුජා වතථං සජාති.

යො පාපකං කමම කරං මහුස්සො
සො මඤ්ඤති මාසිදං මඤ්ඤිංසු අඤ්ඤා,
පස්සන්ති භූතාති කරෙත්තමෙතං
සුත්තා ව යෙ භොනති කර් පඬබ්‍යා.

අඤ්ඤා හු තෙ කොචි තරෙ පඬබ්‍යා
සද්දභෙය්‍ය ලොකයමි න මෙ පියාති,
භූසො ව ත්‍යස්ස මනසො විසාතො
දත්වා පියං උමමදන්තිං අදිට්ඨා.

අඬා පියා මඟ්න ජනිතූ එසා
න සා මම අපපියා භූමිපාල,
ගවේෂව නිං උමමදනතී හදනෙත
සිහොව සෙලසා භූතං උපෙති.

න පිළිතා අතතදුකෙතන ධිර
සුඛපථලං කමම පරිවච්ජනති,
සමෙමානිතාවාපි සුඛෙන මතතා
න පාපකමඤ්ච සමාවරනති.

තුච්ඤ්ඤා මාතා ව පිතා ව මඟ්නං
භතතා පතී පොසකො දෙවතා ව,
දුසො අහං තුඟ්න සපුතතදුරො
යථා සුඛං සිඛි කරොති කාමං.

යො ඉසායොරොතිති කරොති පාපං
කතී ව සො නුතතපතෙ පරෙසං,
න තෙන සො ජීවති දීඝමායුං
දෙවංපි පාපෙන සමෙකකරෙ නං.

අඤ්ඤාතකං සාමිකෙති පදිනනං
ධමම සීතා යෙ පටිච්ජනති දුනං,
පටිච්ජනා දුශකා වාපි තත්ථ
සුඛපථලඤ්ඤාච කරො නති කමමං.

අඤ්ඤා නු තෙ කොචි නරො පඨබ්සා
සද්දහෙයා ලොකස්මි න මෙ පියාති,
භූසො ව ත්‍යග්ග මනසො විසානො
දතා පියං උමමදනතීං අදිට්ඨා.

අඬා පියා මඟ්න ජනිතූ එසා
න සා මම අපපියා භූමිපාල,
ගනෙන මයා උමමදනතී පදිනතා
භූසෙති රජා වනථං සජාති.

යො අතතදුකෙතන පරස්ස දුකඛං
සුඛෙන වා අතතසුඛං දහාති,
යථෙවිදං මඟ්න තථා පරෙසං
යො එවං ජානාති ස වෙදි ධමමං.

අඤ්ඤා නු තෙ කොචි නරො පඨබ්සා
සද්දහෙයා ලොකස්මි න මෙ පියාති,
භූසො ව ත්‍යග්ග මනසො විසානො
දතා පියං උමමදනතීං අදිට්ඨා.

ජනිඤ ජාතාසි පියා මමෙසා
න සා මමං අපපියා භූමිපාල,
පියෙත තෙ දමම් පියං ජනිඤ
පියදාසිනො දෙව පියං ලභනති.

සො භූතාහං වධිස්සාමි
අතතානං කාමහෙතුකං,
නති ධමමං අධමෙත
අහං වධිතුමුස්සහෙ.

සවෙ තුවං මයා සතීං ජනිඤ
න කාමයාසි නරචීර සෙට්ඨ,
වජාමි නං සබ්බජනස්ස සිබ්බ
මයා පමුතතං තතො අවහයෙසි නං.

අදුසියඤ්ඤා අභිපාරක ත්වං
වජාසි කතෙත අභිතාය ත්වස්ස,
මහාව තෙ උපවාදෙපි අස්ස
න වාපි ත්වස්ස නගරමභි පකෙබ්බා.

අහං සතීස්සං උපවාදමෙතං
නිඤං පසංසං ගරහඤ්ඤා සබ්බං,
මමෙතමාගච්ඡතු භූමිපාල
යථා සුඛං සිබ්බ කරොති කාමං.

යො තෙව නිඤං න පුනපපසංසං
ආදීයති ගරහං නොපි පුජං,
සිරිව ලක්ඛිව අපෙති තමහා
ආපො සුචුට්ඨිව යථා ථලමහා.

යං කිඤ්චි දුක්ඛං ව සුඛං ව ඵතෙතා
ධමමාතිසාරඤ්ඤා මනොවිසානං,
උරසා අහං පටිච්ඡිස්සාමි සබ්බං
පඨවී යථා ථාවරුතං තසානං.

ධමමාතිසාරඤ්ඤා මනොවිසානං
දුක්ඛඤ්ඤා නිව්ජාමි අහං පරෙසං,
ඵකොපිමං තාරසිස්සාමි භාරං
ධමෙම සීතො කිඤ්චි අහාපයනෙතා.

සග්ගපගං පුඤ්ඤා කමමං ජනිඤ
මා මෙ තුවං අනතරුයං අකාසි,
දදුම් තෙ උමමදනතීං පසනෙතා
රුජාව යඤ්ඤං ධනං බ්‍රාහ්මණානං.

අදාං තුචං කතෙත භිකොසි මයං
සබ්බං මම උමමදනාච්ඡායා
නිකේශයං දෙවා පිතරො ච සබ්බං
පාපඤ්ඤා පසං අභිසම්පදායං.

න තෙනං ධම්මං සිව්ඨප්ප් වජ්ජං
සතෙගමා ජානපදා ච සබ්බං,
යතෙත මයං උමමදනාච්ඡායා
භුසෙති රුජා චනථං සජාති.

අදාං තුචං කතෙත භිකොසි මයං
සබ්බං මම උමමදනාච්ඡායා
සතඤ්ඤා ධම්මානි සුඤ්ඤානානි
සමුද්දායොපායානි දුරව්වායානි.

ආහුතෙයො මෙසි භික්ෂුකම්පී
ධාතා විධාතාච්ඡි කාමපාලො,
තස්ස සුතා දෙව මහපථො හි
කාමෙන මෙ උමමදනාච්ඡායා පටිච්ඡ.

අදාං හි සබ්බං අභිපාරකානං
ධම්මං අවාදී මම කතතු පුතත,
අසෙසං නු තෙ කො ඉධ සොභිතතතා
දීපදො නරො අරුණෙ ජීවලොකෙ.

තුචං නු සෙට්ඨං නම්මනුතතරෙසි
නං ධම්මං භුතො ධම්මවිදු සුමෙධො,
සො ධම්මභුතො විරමෙව ජීව
ධම්මඤ්ඤා මෙ දෙසය ධම්මපාල.

තදිඤ්ඤා අභිපාරකානං සුඤ්ඤානි වචනං මම,
ධම්මනෙත දෙසසිංහාමි සතං ආසෙවිතං අහං.

සාධු ධම්මරූපි රුජා සාධු පඤ්ඤානවා නරො,
සාධු මිත්තානම්ඤ්ඤා පාපසංහාරණං සුඛං.

අනෙකාධනස්ස විජිතෙ සීතධම්මස්ස රුජිනො,
සුඛං මනුස්සා ආසෙථ සීතච්ඡායාය සඤ්ඤා.

න වාහමෙනං අභිරොචයාමි
කම්මං අසමෙකකි කතං අසාධු,
යෙවාපි ඤානාන සයං කරොනති
උපමා ඉමා මයං තුචං සුඤ්ඤානි.

ගවිඤ්ඤා තරමානානං ජිලහං ගච්ඡති පුඤ්ඤාවො,
සබ්බං තා ජිලහං ගච්ඡති නෙතෙත ජිලහං ගතෙ සති.

එවමෙව මනුස්සෙසු යො හොති සෙට්ඨසමමනො,
සොවෙ අධම්මං වරති පගෙව ඉතරු පජා,
සබ්බං රට්ඨං දුක්ඛං සෙති රුජා වෙ හොති අධම්මකො.

ගවඤ්ඤාදි තරමානානං උජුං ගච්ඡති පුඤ්ඤාවො,
සබ්බා තා උජුං ගච්ඡන්ති නෙතෙන උජුගතෙ සති.

එවමෙව මනුස්සෙසු යො හොති සෙට්ඨසමමනො,
සො වෙපි ධම්මං වරති පගෙව ඉතරු පජා,
සබ්බං රට්ඨං සුඛං සෙති රුජා වෙ හොති ධම්මකො.

න වාපාහං අධම්මෙන අමරත්තමභීපක්ඛයෙ,
ඉමං වා පඨවිං සබ්බං විජේතුං අභිපාරක.

යං හි කිඤ්ඤා මනුස්සෙසු රතනං ඉධ විජජති,
ගාවො දුස්සො හිරඤ්ඤාදි වජ්ජියං ගරිවඤ්ඤනං.

අසසිත්ථියො ව රතනං මණ්ඩකඤ්ඤා
යඤ්ඤාපි මෙ වඤ්ඤුරියාභිපාලයනති,
න තස්ස හෙතු විසමං වරෙය්‍ය
මජ්ඣෙකි සිව්නං උසහොසම් ජාතො

නෙතා පිතා උග්ගතො රට්ඨපාලො
ධම්මං සිව්නං අපවායමානො,
සො ධම්මමෙවානුචිත්තතයනෙනා
තසමා සකෙ චිත්තවසෙ න වතෙනා.

අද්ධා තුවං මහාරුජ නිව්චං අබ්‍යසනං සිවං,
කරිස්සාමි විරං රජජං පඤ්ඤා හි තව තාදිසි.

එතං තෙ අනුමොදම් යං ධම්මං නප්පමජ්ජසි,
ධම්මං පමජ්ජ බතති යො ණානා වචති ඉස්සරො.

ධම්මඤ්ඤාර මහාරුජ මාතාපිතුසු බතතිය,
ඉධ ධම්මං වරිත්තාන රුජ සග්ගං ගම්ඤ්ඤසි.

ධම්මඤ්ඤාර මහාරුජ පුත්තදරෙසු බතතිය,
ඉධ ධම්මං වරිත්තාන රුජ සග්ගං ගම්ඤ්ඤසි.

ධම්මඤ්ඤාර මහාරුජ මිත්තාමචෙවසු බතතිය,
ඉධ ධම්මං වරිත්තාන රුජ සග්ගං ගම්ඤ්ඤසි.

ධම්මඤ්ඤාර මහාරුජ වාහනෙසු බලෙසුව,
ඉධ ධම්මං වරිත්තාන රුජ සග්ගං ගම්ඤ්ඤසි.

ධම්මඤ්ඤාර මහාරුජ ගාමෙසු තිගමෙසුව,
ඉධ ධම්මං වරිත්තාන රුජ සග්ගං ගම්ඤ්ඤසි.

බමමඤ්චර මහාරුජ රටෙහිසු ජනපදෙසුව,
ඉඬ බමම. වරිනින රුජ සඟනං ගමිසසයි.

බමමඤ්චර මහාරුජ සමණේ බ්‍රාහ්මණෙසුව,
ඉඬ බමම. වරිනින රුජ සඟනං ගමිසසයි.

බමමඤ්චර මහාරුජ මහපක්ඛිසු බතතිය,
ඉඬ බමම. වරිනින රුජ සඟනං ගමිසසයි.

බමමඤ්චර මහාරුජ බමමො විණේණො සුඛාවහො,
ඉඬ බමම. වරිනින රුජ සඟනං ගමිසසයි.

බමමඤ්චර මහාරුජ ස ඉද්ද දෙවා සබ්‍රහ්මතා,
සුවිණේණන දිවං පතතා මා බමම. රුජ පමාදෙති.

තත්ථ සබ්බාපිති ජනිද්ද අහමෙනං එකකොව පටිච්ඡාදෙනා
ආනෙසාමි. තසමා ංපෙතා තඤ්ච මමඤ්ච අඤ්ඤා සබ්බාපි පජා
ඉමිසා කතස්ස ආකාරමතතවපි න ජ්ඤාඤා න ජාතියිනාති. භූමෙහිති
තෙ මයා උමමාදනී පදිනනා තාය සද්ධිං අභිරමනො අතතනො
තණ්හා වතථං භුසං කරෙහි වරෙහිති මනොරථං පුරෙහි. සජාතීති
මනොරථං පත පුරෙතො සවෙ තෙ න රුච්චති අථ නං සජාති මඟ්ග
මෙව පටිදෙති. භමමඤ්චරනති සමම අභිපාරක යො මනුසො පාපකං
කමමං කරෙතොනා සො පච්ඡා මා ඉඬ අඤ්ඤා ඉදං පාපකමමං
මඤ්ඤංසු මා ජානනතුති මඤ්ඤාති විනොති දුට්ඨිනතිතමෙනං තස්ස
කිං කාරණං පස්සනති භූතාති භාණෙනාමෙනාති යෙ ව බ්‍රහ්මා
පචෙකබ්‍රහ්මා බ්‍රහ්මපුතතා ඉද්ධියා සුතතා තෙ ව නං පස්සනතියෙව
න මෙ පිසාති සමම අභිපාරක අඤ්ඤා හු තෙ කොටි ඉඬ ලොකස්මිං
සකලාය පඨවියා න මෙ උමමාදනී පියාති එවං සද්දහෙය්. සිංහොව
සෙලස්ස භූතනති මහාරුජ සවෙ තිං තං ඉඬ න ආනෙසි අථ යථා
සිහො කිලෙසපරිලාභෙ උපපන්නෙ සිහපොතිකාය වසනට්ඨානං
මණිභූතං උපෙති එවං තස්සා වසනට්ඨානං ගච්ඡි තත්ථ අතතනො
පත්තං පුරෙහිති. සුඛසම්මාදනති සමම අභිපාරක පණ්ණිතා අතතනො
දුක්ඛතා පුට්ඨා සමානා න සුඛවිපාකදයකං කමමං පරිච්චජනති.
සමමමාතිනාධාපි හුතො මොහෙන මුලහා සුඛෙන මතතා පාපකමමං
නාම න සමාවරනති. සථා සුඛං සිබ්බ භාණෙනි භාමනති සාමි සිවිරුජ
අතතනො දුසිං පරිවාරෙනස්ස ගරහා නාම නජී තිං යථාසුඛං
අජ්ඣාසයං කාමං කරෙහි අතතනො ඉච්ඡං පුරෙහිති. න නොන සො
ජීවතිති සමම අභිපාරක යො ඉස්සරෙමති පාපං කරෙහි කතො ව
කිං මං දෙවමනුස්සා වකඛනති න උතතසති න ඔතතපති. සො
තෙන කමෙමන න ව දීඝං කාලං ජීවති බිප්පමෙව මරති දෙවතාපි
පත කිං ඉමිසා පාපරඤ්ඤා රජෙජන වරමස්ස වාලුකසවං ගලෙ
බනිනි මරණනති ලාමකෙන වනබ්‍රහ්මා ඔලොකෙනති. අඤ්ඤානභානති
මහාරුජ අඤ්ඤාසං සනතතං තෙහි සාමිකෙණු පදිනනං දුතං යෙ

අත්තනො ධම්මෙ භිතා පටිච්ඡන්ති තෙ තත් පටිච්ඡතා ව
දායකා ව සබ්බෙපි සුඛපථලමෙව කමම කරොන්ති පටිග්ගාහකෙති
පටිග්ගාහනනො තං දානං දායකං මහතං විපාකං දෙනීති,
අසේකානු-පෙ-අදාං පිසා-පෙ-සො අත්තදුක්ඛතාති සමම
අභිපාරක යො අත්තනො දුක්ඛතා පිට්ටිනො තං දුක්ඛං පරස්ස දහති
අත්තනො සරීරතො අපනෙත්වා පරස්ස සරීරෙ ඛිපති පරස්ස වා සුඛෙන
අත්තනො සුඛං දහති, තං පරස්ස සුඛං ගහෙත්වා අත්තති පක්ඛිපති
අත්තනො දුක්ඛා හරිස්සාමිති පරං දුක්ඛිතං කරොති අත්තානං
සුඛෙස්සාමිති පරං දුක්ඛිතං කරොති අත්තානං සුඛෙස්සාමිති පරස්ස
සුඛං නාසෙති න සො ධම්මං ජානාති යො පත එවං ජානාති යපේවිදං
මග්ගං සුඛදුක්ඛං තථා පරෙසන්ති ස වෙදී ධම්මං සො ධම්මං ජානාති
නාමාති අයමෙතිස්සා ගාථාය අන්තො, පිසෙන නෙ දමිති පියෙන
කාරණභූතෙන පියථලං පන්තෙනො දමිති අන්තො, පිසං ලභන්තීති
සංසාරෙසංසරන්තා පියමෙව ලභන්ති, කාමගෙභූතාති සමම අභිපාරක
කාමගෙභූතං අසුන්තං කත්වා අත්තානං වට්ඨස්සාමිති මෙ පරිචිතකො
උපපජ්ජති, මසන සන්තින්ති මම සන්තතං, මසන සන්තිති පාසො, මම
සන්තතා සාති එවං මසෙදාමානො සවෙ යං තං න කාමෙසීති අන්තො,
සබ්බජනස්සාති සබ්බා සෙතියො සන්තිපාතාපෙත්වා තස්ස සබ්බ
ජනස්ස අයං මග්ගං අභිතාති පටිච්චජිස්සාමි, නන්තා අවනාසෙති
තතො තං අපරිග්ගතිතන්තා ආනෙය්සාසි, අදුසිසන්ති අනපරධං,
භික්ෂුතාති තමෙව අපරෙත නාමෙන ආලපති, සොති රසෙදා නිතං
කරොති තස්මා කත්තාති වූච්චති, න වාපි නාස්සාති එවං අතිවකාරිති
නගරෙ තව කොචි පකෙඛාපි න හවෙය්ස, නිද්දන්ති න කෙවලං
උපවාදමෙව සවෙපි මං කොචි සමමුඛා නිද්දස්සාති වා පසංසිස්සාති වා
දෙසං වා පත ආරොපෙනො ගරහිස්සාති තවපාහං නිද්දං පසංසං
ගරහස්සාති සබ්බං සතිස්සාමි සබ්බමෙතං මම ආගච්ඡන්ති වදති, නාමිනාති
යො එතෙ නිද්දයො න ගණන්ති තමා පුරිසා ඉස්සරියසබ්බාතා
සිද්ධිව පඤ්ඤා සබ්බාතා ලක්ඛිව ඵලට්ඨානතො සුමුට්ඨිසබ්බාතො ආපො
විග්ග අපෙති න පතිට්ඨාතිති, එතෙතාති ඉතො මම නස්ස පටිච්චන්ත
කාරණං, ධම්මාතිසාරස්සාති ධම්මං අතික්කමිත්වා පටිත්තං අකුසලං
යං වා කිස්සුටි හොති, පටිච්චස්සාමිති සමපටිච්චස්සාමි, ථාවන්තං නසා
න්තාති යථා මහාපඨවී ඛිණ්ඨවානස්සාති පුප්පජ්ජානස්සාති න කිස්සුටි
න පටිච්චති සබ්බං අභිවාසෙති හපෙවාගමි සබ්බමෙතං සමප
ටිච්චස්සාමි අභිවාසෙස්සාමිති දීපෙති, එතෙතාපිමන්ති අගමි පිකොව
ඉමං අත්තනො දුක්ඛගාරං හාරෙස්සාමි තරිස්සාමි වතිස්සාමි, ධම්මෙ
සිත්තාති විනිව්ඡයධම්මෙ පවෙණ්ධම්මෙ තිවිධසුචරිතධම්මෙ ව සිතො
හුත්වා, සග්ගපග්ගති දෙව පුඤ්ඤානමමං නාමෙතං සග්ගපගං හොති,
සඤ්ඤං ධනාති යසෙදා ධනං, අයමෙව වා පාසො, සබ්බාති උමවා
දන්තිපි මම සභාගිකා තිමිපි සභායකො, පිනායෙති බ්‍රහ්මානො, සබ්බති
න කෙවලං දෙවා බ්‍රහ්මානො ව සබ්බ රට්ඨවාසිනොපි මං පස්සථ

හොඳගහයකැයැයි සිතා සිටිනා ඉමිනා ගෙගෙ කතෘති ත්‍රිදේශයුද්ධා
 න ගෙන බිම මතට තිබී එතැන සිටියා අඩුවීමකදී සිටින මහාති යහ්වා
 මහාසා සුග්ගාදිකා වහන්සා එතැන අඩුවෙමින් තිබීමට අසාදනා සිද්ධානති
 සත්තානා බ්‍රහ්මදිකා බිහිවීමෙකතා සාමනාසිලාචාරය සිද්ධානානුග්‍රහිත
 සුඛමෙවෙතාති. සමුද්දමෙලාමුද්දමෙවෙතාති තහ්වා යුධා සමුද්දා පෙළු
 කාතිකතමති එවිං අහමයි. පිලවෙලං කාතිකතමෙතාමිති එදති.
 ආනුනෙයොමෙතිති. මොරුන්, කුමරු මම ආනුන පානුන සත්තාරයා
 අනුච්ඡින්නො. බානා මිත්‍රාකාවසි කාමපාලොති තිං මම දෙව බාර
 න්නො. බානා ඉත්තානියසුබසා. විදුහනනො. විධානා. ඉවතිනසනින
 කාමානා පාලනනො කාමපාලො. කසි සුකාති වුග්ගා දිනකා. කාමෙන
 මෙති මම. කාමෙන මම පණ්ණාය උමමාදනනිං පටිච්ඡාති. එවිං අති
 සාරනො. දේශෙයුද්ධති රුජානු මග්ගා. අනෙතාති පටිකතිපති. හමිගං
 පතිගං සාකුණිකපච්චිං සිද්ධිපාදෙන පහරිතො. අට්ඨිගං බිපන්නා. විග
 උභොපිනං ජනනොනුච.

ඉදති රුජා පුන අකපන්නාය තං සත්තරෙස්සෙනා අදබ්බාතිති
 ගාථමාගං තත් කතහපුනාති පිතාපග්ග කනුතාම තෙන නං එවං
 ආලුභති. ඉදං වුතතං හොති අධ්වා තිං තො. සුබබ මග්ගා සුබබ
 බවම අවරි තිතමෙව. වුසිමෙව අනාසි. ඉදති පතා පච්චිකතො
 හුතාබ්‍රහ්ම කපෙයි. මං එවං විපසලුභි. අභෙය්‍යං. නු තො දිගුභෙ
 කරෙ. තො ඉබ් ජිව්ලොකො. අරුණෙයෙව. තොණිකතා. සමෙති
 අගා විග අභෙය්‍යං රුජා තව හරියාය. පටිච්චාතිනො. අහවිග්ග
 අනො. අරුණෙයෙව. තව සිසා ජිනුපෙතො. අනතො. අභෙ
 කරෙය. අගං පතා අනුසලගෙතෙවං. කතෙමි. තුණිති හොති
 න මේ එතාය අනෙතාති නං සත්තරෙස්සං. සො. කං සුකං කිසුති. හුත
 වනතුං අසකොතො. රුණෙය්‍යං ඵුතිවසෙන නුචං. කුති කාමමාගා
 කසසො. මහාරුජ තිකෙය්‍යං. සකලජමුදිපෙ. සබෙය්‍යං. හරිකුණා
 සෙවෙති. අනුතතෙ. තිං විතිජ්ජබමි. පට්ඨෙබ්බම. සුචරිතබමොනා
 හොසං. තෙනා බමවගෙනො. තෙසං විදිතතො. බමවිදු. තිං. සුමෙබ්බ
 සො. තිං යං බමව. ගොපෙසි තෙනෙව ගුතො. විරං ජිවං. ගමිකපි
 මෙ. දෙසෙසු. බමවසාලක බමවෙය්‍යං. පක රුජවරුති.

අප රුජා බමවං දෙසෙනො. කදිබ්බාති ආදිමාග. තත් ඉබ්බාති
 ද්වදනුදෙව තිපානො යහ්වා මං වොදෙසි තය්වාති අනෙ. සිතාති
 බ්‍රහ්මදිති සපුරිකෙති. ආසෙවිතං. සාධුති සුඤ්ඤං පසුදො.
 විතිජ්ජපට්ඨෙති. සුචරිතබමෙව දෙවෙතිති. බමවරි. තාදිසො. ති
 ජිවිතං ජනනොපි අතිවං. ත කතෙති තය්වා. සාධු. පසුඤ්ඤාති
 සුඤ්ඤං. මහානාමසුබොති මහායා අදුස්සනාමො.
 සිතබමෙය්‍යාති පතිට්ඨනති. විබ්බවිග්ගා. ආරුණාති ආසෙය්‍යං. තිසි
 දෙය්‍යං. දෙසනාසිසමෙව වෙතං. වතො. තෙපි ඉරියාපපෙ සුබං.

කප්පෙය්‍යෙනාති අයං පනෙත්ථ අනෙථා. සීතව්‍යෂ්ඨාශාති පුත්තදුරුඤ්ඤාති මිත්තානං සීතලාය ඡායාය. සංඛ්‍යාදේති සකසරේ අත්තනො ගෙහෙති අනෙථා. අබ්බමබලිදණ්ඨාදීති අනුපඤ්ඤා සුඛං වසෙය්‍යෙනාති දසෙය්‍යෙනා. නා වාහමෙඤ්ඤාති සමම අභිපාරක යමෙතං අසමෙක්ඛිනා. කතං අසාධුකතං එතං අහං න රෙවයාමි. සෙවාපි ඤානානාති යෙවා පත රුජානො ඤානා තුලෙතා තිරෙතා සයං කාලේනාති තෙසාහං කමමං රෙවෙමිති අධිප්පායො. ඉමා උපමාති ඉමසමිං පනෙත්ථ ත්වං මය්‍යං ඉමා වෙ උපමා සුභාති. ජීව්‍යෙනාති වඩ්ඛං. නොනෙතාති යො ගාමිකො තෙති තසමිං පෙට්ඨඋසගෙ. පගෙවාති තසමිං. අබ්බමං වරතෙන ඉතරු පජා පගෙව වරති අභිවිස කාලේනාති අනෙථා. බ්බමිකොති වත්තාරි අගතිගමණාති පහාය බ්බමෙන රජ්ජං කාරෙනො. අමරතනනාති දෙවතනං. රතනනාති සවිඤ්ඤාණකාවිඤ්ඤාණකරතනං. වජ්‍යෙනාති කාසිකවත්තමෙව. අසිප්පිකොති වාතසමගති අසෙය්‍යෙ උත්තමරුපධරු ඉතිකොපි. රතනං මණිකාසව්‍යාති සත්තවිධ රත්තකඤ්ඤා මහායගණකඤ්ඤා. අභිපාලකෙනාති ආලොකං කාලේනාති රකවෙනාති. නා නිසසාති නසස වක්කවහරිජ්ජායාපි හෙත්තු විසමං න වරෙය්‍ය. උසගොසමිති යසවා අහං සිව්තං මජ්ඣෙ පෙට්ඨක රුජා හුත්වා ජානො තසවා වක්කවහරිජ්ජාකාරණමපි විසමං න වරමිති අනෙථා. නොනාති මහාජනං කුසලෙ පතිට්ඨාපෙතා දෙවතගරං තෙතා භිතකරණෙන තසා භිතා. සිව්තං කිරි බ්බමවාරිති සකලජම්බුදිපෙ ඤාතතතා උග්ගතො. සමෙන රට්ඨපාලනතාය රට්ඨපාලො. අපවාස මානොති සිව්තං පොරුණභාරුජ්ජනං පවෙණ්ඩමමං අපවායමානො. සොති සො අහං හමෙව බ්බමං අනුචිතිනායෙනො තසවා තෙන කාරණෙන අත්තනො විත්තය්‍ය වසෙ න වත්තාමි. එවං මහාසත්තය්‍ය බ්බමකපං සුත්වා අභිපාරකො ථුතිං කාලේනො අද්ධාති ආදිමාහ. නාපමජ්ජසිති අත්තනා කපිතබ්බමං නපමජ්ජසි තනෙව වත්තසි. බ්බමං පමජ්ජාති බ්බමං පමුසසිතා අගතිවසෙන ගතවා එවං සො තසා ථුතිං කතා බ්බමං මණිති බ්බමවරියාය නියොපෙනො උත්තරිමපි දස ඔවාදගාපා අහාසි. තාසමනෙථා ගෙට්ඨා තෙසකුණ්ඤාජාතතෙ වණ්ඨිතොව.

එවං අභිපාරකසෙනාපතිනා රඤ්ඤා බ්බම දෙසිතෙ රුජා උමාදනනියා පටිබ්බාපිත්තං විනොදෙසි.

සන්තා ඉමං බ්බමදෙසනං ආහරිතා සම්මාති පකාසෙතා ජාතකං සමොධානෙසි. සම්මපරියොසානෙ සො භික්ඛු සොතාපත්තිපලෙ පතිට්ඨති. තද්‍ය සුත්තෙ ඤාති ආනන්දෙ අහොසි. අභිපාරකො ඤාති පුත්තො. උමාදනනි උපපලවණ්ණො. සෙසපරිසා බුද්ධිපරිසා. සිව්තං පන අහමෙවාති.

උමාදනනිජාතකං.

18. 8.

කිනිඤ්ඤාණං කිමජිනනති ඉදං සත්ථා ජෙතවනෙ විහරනොති
පඤ්ඤාපාරමිං ආරබ්භ කපෙසි. වන්ත්‍ර මහාඋවමයනජාතකෙ ආවි
හවිසාසි. තද්ද පත සත්ථා න භික්ඛවෙ ඉදුනෙව පුබ්බෙපි තථාගතො
පඤ්ඤවා පරප්පවාදමදුනොයෙවාති වන්තා අතීතං ආහරි.

අතීතෙ බාදණසියං බ්‍රහ්මදත්තෙ රජ්ජං කාරෙතො බෝධි
සත්තො කාසිරට්ඨෙ අසිතිකොට්ඨිහවසා උදිවමබ්‍රාහ්මණමහාසාලසා
කුලෙ නිබ්බතති. බෝධිකුමාරෙතිසා නාමං කරිංසු. සො වයප්පත්තො
තකකසිලායං උග්ගතිතසිප්පො පව්වාගන්ත්වා අගාරමජෙකි වසනොති
අපරභාගෙ කාමෙ පහාය හිමවනතප්පදෙසං පවිසිත්වා පරිබ්බාජක
පබ්බජ්ජං පබ්බජිත්වා තතෙව වනමුලප්ලාහාරෙ විරං වසිත්වා වසා
රත්තසමයෙ හිමවනතා ඔරුග්ග වාරිකං වරමානො අනුපුබ්බන
බාදණසිං පත්වා රුජ්ජයානෙ වසිත්වා පුනරිවසෙ පරිබ්බාජක
සාරුප්පත නගරෙ භික්ඛාය වරනොති රුජ්ජාරං පාපුණ්ඨි. තමෙන
සිහපඤ්ඤරෙ සීතො රුජා දිසා තසා උපසමෙ පසිදිත්වා තං අත්තනො
හවතං පවෙසෙත්වා කතපටිසත්ථායෙ ථොකං බමමකපං සුත්වා
තානග්ගරසගොජනං දූපෙසි.

මහාසත්තො හත්තං ගහෙත්වා විනෙතසි ඉදං රුජකුලං නාම
බහුදෙසං බහු පව්වාමිත්තා ගොනති කො නුබො මම උප්පන්නං
හසං නිත්ථරිසානිති. සො අවිදුරෙ සීතං රුජවලුහං එකං
පිඬුලසුත්තං දිසා මහනතං හත්තතිණං ගහෙත්වා තසා
දුකුකාමිත්තාකාරං දසෙසි. රුජා ඤාත්වා සුත්තසා භාජනං ආහර
පෙත්වා හත්තං ගාහාපෙත්වා දූපෙසි. මහාසත්තොපි තසා දත්වා හත්ත
කිවමං නිව්ඨපෙසි.

රුජාපි තසා පටිඤ්ඤං ගහෙත්වා අනෙතා නගරෙ
රුජ්ජයානෙ පණණසාලං කාරෙත්වා පබ්බජිතපරික්ඛායෙරෙ දත්වා තං
තත්ථ වසාපෙසි. දෙවසිකං වසා දො තයො වාගෙර උපට්ඨානං අගමාසි
ගොජනකාලෙ පත මහාසත්තො නිවමං රුජපලලවෙකයෙව නිසිදිත්වා
රුජගොජනමෙව භුඤ්ඤති. එවං ආදස සංවච්ඡරති අතීතාති.

තසා පත රඤ්ඤා පඤ්ඤා අමච්චා අත්ඤ්ඤා බමමඤ්ඤා අනුසාසනති
තෙසු එකො අගෙතුකවාදී එකො ඉසාරකරණවාදී එකො පුබ්බකත
වාදී එකො උච්ච්ඡදවාදී එකො බත්තවිජ්ජවාදී. තෙසු අගෙතුකවාදී ඉමෙ
සත්තා සංසාරසුද්ධිකාති මහාජනං උග්ගණ්ණාපෙසි. ඉසාරකරණවාදී
අයං ලොකො ඉසාරනිමිතොති මහාජනං උග්ගණ්ණාපෙසි. පුබ්බ
කතවාදී ඉමෙසං සත්තානං සුඛං වා දුක්ඛං වා උප්පජ්ජමානං පුබ්බ
කතෙනෙව උප්පජ්ජතිති මහාජනං උග්ගණ්ණාපෙසි. උච්ච්ඡදවාදී
ඉතො පරලොකං ගතො නාම නජි. අයං ලොකො උච්ච්ඡජ්ජතිති
මහාජනං උග්ගණ්ණාපෙසි. බත්තවිජ්ජවාදී මාතා පිතරෙපි මාරෙත්වා

අතනනොව අනෙක් කාලයෙහි මහජන උග්‍රාණයාපෙයි. තෙරකොටු විනිවිදයෙහි නිවැරදි ලෙසට බාදනා හුණු අසාමික සාමික සාමික අසාමික කරන්නයි.

අපේකදිවසං එකො පුරිසො කුටටපරුජනො මහාසායං. භික්ඛාය වරන්තො රුජගෙහො පවිසන්තො දිස්වා වන්දිතො හනෙතො තුලෙහ රුජගෙහො භුඤ්ජමානො විනිවිදයාමචෙව ලඤ්ඤා ගහෙතො ලොකං විනාසෙනෙතො කසවා අජ්ඣුපෙක්ඛප්ඵ ඉද්ධිමිති පඤ්ඤා අමචෙවති කුටටකාරකස්ස හන්තො ලඤ්ඤා ගහෙතො සාමිකොව සමානො අසාමිකො කතොති පරිදෙවි. සො තත්ථො කාරුඤ්ඤා වසෙන විනිවිදයං ගන්තො ධම්මෙන විනිවිජ්ජිතො සාමිකයෙව සාමිකො අකාසි. මහජනො එකපසායාතෙතො මහාසද්දෙන සාමුතාරං අදසි.

රුජා තං සද්දං සුඤ්ඤා කිං සද්දො නාමායනති පුච්ඡති. තමන් පුඤ්ඤා කතහතතතිවං මහාසතතං උපනිසිදිති පුච්ඡති. හනෙතො අජ්ඣුපෙවො විනිවිජ්ජනොති. ආම මහාරුජාති. හනෙතො තුලෙහපු විනිවිජ්ජනෙනපු මහාජනස්ස වුඩ්ඪි හවිස්සති. ඉතො පට්ඨාය තුලෙහව විනිවිජ්ජනොති. මහාරුජ මයං පබ්බජිතො නාම තෙනං අමානං කමන්නති. හනෙතො මහාජනෙ කාරුඤ්ඤාන කාතුං වට්ටති තුලෙහ භුක්තදිවසං මා විනිවිජ්ජ උය්‍යානතො පන ඉධාගච්ඡන්තො විනිවිජ්ජයංගානං ගන්තො පාතොච චත්තාරො අපො විනිවිජ්ජනප්ඵ භුණි උය්‍යානං ගච්ඡන්තො චත්තාරො. එවං මහාජනස්ස වුඩ්ඪි හවිස්සති.

සො තෙන පුතපුතං යාවියමානො සාමුති සම්පට්ඨති. තතො පට්ඨාය තපා අකාසි. කුටටකාරකා ඔකාසං න ලග්ගිසු. තෙපි අමච්චො ලඤ්ඤා අලහන්තො දුග්ගතො හුණු විනතුසිංසු බ්‍රොහ්මපරිබ්බජකස්ස විනිවිජ්ජකාලතොපට්ඨාය මයං කිඤ්චි න ලභාම. හන්දු නං රුජවෙරි කොති රඤ්ඤා අතනරෙ පරිහිඤ්ඤා මාරුපෙස්සාමාති. තෙ රුජානං උපසම්භවති. මහාරුජ බ්‍රොහ්මපරිබ්බජකො තුලානං අනන්තකාමොති වති. අසද්දහනෙතො රඤ්ඤා සිලවා එසො ඤ්ඤාසම්පන්නො න එවරුපං කට්ඨස්සති. වුතෙතො මහාරුජ තෙන සකලනගරවාසිනො අතනනො හන්තො කතො කෙවලං අමෙහයෙව පඤ්ඤා ජනෙ කාතුං න සකෙකාති සවෙ අමානං වචනං න සද්දහප්ඵ තස්ස ඉධාගමනොලෙ සරිසං ඔලොකෙය්‍යාපාති ආහංසු.

රුජා සාමුති. සිහපඤ්ඤරෙ සිතො තං ආගච්ඡන්තං ඔලොකෙනො පරිවාරං පසසිති. අතනනො අඤ්ඤාණෙන අට්ඨකාරක මනුස්සො තස්ස පරිවාරති මඤ්ඤාමානො භිජ්ජති. තෙ අමච්චො පකෙකාසාපෙතො කිනති කරොමාති පුච්ඡති. ගණ්ඨාපෙඨං තං දෙවාති. ඔලාරිකං අපරධං අපස්සන්තො කප්ඵං ගණ්ඨාපෙස්සාමාති. තෙනති මහාරුජ පකතිපරිහාරමස්ස භාපෙඨං තං පරිහායන්තං දිස්වා පණිතො පරිබ්බජකො කස්සවි. අනාරොවෙතො සයමෙව පලාසිස්සති.

රුජා සාධුතී වතා අනුපුබ්බෙන තස්ස පරිහාරං පරිහාපෙසි.
 පඨමදිවසං තාව නං තුවජ්ජලලංඝකයෙව නිසිදුපෙසුං. සො තුවජ්
 ජලලංඝකා දිස්වා රඤ්ඤා පරිහින්නභාවං ඤාති සයමෙව උය්‍යානං
 ගන්තවා නං දිවසමෙව පක්කමිතුකාමො හුන්ධාපි එකනෙතන ඤාති
 පක්කමිස්සාමීති න පක්කාමි. අථස්ස පුනදිවසෙ තුවජ්ජලලංඝක
 නිසින්නස්ස රඤ්ඤා පක්කමිහත්තඤ්ඤා අඤ්ඤාඤ්ඤා ගහෙති. මිස්සක
 භත්තං අදංසු. තතිය දිවසෙ මහාතලං පවිසිතුං අදති සොපානසිසෙ
 යෙව ඔපෙති. මිස්සකභත්තං අදංසු. සො තච්චි ගහෙති. උය්‍යානං
 ගන්තවා භත්තකිවචං අකාසී. වතුන්දිවසෙ ගෙට්ඨා පාසාදෙව ඔපෙති
 කාණ්ණජකභත්තං අදංසු. සො තච්චි ගහෙති. උය්‍යානං ගන්තවා
 භත්තකිවචං අකාසී.

රුජා අමච්චෙ පුච්ඡි මහාබෝධිපරිබ්බාජකො සක්කාරෙ
 පරිහාපිතෙපි න පක්කමති කිනතී කරුමාතී. දෙව න සො භත්තන්දාය
 වරතී ඡත්තන්දාය පත වරතී සවෙ භත්තන්දාය වරෙත්ත පඨම
 දිවසෙයෙව පලායෙය්‍යාතී. ඉදුති කිං කරෙමාතී. යෙව ඝාතාපෙථ
 නං මහාරුජාතී. සො සාධුතී තෙසඤ්ඤාච ගන්තෙ බග්ගෙ ඔපෙති
 යෙව අනතරථාරෙ ඔති. පවිසන්නෙය්‍යවස්ස සිසං ඡිද්දති
 බණ්ඩාබණ්ඩිකං කති. කඤ්චි අජාතාපෙති. වච්චකුට්ඨං පක්කපිති.
 නභාති. ආගච්චෙත්තස්සාථාතී ආග.

තෙ සාධුතී සමපට්ච්ඡති. යෙව ආගන්තවා ථවං කරිස්සාමාති
 අඤ්ඤමඤ්ඤා. විචාරෙති. අත්තනො නිවෙසනාති අගමංසු. රුජාපි
 භායං භුත්තභොජනො සිරිසයනෙ නිපජ්ජති. මහාසත්තස්ස
 ගුණෙ අනුස්සරි. අථස්ස තාවදෙව සොකො උපපජ්ජි. සරිරතො
 සෙදා මුච්චිනති සයනෙ අස්සාදං අලභනො. අපරුපරං පරිවතති.
 අථස්ස අග්ගමහෙසි උපතිපජ්ජි. සො තාය සද්ධිං සලාපමත්තච්චි
 න කරි. අථ නං සා කිං නුබො මහාරුජ සලාපමත්තච්චි න
 කරෙථ අපි නුබො මෙ කොචි අපරුබො අප්පිති පුච්ඡි. තත්ථි දෙවි
 අපි ව බො බෝධිපරිබ්බාජකො කිර අවහාකං පච්චතීකො
 ජාතොති තස්ස යෙව ඝාතනන්දාය පඤ්ච අමච්චෙ ආණ්ණපෙසි.
 තෙ නං හතීති. බණ්ඩාබණ්ඩිකං කති. වච්චකුපෙ බිපිස්සනති. සො
 පත අවහාකං ආදස සංවච්ඡරුති බහුං බමමං දෙසෙසි. එකාපරුබො
 පිස්ස මයා පච්චකවතො න දිට්ඨපුබ්බො පරපත්තියෙන පත හුති
 තස්ස මයා වෙධො ආණ්ණෙන තෙන කාරණෙන සොවාමිති.

අථ නං සා සවෙ දෙව සො පච්චතීකො ජාතො නං සාතෙනො
 කිං සොවසී. පච්චතීකං නාම පුත්තච්චි ඝාතෙති. අත්තනො
 සොත්ථිභාවො කාතබ්බොව මා සොච්ඡාති අස්සාසෙසි. සො තස්සා
 වචනෙන පටිලභාස්සාසො තිද්ධං ඔක්කමි. තස්මිං බණ්ණ කොලෙය්‍යකො
 පිඤ්ඤපුත්තබො නං කථං සුන්ධා යෙව මයා අත්තනො බලෙන තස්ස
 ජච්චිතං දුතුං වට්ඨතීති විනොතො. පුත දිවසෙ පාතොව පාසාද

ඔරුයා මහාචාර්ය ආගන්තුක උමාමාලා සිසු කළා මහාසත්තයා ආගමිකමයා ඔලොකෙනෙතා නිපජ්ජි. තෙපි බො අමවා පානොව බහනහන් ආගන්තුක වාරතතරෙ අවර්ණ. බොධිසත්තොපි වෙලං සලකෙකිනා උය්‍යානා නිකමම රුජවාරං ආගඤ්ඤි.

අපි නං සුනබො දිසාව මුඛං විවරිතා වතස්සො දුඨා දස්සෙකා කිං හතෙත ජම්බුදීපතලෙ අඤ්ඤාත් භික්ඛං න ලහසි අමනාකං රුජා තං මාරණන්ද්‍රිය පඤ්ඤා අමවෙව බහනහන් වාරතතරෙ ධපෙසි. මා නිං නලාවෙන මවුටුං ගහෙතා ආගමිකසි සිසුං පක්කමාති මහාසද්දෙන විරවි. සො සබ්බරුද්දඤ්ඤාතය තමන් සද්ධා තනොව නිවන්තියා උය්‍යානං ගන්තු පක්කමණන්ද්‍රිය පරික්කාරෙ ආදිසි.

රුජාපි සිහපඤ්ඤාලෙ සිතො නං ආගව්ජනනඤ්ඤා ගව්ජනනඤ්ඤා දිසාව සවෙ අයං මම පච්චත්තිකො හවෙය්‍ය උය්‍යානං ගන්තු බලං සන්තිපාතාපෙතා කාමසල්ලො හවිසාති නොවෙ අත්තනො පරික්කාරෙ ගහෙතා ගමණසල්ලො හවිසාති ජාතිසාමි තාවස්ස කිරියන්ති උය්‍යානං ගන්තු මහාසත්තං අත්තනො පරික්කාරෙ ආදිය ගමිසාමිති පණ්ණසාලතො නිකුන්තං වසනමණකොටියං දිසාව වජ්ඣනා ඵකමන්තං සිතො ගාථමාහ.

කිනන්දුණං කිමජ්ජනං කිං ඡත්තං කිං උපාහනං,
කිං අභිකුසඤ්ඤා පත්තඤ්ඤා සබ්බාපිඤ්ඤාපි බ්‍රාහ්මණ,
තරමානරුපො ගණනාසි කිනන්දු පත්තයසෙ දිසන්ති.

තස්සන්දො-හතෙත පුබ්බෙ තිං අමනාකං සරං ආගව්ජනනො දණ්ඩාදිති න ගණනසි. අජ්ජ පන කෙන කාරණෙන දණ්ඩඤ්ඤා අජ්ජඤ්ඤා ඡත්තඤ්ඤා උපාහනඤ්ඤා මන්තිකපසිබ්බකොලමනඅභිකු සඤ්ඤා මන්තිකපත්තඤ්ඤා සබ්බාපිඤ්ඤාති සබ්බෙපිඡම පරික්කාරෙ තරමානො ගණනාසි කතරං නු දිසං පන්දෙසි. කත් ගන්තුකාමො සිති පුච්ඡි.

තං සුත්වා මහාසත්තො අයං අත්තනා කතකමමිං න ජානාතිති මඤ්ඤාති ජානාපෙසාමි නන්ති වෙ ගාථා අහාසි.

දාදස්සතාති වස්සාති වුසිතාති තවන්තිකෙ,
තාභිජානාමි සොනෙන පිඨගලෙනාභිකුජ්ජනං.

සවායං දිත්තොව නදති සුක්කදුඨං විදංසයං,
තව සුත්වා සහරියස්ස විතසද්ධස්ස මං පතීති.

තත් අභිකුජ්ජිතාති ඵතෙන තව සුනබෙන ඵලං මහාවීරවෙන විරවිතං න ජානාමි. දිත්තොවාති දපටිතොවිසං සහරියස්සාති තව සහරියස්ස මම මාරණන්ද්‍රිය පඤ්ඤානං අමවානං ආණ්ඩනහාවං කප්පන්තස්ස සුත්වා කිං තිං අඤ්ඤාත් භික්ඛං න ලහසි රඤ්ඤා තෙ වඩො ආණ්ඩෙනා ඉධ මාගව්ජාති දත්තොව නදති. විතසද්ධස්සමං ආතීති මමන්තරෙ විතසද්ධස්ස තව වචනං සුත්වා ඵලං නදතීති ආහ.

තතො රුජා අතතනො දෙසං සමපිච්ඡිනා තං බමාපෙනො
වතුන්ට ගාථමාන.

අනු එස කතො දෙසො යථා භාසයි බ්‍රාහ්මණ,
එස හිගොයා පසිදුම් වස බ්‍රාහ්මණ මාගමාති.

තත්ථ හිගොයාති සච්චං මයා එවං ආණ්ඩනං අයං මෙ දෙසො එස
පනාහං ඉදුති අභිකතරං තසි පසිදුම් ඉබෙව වස මා බ්‍රාහ්මණ
අඤ්ඤත්ථ ගමාති.

තං සුචා මහාසතො මහාරුජ පණ්ඩිතා නාම තාදිසෙන පර
පත්ති යන අපච්චක්ඛකාරිනා සද්ධිං න සංවසන්ති වනා තස්ස
අනාවාරං පනාසෙනො ආහ.

සබ්බසෙනො පුරෙ ආසි තතොපි සබ්ලො අනු,
සබ්බලොතිතකොදුති කාලො පක්කම්භුං මම.

අබ්බතතරං පුරෙ ආසි තතො මජ්ඣෙකි තතො බිති,
පුරුතිඤ්ඤානා හොති සයමෙව වජාමහං.

විතසඤ්ඤා න සෙවෙය්‍ය උදපානංවනොදකං,
සවෙපි නං අනුබණ්ණ වාරිකඤ්ඤාමගන්ධිකං.

පසන්නමෙව සෙවෙය්‍ය අපසසන්නං විවජ්ජයෙ,
පසන්නං පසිරුපාසෙය්‍ය රහදංවොදකජිකො.

හජෙ හජන්නං පුරිසං අහජන්නං න හජ්ජයෙ,
අසපපුරිසබ්බමො සො යො හජන්නං න හජ්ජති.

යො හජන්නං න හජති සෙවමානං න සෙවති,
ස වෙ මනුස්සපාපිට්ඨො මිගො සාබ්බසිතො යථා.

අච්චාතිකකණ්ණසංසය්‍යා අසමොසරණෙන ව,
එතෙන මිත්තා ජීරන්ති අකාලෙ යාවතාය ව.

තස්මා නාභිකකණ්ණං ගච්ඡන්ති ව ගච්ඡන්ති විරුචිරං,
කාලෙන යාවං යාවෙය්‍ය එවං මිත්තා න ජීයරෙ.

අති විරං නිවාසෙන පියො හවති අපපියො,
ආමන්ත බො තං ගච්ඡාමි පුරු තෙ හොම අපපියාති.

තත්ථ සබ්බසෙනොති මහාරුජ පරමමෙව තථ නිවෙසෙන
මම ඔදනො සබ්බසෙනො අහොසි. යං තිං භුඤ්ඤාති තමෙව දුපෙසිති
අනො. නතොති තතො පච්ඡා පරිහෙදකානං වචනං ගහෙති,
තථ මයි විරතතකාලෙ සබ්බලො මස්සකොදනො ජාතො. ඉදුතිති
ඉදුති සබ්බලොතිතකො ජාතො. කාලොති අඤ්ඤාණස්ස තථ සන්තිකා
ඉදුති මම පක්කම්භුං කාලො. අබ්බතතරන්ති පරමං මම අබ්බතතරං
ආසනං ආසි. අලබ්බනමහාතලමිති උස්සිතසෙතච්ඡන්ත රුජපලබ්ධික
යෙව මං නිසිදුපෙසුං. මජ්ඣෙකි සොපානමත්ථකෙ. පුරුතිඤ්ඤානා

හොතිති යාව ගිව්‍යං ගමෙහි නික්කමිත්තං න හොති. අනුබ්‍රණ්‍යති සචෙ අනුදකං උදපාතං පතොතා පුරිසො උදකං අපසංගෙනා කල්‍යාණං විසුඛිතා අනුබ්‍රණ්‍යො තථාපි තං වාරිකඥාමග්ගිකං හවෙය්‍ය අම නුඤ්ඤතාය න සිවෙය්‍ය කුචෙව චිත්තසංග්ගං පඤ්ඤාසංගෙනා ලභං පච්චයාපි පරිත්තං වෙව පුබ්‍රා ව අමනුඤ්ඤ අපරිභොගාරතාති අපො. පඤ්ඤානති පඤ්චරිත්තසංගං. ධ්‍යානනති ගමිතරං මහාරහදං. හපනනති අත්තානං හපනනමෙව හපෙය්‍ය. අහපනනනති පච්චරිත්තං. න හප්ප සෙති න හපෙය්‍ය. න හප්පනිති යො පුරිසො අත්තානං හපනනං හිත විතං. පුග්ගලං න හිතති සො අසප්පරිසධිමෙවං නාමාති. මනුසං පාපිසෙය්‍යාති මනුසංලාමිකො පතිතුට්ඨො පච්චමිකො. ඝාතසෙය්‍යාති මකකටො. අවමාගිකබ්‍රහ්මසංගයාති අතිවිශ්‍ය අතිණ්ණසංගයෙන. අකාලෙති අපුත්තපපත්තකාලෙ පරස්ස පියභණ්ඩං යාවනාය මිත්තා ජීරනති නාම කාම භවිසි අභිවිරං නිවාසෙන මගි භෙදානං හිද්දි. නසමාති යය්‍යා අවමාගිකබ්‍රහ්මසංගයෙන න අසමොසරණෙන ව මිත්තා ජීරනති තසම. විඤ්චිතනති විරිකාලං විතිනාමෙය්‍යා විරං න නිවෙජ් න උප සබ්බකමෙය්‍ය. ඝාතනති යාවිතබ්බං හණ්ඩකං යුත්තකාලෙ යාවෙය්‍ය. න ජීසෙරෙති එවං මිත්තා න ජීරනති. පුග්ගෙ හොමාති යාව තව අපට්ඨායා න හොම තාව ආමනෙත්තො එවං ගමිතාමාති.

රුජා ආභ.

එවං වෙ යාවමානානං අඤ්ඤා නාවබුජ්ඣසී,
පරිවාරකානං සත්තානං වචනං න කරෙසි තො,
එවන්තං අභියාමාම පුත කසිරසි පරියායනති.

තත්ත්ව නාවබුජ්ඣසීති සචෙ හතෙත්ත එවං යාවනෙන න මයා කතං අඤ්ඤා න ජානාසී න පරිහණ්ණසීති අපො. පඤ්ඤාසනති පුත ඉධා ගමණාය එකවාරං ක්‍රමයසාහිති යාවති.

බොධිසත්තො ආභ.

එවඤ්ඤා නො විහරන් අත්තරුගො න හෙස්සති,
තුලහඤ්ඤාපි මහාරජ අමහං වා රට්ඨවම්සන,
අපෙච්චනාම පසෙම අහොරත්තානමච්චයෙති.

තත්ත්ව එවඤ්ඤා නොති සචෙ මහාරජ එවං නානා නුත්තා විහරන්තානං අමහංකං අත්තරුගො න හෙස්සති තුලහං වා මහං වා ජීවිතං පච්චතස්සාතිති දීපෙති. පසෙමාති අපි නාම පසෙය්‍යසාම.

එවං වත්තා මහාසත්තො රතොද්‍යා ධම්මා දෙසෙත්තා අපමමෙත්තා හොති මහාරජාති වත්තා උග්ගානා තික්කමිත්තා එකමිත්තං සුභාගධාරිතො තික්කාය මරිත්තා බාරණ්ඩිකො තික්කමම අනුපුඤ්ඤාන ගිමවනෙත්තා කාසමෙව ගතත්තා කිඤ්ඤි කාලං වසිත්තා පුත මහරිත්තා එකං පච්චන්තා යාමං තික්කාය අරඤ්ඤා විහාසී. තස්ස පුත ගහකාලෙතො පට්ඨාය

එක අමව්වා පුත-විනිවිජ්ජේ නිසිදිනා විලෝපං කරෙන්නා විනාශයට
 සලේ මහාබෝධිජරිබෝජකෝ පුත-ආගමිකයා උචිතං නො නිපදි
 නිං-නු බවය්. අනාගමිකෝකරණං කරෙය්මාති. අපි නොසං
 එකදහොසි ඉමේ සත්තා පටිබ්බාධානං නාම පජ්ජිතුං න සකෙක්කානති
 නිං-නු බවය් ඉං පටිබ්බාධානානති. තතො රක්ඛෙය් අය්මකෙසිති
 සුචා, ආනං බො පනෙතං විජ්ජති යං සො ඉමි නිසසාය
 ආගමෙජ්ජය් පටිගෙවෙව් නං මාරපෙක්කාමාති. තො රුජානං එකද
 වොටුං දෙව් ඉමෙ දිවසෙ නගරෙ එකා කථාං සුත්තතිති. නිං කථා
 නාමාති. මහාබෝධිජරිබෝජකොව කීර් දෙව්ව අසුසුමසුසු සාසන
 පටිසාසනං පෙසෙන්නති. කිනති කතාති. තෙන කීර් දෙවියා පෙසිතං
 සකකානුබො අත්තනො බලෙහි රුජානං මාරපෙතා මම සෙතිවජ්ජන්
 දුතුනති. භායපියං පෙසිතං රක්ඛෙය් මාරණං නාම මම භායෙ මහා
 බෝධි පරිබ්බාජකො බිප්පා ආගමෙජ්ජති. රුජා තෙසං පුතපුත්තං
 කෙදෙන්නානං සද්දති. ඉද්දති නි. කාතබ්බනති පුට්ඨිනා දෙවිං
 මාරෙතුං වට්ටනති පුත්තෙ අනුපපජ්ජිකම්බොව තෙනති නං තුලෙහිව
 මාරෙතුං බණ්ඩාබණ්ඩං ජිද්දති වට්ටකුපෙ බිප්පාති ආහ. තො
 තුථා කරිසු. තස්සා මාරිතනාවො සකලකගුරෙ පාකටො අහොසි.

අපි ස්වත්තාගේ පුත්තා ඉමිනා නො කීර්පරාධා මාතා මාරිතාති
 රක්ඛෙය් පට්ටපිකා අහෙසුං. රුජා මහාභයප්පතො අහොසි. මහා
 සතෙතා පරමපරාය නං පටිතති සුචා විනෙතයි කපෙතො මං අසුසු
 තෙ කුමාරෙ සසුසුපෙතො පිතරං බමාපෙතුං සමතො නාම තජ්ජි
 රක්ඛෙය් උචිතං දස්සාමි කුමාරෙ ව පාපතො මොචෙස්සාමිති. සො
 පුත දිවසෙ පට්ටතනාමං පටිසිනා මනුස්සෙති දිනනං මකකටමංසං
 බාදිනා තස්ස ඔවමං යාවිනා අස්සමපදෙ සුක්කාපෙතා තිග්ගනිං
 කාමා තිවසෙසිපි පාරුපෙසිපි අංසෙපි ඔපෙසි නිං කාරණං බහු
 පකාරෙ මෙති වචනජාය. සො තං වමමං ආද්‍රය අනුපුබ්බන
 බාරණසිං ගනනා කුමාරෙ උපසසිකම්බො පිතුස්සාතකාමමං නාම
 දරුණං තං වො න කාතබ්බං අජරුමරෙ සතෙතා නාම තජ්ජි
 අහ. තුමෙහ අසුසුමසුසු සමයෙහි කාරිස්සාමිති ආගතො තුමෙහ
 මයා පතිතෙ සාසනෙ ආගමෙජ්ජයාථාති කුමාරෙ ඔවදිනා අනෙතා
 නගරෙ උග්ගානං පටිසිනා මකකටවමමං අජරිනා සිලාපටො නිසිදි.

අපි නං උග්ගානපාලො දිසා වෙගෙන ගනනා රක්ඛෙය් ආරෙවෙසි.
 රුජා සුචාව සසුසුතසොමනස්සො තෙ අමවෙව් ආද්‍රය තජ් ගනනා
 මහාසතනං විද්දිනා නිසිදිනා පටිසන්දාරං කාතුං ආරම් මහාසතෙතා
 තෙන සද්ධං අසමොද්දිනා මකකටවමමං යෙව පරිමජ්ජ. අපි නං
 එවමහ ගතෙන තුමෙහ මං අකරෙතා මකකටවමමෙව පරිමජ්ජපි.
 නිං වො ඉදං මයා බහුපකාරවරන්ති. ආම මහාරජ බහුපකාරෙ මෙ
 එස වානුගේ අභමස්ස පිට්ඨෙ නිසිදිනා විවරි. අයං මෙ පාණිගස්සට
 ආහරි. වසන්තානං සමමජ්ජ. ආතිසමාවාරිකවත්තපට්ටත්තං මෙ

අකාසි, අභං පන අත්තනො දුබ්බලචිත්තතායස්ස මංසං බාදිත්වා
 වමමං සුක්ඛාපෙත්වා අත්ථරිත්වා නිසීදුමි වෙව නිපජ්ජාමි ව එවං බහුප
 කාරෙ එස මග්ගනති ඉති සො තෙසං වාදෙ භිඤ්ඤාන්දාය වානර
 වමෙව වානරෙව වානරවොහාරං ආරොපෙත්වා තං තං පරියායං
 සක්ඛාය ඉමං කථං කථෙසි, සො හි තස්ස නිවත්ථුබ්බත්තා පිටෙති
 නිසීදිත්වා විවරිතති ආහ, තං අංසෙ කත්වා පාණීයසට්ඨස්ස ආහටත්තා
 පාණීයසට්ඨං ආහරිති ආහ, තෙන වමෙත භූමියා සමමට්ඨපුබ්බත්තා
 වසනට්ඨානං සමමජ්ජිති ආහ, නිපන්නකාලෙ තෙන වමෙත පිට්ඨියා
 අක්කන්තකාලෙ පාදානං පුට්ඨපුබ්බත්තා වත්තපච්චත්තං මෙ අකාසිති
 ආහ, ජාතකාලෙ පන තස්ස මංසං ලභිත්වා බාදිත්තතා අභං පන
 අත්තනො දුබ්බලචිත්තතායස්ස මංසං බාදිතති ආහ.

තං සුත්වා තෙ අමච්චා පාණාතිපාතො තෙන කතොති සඤ්ඤාය
 පස්සථ හො පබ්බජිතස්ස කමමං මක්කටං කිර මාරෙත්වා මංසං
 බාදිත්වා වමමං ගහෙත්වා විවරිතති පාණීං පහරිත්වා පරිහාසමිකංසු.
 මහාසතෙතා තෙ තථා කරුණෙන දිස්වා ඉමෙ අත්තනො වාද
 ගෙදනන්දාය මම වමමං ආදාය ආගතභාවං න ජානනති ජානා
 පෙස්සාමි තෙති අගෙතුකවාදිං තාව ආමනෙත්තවා පුච්ඡි ආවුසො
 තිං කස්මා මං පරිහසිති, මිත්තදුබ්භිකමස්ස වෙව පාණාතිපාතස්සව
 කතත්තාති.

තතො මහාසතෙතා යො පන ගතියා වෙව දිට්ඨියා ව තෙ
 සද්දුහිත්වා එවං කරෙය්‍ය තෙන කීං දුක්ඛත්තති තස්ස වාදං
 භිඤ්ඤොති ආහ.

උදිරණො වෙ සඛගන්තා භාවාය මනුවත්තති,
 අකාමා අකරණීයංවා කරණීයංවාපි කුබ්බති,
 අකාමකරණීයස්මි කම්බි පාපෙන ලිපපති.

සො වෙ අත්ථොව ධම්මො ව කල්‍යාණො න ව පාපකො,
 භොතො වෙ වචනං සච්චං සුභතො වානරෙ මයා.

අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානිය,
 න මං තිං ගරහෙය්‍යාසි භොතො වාදො හි තාදිසොති.

තත්ථ උදිරණාති කථා සඛගන්තාති සඛගතියා ජන්තං අභි
 ජානිතං තං තං අභිජාතීං උපගමණෙන, භාවාස මනුවත්තතිති
 භාවෙන අනුවත්තති කරුණෙන් සමපදානං, අකාමාති අකාමෙන
 අතිවජාය, අකරණීයංවාති අකත්තබ්බං පාපකං වා, කරණීයං වාති
 කත්තබ්බං කුසලං වා, කුබ්බතීති කරෙති, කම්බාති කො ඉධ, ඉදං
 වුත්තං හොති තිං අගෙතුවාදී නත්ති ගෙතු නත්ති පච්චයො,
 සත්තානං සඛනිලෙසායාති ආදිදිට්ඨිකො අයං ලොකො සඛගතියා
 වෙව සභාවෙන ව අනුවත්තති පරිණමති තත්ථ තත්ථ සුචද්‍රක්ඛං
 පටිසංවේදෙති, අකාමකොව පාපං වා පුඤ්ඤං වා කරෙතීති වදසි

අයං තච උදිරණං සචෙ තථා එවං සනෙත අකාමරකණීයසමීං
 අත්තනො ධම්මතාය පච්ඤාමානෙ පාපෙ කො ඉධ සතො පාපෙන
 ලිප්පති. සචෙ හි අත්තනා අතනෙන පාපෙන ලිප්පති න කොචි න
 ලිප්පෙය්‍යාති. සො චෙති සො අගෙතුකවාදසංඛාතො තච භාසිතතො
 අත්තොව අත්තොතකොව ධම්මො කල්‍යාණො චෙ න පාපකො
 අගෙතු අපච්චයා සත්තා සංඛිලියානති සුඛදුක්ඛං පටිසංවේදියනතීති
 ඉදං භොතො වචනං සචං චෙ සුභතො වානරෙ මයා කො එත් මම
 දෙසොති අත්තො, චිත්තියාති සමම සචෙති තිං අත්තනො වාදයා
 අපරධං ජාතෙය්‍යාසි න මං ගරහෙය්‍යාසි. කිං කාරණං භොතො
 වාදෙ හි නාදිසො තසමා අයං මම වාදං කරුනීති මං පසංසෙය්‍යාසි.
 අත්තනො පන වාදං අජාතනො මං ගරහසීති.

එව මහාසතො තං නිග්ගණති තිං අපච්චිතො අකාසි.
 සොපි රුජපරිසරිං මඛකුභුතො පත්තකකිකො නිසීදි. මහාසතොපි
 තසා වාදං භිඤ්චො ඉස්සරකරණවාදිං ආමනෙතො තිං ආවුසො
 මං කසමා පරිහසයි යදි ඉස්සරනිමිතවාදං සාරතො පච්චෙසීති
 වතො ආහ.

ඉස්සරෙ සබ්බලොකස්ස සචෙ කපෙපති ජීවිතං,
 ඉද්ධිං බ්‍රහ්මභාවස්සාදි කමමං කල්‍යාණපාපකං,
 නිදෙසකාරී පුරිසො ඉස්සරෙ තෙන ලිප්පති.

සො චෙ අත්තො ව ධම්මො ව කල්‍යාණො න ව පාපකො,
 භොතො චෙ වචනං සචං සුභතො වානරෙ මයා.

අත්තනො චෙ හි වාදයා අපරධං විජානිය,
 න මං තිං ගරහෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි නාදිසොති.

තත් කපෙසති ජීවිතනති සචෙ බ්‍රහ්මා වා අඤ්ඤා වා කොචි
 ඉස්සරෙ තිං කසියා ජීව. තිං ගොරකෙකතාති එවං සබ්බලොකස්ස
 ජීවිතං සංවිදහති විචාරෙති. ඉද්ධිං බ්‍රහ්මභාවස්සාදි ඉති ඉස්සරියාදි
 හෙද ඉද්ධියො ව ඤ්ඤාතිතාසාදිකං බ්‍රහ්මභාවස්සාදි සෙසස්සාදි කල්‍යාණ
 පාපකං කමමං සබ්බං යදි ඉස්සරෙව කපෙපති කරුනි. නිදෙසකාරීති
 යදි තසා නිදෙසං ආණන්තිමෙව සෙසො යො කොචි පුරිසො කරුනි
 එවං සනෙත යො කොචි පාපං කරුනි තසා ඉස්සරෙන කතතො
 ඉස්සරෙව තෙන පාපෙන ලිප්පති. සෙසං පුරිමනෙයෙනෙව වේදිතබ්බං,
 යථා ව ඉධ එවං සබ්බත්.

ඉති අබ්බතොව මුග්ගරං ගහෙත්වා අබ්බං පානෙනො විය ඉස්සර
 කරුණෙනෙව ඉස්සරකරණවාදං භිඤ්චො පුබ්බකතවාදිං
 ආමනෙතො තිං ආවුසො කිං මං පරිහසයි යදි පුබ්බකතවාදං
 සචං මඤ්ඤසීති වතො ආහ.

සචෙ පුබ්බෙකතභෙත්තු සුඛදුක්ඛං නිගච්ඡති,
පොරුණකං කතං පාපං තමෙසො මුඤ්චතො ඉණං,
පොරුණකඉණමොකොඛා කච්චි පාපෙන ලිප්ථති.

සො චෙ අන්තො ච ධම්මො ච කල්‍යාණො න ච පාපකො,
හොතො චෙ චචනං සචං සුභතො වානරො මයා.

අත්තනො චෙති වාදස්ස අපරාධං විජාතිය,
න මං නිං ගරභෙය්‍යාසි හොතො වාදො හි තාදිසොති.

තත් පුබ්බෙකතභෙත්තු පුබ්බෙකතභෙත්තු පුරිමභවෙ කතකම්ම
කාරණෙනෙව. තමෙසො මුඤ්චතො ඉණන්ති යො වධබන්ධාදීති
දුක්ඛං පාපුණාති යදි සො යං තෙන පොරුණකං කතං පාපං තං
ඉද්ධති ඉණං මුඤ්චති එවං සතො මමාපි එස පොරුණකඉණතො
මොකොඛා අන්තෙති මකකටෙ න පුබ්බෙ පරිබ්බාජකො නුභා අහං
මකකටො සමානො මාරොති ඛාදිතො භවිස්සාමි ස්වායං ඉධ
මකකටතං පතොති මයා පරිබ්බාජකතං පතොති මාරොති
ඛාදිතො භවිස්සාති කො ඉධ පාපෙන ලිප්ථති.

ඉති සො තස්සාපි වාදං භිඤ්චා උචේදවාදිං අභිමුඛං කතා
නා ආවුසො තත්ථි දින්නන්ති ආදීති වතා ඉධෙව සතො උච්ඡේදනති
පරලොකගතානාම තත්ථිති මඤ්ඤමානො කසමා මං පරිගසයිති
සතභේදොති. ආහ.

වතුනනංගෙවුපාදය රූපං සලොහාති පාණිනං,
යතො ච රූපං සලොහාති තන්තෙව අනුපගච්ඡති.

ඉධෙව ජවති ජවො පෙච්ච පෙච්ච විතස්සති,
උච්ඡේදනති අයං ලොකො ගෙ බාලා ගෙ ව පණ්ණිතා,
උච්ඡේදමානෙ ලොකස්මිං කච්චි පාපෙන ලිප්ථති.

සො චෙ අන්තො ච ධම්මො ච කල්‍යාණො න ච පාපකො,
හොතො චෙ චචනං සචං සුභතො වානරො මයා.

අත්තනො චෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජාතිය,
න මං නිං ගරභෙය්‍යාසි හොතො වාදො හි තාදිසොති.

තත් වතුනනති පඨවිආදීනං භූතානං රූපනති රූපකඛකො.
තන්තෙවමාති යතො තං රූපං සලොහාති තිරුක්ඛිතකාලෙපි තන්තෙව
නිගච්ඡති ඉමානා තස්ස වාතුමහාභූතිකො අයං පුරිසො යදි කාලං
කරොති පඨවි පඨවිකායං අනුපෙති අනුපගච්ඡති ආපො තෙජෝ
වායො වායොකායං අනුපෙති අනුපගච්ඡති ආකාසං ඉන්ද්‍රියාති
සම්මතනති ආසන්දිපඤ්චමා පුරිසා මහං ආදය ගච්ඡන්ති යාව ආලං
ගතා පද්ධති පඤ්ඤායනති කාපොතකාති අවතීති භවන්ති භස්මනතා
හුතියො දහතුපඤ්ඤාතං යදිදං දතං තෙසං තුච්ඡා මුසා විලාපො ගෙ
කෙපි අත්තිකවාදං වදන්ති බාලාච පණ්ණිතාව කායස්සහෙද උච්ඡේදනති

විනයානති න භොනති පරමමරණාති ඉමං දිට්ඨිං පතිට්ඨාපෙසි. ඉමෙ චාති ඉමහිමි. යෙවං ලොකෙ ජිවෙ ජිවති. පසුබුදු පසුබුදු විනයානති පරලොකෙ නිබ්බිතතසනෙනා ගතිවසෙක ඉධ අනාගතචා. තත්ථෙව පරලොකෙ විනයාති උච්ඡිජ්ජති එවං. උච්ඡිජ්ජමානෙ ලොකාසමිං කො ඉධ පාපෙහි උපපාතිති.

ඉති සො නසාපි වාදං භිද්දිති. බහුවිජ්ජවාදිං ආමනෙතති. කිං. ආපුසො මාතාපිතරෙපි මාරෙතා අත්තනො අත්තො කුණ්ඩලොති ඉමං ලද්ධිං උක්ඛිපිති. විවරනෙතා. කසවා. මං පරිහසයිති වතා ආහ.

ආහු බහවමිධා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිත මානිනො, මාතරං පිතරං හඤ්ඤ අපථා ජෙට්ඨමපි හාතරං, හනෙය්‍ය පුතතදුරෙ ව අත්තො වෙ තාදිසො සියාති.

තත්ථ බහවමිධාති බහවිජ්ජා. අයමෙව වා පාසො. බහවිජ්ජා වරියානං එතං නාම. බාලා පණ්ඩිත මානිනොති බාලා සමානාපි පණ්ඩිතා මයං අත්තනො පණ්ඩිතභාවං පකාසෙස්සාමාති මඤ්ඤමානා පණ්ඩිතමානිනො හුතා එවමාහු. අපථා වෙති සවෙ අත්තනො තථාරූපො කොචි අත්තො සියා න කිඤ්චි පරිවජෙය්‍ය සබ්බං හනෙය්‍යෙවාති වදන්ති. කිමපි තෙසං අඤ්ඤතරෙති.

එවං තස්ස ලද්ධිං පතිට්ඨපෙති. අත්තනො ලද්ධිං පකාසෙනො ආහ.

යස්ස රුක්ඛස්ස ජායාය නිසිදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
න තස්ස සාබං හඤ්ඤෙය්‍ය මිත්තදුබ්බො හි පාපකො.

අථ අත්තෙ සමුප්පනෙත සමුලමපි අබ්බසො,
අත්තො මෙ සමබලොනාපි සුහතො වානරෙ මයා.

අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරධං විජානිය,
න මං කිං ගරුණෙය්‍යාසි භොනො වාදෙ හි තාදිසොති.

තත්ථ අමො බහවිජ්ජ අවහානං පන ආවරියා එවං වණණ යනති අත්තනා පරිභුතවජ්ජායස්ස රුක්ඛස්සාපි සාබං වා පණණං වා න හඤ්ඤෙය්‍ය. කිං භාරණා, මිත්තදුබ්බොති පාපකො. කිං පන එවං වදෙසි. අථ අත්තෙ සමුප්පනෙත සමුලමපි අබ්බසොති මමඤ්ච පාපෙය්‍යන අත්තො අහොසි. තසවා සවෙපෙස මගා හතො තථාපි අත්තො මෙ සමබලොනාපි සුහතො වානරෙ මයාති.

එවං සො නසාපි වාදං භිද්දිති. පඤ්චස්සපි තෙසු අපථවිහාණෙසු නිසිනෙතසු රුජානං ආමනෙතති. මහාරුජ් කිං ඉමෙ පඤ්ච රට්ඨවිලො පකෙ මහාවොරෙ ගහෙතා. විවරසි. අහො බාලො එවරූපානං හි සංසයෙන පුරිසො දිට්ඨධම්මකමපි සමපරිසිකමපි මහාදුක්ඛං පාප භෙය්‍යාති වතා රඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙනො ආහ.

අහෙතුවාදෙ පුරිසො යො ව ඉස්සරකුතතිකො,
පුබ්බෙකතිව උජ්ජිදි යො ම බහවමිධො තරෙ.

එතෙ අසපුරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අපො අඤ්ඤාමපි කාරයෙ,
අසපුරිසසංසග්ගො දුක්ඛවො කවුකුදුගොති.

තත්ථ තාදිසොති මහාරුජ යාදිසා එතෙ පඤ්ඤා දිට්ඨිගතිකා
තාදිසො පුරිසො සගමපි පාපං කරෙය්‍ය යොසං වචනං සුණාති තං
අඤ්ඤාමපි කාරයෙ. දුක්ඛකමාති එවරුපෙති අසපුරිසෙති සද්ධිං
සංසග්ගො පරලොකෙපි ඉධ ලොකෙපි දුක්ඛකමාකවුකුදුගොව හොති
ඉමස්ස පනත්ථස්ස පකාසනත්ථං “යාති කානිච්ඡි තිකධවෙ භයාති
උපපජ්ජන්ති සබ්බාති තාති බාලතො”ති. සුත්තං ආහරිතබ්බං. ගොධ
ජාතක සඤ්ජවජාතක අකිත්තිජාතකාදීති වාගමනේන්ද්‍රීයපතබ්බො.
ඉද්දති ඔපමමදස්සන විසෙක ධම්මදෙසනං වඩෙස්සෙතො ආහ.

උරබ්භරුපෙන බකාසු පුබ්බෙ
අසඬිකිනො අජයුථං උපෙති,
හනත්වා උරණිං අජයං අජඤ්ඤා
විත්වා සසිත්වා යෙන කාමං පලෙති.

තථාවිධෙකෙ සමණබ්‍රාහ්මණාසෙ
ජදනං කත්වා වඤ්ඤායන්ති මනුසො,
අනාසකා ථණ්ඩිල සෙය්‍යකා ව
රජොජලං උකකුටිකප්පධානං.
පරියායභතතඤ්ඤා අපාණකතතං
පාපාචාරා අරහන්තො වදානා.

එතෙ අසපුරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අපො අඤ්ඤාමපි කාරයෙ,
අසපුරිසසංසග්ගො දුක්ඛවො කවුකුදුගො.

යමාහු නත්ථි විරියනති හෙතුඤ්ඤා අපවදනති යෙ,
පරකාරං අත්තකාරඤ්ඤා යෙ තුවජං සම්මවණ්ණස්සං.

එතෙ අසපුරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අපො අඤ්ඤාමපි කාරයෙ,
අසපුරිසසංසග්ගො දුක්ඛවො කවුකුදුගො.

සථෙ ති විරියං නාස්ස කම්මං කල්‍යාණපාපකං,
න භරෙ වඩස්සිං රුජා නපි යත්තාති කාරයෙ.

යස්මා ව විරියං අත්ථි කම්මං කල්‍යාණපාපකං,
තස්මා යත්තාති කාරෙති රුජා භරති වඩස්සිං.

යදි වස්සසනං දෙවො න වස්සෙ න තිමං පතෙ,
උච්ඡිජෙජය්‍ය අයං ලොකො විතස්සෙය්‍ය අයං පජා.

යසමා ව වසානී දෙවො හිමඤ්ඤාපි පුඨියති,
තසමා සසානී පච්චනති රට්ඨඤ්ඤා පලලතෙ විරං.

ගවඤ්ඤා තරමානානං ජ්වහං ගව්ජනී පුඨිතවො,
සබ්බා තා ජ්වහං ගව්ජනනී නෙතෙත ජ්වහං ගතෙ සති.

ඵවමෙව මනුස්සෙසු යො හොති සෙට්ඨසම්මනො,
සො වෙ අධම්මං වරති පගෙව ඉතරා පජා,
සබ්බං රට්ඨං දුක්ඛං සෙති රුජා වෙ හොති අධම්මිනො.

ගවඤ්ඤා තරමානානං උජුං ගව්ජනී පුඨිතවො,
සබ්බා තා උජුං ගව්ජනනී නෙතෙත උජු ගතෙ සති.

ඵවමෙව මනුස්සෙසු යො හොති සෙට්ඨසම්මනො,
සො වෙව ධම්මං වරති පගෙව ඉතරා පජා,
සබ්බං රට්ඨං පුබං සෙති රුජා වෙ හොති ධම්මිනො.

මහාරුක්ඛස්ස ඵලිනො ආමං ජ්ඤති යො ඵලං,
රසඤ්ඤාසු න ජානාති ඛිජඤ්ඤාසු විනස්සති.

මහාරුක්ඛපමං රට්ඨං අධම්මෙන යො පසාසති,
රසඤ්ඤාසු න ජානාති රට්ඨඤ්ඤාසු විනස්සති.

මහාරුක්ඛස්ස ඵලිනො පක්ඛං ජ්ඤති යො ඵලං,
රසඤ්ඤාසු විජානාති ඛිජඤ්ඤාසු න නස්සති.

මහාරුක්ඛපමං රට්ඨං ධම්මෙන යො පසාසති,
රසඤ්ඤාසු විජානාති රට්ඨඤ්ඤාසු න නස්සති.

යොව රුජා ජනපදං අධම්මෙන පසාසති,
සබ්බොසධිති සො රුජා විරුද්ධො භොති ඛතතියො.

තථෙව නෙගමෙ හිංසං යෙ පුත්තා කයවික්ඛයෙ,
ඔජ්ජනබලිකාථෙර ස නොසෙත විරුජ්ඣති.

පහාරවර බෙත්තඤ්ඤා සම්භාමෙ කතනිස්සමෙ,
උසසිතෙ හිංසයං රුජා සබලෙන විරුජ්ඣති.

තථෙව ඉසයො හිංසං සංයමෙ බ්‍රහ්මචාරිනො,
අධම්මචාරි ඛතතියො සො සග්ගෙන විරුජ්ඣති.

යොව රුජා අධම්මවෙයා හරියං ගතනී අදුස්සං,
ලුඤ්ඤං පසවතෙ පාපං පුත්තෙනිව විරුජ්ඣති.

ධම්මඤ්ඤෙර ජානපදෙ නිගමෙසු බලෙසුව,
ඉසයො ව න හිංසෙය්‍ය පුත්තදුරෙ සම්ඤ්ඤෙර.

ස තාදිසො භූමිපති රට්ඨපාලො අකොධනො,
සාමනෙත සම්පකමෙපති ඉන්ද්‍රච අසුරධිපොති.

තත්ථ බිඤ්ඤාසුපුබ්බෙති බිඤ්ඤාසුපුබ්බෙ අසුති නිපාතමත්තං. ඉදං
 වුත්තං හොති මහාරුප පුබ්බෙති එකො උරබ්බරුපො. බිඤ්ඤා අහොසි
 තස්ස තඬුට්ඨං මහාදිසං තං පත සො අනතරසැවති පකිපිතා
 උරබ්බරුපෙන අසඬානො අප්පුටං උපෙති තත්ථ උරභිකඤ්ච
 අජිකඤ්ච අප්ඤ්ච හන්වා යෙන කාමං පලෙති. **තථා විබෙසනති**
 තථා විධා එකං සමන්ත්තමං. පබ්බජ්‍යාලිචෙතන ඡදනං කතා
 අත්තානං ඡාදනං මධුරවචනාදිති තිත්තාමාවිසං නුතා ලොකං
 වඤ්චනති අනාසන්නාති ආදි භෙසං ඡදනස්ස දස්සන්තත්ථ වුත්තං.
 එකච්චෙති මයං අනාසන්නා නිඤ්ච ආහරෙමාති මනුස්සොවඤ්චනති
 අපරෙ මයං එකෙලිසෙය්‍යකාති අඤ්ඤාසං පත රජෝපලං ඡදනං
 අඤ්ඤාසං උකකුටිකපට්ඨානං තෙ ගවජන්තාපි උපපතිතා උකකුටි
 කාව ගවජන්ති අඤ්ඤාසං සත්තාහදස්සාදි වාරිභෝජනසංඛාතං
 පරියාය හත්තඡදනං අපරෙ අපාණකත්තා හොතති. මයං පාණිං
 න පිමාමාති වදන්ති. **අරහන්තො වදන්ති** පාපාමාරු නුතා මයං
 අරහන්තොති වදන්තා විවරන්ති. එකෙති මහාරුප ඉච්චො පඤ්චජනා
 හොනතු අඤ්ඤා වා යාවන්තො දිට්ඨිගතිකා කාමි සබ්බෙපි එතෙ
 අසප්පුරිසා. සමානුති යෙ ආනු යෙ වදන්ති. **සවෙ හී විජිසං නාස්සාති**
 මහාරුප සවෙ ඤ්ඤාසප්පුරිතකං කාසිකවෙතසික විරියං ත හවෙය්‍ය.
 සමමන්ති කල්‍යාණපාපකං කමමපි යදි ත හවෙය්‍ය ත කුරෙති එවං
 සන්තෙ වසිත්තිං වා අඤ්ඤා වා කාරකෙ රුපා න පොසෙය්‍ය. **නපි**
සන්තානිති නපි සත්තභූමකපාසාදිති යන්තාති කාරෙය්‍ය. කිං කාරණං
 විරියස්සවෙව කමමස්ස ව අභාවා. **උච්ඡිප්පස්සාති** මහාරුප යදි
 එත්තකං කාලං තෙව දෙවො වස්සෙය්‍ය නාති මං පුතෙය්‍ය අපි
 කප්පුට්ඨාන කාලො විය අයං ලොකො උච්ඡිප්පස්ස. උච්චෙදවාදිතා
 කපිතතියාමෙන සත උච්චෙදො නාම නත්ති. **පලලතෙති** පාලයති.
ගවිඤ්ඤා කරමානා නති වතස්සො ගාථා රඤ්ඤා බමමදෙසත්තත්ථ
 මෙව වුත්තා. **තථා මහාරුකඬස්සාති** ආදිකා තත්ථ මහාරුකඬස්සාති
 මධුර අච්චරුකඬස්ස. **අබ්බමමනාති** අගතිගමනෙත්ත රසඤ්ඤාස න
 ජානාතිති අබමමිකො රුපා රච්චස්ස රසං ඔජං න ජානාති ආය
 සමපතති. ත ලුහති විකස්සාතිති සුඤ්ඤා හොති මනුස්සා ගාමතිගමෙ
 ඡබ්බෙතා පච්චිකතු. පබ්බතවිසමං හප්පති සුඛාති ආයමුඛාති
 පච්ඡජනති. **සබ්බොසබ්බිති** සබ්බෙති මුලතවපණ්ණප්පථපලාදිති
 වෙව සපටිතවන්තාදිති ව ඔසබ්බෙති විරුද්ධාති ත තාති සමපජ්ජනති
 අබමමිකරඤ්ඤාති පසවි තිරෙජා හොති තස්සා තිරෙජතාය ඔස
 ධානං ඔජං න හොති තාති රෙගං වුපසමෙත්තු. ත සන්තොනාති ඉති
 සො තෙති විරුද්ධො නාම හොති. **තොගමෙති** නිගමිතසි කුටුචිකෙ
 හිංසනො. පිලෙන්නො. **මස පුජානාති** මෙ කසවිකකයෙ යුත්තා
 ආයානං මුඛා පිලිප්පපථවිසමිජා තෙව හිංසනො. **ඔපදනබලි**
කාමෙති තඤ්ඤා තඤ්ඤා යුත්තපදනො. **ගමනාහරණසුඛා** ඔපදනවසෙන
 ඔපදනඤ්ඤාති. **ඡන්දානදසහගාති** ඡන්දානදසහගාති. කරෙන්න

ස භෝගසන්නාති සො එතෙ නිංසනෙතා අබමභිකරුජා ධනට්ඨෙඤ්ඤති පරිභායනෙතා කොසෙත විරුජ්ඣති නාම. පහාරවරවෙතඤ්ඤාති ඉමස්මිං සාතෙ විජ්ඣිත්තුං චිට්ඨනීති එවං පහාරවරතං වෙතතා ජාතනෙත ධනුග්ගහෙ. සබ්බාමෙකකනිස්සමෙති යුද්ධෙසු කතකමෙම මහායොධෙ, උසිසිනෙති උග්ගතෙ පඤ්ඤාතෙ මහාමනෙත. නිංසනෙති එවරුප සයං වා නිංසනෙතා පරෙතිවා නිංසාපෙනෙතා. බලෙනාති බලකායෙන තථාච්චං හි රුජානං අයං බහුපකාරෙ අත්තනො රජ්ජයකෙපි නිංසනී කීමිභිත පන අවෙතති අවසෙසාපියං යොධා විජ්ඣනති යෙව ඉති සො බලෙන විරුද්ධො නාම ගොති. නපෙච ඉසසො නිංසනති යථාච නෙගමාදයො නපෙච එසිතයුණ පබ්බජිතෙ අනෙකාසන පහරණාදීති නිංසනෙතා අබමභවාරි රුජා කායස්සගෙද අපායමෙව උපෙති සග්ගෙති නිබ්බතතිත්තුං න සකෙකානිති සග්ගෙන විරුද්ධො නාම ගොති. හජිසං හනති අදුෂකනති අත්තනො බාහුවජායාය වහ්නිතං පුත්තධිතාති සංවහ්සං සිලවතිං හරියං මිත්තපතිරුපකානං වොරුතං චිචනං ගගෙතො මාරෙති. දුද්දං පසමනෙ පාපනති සො අත්තනො නිරසුපපත්තිං පසවති නිපථාදෙති. පුත්තෙකතිවාති ඉමස්මිං යෙව අත්තතාපෙව අත්තනො පුත්තෙති සද්ධිං විරුජ්ඣතිති.

එවමස්ස සො තෙසං පඤ්ඤාතං ජනානං කථා ගගෙතො දෙවියා මාරිතභාවඤ්ඤා පුත්තානං විරුද්ධභාවඤ්ඤා සනිච්ඡවෙ වොරං චූළාය ගණ්හනෙතාටිය කපෙයි. මහාසනෙතා හි තෙසං අමච්චානං නිග්ගණ්හ නඤ්ඤා ධම්මදෙසනඤ්ඤා දෙවියා තෙති මාරිතභාවස්ස ආචිකරණත්ථඤ්ඤා තත් අනුපුබ්බෙත කථා ආහරිතො මිකාසං කතො එතමත්ථං කපෙයි. රුජා නස්ස චචනං සුචා අත්තනො අපරධං ජාති. අථ නං මහාසනෙතා ඉතො පටිඨාය මහාරුජ එවරුපානං පාපානං කථා ගගෙතො මා පුත එවමකාසිති වතො, ඔවදනෙතා ධම්මඤ්ඤාතෙති ආදිමාහ.

තත්ථ ධම්මඤ්ඤාතෙති මහාරුජ රුජා නාම ජනපදං අබමභිකෙත බලිතා අපිළෙතො ජනපදෙ ධම්මං චරෙය්‍ය සාමිකෙ අස්සාමිකෙ අකරෙතො තෙගමෙසු ධම්මං චරෙය්‍ය අට්ඨානෙ අභිලමෙතො බලෙසු ධම්මං චරෙය්‍ය වධබනිඅනෙකාසපරිභාසෙ පරිහරනෙතා පච්චයෙව තෙසං දෙනො ඉසයො න විහිංසෙය්‍ය, ධිතරෙ පුත්තට්ඨානෙ පතිට්ඨපෙනො පුත්තෙ සිප්පාති සිකධාපෙනො සමමාපරිහරනෙතා හරියං ඉස්සරියවොස්සග්ගඅලභිකාරසමමානනාදීති අනුග්ගණ්හනො පුත්තදරෙ සමඤ්ඤාරය්‍යාති. සනාදිසොති සො නාදිසො රුජා පවෙඤ්ඤා අභිඤ්ඤා ධම්මෙත රජ්ජං කාරෙතො රුජාණාය රුජතෙජන සාමනෙත සබ්බමෙච නාපෙති වාලෙති. ඉඤ්ඤාමාති ඉදං උපමත්ථං චුත්තං, යථා අසුරෙ ජෙතො අභිහවිතො ධිතකාලනො පට්ඨාය අසුරධිපොති සභිධං ගතො ඉඤ්ඤා තෙ අත්තනො සපත්තභූතෙ අසුරෙ කමෙපයි තථා කමෙපතිති.

එවිං මහාසතෙනා රඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙත්වා වත්තාරොපි කුමාරෙ පකෙකාසාපෙත්වා ඔවදිත්වා රඤ්ඤා කතකම්මං පකාසෙත්වා රුජානං බමාපෙත්වා මහාරුජ ඉතො පට්ඨාය අතුලෙත්වා පරිභෙදකානං කථං ගහෙත්වා මා එවරුපං සාහසිකකම්මං අකාසි. තුමොපි කුමාර රඤ්ඤා මා දුබ්භිත්වාහි සබ්බෙසං ඔවාදං අදාසි. අථ නං රුජා ආහ අහං හනොන පුතොනසු ව දෙවියා ව අපරජ්ඣිනොනා ඉමෙ නිස්සාය එතෙසං කථං ගහෙත්වා එතං පාපකම්ම අකාසිං ඉමෙ පඤ්ඤාපි මාරෙමිති. න ලබ්භා මහාරුජ එවං කාතුනති. තෙනති තෙසං හත්ථපාදෙ ජිඤ්ඤාපෙමිති. ඉදංපි න සක්කා කාතුනති. රුජා සාධු හනොනති සමපට්ඨජිත්වා තෙ සබ්බෙස්සගරණේ කත්වා පඤ්ඤාචූලාකරණගඬුලබ්භිතගොමයසිඤ්ඤා තෙති අවමානෙත්වා රට්ඨා පබ්බාපෙසි. බොධිසත්තොපි තත්ථ කතීපාඨං වසිත්වා අප්පමතොනා හොතිති රුජානං ඔවදිත්වා හිමවන්තමෙව ගතත්වා ක්කානාභිඤ්ඤා නිබ්බතොත්වා යාවජ්චං බ්‍රහ්මවිහාරෙ භාවෙත්වා බ්‍රහ්ම ලොකුපගො අහොසි.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිත්වා න භික්ඛවෙ ඉදංතෙව පුබ්බෙපි තථාගතො පඤ්ඤාචායෙව පරප්පවාදම්ඥානොයෙවාති වත්වා ජාතකං සමොධානෙසි. තදා පඤ්ඤා දිට්ඨිගතීකා පුරණකස්ස ප මකඩලිගොසාල පකුඩකච්චාන අජ්නකෙසකම්මල නිගණ්ඨනාථපුත්තා අහෙසුං. පිඨගල සුත්තංවා ආනන්දො, මහාබොධිපරිබ්බාජකො පන අහමෙවාති.

මහාබොධිජානකං.

පඤ්ඤාසනිපාතවණණනා නිට්ඨිතා.

19. 1.

කස්ස සුත්වා සතං දම්මිති ඉදං සත්ථා ජෙතවනෙ විහරන්තො නෙකකම්මපාරම්මං ආරබ්භ කපෙසි. තදා හි භගවා ධම්මසභායං නෙකකම්මපාරම්මං වණණයන්තානං භික්ඛූනං මජ්ඣෙකි නිසිදිත්වා න භික්ඛවෙ ඉදංතෙව පුබ්බෙපි තථාගතො මහාභිතික්ඛමණං නික්ඛන්තො යෙවාති වත්වා අතීතං ආහරි.

අතීතෙ රුජගහෙ මගධරුජා රජ්ජං කාරෙසි. බොධිසත්තො තස්ස අඤ්ඤාමහෙසියා කුච්ඡිසම්මං නිබ්බත්ති. නාමගහණදිවසෙවස්ස අරිඤ්ඤා කුමාරෙති නාමං කරිංසු. තස්ස ජාතදිවසෙයෙව පුරොගිතස්සාපි පුතොනා විජාසි. සොණකකුමාරෙතිස්ස නාමං කරිංසු. තෙ උගොපි එකතොව වසිත්වා වයප්පත්තා උත්තමරූපධරු රූපෙන නිබ්බිසෙසා හුත්වා තක්කසිලං ගතත්වා උග්ගහිතසිත්තා තතො නික්ඛමිත්වා සබ්බ සම්මසිප්පඤ්ඤා දෙසවාරිකාඤ්ඤා ජානිස්සාමාති අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරන්තා බාරුණසිං පත්වා රුජ්ඣ්‍යානෙ වසිත්වා පුත්‍ර දිවසෙ තගරං පවිසිංසු.

තං දිවසඤ්ච එකවෙව මනුස්සා බ්‍රාහ්මණවාචනාං කරිස්සාමාති පායාසං පටියාදෙත්වා ආසනාති පඤ්ඤපෙත්වා ආගච්ඡන්තො තෙ කුමාරෙ දිස්වා සරං පවෙසෙත්වා පඤ්ඤතතාසනෙ නිසිදුපෙසුං. තත්ථ බොධිසත්තස්ස පඤ්ඤතතාසනෙ සුඛං කාසිකවත්ථං අත්ථනං අහොසි. සෞභ්‍යකස්ස රතතකම්මලං, සො නිමිත්තං දිස්වාච අජේච මෙ පිය සහායො අරිඤ්ඤකුමාරෙ බාරණසිරුපා ගවිස්සති මග්ගං සෙතා පතිට්ඨානං දස්සති අඤ්ඤසි. තෙ උගොපි කතහත්තකිට්ඨා උග්ගාන මෙව අගමංසු. තදු බාරණසිරුඤ්ඤ කාලකතතස්ස සත්තමො දිවසො හොති අපුත්තකං රුජකුලං අමච්චාදයො ව සිසං නහාත්වා සනාති පතීත්වා රජාරහස්ස සනාතිකං ගමිස්සති පුස්සරථං යොජෙත්වා විස්සරේසුං. සො නගරං නිකම්භිත්වා අනුපුබ්බන්ත උග්ගානං ගන්ත්වා උග්ගානආරෙ නිවත්තීත්වා ආරෙහණසජේච හුත්වා අට්ඨාසි.

බොධිසත්තො මහලසිලාපට්ටෙ සසිසං පාරුපිත්වා නිපජ්ඣ, සෞභ්‍යකකුමාරෙ තස්ස සනාතිකෙ නිසිදි, සො තුරිග්ගදං සුත්වා අරිඤ්ඤ පුස්සරථො ආගච්ඡති. අජේස රුජා හුත්වා මම සෙතා පතිට්ඨානං දස්සති න බො පත මග්ගං ඉස්සරියෙනත්ථො එතස්මිං ගතෙ නිකම්භිත්වා පබ්බජිස්සාමිති වින්තොත්වා එකමන්තෙ පටිච්ඡන්තෙ අට්ඨාසි. පුරෙහිතො උග්ගානං පටිසිත්වා මහාසත්තං නිපන්නකං දිස්වා තුරිග්ගාති පග්ගණ්ණාපෙසි. මහාසත්තො පබුජ්ඣත්වා පරිවත්තීත්වා ථොකං නිපජ්ඣත්වා උට්ඨාය සිලාපට්ටෙ පලුච්ඡන්ත නිසිදි. අථ නං පුරෙහිතො අඤ්ජලිපග්ගණ්ණිත්වා ආග රජං තෙ දෙව පාපුණාතීති. කිං අපුත්තකං රුජකුලනති. එවං දෙවතී, තෙත්ති සාගුති. අථ නං තත්ථොව අභිසිඤ්ඤාත්වා රථං ආරෙපෙත්වා මහන්තො පරිවාරෙන නගරං පවෙසෙසුං. සො නගරං පදකම්භං කත්වා පාසාදං අභිරුති. සො යසස්ස මහන්තාය සෞභ්‍යකකුමාරං න සරි. සොපි තස්මිං නගරං පටිවෙඨි ආගන්ත්වා සිලාපට්ටෙ නිසිදි. අථස්ස පුරතො බක්ඛිනා පමුත්තං සාලරුකන්තො පණ්ණුපලාසං පති සො තං දිස්වාච යථෙවෙ තං තථා මමපි සරිරං ජරං පත්වා පතීස්සති අතිච්චාදිවසෙන විපස්සනං පට්ඨපෙත්වා පවෙච්ඡාබොධිං පාපුණි. තං බණ්ඤෙඤ්ඤවස්ස ගිහිලිභිගං අන්තරධාසි පබ්බජිතලිභිගං පාතුරහොසි. සො නන්දිති පුතබ්බවොති උදනං උදනෙනොතා නන්දමුලකපබ්බාරං අගමාසි.

මහාසත්තොපි වත්තාලිසමන්තානං සංවච්ඡන්තං අවචයෙන සරිත්වා කතං හු බො මෙ සහායො සෞභ්‍යකොති සෞභ්‍යකං පුතපුතං සරන්තොපි මග්ගං සුතොවා දිට්ඨොවාති වත්තාරං අලභිත්වා අලුච්ඡන්ත මහාතලෙ රුජපලුච්ඡන්ත නිසින්නො ගක්ඛබ්බතාටකතවච්ඡිතාදිති පරිවුත්තො සමපත්තිං අනුභවන්තො යො මෙ කස්සවි සනාතිකෙ සුත්වා අසුකට්ඨානෙ තාම සෞභ්‍යකො වසතීති ආවිකම්භස්ස නස්ස සතං දස්සාමි යො සාමං දිස්වා ආරෙවෙස්සති තස්ස සහස්සනාති එකං උදනං අභිසංචිත්වා ගිතවසෙන උදනෙනොතා පඨමං ගාමමාග.

කසු සුඛා සතං දමම් සහස්සං දට්ඨ සොණකං,
කො මෙ සොණකමකඛාති සහායං පංසුකිලිතනති.

අටස්ස මුඛතො ලුඤ්ඤාති විය ගහෙනා එකා නාටකිජී ගීතං
ගායි අටඤ්ඤා අටඤ්ඤාති අමහාකං රඤ්ඤා පියගීතනති සබ්බා
ඕරෙඛා ගායිංසු. අනුකකමෙන නගරවාසිනොපි ජාතපදපි තමෙව
ගීතං ගායිංසු. රුජාපි පුතපුතං තමෙව ගීතං ගායති. පණණාස
මත්තානං සංවච්ඡරුනං අවමයෙන පතස්ස බහු පුතතඨිතරෙ අහෙසුං.
ජෙට්ඨපුතො දීඝානුකුමාරෙ නාම අහොසි.

තද්ද සොණකපට්ටකබුද්ධො අරිඤ්ඤාජානං දට්ඨකාමො
ගච්ඡාමිස්ස කාමෙසු ආදීනවං තෙකබ්බෙම ව ආතිසංසං කපේතා
පබ්බජ්ජනාකාරං කරෙමිති විනෝතා ඉද්ධියා ආකාසෙතාගතවා
උය්‍යානෙ නිසීදි. තද්ද එකො සත්තවස්සිකො පඤ්චවුලකකුමාරකො
මාතර පභිතො ගතවා උය්‍යානපවතෙ දුරුති උඤ්ඤාතො
පුතපුතං තං ගීතං ගායි.

අට්ඨං පට්ටකබුද්ධො පකෙකාසිවා කුමාරක ත්වං කථං අඤ්ඤං
අගාසිවා එකමෙව ගීතං ගායසි. කිං අඤ්ඤං න ජාතාසිති පුච්ඡි.
ජාතාමි හතෙන අමහාකං රඤ්ඤා ඉදමෙව පියං තෙන නං පුතපුතං
ගායාමිති. එතස්ස පත තෙ ගීතස්ස පටිගීතං ගායතො කොචි දිට්ඨ
පුබ්බොති. න දිට්ඨපුබ්බො හතෙනති. අහං තං සිකඛාපෙස්සාමි
සකඛිස්සසි රඤ්ඤා සනතිකං ගතවා පටිගීතං ගායිතුනති ආම
හතෙනති. අටස්ස සො පටිගීතං ආවිකඛනො මසං සුඛාති ආදිමාහ.
උග්ගණ්ණාපෙචා ව පත තං උය්‍යානපෙසි ගච්ඡ කුමාරක ඉමං පටිගීතං
රඤ්ඤා සද්ධිං ගායාති රුජා තෙ මහනතං ඉස්සරියං දස්සති කිතො
දුරුති වෙගෙන යාමිති.

සො සාමුද්ධි පටිගීතං උග්ගණ්ණිවා වඤ්ඤා හතෙන යාවාහං
රුජානං ආතෙමි නාව ඉධෙව හොථාති වතා වෙගෙන මාතුසනතිකං
ගතවා අමම් බ්බපං මං නහාපෙචා අලඛකරෙථ අජ්ජ තං දළිඳු
භාවතො මොවෙස්සාමිති වතා නහාතමණිතො රුජආරං ආගතවා
අය්‍ය දෙවාරික එකො දුරකො තුලෙහති සද්ධිං පටිගීතං ගායිස්සාමිති
ආගතවා ආරෙ සිතොති රඤ්ඤා ආරෙවෙතිති ආහ. සො වෙගෙන
ගතවා රඤ්ඤා ආරෙවෙසි. රුජා ආගච්ඡතුති පකෙකාසාපෙචා
තාත ත්වං මයා සද්ධිං ගීතපටිගීතං ගායිස්සාමිති ආහ. ආම දෙවාරි.
තෙති ගායස්සති. දෙව ඉමස්මිං යානෙ න ගායාමි. නගරෙ පත
භෙරිඤ්ඤාපෙචා මහාජනං සනතිපාතාපෙථ. මහාජනමජෙක
ගායිස්සාමිති. රුජා තථා කාරෙචා අලඛකතමණිකපෙ පලලකමජෙක
නිසීදිතො තස්ස අනුරූපං ආසනං යපෙචා ඉද්ධි තව ගීතං ගායස්සති
ආහ. දෙව තුමෙන නාව ගායථ අථාහං පටිගීතං ගායිස්සාමිති. තතො
රුජා පඨමං ගායතො ගාථමාහ.

කසු සුඛා සතං දමම් සහස්සං දට්ඨ සොණකං,
කො මෙ සොණකමකඛාති සහායං පංසුකිලිතනති.

තත් සුඛානි අසුකට්ඨානෙ නාම තෙ පියසභායො සෞභ්‍යකො
වසනීති තස්ස වසනට්ඨානං සුඛා ආරොවෙනත්තස්ස කස්ස සතං දමමි.
දමසුනි අසුකට්ඨානෙ නාම මයා දිට්ඨොති දිස්වා ආරොවෙනත්තස්ස
කස්ස සත්තං දමමිති.

එවං රඤ්ඤ පට්ඨං උද්‍යනගාථාය ගීතාය පඤ්චවුලක
දුරකෙන පටිගිතභාදං පකාසෙනෙතා සථා අභිසම්මුද්ධො හුත්වා
ඉමා දො ගාථා අභාසි.

අප් චුචි මාණවකො දහරෙ පඤ්චවුලකො,
මග්ගං සුඛා සතං දෙති සත්තං දට්ඨි සෞභ්‍යකං,
අහං සෞභ්‍යකමනිස්සං සභායං පංසුකිත්‍රිතනති.

තෙන වුත්තගාථාය පන අයමන්ථො. මහාරුජ යං තං සුඛා
ආරොවෙනත්තස්ස සතං දමමිති වදසි. තචපි මග්ගමෙව දෙති යං දිස්වා
ආරොවෙනත්තස්ස සත්තං දමමිති වදසි. තචපි මග්ගමෙව දෙති අහං
තෙ පියසභායං ඉදුනෙව පච්චකක්කොව අයං සෞභ්‍යකොති
ආචික්කියානති. ඉතො පරං සුච්ඤ්ඤායාමෙව. සම්මුද්ධගාථා පාළි
තයෙනෙව වෙදිතබ්බා. තං සුඛා රුජා අහ.

කතරුමිං සො ජනපදෙ රට්ඨොසු නිගමෙසු ව,
කත් තෙ සෞභ්‍යකො දිට්ඨො නං මෙ අක්කාති පුට්ඨතොති.

කුමාරෙ අහ.

තචෙව දෙව විජ්ජෙන තචෙවුය්‍යානභුමියා,
උජ්චංසා මහාසාලා නිලොභාසා මනොරමා.
තිට්ඨනති මෙසසමානා රමමා අඤ්ඤාදානිසසිතා,
තෙසං මූලගමිං සෞභ්‍යකො ක්කායති අනුපාදනො,
උපාදනෙසු ලොකෙසු දය්‍යමානෙසු නිබ්බුතොති.
තනො ව රුජා පායාසි සෙනාය වතුරඞ්ගියා,
කාරාපෙත්වා සමං මග්ගං අගමා යෙන සෞභ්‍යකො.
උය්‍යානභුමිං ගන්ත්වාන විචරන්තො බ්‍රහ්මවනෙ,
ආසිතං සෞභ්‍යකං දක්ඛි දය්‍යමානෙසු නිබ්බුතනති.

තත් උජ්චංසාති උජ්චකිං. මහාසාලාති මහාරුක්කා. මෙස
සමානාති නිලමෙසසදිසා. රමමාති රමණීයා. අඤ්ඤාදානිසසිතාති
සාධාති සාධං. මූලෙති මූලං. සංසිඛිත්වා ගීතා. තෙසනති තෙසං.
එවරුපානං තච උය්‍යානවනෙ සාලානං හෙට්ඨා. ක්කායනීති ලක්ඛණුප
නිජ්ඣානආරම්භණුපනිජ්ඣානසංඛාතෙති ක්කාතෙති ක්කායති. අනු
පාදනොති කාමුපාදනවීරතිතො. දය්‍යමානෙසුති එකාදසති අගනිති
දය්‍යමානෙසු සත්තෙසු. නිබ්බුතොති තෙ අගනී නිබ්බාපෙත්වා
සිත්තලෙක හදයෙන ක්කායමානො තච උය්‍යානෙ මඞ්ගලසාලරුක්කමූලෙ
සිලාපට්ටෙ නිසින්නො එස තෙ සභායො කඤ්චනපට්ටො විය සොහ

මානෝ පටිමානෙතීති. නනොමාති භික්ඛවෙ තතො සො අරිඤ්ඤමො
රුජා තස්ස වචනං සුත්වා භොණකපච්චෙකවුත්ථං පසයිස්සාමිති
වතුරඛිනිතියා සෙනාය නික්ඛමි. විවරණොති උජ්ජකමෙව අගනම්,
තස්මිං මහතො වතසණ්ඨ විවරනො තස්ස සන්තිකං ගතවා තං
ආසිනං අදුක්ඛි. සො තං වැදිත්වා එකමන්තං නිසිදිත්වා අත්තනො
කිලෙසාභිරතත්තා තං කපණොති මඤ්ඤමානො ඉමං ගාථමාහ.

කපණොවතායං භික්ඛු මුණ්ඤා සඛ්ඛාපිපාරුතො,
අමාතිකො අපිතිකො රුක්ඛමුලයම් කියායතීති.

තත්ථ ක්‍රියාමතීති නිමමාතිකො නිපිතිකො කාරුඤ්ඤපථෙනාව
කියායතීති.

ඉමං වාක්‍යං නිසාමෙත්වා සොණකො එතදවුචි,
න රුජ කපණො භොති ධම්මං කායෙන ථස්සයං.

යොධ ධම්මං නිරං කත්වා අධම්මං අනුවත්තති,
ස රුජ කපණො භොති පාපො පාපපරායණොති.

තත්ථ ඉමන්ති තස්ස කිලෙසාභිරතස්ස පබ්බජ්ජං අරොවෙනස්ස
ඉමං පබ්බජ්ජාගරහවචනං සුත්වා. එතදවුචිති පබ්බජ්ජාය ගුණං
පකාශෙනො එතං අවුචි. එස්සස්සන්ති එස්සයෙනො. යෙන අරියමස්ස
ධම්මො නාමකායෙන චුසිතො සො කපණො නාම න භොතීති
දස්සෙනො එවමාහ. නිරං කත්වා අත්තනාවතො නිගරිත්වා. පාපො
පාපපරායණොති සයං පාපානං කරණෙන පාපො අඤ්ඤසම්පි
කරෙනත්තං පතිට්ඨාභාවෙන පාපපරායණොති.

එවං සො බොධිසත්තං ගරහී. බොධිසත්තො අත්තනො ගරහිත
භාවං අජානනො විශ් සුත්වා නාමගොතනං කපේත්වා තෙන සද්ධිං
පටිසන්තාරං කරුණොතො ගාථමාහ.

අරිඤ්ඤමොති මෙ නාමං කාසිරුජාති මං විදු,
කච්චි භොතො සුඛසෙය්‍යා ඉධ පත්තස්ස සොණකාති.

තත්ථ කච්චිති අමාකං තාව න කිඤ්චි අථාසුකං භොතො පත
කච්චි ඉධ පත්තස්ස ඉමස්මිං උය්‍යානෙ වසනො සුඛවිහාරොති පුච්ඡති.

අථ නං පච්චෙකවුද්ධො මහාරුජ න කෙවලං ඉධ අඤ්ඤත්‍රාපි
වසන්තස්ස මම අථාසුකං නාම නදීති වත්වා තස්ස සමණභද්‍රක ගාථා
නාම ආරහී.

සද්ධි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
න තෙසං කොට්ඨ මපෙනති න කුලහිං න කලොපියං,
පරතිට්ඨිතමෙසානා තෙන යාපෙනති සුබ්බතා.

දුතියමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
අනවජ්ජපිණ්ඤා භොත්තබ්බො න ව කොචුපරොධිති.

තතියමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
තිබ්බුතපිණේවා භොත්තබ්බො න ච නොවුපරොධති.

වතුන්මපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
මුත්තස්ස රටෙහි වරතො සභේභා යස්ස න විජ්ජති.

පඤ්චමමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
නගරමති දය්‍යමානමති නාස්ස කිඤ්චි අදය්‍යම.

ජට්ඨමමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
රටෙහි විලුමපමානමති නාස්ස කිඤ්චි අගාරම.

සත්තමමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො
වොරෙහි රක්ඛිතං මග්ගං යෙ වඤ්ඤෙ පරිපජ්ඣිතා,
පත්තවිවරමාදාය සොඤ්චි ගච්ඡති සුඛමනො.

අට්ඨමමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
ගං යං දිසං පක්කමති අනපෙකෙතොව ගච්ඡතිති.

තන්හ අනාගාරස්සාති මහාරජ් ඝරවාසං පභාය අනගාරියභාවං
පත්තස්ස අධනස්ස අකිඤ්චනස්ස භික්ඛුනො සබ්බකාලං හද්‍රමෙව.
න භොග්‍යනති මහාරජ් තෙසං අධනානං භික්ඛුනං න නොට්ඨාගායෙර ධන
ධඤ්ඤති ඔපෙනති න කුමතියං න පවජ්‍යං තෙ පන සුඛමනා. පර
තිවිසිතනති පරෙසං ඝරෙ පක්කමාහාරං සඤ්ඤාපිපාරුතා කපාලමාදාය
ඝරපටිපාටියා එසත්තා පරිසෙසත්තා තෙන තතො ලභොත පිණේඛිත
තං ආහාරං නවත්තං පාරිකුලානං වසෙන පච්චවෙකඛිනො පරි
භුඤ්ඤා ජීවිතවුත්තිං යාපෙනති. අනවජ්ජපිණේඛා භොත්තබ්බොති
වෙජ්ජකමාදිකාය අනෙසනාය වා කුහනාලපනා තෙමිත්තිකතා
තිපෙපසිකතා ලාභෙනලාභංතිජ්ඣිංසනතාති එවරුපෙන මිච්ඡා
ජීවෙන වා උපපාදිතා වත්තායෙ පච්චයා ධම්මෙන උපපාදිතාපි අපච්ච
වෙකඛිනො පරිභුත්තා සාවජ්ජපිණේඛානාම. අනෙසනං පන පභාය
මිච්ඡාජීවං වජ්ජෙතො ධම්මෙන සමෙන උපපාදිතා පරිඝඤ්ඤායොතිසො
ච්චරං පරිසෙවමිති වුත්තනගෙනෙව පච්චවෙකඛිනො පරිභුත්තා අන
වජ්ජපිණේඛානාම. යෙන එවරුපොඅනවජ්ජපිණේඛා භොත්තබ්බො,
පරිභුඤ්ඤාතබ්බොයඤ්ච එවරුපං අනවජ්ජපිණේඛා භුඤ්ඤානං පච්චයෙ
තිස්සාය කොචි අපාමත්තකොපි කිලෙසො න උපරොධති න පිලෙති
තස්ස දුතියමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනොති. තිබ්බුනොති
පුටුරුතභික්ඛුනො ධම්මෙන උපාත්තපිණේඛාපි පච්චවෙකඛිනො
පරිභුඤ්ඤාමානො තිබ්බුතපිණේඛානාම. එකත්තතො පන බිණ්ණසවස්ස
පිණේඛාව තිබ්බුතපිණේඛා නාම තිං කාරණං සො හි ථෙය්‍යපරිභොගො,
ඉණ්පරිභොගො දායජ්ජපරිභොගො සාමිපරිභොගොති ඉමෙසු වතුසු
පරිභොගෙසු සාමිපරිභොගවසෙන තං පරිභුඤ්ඤාති තණ්හාය දායකං
අතීතො සාමි හුතො පරිභුඤ්ඤාති න තං තප්පවට්ඨො කොචි අපාමත්ත

කොපි කිලෙසො උපරෙධතිති. මුත්තං රට්ඨ වරතොති උපට්ඨාන
 භුලාදිසු අලග්ගමානසං ඡින්නවලාගකං විය රුහුමුඛා පමුත්තං
 විමලවන්දමණ්ඩලං විය ව යං ගාමනිගමාදිසු වරතං රුහ
 සඛාදිසු එකොපි සඛො නපි. එකවොති කුලෙති සංසට්ඨා
 විහරති සහසොකී සහනදී එකවො මාතාපිතුසු අලග්ගමානසො
 විහරති කොරුනගරගාවාසී දහරෙවිය එවරුපං පුට්ඨ්ථනං
 හදුමෙව. නාං කිංකරිතියොති බහුපරිකාරො හොති සො මා මෙ
 වොර පරිකාරො හරිංසුති අතිරෙකාති විවරදීති අනෙතානගරෙ
 උපට්ඨානකුලෙ තිකම්පති අථ නගරමති දග්ගමානෙ අසුකකුලෙ නාම
 අගති උට්ඨිතොති සුත්වා සොවති කිලමති එවරුපං හදුං නාම නපි.
 යො පන මහාරජ සකුණවතං නාම පුරෙති කායපට්ඨාන
 පරිකාරොව හොති භංගාදිසං න කිංකරිතියොති අදංගං තෙතං
 පඤ්චමපි හදුමෙව. විලම්බමානමති විලම්බමානමති. අය මෙව වා
 පායො. අභාරථාති යථා පබ්බතගහණාදීති නිකම්පති රථං විලම්බ
 මානසු වොරසු බහුපරිකාරං අනෙතාගාමෙ යපිතං විලම්බති.
 තීහරති. හථා යං අධනං කායපට්ඨානපරිකාරං න කිංකරි
 අභාරථ නං ඡට්ඨමපි හදුමෙව. ඝං වන්දෙති පටිපට්ඨිතාති යෙ ව
 අඤ්ඤාපි තෙසු තෙසු යානෙසු සුඛකගහණාදිය යපිතා පටිපට්ඨිතා
 තෙති ව රක්ඛං පතනවිවරනා වොරතං අනුපකාරං සුඛිකානං
 අසුඛකාරං මතතිතාපතනෙකෙව කතදළුතිකම්පරිකාරං පංසු
 කුලවිවරෙකෙව අපඤ්ඤාති කායබ්බතපරිකාරං වන්දෙති විවාසිපතනා
 විකාතිවාසි සබ්බෙති අට්ඨපරිකාරො කායපට්ඨාන කතා මහං
 පටිපත්තො කෙනපි අවිහෙසියමානො සොපි ගච්ඡති තෙතං
 සතතමපි හදුමෙව. අනපෙකොව ගච්ඡති කායපට්ඨානො අති
 රෙකං විහාරෙ පටිසාම්භංගං කංකරිතියොති පරිකාරං අභාවා වස
 නට්ඨානං නිවහතිතාපි න මලොකෙති යං දිසං ගතකාමොහොති
 හං ගච්ඡෙනො අනපෙකොව ගච්ඡති අනුරුධපුරං නිකම්පති පුපා
 රමෙ පබ්බජිතානං විහාරං කුලපුත්තානං වුසිත්තරෙ විය.

ඉති සොණකපච්චෙකඤ්ඤො අට්ඨ සමණහදුකාති කපෙසි.
 තතො උත්තරි පන සතමපි සහසංසමි අපරමාණාති සමණහදුකාති
 එස කපෙසුං සමන්තොයෙව රජා පන කාමාභිරතතතාය තස්ස කථං
 පච්ඡිදිති මග්ගං සමණහදුකෙති අන්තො නපිති අත්තනො කාමාභි
 මුත්තං පකාසෙනො අහ.

බහුති සමණහදුකාති යෙ ත්වං භික්ඛු පසංසයි,
 අහඤ්ඤො භික්ඛො කාමෙසු කථං කාමාමි සොණක.
 පියා මෙ මානුසා කාමා අපො දිබ්බාපි මෙ පියා,
 අථ කෙන හු වණ්ණෙන උභො ලොකෙ ලභාමහසෙති.

තත්ථ වණ්ණෙනාති කාරණෙන.

අථ නං පච්චෙක ඤ්ඤො අහ.

කාමෙසු ගිඤ්ඤා කාමරතා කාමෙසු අභිමුච්ඡිතා,
තරු පාපානී කන්ධාන උපපජ්ජන්ති දුග්ගතිං.

යෙ ව කාමෙ පහන්ධාන නික්ඛන්තා අකුතොභයා,
එකොදිභාවාධිගතා න තෙ ගච්ඡන්ති දුග්ගතිං.

උපමනෙත කරිස්සාමි තං සුඤ්ඤාති අරිත්තම,
උපමායපිධෙකවෙච්ඡ අත්ථං ජාතන්ති පණ්ණිතා.

ගඛ්භාය කුණ්ඨං දිස්වා චුග්ගමානං මහණණ්ණවෙ,
වායසො සමචින්නෙති අපපසෙද්දා අවෙනසො.

යානඤ්ච වතිදං ලඤ්ඤා භක්ඛෙතොවායං අනපපකො,
තත්ථ රතතිං තත්ථ දිවා තත්ථෙව නිරතො මනො.

බාදං නාගස්ස මංසානි පිචං භාගිරසොදකං,
සමපස්සං වතවෙනසානි න පලෙත්ථ විහංගමො.

තඤ්ච ඔතරණී ගඛ්භා පමත්තං කුණ්ඨපෙ රතං,
සමුද්දං අජ්ඣගාහාසි අගති යත්ථ පක්ඛිනං.

සො ව භක්ඛපරික්ඛිණො උපපතිත්වා විහංගමො,
න පච්ඡන්තො න පුරන්තො නුතතරං නොපි දක්ඛිණං.

දීපං සො න අජ්ඣගෙද්දී අගති යත්ථ පක්ඛිනං,
සො ව තත්ථෙව පාපත්ථ යථා දුබ්බලකො තථා.

තඤ්ච සාමුද්දිකා මච්ඡා කුච්ඡිලා මකරු සුසු,
පසංයාකාරු බාදිංසු එත්ථමානං විපක්ඛිකං,

එවමෙව තුචං රුජ යෙ වෙදෙද්ද කාමගිඤ්ඤානො,
ගිඤ්ඤි වෙ න වමිස්සන්ති කාකපසෙද්දාය තෙ විදු.

එසා තෙ උපමා රුජ අත්ථසත්ථස්සනී කතා,
ත්ථං ව පසෙද්දායසෙ තෙන යදි කාහසි වා නවාති.

තත්ථ පාපානීති මහාරුජ තඤ්ච කාමගිඤ්ඤා තරු ව කාමෙ
නිස්සාය කායදුච්චිතාදීනි පාපානී කන්ධා යත්ථ සුපිනනෙතපි දිබ්බා ව
මානුසිකා ව කාමා න ලබන්ති තං දුග්ගතිං උපපජ්ජන්ති අත්ථො.
පහන්ධානාති ඛෙලපිණ්ණං විය පහාය. අකුතොභයාති රුගාදිසු
කුතොව අනාගතභයා. එකොදිභාවාධිගතාති එකොදිභාවං එක
විහාරිකතං අභිගතා. න තෙති තෙ එවරුපා පබ්බජිතා දුග්ගතිං
න ගච්ඡන්ති. උපමනෙතති මහාරුජ දිබ්බමානුසංකෙ කාමෙ
පත්ථෙන්නස්ස හත්ථිකුණ්ඨපෙ පටිබ්බකාකසදිසස්ස තච එකං උපමං
කරිස්සාමි තං සුඤ්ඤාති අත්ථො. කුණ්ඨපෙති හත්ථිකලෙඛරං.
මහණණ්ණවෙති ගමිතිරපුපුලෙ උදකෙ. එකො කීර මහාවාරණො
ගඛ්භානීරෙ වරන්තො ගඛ්භාය පතිත්වා උතතරිත්ථං අසංකෙතන්තො

තනේව මනෝ ගම්‍යාය වුයි. තං සක්‍යයෙන වුතනං. වාසසොති
 ආකාශෙන ගව්‍යතො ඵනො කාතො. සානස්ස චිත්තනි සො ඵවං
 විනොදො තත් තිලිසිනි. ඉදං ගජියානං ලභං. ඵත් තිසිනො
 සුඛං වරිසාමි අයමෙව ව අනපපතො හතොති ගවිසාති ඉදති
 මයා අස්සදුගු ගනතුං න වට්ඨති සනතිට්ඨානමකාසි. **නාදා රතනිනි**
 තස්ස රතනිඤ්ච දිවා ව තනේව මනෝ අභිරතො අහොසි.
 න පලෙස්ථාති න උපපතිනි පක්කාමි. **ඔනරණීති** සමුද්දතිමුඛි
 ඔතරමානා. **ඔහාපිණීති** පාඨො. සං සමුද්දතිමුඛි අවහාරණීති
 අනේවා. අග්නිසස්ථාති සමුද්දමජ්ඣං සක්‍යායාහ. හතඤ්ජනිකොති
 පරික්කිණ්හකො. උපපතිනාති බිණෙ වමෙව මංසෙව අට්ඨසඛ්‍යාවො
 උමිවෙගහිනො. උදකෙ නිමුජ්. අථ සො කාතො උදකෙ
 පතිට්ඨාතු: අසකොතොනො උපපති ඵවං උපපතිනාති අනේවා. අග්නි
 සස්ථ පක්කිනාති යසම්. සමුද්දමජ්ඣං පක්කිනං අගති තත් සො
 ඵවං උපපතිනො පටිමදිසං ගනනි තත් පතිට්ඨං අලභිනි තනො
 පුරපිමං තනො උතතරං තනො දක්කිණ්නාති වතස්සොපි දිසා
 ගනනි. අතතනො පතිට්ඨානං න අජ්ඣගස්ස නාගිගස්සති අනේවා.
 අථ වාසසො ඵවං උපපතිනි පටිමදිසු ඵකෙකං දිසං ආගස්සි. දිපං
 පන නාජ්ඣගමාති ඵවමෙව අනේවා දට්ඨබ්බො. පාපස්ථාති පතිනො.
 සථා දුබ්බලකොති යථා දුබ්බලකො පතෙය්‍ය තපේව පතිනො. සුසුති
 සුසුනාමකා වණ්ණමච්ඡා. සසසනකාග්නි අතිව්ච්ඡානකං යෙව බලකකා
 රෙන. විපක්කිනාති විදායනපක්කිනං. ගිද්ධා වෙ න වමිසානාති යදි
 ගිද්ධා සුනි කාමෙ න වමිසානාති න ඡබ්බෙය්‍යනාති. **කාතපසාදසා**
නොති කාතස්ස සමානපසාදසා ඉති නො වුද්ධාදයො පසාදිතා විදු විදනාති
 ජාතනාති අනේවා. අනිසංසරණීති **කාතාති** අනිපකාසිකා කතා.
චිත්තෙව පසාදසාසෙති පසාදසාසෙති. ඉදං වුතනං ගොති- මහාරුජ
 මයා භිතකාමෙන තව ඔවාදෙ දිනො තං පන තිං යදි කාතසි
 දෙවලොකෙ නිබ්බතියාසි යදි න කාතසි කාමපබ්බෙ නිමුග්ගො
 ජිවිතපරිශොසානෙ. නිරයෙ නිබ්බතියාසිති ඵවං තිමෙව තෙන
 කාරණෙන සංගො වා නිරයෙ වා පසාදසාසෙති අහං පන සබ්බ
 හවෙති මුතොනො අපපටිසක්කිකොති. ඉමං පනස්ස ඔවාදං දදනොන
 පවෙකබුද්ධො නදි දසියිතා තාය වුග්ගමානං ගජිකුණපං දසියිතං
 කුණපවාදකො කාතො දසියිතො තස්ස කුණපං බාදිතා පාණීයං
 පිවනකාලො දසියිතො රමණීයවනසංඝායා දසියිතකාලො දසියිතො
 කුණපස්ස නදියා වුග්ගමානස්ස සමුද්දප්පවෙසො දසියිතො සමුද්ද
 මජ්ඣං කාතස්ස ගජිකුණපෙ පතිට්ඨං අලභිනි විනාසං පනත
 කාලො දසියිතො. තත් නදි විය අනමතොසො සංසාරෙ දට්ඨබ්බො
 නදියා වුග්ගමානං ගජිකුණපං විය සංසාරෙ පඤ්චකාමගුණො. කාතො
 විය බාලපුත්ර්ජනො කාතස්ස කුණපං බාදිතා පාණීයං පිවනකාලො
 විය පුත්ර්ජනස්ස කාමගුණෙ පරිභුක්තො සොමනස්සිකකාලො
 කාතස්ස කුණපෙ ලග්ගස්සෙව රමණීයවනසංඝායා දසියිතං විය

පුද්ගලිකයා කාමගුණෙන් ලග්‍ගයෙහි සවණවසෙන අවස්ථාවේදී ආරම්භයෙහි, කුණපෙ සමුද්‍රං පවිට්ඨ කාකයා පතිට්ඨං ලභිතුං අසකෙකානතයා විනාසං පත්තකාලො විය බැලුපුද්ගලිකයා කාමගුණතිඛිණියා පාපපරායණයා කුසලධර්මෙ පතිට්ඨං ලභිතුං අසකෙකානතයා මහාතිරයෙ විනාසං පත්ති දට්ඨබ්බං. එවමයා පවෙකක්‍රද්‍රෝ ඉමාය උපමාය ඔවාදං දන්වා ඉද්ධි තමෙව ඔවාදං පිරං කන්වා පතිට්ඨපෙතුං ගාථමාහ.

එකවාචමපි ද්‍රෝවාචං හණේය අනුකම්පනො,
තතුතනරිං ත භාසෙයා දුසො අයායා සන්තිකෙති.

තත් න භාසෙයාති වචනං අගණ්‍යනතයා හි තතො උත්තරිං භාසමානො සාමිකයා සන්තිකෙ දුසො විය හොති දුසො හි සාමිකෙ කථං ගණ්‍යනෙති අගණ්‍යනෙති කථෙතියෙව. තෙන වුත්තං නතුතනරිං න භාසෙයාති.

එවං වන්වා පවෙකක්‍රද්‍රෝ ඉද්ධියා උපපතීන්වා සවෙ පබ්බජියාසි වා නොවා දිනො නෙ මයා ඔවාදො අපමනො හොති මහාරජාති රජානං අනුසාසිත්වා නන්දමුලකපබ්බාරමෙව ගතො.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

ඉදං වන්වාන පකාමි සොණකො අමිතබ්බුද්ධිමා,
වෙහාසෙ අනාලිකකයමිං අනුසාසිත්වාන බත්තියන්ති.

අයං අභිසම්බුද්ධිගාථා.

තත් ඉදං වන්වානාති හිකවෙ සො පවෙකක්‍රද්‍රෝ අමිතාය ලොකුත්තරබ්බුද්ධියා අමිතබ්බුද්ධිමා ඉදං වන්වා ඉද්ධියා උපපතීන්වා සවෙ පබ්බජියාසි තවෙව නො වෙ පබ්බජියාසි තවෙව දිනො නෙ මයා ඔවාදො අපමනො හොති එවං අනුසාසිත්වාන බත්තියං පකාමි.

බොධිසතොපි තං ආකාසෙන ගච්ඡන්තං යාව දයානපථා ඔලොකෙතො කන්වා තස්මිං වක්‍රපථෙ අභිකකතො සංවෙගං පටිලභිත්වා විනොසි අයං බ්‍රාහ්මණො තිතජ්වෙවො සමානො අසමිත්තබත්තියවංසෙ ජාතයා මම මත්තෙ පාදරජං ඔකීරනො ආකාසං උපපතීන්වා ගතො මයාපි අජේව තිකම්මිත්වා පබ්බජිතුං වට්ඨති. සො රජං තියසාදෙත්වා පබ්බජිතුකාමො ගාථාදායමාහ.

කො හු මෙ රජකතොරො සුතා වෙය්‍යත්තිමාගතා,
රජං තියසාදෙය්‍යාමි නාහං රජේතමපිකො.

අජේව පබ්බජියාමි කො ජඤ්ඤ මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොව දුමෙමධො කාමානං වසමිකුගන්ති.

තත් කොහු මෙති කුහිං ඉමෙ. රජකතොරො යෙ රජාරහං අභිසම්බුද්ධි රජානං කරොන්ති. සුතා වෙය්‍යත්තිමාගතාති සුතා වෙය්‍ය අඤ්ඤ වෙය්‍යත්තිමා වං ආගතා මුඛමභිලිකා. රජේතමපිකො

කොති රජේන අභිකො, කො ජඤ්ඤ මරණං සුචෙති මරණං
අජ්ජවා සෙව්වාති ඉදං කො ජාතිතුං සමන්තො, එවං රජං නිය්‍යා
දෙනතස්ස සුත්වා අමච්චා ආහංසු.

අභි තෙ දහරෙ පුත්තො දිසාවු රට්ඨවසිත්තො,
තං රජේ අභිසිඤ්චස්ස සො තො රජා භවිස්සතිති.

තතො පරං රඤ්ඤ චුත්තභාජමාදිං කත්වා උද්ධතභවකිංචා
පාශ්විතයෙනෙව වෙදිතබ්බො, රජා ආහ.

සීපං කුමාරං ආනෙථ දිසාවු රට්ඨවසිත්තං,
තං රජේ අභිසිඤ්චස්ස සො වො රජා භවිස්සතිති.

අමච්චා රඤ්ඤ චචතං සුත්වා රජකුමාරං ආනෙස්සං, රජා පිස්ස
රජං නිය්‍යාදෙසි.

තමන්ථං පකාසෙනො සන්ථා ආහ.

තතො කුමාරං ආනෙස්සං දිසාවු රට්ඨවසිත්තං,
තං දිසවා ආලපි රජා එකපුත්තං මනෝරමං.

සට්ඨි ගාමසභස්සාති පරිපුණ්ණාති සබ්බසො,
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජස්ස රජං නිය්‍යාදයාමි තෙ.

අජේජව පබ්බජ්ස්සාමි කො ජඤ්ඤ මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොව දුමෙමධො කාමානං වසමනිගං.

සට්ඨි නාගසභස්සාති සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
සුවණ්ණකච්ජා මාතඛිතා ගෙමකපානවාසසා.

ආරුළුතා ගාමණීයෙහි තොමරඛකුසපාණිති,
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජස්ස රජං නිය්‍යාදයාමි තෙ.

අජේජව පබ්බජ්ස්සාමි කො ජඤ්ඤ මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොව දුමෙමධො කාමානං වසමනිගං.

සට්ඨි අස්සසභස්සාති සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
ආජානියා ව ජාතියා සිකිචා සිසවාහතා.

ආරුළුතා ගාමණීයෙහි ඉලුලියාවාපධාරිති,
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජස්ස රජං නිය්‍යාදයාමි තෙ.

අජේජව පබ්බජ්ස්සාමි කො ජඤ්ඤ මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොව දුමෙමධො කාමානං වසමනිගං.

සට්ඨි රථසභස්සාති සත්තඤ්ඤා උසසිතඤ්ඤා,
දීපා අපොපි වෙය්‍යග්ගා සබ්බාලඛකාරහුසිතා.

ආරුළුතා ගාමණීයෙහි වාපහන්තෙහි වම්භිති,
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජස්ස රජං නිය්‍යාදයාමි තෙ.

අපේච පබ්බජිස්සාමි තො ජඤ්ඤ මරණං සුවෙ,
මාහං කාකොව දුමෙමධො කාමානං වසමනුගං.

සට්ඨි බෙහුසහස්සාති රෙහඤ්ඤ පුබ්බවුසහා,
තා පුතත පටිපජ්ජස්ස රජ්ජං නියසාදයාමි තෙ.

අපේච පබ්බජිස්සාමි තො ජඤ්ඤ මරණං සුවෙ,
මාහං කාකොව දුමෙමධො කාමානං වසමනුගං.

සොමසිත්ථිසහස්සාති සබ්බාලඛ්ඤාරහුසිතා,
විචිත්‍රවත්ථාහරණා ආමුතතමණිකුණ්ඩලා,
තා පුතත පටිපජ්ජස්ස රජ්ජං නියසාදයාමි තෙ.

අපේච පබ්බජිස්සාමි තො ජඤ්ඤ මරණං සුවෙ,
මාහං කාකොව දුමෙමධො කාමානං වසමනුගනති.

අප්ථ නං කුමාරෙණ ආහ.

දහරස්සෙව මෙ තාත මාතා මතාති මෙ සුතං,
තයා විතා අහං තාත ජීවිකුමපි න උස්සහෙ.

යථා ආරඤ්ඤකං නාගං පොතො අනෙති පච්ඡතො,
ජෙස්සනතං ගිරිදුගෙහස්ස සමෙස්ස විසමෙස්ස ව.

ඵවනතං අනුගච්ඡාමි පුතතමාදය පච්ඡතො,
සුහරෙණ තෙ හවිස්සාමි න තෙ ගෙස්සාමි දුබ්බරෙති.

යථා සාමුද්දිකං නාවං වාණිජානං ධනෙසිනං,
වොහායෙ තත්ථ ගණෙහය්‍ය වාණිජා බ්‍යසනී සියා.
ඵවමෙව පුතතකලී අනතරයකරෙ මමාති.

කුමාරෙණ පුත කිඤ්ඤි වතතුං න විසති. අප්ථ රුජා අමචෙව ආණා
පෙතො ආහ.

ඉමං කුමාරං පාපෙපථ පාසාදං රතිවඩ්ඪනං,
තත්ථ කල්මසහත්ථායො යථා සක්කංව අච්ඡරු,
තා නං තත්ථ රමෙස්සනති තාති වෙසො රමිස්සනීති.

තතො කුමාරං පාපෙස්සං පාසාදං රතිවඩ්ඪනං,
තුං දිස්වා අවුට්ඨං කඤ්ඤ දීඝාට්ඨං රට්ඨවඩ්ඪනං.

දෙවතානුසි ගනිබ්බො ආදු සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
තො වා තිං කස්ස වා පුතො කථං ජානෙමු තං මයනති.

තච්ඡි දෙවො න ගනිබ්බො නපි සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
කාසිරඤ්ඤ අහං පුතො දීඝාට්ඨං රට්ඨවඩ්ඪනො,
මමං හරථ හද්දං වො අහං හතො හවාමි වොති.

තං තත්ථ අවුට්ඨං කඤ්ඤ දීඝාට්ඨං රට්ඨවඩ්ඪනං,
කුතිං රුජා අනුපපතො ඉතො රුජා කුතිං ගතොති.

පඛිකං රුජා අතික්කන්තො ඵලෙ රුජා පතිට්ඨිතො,
අකණ්ඩකං අගහණං පටිපන්නො මහාපථං.

අහඤ්ච පටිපන්නාසමි මග්ගං දුග්ගතිගාමිනං,
සකණ්ඩකං සගහණං යෙන ගච්ඡන්ති දුග්ගතිං.

තස්ස තෙ ස්වාගතං රුජ සිහසෙව ගිරිබඬජං,
අනුසාස මහාරුජ නිං නො සබ්බාසමිස්සරොති.

තත්ථ ඛිප්පන්ති තෙන හි සිසං ආනෙථ. ආලපිති සට්ඨිගාමසහස්සා
නීති ආදීති වදන්තො ආලපි. සබ්බාලඛකාරහුසිනාති තෙ නාගා
සබ්බෙහි සිසුපගාදීති අලඛකාරෙහි භුසිතා. ගෙමකප්පනවාසසාති
සුවණ්ණබවිතෙන කප්පනෙන පටිච්ඡන්තසරීරා. ගාමණීසෙහිති
ගජ්ඣාවරියෙහි. ආජාතීසාවාති කාරණාකාරණජාතනකා. ජාතීසා
සිකුමාති සිකුමාවරියෙහි සිකුනදීතිරෙ ජාතා ගාමණීසෙහිති
අස්සාවරියෙහි. ඉලලිසාවාපබාසිහිති ඉලලියාවුඩඤ්ච වාපාවුඩඤ්ච
ධාරෙන්නෙහි. දිපා අපොපි වෙසාගසාති දිපිවම්බසාගසවම්බ පරි
වාරා. ගාමණීසෙහිති රපිකෙහි. චම්මිහිති සන්නද්ධවම්බෙහි.
ගේහඤ්ඤාති රත්තවණ්ණා. සුඛගවුසගාති උසගසඛාතෙන ජෙට්ඨක
පුඛගවෙන සමන්තාගතා. දහරසෙසව මෙහි අථ නං කුමාරෙ තාත
දහරසෙසව මෙ සතො මාතා මතා ඉති මයා සුතං සොහං තයා
විනා ජ්විකුං න සකම්ප්පාමිති ආග. පොඤ්ඤාති තරුණො පොතකො.
ජෙසසාගන්ති විවරන්තං. සාමුද්දිකන්ති සමුද්දෙ විවරන්තං. බනෙසි
න්ති ධනං පරියෙසන්තානං. වොහාගේති විවිත්තවොහාගේ හෙට්ඨා
කම්ප්පනකො බාලමට්ඨෙජා වා උදකරකකසො වා ආවට්ටො වා. නිකම්පාති
තස්මිං සමුද්දෙ. වාණිජා බ්‍යසනී සිසාති අථ තෙ වාණිජා බ්‍යසනී
බ්‍යසනං පත්තා ගවෙය්‍යං. සිසුන්ති වා පාඨො. සුත්තකලීති පුත්තලාමක
පුත්තකාලකණ්ණි. කුමාරෙ පුත්ත කිඤ්චි වත්තුං න විසති. අථ රුජා
අමට්ඨෙ ආණාපෙන්නො ඉමන්ති ආදිමාග. තත්ථ කම්බුසකප්පාසොති
කම්බුසං වුවච්චි සුවණ්ණං. සුවණ්ණාගරණභුසිතගජ්ඣායොති
අපො. සථාති යථා ඉච්ඡන්ති තථා කරෙන්නි.

ඵචං වත්ථා මහාසත්තො තත්ථෙව නං අභිසිඤ්ඤාපෙත්ථා නගරං
පාගෙසි. සයං පන ඵකකොව උය්‍යානා නිකම්පිත්ථා හිමවන්තං පටි
සිත්ථා රමණීයෙ භූමිභාගෙ පණ්ණසාලං මාපෙත්ථා. ඉසිපබඬජං
පබඬජත්ථා වත්තමුලප්ලාහාගේ යාපෙසි. මහාජනොපි කුමාරං බාර
ණසිං පවෙසෙසි. සො නගරං පදකම්ණං කත්ථා පාසාදං අභිරුඬි.
නං දිත්ථා අවුට්ඨං කඤ්ඤාති තං මහන්නෙන පරිවාරෙන සිරිසො
ගග්ගෙන ආගතං දිත්ථා අසුකොනාමෙසොති අජාතන්තියොව ත
නාවකිත්ථියො අවොට්ඨං. මම. හරපාති මං ඉච්ඡථ. පඛිකන්ති රුගාදි
කිලෙස පඛිකං. ඵලෙහි පබඬජාය. අකණ්ඩකන්ති රුගකණ්ඩකාදි
විරහිතං තෙහෙව ගහණෙහි අගහණං. මහාපථන්ති සග්ගමොක්ඛ
ගාමිකුං මහාමග්ගං පටිපන්නා. ඤෙගාති යෙන මිච්ඡාමග්ගෙකු

දුග්ගතිං ගවජනාති තමගං පටිපනෙතාති වදන්ති. තතො තා විනොක්ඛං රුජා තාව අමෙග පභාය පබ්බජිතො අගමපි කාමෙසු විරතකවිතත රූපො සවෙ නං නාභිරමිණ්ණාම නික්ඛමන්තා පබ්බජෙය්‍ය. අභිරමණා කාරමණ්ණ කාරිණ්ණාමාති. අප නං අභිනන්දනාදියො ඕසානගාඨාමාසු.

තත්ථ ඕච්චිකප්පනාති සිහපොතකානාං වසනට්ඨානං කඤ්චනගුහං කෙසරසිහංසං ආගතං වීය භංසං තව ආගතං ස්වාගතං භංසං නොති භංසං සබ්බාසමපි අමානං ඉසංසරෙ සාමිති.

ඵවඤ්ච පන වන්තා සබ්බා භූරියාති පග්ගණතිංසු. නානපකාරාති නවවතිනාති පවත්තසිංසු. යසො මහා අගොසි. සො යසසමමනෙතා පිතරං න සරි. ධම්මෙත රජං කාරෙත්වා යථා කමමං ගතො. බොධි සත්තොපි කිංතාභිඤ්ඤා නිබ්බන්ධනත්වා ආයුපරියොසානෙ මුග්ගලොකුපගො අගොසි.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආගරිත්වා න භික්ඛවෙ ඉදුනෙව පුබ්බපි තථාගතො මහාභිතික්ඛමණං නික්ඛන්තො යෙවංති වන්තා ජාතකං සමොධානෙසි. තදු පච්චෙකමුඤ්ඤා පරිනිබ්බාසි. පුත්තො රුහුල භූමායෙ අගොසි. සෙසපරිසා මුඤ්ඤාපරිසා අගොසි. අරින්දමො රුජා පන අහමෙවාති.

සොණකපානකං.

19. 2.

දිංඤා නිසිතනං ග්ගානිනාති ඉදං සත්ථා ජ්වකමචනෙ විහරන්තො අජාතසත්තුසං පිතුසාතකමමං ආරබ්භ කපෙසි.

සො හි දෙවදත්තං නිසංසය තසං වචනෙන පිතරං සාතාපෙත්වා දෙවදත්තසං සඤ්ඤාදෙවසානෙ භින්නපරිසංසං රෙගෙ උපපනෙත තථාගතං බමාපෙසංසාමිති මඤ්චසිවිකාය සාවන්තී. ගවජනාසං ජෙතවනආරෙ පඨවිං පට්ටිඨාගාවා සුත්වා දෙවදත්තො සමමාසමුඤ්ඤාසං පටිපනෙතා සුත්වා පඨවිං පටිසිත්වා අවිච්චරයණො ජාතො. මයාපි තං නිසංසය පිතා ධම්මකො ධම්මරුජා සාතීතො අගමපි නුබො පඨවිං. පටිසිසංසාමිති භිතො රජ්ජසිරියා විත්තසංසාදං න ලභී. ථොකං නිද්දසිසංසාමිති නිද්දං උපගතමනෙතාව නවයොජනබහලාය අය පඨවියං පානෙත්වා අයසුලෙහි කොට්ඨයමානො වීය සුතබෙහි ලුඤ්චිත්වා බජ්ජමානො වීය ගෙරවරවෙන විරවන්තො උට්ඨාති.

අකෙදිවසං කොමුදියා වාතුමාසිනියා අමච්චගණපරිවුතො අත්තනො යසං ඕලොකෙතො මම පිතු යසො ඉතො මහත්තතුරෙ තථාරූපං නාමාහං ධම්මරුජානං දෙවදත්තං නිසංසය සාතෙසිනාති විනොසි. තසොවා විනොතනාසොවා කායෙ දුගො උපපජ්ජි.

සකලසරීරං සෙදනිනාං අහොසි. තතො කො ණු බො මෙ ඉමං භයං විනොදෙකුං සක්ඛිණ්ණානිති විනොතො ධූපෙතො දසබලං අඤ්ඤා නච්ඡිඤ්ඤා අභං තථාගතස්ස මහාපරාධො කො ණු බො මං තොති දසෙණ්ණානිති විනොතොතො න අඤ්ඤා කොච අඤ්ඤාහු ජීවකාති සලලකෙඛනො තස්ස ගහෙනො ගමණ්ණපායං කරොනො රමණීයා වත භො දෙසිනා රතනීති උදුනං උදුනෙතො කනනු බවජ්ජ සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා පසිරුපාසෙය්‍යාමානී වනො පුරණසාවකාදීනි පුරණාදීනං ගුණෙ කපිතෙ තෙසං වචනං අනාදිධිනො ජීවකං පටිපුච්ඡිතො තෙන තථාගතස්ස ගුණං කපෙතො නං දෙවො භගවන්තං පසිරුපාසතුති චුතොතො හච්ඡිනිශානාති කප්පාපෙතො ජීවකමචනං ගතො තථාගතං උපසඛකමිතො වජ්ඣිතො තථාගතෙන කතපටිසථාරෙ සන්ධිධිකං සාමඤ්ඤඵලං පුච්ඡිතො තථාගතස්ස මධුරං සාමඤ්ඤඵල ධම්මදෙසනං සුතො සුතතපටියොසානෙ උපාසකතතං පටිවේදෙතො තථාගතං බමොපෙතො පක්කාමි. සො තතො පට්ඨාය දුනං දෙනොතො සීලං රකඛනොතො තථාගතෙන සද්ධිං සංසග්ගං කතො මධුර ධම්මකථං සුඤ්ඤොතො කල්‍යාණසංසග්ගෙන පභිනභගො විගතලොමහංසො නුතො විතතස්සාදං පටිලභීතො සුබොත වතතාරෙ ඉරියාපථෙ කපෙපසි.

අපෙකදිවසං ධම්මසභායං කථං සමුට්ඨාපෙසුං ආවුසො අජාත සතතු පිතුසාතකමමං කතො භයපපතොතො අහොසි. රජ්ජිරිං නිසාය විතතස්සාදං අලභනොතො සබ්බඉරියාපථෙසු දුක්ඛං අනුභොසි සො දුති තථාගතං ආගමම කල්‍යාණසංසග්ගෙන විගතභගො ඉසුයිරියසුබං අනුභොතිති. සත්ථා ආගන්තො කායනුඤ්ඤා භික්ඛවෙ එතරති කථාය සන්තිසින්නාති පුච්ඡිතො ඉමාය නාමානි චුතොත න භික්ඛවෙ ඉදුනෙව පුබ්බෙපෙස පිතුසාතකමමං කතො මං නිසාය සුබං සසීති වනො අතිතං ආහරි.

අතීතෙ බාරුණසියං බ්‍රහ්මදෙනො රජං කාරොනොතො බ්‍රහ්මදත්ත කුමාරං නාම පුත්තං පටිලභී. තද්‍ය බොධිසත්තො පුරොහිතස්ස ගෙහෙ පටිසන්ධිං ගණති. ජාතස්සෙවස්ස සඛිතිවකුමාරෙති නාමං කරිංසු. තෙ උභොපි රුජනිවෙසනෙ එකතොච වඩ්ඪිංසු. අඤ්ඤාමඤ්ඤං සභායකා නුතො වයපපතො තක්කසීලං ගතො සපසිපපාති උග්ගණ්ණිතො පච්චාගමිංසු. අප රුජා පුත්තස්ස උපරජ්ජං අදසි. බොධිසත්තොපි උපරුජස්සෙව සන්තිකෙ අහොසි. අපෙකදිවසං උපරුජා පිතු උය්‍යාන කීලං ගච්ඡන්තස්ස මහන්තං යසං දිස්වා තස්මිං ලොභං උප්පාදෙතො මග්ගං පිතො මම භාතිකසදිසො සවෙ එතස්ස මලොකෙස්සාමි මහලලකකාලෙ රජං ලභිස්සාමි තද්‍ය ලදොතපි රජෙන්න කො අත්ථො පිතරං මාරෙතො රජං ගණතිස්සාමිති විනොතො බොධිසත්තස්ස තමත්ථං ආරොවෙසි. බොධිසත්තො සමම පිතුසාතකමමං නාම භාරියං නිරයමග්ගො න සක්කා එතං කාතුං මා කරිති පටිබාහි. සො පුත්තපුත්තපි කපෙතො යාව තතියං තෙන පටිබාහිතො පාදමුලිකෙති සද්ධිං මනොසි. තෙ සමපටිච්ඡිතො රඤ්ඤා මාරණ්ණපායං විමංසිංසු.

බොධිසත්තො තං පටිත්තං ඤාතො නාමං එතෙහි සද්ධිං එකතො
ගවිසාමිති මාතෘපිතරෙ අනාපුරිතො අග්ගආරොක නික්කමිතො
ගිමවන්තං පටිසිත්තො ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජිතො ක්කානාභිඤ්ඤා
නිබ්බන්ධනො වනමුලප්පායායෙ විහාසි, රුජකුමාරෙපි තස්මිං ගතො
පිතරං මාරුපෙතො මහන්තං යසං අනුභවි.

සබ්බසංඝරාජෙ කීර ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජිතොති සුත්තං බහු කුල
පුත්තා නික්කමිතො තස්ස සන්තො පබ්බජ්ජං, සො මහතා ඉසි
ගණෙන පරිවුත්තො තත්ථ වසි. සබ්බෙපි සමාපත්තිලාභිනොයෙව, රුජාපි
පිතරං මාරෙත්වා අප්පමන්තකංයෙව කාලං රජ්ජුසං අනුභවිතො
තතො පටිස්ථාය භිතො විත්තස්සාදං අලභන්තො නිරයෙ කම්මකර
ණප්පත්තො විය අගොසි. සො බොධිසත්තං අනුස්සරිතො සභායො මෙ
පිතුසාතකම්මං භාරියනති පටිසෙධෙත්වා මං අත්තන්තො කපං ගාහා
පෙතුං අසකෙකානො අත්තානං නිද්දොසං කත්වා පලාසි. සචෙ සො
ඉධ අභවිස්ස න මෙ පිතුසාතකම්මං කාතුං අදස්ස ඉදංමපි මෙ භයං
ගරෙය්. කාමං නුබො සො එතරති විහරති සචෙ තස්ස වසනට්ඨානං
ජානෙය්. පකෙකාසාපෙය්. කො නු බො මෙ එතස්ස වසනට්ඨානං
ආරුචෙය්. විනෙත්වි. සො තතො පටිස්ථාය අනෙත්තරෙ ව රුජ
සභාය ව බොධිසත්තොයෙව වණ්ණං භාසති. එවං අද්ධානෙ ගතො
බොධිසත්තො රුජා මං සරති මයං තත්ථ ගතත්වා තස්ස ධම්මං
දෙසෙත්වා තං නිබ්බයං කත්වා ආගන්තුං වට්ටනිති විනෙත්වා පණ්ණාස
වස්සාති ගිමවන්තෙ වසිත්වා පඤ්චසත්තාපසපරිවුත්තො ආකාශෙනා
ගන්ත්වා දුග්ගසස්ස නාම උග්ගානෙ ඔත්තරිත්වා ඉසිගණපරිවුත්තො
සිලාපට්ටෙ නිසිදි. උග්ගානපාලො නං දිස්වා භන්තෙ ගණසත්ථා කො
නාමාති පුරිත්තො සබ්බසංඝරාජො නාමාති ව සුත්තං සයම්පි
සඤ්ඤාතිත්වා ගන්තෙ යාවාහං රුජානං ආනෙමි තාව ඉධෙව හොථ
අමානං රුජා තුලෙන දුට්ඨකාමොති වත්වා වජ්ජිත්වා වෙගෙන රුජකුලං
ගන්ත්වා තස්ස ආගන්තාවං රඤ්ඤා ආරුචෙවසි. රුජා තස්ස සන්තිකං
ගන්ත්වා කත්තබ්බසුත්තකං උපහාරං කත්වා පඤ්ඤං පුරිත්.

තමත්ථං පකාසෙත්තො සත්ථා ආහ.

දිස්වා නිසින්නං රුජානං බ්‍රහ්මදත්තං රථෙසහං,
අථස්ස පටිච්චෙදෙසි යස්සාසි අනුකම්පකො.

සබ්බසංඝරාජො අනුප්පත්තො ඉසිනං සංඛ්‍යාමුත්තො,
තරමානරුපො නිය්සාති ඛිප්පං පස්ස මගෙසිනං.

තතො ව රුජා තරමානො යුත්තමාරුක්ඛ සන්දනං,
මිත්තාමච්චපරිබ්බුලොහා අගමාසි රථෙසහො.

නික්කම්ප පඤ්චකකුමාරි කාසිනං රථං වසිත්තො,
වාලුච්චිති මුණ්ණිසං බග්ගං ඡන්තඤ්ඤාපාහනං.

ඔරුග්ග රුජා යානමහා ඔපසිනො පටිච්ඡදං,
ආසිනං දායපසංගමිං සංඛිතිවච්ඡපසංඛිනමි.

උපසංඛිනමිනො සො රුජා සමමොදි ඉසිනා සහ,
තං කථං විතීසාරෙතො එකමන්තං උපාපිසි.

එකමන්තං නිසින්නොව අථ කාලං අමඤ්ඤථ,
තතො පාපාති කමොති පුච්ඡතුං පටිපජ්ජථ.

ඉසිං පුච්ඡාමි සංඛිතිවං ඉසිනං සාධුසම්මතං,
ආසිනං දායපසංගමිං ඉසිසංඛිතපුරකතං.

කං ගතීං පෙච්ච ගච්ඡන්ති නරා ධම්මාතිවාරිනො,
අතිවිශේෂො මයා ධම්මො තං මෙ අකකාති පුච්ඡිතොති.

තත්ථ දිස්මාති භික්ඛවෙ සො උය්‍යානපාලො රුජානං රුජසහයං
නිසින්නං දිස්වා අථස්ස පටිවෙදෙයි. සංඝාසිති වදන්නො ආරොවෙසිති
අන්තො. සංඝාසිති මහාරුජ යස්ස තිං අනුතමපකො මුදුටිතො ආසි.
යස්ස අභිණ්ණං වණ්ණං පසිරුද්ධාසි සො අයං සංඛිතිවො ඉසිනං
අන්තරෙ සාධු ලභකොති සම්මතො අනුප්පාදෙතො තව උය්‍යාන
සිලාපටෙව ඉසිගණපරිවුතො කඤ්චනපටිමා විශ නිසින්නො. නරමාන
රුජපොති මහාරුජ පබ්බජිතා නාම කුලෙ වා ගණෙ වා අලග්ගා
කුමාසාකං ගච්ඡන්තානඤ්ඤච පකකමෙය්‍යං තස්මා තරමානරුජපා
බිප්පං නිශ්සාති මහන්තානං සිලාදිගුණානං එසිතන්තා පස්ස
මහෙසිනන්ති. නාමොති භික්ඛවෙ සො රුජා තස්ස වචනං සුත්වා තතො
තස්ස වචනතො අනන්තරමෙව. නික්ඛිප්පාති නික්ඛිපිතො. තස්ස කීර
උය්‍යානආරං පත්තොව එතද්දොසි පබ්බජිතා නාම ගරුධානියා
සංඛිතිවතාපසස්ස සන්තිකං උද්ධතවෙසෙන ගන්තුං අප්පත්තන්ති.
සො මණ්ඩිතසුචණ්ණදණ්ඩඤ්ච වාලුච්ඡිතිං කඤ්චනමයං උණ්ඨිස
පටං සුපරිකම්පිතං මහිලබග්ගං සෙතච්ඡන්තං සුචණ්ණපාදුකාති
ඉමාති පඤ්ච රුජකකුඛගණ්ඨාති අපනෙතො. තෙන වුත්තං
නික්ඛිප්පාති. පටිච්ඡදන්ති තමෙව රුජකකුඛගණ්ඨං ඔපසිනො ගණ්ඨා
ගාරිකස්ස හන්තෙ දතො. දායපසංගමිනති එවං නාමකෙ උය්‍යානෙ.
අථ කාලං අමඤ්ඤථාති අථ සො ඉදුති පඤ්ඤං පුච්ඡතුං කාලොති
ජාති. පාලියං පන සථාකාලනති ආගතං. තස්ස කාලානුරූපෙන පඤ්ඤ
පුච්ඡනං අමඤ්ඤථාති අන්තො. පටිපජ්ජථාති පටිපජ්ජ. පෙච්චාති
පටිගන්තො පරලොකස්ස වා නාමමෙතං තස්මා පරලොකනති
අන්තො. මයාති හන්තෙ මයා සුවර්තධම්මො අතිකකන්නො
පිතුසාතකමිං කතං තං මෙ අකකාති කං ගතීං පිතුසාතකා
ගච්ඡන්ති කතරස්මිං තීරයෙ පච්චන්තිති පුච්ඡති.

තං සුත්වා බොධිසත්තො තෙනති මහාරුජ සුණොතිති වතො
ඔවාදං තාව අදාසි.

තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ.

ඉඬි අවච්ඡිද්ධා සබ්බසංඝරත්නං,
ආසිනං දායකස්ස මහාරුප සුභොති මෙ.

උපපථො න වජ්ජනස්ස යො මහමනුසාසනී,
තස්ස වෙ වචනං කඤ්ඤා නාස්ස මහෙස්ස කණ්ටකො.

අධම්මං පටිපන්නස්ස යො ධම්මමනුසාසනී,
තස්ස වෙ වචනං කඤ්ඤා න සො ගච්ඡෙස්ස දුග්ගතිනිති.

තත් උපපථො නාති වොරෙති පරිසුට්ඨිතමයෙන න. මහත
මනුසාසනීති ධෙමමයං අකබ්බාති. නාස්ස මහෙස්ස කණ්ටකොති
තස්ස ඔවාදකරස්ස පුරිසස්ස මුඛං වොරකණ්ටකො න පසෙස්සය. සො
ධම්මනති යො සුවර්තධම්මං. න සොති සො පුරිසො නිරයාදිභෙදං
දුග්ගතිං න ගච්ඡෙස්ස උපපථසදිසොති මහාරුප අධම්මො ධෙමමය
සදිසො සුවර්තධම්මො. තිං පන පුබ්බෙ පිතරං ඝාතෙති රුජා
භොමිති මයං කප්පෙති මයං පටිබාහිතො මම වචනං අකතො පිතරං
ඝාතෙති ඉදං සොවසි පණ්ඩිතානං ඔවාදං අකරෙන්නො නාම
වොරමහපටිපන්නො විශ් මහාබ්බසනං පාසුණාතිති ඵම්මස්ස ඔවාදං
දතො මහාසන්නො උපරි ධම්මං දෙසෙන්නො ආහ.

ධම්මො පථො මහාරුප අධම්මො පන උපපථො,
අධම්මො නිරයං තෙති ධම්මො පාපෙති සුග්ගතිං.

අධම්මවාරිනො රුජ නර විසමජ්චිනො,
යං ගතිං පෙච්ච ගච්ඡති නිරයෙ තෙ සුභොති මෙ.

සඤ්ඤා කාලසුතො ව සබ්බසො දො ව රොරුචා,
අපාපරෙ මහාවිචිතපනො ව පතාපනො.

ඉච්චෙතෙ අධි නිරයං අකබ්බාතා දුරතිකකමා,
ආකිණ්ණො පුද්දකමෙති පච්චිකා සොලසස්සද.

කදරියතාපනා සොර අවිමනෙතො මහබ්බසා,
ලොමහංසනරුපාව භෙසමා පටිභයා දුබ්බා.

චතුකකණ්ණො චතුචාරා විභතතා භාගසො මිතා,
අයොපාකාරපරිසන්නා අයසා පටිකුජ්ජිතා.

තෙසං අයොමයා භූමි ජලිතා තෙජසා යුතා,
සමනතා යොජනසතං පුට්ඨා තිට්ඨති සබ්බද.

ඵතෙ පතනති නිරයෙ උද්ධපාද අවංසිරු,
ඉසිනං අභිවත්තාරෙ සඤ්ඤාතානං තපසිනං.

තෙ භුතනුතො පච්චනති මච්ඡා බලකතා යථා,
සංවච්ඡරෙ අසඤ්ඤායෙ නරු කිබ්බිසකාරිනො.

දස්සමානෙන ගතෙතන නිව්චං සන්නරබාහිරං,
නිරයා නාබිගච්ඡති දාරං නිකම්මණ්ඩිනො.

පුරුෂමෙන ධාවනති තතො ධාවනති පච්ඡතො,
උත්තරෙතපි ධාවනති තතො ධාවනති දක්ඛණං,
යං යං හි ආරං ගච්ඡනති තත්තදෙව පිරියසති.

බහුති වස්සසහස්සානි ජනා නිරයගාමිනො,
බාහා පගගග්ග කාඤ්ඤනති පච්චා දුක්ඛා අනප්පකං.

ආසිවිසංව කුට්ඨනං තෙජසිං දුරතීක්කමං,
න සාධුරුපෙ ආසිදෙ සඤ්ඤතානං තපසිනං.

අතීනායො මහිස්සාසො අජුජුතො කෙකකාඛිපො,
සහස්සබාහු උච්ඡින්නො ඉසිමාසජ්ඣ ගොතමං.

අරජං රජසා වච්ඡං කිසං අවකිරිය දණ්ඩකී,
තාලොව මූලතො ඡින්නො සරුජා විභවබ්බතො.

උපභව්ව මනං මෙජ්ඣො මාතබ්බසමිං යසසිනෙ,
සපාරිසජ්ජො උච්ඡින්නො මෙජ්ඣාරඤ්ඤං තද අහු.

කණ්ණථිපායනාසජ්ඣ ඉසිං අකිකවෙණ්ණයො,
අඤ්ඤමඤ්ඤං මුසලෙ ගන්තො සම්පත්තො යම්සාධනං.

අථායං ඉසිනා සතෙතො අත්තලීක්ඛවරෙ පුරෙ,
පාවෙකඛි පඨමිං වෙවෙවා හීනතෙතො පත්ත පරියායං.

තසමා හි ඡන්දගමණං නප්පසංසනති පණ්ණිතා,
අදුට්ඨවිතෙතො භාසෙය්‍ය හිරං සච්චුපසඤ්ඤිතං.

මනසා වෙ පදුට්ඨන යො නරෙ පෙක්ඛතෙ මුතීං,
විජ්ජාවරණසම්පන්නං ගන්තො සො තිරයං අධො.

යෙ වුඛෙසි පරිභාසනති ඵරුසුපක්කමා ජනා,
අනපච්චා අදයාද තාලවජ්ඣ භවනති තෙ.

යො ව පබ්බජිතං ගනති කතකිව්වං මගෙසිනං,
ස කාලුසුත්තෙත නිරයෙ විරරතතාය පච්චති.

යො ව රුජා අධම්මට්ඨො රට්ඨවිඳ්ධංසනො වුතො,
තාපසිනො ජනපදං තාපනෙ පෙච්ච පච්චති.

සො ව වස්සසහස්සානං සනං දිබ්‍යානි පච්චති,
අච්චිසබ්බපරෙතො සො දුක්ඛං වෙදෙති වෙදනං.

තස්ස අග්ගිසිඛා කායා නිච්ඡරනති පහස්සරු,
තෙජොභක්ඛස්ස ගත්තානි ලොමගෙග්ගි නබෙති ව.

දස්සමානෙන ගත්තෙන නිව්වං සත්තරබාහිරං,
දුක්ඛාභිතුන්නො තදති නාගො තුඛනද්දිතො යථා.

යො ලොභා පිතරං ගනති; දෙසා; වා පුරිසාධමො,
ස කාලුසුත්තෙත නිරයෙ විරරතතාය පච්චති.

ස තාදිසො පච්චති ලොහකුම්බියං
පක්කඤ්ච සතතීති හතතතී නිත්තවං,
අනං කරිනිං මුත්තකරිසහකං
බාලෙ නිමුජ්ජනති තථාපිධං තරං.

තතතං පක්කට්ඨිතං අයොගුලඤ්ච
දිසෙ ව ථාලෙ විරරතතතාපිතෙ,
වික්කමාමාදාය විහජ්ජ රජ්ජුති
විච්චෙ මුඛෙ සංසවයනති රක්කසා.

සාමා ව සොණා සබලාව ගිජ්ඣා
තානොලසසිසා ව දිජා අයොමුඛා,
සමිහමම බාදනති විපථඤ්චමානං
ජිට්ඨං විහජ්ජ විසාසං සලොතිතං.

තං දඬුකාලං පරිහින්නගහතං
නිපොයයනතා අනුච්චරනති රක්කසා,
රතී ගි නෙසං දුබ්බො පතීතරෙ
ථතාදිසමිං නිරසෙ වසනති
යෙ කෙවි ලොකෙ ඉධ පෙතතිසාතීනො.

පුතෙතා ව මාතරං ගතතා ඉතො ගතතා යමක්කයං,
කුසමාපජ්ජතො දුක්ඛං අත්තකමමථලුපණො.

අමනුස්සා අතිබලා හතතාරං ජනයනතියා,
අයොමයෙති වාලෙති පිලයනති පුතපුතං.

තං පසාවං සකා ගතතා රුධිරං අත්තසමිහවං,
තමබලොහවිලිතංව තතතං පායෙනති මතතියං

ජිගුච්ඡං කුණපං පුති දුග්ගතං ගුථකදුමං,
පුබ්බලොභිතසසිසාසං රහදංඛග්ගග්ග තිට්ඨති.

තමෙනං කිමයො තත් අතිකායා අයොමුඛා,
ජිවිං ජෙතීනා බාදනති පගිද්ධා මිංසලොතිතො.

සො ව තං තිරයං පතෙතා නිමුග්ගො සතපොරිසං,
පුතිතං කුණපං වාති සමනතා සතයොජනං.

වක්ඛමාපිති වක්ඛති තෙන ගනේන ජියාති,
ථතාදිසං බුහමදත්ත මාතුසානී ලහෙ දුඛං.

බුරධාරමනුක්කමම තික්කං දුරතිසමිහවං,
පතනති ගබ්භපාතීතියො දුග්ගං වෙතරණිං නදිං.

අයොමයා සිමබලියො සොලසසිසාලොහණකා,
උහතොමතිලමිහනති දුග්ගං වෙතරණිං නදිං.

තෙ අවමිනෙතො තිට්ඨන්ති අග්ගිකකකිංච ආරකා,
ආදිත්තො ජාතවෙදෙන උද්ධං යොජනමුක්ඛතො.

එතෙ සජන්ති තීරයෙ ගතෙත තිබ්බකණ්ඩකො,
තාරියො ව අනිවාරිණියො තරු ව පරදරගු.

තෙ පතන්ති අධොකකිංච විවත්තො විහතො පුද්ධ,
සයන්ති විනිවිද්ධිතො දීඝං ජග්ගන්ති සංවරිං.

තතො රත්තො විවසනෙ මහතිං පබ්බතූපමං,
ලොභකුමතිං පවජ්ජන්ති තත්තං අග්ගිසමුදකං.

එවං දිවා ව රතෙතො ව දුග්ගිලා මොහපාරුතො,
අනුභොගන්ති සකං කමමං පුබ්බෙ දුක්ඛතමත්තතො.

යං ව හරියං ධනකකිතො සංමිකං අභිමඤ්ඤති,
සය්සුං වා සුය්සුරංවාපි ජෙට්ඨං වාපි නතඤ්ජරං.

තස්සා වචෙකත ජිට්ඨග්ගං නිබ්බගන්ති සබ්බකිනං,
සබ්බාමමත්තං කිමිතං ජිට්ඨං පස්සන්ති අත්තතො,
විඤ්ඤපෙතුං න සනෙකාති තාපනෙ පෙවච පවචති.

ඔරබ්භිකා සුකාරිකා මච්ඡිකා මිගබ්බකා,
වොරු ගොසාතකා ලුද්දා අවණ්ණවණ්ණකාරකා.

සත්තීති ලොභකුටෙති නෙත්තිංසෙති උසුති ව,
හඤ්ඤමානා බාරතදිං පපතන්ති අවංසිරු.

සායං පාතො කුටිකාරී අයොකුටෙති හඤ්ඤති,
තතො චන්තං දුරත්තානං පරෙසං භුඤ්ජතෙ සදා.

ධම්මා හෙරණ්ඩකා ගිජ්ඣා කාකොලා ව අයොමුඛා,
විපථඤ්ඤමානං බාදන්ති තරං කිබ්බිසකාරිනං.

යෙ මිගෙන මිගං හන්ති පකඛිං වා පත පකඛිතා,
අසනෙතො රජසා ඡන්තා ගන්තා තෙ තීරසුස්සදන්ති.

තත්ථ ධම්මො පපෙඨාති දසකුසලපථ ධම්මො ඛෙමො අපට්ඨගයො
සුගතිමයො. විසමජීවිනොති අධම්මෙන කපටිතජීවිතො. තීරසෙති
තෙ එතෙසං නිබ්බත්තතීරයෙ කාපෙමි. සුණ්ණාති මෙති මහාසනෙතො
රඤ්ඤ පිතුසාතකානං නිබ්බත්තතීරයං පුච්ඡිතොපි පඨමං තං
අදස්සෙත්වා අට්ඨ මහාතීරයෙ සොළස ව උස්සදතිරයෙ දස්සෙතුං
එවමාහ. කිං කාරණං පඨමං හි තසමිං දසසියමානෙ රුජා එලිතෙන
හදයෙන තත්ථ මරෙය්‍ය ඉමෙසු පත තීරයෙසු පවචමානසතෙන
දිස්වා දිට්ඨානුගතිකො හුත්වා අහං වීය අඤ්ඤපි බහු පාපකමිනො
අත්ථි. අහං එතෙසං අන්තරෙ වට්ඨාසාමිති සඤ්ජාතුපත්ථමො
අරුගො හවිස්සාතිති. තෙ පත තීරයෙ දස්සෙතො මහාසනෙතො
පඨමං ඉද්ධිබලෙන පඨවිං චිධා කත්වා පච්ඡා දස්සෙසි. තෙසං

එවකණේ තීරයපාලෙහි පජ්ජලිතාති නානාමුධාති ගහෙණි බණ්ඩා බණ්ඩකං ඡින්නා තෙරසිකසත්තා පුනපපුනං සංජීවනති එන්තාති සඤ්ජීවො. තීරයපාලා පුනපපුනං නදන්තා වග්ගන්තා පජ්ජලිතාති නානාමුධාති ගහෙණි ජලිතාය ලොභපසවියා තෙරසිකෙ අපරපරං අනුබන්ධො පහරිතො ජලිතපසවියං පතීනෙ ජලිතකාලුපුත්තං පානෙතො ජලිතඵරපුං ගහෙණි සං උන්නදන්තා මහනෙත්ත අට්ටස්සරෙන විරවනෙත අට්ටස්ස සොළසංසෙ කරොන්තා එන්තවජන්තීති කාලුපුත්තො. මහන්තා ජලිතඅයපබ්බතා සානෙතති එන්තාති සබ්බසාමො. තන්තීර සත්තෙත නවයොජනාය ජලිතඅයපසවියා යාව කපිතො පවෙසෙතො නිව්වලෙ කරොන්ති අථ පුරුජීමනො මහන්තො ජලිතො අයපබ්බතො සමුට්ඨාය අසනිවිය විරවනෙතො ආගන්තො තෙ සත්තෙත සණ්ඨකරණීයං තිලෙ පිංසනෙතො විය ගන්තො පච්ඡිමදිසාය තිට්ඨති පච්ඡිමදිසතො සමුට්ඨිතොපි තපෙව ගන්තො පුරුජීමදිසාය තිට්ඨති ඥො පන එකතො සමාගන්තො උච්ඡ්වයනෙත උච්ඡ්වබණ්ඩාති විය පිළෙනති එවං තන්තීරුති වියසතසහස්සාති දුක්ඛං අනුභොන්ති. මෙව ගේරුවාති ජාලරේරුවො ව ධුමරේරුවොති ඥො තන්තීර ජාලරේරුවො කපෙත්ත සණ්ඨිතාති රත්තලොතිතජාලාති පුණ්ණො. ධුමරේරුවො බාරධුමෙන පුණ්ණො. තෙසු ජාලරේරුවෙ පච්චන්තානං නවති වණ්ණුබෙති ජාලා පච්ඡිතො සරීරං දහන්ති. ධුමරේරුවෙ පච්චන්තානං නවති වණ්ණුබෙති බාරධුමො පච්ඡිතො පිට්ඨං විය සරීරං සෙදෙති. උභයන්තොපි පච්චන්තා සත්තා මහාවීරවං විරවනති ඥොපි රේරුවාති වුත්තා. ජලානං වා පච්චනසත්තානං වා තෙසං දුක්ඛස්ස වා චිවි අන්තරං නන්ති එන්තාති අචිචි. මහන්තො අචිචි මහාවිචි. තත්තා පුරුජීමාදීති භික්කුති ජාලා උට්ඨතිතො පච්ඡිමතිතති ආදිසු පටිගඤ්ඤති තාව භික්කුයො විනිවිජ්ජිතො පුරතො යොජන සතං ගණ්ණාති හෙට්ඨා උට්ඨිතා ජාලා උපරි පටිගඤ්ඤති උපරි උට්ඨිතා හෙට්ඨා පටිගඤ්ඤති එවං තාවෙන්තී ජාලානං චිචි නාම නන්ති තස්ස පන අන්තො යොජනසතට්ඨානං බීරවලුපිට්ඨස්ස පුරිත්තාලි විය සත්තෙති තීරන්තරං පුරිත්තං වතුති ඉරියාපථෙති පච්චන්තානං සත්තානං පමාණං නන්ති. න ව අඤ්ඤමඤ්ඤං ව්‍යාබාධෙති. සහට්ඨා තෙයෙව පච්චනති එවමෙන්තී සත්තානං චිචි නාම නන්ති යථා පන ජිට්ඨයෙත ජ මධුබිඤ්ඤති සත්තමස්ස තමබලොගබිඤ්ඤතො අනුදහන බලවතාය අබ්බොගාරිකාති හොන්ති තථා තන්තීර අනුදහනබලවතාය සෙසා ජ අනුසලවිපාකා උපෙත්තො අබ්බොගාරිකා හොන්ති. දුක්ඛමෙව ඤායති තීරන්තරං පඤ්ඤායති එවමෙන්තී දුක්ඛස්ස චිචි නාම නන්ති යථා සහ භික්කුති වික්ඛම්බතො අට්ඨාරසාධිකාතියොජනසතො ආවට්ටතො වතුපණ්ණොසාධිකාතියොජනසතො සහ උස්සදෙති දසයොජනසහස්සාති එවමස්ස මහන්තො වෙදිතබ්බො. නිව්වලෙ සත්තෙත තපතීති නපනො. අතීතිය තාපෙතීති පතාපනො. තන්තීර තපනස්මිං සත්තෙත තාලකබ්බිපමාණෙ ජලිතඅයසුලෙ

නිසිදුපෙනති තතො හෙට්ඨා පඨවි ජලති සුලං න ජලති සත්තා ජලනති එවං සො තිරයො නිව්වලෙ සතොත තපති. ඉතරයමිං පන නිබ්බන්ධසතොත ජලනොති ආවුධෙති පහරිත්වා ජලිතඅයපබ්බතං ආරුපෙනති. තෙසං පබ්බතමන්ථකෙ සීතකාලෙ කම්මපාවටියො වාතො පහරති, තෙ තත්ථ සණ්ඨාතුං අසකෙකානතා උද්ධපාද අධොසිරු පතනති අථ හෙට්ඨා අයපඨවිතො ජලිතාති අයසුලාති උට්ඨිගනති තෙ තාති මන්ථකෙනෙව ආසාදෙත්වා තෙසු විනිවිද්ධසිරු ජලනතා ජලනතා පව්වනති එවමෙස අතිවිය තාපෙනති.

බොධිසතොතො පන එතෙ තිරයෙ දසෙසතොතො පඨමං සඤ්ජවං දසෙසත්වා තත්ථ පව්වනොත නෙරසිකසතොත දිස්වා මහාජනයා මහාභයෙ උපපනොත තමපි අනන්තරධාපෙත්වා පුන පඨවිං විධා කත්වා කාලසුත්තං දසෙසයි. තත්ථපි පව්වමානෙ සතොත දිස්වා මහාජනයා මහාභයෙ උපපනොත තමපි අනන්තරධාපෙසීති එවං පටිපාටියා දසෙසයි. තතො රුජානං ආමනොත්වා මහාරුජ තයා ඉමෙසු අට්ඨසු මහාතිරයෙසු පව්වමානෙ සතොත දිස්වා අපපමාදං කාතුං වට්ටතීති වත්වා පුන තෙසඤ්ඤෙව මහාතිරයානං කිච්චං කපේතුං ඉමෙවමනොති ආදිමාග.

තත්ථ අක්ඛානාති මයා තුග්ගං කපිතා පොරණකෙති ව කපිතා යෙව. ආකිණ්ණාති පරිපුණ්ණා. පමෙවතා සොලසුය්දති එතෙසං තිරයානං එකෙකස්ස වතුසු ආරෙසු එකෙකස්මිං වත්තාරෙ වත්තාරෙ කත්වා සොලස සොලස උය්ගදතිරයාති සබ්බෙපි සතං අට්ඨවීසති ව උය්ගදතිරයා අට්ඨව මහාතිරයාති ජිතතිංසතිරයසතං. කදරියනාප නාති සබ්බෙපෙනෙ කදරියානං තාපනා. බලවදුක්ඛතාය සොග්ග්. කම්මනිබ්බන්ධානං අවචිතං අපිතාය අවචිමනොතා. භග්ගං මහත්තතාය මහබ්බසා. දිට්ඨමත්තා වා ලොමාති හංසනීති ලොම හංසනරූපා ව. හිංසනතාය හෙසමා. භයජනනතාය පටිගසා. සුඛා භාවෙන දුඛා. චතුක්ඛණ්ණාති සබ්බෙපි වතුරය්ගමඤ්ජුසසදිසා. විභන්තාති වතුආරවසෙන විභන්තා. භාගසො මිනාති ආරවිපිතං වසෙන කොට්ඨාසෙ ඔපෙත්වා මිතා. අසසාපටිකුජ්ජිනාති සබ්බෙපි නව යොජනිකෙන අයකපාලෙන පටිවජ්ජනා. සුඛා නිට්ඨනතීති සබ්බෙපි එත්තකං ණානං අනුඵරිත්වා තිට්ඨනති. උද්ධපාදඅවංශිග්ගිති එවං තෙසු තිරයෙසු සමපරිවත්තිත්වා පුනපුනං පතමානෙ සක්ඛායාග. අතිවත්තාගේති ඵරුසවාචාති අතික්කම්මිත්වා වත්තාරෙ මහාතිරයෙසු කිර යෙභුයොන ධම්මිකසමණ්ත්වාගමණෙසු කතාපරධාව පව්වනති තස්මා එවමාග. ගෙ භුනිත්තොති තෙ ඉසිතං අතිවත්තාරෙ අත්තතො වුඤ්චියා ගතත්තා භුනිත්තො කොට්ඨාසකතා මච්ඡා විය පව්වනති. අසඤ්ඤාසොති ගණෙවුං අසකුණෙයො. කිබ්බිසකාපිනොති දුරුණ කම්මකාරිනො. නික්ඛමණ්ණිනොති තිරයා නික්ඛමණ්ණං එසත්තාපි ගවෙසත්තාපි නික්ඛමණ්ණාදාරං නාගිගච්ඡනති. සුරජමිමනාති

යදු නං ආරං අපාරුතං හොති අථ තදනිමුඛා ධාවනාති තෙසං තත් ඡවිආදීති ක්‍රියායනති ආරසමිපං පතතානාඤ්ච තෙසං නං පිපියති පච්ඡිමං අපාරුතං විය ජායති. එස නයො සබ්බන්. න් සාධුරුපෙති වුත්තප්පකාරං සප්පං විය සාධුරුපෙ ඉසයො න ආසිද්දෙ න ඵරුස වචනෙන කායංගමෙත වා සට්ටනො උපගවෙත්ය්‍ය කිං කාරණං සඤ්ඤානාං තපසසිතං ආසාදිතතා අධිසු මහාතිරයෙසු මහා දුක්ඛස්ස අනුභවිතබ්බතතා.

ඉදුති යෙ රුජානො තථාරුපෙ ආසාදෙත්වා නං නං දුක්ඛං පතතා තෙ දසෙසුං අනිඤ්ඤානොති ආදිමාන. තත් අනිඤ්ඤානොති බල සම්පන්නො මහාකායො. මනිස්සාසොති ධනුගහො. සහස්සබාහුති පඤ්චති ධනුගහසහෙනි බාහුසහස්සෙති ආරෙපෙනබ්බං ධනුං ආරෙපනසමත්තාය සහස්සබාහු. හෙතෙකාධිපොති තෙකකාරධායි පති. විභවබ්බතොති විනාසං පතොතා. වජ්ජති සරහබ්බජාතකෙ විජාරිතාති. උපගවම මනනති අතතො විතතං පදුසෙත්වා. මාතබ්බසමනති මාතබ්බපණ්ණිතෙ. වජ්ජ මාතබ්බජාතකෙ වණ්ණිතං. කණ්ණදිපාසනාසජ්ජාති කණ්ණදිපායනං ආසජ්. සමසාබ්බනති තිරයං. වජ්ජ සච්ඡාතකෙ විජාරිතං. ඉසිනාති කපිලතාපසෙන. පාචෙකති පච්චෙයා. චෙට්ඨොති චෙතියරුජා. ගිහිනොති පතීනතත භාචො අතතරිතිතඉද්ධි. පතතපටිසාසනති පරියායං මරණකාලං පතී. වජ්ජ චෙතියජාතකෙ කපිහං. ගාසමාති යසමා විතතවසිකො හුත්වා ඉසිසු අපරජකිත්වා අධිසු මහාතිරයෙසු පච්චති තසමා හි. ඡන්ද්‍ර ගමණනති ඡන්ද්‍රදිවතුබ්බධමපි අගතිගමණං. පදුට්ඨොති කුඤ්ඤා. ගනනා සො තිරසං අධොති සො තෙන අධොගමණ්ණියෙන කමෙත අධොතිරයමෙව ගච්ඡති. පාලියං පන තිරසුස්සදනති ලිඛිතං. තස්ස උස්සදතිරයං ගච්ඡතිති අත්ථො. චුට්ඨොති වයොචුට්ඨො ව ගුණචුට්ඨො ව. අනංචොති හවන්තරෙපි අපච්චං වා දායාදං වා න ලභනතිති අත්ථො. කාලවස්සති දිව්ඨධමෙවපි ඡින්නමුලතාලො විය මහාවිනාසං පතී. තිරයෙසු තිබ්බතනනති. හනතිති මාරෙති. විරතතාසාති විරංකාලං.

එවං මහාසතො ඉසිවිහෙයකානං පච්චනතිරයෙ දසෙසුන්වා උපරිඅධම්මිකරුජ්ජනං පච්චනතිරයෙ දසෙසුනො සො වානි ආදිමාන. තත් රච්ඡිද්ධංසනොති ඡන්ද්‍රදිවසෙන ගනත්වා රච්ඡස්ස විද්ධංසනො. අවිසම්භවපරෙතොති අවිසමුගපරිසිතො. තෙණ්හග්ගබ්බාති අගතිමෙව බාදනතස්ස. ගතනානිති තිගාවුතෙ සරිතෙ සබ්බභග පච්චභානති. ලොමගෙහති නාචෙති වානි එතෙති සද්ධිං සබ්බාති එක ජාලාති හොනති. තුත්තඤ්ඤොති ආනෙඤ්ඤකාරණං කාරියමානො තුත්තෙති විද්ධො නාගො යථා නදති.

එවං මහාසතො අධම්මිකරුජ්ජනං පච්චනතිරයෙ දසෙසුන්වා ඉදුති පිතුසාතකාදිනං පච්චනතිරයෙ දසෙසුන්වා සො ලොභාති ආදිමාන. තත් ලොභාති යසධනලොභෙන. ඉදුසාති දුට්ඨවිතතතාය.

නිගනවනති ලොහකුමනියං බහුති වසාසගස්සාති පක්කං නිගරිත්වා
 තිගාචුතමස්ස සරිරං නිත්තවං කත්වා ජලිතාය ලොහපඨවියං
 පාතෙත්වා තිණෙහති අයසුලෙති කොට්ටෙත්වා චුණ්ණවිචුණ්ණං
 කරෙන්නති. අඤ්ඤාං කාලිංකාති මහාරුජ්ඣං පිතුසාතකං නිරය
 පාලා ජලිතලොහපඨවියං උත්තානං පාතෙත්වා ජලිතෙති
 අයසුලෙති අකබ්භිති නිඤ්ඤා අඤ්ඤා කරිත්වා මුලෙ උණං මුත්තකරිසං
 පක්කපිත්වා පලාලපිඨං විය නං සංවට්ටෙත්වා කප්පෙන සණ්ඨිතෙ
 බාරෙ ලොහඋදකෙ නිමුජ්ජාපෙනති. **නන්තං පක්කට්ඨිතමසො**
ගුලිඤ්ඤාති පුත්ත පක්කට්ඨිතගුප්කලලඤ්ඤෙව ජලිතඅයොගුලඤ්ඤෙව
 බාදපෙනති සො පන නං ආගරියමානං දිස්වා මුලං පිටෙති අපස්ස
 දීසෙ විරතාපිත්වා ජලමානෙ ථාලෙ ආදාය මුලා වික්කමෙත්වා
 විවරිත්වා රජ්ජබ්බං අයබලිසං බිපිත්වා ජිව්හං නිගරිත්වා තසමිං
 විවට්ටෙ මුලෙ නං අයොගුලිං. **සංසවසනති** පක්කපනති. **රක්කසාති**
 නිරයපාලා. **සාමාමාති** මහාරුජ්ඣං පිතුසාතකස්ස ජිව්හං බලිසෙන
 නික්කබ්භිත්වා අයසබ්බකුති පඨවියං නිගනං ජිව්හං සාමා සොණා සබල
 වණ්ණසුත්තබා ව ලොහකුණ්ඨා ගිජ්ඣා ව කාකොළසඝ්ඤා ව අඤ්ඤෙව
 නානපපකාරා සකුණා සමාගනත්වා ආචුටෙති ජිඤ්ඤාතා විය විහජ්ජ
 කාකපදකාරෙන කොට්ඨාසෙ කත්වා. **විපඨඤ්ඤානනති** වියාඤ්ඤානං
 ලොභිතං විසාසං බාදනති විසසනතා භක්කයනතිති අත්ථො. **නං දඬු**
නාලනති නං පිතුසාතකං ඤායමානං තාලං විය දඬුජලිතසරිරං. **පඨි**
තිගනගනනනති තත්ත තත්ත භිගනගනනං. **නිපෙට්ඨාමසනනාති** ජලිතෙති
 අයමුග්ගරෙති පහරනතා. **රතීති** නොසනති තෙසං නිරයපාලානං
 සා රතී කිලා හොති. **දුබ්බෙනා පනිනරෙති** ඉහරෙ පන තෙරසික
 සතතා දුක්ඛතා හොනති. **පෙතනිසානිනොති** පිතුසාතකා. ඉති ඉමං
 පිතුසාතකානං පච්චනතිරයං දිස්වා රුජා භිත්තසිත්වා අහොයි.

අථ නං මහාසනෙනා සමස්සාසෙත්වා මාතුසාතකානං පච්චනතිරයං
 දස්සෙයි. **සමක්කසනති** යමතිවෙසනං නිරයනති අත්ථො. **අත්තකමම**
ඵලුපගොති අත්තනො කමමඵලෙන උපගතො. **මනුස්සාති** නිරයපාලා.
හන්තාරං ජනිතනිසාති මාතුසාතකං. **වාලෙතිති** අයමකවිවාලෙති
 වෙසෙත්වා අයයනෙනන පිළෙනති. **නන්ති** නං මාතුසාතකං.
පාසෙනතිති තස්ස භි පිළියමානස්ස රුජිරං ගලිත්වා අයකපලං
 පුරෙති අථ නං යන්නතො නිගරනති තාවදෙවස්ස සරිරං පාකතිකං
 හොති නං පඨවියං උත්තානං නිපජ්ජාපෙනා විලිනතමිලොහං විය
 පක්කට්ඨිතලොභිතං පායෙනති. **බගගස්ස නිබ්බතීති** නං බහුති වසා
 සගස්සාති අයයනෙනති පිළෙනා. **රෙගුච්ඡද්දස්සති** පටිකකුලෙ
 මහනෙත ගුප්කඤ්ඤෙම ආවාටෙ බිපනති සො නං **රහදං බගගස්ස**
ඔරෙතිත්වා තිට්ඨති. **අනිඤ්ඤාති** එකදෙණිකතාවපමාණසරිරං.
අසොමුඛාති අයසුචිමුඛා. **ජමිංජෙත්වානාති** ජමිං ආදිං කත්වා යාව
 අට්ඨමපි ඡෙත්වා අට්ඨමිඤ්ඤ්ච බාදනති. **පඨිද්ධාති** ගතිතා මුච්ඡිතා
 න කෙවලඤ්ඤෙව බාදනෙතව අධොමඤ්ඤාදිති පන පටිසිත්වා මුඛාදිති

නිකමනැති. වාමපක්ෂයේදීත් පවිසිනා දකෂිණපක්ෂයේදීත් නිකමනැති සකලසර්ව. ඡේද්‍යවඡේද්‍ය කෙරෙහි සො තත් අභිද්‍රව්‍යවපරෙතො විරවනො පවති. සොමාති සො මාතුසාතකො තං සතපොර්සං නිරයං පතොනා සසිසකො නිමුගොව ගොති තඤ්ච කුණං සමනතා යොජනසතං පුති කතා වායති. මාතුසාතීති මාතුසාතකො.

එවං මහාසතො මාතුසාතකානං පව්වනතීරයං දසොනා පුත ගබ්‍යපාතකානං පව්වනතීරයං දසොනො ගාඨමාහ. බුරධාර මනුසාමමාති බුරධාරතීරයං අතිකකමිනා. තත් නිර නිරයපාලා මහතො මහතො බුරධාරෙ උපරි ධාරෙතා සන්තරනති තො යාති ගබ්‍යපාතක බාරගෙසජ්ජදීති පිවිනා ගබ්‍ය පාතිතා තා ගබ්‍ය පාතිතියො ඉතියො ජලිතෙති ආවුධෙති පොථොනා අනුබකිනති තා තිවිණ්‍යබුරධාරස්ස බණ්ඩාබණ්ඩිකං හුතා පුතපුතං උට්ඨාය තං දුරතිසමභවං. බුරධාරතීරයං අකකමනතියො අතිකකමිනා නිරය පාලෙති අනුබද්ධා දුග්ගං දුග්ගමං විසමං වෙතරණිං පතනති තත් තත් කමමකාරණං නිමිජාතකෙ ආවිභවියාති.

එවං ගබ්‍යපාතිතීතං නිරයං දසොනා මහාසතො යත් පර දුරිකා ව අභිවාරිණියො ව පව්වනති තං කණ්ඩකසිමබ්ලිතීරයං දසොනො අසොමසාති ආදිමාහ. තත් උභතොමච්චමබ්නතීති වෙතරණියා උභොස්ස නිරෙස්ස තාසං සිමබ්ලීතං සාධා ඔලමබ්නති තෙ පජ්ජලිත සරීර සතො අවමිමනො හුතා නිට්ඨනති. සොජනනති නිගා වුතං තෙසං සරීරං සරීරතො උට්ඨිතජාලාය පත සද්ධිං යොජනුබෙධා ගොනති. එතෙ සජනතීති තෙ පරදුරිකා සතො නානාවිධෙති ආවු ධෙති කොට්ඨමානා එතෙ සිමබ්ලිතීරයෙ අභිරුහනති. තෙ පනනතීති තෙ බහුති වසාසගස්සාති රුකබ්විවපෙස්ස ලග්ගා කාසිනා පුතපි නිරය පාලෙති ආවුධෙති විභතා විවතො හුතා පරිවතතිනා අධොසිසකා පතනති. පුපුති බහුති. විනිවදබ්බතාති තෙසං තො පතන කාලෙ ගෙට්ඨා අය පඨවිතො සුලාති වුට්ඨතිනා තෙසං මත්තං සමපරිවජනති තාති තෙසං අධො මග්ගන නිකමනති තෙ එවං ආවුධෙති සුලෙති විභා විරවනො සයනති. දිසනති සුපිතෙපි නිද්දං අලභනො දීසරතො ජග්ගනති අතො. නතො ජතො විවසනෙති රතතීතං අවමයෙ විරකාලාතිකකමෙනාති අතො. පවජනතීති සට්ඨියොජනිකජලිතලොහකුමති කපෙපන සණ්ඨිතජලිතතමිලොහ රසපුණ්ණං ලොහකුමති නිරයපාලෙති බිතො පව්වනති. දුසසිලාති පරදුරිකා.

එවං මහාසතො පරදුරික අභිවාරිකානං පව්වන සිමබ්ලිතීරයං දසොනා ඉතො පරං සාමිකවතනසසුචතොදීති අපුරෙතතීතං පව්වනට්ඨානං පකාසෙනො සාමාති ආදිමාහ. තත් අතිමඤ්ඤාතීති හිසජාතකෙ වුතං සාමිකවතන අකරෙතති අතිකකමිනා මඤ්ඤති. ජෙට්ඨං වාති සාමිකස්ස ජෙට්ඨාතාරං. නනඤ්ඤනති සාමිකස්ස හගිණිං. එතෙසමපි හි අඤ්ඤතරස්ස හත්පාද පිට්ඨි පරිකමමකාපත

භොජනාදිභෙදං වහනං අසුරෙන්නී තෙසු හිරේත්තපං අනුපට්ඨ පෙනතී තෙ අතිමඤ්ඤති නාම සාපි තිරයෙ නිබ්බත්තති. චෛකනාති තස්සා හි සාමිකවත්තාදීනං අපරිපූරිතාය සාමිකාදයො අකෙකාසිත්වා පරිභාසිත්වා තිරයෙ නිබ්බත්තාය ලොහපස්වියං නිපජ්ජාපෙත්වා අය සංකුතා මුඛං විවරිත්වා ආලිසෙත ජ්වහංගං නිබ්බත්තනී රජ්ජුබ්බකි තෙන සංකුතං ආකංඨිතති. කිම්බනති කිම්භරිතං. ඉදං වුත්තං හොති මහාරුජ් සො තෙරසිකසත්තො එවං නික්කංඨිතං අත්තනො බ්‍යාමෙන බ්‍යාමමහං ජ්වහංගං ආවුධෙහි කොට්ඨිහකොට්ඨිතට්ඨානෙ සඤ්ජාතෙහි මහාදෙණිපමාණෙහි කිම්භි හරිතං පස්සති. ඩිඤ්ඤ පෙත්තුං නි සකෙකානීති තිරයපාලෙ යාවිතුනාමොපි කිංඤ්ච වහංගං න සකෙකානී. නපෙනති එවං සා තත්ථ බහුති වස්සසහස්සාති පට්ඨිත්වා පුත තපනමහාතිරයෙ පට්ඨති.

එවං මහාසත්තො සාමිකවත්තසංසුසසුරවත්තාදීති අසුරෙන්නීතං පට්ඨනතිරයං දස්සෙත්වා ඉදති සුකරිකාදීනං පට්ඨනතිරයෙ දස්සෙන්නො ඔරබ්භිකාති ආදිමාහ. තත්ථ අවණ්ණවණ්ණකාරකාති පෙසුඤ්ඤකාරකා. බාරනාදීනති එතෙ ඔරබ්භිකාදයො එතෙහි සත්ති ආදීති හඤ්ඤමානා වෙතරණිං පතනතීති අත්ථො. සෙසාති ඔරබ්භි කාදීනං පට්ඨනට්ඨානාති නිමිජාතකෙ ආවිහවිස්සති. කුට්ඨාරීති කුට්ඨිතිව්ජයස්ස වෙව ආලාකුටාදීතඤ්ඤකාරකෙ සංකියෙතං වුත්තං. තත්ථ කුට්ඨිතිව්ජයකුට්ටකාරකකුට්ඨඅභ්‍යාපනිකානං පට්ඨනතිරයාති නිමිජාතකෙ ආවිහවිස්සති. චන්තනති වම්භතං. දුරන්තානනති දුග්ගතත්තභාවානං. ඉදං වුත්තං හොති මහාරුජ් තෙ දුරත්තභාවා සත්තා අයකුටෙහි මත්තකෙ හිජ්ජමානෙ වමනති තතො තං වහනං ජලිතඅයකපලොති තෙසු එකව්වානං මුඛෙ බිපනති ඉති තෙ පරෙසං වහනං භුඤ්ජනති නාම. හෙරණ්ඩකාති සිගාලා. විපථජදමානනති අබොමුඛං නිපජ්ජාපිතං නික්කංඨිතජ්වහං ඉතොවිතොව එජ්ජමානං. මිගෙනාති ඔකවාරිකම්ගෙන. පක්ඛිනාති තථාරූපෙනෙව. ගන්තා නෙති ගන්තාරෙ තෙ. නිරසුස්සදනති උස්සදතිරයං. පාළියං පන නිරසං අබොති ලිඛිතං. අයං පන තිරයො නිමිජාතකෙ ආවිහවිස්සති.

ඉති මහාසත්තො එත්තකෙ තිරයෙ දස්සෙත්වා ඉදති දෙවලොක විවරණං කත්වා රඤ්ඤ දෙවලොකෙ දස්සෙන්නො ආහ.

සන්නො ව උද්ධං ගව්ජනති සුචිණ්ණනිධි කම්මුතා,
සුචිණ්ණස්ස එලං පස්ස සතින්ද්‍ර දෙවා සමුගමානා.

තං තං බුදුම් මහාරුජ් ධම්මං රට්ඨපති වර,
තථා තථා රුජ් වරුහි ධම්මං
යථා තං සුචිණ්ණං නානුතපෙපස්ස පවජාති.

තත්ථ සන්නාති කායාදිති උපසන්නා. උද්ධනති දෙවලොකං. සතින්ද්‍රාති තත්ථ තත්ථ ඉන්ද්‍රෙහි සද්ධිං. මහාසත්තො හිස්ස වාතුමහා රුජ්කෙ දෙවෙ දස්සෙන්නො මහාරුජ් වාතුමහාරුජ්කෙ දෙවෙ පස්ස

වත්තාරෙ මහාරජානො පස්ස තාවතීංසෙ පස්ස සත්තං පස්සාති එවං තෙ සබ්බෙපි සතින්දහෙව සමුහවතොව දෙවෙ දස්සෙත්තො ඉදං සුවිණ්ණස්ස ඵලං ඉදංපි ඵලනති දස්සෙයි. නං නං බ්‍රාහ්මි තසමා නං හණ්ණං. ධම්මනති ඉතො පට්ඨාය පාණ්ණිපාතාදීති පඤ්ච වෙරුති පඨාය දුකාදීති පුඤ්ඤති කරුණිති. සථා නං සුවිණ්ණං නානු නපෙසයාති යථා නං දුකාදිපුඤ්ඤකම්මං සුවිණ්ණං පිභුසාතකකම්ම පට්ඨයං විපපතිසාරං පටිප්පාදෙත්තුං සම්ප්පාදයාමං නානුතපෙසයා නථා නං සුවිණ්ණං වර ඛත්‍රං පුඤ්ඤං කරුණිති අත්ථො.

සො මහාසත්තස්ස ධම්මනථං සුඤ්ඤා තතො පට්ඨාය අස්සාසං පටිලිති. බොධිසත්තො පන නිසද්ධි කාලං තත්ථ වයිඤ්ඤා අත්තතො වසනට්ඨානසෙද්ධව ගතොති.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආගරිත්ථ; ත භික්ඛවෙ ඉදංතෙව පුබ්බෙ පෙස මයා අස්සාසිතො යෙවාති වඤ්ඤා ජාතකං සමොධානෙයි. තද්ද රජා අජාතසත්තු අගොයි. ඉයිගණො බුද්ධපරිසා. සඬ්ඛිවචපණ්ණිතො පන අගමෙවාති.

සඬ්ඛිවචජානකං.

සට්ඨිනිපාතවණ්ණනාං නිට්ඨිතා.

20. 1.

ඉදං තෙ ජට්ඨිනති ඉදං සත්ථා ජෙතවතෙ විහරතො උක්කණ්ණිතභික්ඛුං ආරබ්භ කපෙයි.

එතො කීර සාවත්ථිවාසී කුලපුත්තො සාසනෙ උරං දත්වා පබ්බ ජිතො එකදිවසං සාවත්ථියං පිණ්ඩාය වරතො එකං අලඬකනඉත්ථි. දිස්වා සුභතිමිත්තගගණවසෙන ඔලොහෙත්වා කිලෙසාභිභූතො අනභීරතො විහායි දිසකෙසනබො කිලිට්ඨිවිවරෙ උපපණ්ණුපණ්ණුක ජාතො ධම්මසන්ධගගෙනො. යථා හි දෙවලොකෙ වචනධම්මානං දෙවපුත්තානං පඤ්ච පුබ්බතිමිත්තාති පඤ්ඤයනති මාලා මිලායනති වත්ථාති කිලියානති සරිතෙර උබ්බණ්ණියං ඔක්කමති උගොති කවෙජ්ඣි සෙද චූච්චනති දෙවො දෙවසකෙන නාභීරමති එවමෙව සාසනා වචනධම්මානං උක්කණ්ණිතානං භික්ඛුනං පඤ්ච පුබ්බෙ තිමිත්තාති පඤ්ඤයනති සඤ්ඤාපුප්පාති මිලායනති සීලවත්ථාති කිලියානති සරිතෙර මඬ්ඛුත්ථාය වෙව අයසවසෙන ව උබ්බණ්ණියං ඔක්කමති කිලෙස සෙද චූච්චනති අරසෙද්ද රුක්ඛමුලෙ සුඤ්ඤගාරෙ නාභීරමනති තස්සපි තාති නිමිත්තාති පඤ්ඤාසංසු. අථ නා භික්ඛු සත්ථු සත්තකෙ නෙත්වා අයං හතොති භික්ඛු උක්කණ්ණිතොති දස්සෙසුං. සත්ථා සචං කීර තං භික්ඛු උක්කණ්ණිතොසිති පුච්ඡත්වා සචං හතොති වුත්තෙ

මා භික්ඛු කිලෙසවසිකො හොති මාතුගාමො නාමෙස පාපො තස්මිං පටිබ්බුච්ඡන්තං විනොදෙති සාසනෙ අභිරම මාතුගාමෙ පටිබ්බුච්ඡන්තාය හි තෙජවන්තොපි භායනති. පොරුණකපණ්ණිතා මාතුගාමෙන නිතෙතජා හුන්වා අතයබ්බසනං පාපුණ්ණිති වන්වා අතීතං ආහරි.

අතීතෙ මලලරටෙඨ කුසාවතියං නාම රුජධාතියං ඔක්කකාකො නාම රුජා ධම්මෙන රජුං කාරෙසි. තස්ස සොළසතනං ඉත්ථිසගස්සානං ජෙට්ඨිකා සීලවතීනාම අග්ගමගෙසී අහොසි. සා නෙව පුත්තං න ධිතරං ලභි. අථස්ස නාගරං වෙව රට්ඨවාසිනො ව රුජතීවෙසනවායෙ සනති පතීන්වා රට්ඨං නස්සිස්සති රට්ඨං විනස්සිස්සතිති උපකෙකාසිංසු. රුජා සිහපඤ්ජරං උග්ගාවෙත්වා මසි රජුං කාරෙන්නෙ අධම්මකාරෙ නාම තත්ථි කසමා උපකෙකාසට්ඨාති පුච්ඡි. සච්චං දෙව අධම්මකාරෙ තත්ථි අපි ව වංසානුරක්ඛකො පන වො පුත්තො න විජුති අඤ්ඤා රජුං ගහෙත්වා රට්ඨං නාසෙස්සනති තස්මා ධම්මෙන රජුං කාරෙත්වා සමත්ථං පුත්තං පඤ්චොති. පුත්තං පඤ්චෙන්නො කිං කරෙමිති. පඨමන්තාව එකං සත්තාහං චුලලාභාටකං ධම්මනාටකං කන්වා විසජෙට්ඨ සච්චෙ සා පුත්තං ලභිස්සති සාධු නො වෙ ලභිස්සති අථ මජ්ඣිමනාටකං විසජෙට්ඨ. තතො ජෙට්ඨනාටකං අවස්සං එතතිකාසු ඉත්ථිසු එකාපි පුඤ්ඤවතී ඉත්ථි පුත්තං ලභිස්සතිති, රුජානෙසං වචනෙන තථා කන්වා සත්ත දිවසෙ යථාසුඛං අභිරමිත්වා ආගතාගතං පුච්ඡි. කච්චි වො පුත්තො ලභොති සබ්බා ඉත්ථියො න ලභාම දෙවොති ආහංසු.

රුජා න මෙ පුත්තො උපපජ්ජිස්සතිති අනන්තමනො අහොසි. නාගරං පුන තථෙව උපකෙකාසිංසු. රුජා කිං උපකෙකාසට්ඨ. මයා තුම්භාකං වචනෙන නාටකානි විස්සජ්ජිතානි. එකාපි පුත්තං න ලභති. ඉද්දති කිං කරෙමාති ආහ. දෙව නා දුස්සිලා භවිස්සනති තිපුඤ්ඤා තත්ථි එතාසං පුත්තපටිලාභාය පුඤ්ඤං තුලෙහ එතාසු පුත්තං අලභනතිසු මා අපෙපාසුක්කන්තං ආපජ්ජට්ඨ. අග්ගමගෙසී වො සීලවතී දෙවී සීලසම්පන්නා නා විසජෙට්ඨ තස්සා පුත්තො උපපජ්ජිස්සතිති. සො සාධුති සම්පට්ච්ඡිත්වා ඉතො කිර සත්තමෙ දිවසෙ රුජා සීලවතීං දෙවීං ධම්මනාටකං කන්වා විස්සජෙට්ඨස්සති. පුරිසා සනතිපත්තනුති හෙරිං වරුපෙත්වා සත්තමෙ දිවසෙ දෙවීං අලභිකාර පෙත්වා රුජතීවෙසනා ඔතාරෙත්වා විස්සජෙට්ඨි. තස්සා සීලනෙජෙන සකකස්ස භවිතං උණ්ඨාකාරං දස්සෙසි. සො කින්නුබොති ආවජෙත්තො දෙවියං පුත්තං පත්තනභාවං ඤාත්වා එතියො මයා පුත්තං දුතුං වට්ටති අත්ථි හුබො දෙවලොකෙ එතියො අනුච්ඡිකො පුත්තොති උපධාරෙන්නො බොධිසත්තං අද්දස.

සො කිර තදු තාවතීංසභවනෙ ආසුං බෙපෙත්වා උපරි දෙව ලොකෙ නිබ්බත්තිතුකාමො අහොසි. සකෙකා තස්ස විමානභාරං ගන්ත්වා තං පකෙකාසිත්වා මාරිස තයා මනුස්සලොකං ගන්ත්වා

මහකාකරඤ්ඤා අග්ගමගෙසියා කුච්ඡිසමිං පටිසන්ධිං ගණ්ඨිකුං වට්ඨනීති සමපට්ඨාපෙත්වා අපරමපි දෙවපුත්තං තුමපි එනිසාං පුත්තො භවිස්සායිති වත්වා මා ඛො පනස්සා කොපි සිලං භික්ඛුනි මහලුකමුඛමණ්වෙසෙන රඤ්ඤා නිවෙසනවාරං අගමාසි. මහා ජනොපි නහානාං අලඛකතො අහං දෙවිං ගණ්ඨිසාමි අහං දෙවිං ගණ්ඨිසාමිති රුජ්ඣාරං සනතිපතීනාං සකකඤ්ඤා දිස්වා තුං කස්මා ආගතොසිති පරිභාසමකාසි. සකෙකා කිං මං තුමෙන ගරගථ සවෙපි මෙ සරීරං ජිණ්ණං රුගො පන න ජීරති සවෙසිලවතිං ලභිස්සාම ආදාය නං ගමිස්සාමිති ආගතොවනීති වත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන සබ්බසං පුරතොව අට්ඨාසි. අඤ්ඤා තස්ස තෙජෙන පුරතො භවිතුං නාසකම්. සො තං සබ්බාලභිකාරපටිමණ්ඩිතං නිවෙසනා නිකමමනතිංගෙව හන්ති ගණෙතා පකාමාමි. අථ නං තත්ථ තත්ථ ඕතා ගරුංසු පස්සථ භො මහලුකමුඛමණො එවං උත්තමරුපධරං දෙවිං ආදාය ගච්ඡති අත්තනො යුක්තං න ජාතානිති. දෙවිපි මහලුකො මං ආදාය ගච්ඡතිති න අට්ඨියති න හරයති. රුජාපි වාතපානෙ යත්වා කො නුඛො දෙවිං ගගෙත්වා ගච්ඡතිති ඔලො කෙනෙතා තං දිස්වා අනග්ගමනො අගොසි.

සකෙකා තං ආදාය නගරඤ්ඤාරහො නිකමිත්වා වාරසමිපෙ එකං සරං මාපෙසි විවට්ඨාරං පඤ්ඤාත්තකාට්ඨන්දරිකං. අථ නං සා ඉදං වො නිවෙසනනති පුච්ඡි. සො ආම භද්දෙ පුබ්බෙ පන අහං එකො ඉදුනිමා මයං වෙ ජනා අහං භික්ඛාය වරිත්වා තඤ්ඤාදීනි ආගරිස්සාමි තිං ඉමිස්සා කාට්ඨන්දරිකාය නිපජ්ජාතිති වත්වා තං මුදුතා හන්ති පරමසන්තො දිබ්බසම්පන්නං එරුපෙත්වා තත්ථ නිපජ්ජාපෙසි. සා දිබ්බසම්පන්නා රුජ්ජන සඤ්ඤාං විස්සජ්ජෙයි. අථ නං අත්තනො ආනුභාවෙන තාවතිංසභවනං නෙත්වා අලඛකතමිත්තො දිබ්බසයනෙ නිපජ්ජාපෙසි. සා සහනමෙ දිවසෙ පබ්බුජ්ඣිත්වා තාං සමපතති. දිස්වා න සො මුඛමණො මනුස්සො සකෙකා භවිස්සායිති අඤ්ඤාසි.

සකෙකාපි තස්මිං සමගෙ පාරිවර්ත්තකමුලෙ දිබ්බනාටකපරිවුත්තො නිසින්නොව අගොසි. සා තං දිස්වා සගතා වුට්ඨාය තස්ස සනතිකං ගතත්වා වන්දිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. අථ නං සකෙකා වරං තෙ දෙවි දස්සාමි ගණ්ඨානිති ආහ. තෙතති දෙව එකං මෙ පුත්තං දෙවිති. දෙවි තිට්ඨතු එකො පුත්තො අගනෙන වෙ පුත්තෙ දස්සාමි තෙසු පන එකො පඤ්ඤවා භවිස්සායිති න රුජවා එකො රුජවා න පඤ්ඤවා තෙසු කතරං පයමං ඉච්ඡති. පඤ්ඤවන්තං දෙවොති. සො සාමුති වත්වා තස්සා කුසතිණං දිබ්බවන්තං දිබ්බවන්තං දිබ්බපාරිවර්ත්තකපුප්ථං කොකතදඤ්ඤා නාම විණං දත්වා තං ආදාය රඤ්ඤා සගතසරං පටිසිත්වා රඤ්ඤා සද්ධිං එකසගනෙ නිපජ්ජාපෙත්වා අභිකුට්ඨකෙන තස්සා නාභිං පරමසි. තස්මිං බණ්ණෙ බොධිසත්තො තස්සා කුච්ඡියං පටිසන්ධිං ගණ්ඨි. සකෙකාපි සකට්ඨානමෙව ගතො. පණ්ඩිතා දෙවි ගබ්භස්ස පතිට්ඨිතභාවං අඤ්ඤාසි. අථ නං පබ්බුද්ධො රුජා දිස්වා දෙවි කෙන

නිත්‍යාසීති ප්‍රච්ඡි. සකෙකන දෙව්‍යාති. අහං පච්චිකඛනො එකං මහලලක
මුඛමණං තං ආදාය ගච්ඡන්තං අද්දසං කාසමා මං වඤ්ඤෙයිති. සද්දහප්
දෙව සකෙකා මං ගගෙඤ්ඤා දෙවලොකං නෙයිති. න සද්දහාමි දෙවිති.
අථස්ස සා සකකදන්තියං කුසතිණං දසෙස්සඤ්ඤා සද්දහාති ආහ. රුජ
කුසතිණං භාව යතො කුතොපි ලබ්භතීති න සද්දහි. අථස්ස සා දිබ්බ
වස්ථාදිති දසෙස්සයි. රුජා නාති දිස්වා සද්දහිඤ්ඤා හදෙද්ද සකෙකා තාව
තං නෙතු පුත්තො පන නෙ ලදො න ලදොති ප්‍රච්ඡි. ලදො
මහාරුජ ගබ්භො මෙ පතිට්ඨිතොති. සො සුඤ්ඤා කුට්ඨො තස්සා ගබ්භ
පරිහාරං අද්ධි. සා දසමාසච්චයෙන පුත්තං විජායි. තස්ස අඤ්ඤා
නාමං අභවො කුසතිණනාමමෙව අකංසු කුසකුමාරස්ස පදසා
ගමණකාලෙ ඉතරෙ දෙවපුත්තො තස්සා කුට්ඨස්මිං පටිසංඛිං ගණ්ඨි.
දසමාසෙ පරිපුණ්ණං පුත්තං විජායි. තස්ස ජයමපතීති නාමං
කරිංසු. නෙ මහනෙතන යසෙන වසිංසු. බොධිසත්තො පඤ්ඤා
ආවර්ගස්ස සන්තිකො තිස්සෙයි පිප්පං අනුග්‍රහගෙඤ්ඤා අත්තනො පඤ්ඤා
සබ්බසිප්පෙසු නිප්පතතිං පාපුණ්ඨි.

අථස්ස සොළසවස්සකාලෙ රුජා රජුං දාතුකාමො දෙවිං
ආමනෙතො හදෙද්ද පුත්තස්ස නෙ රජුං දඤ්ඤා නාටකාති උපට්ඨ
පෙස්සාම ජීවන්තා යෙව තං රජෙජ්ජ පතිට්ඨිතං පස්සියාම. සකල
ජලේදිපෙ බො පන යස්ස රඤ්ඤා ධීතරං ඉච්ඡති තමස්ස ආනෙඤ්ඤා
අක්කමහෙයිං කට්ඨස්සාම විතතමස්ස ජානාති කතරං රුජධීතරං රෙවෙ
යිති ආහ. සා සාමුඛි සමපට්ච්ඡිඤ්ඤා කුමාරස්ස ඉමං පටිත්තං ආරොවෙඤ්ඤා
විත්තං ජානාතිති එකං පරිවාරිකං පෙසෙයි. සා ගතො තස්ස
පටිත්තං ආරොවෙයි. තං සුඤ්ඤා මහාසත්තො විනොසයි අහං න රුජපවා
රුජසමපනනා රුජධීතා ආනිතාපි මං දිස්වා කිං මෙ ඉමිනා විරුපෙ
නාති පලායිස්සයි. ඉති නො ලජ්ජිතබ්බං හවිස්සති කිං මෙ සද්ධවා
සෙන ධරමානෙ මාතාපිතරෙ උපට්ඨිතිඤ්ඤා තෙසං අච්චයෙන
නිකම්භිඤ්ඤා පබ්බජියාමිති. සො මයං නෙව රජෙජ්ජ අත්තො.
න නාටකෙයි. අහං මාතාපිතූනං අච්චයෙන පබ්බජියාමිති ආහ.

සා සුඤ්ඤා ආගතො තස්ස කථා දෙවියා ආරොවෙයි. දෙවිපි රඤ්ඤා
ආරොවෙයි. රුජා තං සුඤ්ඤා අනත්තමනො හුඤ්ඤා පුත්ත කතිපාහච්චයෙන
සාසනං පෙසෙයි සොපි පටිබාහතියෙව. එවං යාව තතියමපි පටිබා
හිඤ්ඤා වතුන්වාතෙ විනොසයි මාතාපිතූනි සද්ධං එකනෙතන පටිපකඛ
භාවො නාම න පුත්තො උපායං කරියාමිති. සො කමාරජෙට්ඨිකං
පකෙකාසාපෙඤ්ඤා බහුං සුවණ්ණං දඤ්ඤා එකං ඉච්ඡිරුපකං කරෙතිති
තං උයෙඤ්ඤා තස්මිං පකකනෙත අඤ්ඤා සුවණ්ණං ගගෙඤ්ඤා
සයං ඉච්ඡිරුපකං අකායි. බොධිසත්තානං පන අධිප්පායො නාම
සමිජ්ජාති. තං සුවණ්ණරුපකං ජීව්‍යාය අවණ්ණනියසොභං අගොයි.
අථ තං මහාසත්තො බොමං තිවාසාපෙඤ්ඤා සිරිගබ්බෙ ධර්මපෙයි.
සො කමාර ජෙට්ඨිකො ආභතා රුපකං දිස්වා තං ගරිතිඤ්ඤා ගච්ඡ
අමානං සිරිගබ්බෙ ධර්මරුපකං ආගර්භති ආහ.

සො සිරිගඬුහං පවිසිත්වා තං දිස්වා කුමාරෙන සද්ධිං අභිරමිතුං එකා දෙවච්ඡරු ආගතා හවිස්සතීති හත්ථං පසාරෙත්තුං අවිසභනොතා තිකඛි මිත්වා දෙව සිරිගඬුහෙ අය්‍යා එකිනාව සිතා උපගතතුං න සකෙකාමිති ආහ. තාන ගච්ඡ සුවණ්ණරූපකං එතං මයා කතං ආගරුති පුන පෙසෙසි. සො ආහරි. කුමාරෙ කමමාරෙන කතං රූපකං සුවණ්ණ ගඬුහෙ බිපාපෙත්වා අනන්තා කතං අලඞ්කාරපෙත්වා රපෙ ධපාපෙත්වා මාතු සතතිනං පභිණි සවෙ එවරූපා ඉති අපි සරෙ වසිස්සාමිති.

සා අමච්චෙව පකෙකාසාපෙත්වා තාතා මයං පුතොතා මහාපුඤ්ඤ සකකදත්තියො අනුච්ඡිච්චාං කුමාරිකං ලභිස්සති තුමෙහ එවරූපං ලභනතා ගණතිස්සථ ඉමං රූපකං පටිච්ඡන්තයානෙ ධපෙත්වා සකල ජලේඵ්පං වරන්තා යස්ස රඤ්ඤ එවරූපං ධිතරං පස්සථ තස්සෙව තං දත්වා ඔකකාකාරජා තුමෙහි සද්ධිං ආවාගවිවාහං කරිස්සතීති ද්වසං චවත්ථපෙත්වා ආගච්ඡ්ථාති ආහ. තෙ සාධුති තං ආදය මහනෙතන පරිවාරෙන තිකඛිමිත්වා විවරන්තා යං රුජධාතීං පාපුණ්ණනි තත්ථ සායණකසමයෙ මහාජනය්‍ය සමොසරණධාරිතො තං රූපකං වත්ථපුපාලඞ්කාරෙති අලඞ්කරිත්වා සුවණ්ණසිවිකං ආරෙපෙත්වා තිත්ථ මයෙහ ධපෙත්වා සයං පටිකකමිත්වා ආගතාගතානං කථාසවණත්ථං එකමන්තං තිත්ථනති. මහාජනො තං ඔලොකෙත්වා සුවණ්ණරූපකනති සඤ්ඤං අකත්වා අයං මනුසසිත්ථි සමානාපි දෙවච්ඡරුපටිභාගා අතිවිස සොහති කිනත්‍රු බො එත්ථ සිතා කුතො වා ආගතා අමානං නගරෙ එවරූපා නජීති වණ්ණන්තා පකකමනති. තං සුත්වා අමච්චා සවෙ ඉධ එවරූපා දරිතා හවෙය්‍ය අපුකා රුජධිතා විස අපුකා අමච්චසිතා විසාති වදෙය්‍යං අධ්වා ඉධ එවරූපා නජීති තං ආදය අඤ්ඤං නගරං ගච්ඡනති. තෙ එවං විවරන්තා අනුපුබ්බෙන මදුරවෙධි සාගල නගරං පාපුණිංසු.

තත්ථ මදුරඤ්ඤ අධ්වං ධිතරෙ උත්තමරූපධරු දෙවච්ඡරු පටිභාගා තාසං සබ්බජෙට්ඨිකා පභාවති නාම. තස්සා සරිරතො බාලපුරිසස්ස පභාවිය පභා තිච්ඡරුනති. අකිකාරෙපි වතුනත්ථ ගඬුහෙ පදීපතිවිටං නජී. සබ්බො ගඬුහා එකොභාසොව ගොති ධාතී පනස්සා බුජ්ජා. සා පභාවති. නොපෙත්වා තස්සා සිසං නහාපනත්ථං අධ්වං විණ්ණද්විති අධ්වං සවෙ ගාගාපෙත්වා සායණකසමයෙ උදකධාරිතං ගච්ඡනති තිත්ථමයෙහ සිතං තං රූපකං දිස්වා පභාවතිති සඤ්ඤය අයං දුබ්බිතිතා සිසං නහාසිස්සාමිති අමෙහ උදකත්ථාය පෙසෙත්වා පඨමතරං ආගන්තො තිත්ථමයෙහ සිතාති කුජ්ඣිත්වා අරෙ කුලලජ්ජාපනකෙ පුරිමතරං ආගන්තො ඉධ සිතාසි සවෙ රුජා ජාතිස්සති නාසෙස්සති නොති වත්ථා හත්ථන ගණ්ඨපස්සෙ පහරි හත්ථතලං භීජ්ජනප්පමාණං ජාගං තවො සුවණ්ණරූපකනති ඤාත්වා හසමානා විණ්ණද්විතං සනතිකං ගච්ඡනති පස්සථ මම කවිමං මම ධිතාති සඤ්ඤය පහාරං අද්ධං. අයං මම ධිතු සහතිකෙ කිං අග්ගති කෙවලං පන මෙ හත්ථො දුක්ඛාපිනොති ආහ.

අථ නං රුජදුතා ගහෙතො තං මම ධිතා ඉතො අභිරුපතරුති
වදන්ති කිං නාම කප්ථෙසීති. මද්දරඤ්ඤා ධිතා පභාවති නාම ඉදා
රුපකං තස්සා සොළසිමපි කලං න අගඝනීති. තෙ භුට්ඨමානසා
රුජආරං ගන්ත්වා ඔක්කාකරඤ්ඤා දුතා ආරෙ ධිතාති පටිභාරෙසුං.
රුජා ආසනා වුට්ඨාය ධිතකොව පකෙකාසථාති ආහ. තෙ පටිසිත්වා
රුජානං වන්දිත්වා මහාරුජ අමහානං රුජා තුමහානං ආරෙග්ගං
පුච්ඡතිති වත්වා කතසකකාරසමමානා කිමන්ථං ආගතන්ථාති පුට්ඨා
අමහානං රඤ්ඤා සිහසුයරෙ කුසකුමාරෙ නාම පුතෙතො. රුජා තස්ස
රජ්ජං දුකුකාමො අමෙහ තුමහානං ඝනතිකෙ පතිණි. තුමහානං කීර
ධිතරං පභාවතිං තස්ස දෙථ ඉමඤ්ච සුවණ්ණරුපකං දෙය්‍යධමමං
ගණ්ඨථාති තං රුපකං තස්ස අදංසු. සොපි එවරුපෙන මහාරුජෙන
සද්ධිං විවාහමඛලං හවිස්සතිති භුට්ඨවිතෙතො සමපට්ඨති.

අථ නං දුතා ආහංසු මහාරුජ අමෙහති න සකකා පපඤ්චං කාතුං
කුමාරිකාය ලභ්භාවං රඤ්ඤා ආරෙවෙස්සාම. අථ නං සො
ආගන්ත්වා ආදාය ගමිස්සතිති. සො සාග්ගති සමපට්ඨතිත්වා තෙසං
සකකාරං කත්වා විස්සර්ජෙයි. තෙ ගන්ත්වා රඤ්ඤා ව දෙවියා ව
ආරෙවෙසුං. රුජා මහනෙතන පරිවාරෙන කුසාවතිතො තිකඛමිත්වා
අනුපුබ්බෙන සාගලනගරං සමපාපුණි. මද්දරුජා පවවුග්ගමණං
කත්වා තං නගරං පවෙසෙත්වා මහනතං සකකාරමකායි. සීලවතී දෙවි
පණ්ඩිතතතො කො ජානාති කිං හවිස්සතිති එකාගව්හවමයෙන
මද්දරුජානං ආහ මහාරුජ පුණ්ණිසං දඤ්ඤාමමතිති. සො සාග්ගති
සමපට්ඨතිත්වා පකෙකාසාපෙයි. පභාවති සබ්බාලඤ්ඤාරපටිමණ්ඩිතා
දුසිගණ්ණපරිවුතා ආගන්ත්වා සංයුං වන්දි. සා නං දිත්වා විනෙතයි අයං
කුමාරිකා අභිරුපා මඤ්ඤා පුතෙතො විරුපො සවෙ එසා නං පය්‍යිස්සති
එකාගව්හි අවසිත්වා පලායිස්සති උපායං කරිස්සාමිති. සා මද්දරුජානං
ආමනෙතත්වා මහාරුජ පුණ්ණිසා මෙ පුත්තස්ස අනුච්ඡිකා අපිච්ච ඛො
පන අමහානං කුලපවෙණ්ණියා ආගතං වාරිතතං අත්ථි. සවෙ අයං
එයසමි වාරිතෙන වත්තිස්සති නෙස්සාමි නන්ති ආහ. කිං පන වො
වාරිතතන්ති. අමහානං වංසෙ යාව එකස්ස ගබ්භස්ස පතිට්ඨානං
හොති තාව දිවා සාමිකං පය්‍යිතුං න ලහති. සවෙ එසා තථා කරිස්සති
නෙස්සාමි නන්ති. රුජා කිං අමම සන්ඛිස්සයි එවං වත්තිතුන්ති ධිතරං
පුච්ඡි. සා ආම තාතාති ආහ.

තතො ඔක්කාකරුජා මද්දරඤ්ඤා බහුං විභවං දත්වා තං ආදාය
පකකාමි. මද්දරුජාපි මහනෙතන පරිවාරෙන ධිතරං උග්ගතාපෙයි.
ඔක්කාකරුජා කුසාවතිං ගන්ත්වා නගරං අලඤ්ඤාරුපෙත්වා සබ්බ
බක්ඛනාති මොවෙත්වා පුත්තස්ස අභිසෙකං කත්වා පභාවතිං අග්ග
මහෙසිං කාරෙත්වා කුසරුජස්ස ආණාති ගෙරිඤ්චරපෙයි. සකලජම්බු
දීපතලෙ රුජානො යෙසං ධිතරෙ අත්ථි තෙ කුසරඤ්ඤා ධිතරෙ
පතිණිසු. යෙසං පුත්තා අත්ථි තෙ තෙන සද්ධිං මිත්තභාවං

ආකඩ්ඛනතා පුතෙන උපට්ඨාකො කතා පඨණිංසු, බොධිසත්තස්ස නාවකපට්ඨවාදෙ මහා අහොසි, මහනෙතන යසෙන රජජං කාරෙසි, පභාවතී පන තං දිවා පසයිතුං න ලහති, සොපි දිවා පසයිතුං න ලහති, උභින්නං රත්තිදස්සනමෙව හොති, තත්ථ පභාවතියං සරී රපපාපි අබොහාරිකා අහොසි, බොධිසත්තො සිරිගබ්භතො රත්තිං යෙව නික්කමති සො කතිපාභව්වයෙන පභාවතීං දිවා දට්ඨිකාමො මාතුයො ආරොවෙසි, සා මා තෙ තාත රුච්චි යාව එකං පුත්තං ලහති තාව ආගමෙහිති පටික්කපි, සො පුත්තපුත්තං යාවියෙව.

අථ නං සා ආහ තෙනති හත්ථිසාලං ගන්තො හත්ථිමෙණ්ඩක වෙසෙන තිට්ඨ, අහං තං තත්ථ නෙස්සාමි, අථ නං අක්කිති පුරෙතො ඔලොකෙය්‍යාසි මා ව අත්තානං ජානාපෙසිති, සො සාමුති සමපට්ඨි ච්ඡිතො හත්ථිසාලං අගමාසි, අථස්ස මාතා හත්ථිසාලං අලභිකාරුපෙතො පභාවතීං එහි සාමිකස්ස හත්ථිනො පස්සාමාති තත්ථ නෙතො අයං හත්ථි අසුකො නාම අයං හත්ථි අසුකො නාමාති තස්සා දස්සෙසි, තත්ථ නං රුජා මාතු පච්ඡතො ගච්ඡන්ති, දිස්වා හත්ථිගොපකවෙසෙන හත්ථි ඡකණ්ඩිණ්ඩක පිට්ඨියං පහරි, සා කුඬා රඤ්ඤ තෙ හත්ථං ඡිඤ්ඤපෙස්සාමිති වතො දෙවිං උජ්ඣාපෙසි, රුජමාතා මා අමම කුඤ්ඤිති සුඤ්ඤං සඤ්ඤපෙතො පිට්ඨිං පරිමජ්ජි, පුත්තපි රුජා තං දට්ඨිකාමො හුතො අස්සසාලායං අස්සගොපකවෙසෙන තං දිස්වා තපෙව අස්සඡකණ්ඩිණ්ඩක පහරි, තදුපි තං කුඬං සස්සු සඤ්ඤපෙසි.

පුත්තකදිවසං පභාවතී මහාසත්තං පසයිතුකාමා හුතො සස්සුයා ආරොවෙතො අලං මා තෙ රුච්චිති පටික්කිත්තා පුත්තපුත්තං යාවි, අථ නං සා ආහ තෙනති යෙව මම පුත්තො නගරං පදක්කිණං කරිස්සති තිං සිහපඤ්ජරං විවරිතො තං පස්සෙය්‍යාසිති, එවඤ්ඤ පන වතො පුත්ත දිවසෙ නගරං අලභිකාරුපෙතො ජයමපතිකුමාරං රුජවෙසං ගාහා පෙතො හත්ථිපිට්ඨි නිසීදුපෙතො බොධිසත්තං පච්ඡිමාසනෙ, නිසීදු පෙතො නගරං පදක්කිණං කාරුපෙතො පභාවතීඤ්ඤ ආදාය සිහ පඤ්ජරෙ ධතො පස්ස තව සාමිකස්ස සිරිසොභග්ගනති ආහ, සා අනුච්ඡිකො මෙ සාමිකො ලඤ්ඤාති අත්තමතා අහොසි.

තං දිවසං පන මහාසත්තො හත්ථිමෙණ්ඩකවෙසෙන ජයමපතිස්ස පච්ඡිමාසනෙ නිසීදිතො යථාධිපායෙන පභාවතීං ඔලොකෙනො හත්ථි විකාරුදිවසෙන විත්තරුචියා කෙළිං දස්සෙසි, හත්ථිමති අතික්කනෙන රුජමාතා පභාවතීං පුච්ඡි දිට්ඨො තෙ අමම සාමිකොති, සා ආම අයෙහ පච්ඡිමාසනෙ පනස්ස නිසින්නො හත්ථිමෙණ්ඩා අතිවිය දුබ්බිනීතො හොති මය්‍යං හත්ථිවිකාරුදිති දස්සෙසි, කසමා එවරුපං අලභිකං රඤ්ඤ පච්ඡිමාසනෙ නිසීදුපෙසුන්ති, අමම රඤ්ඤ පච්ඡිමාසනෙ රක්ඛා නාම ඉච්ඡතබ්බාති, සා වින්නෙති අයං හත්ථිමෙණ්ඩා අතිවිය නිබ්බයො රුජානං රුජාතිපි ත මඤ්ඤති කිත්තබ්බො එසෙව කුසරුජා අඬාති එසො අතිවිය විරුපො එව හවිස්සති තෙනෙව තං මම ත දස්සන්තිති, සා මුජ්ජං කණ්ණමුලෙ ආහ අමම ගච්ඡ තාව ජානාති කිං.

පුරිමාසනෙ නිසින්නතො කුසරුජා උදුනු පව්මාසනෙති. කථං පනාහං ජාතිස්සාමිති. සචෙපි සො රුජා භවිස්සති පඨමතරං ගත්තිට්ඨිතො ඔතරිස්සති ඉමාය සඤ්ඤාය ජාතිස්සසීති. සා ආගතො ඵකමනෙත සීතා පඨමතරං මහාසත්තං ඔතරන්නං අද්දස පව්ජා ජයමපතිකුමාරං. මහාසත්තොපි ඉතො විභොව ඔලොකෙනෙතො බුජුං දිස්වා ඉමනා නාම කාරණෙන ඵසා ආගතා භවිස්සතිති ඤාතො තං පකෙකාසාපෙකා ඉමං අත්තරං පභාවතියා මා කපෙසීති දළහං වතො උයොසෙපි. සා ගතො පුරිමාසනෙ නිසින්නො පඨමතරං ඔතරිති ආහ. පභාවති කස්සා වචනං සද්දති.

රුජා පුත දට්ඨුකාමො හුතො මාතරං යාති. සා පටිකඛිට්ඨං අසකෙකානති තෙනති අඤ්ඤාතකචෙසෙන උයානං ගව්ජාතිති ආහ. සො උයානං ගතො පොකඛරණියං ගලප්පමාණං උදකං පටිසිතො පළමිතිපතෙන න සීසං ඡාදෙතො පුප්පිතපද්මෙන මුඛං ආවරිතො අට්ඨාසි. මාතාපියස්ස පභාවතිං උයානං තෙතො සායණසමයෙ ඉමෙ රුකෙක පස්ස සකුණෙ පස්ස මගෙ පස්සාති පලොභයමානාව පොකඛරණීතිරං පාපෙසි. සා පඤ්චවිධපද්මසඤ්ජනාං පොකඛරණීං දිස්වා නකාසිකුකාමා පරිවාරිකාති සද්ධිං පොකඛරණීං ඔතරිතො කිලුනති තං පළමං දිස්වා ඔවිතිකුකාමා ගත්තං පසාරෙසි. අථ නං රුජා පළමිතිපතං අපතෙතො අහං කුසරුජාති ගතො ගණිති. සා තස්ස මුඛං දිස්වා යකෙකා මං ගණිතිති විරිචිතො තත්තො විසඤ්ඤිතං පතතා. අථස්සා රුජා ගත්තං මුඤ්චි. සා සඤ්ඤං පටිලභිතො කුසරුජා කිර මං ගතො ගණිති ඉමනා වාහං ගත්තිසාලායං ගත්ති ඡකණ්ඨිකෙන අස්සසාලායං අස්සජකණ්ඨිකෙන පහං අගමෙව මං ගත්තිස්ස පව්ජමාසනෙ නිසිදිතො උප්පණෙකසි. කිං මෙ ඵව රුපෙන දුමමුඛෙන පතිතා ඉමං ජතිතො අහං ජිවන්ති අඤ්ඤං පුතිං ලභිස්සාමිති විනෙතො අත්තතා සද්ධිං ආගතෙ අමචෙව පකෙකාසාපෙකා මම යානවාහනං සජුං කරොථ අපේජව ගමිස්සාමිති ආහ. තෙ රඤ්ඤා ආරොචෙසුං රුජා විනෙතසි සචෙ ගතාහු. න ලභිස්සති හදයමස්සා ඵලිස්සති ගව්ජා. පුත තං අත්තතො බලෙන ආනෙස්සාමිති විනෙතො අථස්සා ගමණං අනුජාති සා පිතු නගරමෙව අගමාසි. මහාසත්තොපි උයානතො නගරං පටිසිතො අලඛකතපාසාදං අභිරුහි. බොධිසත්තං හි සා පුබ්බපඨනාවසෙන න ඉච්ඡි සොපි පුබ්බකමමවසෙන විරුපො අගොසි.

අතීතෙ කිර බාරාණසියං ආරගාමෙ උපරිමවිපියා ව ගෙට්ඨිම විපියා ව දො කුලාති වසිංසු ඵකස්ස කුලස්ස දො පුත්තා අගෙසුං ඵකස්සකාව සීතා අගොසි. චිත්ත පුත්තෙසු බොධිසත්තො කණ්ඨෙට්ඨා නං කුමාරිකං ජෙට්ඨකස්ස ආනෙසුං. කණ්ඨෙට්ඨා අදුරභරණො භාතු සනතිකෙයෙව වසි. අථෙකදිවසං තස්මිං සරෙ අතිරසකපුටෙ පවිංසු. බොධිසත්තො අරඤ්ඤං ගතො අගොසි. තස්ස පුටං ධූපෙතො අවසෙසෙ භාජෙතො බාදිංසු. තස්මිං බණ්ණ පච්චෙකබුද්ධො භික්ඛාය සරදාරං

අගමායි, බොධිසත්තයා භාතු ජායා චුලපතීනො අඤ්ඤං පුචං පවිසාමිති නං ගහෙනා පච්චෙකබ්බුදායා අදාසි, සොපි තංඛණඤ්ඤාව අරඤ්ඤතො ආගඤ්ඤී, අප් නං සා ආහ සාමි විතතං පසාදෙති, නව කොට්ඨාසො පච්චෙකබ්බුදායා දිනෙතාති, සො නව කොට්ඨාසං බාදිතා මම කොට්ඨාසං දෙසි, අහං කිං බාදියාමිති කුඤ්ඤා පච්චෙක බ්බුදායං අනුගන්තො පත්තතො පුචං ගණිති, සා මානුසරං ගන්තො නව විලිතං වමසකපුප්ඵවණණං සප්පිං ආහරිතො පච්චෙකබ්බුදායා පත්තං පුරෙසි, තං ඔභාසං ඔඤ්ඤි, සා තං දිසවා පත්තං ධපෙසි හනෙත නිබ්බතනිබ්බතතට්ඨානෙ මෙ සරිරං, ඔභාසජාතං ගොතු උත්තම රූපධරා හවෙය්‍යං ඉමිනාව මෙ අසපපුරිසෙන සද්ධිං ඵකට්ඨානෙ වාසො මා අගොසිති.

ඉති සා පුබ්බපත්තාය වසෙන නං න ඉච්ඡි, බොධිසත්තොපි නං පුචං තඤ්ඤි සප්පිපත්තෙ ඔසිද්දපෙතො පත්තං ධපෙසි හනෙත ඉමං යොජනසතෙ වසනතිවපි ආනෙතො මම පාදපරිවාරිකං කාතුං සමනො හවෙය්‍යනති, තත්ථ යං සො කුඤ්ඤා පුචං ගණිති තස්ස පුබ්බ කමමයා වසෙන විරූපො අගොසි, සා ව නං න ඉච්ඡිති.

සො පභාවතියා ගතාය සොකප්පතො අගොසි, නාතප්ප කාරෙති පරිවාරයමානාපි නං සෙසිත්ථිගො ඔලොකාපෙභූවපි න සකම්පු, පභාවතීරිතිතමයා සකලවපි තිවෙසනං තුච්ඡං විය බාසි, සො ඉද්දති සාගලනගරං පත්තා හවිසානිති පච්චුසසමයෙ මාතු සනතිකං ගන්තො, අමම අහං පභාවතීං ආනෙසාමි තුලෙහ රජ්ජං අනුසාසථාති වදනො පඨමං ගාථමාහ.

ඉදං තෙ රට්ඨං සධනං සයොග්ගං
සකායුරං සබ්බකාමුපපත්තං,
ඉදං තෙ රජ්ජං අනුසාස අමම
ගච්ඡාමහං යත්ථ පියා පභාවතීති.

තත්ථ සංඝොගගනති හත්ථියොග්ගාදි සතිතං, සකායුරනති සපඤ්ච රජකකුට්ඨගණිං, අනුසාස අමමාති සො කීර් පුරිසස්ස රජ්ජං දතො පුත්ත ගණ්ණණං නාම අසුභතනති පිතු වා භාතු වා අතියාදෙතො මාතුයා තියාදෙනො ඵවමාහ.

සා තස්ස කථං පුත්තො තෙනති තාත අප්පමතො හවෙය්‍යාසි මාතුගාමො හි නාම අපරිපුද්ධහදයොති වතො නාතගරසභොජකස්ස පුච්චණ්ණකරෙට්ඨං පුරෙතො ඉදං අත්තරුමග්ගෙ භුඤ්ඤ්ඤාසිති වතො උයොසාපෙසි, සො තං ආදාය මාතරං ච්ඡිදිතා තිකතිතො පදකම්ණං කතො ජීවනො පුත්ත තුලෙහ පසිසාමිති වතො සිරිගභං පවිසිතො පඤ්චාට්ඨං සත්තායතිතො හත්තකරෙට්ඨා සද්ධිං කභාපණ්ණසගස්ස පසිබ්බකෙ කතො කොකනදඤ්ච විණං ආදාය තගරු තිකම්මොති මග්ගං පටිපජ්ජිතො මහබ්බලො මහාථාමො යාව මජ්ඣිනතිකා පඤ්ඤාස යොජනාති ගන්තො හත්තං භුඤ්ඤ්ඤා

සෙසුදිවසභාගෙන පුත් පඤ්ඤාස යෝජනානි ගතත්වා එකාගෙනෙව යෝජනසතිකං මග්ගං බෙපෙත්වා සායණසංග්ගෙ නගාගිත්වා සාගල නගරං පාවිසි. තස්මිං පටිට්ඨමනෙතයෙව බොධිසත්තස්ස තෙජෙන පභාවතී සයනපිටෙඨ සණ්ඨාත්තං අසකෙකාන්ති ඔතරිත්වා භූමියං නිපජ්ජි. බොධිසත්තං කිලනතිත්ථියං චීරියං ගවජන්තං අඤ්ඤාතරං ඉඤ්ඤා දිස්වා පකෙකාසාපෙත්වා තිසිදුපෙත්වා පාදෙ ධොවාපෙත්වා සයනං දූපෙසි. සො කිලනතකායො නිපජ්ජිත්වා නිද්දං ඔක්කමි. අථ සා තස්මිං නිද්දපගතො නානග්ගරසභොජනං සමපාදෙත්වා තං පබොධෙත්වා භතතං භොජෙසි. සො කුටෙරිඨා තස්සා සද්ධිං හතතකරුටියා කභා පණසහස්සං අදුසි. සො පඤ්ඤාට්ඨං තත්තෙව ධූපෙත්වා ගතනබ්බට්ඨානං නො අඤ්ඤා වත්වා විණං ආදාය හත්ථිසාලං ගතත්වා අජ්ජ මෙ ඉධ වසිත්තං දෙදථ ගඤ්ඤං වො කරිස්සාමිති වත්වා හත්ථිසොපකොති අනුඤ්ඤානො එකමනෙත නිපජ්ජිත්වා ථොකං නිද්දාසිත්වා පටිපසස්සඤ්ඤාදරථො චුට්ඨාය විණං චුඤ්ඤාත්වා සාගලනගරවාසිනො ඉමිං සද්දං සුණන්තුති විණං වාදෙතොතා ගායි.

පභාවතී භූමියං නිපන්තා තං සද්දං සුභාව අයං න අඤ්ඤාස්ස විණංසද්දෙ නිස්සංසයං කුසරුජා මමන්ත්වාය ආගතොති අඤ්ඤාසි. මද්ද රුජාපි තං සද්දං සුභාව අතිවිය මධුරං වාදෙති සෙව එතං පකෙකා සාපෙත්වා මම ගඤ්ඤං කාරෙස්සාමිති විනොසි. බොධිසත්තො න සකකා ඉධ වසමානෙත පභාවතී දට්ඨුං අට්ඨානමෙතනති පාතොව නික්කමිත්වා සායං භුතතගෙගෙයෙව පාතරුසං භුඤ්ජිත්වා විණං ධූපෙත්වා රුජකුමාකාරස්ස සන්තිකං ගතත්වා තස්ස අන්තොවාසිකභාවං උපගතත්වා එකදිවසෙතෙව සරං මත්තිකාය පුරෙත්වා භාජනානි කරෙමි ආවරියාති වත්වා සාධු කරෙහිති චුතොත එකං මත්තිකපිණ්ඩං වකෙක ධූපෙත්වා වකකං ආවිජ්ඣි. සතිං ආවිද්ධමෙව යාව මජ්ඣනති කාතික්කමා හමියෙව. සො නානාවණ්ණොති බුද්ධකමහත්තාති භාජ නාති කත්වා පභාවතියා අත්ථාය භාජනං කරෙතොතා නානාරූපාති සමුට්ඨාපෙසි. බොධිසත්තානං හි අධිපජායො නාම සමිජ්ඣති. තාති රූපාති පභාවතියෙව පස්සත්ති අධිට්ඨාසි. සො සබ්බභාජනාති සුක්කාපෙත්වා පටිත්වා ගෙහං පුරෙසි.

කුමභකාරු තාති භාජනාති ගෙගො රුජකුලං අගමාසි. රුජා තාති භාජනාති දිස්වා කෙතිමාති කතාතිති පුජ්ජි. මයා දෙවාති. අහං තයා කතාති ජානාමි කථෙහි කෙන කතාතිති. අන්තො වාසිකෙන මෙ කතාති දෙවාති. න සො අන්තොවාසිකො ආවරියො තෙ ගොතු සො තිං තස්ස සන්තිකෙ සිප්පං සික්ක ඉතො පට්ඨාය ව සො මම ධිතානං භාජනාති කරෙතු ඉමඤ්ඤාස්ස සහස්සං දෙහිති සහස්සං දූපෙත්වා ඉමාති බුද්ධභාජනාති මම ධිතානං දෙහිති අහ. සො තාති තාසං සන්තිකං තෙත්වා ඉමාති වො කිලනත්ථාය බුද්ධකභාජනාතිති අහ. තා සබ්බා ආගමිංසු. කුමභ කාරු මහාසත්තොත පභාවතියා අත්ථාය කතභාජනමෙව තස්සා අදුසි.

සා භාරතං ගගෙචා නතෙව අත්තනො ව මහාසත්තස්ස ව බුරුපං ව
රුපං පසිඤ්චා ඉදං න අඤ්ඤාන කතං කුසරපෙනෙව කතනති
ඤ්චා කුරුකිචා භූමියං බිපිචා ඉමිනා මය්හං අත්තො නති
ඉච්ඡන්තානං දෙහිති ආහ. අපස්සා භගිණීයො කුද්ධාභාවං ඤ්චා
වුද්ධභාරතං කුසරඤ්ඤා කතනති මඤ්ඤයි. න ඉදන්තන කතං
කුලාකාරෙන කතං ගණිතාති නනති අවහසිංසු. සා තෙන කතභාවං
තස්ස ව ආගතභාවං. තාසං න කපෙයි. කුලාකාරෙ සහස්සං බොධි
සත්තස්ස දචා තාන රුපා තෙ කුට්ඨො ඉතො කිර පට්ඨාය රුප
ධිතානං භාරතාති කරෙය්සාසි අහං තාසං ගරිස්සාමිති. ආහ.

සො ඉධාපි වසන්තන න සකකා පභාවතීං දට්ඨිනති තං සහස්සං
තස්සෙව දචා රුප්පට්ඨාකස්ස නළකාරස්ස සනතිකං ගන්තො තස්ස
අන්තවාසිකො හුචා පභාවතියා අත්තං තාලවණං කචා තතෙව
සෙතව්ඡන්තඤ්ච ආපාණභූමිඤ්ච වත්තං ගගෙචා සීතං පභාව
තිඤ්චාති නානාරූපාති දස්සෙයි. නළකාරෙ තඤ්ච අඤ්ඤාඤ්ච
තෙන කතභණ්ඩකං ආදාය රුප්කුලං අගමායි. රුපා දිස්වා කෙතිමාති
කතාතිති පුච්ඡී. මයා දෙවති. අහං තයා කතාති ජානාමි කපෙති
කෙන කතාතිති. අන්තවාසිකෙන මෙ දෙවති. න සො අන්ත
වාසිකො ආවරියො තෙ ගොතු සො තිං තස්ස සනතිකෙ සිප්පං
සිකඛ ඉතො පට්ඨාය ව සො මම ධිතානං ඵලරූපාති කාරකු
ඉමඤ්චස්ස සහස්සං දෙහිති සහස්සං දචා ඉමාති අලභිකාරගණිතාති
මම ධිතානං දෙහිති ආහ. සොපි බොධිසත්තන පභාවතියා අත්තං
කතං තාලවණං තස්සායෙව අදයි. තත්තාපි රූපාති අඤ්ඤා ජනො
න පස්සති. පභාවතී පන දිස්වා කුසරඤ්ඤා කතභාවං ඤ්චා ගණිතාතු
කාමා ගණනනතුති කුද්ධා භූමියං බිපි, අප නං සෙසා අවහසිංසු.
නළකාරෙ සහස්සං ගගෙචා බොධිසත්තස්ස දචා තං පවත්තු
ආරෙවෙයි.

සො ඉදමපි මය්හං අවසන්ධානනති සහස්සං තස්සෙව දචා
රුපමාලාකාරස්ස සනතිකං ගන්තො අන්තවාසිකභාවං උපගන්තො
නානාවිධං මාලාමිකතිං ගන්තො පභාවතියා අත්තං නානාරූපවිචිත්තං
ඵකං වුමච්චකං අකායි. මාලාකාරෙ තං සබ්බං ආදාය රුප්කුලං
අගමායි. රුපා දිස්වා කෙතිමාති ගන්තාතිති පුච්ඡී. මයා දෙවති. අහං
තයා ගන්තාති ජානාමි. කපෙති කෙන ගන්තාතිති. අන්තවාසිකෙන
මෙ දෙවති. න සො අන්තවාසිකො ආවරියො තෙ ගොතු සො තිං
තස්ස සනතිකෙ සිප්පං සිකඛ ඉතො පට්ඨාය ව සො මම ධිතානං
පුප්පාති ගන්තාතු ඉමඤ්චස්ස සහස්සං දෙහිති සහස්සං දචා ඉමාති
පුප්පාති මම ධිතානං දෙහිති ආහ. සොපි බොධිසත්තන පභාවතියා
අත්තං තාලවණං තස්සායෙව අදයි. සා තත් අත්තනො ව
රඤ්ඤා ව රුපෙති සද්ධිං නානාරූපාති දිස්වා තෙන කතභාවං ඤ්චා
කුරුකිචා භූමියං බිපි. සෙසා භගිණීයො නෑ තතෙව අවහසිංසු.
මාලාකාරෙපි සහස්සං ආගරිතො බොධිසත්තස්ස දචා තං පවත්ති
ආරෙවෙයි.

සො ඉදමපි මග්ගං අවසනවතීනනති සහස්සං තස්සෙව දත්තා
 රක්කෙද්දු සුදස්ස සනතිකං ගතත්වා අනෙතවාසිකභාවං උපගෙද්දි අපේක
 දිවසං සුදෙද් රක්කෙද්දු භොජනවිකතිං හරනොතො අත්තනො අත්තං
 පච්ඡාං බොධිසත්තස්ස අවසීමංසං අද්දසි. සො තං තථා සමපාදෙද්දි
 යථාස්ස ගනො සකලනගරං අවත්ති. රුජා තං සාසිත්වා කීං නො මනා
 නසෙ අකුසුමපි මංසං පච්චිති පුට්ඨි. තත්ථි දෙව අපිච්ච බො පන මේ
 අනෙතවාසිකස්ස අවසීමංසං පච්චනත්තං දිත්තං තස්සෙව සො ගනො
 හවිස්සතිති. රුජා ආහරපෙත්වා තතො ථොකං ජිට්ඨගෙහ ධිපෙයි. තාව
 දෙව සත්ත රසහරණිසහස්සාති බොහෙත්තං එරි. රුජා රසහරණස්ස
 බජ්ඣත්වා සහස්සං තස්සෙව දත්තා ඉහො පට්ඨාය තව අනෙතවාසිතා
 මම ව ධිත්තානකුට්ඨ මේ හත්තං පච්චාපෙත්වා තිං මග්ගං ආහර. සො මේ
 ධිත්තානං ආහරත්වති ආහ. සුදෙද් ගතත්වා තස්ස ආරොවෙයි.

සො තං පුත්වා ඉද්දති මේ මනොරථො මත්තං පනොතො ඉද්දනාහං
 පභාවතීං දට්ඨං ලභිස්සාමිති තුට්ඨො තං සහස්සං තස්සෙව දත්තා
 පුත දිවසෙ හත්තං සමපාදෙත්වා රක්කෙද්දු හත්තභාජනාති පෙසෙත්වා
 රුජධිත්තං හත්තකාජං සංගං ගහෙත්වා පභාවතීයා වසනපාසාදං
 අතිරුති. සා තං හත්තකාජං ආදාය පාසාදං අතිරුහත්තං දිත්තා
 විතෙතසි අයං අත්තනො අනුච්ඡිකං දුසකමකරෙති කත්තබ්බං
 කරෙති. සවෙ පනාහං කතිපාහං තුණ්හි හවිස්සාමි ඉද්දති
 මං එසා ඉච්ඡතිති සකුද්දි හුත්වා කත්ථි අගත්වා මං ඔලො
 කෙනොතො ඉධෙව වසිස්සති. ඉද්දනෙව තං අකෙකාසිත්වා පරිහාසිත්වා
 චුහුත්තමපි ඉධ වසිත්වා අදත්වා පලාපෙස්සාමිති. සා දාරං අභිසිච්චං
 කත්වා එකං හත්තං කවාටෙ ලග්ගෙත්වා එකෙන අග්ගලං උපට්ඨෙත්වා
 දුතියං ගාථමාහ.

අනුච්ඡුභුතෙන හරං මහත්තං
 දිවා ව රත්තො ව නිසිථකාලෙ,
 පටිගච්ඡ තිං බිප්පං කුසාවතීං කුස
 න ඉච්ඡාමි දුබ්බණ්ණමහං වසන්තනි.

තස්සත්වා-මහාරුජ තිං හත්තකාරතො හුත්වා උජ්ජෙන
 විතෙතන යොසි තෙ සීසං භික්කෙය්ස තස්සපෙනං කමමං න කරෙයි
 අනුච්ඡුභුතෙන පන විතෙතන මමත්තං එවං මහත්තං කාජං හරනොතො
 දිවා ව රත්තො ව නිසිථකාලෙ ව මහත්තං දුකං අනුභවිස්සයි. කීං
 තෙ තෙන දුකෙකන අනුභුතෙන තිං අත්තනො නගරං කුසාවතීමෙව
 පටිගච්ඡ. අකුසුද්ද අත්තනා සදිසං අතිරසකපු වසණ්ණානමුඛිං යකඛිණිං
 අග්ගමගෙයි. කත්වා රජ්ජං කාරෙහි. න ඉච්ඡාමි දුබ්බණ්ණමහං
 වසන්තනති අහං පන තං දුබ්බණ්ණං දුස්සණ්ණං ඉධ වසන්තං
 න ඉච්ඡාමිති.

සො පභාවතීයා මේ සනතිකා කථා ලභාති තුට්ඨවිතොතා තිස්සො
 ගාථායො අභාසි.

නාහං ගම්ඤ්ඤාමි ඉතො කුසාවතීං
පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තව,
රමාමි මග්ගං නිකේතරමෙම
හිත්වාන රට්ඨං තව දඤ්ඤෙ රතො.

පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තව
සමමුලහරුපො විවරුමි මෙදිනිං,
දිසං න ජානාමි කුතොමහි ආගතො
තයමහි මතො මගමඤ්ඤොවතො.

සුවණ්ණවිරවසනෙ ජාතරූපසුමෙබලෙ,
සුඤ්ඤාණී තව කාමා හි නාහං රජේනමඤ්ඤොති.

හත් රමාමිති අභිරමාමි න උක්කණ්ඨාමි. සමමුලහරුපොති
කිලෙසසමමුලොහො හුත්වා. නාමහි මතොති තසි මතොතිව තයා වා
මතොමහි. සුවණ්ණවිරවසනෙති සුවණ්ණබවිතවත්වසනෙ. නාහං
රජේනමඤ්ඤොති න අහං රජේන අඤ්ඤො.

එවං වුතෙන සා විනේතසි අහං එතං විපපිසාරි හවිසානිති
පරිභාසාමි අයං පන බජ්ඣනිචා ව කපේති. සචෙ බො පන මං අහං
කුසරාභාති වත්තා හතෙර ගණේතයා කො තං නිවාරෙයා කොවි
තො ඉමං කපං සුණේතයාති ආරං ඵකේතො සුචිං දත්තා අනේතා
අට්ඨාසි. සොපි හත්තකාරං අභිහරිත්වා හත්තං වසේත්වා රුජසිතරෙ
භොජෙසි. පභාවතී ගව්ජ කුසරාජෙන පක්කහත්තං ආහරති බුජ්ජං
පෙසෙසි. සා ආහරිත්වා භුඤ්ජාති ආහ. නාහං තෙන පක්කහත්තං
භුඤ්ජාමි තිං භුඤ්ජත්වා අත්තනො ලභ්භිතිවාපං ගහේත්වා හත්තං
පවිත්වා ආහර. මා කුසරාභො ආගතභාවසෙව කස්සචි ආරෙවෙසිති.
බුජ්ජා තතො පට්ඨාය තස්සා කොට්ඨාසං ආහරිත්වා සයං භුඤ්ජාති.
අත්තනො කොට්ඨාසං තස්සා උපනෙති.

කුසරාභාති තතො පට්ඨාය තං පසයිතුං අලගනොතො විනේතසි
අඤ්ඤි නුබො පභාවතියා මසි සිනෙතො උදහු නත්ති විමංසිඤ්ඤාමි
නත්ති. සො රුජසිතරෙ භොජෙත්වා හත්තකාරං ආදාය නිකමනොතො
තස්සා ගබ්භආරෙ පාසාදතලං පාදෙන පහරිත්වා භාරනාති සට්ටත්වා
නිජ්ජුනිත්වා විසඤ්ඤි හුත්වා විය අවකුලොපා පති. සා තස්ස නිජ්ජුනිත
සඤ්ඤා ආරං විවරිත්වා තං හත්තකාරෙත මත්තං දිත්වා විනේතසි
අයං සකලජම්බුදිපෙ අග්ගරුජා මං නිසාය රත්තිජිවං දුක්ඛං
අනුභොති සුමුලාලතාය හත්තකාරෙත මත්තො පති ජිවති නුබො
කොවාති සා ගබ්භතො නිකමිත්වා තස්සා තාසවාතං උපසාරෙතුං
ගිවං පසාරෙත්වා මුඛං ඔලොකෙසි සො මුඛපුපං මෙලං ගහේත්වා
තස්සා සරිරෙ පානෙසි. සා තස්ස කුර්ඣිත්වා තං පරිභාසිත්වා ගබ්භං
පවිසිත්වා ආරං අභිසම්බවං ඵකේතො හිතා ගාමමාහ.

අබ්භු ති තස්ස හො හොති යො අනිච්ඡන්තමිච්ඡති,
අකාමං රුජ් කාමෙති අකන්තො කන්තමිච්ඡති.

තත්ථ අබ්භුති අභුති. අවුඛසිති අත්ථො.

සො පන පටිබ්භවිතකතාය අකෙකාසියමානොපි පරිභාසිය
මානොපි විපපටිසාරමි අනුපපාදෙත්වාව අනන්තරං ගාථමාහ.

අකාමං වා සකාමං වා යො තරෙ ලහනෙ පියං,
ලාභමෙත්ථ පසංසාම අලාභො තත්ථ පාපකොති.

සාපි තස්මිං එවං කපේනෙනපි අනොසකකිත්වා ථංඛතරවචනං
වත්වා පලාපෙතුකාමා අනන්තරං ගාථමාහ.

පාසාණ්ණසාරං බණ්ඩි කණ්ණිකාරස්ස දුරුතා,
වාතං ඡාලෙන බාධෙසි යො අනිච්ඡන්තමිච්ඡති.

තත්ථ කණ්ණිකාරස්ස දුරුතාති කණ්ණිකාරකට්ඨකෙන. බාධෙසිති
බන්ධි ඡාදෙසිති.

තං සුත්වා රුජා තිස්සො ගාථායො අභාසි.

පාසාණ්ණො නුත තෙ හදයෙ ඔතිතො මුද්දලකඤ්ඤේ,
යො තෙ සාතං න විඤ්ඤාති තිරෙජනපදගතො.

යද්ද මං භුකුටිං කත්වා රුජපුත්ති උදිකකසි,
ආලාරිකො තද්ද හොමි රඤ්ඤෙද්ද මග්ගස්ස විපුරෙ.

යද්ද උච්ඡායමානා මං රුජපුත්ති උදිකකසි,
තාලාරිකො තද්ද හොමි රුජා හොමි තද්ද කුසොති.

තත්ථ මුද්දලකඤ්ඤෙති මුද්දනා ඉත්තිලකඤ්ඤෙන සමන්තාගතෙ.
සොති යො අහං. තිරෙජනපදගතොති තිරෙරට්ඨා ආගතො තව
සතතිකෙ වසන්තො පටිසන්තාරමත්තමපි සාතං න ලභාමි. සො එවං
මඤ්ඤාමි. මයි සිනෙත්තපාතති තිවාරණාය නුත තෙ හදයෙ පාසාණ්ණ
ථපිගො. භුකුටිං කත්වාති කොධෙන වලිච්ඡිමං නලාටං කරිත්වා.
ආලාරිකොති භත්තකාරකො තස්මිං බණේ අහං මග්ගරඤ්ඤෙද්ද අනෙක
පුරෙ භත්තකාරකදස්සෙ විය හොමිති වදති. උච්ඡායමානාති පහට්ඨා
කාරං දස්සෙත්වා හසමානා. ඡාලා හොමිති තස්මිං බණේ අහං කුසාවති
තගරෙ රජ්ජං කාරෙන්නො රුජා විය හොමි කසමාසි එවං ථරුසා
ඉතො පට්ඨාය මා එවරුපං කරි හදෙති.

සා තස්ස වචනං සුත්වා විනෙතසි අයං අතිවිය අලුටිත්වා කපේති.
මුසාවාදං කත්වා උපායෙන තං ඉතො පලාපෙසාමිති ගාථමාහ.

සවෙ ති වචනං සවං නෙමිත්තානං හවිස්සති,
නෙව මෙ ත්වං පති අස්ස කාමං ඡිත්තතු සත්තධාති.

තස්සත්ථො-මහාරුජ අයං කුසරුජා මස්සං පති හවිස්සති න
හවිස්සතිති බ්‍රහ්මනිමිත්තපාඨකා පුට්ඨිතා තෙ කාමං කිර මං සත්තධා
ඡිත්තතු නෙව මෙ ත්වං පති හවිස්සතිති වදිංසුති.

තං සුඤ්ඤා රුජා තං පටිබාහනෙනා හදෙද මයාපි අත්තනො රටෙහි
නෙමිත්තකා පුළුච්ඡා තෙ අඤ්ඤානු සිහස්සරකුසරුප්පනො තව පති
නාම අඤ්ඤා නප්ථිති බ්‍යාකරිංසු. අහවපි අත්තනො ඤාතනිමිත්තෙන
එවමෙව කප්ථමිති වචා අනන්තරං ගාඨමාහ.

සවෙ හි වචනං සච්චං අඤ්ඤාසං යදිවා මම,
තෙව තුග්ගං පති අපි අඤ්ඤා සිහස්සර කුසාති.

තස්සන්ධො-යදිති අඤ්ඤාසං නෙමිත්තානං වචනං සච්චං තව
අඤ්ඤා පති නාම නප්ථිති.

සා තස්ස වචනං සුඤ්ඤා න සක්කා ඉමං ලජ්ජාපෙත්තුං වා පලා
පෙත්තුං වා කිං මෙ ඉමිනාති ආරං පිටිය අත්තානං න දස්සෙයි. සොපි
කාපං ගහෙනා ඔහරිත්වා තතො පටිභාසං තං දට්ඨං න ලභති භාත
කාරකමමං කරුණෙනා අතිවිය කිලමති. භූතපාතරුසො දුරුති
එළෙති භාජනාති ධොවති කාජෙන උදකං ආගරති. සයනෙනා
අමමණ්ඩපිටියං සයති. පාතොව උට්ඨාය යාගු ආදීති පවති ව ගරති ව
භොජෙති ව නන්දිතං නිස්සාය අතිදුක්ඛං අනුභොති.

සො එකදිවසං භතතගෙහආරෙන ගව්ජනති. බුජ්ජං දිස්වා
පකෙකායි. සා පභාවතියා හයෙන තස්ස සන්තිකං ගතත්තුං අවිසභනරී
තුරිතතුරිතාවිය ගව්ජති. අප් නං ජලෙන උපගතත්වා බුජ්ජෙති ආහ.
සා නිවත්තනිකා සිතා කොඵසොති වචා තුමානං සග්ගං න සුඤ්ඤාමිති
ආහ. අප් නං බුජ්ජෙති තවපි සාමිනිපි තෙ අතිවිය ප්ථාය. එත්තකං කාලං
තුමානං සන්තිකෙ වසනෙනා ආරුහස්සාසනමත්තවපි න ලභාමි
දෙය්‍යධම්මං පත කිං දස්සාමි. තිට්ඨතු තාවෙනං අපි මෙ පභාවතියං
බුදුකං කත්වා දස්සෙත්තුං සක්ඛිස්සසිති ආහ. සා සාබ්බති සම්පට්ඨති. අප් නං
සවෙ මෙ තං දස්සෙත්තුං සක්ඛිස්සසි බුජ්ජමාමං තෙ උජ්ජං කත්වා
ගිවෙය්‍යකං දස්සාමිති පලොභෙනෙනා පඤ්ච ගාථා අභාසි.

තෙකං ගිවනෙන කාරෙස්සං පඤ්ච බුජ්ජෙති කුසාවතියං,
සවෙ මං නාගනාසුරු ඔලොකෙය්‍ය පභාවතියං.

තෙකං ගිවනෙන කාරෙස්සං පඤ්ච බුජ්ජෙති කුසාවතියං,
සවෙ මං නාගනාසුරු ආලපෙය්‍ය පභාවතියං.

තෙකං ගිවනෙන කාරෙස්සං පඤ්ච බුජ්ජෙති කුසාවතියං,
සවෙ මං නාගනාසුරු උමායෙය්‍ය පභාවතියං.

තෙකං ගිවනෙන කාරෙස්සං පඤ්ච බුජ්ජෙති කුසාවතියං,
සවෙ මං නාගනාසුරු පමායෙය්‍ය පභාවතියං.

තෙකං ගිවනෙන කාරෙස්සං පඤ්ච බුජ්ජෙති කුසාවතියං,
සවෙ මං නාගනාසුරු පාණිති උපසමුද්දෙති.

තත් නෙකං ගිවනෙන තව ගිවං සබ්බසුඤ්ඤාමෙව කාරෙස්සා
මිති අන්ධො. නෙකං ගිවනෙන කඤ්ඤාමිතිපි පාණො, තව ගිවං
තෙකමයං පිළකිතං පිළකිත්තාමිති අන්ධො. ඔලොකෙය්‍යාති සවෙ

තව වචනෙන මං පභාවතී ඔලොකෙය්‍ය සචෙ මං නාය ඔලොකා පෙතුං සක්ඛිස්සසීති අන්තො. ආලපෙණ්‍යාති ආදීප්පි එසෙව නයො, එත්ත පන උමනාසෙණ්‍යාති මඤ්ඤාසිතවසෙන පරිභාසෙය්‍ය, පමනා සෙණ්‍යාති මනාගසිතවසෙන පරිභාසෙය්‍යාති.

සා තස්ස වචනං සුත්වා ගච්ඡ්ථ භූමෙහ දෙව නතීපාගෙන නං භූමනාකං වසෙ කට්ඨස්සාමි පස්සථ මෙ පරක්කමන්තී වච්චා නං කරණීයං නිරේත්වා පභාවතියා සන්තීභං ගන්ත්වා තස්සා වසනගඛං සොඛෙන්නී විය පහරණයොග්ගං ලෙඩ්ඛුබණ්ඩවිටි අසෙසෙත්වා අත්තමසො පාදු කාපි නිහරිත්වා සකලගඛං සමමජ්ඣිත්වා ගඛආරො උමාරං අත්තරං කත්වා උච්චාසනං පඤ්ඤාපෙත්වා පභාවතියා එකං නිවපිදං අත්ථිත්වා එහි අමම සිසෙ තෙ උභා විවිතියාමිති තං තත්ථ පිදකෙ තිසිදු පෙත්වා අත්තනො උරුතමන්තරෙ තස්සා පිසං ධපෙත්වා ථොකං අණ්ඨං විවිතීත්වා අහො ඉමිස්සා සිසෙ බහු උභාති සකසිසතො උභා ගහෙත්වා තස්සා ගන්තෙ ධපෙත්වා පස්ස කිත්තකා තෙ සිසෙ උභාති පියනථං කපෙත්වා මනාසත්තස්ස භුණං කපෙන්නී ගාථමාග.

තති නුතායං රුජපුත්තී භූසෙ සාතච්චි විදුති,
ආලාරිකො භවෙ පොසෙ වෙනනෙන අතථිකෙති.

තස්සන්තො-එකංසෙන අයං රුජපුත්තී පුබ්බෙ කුසාවතීනගරෙ කුසනරිදුස්ස සන්තීතො මාලාගක්ඛිවිලෙපනවත්තාලධිකාරවසෙන අප්පමත්තකච්චි සාතං න විදුති. තාවබ්බලමත්තච්චි තෙන එහිස්සා දිත්තපුබ්බං න භවිස්සති. කිං කාරණං ඉථියො නාම එනදිවසච්චි අඛං අවත්ථරිත්වා නිපත්තසාමිකමහි හදයං භිද්දිතුං න සකෙකානති අයං පන ආලාරිකො භවෙ පොසෙ ආලාරිකත්තඤ්ච භතකත්තඤ්ච උපගතො එතස්මිං පුරිසෙ මූලෙනපි අතථිකෙ කෙවලං තං ගෙව තිස්සාය රජං පභාය ආගන්ත්වා එවං දුක්ඛං අනුභවනො පටිසන්තාර මත්තච්චි න කරොති. සචෙපි තෙ අමම තස්මිං සිනෙහො තත්ථ සකල ජමුද්දිපෙ අග්ගරුජා මං තිස්සාය කීලමතීති තස්ස කිඤ්චිදෙව දුතුං අරහසීති.

සා තං සුත්වා බුජ්ජාය කුජ්ඣි. අථ තං බුජ්ජා නිවායං ගහෙත්වා අනෙතා ගඛෙහ බිටිත්වා සයං බග්ගි හුත්වා ආරං පිඩාය ආවිඤ්ඤන රජ්ජුමහි ඔලමෙන්නී අට්ඨාසි. පභාවතී තං ගහෙත්වා අසකෙකානතී ආරමුලෙ ධත්වා අකෙකාසනතී ඉතරං ගාථමාග.

තති නුත අයං බුජ්ජා ලහති ජිව්හාය ඡෙදනං,
සුතිසිතෙන සන්තෙත එවං දුඛාසිතං භණ්ණති.

තත්ථ සුතිසිතෙනාති සුට්ඨ නිසිතෙන තිබ්බසන්තෙත. එවං දුඛා සිතනති එවං අසොතබ්බසුත්තකං දුඛාසිතං භණ්ණති.

අථ බුද්ධා ආවිඤ්ඤානරජස්ස ගහෙකො සිතාච නිප්පුඤ්ඤා දුබ්බිනීතෙන තච රූපං කිං කරිස්සති. කිං මයං තච රූපං බාදිතො යාපෙස්සාමාති වතො තෙරසති ගාථාති බොධිසත්තස්ස ගුණං පකාසෙනති බුද්ධා ගජ්ඣං නාම ගජ්.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහායසොති කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහභූතොති කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහබ්බලොති කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහාරවෙයාති කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහාරූපාති කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
ධුතස්සරෙති කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
වගුස්සරෙති කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
බිදුස්සරෙති කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මඤ්ජස්සරෙති කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මධුරස්සරෙති කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
සතසිප්පොති කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
බතතිශොති කරිකාන කරස්සු රූචිරෙ පියං.

මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
කුසලාතී කතාන කරස්සු රූචිරෙ පියනති.

තත්ථ මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවතීති අරෙ පභාවති මා තං එතං කුසනරිද්දං අහනනො රූපෙන ආරොහපරිණා හෙන පමිණි එවං පමාණං ගණති. මහායසොති මහානුභාවො සොති එවං හදසෙ කතාන. රූචිරෙති පියදස්සනෙ. කරස්සුති තස්ස පියං කරෙතිති වදති එසෙව නයො සබ්බත්ථ. අපිච මහායසොති මහා පරිවාරෙ. මහභූතොති මහාහොහො. මහබ්බලොති මහාථාමො. මහාරවෙයාති විපුලරවෙයා. මහාරූපාති සකලජම්බුදීපෙ අග්ගරූපා. බිදුස්සරෙති සිහසද්දසමානසද්දො. මඤ්ජස්සරෙති ලීලාසුත්තසරෙ.

බිඳුණයෙන් සම්මතවනසත්‍යයය. මඤ්ඤයෙන් සුඤ්ඤය. මුද්‍රණයෙන් මාමුරියසුත්තයය. සනාතිපෙසාති පරෙයං සනාතිකෙ අසික්ඛිතා අත්තනො බලෙනෙව නිපථනන අනෙකසත්‍යපෙසා. ඔතතිසොති ඔකකාකපවෙණියං ජාතො අසම්මිත්තවත්තියො. කුසග්ග්ථාති සකකදත්තියකුසතිණසමානනාමො රුජා. එවරුපො හි අසෙය්‍ය රුජා නාම නත්ති ජාතිතා එතස්ස පියං කරෙහිති බුජ්ජා එතතිකාති ගාථාති තස්ස ගුණකථං කථෙයි.

පභාවති තස්සා වචනං සුඛා බුජ්ජේ අතිවිය ගජ්ජසි හත්තන පාපුණන්ති සස්සාමිකභාවනෙත ජාතාපෙස්සාමිති බුජ්ජං තජ්ජෙයි. සා පි තං අහං තං රකම්මානා පිතුනො තෙ කුසරුජස්ස ආගතභාවං නායෙවෙසිං. හොතු අජ්ජ රසෙය්‍ය ආරෙවෙස්සාමිති මහනෙතන සද්දෙන භායාපෙසි. සාපි කොවිදෙව සුභෙය්‍යාති බුජ්ජං සසෙය්‍යපෙසි.

බොධිසතොපි තං පසයිතුං අලහනො සත්ත මාසෙ දුබ්බාජනෙන දුක්ඛසෙය්‍යාය කීලමනො විනොයි කො මෙ එතාය අත්තො සත්ත මාසෙ වසනො තං පසයිතුං න ලභාමි අතිවිය කකඛ්‍යා සාහසිකා ගතො මාතාපිතරෙ පසයිස්සාමිති. තස්මිං බණ් සකෙකා ආවජ්ජෙනො තස්ස උකකණ්ණිතභාවං සෙය්‍යා රුජා සත්ත මාසෙ පභාවතිං දට්ඨුං න ලහති ලහනාකාරමස්ස කරිස්සාමිති මද්ද රසෙය්‍ය දුතෙ කඛා සත්තනං රුජ්ජනං දුතෙ පාගෙනො පභාවති කුසරුජං ඡබ්බිකා ආගතා ආගච්ඡනතු පභාවතිං ගණනතුති එකෙතස්ස විසුං විසුං සාසනං පභිණ්ණි. තෙ මහාපරිවාරෙන ආගතො නගරං පත්තා අසෙය්‍යමසෙය්‍ය ආගතකාරණං න ජානන්ති. තෙ තිං කසමා ආගතො තිං කසමා ආගතොසිති පුච්ඡිතා තමත්ථං සෙය්‍යා කුජ්ජිතා එකං කිරි ධිතරං සත්තනං දස්සති පස්සථස්ස අනාචාරං උපපණ්ණිති නො ගණ්ණාම නන්ති සබ්බෙපි අව්‍යාහං චභාවතිං දෙතු යුද්ධං වාති සාසනාති පභිණ්ණිතා නගරං පරිවාරයිංසු. මද්දරුජා සාසනං සුඛා භිතතසිතො අමච්චෙව ආමනෙත්තො කිං ක්‍යරුමාති පුච්ඡි. අථ නං අමච්චා දෙව සත්තපි රුජාතො පභාවතිං නිස්සාය ආගතා සවෙ න දස්සති පාකාරං භිඤ්ඤා නගරං පවිසිතා ජිවිතකඛයං පාපෙත්තා තං ගණ්ණිස්සාමාති වදන්ති පාකාරෙ අභිනෙතෙව තෙසං පභාවතිං පෙසෙස්සාමාති වත්තා ඉමං ගාථමාහංසු.

එතෙ නාහා උපත්ථාසා සබ්බෙ කිට්ඨන්ති වම්මිනා,
පුරු මද්දන්ති පාකාරං ආනෙතෙත්තං පභාවතින්ති.

තත්ථ උපකම්භාති අතිථදා දපපිතා. ආනෙතෙත්තං පභාවතින්ති ආනෙතතු එතං පභාවතින්ති සාසනං පභිණ්ණිසු. තස්මා යාව එතෙ නාහා පාකාරං න මද්දන්ති තාව තෙසං පභාවතිං පෙසෙහි මහාරුජාති.

තං දු ටා රුජා සමාහං එකස්ස පභාවතිං පෙසෙස්සාමි සෙසා යුද්ධං කරිස්සන්ති න සකකා එකස්ස දතුං සකලජමුද්දිපෙ අග්ග රුජානං විරුපොති ඡබ්බිකා ආගතා ආගමණස්ස එලං ලහතු වධිත්තා නං සත්ත බණ්ණාති කඛා සත්තනං රුජ්ජනං පෙසෙස්සාමිති වදනො අනන්තරං ගාථමාහ.

සත්ත ඛණේකි කර්තෘන අභමෙතං පභාවතී,
ඛතතිශානං පදස්සාමි යෙ මං හන්තුං ඉධාගතාති.

තස්ස සා කථා සකලනිවෙසනෙ පාකවා අහොසි. පරිවාරිකා
ගතත්වා රුජා කිර තං සත්ත ඛණ්ණාති කත්වා සත්තන්තං රුජ්ජනං
පෙසෙස්සතිති පභාවතියා ආරොවෙසුං. තං සුත්වා සා මරණභයතිතා
ආසනා වුට්ඨාය භගිණීති පරිවුතා මාතු සිරිගඛො අගමාසි.

තමත්ථං පකාසෙතොනා සත්ථා ආභ.

අවුට්ඨති රුජ්ජනති සාමා කොසෙය්‍යවාසිති,
අසුපුණ්ණෙති නෙතෙති දුසිගණපුරකකිතාති.

තත්ථ සාමාති සුවණ්ණවණ්ණා, කොසෙය්‍යවාසිතිති සුවණ්ණ
ඛවිතකොසෙය්‍යතිවසනා. සා මාතු සන්තිකා ගතත්වා මාතරං වන්දිත්වා
පරිදෙවමානා ආභ.

තං නුත කකකුපතිසෙවිතං මුඛං
ආදසදන්තා ථරුපච්චවෙකකිතං,
සුභං සුතෙත්තං විරජං අනඛණං
පුද්ධං වනෙ සස්සති ඛතතියෙති.

තෙ නුත මෙ අසිතෙ වෙලුලිතයො
කෙසෙ මුදු වන්දනසාරලිතො,
සමාකුලෙ සිව්ථිතාය මජ්ඣෙකි
පාදෙති ගිජ්ඣා පරිකාසිතානති.

තා නුත මෙ තමනවං සුලොචා
බාහා මුදු වන්දනසාරලිතා,
ජින්නා වනෙ උජ්ඣිතා ඛතතියෙති
ගය්‍ය ඛමෙකා ගච්ඡති යෙනකාමං.

තෙ නුත තාලුපතිහෙ අලලෙඛි
තිසෙවිතෙ කාසිකවන්දනො,
ථනෙසු මෙ ලුච්ඡිස්සති සිගාලො
මාතුව පුතො තරුණො තනුජො.

තං නුත සොණ්ණං පුථුලං සුකොට්ඨිතං
තිසෙවිතං කඤ්චනමෙඛලාති,
ජින්නා වනෙ ඛතතියෙති අවත්ථං
සිගාලසඛිකා පරිකාසිතානති.

සොණා ඛඛකා සිගාලාව යෙවකෙඤ්ඤ සන්ති දුසිනො,
අජරං නුත හෙස්සනති භකඛසිත්වා පභාවතීං.
සවෙ මංසාති භාරෙසුං ඛතතිශා දුරගාමිනො,
අට්ඨිති අමම යාවත්වා අනුපජෙථ දගාථ නං.

බෙතතානි අමම කාරෙත්වා කණිකාරෙත්ව රෙපය,
 යද් නෙ පුජිතා අස්සු හෙමන්තානං ගිමව්වයෙ,
 සරෙය්‍යාථ මම අමම එවං වණණා පභාවතීති.

තත්ථ භික්කුපතිසෙවිතනි සාසපකකතු ලොණකකතු මන්තික
 කකතු තිලකකතු හළිදුකකතු මුඛමුණණකොති ඉමෙති පඤ්චති
 කකතුති උපතිසෙවිතං. ආදසදග්ගාථරුපව්වවෙකිනිනි
 දන්තමයථරුමති ආදසෙ පව්වවෙකිනං තත්ථ ඔලොහොත්වා මණ්ඩිතං.
 සුභනති සුභමුඛං. චිරජනති විගතරජං නිමමලං. අනඛණනති
 ගණ්ඩපිලකාදි දෙසචිරතිනං. සුද්ධනති අමම එවරුපං මම මුඛං අභ්‍යා
 ඉද්ධති බතතියෙති ඡබ්බිතං. චතොති අරඤ්ඤ වනෙ ධර්මයානීති
 පරිදෙවති. අසිතොති කාලකෙ. වෙලලිතගෙහති උන්නතගෙහ.
 සිව්විකාසාති සුසානමති. පටිකඩ්ඪසනතීති එවරුපෙ මම කෙසෙ
 මනුස්සමංසබාදකා ගිජ්ඣා පාදෙති පහරිත්වා නුත පරිකඩ්ඪස්සනති.
 ගසන බවෙකා ගවජති සෙන කාමනති අමම මම එවරුපං බාහුං
 නුත බවෙකා ගනෙත්වා ලුඤ්චිත්වා ලුඤ්චිත්වා බාදන්තො යෙන කාමං
 ගවජස්සති. ආලුපතිගෙහති සුවණණථලතාලසදිසෙ. කාසිකවඤ්ඤ
 නොනාති සුමුමවඤ්ඤෙන නිසෙවිතෙ. එනෙසුමෙති අමම මම සුසානෙ
 පතිතාය එවරුපෙ එනෙ දිස්වා මුඛෙන බිඬිත්වා තෙසු මෙ එනෙසු
 අත්තනො තනුජො මාභූ තරුණපුත්තො වීඨ නුත සිගාලො
 ලමබ්බස්සතිති. සොණිනති කට්ඨලකං. සුකොට්ඨිතනති ගොහනු
 කෙන පහරිත්වා සුවබ්බිතං. අවසථනති ඡබ්බිතං. හක්ඛබ්බිත්වාති අමම
 එතෙ එත්තතා නුත මම මංසං බාදිත්වා අජර්භ විස්සනති. සවෙ
 මංසාති භාරෙසුනති අමම සවෙ තෙ බතතියා මසි පටිබද්ධවිත්තා
 මම මංසාති හරෙය්‍යං අථ භූමෙහ අට්ඨිති යාචිත්වා. අනුසෙත්ව දග්ඨාථ
 නනති ඡබ්බමග්ගමහාමග්ගානං අන්තරෙ දග්ගෙය්‍යාථාති වදති. බෙතතා
 නීති අමම මම ක්වාපිතට්ඨානෙ මාලාවාදුති කාරෙත්වා එත්ථාති එතෙසු
 බෙතෙතසු කණිකාරුරුකෙති රෙපය. ගිමව්වසෙති ගිමපාතා
 තිකකමෙ එගුණමාසෙ. සරෙය්‍යාථාති තෙසං පුජානං වචෙකාටකං
 පුරෙත්වා උරුරුසු සපෙත්වා මම යිතා පභාවති එවං වණණාති
 සරෙය්‍යාථාති.

ඉති සා මරණගයතජ්ජිතා මාභූ සන්තකෙ විලපි. මද්දරුපාථ
 ථරසුඤ්ච ගණ්ඩකඤ්ච ගාභාපෙත්වා වොරසාතකො ඉධෙව ආගවජතුති
 ආණාපෙසි. තස්ස ආගමණං සකලරජගෙගෙ ථාකටං අහොසි. අථස්ස
 ආගතභාවං සුත්වා පභාවතියා මාතා උට්ඨායාසනා සොකසමපජිතා
 රඤ්ඤෙසු සනතිකං අගමාසි. තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආභ.

තස්සා මාතා උදට්ඨාසි බතතියා දෙවවණ්ණෙති,
 දිස්වා අසිඤ්ච සුණ්ඤ්ච රඤ්ඤෙසු මද්දස්ස විපුරෙති.

තත්ථ උදට්ඨාසිති ආසනා ට්ට්ඨාය රඤ්ඤෙසු සනතිකං ගතත්වා
 අට්ඨාසි. දිස්වා අසිඤ්ච සුණ්ඤ්චාති අන්තපුරමති අලභකතමහාතලෙ
 රඤ්ඤෙසු පුරතො තිකිකිතං ථරසුඤ්ච ගණ්ඩකඤ්ච දිස්වා විලපනති
 ගාථමාභ.

ඉමිනා නුත අසිනා සුසඤ්ඤං තනුමඡ්ඤිමං,
ධිතරං මම හනත්වාන ඛතතිශානං පදස්සසිති.

තත් අසිනාති ඵරසුං සකායාහ. සො හි ඉමස්මි යානෙ අසි නාම ජාතො. සුසඤ්ඤං තනුමඡ්ඤිමනති සුට්ඨි සඤ්ඤතං තනුමඡ්ඤිමං.

අථ නං රුජා සඤ්ඤපෙනො ආහ දෙවි කිං කථෙසි තව ධිතා සකලජම්බුදීපෙ අග්ගරුජානං විරුපොති ඡබ්බිකා ගතමග්ගෙ පදවළඤ්ඤෙ අවිතට්ඨයෙව මවුටුං නලාවෙන ආදාය ආගතා ඉද්දති අත්තනො රුපං තිස්සාය ඉස්සාඵලං ලභතුති. සා තස්ස වචනං සුඤ්ඤා ධිතු සනතිකං ගතවා විලපනති ආහ.

න මෙ අකාසි වචනං අත්තකාමාය පුතතිකෙ,
සාඡ් ලොතිතසඤ්ඤානා ගඤ්ඤි යමසාධනං.
ඵවමාපඡ්ඡති පොසො පාපියඤ්ඤා නිගව්ඡති,
යො වෙ හිතානං වචනං න කරං අත්ථදස්සිතං.

සවෙ ඤං අමම ධාරෙසි ඤාමාරං වාරුදස්සනං,
කුසෙන ජාතං ඛතතිශං සුචණ්ණමණිමෙඛලං,
සුඡිතං ඤතිසඤ්ඤාති න ගඤ්ඤි යමකබයං.

යත්ථසු හෙරි තදති කුඤ්ඤරෙ පටිකුඡ්ඡති,
ඛතතිශානං කුලෙ හද්දෙ කිනත්ත සුඛතරං තතො.
අස්සො හසිසති ආරෙ කුමාරෙ උපරෙදති,
ඛතතිශානං කුලෙ හද්දෙ කිනත්ත සුඛතරං තතො.
මසුරකොඤ්ඤාභිරුද්දෙ කොකිලාහිතිකුඡ්ඡතෙ,
ඛතතිශානං කුලෙ හද්දෙ කිනත්ත සුඛතරං තතොති.

තත් සුතතිශෙහිති තං ආලපති. ඉදං වුත්තං හොති-අමම ඉධ කිං ඤරස්ස සාමකස්ස සනතිකං ගව්ඡ මා රුපමදෙන මඡ්ඡසිති ඵවං යාචනතිශාපි මෙ වචනං නාකාසි. සා අඡ්ඡලොතිත සඤ්ඤානා ගඤ්ඤි යමසාධනං මවුටුරජහවනං ගමස්සසිති. පාපියඤ්ඤාති ඉතො පාප තරඤ්ඤා නිගව්ඡති. සවෙ ඤං අමම ධාරෙසිති අමම සවෙ ඤං විභතස්ස වසං අගනත්වා කුසනර්ඤං පටිච්ච ලඤ්ඤං අත්තනො රුපෙන සදිසං වාරුදස්සනං ඤාමාරං ධාරෙසස්සි. සමකබ්බෙනති ඵවං සනෙත යමතිවෙසනං න ගව්ඡෙත්ථාසි. නනොති යමති ඛතතිශාකුලෙ අයං විභුති තචා නානාහෙරිසද්දෙන වෙච මත්තවාරණකොඤ්ඤානාදෙන ච නිත්තාදිතා කුසාවතිකා රුජකුලා කිං නු සුඛතරං දිස්වා ඉධාගතාසිති අත්ථො. හසිසතිති හෙසති. කුමාරෙති සුසිකිත්තො ගතිබබ ඤාමාරෙ. උපරෙදතිති තානාභුරියාති ගහෙත්වා උපහාරං කරෙති. කොකිලාහිතිකුඡ්ඡෙනති කුසරුජකුලෙ සායං පානං පවත්තනවච හිතවාදීකුපහාරං පටිපථනතිති මිය කොකිලාහි අතිතිකුඡ්ඡෙනති.

ඉති සා ඵතතිකාති ගාථාති තාය සද්ධිං සලලිඡිත්වා සවෙ අඡ්ඡ කුස නරිඤ්ඤ ඉධ අස්ස ඉමෙ සත්ත රුජාතො පලාපෙත්වා මම ධිතරං දුක්ඛා මොවෙත්වා ආදාය ගව්ඡෙත්ථාති විජානත්වා ගාථමාහ.

කභං හු බො සත්තුමග්ගනො පරරට්ඨපපමග්ගනො,
කුසො සොළාරපඤ්ඤණො යො නො දුක්ඛා පමොවයෙති.

තත්ථ සොළාරපඤ්ඤණො උළාරපඤ්ඤො.

තතො පභාවතී මම මාකුයං කුසසං වණණං හණන්තියා මුඛං
නපපභොති ආවික්ඛිස්සාමි නාවස්සා තස්ස ඉධෙව ආළාරිකකම්මං කතො
වසනභාවනති විනෙතතො ගාථමාහ.

ඉධෙව සො සත්තුමග්ගනො පරරට්ඨපපමග්ගනො,
කුසො සොළාරපඤ්ඤණො යො නො දුක්ඛා පමොවයෙති.

අථස්ස මාතා අයං මරණභයහිතා විපපලපතීති විනෙතතො
ගාථමාහ.

උච්චතතිකා හු හණසි ආදු බාලාව භාසසි,
කුසො චෙ ආගතො අස්ස කිං න ජානෙමු තං මයනති.

තත්ථ බාලාති සමුළුලා අඤ්ඤණො හුතො. කිං නි ජානෙමුති කෙන
කාරණෙන තං න ජානෙය්‍යාම සොති අනතරුමග්ගෙ ධීතොව අමානං
සාසනං පෙසෙය්‍ය සමුසසිතධජා වතුරඛිතී සෙනා පඤ්ඤයෙථ තිං
පන මරණභයෙන කථෙසීති.

සා ඵලං වුතෙන න මෙ මාතා සග්ගති. තස්ස ඉධාගතතො
සත්තමාසෙ වසනභාවං න ජානාති දස්සෙස්සාමි නනති විනෙතතො
මාතරං හතෙව ගතෙතො සිහපඤ්ඤරං විවරිතො හන්තං පසාරෙතො
දස්සෙන්නති ගාථමාහ.

ඵසො ආළාරිකො පොසො කුමාරිපුරමනතරෙ,
දළහං කතාන සංවෙලුලිං කුමතිං ධොවති ඕනතොති.

තත්ථ කුමාරිපුරමනතරෙති වාතපානෙ ධීතා තව ධීතානං කුමා
රීනං වසනට්ඨානතතරෙ ඔලොකෙති. සංවෙලලිනති කවඡං බන්ධනං
කුමතිං ධොවතිති.

සො කීර තද අජ්ජ මම මතොරථො මත්තං පාපුණ්ණිස්සති අභා
මරණභයතජ්ජතා පභාවතී මම ආගතභාවං කථෙස්සති භාජනාති
ධොවිතො පටිසාමෙස්සාමිති උදකං ආහරිතො භාජනාති ධොවිතුං ආරති.

අථ නං මාතා පරිභාසනති ගාථමාහ.

වෙණි තමසි වණ්ඤාලී ආදුසි කුලගනිතී,
කථං මග්ගකුලෙ ජාතා දසං කසිරුසි කාමුකනති.

තත්ථ වෙණිති තවජ්ජතා. ආදුසිකුලගනිතීති උදහු තිං කුල
දුසිකා. කාමුකනති කථං නාම තිං ඵවරුපෙ කුලෙ ජාතා අතතතො
සාමිකං දසං කරෙය්‍යාසීති.

තතො පභාවතී මම මාතා ඉමස්ස මං තිස්සාය ඵලං වසනභාවං
න ජානාති මඤ්ඤති විනෙතතො ඉතරං ගාථමාහ.

තමයි වෙණි න වණිඳාලී න වමයි කුලගනිනී,
මකකාකපුනෙතා හඳුනෙත නිං නු දසොති මඤ්ඤයිති.

තත්ථ මකකාකපුනෙතානි අමම එසො මකකාකපුනෙතා නිං පත
දසොති මඤ්ඤයි කසමා නං අහං දසොති කපේස්සාමිති.

ඉදනිස්ස යසං වණ්ණෙනති ආහ.

යො බ්‍රාහ්මණසහස්සානි සද්ධ යොජෙනති විසතිං,
මකකාකපුනෙතා හඳුනෙත නිං නු දසොති මඤ්ඤයි.

යස්ස නාගසහස්සානි සද්ධ යොජෙනති විසතිං,
මකකාකපුනෙතා හඳුනෙත නිං නු දසොති මඤ්ඤයි.

යස්ස අස්සසහස්සානි සද්ධ යොජෙනති විසතිං,
මකකාකපුනෙතා හඳුනෙත නිං නු දසොති මඤ්ඤයි.

යස්ස රජසහස්සානි සද්ධ යොජෙනති විසතිං,
මකකාකපුනෙතා හඳුනෙත නිං නු දසොති මඤ්ඤයි.

යස්ස උසහසහස්සානි සද්ධ යොජෙනති විසතිං,
මකකාකපුනෙතා හඳුනෙත නිං නු දසොති මඤ්ඤයි.

යස්ස ධෙත්තුසහස්සානි සද්ධ දුග්ගනති විසතිං,
මකකාකපුනෙතා හඳුනෙත නිං නු දසොති මඤ්ඤයි.

එවං තාය ඡති ගාථානි මහාසත්තස්ස යසෙ වණ්ණේනෙ අපඨස්සා,
මාතා අයං අසමනිතා කපේති අභිං එවමෙතනති සද්ධතිනා
රඤ්ඤෙ සනතිකං ගනත්වා තමත්ථං ආරොවෙසි. සො වෙගෙන
පභාවතියා සනතිකං ගනත්වා සච්චං කිර අමම කුසරුජා ඉධාගතොති
ආම තාත අජ්ජස්ස සත්ත මාසා අතික්කන්තා තව ධිතානං ආලාරි
කත්තං කඤ්ඤන්තස්සාති. සො තස්සා අසද්ධහනෙතා බ්‍රුජ්ජං පුච්ඡි.
සා යථාභූතං කපේසි. තං සුත්වා රුජා ධිතරං ගරහනෙතා ගාථමාහ.

තග්ග තෙ දුක්ඛං ඛාලෙ යං ඛතතියං මහබ්බලං,
තාගං මඤ්ඤිකවණ්ණෙන න තං අක්ඛාසි ආගතනති.

තත්ථ නිශ්ඤාති එකංසෙනෙව.

සො ධිතරං ගරහිත්වා වෙගෙන තස්ස සනතිකං ගනත්වා කතපටි
සන්ධාරෙ අඤ්ඤාලිං පග්ගස්ස අත්තනො අච්චයං දස්සෙතොතා ගාථමාහ.

අපරධං මහාරුජ නිං නො ඛම රජේසහ,
යං තං අඤ්ඤාතවෙසෙන නඤ්ඤයිමහා ඉධාගතනති.

තං සුත්වා මහාසත්තො සවාහං ඵරුසං වක්ඛාමි ඉධෙවස්ස හදයං
එලියාති අස්සාසෙස්සාමි නනති විනොත්වා ගාජනන්තරෙ ධිතොව
ඉතරං ගාථමාහ.

මාදිසස්ස න තං ඡන්තං යොහං ආලාරිකො හවෙ,
තිඤ්ඤෙව මෙ පසිදස්සු නත්ථි තෙ දෙව දුක්ඛවතති.

රුජා තස්ස සනතිකා පටිසන්ධාරං ලභිත්වා පාසාදං අභිරුඤ්ඤිතා
පභාවතීං පකෙකාසාපෙත්වා ඛමාපනත්වාය පෙසෙත්වා ගාථමාහ.

ගව්‍ය් බාලෙ බමාපෙති කුසරජං මහබ්බලං,
බමාපිනො කුසරජා සො තෙ දස්සති ජිවිතනති.

සා පිතු වචනං සුඤ්ඤා භගිණීති වෙව පරිවාරිකාති ව පරිවුතා තස්ස සනතිනං අගමාසි. සො පන කම්මකරවෙසෙන සිතොව තස්සා අතතනො සනතිනං ආගමණ්භාවං ඤාතො අජ්ජ පභාවතියා මානං තිඤ්ඤා පාදමුලෙ නං කලලෙ නිපජ්ජාපෙස්සාමිති සබ්බං අතතනා ආභතං උදකං ඡඤ්ඤිතො බලමණ්ඤලමතනං සානං මද්දිතො එකකලලං අකාසි. සා තස්ස සනතිනං ගතත්වා තස්ස පාදමුලෙ නිපතීතො කලලපිට්ඨෙ නිපන්නා තං බමාපෙසි.

තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ.

පිතුස්ස වචනං සුඤ්ඤා දෙවවණ්ණේ පභාවතී,
සිරසා අග්ගති පාදෙ කුසරජං මහබ්බලනති.

තත්ථ සිරසාති සිරසා නිපතීතො කුසරජානං පාදෙ අග්ගභෙසි.
ගභෙත්වා ව පන තං බමාපෙත්වී තිස්සො ගාථා අභාසි.

යා ඉමං රතෙත්තා අතික්කන්තා තා ඉමා දෙව නයා විතා,
ච්ඤෙ තෙ සිරසා පාදෙ මා මෙ කුජ්ඣ රථෙසභ.

සච්චනෙන පටිජානාමි මහාරුජ සුඤ්ඤාති මෙ,
ත වාපි අප්පියං තුග්ගං කරෙත්තාමි අහං පුත.

එවඤ්ඤව යාවමානාය වචනං මෙ න කාහසි,
ඉද්දති මං තාතො හන්ත්වා බන්ධියානං පදස්සතිති.

තත්ථ රතෙත්තාති රතතියො. නා ඉමාති ඉමා තා සබ්බාපි තයා විතා අතික්කන්තා. සච්චනෙන පටිජානාමිති මහාරුජ එතතකං කාලං මයා තව අප්පියමෙව නතං ඉදනෙන අහං සච්චං පටිජානාමි. අපරපි සුඤ්ඤාති මෙ ඉතො පට්ඨායාහං පුත තුග්ගං අප්පියං න කරිස්සාමි. එවඤ්ඤව සිවෙ එවං යාවමානාය මම ත්වං වචනං න කරිස්සාසිති.

තං සුඤ්ඤා රුජා සවාහං ඉමං ත්වඤ්ඤව ජාතියස්සිති වක්කාමි හදය මස්සා එලියාති අස්සාසෙස්සාමි නනති විනෙත්තො ආහ.

එවනෙන යාවමානාය කිං න කාහාමි තෙ වචො,
විකුද්ධො ත්වස්මි කල්යාණී මා ත්වං භාසි පභාවතී.

සච්චනෙන පටිජානාමි රුජපුත්ති සුඤ්ඤාති මෙ,
ත වාපි අප්පියං තුග්ගං කරෙත්තාමි අහං පුත.

තව කාමා හි සුස්සොණී බහුං දුක්ඛං තිතික්ඛිස්සං,
පහු මද්දකුලං හන්ත්වා තස්සිතුං තං පභාවතීති.

තත්ථ කිං න කාහාමිති කිං කාරණං තව වචනං න කරිස්සාමි. විකුද්ධො ත්වස්මිති නිකකුද්ධො නිකෙකාපො තුග්ගං අස්මි. සච්චනෙන විකුද්ධභාවඤ්ඤව ඉද්දති අප්පියාකරණඤ්ඤව උභයනෙන ඉදං සච්චමෙව පටිජානාමි. තව කාමාති තව කාමෙන තං ඉච්ඡමානො. තිතික්ඛිස්සන්ති අභිවාසෙමි. පහු මද්දකුලං හන්ත්වා මද්දරුජකුලං තතීතො බලක්කාරෙන තං තෙත්තුං සමත්ථොපිති.

අප් සො සක්කස්ස දෙවරඤ්ඤා පරිවාරිකං විය තං අත්තනො පරිවාරිකං දිස්වා බ්‍රහ්මයමානං උපපාදෙත්වා මගි කිරි බරමානෙයෙව මම හරියං අඤ්ඤා ගහෙත්වා ගම්ඤ්ජනානි සීහො විය රුජ්ඣගණේ විජ්ඣමානො සක්කලාගරවාසිනො මෙ ආගතභාවං ජානන්තුති වග්ගනො නදන්තො සෙලෙනො අපෙපාඨෙනො ඉද්දති තෙ ජ්වගාහං ගණ්ණස්සාමි රථාදයො මෙ යොජෙන්නුති අනන්තරං ගාථමාහ.

යොජ්‍යන්තු රථෙ අස්ස නානාවිතෙහ සමාතිතෙ,
අප් දක්ඛං මෙ වෙගං විධිමෙන්නස්ස සත්තවොති.

තත් නානාවිතෙහති නානාලඞ්කාරවිවිතෙහ. සමාතිතෙති අස්ස සක්කාය වුත්තං සුසික්කිතෙ තිබ්බිසෙවනෙති අන්තො. අප් දක්ඛං මෙ වෙගනති අප් මෙ පරක්කමං පස්සිස්සාමාති.

සත්තුතං ගහණන්තාම මග්ගං භාගේ ගව්ජ් නිං නභානිං අලඞ්කරිත්වා පාසාදං අභිරුහාති තං උයොසජෙසි. මද්දරුජාපියං පරිහාරකරණත්ථං අමවෙච්ච පතිණි. තෙ තස්ස මහානසඤ්ඤාපෙයෙව සාණිං පරික්කපිත්වා කප්පකෙ උපට්ඨපෙසුං. සො කතමස්සුකමෙමා සිසනභාතො සබ්බාලඞ්කාරපටිමණ්ඩිතො අමවෙච්චි පරිවුත්තො පාසාදං අභිරුහාති දිසා විදිසා ඔලොකෙත්වා අපෙපාඨෙසි. ඔලොකිත්වාලොකි තට්ඨානං කමිටිත්ථ. සො ඉද්දති මෙ පරක්කමං පස්සාමාති ආහ.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථං ආහ.

තඤ්ච තත් උදික්කිංසු රඤ්ඤා මද්දස්ස පිපුරේ,
විජ්ඣමානං සිහං ව පොඨෙනං දිගුණං භුජන්ති.

තස්සන්තො-තඤ්ච තත් විජ්ඣන්තං අපෙපාඨෙනං රඤ්ඤා අනෙතපුරේ වාතපානානි විවරිත්වා ඉත්ථියො උදික්කිංසු.

අප්ස්ස මද්දරුජා කතආනෙඤ්ජකාරණං අලඞ්කතවරවාරණං පෙසෙසි. සො සමුස්සිතසෙතව්ජ්ජනං හත්තිකකිං ආරුහා පභාවති. ආනෙථාති තම පව්ජනො නිසිද්දපෙත්වා වතුරඞ්ගිතිස්ස සෙනාය පරිවුත්තො පාවිතඤ්ඤාපෙයෙව පරික්කපිත්වා පරසෙතං ඔලොකෙත්වා අහං කුසරුජා ජ්විතත්තිකා උරෙන නිපජ්ජන්තුති තික්කිත්තුං සිහනාදං නදිත්වා සත්තුමද්දනං අකාසි.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථං ආහ.

හත්තිකකිංසු ආරුහා ආරොපෙත්වා පභාවති,
සමගාමං ඔතරිත්වාන සිහනාදං නදී කුසො.

තස්ස තං නදන්තො සුත්වා සීහස්සෙවිතරෙ මිගා,
බ්‍රහ්මයං විපලාසිංසු කුසසද්දගංටිත්වා.

හත්ථාග්‍රහා අණ්ණිකට්ඨා රපිකා පත්තිකාරකා,
අඤ්ඤාමඤ්ඤස්ස ජිහ්වනති කුසසද්දගංටිත්වා.

තසමිං සඛිතාමසිසයමිං පසයිත්වා තුට්ඨමානසො,
 කුසස්ස රඤ්ඤො දෙවිඤ්ඤා අදා වෙරෙවනං මණිං.
 සො තං විජිත්වා සඛිතාමං ලඤ්ඤා වෙරෙවනං මණිං,
 ගජජිකකිකිගතො රුජා පාවෙකඛි නගරං පුරං.
 ජිවගාහං ගහෙත්වාන ඛනිත්වා සත්ත ඛතතිසෙ,
 සසුරස්සපනාමෙසි ඉමෙ තෙ දෙව සත්තවො.
 සබ්බෙව තෙ වසං ගතා අමිත්තා විහතා තව,
 කාමං කරෙහි තෙ තයා මුඤ්ඤා වා තෙ ගතස්ස වාහි.

තත්ථ විපලාසිංසුති සතිං පච්චුපට්ඨපෙත්වා අසකෙකානතා
 විපලත්ථවිත්තා භිජ්ජංසු. කුසසද්දහසච්චිත්තාති කුසරඤ්ඤා සද්දං
 නිස්සාය ජාතෙන භයෙන උපද්දතා මුලුභවිත්තා. අඤ්ඤාමඤ්ඤාස්ස
 ජිජ්ඣනිති අඤ්ඤාමඤ්ඤා ජිජ්ඣනි මද්දනති. භිජ්ජංසුතිපි පාඨො.
 නාසමිනති එවං බොධිසත්තස්ස සද්දස්සචරණෙන හිනෙත තසමිං සඛිතාම
 සිසෙ තං මහාසත්තස්ස පරකකමං පසයිත්වා තුට්ඨගදයො සකෙකා
 වෙරෙවනං නාම මණිකකිං තස්ස අදාසි. නිගරං පුරනති නගර
 සඛිතානං පුරං. ඛනිත්වාති තෙසඤ්ඤාව උත්තරිසාටකෙන පච්ජාබාහං
 ඛනිත්වා. කාමං ඛණෙහි තෙ නාසාති තිං අත්තනො කාමං ඉච්ඡං රුචිං
 කරෙහි එතෙ හි තයා දාසා කතාති ආහ.

රුජා ආහ.

තුලෙව සත්තවො එතෙ නති තෙ මය්ග සත්තවො,
 තිඤ්ඤොව නො මහාරුජ මුඤ්ඤා වා තෙ ගතස්ස වාහි.

තත්ථ තිඤ්ඤොව නොති මහාරුජ තිං යෙව අමහාකං ඉස්සරෙහි.
 එවං වුත්තෙ මහාසතෙතා තිං ඉමෙහි ඛතතිසෙහි මාරිතෙහි මා තෙසං
 ආගමණං නිරුත්ථකං ගොතු පභාවතියා කණ්ටසිකා සත්ත මද්දරුජ
 ධිතරෙ අත්ථි. තා ඉමෙසං දාපෙස්සාමිති විනෙතත්වා ගාථමාහ.

ඉමා තෙ ධිතරෙ සත්ත දෙවකඤ්ඤාපමා සුභා,
 දදාහි තෙසං එකෙකං ගොනතු ජාමාතරෙ තවාහි.

තං සුත්වා මද්දරුජා අත්තනො ධිතරෙ දාතුං ඉච්ඡන්තො ගාථමාහ.

අමහාකඤ්ඤො ව තාසඤ්ඤා තිං නො සබ්බසමිස්සරෙ,
 තිඤ්ඤොව නො මහාරුජ දෙහි තෙසං යදිච්ඡසීති.

තත්ථ තිං නො සබ්බසතති මහාරුජ කුසනරිජ තිං වදාසි.
 තිං එතෙසඤ්ඤා සත්තනං රුජ්ජනං මමඤ්ඤා ඉමාසඤ්ඤා සබ්බසං නො
 ඉස්සරෙ, යදිච්ඡසීති යස්ස යං ඉච්ඡසී තස්ස තං දෙහිති.

සො තා සබ්බාපි අලභිකාරුපෙත්වා එකෙකස්ස රඤ්ඤො එකෙකං
 අදාසි.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා පඤ්ඤා ගාථා අභාසි.

එකමෙකස්ස එකෙකං අදා සිහස්සරෙ කුසො,
 ඛතතියානං තදා තෙසං රඤ්ඤො මද්දස්ස ධිතරෙ.

පිණිනා තෙන ලාභෙන කුට්ඨාසීහසුරෙ කුසෙ,
 සකරට්ඨානී පාසිංසු බතනියා සත්ත තාවදෙ.
 පභාවතීඤ්ඤ ආදය මණිං වෙරෙවනං සුභං,
 කුසාවතීං කුසො රජා අගමාසි මහබ්බලො.
 ත්‍යයස්ස එකරථෙ යන්තා පටිසන්තා කුසාවතීං,
 සමානා වණ්ණරූපෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤමනිරොවස්සං.
 මානා පුතෙත්තන සබ්බඤ්ඤී උභයො ව ජයමපති,
 සමග්ගා තෙ තද ආසුං පීතං ධරණිමාවස්සනති.

තත්ථ පිණිනානි සන්තප්පිතා. පාසිංසුනි ඉදං අපමන්තා
 හවෙය්‍යාථානී කුසනරිඤ්ඤ ඔවදිතා අගමංසු. අගමාසීනි කතිපාහං
 වසිත්වා අමානං රට්ඨං ගමිසාමානි සස්සරං ආපුච්ඡන්තා ගතො. එක
 රථෙ සන්තානි දොපි එකරථං අභිරුක්ඛා ගච්ඡන්තා. සමානාවණ්ණ
 රූපෙනානි වණ්ණෙන ව රූපෙන ව සමානා සුත්වා. නාඤ්ඤමඤ්ඤ
 මනිරොවස්සනති එකො එකං නාතික්කමති මණිරතනාසුභාවෙන
 කිර මහාසත්තො අභිරුපො අහොසි සුවණ්ණවණ්ණො සොභග්ග
 පත්තො. සබ්බඤ්ඤීනි අපංසා මානා මහාසත්තස්ස අගමණං සුත්වා
 නගරෙ හෙරිං වරුපෙනා මහාසත්තස්ස බහුං පණ්ණාකාරං ආදය
 පච්චග්ගමණං කන්තා සමාගඤ්ඤී. සො පි මාතරං සද්ධිඤ්ඤාව නගරං
 පදක්ඛිණං කන්තා සත්තාහං ඡණ්ණිලං නිලීන්තා අලභික්කපාසාදතලං
 අභිරුභී. තෙ උහොපි ජයමපතිනා සමග්ගා අගෙස්සං. තතො පට්ඨාය
 යාවජ්චං සමග්ගා සමමොදමානාව පීතං ධරණිං අජ්ඣාවසිංසුති.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිත්වා සච්චානී පනාසෙත්වා ජාතකං
 සමොධානෙයි. සච්චපරියොසානෙ උක්කණ්ණිතතික්ඛු සොත්තාපත්ති
 එලෙ පතිට්ඨති. තද මානාපිතරෙ මහාරජකුලානී අගෙස්සං. කණ්ඩොයා
 ආනන්දෙ බුද්ධා බුද්ධත්තරුගෙව. පභාවතී රුහුලමානා සෙසපරිසා
 බුද්ධපරිසා. කුසරජා පන අහමෙව සමොසමුද්ධොති.

කුසජාතකං.

20. 2.

දෙවනා කුසීනි ඉදං සත්ථා ජෙතවනෙ විහරන්තො එකං මානු
 පොසකභික්ඛුං ආරබ්භ කපෙයි.

වත්ථ සාමජාතකෙ වත්ථසද්ධසමෙව. තද පන සත්ථා මා භික්ඛවෙ
 ඉමං භික්ඛුං උජ්ඣාසිත්ථ පොරුණකපණිනා සකලජලබුද්ධරජ්ජං.
 ලභමානාපි තං අගහෙත්වා මානාපිතරෙ පොසිංසුගෙවනී වන්තා
 අනිතං ආහරි.

අනිතෙ බාරණසි බ්‍රහ්මවද්ධතං නාම නගරං අහොසි. තත්ථ
 මනොපො නාම රජා රජ්ජං කාරෙයි. තත්ථ අඤ්ඤාතරෙ අසීතිකොපි
 විහවො බ්‍රාහ්මණමහාසාලො අපුත්තකො අහොසි. තස්ස බ්‍රාහ්මණී
 තෙනෙව හොති පුත්තං පතෙතීති වුත්තා පතෙයි. අථ බොධිසත්තො

බ්‍රහ්මලොකා වවිනා තස්සා කුච්ඡිත්ථං පටිසන්ධිං ගණ්ඨි. ජාතස්ස වස්ස සොණකුමාරෙති නාමං කරිංසු. තස්ස පදස්ස ගමණකාලෙ අඤ්ඤාපි සතෙතා බ්‍රහ්මලොකා වවිනා තස්සායෙව කුච්ඡිත්ථං පටිසන්ධිං ගණ්ඨි. තස්ස නන්දකුමාරෙති නාමං කරිංසු.

තෙසං උග්ගතිතවෙදනං සබ්බසිපෙප නිප්පත්තිං පත්තානං වයප්පත්තං රුපසමපදං දිස්වා බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණීං ආමනෙතතා හොති පුත්තං සොණකුමාරං සරබ්බකිනෙත බන්ධුසාමානි ආත. සා සාධුති සමපට්ටජ්ඣා පුත්තස්ස තමන්ථං ආවිකම්. සො අලං අම මය්සං සරුවාසෙන අහං යාවර්ථවං නුමෙහ පටිජග්ගිනි නුමහාකං අවමයෙන හිමමන්තං පටිසිනි පබ්බජ්ඣාමිති ආත. බ්‍රාහ්මණී බ්‍රාහ්මණස්ස තමන්ථං ආරොවෙසි. තෙ පුත්තපුත්තං කපේත්තාපි තස්ස විත්තං අලභිනි නන්දකුමාරං ආමනෙතතා තාත තෙතගි තිං කුටුමං පටිපජ්ජාගිති වනා නාහං භාතරු ජඤ්ඤිතබෙලං සිසෙත උකම්පාමි. අහං පත නුමහාකං අවමයෙන භාතරු ව සද්ධං පබ්බජ්ඣාමිති වුත්තෙ තෙසං වචනං සුනා ඉමෙ ඥො එවං තරුණාව කාමෙ ජහන්ති කිම්බහ පත මයං සබ්බෙයෙව පබ්බජ්ඣාමාති විනෙතතා තාතා කිං වො අමහාකං අවමයෙන පබ්බජ්ජාය ඉදුනෙව සබ්බෙයෙව මයං පබ්බජ්ඣාමාති රඤ්ඤා ආරොවෙති සබ්බං ධනං දුතමුබ්බෙ විස්සජේජනා දුසජනං භුජ්ඣං කනා ඤාතිනං දුතබ්බ සුත්තකං දනා වත්තාරොපි ජනා බ්‍රහ්මවද්ධිතතරු තිකම්මිනා හිමමන්තප්පදෙසෙ පඤ්ඤාචණ්ණපදුමසඤ්ජනනං සරං තිස්සාය රම ඤ්ඤියෙ වතසණ්ඨි අස්සමං මාපෙති පබ්බජ්ඣා තන්ථ වසිංසු. උභොපි මාතාපිතරෙ පටිජග්ගිංසු. පාතොව නෙසං දත්තකට්ඨඤ්ඤා මුබ්බොව නොදකඤ්ඤා දනා පණ්ණසාලඤ්ඤා පරිවෙණඤ්ඤා සමපජ්ජනා පාණ්ඩ්‍යං උපට්ඨපෙති අරඤ්ඤාතො මධුරථලාථලාති ආහරිනා මාතාපිතරෙ බාදපෙනති උණෙහන වා සීතෙන වා වාරිනා නභාපෙනති ජවා සොබෙහා පාදපරිකමමාදිති තෙසං කරෙන්නති.

එවං අධානෙ ගතෙ නන්දපණ්ණිතො මයා ආභතථලාථලානෙව පසමං මාතාපිතරෙ බාදපෙසාමිති විනෙතයි. සො පුරුෂොව ගන්තා හියෙයාව පරහියෙයාව ගතිතට්ඨානතො යාතිවා තාතිවා පාතොව ආහරිනා මාතාපිතරෙ බාදපෙනති. තෙ තාති බාදිනා මුඛං විකවා ලෙති උපොසපිකා භවන්ති. සොණපණ්ණිතො පත දුරං ගන්තා මධුරථලාථලාති සුපකකාති ආහරිනා උපතාමෙති. අථ නං තාත කණ්ඨිටෙයන තෙ ආභතාති මයං පාතොව බාදිනා උපොසපිකා ජාතා ඉදුති නො අන්තො නජිති වදන්ති ඉති තස්ස වරථලාථලාති පරි හොගං න ලභන්ති විතස්සන්ති. පුත්ත දිවසෙසුපි තපේවාති එවං සො පඤ්ඤාතිඤ්ඤාතාය දුරං ගන්තාපි ආහරි. තෙ පත න බාදන්ති.

අථ මහාසතෙතා විනෙතයි මාතාපිතරෙ මෙ සුමුමාලා නන්දෙ යාති වා තාති වා අපකඤ්ඤාපකකාති ථලාථලාති ආහරිනා බාදපෙනි එවං සතෙත ඉමෙ න විරං පවත්තිස්සන්ති තිවාරොසාමි නන්ති.

අපි නං ආමනෙතො නඤ ඉතො පට්ඨාය ඵලාඵලං ආහරිතො මොගමණං පටිමානොති උභොපි ඵලාභොව ඛාද්‍යපෙය්‍යාමානී ආහ. සො ඵලං වුනෙතපි අනුනොව පුද්දො පට්ඨායංසනො න හස්ස වචනං අනාසි. අපි මහාසුතො නඤ මම වචනං අනුනොතො අප්‍රසන්නං නාදෙති පලාපෙය්‍යාමි නං තංසා ඵලාභොව මානාපිතරොපටි ජාතිස්සාමිති විනෙතො නඤ යං අනොපාදො ජාතිතානං වචනං න ඛරෙයි. අහං පට්ඨො ඵලාභොව මම වචනං අනුනොතො පටිජාතිස්සාමිති ඉං ඉං වධිතුං න ලව්ඨි අද්දො යාතිති හස්ස අච්ඡරං පහරි.

සො භවන පලාපිතො තස්ස සනතිනො සාදාං අසනොතොතො හං වඤ්ඤා මානාපිතරො උපසඝිකමිතො හමන්තං ආරොවෙතො වඤ්ඤා අත්තනො පණ්ණසාලා පටිසිත්වා කසිණං ඔලොකොති නං දිවසමෙව පස්සාතිස්සො අට්ඨසමාපත්තියො නිබ්බන්තොති විනෙතපි අහං ධිනොරු පාදො රත්තවාලුකා ආහරිතො මම භාතු පණ්ණසාලාය පරිවෙණෙ ඔකිරිතො භාතරං බමාපෙතුං පහොමි. ඵවමපි න සොතිස්සති. අනොහත්තනො උදනං ආහරිතො මම භාතු පණ්ණසාලායං පරිවෙණෙ ඔසිඤ්ඤා භාතරං බමාපෙතුං පහොමි. ඵවමපි න සොතිස්සති. සවෙ මෙ භාතරං දෙවහානං වසෙන බමාපෙය්‍යං වත්තාදෙ මහාරුජානො සක්කාද්ධ ආනොති භාතරං බමාපෙතුං පහොමි. ඵවමපි න සොතිස්සති. ඉමං සකලජම්බුදිපෙ මනොජං අග්ග රුජානං ආදිං භාතො රුජානො ආනොති බමාපෙතුං පහොමි. ඵලං සනෙත මම භාතු ගුණෙ සකලජම්බුදිපෙ අවතරිතො ගමිස්සති වඤ්ඤා සි සුරියො විශ්ව පස්සොතිස්සති.

සො තාවදෙව ඉද්ධියා ගතො ඔගමවද්ධිනගරෙ හස්ස රඤ්ඤා තිවෙසනාදොරෙ ඔතරිතො ඵනො කිර වො තාපසො දට්ඨනාමොති උදෙසො ආරොවාපෙයි. රුජා කිං පබ්බජ්‍යාසං මහා දිට්ඨින ආහාරන්තො ආගතො ගමිස්සතිති හත්තං පතිණි. සො හත්තං න ඉවජි. තණ්හුලං පතිණි. තණ්හුලං න ඉවජි. වන්තං පතිණි. වන්තං න ඉවජි. තව්බුලං පතිණි. තව්බුලං න ඉවජි. අප්පසා සනතිනො දුතං පතිණි කිම්බන්තො ආගතොතිති. සො තෙන පුට්ඨො රුජානං උපට්ඨාතුං ආගතොතිති ආහ. හං සුතො රුජා බහු මම උපට්ඨානා අත්තනො තාපසකමමං කෙරෙතාති පාහෙයි.

සො හං සුතො අහං තුමානං අත්තනො බලොක සකලජම්බුදිපෙ රජං ගගෙතො දස්සාමිති ආහ. හං සුතො රුජා විනෙතපි පබ්බජ්‍යා නාම පණ්ණසා කිස්සු උපායං ජාතිස්සනාතිති හං පනොකාසාපෙතො ආසනෙ නිසිද්දපෙතො වඤ්ඤා ගතො තුමෙහ කිර මග්ගං සකලජම්බුදිපෙ රජං ගගෙතො දස්සාමිති පුච්ඡි. ආම මහාරුජාති. කපං ගණතිස්සාමිති. මහාරුජ අත්තමසො ඔද්දංගමකිකාය පිටිතමත්තමපි ලොතිතං කස්සාපි අනුපාදෙතො තව ජනවෙජ්දං අනො අත්තනො ඉද්ධියා ගගෙතො දස්සාමි. අපිව නෙවලං පස්සො අනො අපෙජ්ව තිකමිතුං වට්ටතිති.

සො තස්ස වචනං සද්දතිත්වා සෙනඛනපරිවුත්තො නගරං නික්කමි,
සචෙ සෙනාය උණං ගොති නන්දපණ්ණිත්තො අත්තනො ඉද්ධියා
ජායං කාරිත්වා සිතං කරොති දෙවෙ වස්සනෙන සෙනාය උපරි
වස්සිත්වං න දෙති උණං වා සිතං වා වාරෙති මග්ගෙ කණ්ඩකවාණු
කාදයො සබ්බපරිස්සයෙ අත්තරධාපෙති. මග්ගං කසිණමණ්ඩලං විශ
සමං කත්වා සයම්පි ආකාසෙ වමමං පඤ්චිත්වා පලලබ්ඛ කිසිනො
සෙනාය පරිවුත්තො ගච්ඡති.

එවං සෙනං ආද්ය පඨමං කොසලරට්ඨං ගන්ත්වා නගරස්සාවිදුරෙ
බන්ධාවාරං නිවාසාපෙත්වා යුග්ගං වා නො දෙනු සෙනවත්තනං වා දෙනුති
කොසලරඤ්ඤ දූතං පභිණී. සො දූතස්ස වචනං සුත්වා කුප්පිත්වා
තිං අහං න රුජාති යුග්ගං දමමිති සෙනාය පුරක්කත්තො නික්කමි. දො
සෙනා යුජ්ඣිත්වං ආරභිංසු. අථ නන්දපණ්ණිත්තො විත්තමපි අත්තරෙ
අත්තනො නිසිද්ධං අජ්නවමමං මහත්තං කත්වා පසාරෙත්වා විති
සෙනාහි බිත්තසරෙ වමෙත්තෙව සමපට්ඨි. එකසෙනායපි කොවි
කණ්ණික විද්වොනාම නත්ති ගඤ්ඤානං පන කණ්ඩානං බගෙහ
දොපි සෙනා නිරුස්සාහා අට්ඨංසු. නන්දපණ්ණිත්තො මනෝජරුපස්ස
සන්තිකං ගන්ත්වා මා හාසි මහාරුජාති අස්සාසෙත්වා කොසලස්ස
සන්තිකං ගන්ත්වා මා හාසි මහාරුජ නත්ති තෙ පරිපඤ්චො නව රජ්ජං
තවෙව භවිස්සති. කෙවලං මනෝජරඤ්ඤ වසෙ පවත්ති ගොතුති
ආහ. සො තස්ස සද්දතිත්වා සාමුති සමපට්ඨි.

අථ නං මනෝජස්ස සන්තිකං තෙත්වා මහාරුජ කොසලරුජා
නව වසෙ පවත්තති ඉමස්ස රජ්ජං ඉමස්සෙව ගොතුති. සො සාමුති
සමපට්ඨිත්වා තං අත්තනො වසෙ වත්තෙත්වා දො සෙනායො ආද්ය
අභිරට්ඨං ගන්ත්වා අභිරට්ඨං ගහෙත්වා තතො මග්ගරට්ඨනති
එතෙනුපායෙන සකලජලවුද්ධිපෙ රුජානො අත්තනො වසෙ වත්තෙත්වා
තතො තෙහි පරිවුත්තො බ්‍රහ්මවද්ධානනගරමෙව ගතො රජ්ජං
ගණ්ඨනෙනා පනෙස සත්තනං සංවච්ඡරුතං උපරි සත්තදිවසාබ්බකෙහි
සත්තමාසෙහි ගණ්ඨි. සො එකෙකාරුජධානිතො නානපපකාරුති බජ්ජ
භොජ්ජාති ආගරුපෙත්වා එකසත්තරුජානො ගහෙත්වා තෙහි සද්ධිං
සත්තාහං මහාපාණං පිවි. නන්දපණ්ණිත්තො යාව රුජා සත්තාහං ඉස්සරිය
සුඛං අනුභොති තාවස්ස අත්තානං න දස්සෙස්සාමිති උත්තරකුරුමහි
පිණ්ඩාය වරිත්වා හිමවතෙන කඤ්ඤිතගුහාආරෙ සත්තාහං වසි.
මනෝජොපි සත්තමෙ දිවසෙ අත්තනො මහත්තං සිරිවිභවං
ඔලොකෙත්වා අයං යසො න මග්ගං මාතාපිතුන්තං න අඤ්ඤෙහි
දිනො නන්දපණ්ණිත්තාපසං නිස්සාය උපපන්නො. තං බො පන
මෙ අපස්සන්තස්ස අජ්ජ සත්තමො දිවසො කහං නුබො මෙ
යසද්දයකොති නන්දපණ්ණිතං සරි. සො තස්සානුස්සරණභාවං ඤත්වා
ආගන්ත්වා පුරතො ආකාසෙ අට්ඨාසි. රුජා තං දිස්වා එවං විත්තෙසි
අහං ඉමස්ස තාපසස්ස දේවතාභාවං වා මනුස්සභාවං වා න ජානාමි

සවෙති එස මනුස්සො සකලජම්බුදීපෙ රජ්ජං එතස්සෙව දස්සාමි අථ
දෙවො දෙවතාසකකාරමස්ස කරිස්සාමිති. සො තං විමංසනො
පඨමං ගාථමාහ.

දෙවතානුසි ගතබ්බො ආදු සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
මනුස්සභූතො ඉද්ධිමා කථං ජානෙමු තං මයන්ති.

සො තස්ස වචනං සුඤ්ඤා සභාවමෙව කපෙන්නො දුතියං ගාථමාහ.

නමති දෙවො න ගතබ්බො නමති සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
මනුස්සභූතො ඉද්ධිමා එවං ජානාති භාරතාති.

තත්ථ භාරතාති රට්ඨභාරධාරිතාය තං එවං ආලපති.

තං සුඤ්ඤා රුජා මනුස්සභූතො කිරුයං මය්හං එවං බහුපකාරො
මහනෙතන යසෙන තං සත්තපෙපස්සාමිති විනෙතකො ආහ.

කතරූපමිදං භොතා වෙය්‍යාවච්චං අනපපකං,
දෙවමති වස්සමානමති අනොවස්සං භවං අකා.

තතො වාතාතපෙ සොරෙ සීතවජ්ජයං භවං අකා,
තතො අමිත්තමජෙකි ව සරතාණං භවං අකා.

තතො පීතාති රට්ඨාති වසිනො තෙ භවං අකා,
තතො එකසතං ඛනො අනුයනො භවං අකා.

පතීතාස්සු මයං භොතො චර තං හඤ්ඤමිච්ඡසි,
හත්ථියානං අස්සරථං නාරියො ව අලබ්භතා,
තිවෙසනාති රමමාති මයං භොතො දදුමසෙ.

අථ වා අඤ්ඤ වා මගධෙ මයං භොතො දදුමසෙ,
අථ වා අස්සකාවන්තිං සුමනා දමම තෙ මයං.

උපඩ්ඨං වාපි රජ්ජස්ස මයං භොතො දදුමසෙ,
සවෙ තෙ අනෙථා රජේන් අනුසාස යදිච්ඡසිති.

තත්ථ කතරූපමිදනති කතසභාවං. ථෙව්‍යාවච්චනති කායවෙය්‍යා
වචිකකමමං. අභොවස්සනති අවස්සං යථා දෙවො න වස්සති තථා
කතතති අනෙථා. සීතවජ්ජයනති සීතලවජ්ජයං. වසිනො නෙති තෙ රට්ඨ
වාසිනො අමහානං වසවතතිනො. ඛනොති ඛනතියෙ අට්ඨකථායං
පන අයමෙව පාඨො. පතීතාස්සු මයනති නුට්ඨා මයං. චර නා හඤ්ඤ
මිච්ඡසිති භනති රතනස්සෙතං නාමං චරං තෙ දදුම යං රතනං
ඉච්ඡසි තං චරෙහිති අනෙථා. හත්ථියානනති ආදීති සරූපතො තං
රතනං දස්සෙති. අස්සකාවන්තිනති අස්සකරට්ඨං වා අවනතිරට්ඨං වා.
රජේන්නාති සවෙපි තෙ සකලජම්බුදීපෙ රජේන් අනෙථා තමපි තෙ
දතො අහං එලකාවුධනෙථා නුමහානං රථස්ස පුරතො ධාවිස්සාමිති
දීපෙති. යදිච්ඡසිති එතෙසු මයා වුතෙතසු පකාරෙසු යං ඉච්ඡසි තං
අනුසාස ආණාපෙති.

තං සුඛා නන්දපණ්ණිතො අහතනො අභිප්පායං ආවිකරොනො
ආහ.

න මෙ අන්‍යොපි රජේන නගරෙන ධනෙන වා,
අපොපි ජනපදෙන අන්‍යො මග්ගං න විජ්ජති.

මහාරජ සචෙ මයි තව සිනෙහො අනි එකං මෙ වචනං කරො
තිති වචා ගාථා ආහ.

හොතොව රටෙහි විජිතෙ අරඤ්ඤ අනි අස්සමො,
පිතා මග්ගං ජනෙනති ව උහො සමමනති අස්සමෙ.

තෙසාහං පුබ්බාවරියෙසු පුඤ්ඤං න ලභාමි කාතචෙ,
හවන්තං අප්ඤ්ඤාචරං කත්වා සොණං යාවාමු සංවරන්ති.

තත්ථ රටෙහි රජෙ. විජිතෙහි ආණාපවතට්ඨානෙ. අස්ස
මොති ගිමවන්තාරඤ්ඤ එනො අස්සමො අනි. සමමනතිති තස්මිං
අස්සමෙ වසන්ති. හෙසාහනති තෙසු අහං. කාතචෙති වත්තපට්ඨවත්ත
එලාඑලාහරණ සංකිතං පුඤ්ඤං කාතුං න ලභාමි. ගාතා මෙ සොණ
පණ්ණිතො නාම මමෙකස්මිං අපරධෙ මා ඉධ වසිති මං පණ්ණිතෙසි.
අප්ඤ්ඤාචරති අභිචරං තෙ මයං හවන්තං සපරිවාරං කත්වා සොණ
පණ්ණිතං සංවරං යාවාමු ආයතිං සංවරං යාවාමාති අන්‍යො. සාවෙමු
සංවරන්තිපි පාසො. මයං තයා සද්ධිං සොණං යාවෙය්‍යාම ඛො
පෙය්‍යාම ඉමං වරං තව සන්තිකා ගණනාමිති අන්‍යො.

අථ තං රුජා ආහ.

කරොමි තෙ හං වචනං යං මං හණ්ඩි බ්‍රාහ්මණ,
එහඤ්ච ඛො නො අනගාති කීවනො හොනතු යාවකාති.

තත්ථ කණ්ණිමිති අහං සකලජම්බුදීප රජං දදමානො එව්‍යාකං
කිං න කරිස්සාමි කරොමිති වදති. කීවනොති කීත්තකා.

නන්දපණ්ණිතො ආහ.

පරෙසතං ජාතපද මහාසාලා ව බ්‍රාහ්මණ,
ඉමෙව ධනතියා සබ්බෙ අභිජාතා යස්සසිනො.
හවඤ්ච රුජා මනොජො අලං හෙස්සන්ති යාවකාති.

තත්ථ ජාතපදාති ගහපති. මහාසාලා ව බ්‍රාහ්මණාති සාරප්පතතා
බ්‍රාහ්මණ ව පරෙසතායෙව. අලං හෙස්සන්තිති පරිශ්‍යතා
හමිස්සන්ති. යාවකාති මමන්ථාය සොණපණ්ණිතස්ස ඛොපනකා.

අථ තං රුජා ආහ.

හනි අස්සෙ ව යොජෙනතු රථං සත්තංග්ග සාරපි,
ආබ්බිකාති ගණනථ පාදෙසුස්සාරයං ධජෙ,
අස්සමං හං ගමිස්සාමි යත්ථ සමමිති නොසියොති.

තත් සෞචර්‍යයෙහි ගතරුහා ගතී අසාරුහා ව අසෞචර්‍යයෙනු. රථං සභාවාසෙ සාරථිනී සමම සාරථි නිමිට්‍තං රථං සන්නත. ආබ්‍යානානිති ගතී අසාරුපේසු ආබ්‍යානබ්‍යානි හණ්ඩානි ගණ්හථ. සාදේසසාරුසංඛ්‍යෙති රථෙ සපිතධරපාදේසු ධරේ උසාරු රහනු උසාරුපෙනු. කොසිසොති යසම් අසාරුමෙ කොසිය ගොතො වසනීති වදති.

තමත් පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

තතො ව රුජා පායාසි සෙනාය වතුරඛනීති,
අගමාසි අසාරුමං රමමං යත් සමමති කොසියොති.

අයං අභිසම්බුද්ධිගාථා.

තත් නගො වානි භික්ඛවෙ ඵලං වචා තතො සො රාජා ඵසසන බහතියෙ ගහෙතො වහතියා සෙනාය පරිවුතො නානුපණ්ණිතං පුරතො කචා තගරා නික්ඛමි. වතුරඛනීනීති වතුරඛනීතියා සෙනාය අගමාසි. අනතරාමගෙහ වත්තමානොපි අවසාරු ගාමිනාය ඵලං වුතො වතු වීසති අනෙකානි භික්ඛානෙත බලකායෙන සද්ධිං මග්ගං පටි පනොතො තසා නානුපණ්ණිතො ඉද්ධානුභාවෙන අට්ඨසහවිජ්ජනං මග්ගං සමං මාපෙතො ආනාසෙයෙව වමමං පත්ථිතො තත් පලලඛෙන නිසිදිතො සෙනාය පරිවුතො අලඛනානුභවිකකෙති නිසිදිතො ගච්ඡෙනො රුක්ඛ සද්ධිං ධම්මසුත්තං කථං කපෙනො සිතුණ්ණාදි පරිසාරෙහ වාසෙනො අගමාසි.

අභිසාරු අසාරුමං සම්පාදුණ්ණදිවසෙ සෞභ්‍යපණ්ණිතො මම කණ්ඩියාසාරු අභිසාරු සන්නමාසාරුනාති සන්නමාසාරුනී නික්ඛනාසාරුනී ආවරේඡනා සහං හු බො සො ඵතරතීති දිබ්බෙන වක්ඛනා මලො කෙනො වතුරඛනීතියා අනෙකානි භික්ඛපාර්වරෙති සද්ධිං ඵසසන රුජානො ගහෙතො මඤ්ඤව බමාපෙතු ආගච්ඡතීති දිසවා විනෙසි. ඉමෙති රුක්ඛවෙව පරිසාරි ව මම කණ්ඩියාසාරු බහුති පාරිසාරියාති දිසාරි මමානුභාවං අජානිතො අයං කුට්ඨවිලො අනතො පමාණං න ජානාති අමානං අයොග සද්ධිං පයොජෙතීති මං වටෙනො කපෙනො අවිච්ඡාරයණං හවෙයසුං ඉද්ධිපාරිසාරියං නෙසං දසෙසාරුමානි සො වතුරඛනුලමෙනෙන අංසං අසංපුසන්නං ආනාසෙ කාපං සපෙතො අනොතත්තො උදකං ආගරිභුං රුක්ඛාදි අවිදුරෙ ආනාසෙන පායාසි. නානුපණ්ණිතො තං ආගච්ඡනං දිසාරු අහනානං දසෙසාරු අවිසහනො නිසින්නමානෙ යෙව අනතරධාසිතො පලාසිතො ගිමවන්නං පාවිසි. මනොජරුජා හං රමණියෙන ඉසිවෙසෙන තථා ආගච්ඡනං දිසාරු ගාථමාහ.

කසා කාදම්බයො කාජො වෙහාසං වතුරඛනුලං,
අංසං අසංපුසං ඵති උදහාරසා ගච්ඡතොති.

තත්ථ භාදමබ්බොති කදම්බරුක්කමයො. අංසං අසංචුසං එතීති
අංසං අසංචුසනො සයමෙවාගච්ඡති. උදහාරස්සාති උදකං
ආහරිතුං ගච්ඡන්තස්ස එස කාපො එවං එති කො නාම ත්වං කුතොවා
ආගච්ඡසීති.

එවං වුතෙන මහාසනෙනා ගාථාදායමාහ.

අහං සොණො මහාරුජ තාපසො සතිතබ්බනො,
හරුම් මාතාපිතරො රතතිඤ්චමතඤ්ඤො.

වනෙ එලඤ්ඤා මුලඤ්ඤා ආහරිත්වා දිසමපති,
පොසෙම් මාතාපිතරො පුබ්බෙකතමනුස්සරනති.

තත්ථ සතිතබ්බනොති සතිතවතො සිලාචාරසමපනො එකො
තාපසො අහනති වදති. හත්ථිති පොසෙම්. අනඤ්ඤොති අනලසො
හුත්වා. පුබ්බෙකතමනුස්සරනති තෙති පුබ්බෙකතං මග්ගං ගුණං
අනුස්සරනොති අත්ථො.

තං සුත්වා රුජා තෙන සද්ධිං අස්සමං දට්ඨුනාමො අනන්තරං
ගාථමාහ.

ඉච්ඡාම අස්සමං ගනතුං යත්ථ සමමති කොසියො,
මග්ගං නො සොණ අක්කාති යෙන ගච්ඡාම අස්සමනති.

තත්ථ අස්සමනති කුමහාකං අස්සමපදං.

අථ තං මහාසනෙනා අත්තනො ආනුභාවෙන අස්සමපදගාමිමග්ගං
පාපෙත්වා ආහ.

අයං එකපදී රුජ යෙනෙනං මෙසසනතිහං,
කොවිලාරොගි සඤ්ඡන්තං එත්ථ සමමති කොසියොති.

තස්සත්ථො-මහාරුජ අයං එකපදිකො ජබ්බමග්ගො ඉමිනා ගච්ඡථ.
යෙන දිසාහාගෙන එතං මෙසවණණං සුපුප්ඵිතකොවිලාරසඤ්ඡන්තං
කාන්තං දිස්සාති එත්ථ මම පිතා කොසියගොතොතො වසති එතස්ස සො
අස්සමොති.

තමත්ථං පකාසෙනෙනා සත්ථා ආහ.

ඉදං වත්තාන පකකාමි තරමානො මහාඉසි,
වෙහාසෙ අත්තලික්කයම් අනුසාසිත්වාන ඛතතියෙ.

අස්සමං පරිමජ්ඣිත්වා පඤ්ඤපෙත්වාන ආසනං,
පණණසාලං පච්ඡිත්වා පිතරං පට්ඨොධිසි.

ඉමෙ ආයනති රුජානො අභිජාතා යසසසිනො,
අස්සමා තික්කමිත්වාන තිසිද්දති මහාඉසි.

තස්ස තං වචනං සුත්වා තරමානො මහාඉසි,
අස්සමා තික්කමිත්වාන සද්ධාරමිති උපාටිසීති.

ඉමා අභිසම්බුද්ධගාථා.

තත් සක්කාමිනි අනොතතතං අගමාසි. අස්සමං පටිමජ්ජිකාති
තික්ඛවෙ සො ඉසි වෙගෙන අනොතතතං ගන්තා පාණීයං ආදාය
තෙසු රුජ්ඣ අස්සමං අසමපතෙනසුයෙව ආගන්තා පාණීයකපෙ පාණීය
මාලකෙ යපෙතා මහාජනො පිටිස්සාතිති වනකුසුමෙති වාසෙතා
සමමජ්ජතිං ආදාය අස්සමං සමමජ්ජතා පණණසාලද්වාරෙ පිතු ආසනං
පඤ්ඤපෙතා පටිසිකා පිතරං ජාතාපෙසිති අත්ථො. උපාමිසිති උචා
සනෙ තිසිදි. බොධිසත්තස්ස මාතා පතස්ස පච්ඡතො නිවතරෙ
ආසනෙ තිසිදි. බොධිසත්තො නිවාසනෙ එකමනො තිසිදි.

නඤ්ජනිකා පන බොධිසත්තස්ස අනොතතතතො පාණීයං
ආදාය අස්සමං ආගතකාලෙ රඤ්ඤසු සන්තිකං ගන්තා අස්සමස්සාවිදුරෙ
ඛන්ධාවාරං නිවාසාපෙසි. අථ රුජා නහාතා සබ්බාලඛකාරපටිමණ්ඩනො
එකසතරුජපට්ටුතො නඤ්ජනිකං ගහෙතා මහනෙත්ත සිරිසො
හග්ගෙන බොධිසත්තං ඛමාපෙතුං අස්සමං පාවිසි. අථ නං තථා
ආගමජ්ජනං පිතා දිසවා බොධිසත්තං පුච්ඡි. සොපිස්ස ආවිකම්. තමන්
පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

තඤ්ච දිසවාන ආයතනං ජලනතරිච තෙජසා,
ඛතතසඛසපරිබ්බුලහං කොසියො එතදබ්බි.

කස්ස හෙරි මුද්ධිකා ව සඬ්ඛා පණ්වදෙණ්ඩිමා,
පුරතො පටිපත්තාති හාසයන්තා රථෙසහං.

කස්ස කඤ්චනපට්ටන පුට්ඨා විජ්ජ්වණ්ණිකා,
සුචා කලාපසන්නද්ධො කො එති සිරියා ජලං.

උක්කාමුවෙ පහට්ඨංච ඛදිරඛකාරසන්නිහං,
මුඛඤ්ච රුචිර හාති කො එති සිරියා ජලං.

කස්ස පග්ගතිතං ඡත්තං සසලාකං මනොරමං,
ආදිවරංසාවරණං කො එති සිරියා ජලං.

කස්ස අඛං පරිග්ගග්ග වාලුච්ඡතිමුත්තමං,
වරනති වරපඤ්ඤස්ස හත්තිකඤ්ඤිත ආයතො.

කස්ස සෙතාති ඡත්තාති ආජාතියාව වමම්තා,
සමන්තා පරිකිරනති කො එති සිරියා ජලං.

කස්ස එකසතං ඛතා අනුයන්තා යසසසිතො,
සමන්තා අනුපරියන්ති කො එති සිරියා ජලං.

හත්ති අස්සරථා පතති සෙතාය වතුරඬ්ඬිති,
සමන්තා අනුපරියන්ති කො එති සිරියා ජලං.

කස්සෙසා මහති සෙතා පිට්ඨිතො අනුවත්තති,
අනෙඛාහති අපරියතතා සාගරස්සෙව උභමියොති.

මහාසත්තො තස්ස නාමං ආවිකඛනො ඉමා ද්වෙව ගාථා අභාසි.

රුජාභිරුජා මනෝජෝ ඉන්ද්‍රෙව ජයනං පති,
නන්දස්සජ්ඣාචරං එති අස්සමං බ්‍රහ්මචාරිනං.

තස්සෙසා මහති සෙනා පිට්ඨිතො අනුවත්තති,
අනෙකානති අපරියන්තා සාගරස්සෙව උභමයොති.

තත්ථ ජලගතපිචාති ජලන්තං එය. පටිපට්ඨානානිති එවාති තුරි
යාති කස්ස පුරයො ආගප්ථන්තිති අනේ. භාසයන්තාති නොසෙනා.
කඤ්චනපමෙට්ඨානාති තාත කස්ස කඤ්චනමයෙන විජ්ජවණේන
උණ්ඨිසකස්ඤ්චනපට්ටෙන නලාටන්තො පරිකිහෙතාති ප්‍රච්ඡති.
සුචාති තරුණෝ. කලාපසන්නදෙඛාති සන්නද්ධසරතුණ්ඨිරු. උක්කා
මුඛෙපහට්ඨං වාති කම්මාරනං උද්ධිතෙ පහට්ඨං සුචණ්ණං විය.
චදිරඛාරසගතිහන්ති විතච්ඡිකචදිරඛාරවණ්ණං. ආදිවරං
සාධරණන්ති ආදිවරංසිනං ආවරණං. අඛං පටිගහස්සාති අඛං
පරිගහෙතො පරිකිහිතොති අනේ. වාලවිජ්ජිමුත්තමන්ති වාල
විජ්ජති උත්තමං. වරජාතිති සඤ්චරන්ති. ජනනාතිති ආජාතියපිට්ඨ
තිසින්නානං ධාරිතථ්තතාති. පටිකිරන්තිති තස්ස සමන්තා සබ්බදිසා
භාගෙසු පරිකිරියන්ති. චතුරඛිතිති එතෙති හත්ථිආදිති චතුරි
අඛෙහති සමන්තාගතො. අනෙකානතිති බොහෙත්තං න සක්කා. සාග
රස්සෙවති සාගරස්ස උභමයො විය අපරියන්තා. රුජාභිරුජාති එක
සත්තං රුජ්ජනං පුජ්ජනො තෙසං වා අධිකො රුජාති රුජාභිරුජා.
ජසනං පතීති ජයපපත්තානං තාවතිසානං ජෙට්ඨනො. අජකාච
රන්ති මම බමාපනත්ථාය නන්දස්ස පරිසභාවං උපගන්ත්වා එති.

තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආග.

අනුලිත්තා වන්දනෙන කාසිකුහන්තමාරිතො,
සබ්බෙ පඤ්ඤලිකා හුත්වා ඉසිනං අජ්ඣපාගමුන්ති.

තත්ථ අජ්ඣපාගමුන්ති හික්ඛවෙ සබ්බෙ තෙ රුජානො සුරති
වන්දනෙන අනුලිත්තා උත්තමකාසිකවත්ථාරිතො සිරිසි පතිට්ඨාපිත
අඤ්ඤලිකො හුත්වා ඉසිනං සන්තිකං උපගතො.

තතො මනෝජරුජා තං වන්දිත්වා එකමන්තං තිසින්නො පටි
සත්ථාරං කරෙන්නො ගාථාද්ධමාග.

කච්චි හු භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,
කච්චි උඤ්ඤන්ත යාපෙම කච්චිමුලඵලා බහු.

කච්චි ඩංසා ව මකසා අප්පමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාදුමිගානිණේණ කච්චි හිංසා න විප්පතිග.

තතො පරං උභින්නං තෙසං වචනපටිච්චනවස්සෙන කාට්ඨ
ගාථා ගොන්ති.

කුසලඤ්ඤව නො රුජ අපො රුජ අනාමයං,
අපො උඤ්ඤන්ත යාපෙම අපො මූලඵලා බහු.

අපො ඛංසා ව මකසා අප්පමෙව සිරිංසපා,
වතො වාලුමිභාකිණ්ණං භිංසා අමානං න විජ්ජති.

බහුති වය්‍යපුගාති අය්‍යමෙ වසතො ඉධ,
නාභිජානාමි උප්පන්නං ආබාධං අමනොරමං.

සොගතනෙන මහාරුජ අපො තෙ අදුරගතං,
ඉය්‍යරෙසි අනුප්පන්නො යං ඉධස්මි පච්චෙදය.

කිණ්ණකාති පියාලාති මවුතෙ කාසමාරියො,
ඵලාති බුද්ධකපාති භුඤ්ජ රුජ වරං වරං.

ඉදමපි පාණීයං සිතං ආභතං ගිරිගබ්බරු,
තතො පිච මහාරුජ සචෙ නිං අභිකභිසි.

පටිග්ගතිතං යං දින්නං සබ්බය්‍ය අගභියං කතං,
නන්දය්‍යාපි නිසාමෙථ චචනං යං පච්ඤති.

අජ්ඣාචරමානා නන්දය්‍ය භොතො සන්තිකමාගතා,
සුඤ්ඤාමෙ භවං චචනං නන්දය්‍ය පරිසාය වාති.

ඉමා යෙභුසොන පාකවසබ්බකිංසෙව, යං පනෙත්ථ අපාකවං
තදෙව චක්ඛාමි. පච්චෙදස්සාති යං ඉමස්මිං ආතො තච අභිරුචිතං අපි
තං නො කපෙතිති වදති. බුද්ධකප්පාතිති ඵතාති නානාරුක්ඛඵලාති
බුද්ධකමවුපටිභාගාති මවුරුති. වරං වරනති ඉතො උත්තමුත්තමං
ගහෙතා භුඤ්ජ. ගිරිගබ්බරුති අනොතත්තතො. සබ්බය්‍ය අගභිසන්ති
යෙන මයං ආපුච්ඡිතා තං අමොගි පටිග්ගතිතං නාම තුමොගි ව
දින්නමෙව නාම ඵත්තාවතා ඉමස්ස ජන්ය්‍ය සබ්බය්‍ය අගභියං
තුමොගි කතං. නන්දය්‍යාපිති අමානං තාව සබ්බං කතං ඉදති
නන්දපණ්ණිතො කිණ්ණි චත්තුකාමො තස්සාපි තාව චචනං සුඤ්ඤාථ.
අජ්ඣාචරමානාති මයංති න අඤ්ඤාන කාරණෙන ආගතා නන්දය්‍ය
පන පරිසා හුතා තුමොගානං බමොපනන්දාය ආගතාති වදති. භවනති
භවං සෞභාග්‍යපණ්ණිතො සුඤ්ඤාතු.

ඵචං වුත්ත නන්දපණ්ණිතො උට්ඨායාසනා මාතෘපිතරො ව
භාතරඤ්ච වන්දිතා පරිසාය සද්ධිං සලලපනතො ආහ.

පරෙසතං ජානපද මහාසාලා ව බ්‍රාහ්මණා,
ඉමෙ ව බත්තියා සබ්බෙ අභිජාතා යසසිනො,
භවඤ්ච රුජා මනොජො අනුමඤ්ඤානතු මෙ වචො.

යෙ වසන්ති සමිත්තරෙ යක්ඛාති ඉධ අය්‍යමෙ,
අරඤ්ඤා භුතභව්‍යාති සුඤ්ඤාතු චචනං මම.

තමො කතාන භුතානං ඉසිං චක්ඛාමි සුබ්බතං,
සො ත්‍යාගං දක්ඛිණො බාහු තච කොසිල සම්මතො.

පිතරං මෙ ජනෙත්තිඤ්ච භත්තුකාමස්ස මෙ සතො,
වීර පුඤ්ඤමිදං ආනං මා මං කොසිල වාරය.

සබ්බසේනා උපඤ්ඤානං මමෙතං උපනිස්සජ,
උට්ඨානපාරිවරියාය දීඝරතතීං තයා කතං,
මානාපිතුසු පුඤ්ඤාති මම ලොකදදෙ භව.

තපේව සනති මනුජා ධම්මෙ ධම්මපදං විදු,
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස යථා ජානාසි ත්වං ඉසෙ.

උට්ඨානපාරිවරියාය මානාපිතුසු බාවහං,
තං මං පුඤ්ඤතිවාරෙති අරියමග්ගාවරෙ තරෙති.

තත් අනුමඤ්ඤානතුති අනුබුද්ධිනතු සාධුකං කතා පච්චකං
කරෙන්නති අරො. සමිනාගෙති සමාගතා. අරඤ්ඤා භූතභව්‍යානිති
ඉමසමි. හිමවන්තාරඤ්ඤා යාතිභූතානිවෙව වුඩ්ධිමරියාදපත්තානි
භව්‍යානි ව තරුණදෙවතානි තානි සබ්බාති මම වචනං සුඤ්ඤානුති
අරො. නමො සබ්බානාති ඉදං සො පරිසාය සඤ්ඤා දත්තා තස්මි
වනසග්ගෙති නිබ්බන්තදෙවතානං නමකකාරං කතාව ආහ. තස්සරො
අරෙජව බහුති හිමවන්තදෙවතානි මම භාතිකස්ස ධම්මකථාසවණත්තං
ආගතාති භවිතබ්බං අයං හි වො නමකකාරෙ තුලෙහපි මග්ගො
සග්ගායො හොථාති සො දෙවතානං අඤ්ජලිං පග්ගණිතිවා පරිසං ජානා
පෙත්වා ඉසිං වසබ්බාමිති ආදිමාහ. තත් ඉසිනති සොණපණ්ණිතං සත්ථාය
වදති. සමමග්ගොති භාතරෙ තාම අභිග්ගමො හොනති තස්මා සො තෙ
අහං දක්ඛණ බාහුති සමමතො තෙන මෙ බමිතුං අරහථාති දීපෙති.
විග්ගති විරියවන්ත මහාපරකකම. පුඤ්ඤමිදං ධානනති ඉදං මානාපිතු
උපට්ඨානං නාම පුඤ්ඤං සග්ගසංවත්තනිකකාරණං තං කරෙන්නං
මං මා වාරයාති වදති. සබ්බසේනානති එතං හි මානාපිතුඋපට්ඨානං
නාම පණ්ණිතෙති උපඤ්ඤානං උපගන්ත්වා ඤාතඤ්ඤව වණ්ණිතඤ්ඤ.
මමෙතං උපනිස්සජාති ඉදං මග්ගො නිස්සජ විස්සජෙති ඡදති. උට්ඨාන
පාරිවරියායාති උට්ඨානෙන පාරිවරියාය ව. කතානති දීඝරතතීං තයා
කුසලං කතං. පුඤ්ඤානිති ඉදති අහං මානාපිතුසු පුඤ්ඤාති කතතු
කාමො. මම ලොකදදෙති තස්ස මම ත්වං සග්ගලොකං දදෙ හොති
අහංහි තෙසං වන්තං උපට්ඨානං කතා දෙවලොකෙ අපරිමාණං යසං
ලභිස්සාමි තස්ස මෙ ත්වං දයකො හොතිති වදති. නපේමාති යථා ත්වං
ජානාසි තපේව අඤ්ඤාපි මනුජා ඉමිස්සං පරිසායං සනති තෙ තානපප
කාරෙ ධම්මෙ ඉදං ජෙට්ඨාපවාසිකභාවසංඛාතං ධම්මකොට්ඨාසං
වදනති කිනති මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්සාති. සුබ්බාමහනති උපට්ඨා
තෙනව පාරිවරියාය ව මානාපිතුසු සුබ්බාවහං. නං මනති තං මං එවං
සමමාපට්ඨකන්තමපි භාතා සොණපණ්ණිතො තමා පුඤ්ඤ අති
වාරෙති නිවාරෙති. අපිසමග්ගාමග්ගෙති අරියමග්ගස්ස ආවරෙති සො
එවං පුඤ්ඤං නිවාරෙන්නො අයං තරෙ මම පියදස්සන්තාය අරිය
සංඛාතස්ස දෙවලොකස්ස මග්ගාවරකොනාමි හොතිති.

එවං තද්දපණ්ණිතෙන වුතෙන මහාසතො ඉමස්ස තාව තුලෙහති
වචනං සුතං ඉදති මග්ගමපි වචනං සුභාථාති සාවෙනො ආහ.

සුභ්‍යානු භොනො වචනං භාතුරුක්ඛාවරු මම,
 කුලවංසං මහාරුජ පොරුණං පරිභාපයං,
 අබ්බමචාරි යො ජෙට්ඨො නිරයං සො උපපජ්ජති.

යෙ ච බ්බමස්ස කුසලා පොරුණස්ස දිසම්පති,
 වාරිනොනන ව සම්පන්නා න තෙ ගම්මනාති සුඤ්ඤිං.

මානාපිතා ච භාතා ච භගිණී සුඤ්ඤිචා,
 සබ්බෙ ජට්ඨස්ස තෙ භාරු එවං ජානාති භාරත.

ආදිසිත්ථා ගරුං භාරං නාවිකො විශ උස්සගෙ,
 බ්බමඤ්ඤ නප්පමජ්ජාමි ජෙට්ඨොවග්ගි රජෙසභාති.

තත්ථ භාතුරුක්ඛාවරු මමාති මම භාතු පරිසා හුත්වා ආගතා
 ගම්මනො සබ්බෙපි රුජානො මමපි තාව වචනං සුභ්‍යානු. පටිභාප
 සනති පරිභාපෙනො. බ්බමස්සාති ජෙට්ඨොපවායනකම්මස්ස පවෙණි
 බ්බමස්ස. කුසලාති ජෙතා. වාරිනොනන වාති ආචාරසිලෙන
 සම්පන්නා. භාගති සබ්බෙ එතෙ ජෙට්ඨෙන වහිතබ්බා පටිජග්ගි
 තබ්බාති තස්ස භාරු නාම. නාවිකො විශාති යථා නාවාය ගරුභාරං
 ආදිසිත්ථා සමුද්ගමජේකි නාවං සොඤ්ඤා නෙත්තුං නාවිකො උස්සගෙති
 වාගමති සහ නාවාය සබ්බං භණ්ඩඤ්ඤ ජනො ව තස්සෙව භාරෙ
 ගොති තථා මමෙව සබ්බෙ සුතකා භාරු අගඤ්ඤ එතෙ පටිජග්ගිත්තුං
 උස්සගාමි සකෙකාමි තඤ්ඤ ජෙට්ඨොපවායනබ්බමං නප්පමජ්ජාමි.
 න තෙවලඤ්ඤ එතෙසඤ්ඤෙව සකලස්සාපි ලොකස්ස ජෙට්ඨොවග්ගි
 තස්සා අගමෙව සද්ධිං තඤ්ඤෙන පටිජග්ගිත්තුං සුනොනාති.

තං සුත්වා සබ්බෙපි තෙ රුජානො අතතමනා හුත්වා ජෙට්ඨභාති
 කස්ස කිර අවසෙසා භාරුති අජ්ජ අමෙහති සුතනති නන්දපණ්ඩිතං
 පභාය මහාසත්තං සනතිසසිතා හුත්වා තස්ස ථුතිං කරෙන්නා දො
 ගාථා අභාසිංසු.

අබ්ගතමහා තමෙ සුභං ජාලං ව ජාතවෙදනො,
 එව්මෙව නො භවං බ්බමං කොසියො පවිදංසසි.

යථා උදයමාදිවෙවා වාසුදෙවො පහබ්බගරු,
 පාණිනං පවිදංසෙති රූපං කලාණ්ණපාපකං,
 එව්මෙව නො භවං බ්බමං කොසියො පවිදංසසිති.

තත්ථ අබ්ගතමහාති මයං ඉතො පුබ්බෙ ජෙට්ඨොපවායන බ්බමං
 පටිච්ඡාදනෙ තමෙ වහනමානා න ජානාම අජ්ජ ජාතවෙදනො ජාලං ඉ
 සුභං අබ්ගතා. එව්මෙව නොති යථා මහනිකාරෙ පබ්බතමිත්තො
 ජලිතො ජාතවෙදෙ සමනතා ආලොකං එරනොනා රූපාති දස්සෙති
 තථා නො භවං කොසියගොතොනා බ්බමං පවිදංසසිති. වාසුදෙවොති
 වසුදෙවො වසුජොතනො බ්බමපසකාසනොති අනෙථා.

ඉති මහාසතෙතො එතතකං කාලං නන්දපණ්ණිනස්ස පාරිභාරියාති දිස්වා තස්මිං පසන්නවිනෙක තෙ රජානො අත්තනො ඤාණබලෙන තස්මිං පසාදං භිඤ්ඤා අත්තනො කථං ගාභාපෙත්වා සබ්බෙව තෙ අත්තනො මුට්ඨලොකිනෙ අකාසි.

අථ නන්දපණ්ණිතො භාතා මෙ පණ්ණිතො බ්‍රහ්මෙතො ධර්මකපිතො සබ්බෙව මෙ රජානො භිඤ්ඤා අත්තනො පකෙඛ කරි ධපෙත්වා ඉමං අඤ්ඤා මය්‍යං පටිසරණං නත්ති. ඉමමෙව යාවස්සාමිති විනෙතතා ඉමං ගාථමාහ.

එවං මෙ යාවමානස්ස අඤ්ඤා නාවමුජ්ඣිථ,
තව බ්‍රහ්මෙතො හෙස්සං වුට්ඨිතො පරිවාරකොති.

තස්සන්තො-සචෙ තුලෙන මම එවං යාවමානස්ස බ්‍රහ්මෙතො පග්ගහිතං අඤ්ඤා නාවමුජ්ඣිථ න පටිග්ගණ්ණථ තුලෙන මාතෘපිතරෙ උපට්ඨහ්ථ. අහං පත තුමාකං බ්‍රහ්මෙතො වෙය්‍යාවචකරෙ හෙස්සං රතතිඤ්චං අතලසභාවෙන වුට්ඨිතො පරිවාරකො අහං තුලෙන පටිජග්ගස්සාමිති.

මහාසතතස්ස පකතියාපි නන්දපණ්ණිතෙ දෙසො වා වෙරං වා නත්ති. අතිථඤ්චං වචනං කපේන්නස්ස පතස්ස මාතෘපතන්තං නිග්ගහවසෙන තථා ක්ත්වා ඉද්දති තස්ස වචනං සුත්වා තුට්ඨිතො තස්මිං පසාදං උපපාදෙත්වා නන්ද ඉද්දති තෙ බ්‍රහ්ම මාතෘපිතරෙ ව පටිජග්ගිත්වා ලුහිස්සසිති තස්ස ගුණං පකාසෙතො අහං.

අඤ්ඤා නන්ද පජානාසි සඤ්ඤාමං සබ්බිදෙසිතං,
අරියො අරියසමාවාරෙ බාලහං ත්වං මම රුච්චසි.

භවන්තං වද්ධම් භොතිඤ්ච සුණ්ඨං වචනං මම,
නායං භාරෙ භාරමත්තො අහු මය්‍යං කුද්ධතං.

තං මං උපට්ඨිතං සන්තං මාතෘපිතු සුබාවහං,
නන්ද අජ්ඣාචරං කත්වා උපට්ඨානාය යාවති.

යො චෙ ඉච්ඡති කාමෙන සන්තානං බ්‍රහ්මචාරිතං,
නන්දං චො වරථ එකො කං නන්ද උපට්ඨිත්තුති.

තත්ථ අජිජ්ඣති සුන්දරෙ. අජිජ්ඣමාවාරෙති සුන්දරසමාවාරෙසි ජාතො. බාලහනති ඉද්දති ත්වං මම අතිවිය රුච්චසි. සුණ්ඨාඨාති අමම තාත තුලෙන මම වචනං සුණ්ඨං. නායං භාරෙති අයං තුමාකං පටිජග්ගනභාරෙ න කදපි මම භාරමත්තො අහු. හං මනති තං භාරෙති අමඤ්ඤිත්වා තං මං තුලෙන උපට්ඨිතං සමානං. උපට්ඨානාය යාවතිති තුලෙන උපට්ඨාත්වා මං යාවති. යො චෙ ඉච්ඡති මය්‍යං හි ත්වං මෙ මාතරං වා පිතරං වා උපට්ඨිතාති වතත්වා න සුත්තං තුමාකං පත සන්තානං බ්‍රහ්මචාරිතං යො එකො ඉච්ඡති තං වද්ධම් කාමෙන නන්දං චො වරථ තං මම කණ්ඨිං නන්දං රෙවෙථ තුලෙනසු තං එස උපට්ඨාත්වා උගොපි හි මයං තුමාකං සුත්තායෙව්‍යාති.

අප් මාතා ආසනා වුට්ඨාය තාත සෞභ්‍යපණ්ණිත විරප්පවුත්තො
තෙ කණ්ඩෙට්ඨා එවං විරුගතමපි තං යාවිතුං න විසභාමි මයංති තං
නිසීතිනා ඉද්දති පන තයා අනුඤ්ඤාතා අහං එතං නන්දං බ්‍රහ්මචාරිතං
බාහාති උපගුතිත්වා සිසෙ උපසිඛ්ඤාතිතුං ලභෙය්‍යනති ඉමමත්තං
පකාසෙනති ගාථමාහ.

තයා තාත අනුඤ්ඤාතා සෞභ්‍ය තං නිසීතිනා මයං,
උපසාධිතුං ලභෙ නන්දං බ්‍රහ්මචාරිතනති.

අප් මහාසතෙතා තෙනති අමම අනුජානාමි තං ගච්ඡ පුත්තං
නන්දං ආලිඛිතිත්වා සිසං ඤාතිත්වා වුමිතිත්වා තව හදයෙ සොකං නිබ්බා
පෙහිති ආහ. සා තස්ස සනතිතං ගතත්වා නන්දපණ්ණිතං පරිසමචේකි
යෙව ආලිඛිතිත්වා තං සිසෙ ඤාතිත්වා වුමිතිත්වා හදයෙ සොකං නිබ්බා
පෙත්වා මහාසතෙතන සද්ධිං සලලපනති ආහ.

අස්සත්ථෙස්සෙව තරුණං පචාලං මාඵතෙරිතං,
විරස්සං නන්දං දිස්වාන හදයං මෙ පවෙධති.

යද සුත්තාපි සුපිනෙ නන්දං පස්සාමි ආගතං,
උදය්‍යා සුමනා භොමි නන්දෙ නො ආගතො අයං.

යදව පටිබුජ්ඣිත්වා නන්දං පස්සාමි නාගතං,
භියෙය්‍යා ආවිසති සොකො දොමනස්සඤ්චිතප්පකං.

සාහං අජ්ජ විරස්සමපි නන්දං පස්සාමි ආගතං,
භතතු ව මය්‍යඤ්ච පියො නන්දෙ නො පාවිසි සරං.

පිතුච නන්දෙ සුපපියො යං නන්දෙ නප්පවසෙ සරා,
ලභතු තාත නන්දෙ තං මං නන්දෙ උපතිට්ඨතුති.

තත්ථ මාඵනෙදිකනති යථා වාතාගතං අස්සත්ථස්ස පලලවං
කමපති එවං විරස්සං නන්දං දිස්වාන අජ්ජ මම හදයං කමපතිති වදති.
සුත්තාති තාත සෞභ්‍ය යද අහං සුත්තාපි සුපිනෙ නන්දං ආගතං
පස්සාමි තදපි උදය්‍යා භොමිති. භතතු මාති සාමිකස්ස ව මය්‍යඤ්ච
පියො. නන්දෙ නො පාවිසි සරනති තාත පුත්තො නො නන්දෙ පණ්ණි
සාලං පවිසතු. සනති යත්ථා පිතුපි සුට්ඨු පියො තස්මා පුත ඉමමනා සරා
න විප්පවසෙය්‍ය. නන්දෙ නනති තාත නන්දෙ යං ඉච්ඡති තං ලභතු.
මං නන්දෙති තාත සෞභ්‍ය තව පිතරං තිං උපට්ඨහ නන්දෙ මං
උපට්ඨහතුති.

අප් මහාසතෙතා එවං භොතුති මාතු වචනං සමපට්ඨිත්වා නන්ද
තයා ජෙට්ඨකතොට්ඨාසො ලද්ධො මාතා නාම අතිගුණතාරිකා තං
අප්පමතො හුත්වා පටිජ්ඣෙග්ගය්‍යාසිති ඔවදිත්වා මාතු ගුණං පකා
සෙනො දො ගාථා අභාසි.

අනුකමපිනා පතිට්ඨා ව පුබ්බෙ රසදදි ව නො,
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස මාතා තං වරතෙ ඉසෙ.

පුබ්බ රසදදී ගාතරි මාතා පුඤ්ඤපසඤ්ඤිතා,
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස මාතා තං වරතෙ ඉසෙති.

තත්ථ අනුකම්පිණාති මුදුහදයා. පුබ්බරසදදීති පඨමමෙව
අත්තනො බිරසඛිඛාතස්ස රසස්ස දයිකා. මාතා නාතරි මම මාතා මං
න ඉවුන්ති තං වරති ඉවුන්ති. ගොතනීති ගොපායිකා. පුඤ්ඤප
සඤ්ඤිතාති පුඤ්ඤපතීයසිතා පුඤ්ඤදයිකා.

එවං මහාසතෙතා විභි ගාථාති මාතු ගුණං කථෙත්වා පුතාගන්තවා
තස්සා ආසනෙ නිසින්නකාලෙ නඤ්ඤ නිං දුක්ඛකරකාරිකං මාතරං ලභී
උභොපි මයං මාතර දුක්ඛෙත සංවඛිතිතා ඉද්දති නිං අප්පමතෙතා
පටිජග්ගාති අමට්ඨුරුති ඵලාඵලාති මා බාදපෙහිති වත්වා පරිසමජෙකි
යෙව මාතු දුක්ඛකරකාරිකතං පකාසෙතොතා ආග.

ආකඛිමාතා පුත්තඵලං දෙවතාය නමස්සති,
නකඛිතතාති ව පුවුන්ති උතුසංවච්ඡරුති ව.

තස්සා උතුසිතාතාය හොති ගබ්භස්ස වක්කමො.
තෙන දෙහසීති හොති සුහද තෙන වුවවති,
සංවච්ඡරං වා උභතං වා පරිහරිත්වා විජායති,
තෙන සා ජනයන්ති ජනෙතරි තෙන වුවවති.

ඵනකබ්චරෙන සීතෙන අඛිපාචුරණෙන න ව,
රෙදුතතං පුත්තං තොසෙති තොසෙතරි තෙන වුවවති.

තතො වාතාතපෙ සොරෙ මමමං කත්වා උදික්ඛති,
දුරතං අප්පජානනතං පොසෙතරි තෙන වුවවති.
යඤ්ච මාතු ධනං හොති යඤ්ච හොති පිතුඛිතං,
උග්ගමෙපතස්ස ගොපෙති අපි පුත්තස්ස තො සීයා,
එවං පුත්ත අදුං පුත්ත ඉති මාතා විහඤ්ඤති.

පමත්තං පරදුරෙසු නිසීථෙ පත්තගොබ්බතෙ,
සායං පුත්තං අනායනතං ඉති මාතා විහඤ්ඤති.

එවං කිවුන්හතො පොසො මාතු අපරිවාරකො,
මාතරි මිවුන්වරිත්වාන තීරයං සො උපපජ්ජති.

එවං කිවුන්හතො පොසො පිතු අපරිවාරකො,
පිතරි මිවුන්වරිත්වාන තීරයං සො උපපජ්ජති.

ධනාපි ධනකාමානං තස්සති ඉති මෙ සුතං,
මාතරං අපරිවරිත්වාන කිවුන් වා සො නිගවුන්ති

ධනාපි ධනකාමානං තස්සති ඉති මෙසුතං,
පිතරං අපරිවරිත්වාන කිවුන් වා සො නිගවුන්ති.

ආනන්දෙ ව පමොදෙ ව සද්ද හසිතකිත්තිනං,
මාතරං පරිවරිත්වාන ලබ්භමෙතං විජානතො,

ආනන්දෝ ව පමොදෝ ව සද්ධසිත්තිමිත්තං,
පිතරං පරිවරිත්තාන ලබ්‍හමෙතං විජානතො.

දුක්ඛාදි පියවාවා ව අත්ථවරියා ව යා ඉධ,
සමානත්තතා ව ධම්මෙසු තත්ථ තත්ථ යථාරහං.

එතෙ ඛො සඛගහා ලොකෙ රථස්සාණ්ඩි යායතො,
එතෙ ව සඛගහා නාස්සු න මාතා පුත්තකාරණා,
ලභෙථි මාතං පුජං වා පිතා වා පුත්තකාරණා.

යසො ව සඛගහා එතෙ සමවෙකකතති පණ්ඩිතා,
තසො මහත්තං පපෙපානති පාසංසා ව භවනති තෙ.

මුහුර්තා මාතාපිතරෙ පුබ්බාවරියාති වුව්වරෙ,
ආහුණ්ණොසා ව පුත්තානං පජාය අනුකම්පකා.

තසො හි තෙ තමස්සොය්‍ය සක්කරෙය්‍යථ පණ්ඩිතො,
අනෙතන අපො පාණෙන වතේතන සයනෙන ව,
උච්ඡාදනෙන නහාපනෙන පාදානං ධොවනෙන ව.

තාය නං පරිවරියාය මාතාපිතුසු පණ්ඩිතා,
ඉධෙව නං පසංසනති පෙව්ව සග්ගෙ ව මොදතිති.

තත්ථ සුත්තඵලනති පුත්තසඛිතං ඵලං. දෙවනාස නමස්සතිති පුත්තො මෙ උපාරජ්තුති දෙවතාය නමක්කාරං කරෙති ආයාවති. නක්කතනාතිව සුවච්ඡිති තතරෙන තක්කතෙනත ජාතො පුත්තො දීඝායුකො හොති තතරෙන අප්පායුකොති එවං නක්කතනාති ව පුවච්ඡිති. උතුසංවච්ඡරුති වාති ඡත්තං උතුතං තතමච්ඡි උතුමච්ඡි ජාතො දීඝායුකො හොති තතමච්ඡි උතුමච්ඡි අප්පායුකොහොති කති වස්සාය වා මාතුජාතො පුත්තො දීඝායුකො හොති කතිවස්සාය අප්පායුකො හොතිති එවං උතුසංවච්ඡරුති ව පුවච්ඡිති. උතුසි නානා ඝාති පුපෙථ උප්පන්නෙ උතුමච්ඡි නහානාය. අවක්කමොති තිණ්ණං සනතිපාතො ගබ්‍හාවක්කනති හොති කුච්ඡිං ගබ්‍හො පතිට්ඨාති. තෙනාති තෙන ගබ්‍හෙන සා දෙහජ්ජිති හොති. තෙනාති තදා තස්සා කුච්ඡිමි පි තිබ්බත්තපජාය සිනෙහො උප්පජ්ජි තෙන කාරණෙන සුහදාති වුව්වති. තෙනාති තෙන කාරණෙන සා ජනිතනාති ව ජනෙතනාති ව වුව්වති. අභිගපාචුරණෙන වාති ඵත්තනරෙ තිපජ්ජා පෙත්වා සරිඋසමථස්සං ඵරුපෙනති අභිගසඛිතෙනෙනව පාචුරණෙන හොසෙනතිති සඤ්ඤපෙනති හාසෙනති. මමං කඛො උදකඛිතිඅහො පුත්තස්ස මෙ උපරි වාතො පහරති ආතපො පහරතිති එවං මමංකාරං කත්වා සිතිඥොත හදයෙන උදිකති. උභයමෙපගස්සාති උභයමෙපතං ධනං එතස්ස පුත්තස්ස අත්ථාය අඤ්ඤාසං අදස්සෙත්වා සාරගබ්‍හාදීසු මාතා තොපෙති. එමං සුත්ත අද්දං සුත්තාති අනිබ්බලපුත්ත එවං රජ කුලාදීසු අපමතොතො හොති අද්දං ව කමමං කරෙතිති සික්කාපෙනති

ඉති මාතා විහසැඤ්ඤානීති කීලමිති. පහතසොබබනෙති පුතෙත පහත
 යොබබනෙ තං පුතතං. නිසිපේ පරදරෙසු පමනතං සායං අතා
 ගව්ජනතං ඤාතො අයුපුණ්ණෙති නෙතෙතති පුතතං. ඔලොකෙනති
 විහසැඤ්ඤානීති කීලමිති. කිව්ජාගසොති කිවේජන හතො පරි
 ජග්ගිතො. මිව්ජාවට්ඨිකානාති මාතරං අපරිජග්ගිතො. ධනාපිති ධනවට්
 අයමෙවවා පාඨො. ඉදං වුතතං හොති ධනකාමානං උප්පන්නං ධනවට්
 මාතරං අපරිජග්ගන්තානං නග්ගති ඉති මෙ සුඤ්ඤානීති. කිව්ජං වා සොති
 ඉති ධනං වා තග්ග නග්ගති දුක්ඛං වා සො නිගව්ජති. ලබ්බමෙඤ්ඤානීති
 තං ඉධ ලොකෙ ව පරලොකෙ ව ආනන්දදිසුඛං මාතරං පරිවරිතො
 විජානතො පණ්ණිතග්ග ලබ්බං සකකා ලග්ගං තාදිසෙතොති අන්තො.
 දුකාඤ්ඤාති මාතාපිතුතං දුතං දුක්ඛබ්බං පියවට්ඨනං හණ්ණබ්බං උප්පන්න
 කිව්ට්ඨසාධනවසෙත අන්තො වරිතබ්බො. ධමමෙඤ්ඤානීති ජෙට්ඨාපවායන
 ධම්මෙසු තත් තත් පරිසමජෙඤ්ඤා වා රහොගතානං වා අභිවාදනාදි
 වසෙත සමානිත්තො කාතබ්බො ත රහො අභිවාදනාදීති කතො පරිසමි
 ත කාතබ්බොති සබ්බත් සමානෙනෙව හවිතබ්බං. එතෙව සබ්බහා
 නාඤ්ඤාති සවෙ එතෙ වතතායෙ සබ්බහා ත හවෙය්දං. සමපෙකබ්බානීති
 සමාන යෙතෙත කාරණෙන පෙකබ්බනති. මහත්තනති සෙට්ඨතතං.
 බ්‍රහ්මාති පුත්තානං බ්‍රහ්මසමා උත්තමා සෙට්ඨා. සුබ්බාවට්ඨිකාති පඨමා
 වරියා. ආහුණ්ණොති ආහුණ් පටිග්ගාහකා යග්ග කග්ගවි සකකාරග්ග
 අනුච්චිකා. අනෙකනි අපේති අථවා පාණෙනව. පෙවමාති කාල
 කිරියාය පරියොසානෙ ඉතො ගන්තො සග්ගෙ ව මොදනී පමොදනීති.

එවං මහාසත්තො සිතෙරුං පවට්ටෙනො විශ ධම්මදෙසනං
 නිට්ඨාපෙසි. තං සුඤ්ඤානි සබ්බෙපි තෙ රජානො බලතායා ව පසිදිංසු.

අථ මහාසත්තො තෙ රජානො පඤ්ඤාසු සීලෙසු පතිට්ඨාපෙතො
 දුතාදිසු පුඤ්ඤාසු අප්පමන්නා හොථාති ඔවදිතො උයොයාජෙසි.
 සබ්බෙපි තෙ රජානො ධම්මෙත රජං කාරෙතො ආයුපරියොසානෙ
 දෙවනගරං පුරසිංසු. සොණපණ්ණිතො ව නන්දපණ්ණිතො ව යාවතා
 යුක්කං මාතාපිතෙරෙ පරිවරිතො බ්‍රහ්මලොකපරයණා අහෙසුං.

සත්ථ ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිතො සච්චාති පකාසෙතො ජාතකං
 සමොධානෙසි. සච්චපරියොසානෙ මාතිපොසකතිකුටු සොතාපතති
 එලෙ පතිට්ඨති. තද මාතාපිතෙරෙ මහාරජතුලාති අහෙසුං. මනොජො
 රුජා සාරිපුත්තො අහොසි. එකසතරජානො අසීති මහාපේරු
 වෙව අඤ්ඤාතරමහාපේරු ව වතුච්ඡති අකෙතොතිණියො බුද්ධිපරියා.
 නන්දපණ්ණිතො ආනන්දෙ අහොසි. සොණපණ්ණිතො පත අහමේවාති.

සොණනන්දන්තං.

සත්තතිනිපාතවණ්ණනා නිට්ඨිතා.

21. 1.

සුමුඛාති ඉදං සත්ථා වෙළවනෙ විහරනොනා ආයසමනො
ආනන්දනේරසං ජීවිතපරිවමානං ආරබ්භ කපෙයි.

දෙවදනෙතන හි තථාගතං ජීවිතා වොරෙපෙතුං පයොජිතෙසු
ධනුග්ගහෙසු සබ්බපසමං පෙසිතෙන ආගන්ත්වා නාහං භනෙන
සකෙකාමි තං භගවතං ජීවිතා වොරෙපෙතුං මහිද්ධිකො සො
භගවා මහානුභාවොති වුතෙන දෙවදනො අලං ආවුසො
මා ත්වං සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරෙපෙති. අහමෙව සමණං
ගොතමං ජීවිතා වොරෙපෙසාමිති වත්වා තථාගතෙ ගිජ්ඣකුටසං
පබ්බතස්ස පච්ඡිමජායාය වඩ්ඛමනෙන සයං ගිජ්ඣකුටපබ්බතං
අභිරුක්ඛිතා යනනවෙගෙන මහතිං සිලං පච්ඡිකි ඉමාය සිලාය
සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරෙපෙසාමිති. තද වෙ පබ්බතකුටා
සමාගන්ත්වා තං බිත්තසෙලං සමපට්ඨිමි. තතො පපටිකා උප්ප
තිතා භගවතො පාදං පහරිතා රුධිරං උප්පාදෙයි. බලව්වෙදනා
පවත්ති. ජීවකො තථාගතස්ස පාදං සත්තකෙන එංලෙඛා දුට්ඨ
ලොභිතං මොවෙත්වා පූතිමංසං අපනෙත්වා ධොවිතා හෙසජ්ජං
ආලිමිති තිරෙගමකායි. සත්ථා පුරිමසද්දෙසො එව මහාභික්ඛුසඩ්ඨ
පරිවුතො මහතියා බුද්ධිලාය නගරං පාවිසි. අථ නං දිස්වා
දෙවදනො විනොසයි සමණස්ස ගොතමස්ස රුපසොභග්ගප්පත්තං.
සරිරං දිස්වා කොට් මනුස්සභූතො උපසඤ්ඤාමිතුං න සකෙකාති
රඤ්ඤා බො පන නාලාගිරි නාම හත්ථි වණ්ඤා එරුසො මනුස්ස
ඝාතකො බුද්ධබලමසඩ්ඨභූතෙ න ජානාති සො නං ජීවිතකඩයං
පාපෙසාතිති. සො ගත්ත්වා තමත්ථං රඤ්ඤා ආරෙවෙයි. රුජා සාමුති
සමපට්ඨිතා හත්ථාවරියං පකෙකාසාපෙත්වා සමම සො නාලාගිරි.
මත්තං කත්වා පාතොව සමණෙන ගොතමෙන පටිපන්නවීරියං
විසංජෙය්හිති ආහ. දෙවදනොපි නං අඤ්ඤාසු දිවසෙසු කිත්තනං
සුරං පිටතිති පුච්ඡිතා අට්ඨ සටෙ භනොති වුතෙන සො තං
සොලස සටෙ පායෙත්වා සමණෙන ගොතමෙන පටිපන්නවීරියං අභි
මුඛං කරෙය්හාසීති ආහ. සො සාමුති සමපට්ඨි. රුජා නගරෙ හෙරි.
වරපෙත්වා සො නාලාගිරි මත්තං කත්වා නගරෙ විසජ්ජෙය්හානති
නාගර පාතොව කත්තබ්බතිවොති කත්වා අත්තරවීරිං මා පටිපජ්ජිමි
ආහ. දෙවදනොපි රුජනිවෙසනතො ඔරුග්ග හත්ථිසාලං ගන්ත්වා
හත්ථිගොපකෙ ආමනෙත්වා මයං භණෙ උච්චට්ඨානතො නිවට්ඨානෙ
නිවට්ඨානතො උච්චට්ඨානෙ කාතුං සමත්ථා සවෙ වො යසෙන
අත්ථො සො පාතොව නාලාගිරි තිබ්බසුරුය සොලස සටෙ පායෙත්වා
සමණස්ස ගොතමස්ස ආගමණවෙලාය නුත්තනොමරෙහි විජ්ඣන්තා
කුජ්ඣාපෙත්වා හත්ථිසාලං භික්ඛුපෙත්වා සමණෙන ගොතමෙන පටිපන්න
වීරියං අභිමුඛං කත්වා සමණං ගොතමං ජීවිතකඩයං පාපෙථාති ආහ.
තෙ සාමුති සමපට්ඨිමි. සා පවත්ති සකලනගරෙ වීර්ථාරිකා අහොයි.
බුද්ධබලමසඩ්ඨමාමිකා උපාසනා තං සුත්වා සත්ථාරං උපසඤ්ඤාමිති

හනෙන් දෙවදනෙහි රැකියා සඳහා එකතො හුනා සේ තුළෙහි පවිසනනවිටිය. නාලාගිරි. විශාලපොයාහි සේ පිණිසය අපවිසිනා, ඉබෙවි හොඳ මය. විහාරයෙහි බුද්ධපමුඛයා භික්ෂුසමාජයා භික්ෂා දසාමානි වදිංසු. සන්ධා සේ පිණිසය නාලාගිරියෙහි අවතාව අහං සේ නාලාගිරි. දමෙතා පාලිගාරිය. කතා කිවියෙ මදිනා රුජගහෙ පිණිසය අවරතාව භික්ෂුසමාජයෙහි පවුනො නගර නිකාමිනා වෙළඳනමෙව ආගමියාම රුජගහවාසිනො බහුනි හතන හාජනාති ගහෙතා වෙළඳනමෙව ආගමියානා. සේ විහාරයෙහි හතනගහං හවිසානිති ඉමිනා කාරණෙන තෙසං අධිවාසෙසි. තෙ තථාගතයා අධිවාසනං විදිනා හතනහාජනාති ආගරිනා විහාරෙ යෙව දානං දසාමානි පකාමිංසු.

සන්ධා පඨමයාමෙ ධම්මං දෙසෙතා මජ්ඣිමයාමෙ දෙවනානං පඤ්ඤා විශාලපොයා පවුමියාමයා පඨමකොට්ඨාසෙ සිහසෙයාං කපෙපනා දුතියකොට්ඨාසෙ ඵලසමාපතියා චිතිනාමෙතා තතිය කොට්ඨාසෙ මහාකරුණාසමාපතියා සමාපජ්ඣතා වුට්ඨාය බොධිතෙයෙ බබ්බවෙ මලොකෙනො නාලාගිරිදමනෙ වතුරසිතියා පාණ සහසානං ධම්මාභිසමයං දිසවා පහානාය රතතියා කතසරිපටි ජග්ගනො ආයසමනං ආනන්දං ආනෙනො ආනන්ද රුජගහපරි වතනකෙසු අට්ඨාරසසු මහාවිහාරෙසු සබ්බෙසමි භික්ෂුනං මයා සද්ධි. රුජගහං පවිසිනුං ආරුහෙතෙති ආහ. ඵෙරෙ තථා අකාසි. සබ්බෙ භික්ෂු වෙළඳනෙ සනාතිපතියංසු. සන්ධා මහාභික්ෂුසමාජයෙහි රුජ ගහං පිණිසය පාලිසි. අථ හතමෙණ්ඩා යථානුසිට්ඨං පටිපජ්ජංසු. මහනො සමාගමො අහොසි. සද්ධාසමපන්නා මනුසා අජ්ඣ කිර බුද්ධමහානාගයා කිරව්නනාගෙන සද්ධි. සඬාමො හවිසාති අනුපමාය බුද්ධලීලාය නාලාගිරිනො දමනං පසාධිසාමානි පාසාදහමිත ගෙහව්දනාදිති අභිරුක්ඛා අට්ඨංසු. අසාද්ධා පන මිව්වාදිට්ඨිකා අයං නාලාගිරිවණ්ඩා ඵරුසො මනුසාසානකො බුද්ධාදිනං ගුණං නජානාති සො අජ්ඣ සමණස්ස ගොතමස්ස සුවණ්ණවණ්ණං සරිරං විද්ධංසෙතා ජිවිතකතියං පාපෙසාහි අජෙව පව්වාමිතතස්ස පිට්ඨං පසාධිසාමානි රුක්ඛපාසාදදිසු අට්ඨංසු. හතපි හගවනනං ආගව්ජනනං දිසවා මනුසො තාසෙනො ගෙහාති විද්ධංසෙනො සකටාති සඤ්චුණ්ණෙනො සොණ්ඩං උසාපෙතා පහට්ඨකණ්ණවාලො පබ්බතො විය අජෙකාන්තරෙනො යෙන හගවා තෙන අභිධාමි. තං භික්ෂු දිසවා හගවනනං එතදවොචුං අයං හනෙන නාලාගිරි වණ්ඩා ඵරුසො මනුසාසානකො ඉමං රව්ජං පටිපනො න බො පනායං බුද්ධාදිනං ගුණං ජානාති පටිකකමතු හනෙන හගවා පටිකකමතු සුගතොති. මා භික්ඛවෙ හාසිත්ථ පටිබලොහං නාලාගිරි. දමෙතුනති.

අථ ආයසමා සාරිපුත්තො සන්ධාරං යාමි හනෙන පිතු උපනන කිවං නාම ජෙට්ඨපුත්තස්ස හාගෙ අහමෙව නං දමෙමිති. අථ නං සන්ධා සාරිපුත්ත බුද්ධබලං නාම අඤ්ඤං සාවකබලං අඤ්ඤං තිට්ඨ

එතැනි පටිබාහි, යෙහුයෝන අසීති මහාපෙරුයාවිංසු. සන්ධා සබ්බපි පටිබාහි. අපායසමා ආනන්දො සන්ධරි බලවසිනෙනෙන අබිවාසෙතුං අසකෙකානොනා අයං හතී පසමං මං මාරෙතුති තපාගතස්සන්ධාය ජිවිතං පටිවච්ඡිකා සන්ධු පුරතො අට්ඨාසි. අප නං සන්ධා අපෙති ආනන්ද මා මෙ පුරතො අට්ඨාසිති ආහ. භනෙන අයං හතී වණ්ණො ඵරුසො මනුස්සකානො කප්පුට්ඨානග්ගිසදිසො මං මාරෙතො පච්ඡා කුමානං සන්ධිකං ආගච්ඡතුති පෙරෙ අවච්ඡාය ව තතියං වුවමානො පිච තපෙව අට්ඨාසි. න පටිකකම්. අප නං භගවා ඉද්ධිබලෙන පටිකක මාපෙතො හිකුක්කං අනතරෙ ධපෙසි. තස්මිං බණ්ණ ඵකා ඉතී නාලාගිරි දිස්වා මරණභග්ගිතා පලායමානා අබ්බෙකත ගතිතදුරකං හතීතො ව තපාගතස්ස ව අනතරෙ ඡබ්බිකා පලායි. හතී තං අනුබන්ධිතා දුර කස්ස සන්ධිකං ආගම්. දුරතො මහාරවං රචි. සන්ධා නාලාගිරිං ඔදිසසක මෙතතාය ඵරිතො සුමුදුරං බුහවස්සරං නිව්ඡාරෙතො අමො නාලාගිරි තං සොළස සුරුසපෙ පායෙතො මතං කරෙතො න අඤ්ඤං ගණිස්සතිති කරිංසු. මා අකාරණ ජබ්බායො කිලමෙනො විචරි ඉතො ඵහිති පකෙකායි. සො සන්ධු වචනං සුත්වා අකතීති උමිලෙනො භගවතො රුපසිරිං ඔලොකෙතො පටිලද්ධිසංවෙගො බුද්ධිතෙජෙන පච්ඡින්නසුරමදො සොණ්ඩං ඔලමෙච්ඡා කණ්ණ වාලෙනො ගතො තපාගතස්ස පාදෙසු පති. අප නං සන්ධා නාලාගිරි තං තීරච්ඡාතහතී අහං බුද්ධිවාරණො ඉතො පට්ඨාය මා වණ්ණො ඵරුසො මනුස්සකානො භව මෙතතවිතනං පටිලභාති වතො දකඛණ්ණන්ධං පසාරෙතො කුමානං පරමසිත්වා-

මා කුඤ්ජර නාගමාසදො
දුකෙකා හි කුඤ්ජර නාගමාසදො,
තති නාගතස්ස කුඤ්ජර
සුගති හොති ඉතො පරං යතො.

මා ව මදො මා ව පමාදො
තති පමතො සුගතිං වජ්ජති,
තෙන තිඤ්ඤොව තපා කරස්සයි
යෙන තං සුගතිං ගමිස්සයිති.

ධම්මං දෙසෙයි.

තස්ස සකලසිරිං පිතියා තීරන්තරං ප්ලවං අහොසි. සවෙ තීරච්ඡාතහතො න භවිස්ස සොතාපතතිඵලං අබිගමිස්ස මනුස්සා තං පාටිහාරියං දිස්වා උන්නදිංසු. අපොසංඝං සඤ්ජාතසොමනස්සා නානාභරණාති බිපිංසු. තාති හතීස්ස සිරිං පටිච්ඡාදයිංසු. තඤාපට්ඨාය නාලාගිරි ධනපාලකොනාම ජාතො. තස්මිං බො පන ධනපාලකසමාගමෙ වතුරසීති පාණ්ඩුසානාති අමතං පිචිංසු. සන්ධා ධනපාලකං පඤ්චු සිලෙසු පභිට්ඨාපෙසි. සො සොණ්ඩාය භගවතො පාදපංසුති ගහෙතො උපරි මුද්ධාති ආකිරිතො පතිකුටිතො

පටික්ඛමිත්වා දස්සනුපවායෙර් ධිතො දසබලං වන්දිතො හන්තිසාලං පාවිසි.
තතො පට්ඨාය ව දනෙතා සුදනෙතා හුත්වා න කිංකු විහෙසෙසි. සන්ථා
නිප්ථන්තමිතොරපො යෙති යං ධනං ඛිත්තං තෙසං යෙව තං හොතුති
අබ්ධිට්ඨාය අජ්ජ මයා මහන්තං පාටිභාරියං කතං ඉමයමිං තගරෙ පිණ්ඩාය
වරණං අපථගිරුපනති තිත්ථියෙ මද්දිත්වා භික්ඛුසබ්බපරිවුතො
ජයපපතොතො බතතිශො විශ නගරං නික්ඛමිත්වා වෙච්චතමෙව ගතො.
නගරවාසිතො බහුං අන්තපාණ්ඩාදනියං ආදාය විහාරං ගන්ත්වා මහා
දානං පවත්තසිංසු. තං දිවසං සායණස්සමයෙ ධම්මසභං පුරෙත්වා
නිසිත්තා භික්ඛු කථං සමුට්ඨාපෙසුං ආවුසො ආයස්මතා අනන්දෙන
තථාගතස්සන්ථාය අත්තනො ජීවිතං පරිච්චජනෙත්තා දුක්ඛාරං කතං
නාලාගිරිං දිස්වා සන්ථාදා තික්ඛනතුං පටිබාහියමානොපි න අපගතො
අහො දුක්ඛාරකාරකො ආවුසො ථෙරෙති. සන්ථා අනන්දස්ස ගුණකථා
වහන්ති ගන්තබ්බං මයා ඵන්තී ගන්තිකුටිතො නික්ඛමිත්වා ආගන්ත්වා
කායනුත්ථ භික්ඛවෙ ඵතරගි කථාය සන්තිසිත්තාති පුට්ඨිත්වා ඉමාය
නාමාති වුතො න භික්ඛවෙ ඉදුතෙව පුබ්බපානන්දො තීරච්ඡාන
යොතියං නිබ්බන්ධොපි මමන්ථාය ජීවිතං පරිච්චජ්ජිති වත්තො අතිතං ආභරි.

අතීතෙ මහිංසකරට්ඨෙ සකුලනගරෙ සකුලො නාම රුජා ධම්මෙත
රජ්ජං කාරෙසි. තදා නගරතො අවිදුරෙ ඵකස්මිං තෙසාදගාමකෙ අඤ්ඤ
තරෙ තෙසාදො පාසෙහි සකුණෙ බන්ධිත්වා නගරෙ විකාශිණෙනතා
ජීවිතං කපෙපසි. නගරතො ව අවිදුරෙ ආවට්ටතො ආදසගොජනො
මානුසියො නාම පදුමසරෙ අහොසි. පඤ්චවණ්ණපදුමසඤ්ජනො.
තත්ථ නානපපකාරෙ සකුණස්සබ්බො මසරි. සො තෙසාදො තත්ථ අති
යාමෙත පාසෙ ඔඩෙබ්බිති. තස්මිං කාලෙ ධතරට්ඨභංසරුජා ජන්තවුති
හංසසහස්සපරිවාරෙ විත්තකුටපබ්බතෙ සුවණ්ණගුහායං වසති.
සුමුඛොනාමස්ස සෙනාපති අහොසි.

අපේකදිවසං තතො හංසයුථා කතිපයා සුවණ්ණහංසා මානුසිය
සරං ආගන්ත්වා පහුතගොවරෙ තස්මිං යථාසුඛං වරිත්වා සුභිතා විත්ත
කුටං ගන්ත්වා ධතරට්ඨස්ස ආරෙවෙසුං මහාරුජ මනුස්සපපේ
මානුසියො නාම පදුමසරෙ සම්පන්නගොවරෙ තත්ථ ගොවරං
ගණතිතුං ගච්ඡාමාති. සො මනුස්සපපො නාම සාසබ්බො මා වො
රුච්ඡිති පටික්ඛපිත්වාපි පුනපුන වුච්චමානො සවෙ තුමාකං
රුච්ඡති ගච්ඡාමාති සපරිවාරෙ තං සරං අගමාසි.

සො ආකාසා ඔතරනො පාදං පාසෙ පච්චෙසෙනොයෙව ඔතරි.
අථස්ස පාසො පාදං අපට්ටකෙන බන්ධනො විශ ආබන්ධිත්වා ගණති.
අථස්ස ඡිත්තිස්සාමි නනති ආකාශිත්තස්ස පඨමාරෙ වමමං ඡිත්ති.
දුතියාරෙ මංසං තතියාරෙ අට්ඨිං ආභව්ව අට්ඨාසි. ලොහිතං පග්ගරි
බලවච්චෙදනා පවතතිංසු. සො විනෙතසි සවාහං බඬුරුවං රවිස්සාමි
ඤ්ඤාතො මෙ උත්තො හුත්වා ගොවරං අගණතිත්වා ජාතඤ්ඤාතො

පලායනති දුබ්බලතාය සමුද්දෙ පතිස්සනතීති සො වෙදනං අබිවා
සෙත්වා ස්ඤ්ඤාතිතං යාවදන්තං වරිත්වා හංසකිලං කිලනකාලෙ මහනෙත්ත
සද්දෙන බඳුරුවං රචි. තං සුච්චා ව නෙ හංසා මරණගහපජ්ජනා
වග්ගවග්ගා විත්තුකුටාවතීම්බවා පකකමිංසු.

තෙසු පකකනෙත්තසු සුම්බො හංසසෙනාපති කච්චිත්තු බො ඉදං
හයං මහාරුජස්ස උපපන්නං ජාතියාමි තතති වෙගෙන පකකිඤ්ඤා
සුරතො ගච්ඡන්තස්ස හංසගණස්ස අනන්තරෙ මහාසත්තං අදිස්වා
මජ්ඣමං හංසගණං විචිති. තත්ථපි අදිස්වා පච්ඡමං, තත්ථපි අදිස්වා
නිස්සංසයං තස්සෙවෙනං හයං උපපන්නතති තිවතතිත්වා
ආගච්ඡන්තො මහාසත්තං පාසෙ බද්ධං ලොභිතමකමිතං දුක්ඛාදුරං
පබ්බසිට්ඨො නිපන්නං දිස්වා මා හාසි මහාරුජ අහං මම ජීවිතං
පරිච්ඡිත්වා තුලෙන පාසතො මොවෙස්සාමිති වදන්තො ඔතරිත්වා
මහාසත්තං අස්සාසෙන්නො පබ්බසිට්ඨො තිසිදි. අථ නං විමංසන්නො
මහාසත්තො පඨමං ගාථමාහ.

සුම්බ අනුපවින්නතො පකකමනති විහබ්ගමා,
ගච්ඡ තුවම්මි මා කච්චි තජ්චි බද්ධො සභායතාති.

තත්ථ අනුසම්මිතභාතීති සිනෙහෙන ආලයවසෙන අනොලො
කෙනතො. සෙත්තමිත්ඤ්ඤාති ඵනෙ ඡන්තවුති හංසහස්සා ස්ඤ්ඤාතිවිහබ්ගමා
මං ඡබ්බෙත්වා ගච්ඡන්ති තිවම්මි ගච්ඡ මා ඉධ ඤානං ආකච්චි ඵලං හි
පාසෙන බද්ධො මසි සභායතා නාම තජ්චි. න හි තෙ අහං ඉද්දති
කිඤ්ඤි සභායතිවිමං කාතුං සකමිස්සාමි කිං තෙ මයා නිරුපකාරෙන
පපඤ්ඤාං අකත්වා ගච්ඡන්ති වදති. තතොපරං:

ගච්ඡන්තිහං න වා ගච්ඡ න තෙන අමරෙ සියං,
සුඛිතං තං උපාසිත්වා දුක්ඛිතං තං කථං ජහෙ.
මරණං වා තයා සද්ධිං ජීවිතං වා තයා විනා,
තදෙව මරණං සෙය්‍යො යඤ්ඤා ජීවෙ තයා විනා.
නෙස ධම්මො මහාරුජ යං තං ඵලං ගතං ජහෙ,
යා ගති කුශාං සා මයා රුච්චනෙ විහගාධිප.
කා නු පාසෙන බද්ධස්ස ගති අඤ්ඤා මහාතසා,
සා කථං වෙතයානස්ස මුහුත්තස්ස තව රුච්චති.
කං වා තිං පස්සෙ අන්තං මම කුශාඤ්ඤා පකමිම,
ස්ඤ්ඤාතිතං වාවසිට්ඨානං උභින්නං ජීවිතකකියෙ.
යං න කඤ්ඤානදෙවිච්ඡ අනෙත තමසා ගතං,
තාදිසෙ සඤ්ඤාජං පාණං කමන්තමභිජෙතයෙ.
තථනත්ත පතනං සෙට්ඨ ධම්මෙ අන්තං න බුජ්ඣසෙ,
ධම්මො අපවිතො සන්නො අන්තං දස්සෙති පාණිතං.
සොහං ධම්මං අවෙක්ඛන්නො ධම්මාවන්තං සමුට්ඨිතං,
තතතිඤ්ඤා තසි සමපස්සං නාවකඛාමි ජීවිතං.

අඬා එසො සතං ධම්මො යො මිත්තො මිත්තමාපදො,
නව්වජේජ්චිතස්සාපි හෙතු ධම්මං අනුස්සරං.

සවායං ධම්මො ච තෙ විණේණො හතති ච විදිතා මසි,
කාමං කරස්සු මයෙතතං ගවේජවානුමතො මයා.

අපි තේවං ගතෙ කාලෙ යං බඬං ඤාතිතං මයා,
තයා තං බුද්ධිසම්පන්න අස්ස පරමසංවුතං.

ඉවේව ච මිත්තයන්තානං අරියානං අරියවුත්තිනං,
පච්චදිස්සථ තෙසාදෙ ආතුරුනම්චන්තකො.

තෙ සත්තුං අභිසංඤ්චිකම් දීඝරත්තං හිතා දිජා,
තුණ්හිමාසිත්ථ උභයො නව සංඤ්චස්මාසනා.

ධතරට්ඨො ච දිස්වාන සමුඛේධිනෙත තතො තතො,
අභිකකම්ථ වෙගෙන දිජස්නතු දිජාධිපෙ.

සො ච වෙගෙනභිකකම්ම ආසජ්ජ පරමෙ දිජෙ,
පච්චකම්පිත්ථ තෙසාදෙ බඬා ඉති විචින්නයං.

එකඤ්ච බඬං ආසිතං අබඬඤ්ච පුනාපරං,
ආසජ්ජ බඬං ආසිතං පෙකම්මානමිදිනවං.

තතො සො විමතොයෙව පණ්ඩරෙ අජ්ඣිභාසථ,
පච්චාකායෙ ආසිතෙ දිජසම්ඝගණාධිපෙ.

යනතු පාසෙන මහතා බඬො න කුරුතෙ දිසං,
අථ කසමා අබඬො තිං බලී පකම් න ගච්ඡසි.

කිනතු තායං දිජො හොති මුත්තො බඬං උපාසසි,
ඔභාය සකුණො යනති කිං එකො අවතියසි.

රුජා මෙසො දිජාමිත්ත සබා පාණසමොච මෙ,
තෙව නං චිජ්ඣස්සාමි යාව කාලස්ස පරියායං.

කථං පනායං විහගො නාදුසා පාසමොඤ්චිතං,
පදං හෙතං මහන්තානං බොධ්ධුමරහනති ආපදං.

යදු පරාභවො හොති පොසො ජ්චිතසංඛයෙ,
අථ ජාලඤ්ච පාසඤ්ච ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.

අපි තේව මහාපඤ්ඤ පාසා බහුච්චා තතා,
ගුලුමාසජ්ජ බජ්ඣනති අපේචං ජ්චිතකකියෙති.

ඉමාසං ගාථානං සම්බන්ධො පාලිවසෙතෙව වෙදිතබ්බො.

තත්ථ ගවේජවාති මහාරුජ අහං ඉතො ගවේජය්‍යං වා නවා.
නවාහං තෙත ගමණෙන වා ආගමණෙන වා අමරේ සියං අහං හි
ඉතො ගතොපි අගතොපි මරණො අමුත්තොච ඉතො පුබ්බෙ පත

සුඛිනං තං උපාසිතො ඉදං දුක්ඛිනං කථං ජහෙය්‍යන්ති වදති.
මරණං චාති මමංහි අගච්ඡන්තස්ස චා තයා සද්ධිං මරණං භවෙය්‍ය
 ගච්ඡන්තස්ස චා තයා විතා ජීවිතං තෙසු යං තයා සද්ධිං මරණං තද්දෙව
 මෙ වරං යං පන තයා විතා ජීවෙය්‍යං න මෙතං වරන්ති අන්තො. රුචිමි
හෙති යා තච ගති නිපථන්ති සා මය්‍යං රුචවති. **සා** ඛාදන්ති සමම
 සුමුඛ මම තාව දළෙහන වාලුපාසෙන බද්ධස්ස පරගන්ථගතස්ස සා ගති
 රුචවති. තච පන **වේදනාසාධස්ස** සවෙනතස්ස පඤ්ඤාවන්තො **මුත්තස්ස**
 කථං රුචවති. **පක්ඛම්යාති** පක්ඛසමපන්න. **උච්ඡින්නන්ති** අමහාකං චිත්තං
 ජීවිතකකියෙ සති තිං මම චා තච චා අවසිට්ඨස්සදීන්තං චා කමන්ථං පස්සාසි.
සං නාති එන්ථ නකාරෙ උපමානෙ. **ඛාඤ්චනිදෙසිච්ඡාති** කඤ්චනවෙ
 පිච්ඡ අයමෙව චා පාඨො. කඤ්චනසද්ධිසඋභයපක්ඛාති අන්තො,
නමිසාති තමයි. **ගන්තන්ති** කතං අයමෙව චා පාඨො. පුරිමස්ස න කාරස්ස
 ඉමිතා සමිකෙඤ්ඤා. **නා ඛාදාන්ති** කතං වියාති අන්තො. ඉදං වුත්තං හොති-
 තසි පාණං වජ්ජෙනාපි අවජ්ජෙනාපි මම ජීවිතස්ස අභාවා යං තච
 පාණසඤ්චජනං තං අකෙඤ්ඤා තමයි කතං විය කිඤ්චිද්දෙව රුපකමමං
 අපච්චකකියුණං තාදිසෙ තච අපච්චකකියුණෙ පාණසඤ්චජනෙ තිං
 පාණං සඤ්චජනො කමන්ථං ජොතෙය්‍යාසිති. **ධම්මො අපවිද්ධො**
සන්තොති ධම්මො පුජ්ජො මානිතො සමානො අන්තං දස්සෙතිති
 වුද්ධිං දස්සෙති. **අපෙකකාමොති** අපෙකකින්නො. **ධම්මොච්ඡාන්ති**
 ධම්මන්තොව අන්තං සමුට්ඨිනං. පස්සන්තො භතාතින්ති සිත්තෙහං. **සත්තං**
ධම්මොති පණ්ණිතානං සභාවො. **සො මිත්තොති** යො මිත්තො
 ආපදසු මිත්තං න වජෙ තස්ස එස සභාවො නාම අද්ධා සතං ධම්මො.
විදිනාති පාකවා ජාතා. **කාමං** ඛරස්සුති එතං මම කාමං මයා ඉච්ඡිතං
 මම වචනං කරස්සු. අපි **වෙච්චං ගන්තො** කාලෙති අපිතු එවං ගන්තෙ
 කාලෙ මයි ඉමිසමිං යනෙ පාසෙන බන්ධො. **පරමසංවුදාන්ති** පරම
 පච්චින්නං. **ඉවෙච්චමනාසන්තාගිනති** ගච්ඡ න ගච්ඡාමිති එවං
 කථෙන්නානං. **අජිසාගිනති** ආචාරඅරියානං. **පච්චදිස්සාමාති** කාසාවං
 නිවාසෙතො රත්තමාලෙ පිලුකිත්වා මුග්ගරං ආදය ආගච්ඡන්තොව
 අදිස්සාම. **ආතුගිනති** ගිලානානං මච්චු විය. **අභිසංඤ්චිකාමාති** තිකිකවෙ
 තෙ උභොපි සත්තුං ආයන්තං පසසිත්වා. **කිනාති** දීඝරත්තං අඤ්ඤමස්ස
 හිතා මුදුචින්නා. නච **සංඤ්චසුමාසනාති** ආසනතො න වලිංසු යථා
 නිසින්නාව අහෙසුං. සුමුලො පන අයං තෙසාදො ආගන්තො පහ
 රන්තො මං පසමං පහරතුති වින්තෙත්වා මහාසත්තං පච්ඡන්තො කත්වා
 නිසිදි. **ධන්තරෙච්ඡාති** හංසෙ. **සමුදෙධධන්තොති** මරණභයෙන ඉතො
 විතො ව උපතන්තො දිස්වා. **ආසජ්ජාති** ඉතරෙ දො ජනෙ උපගන්තො,
පච්චකමිසිත්වාති බද්ධා න බද්ධාති වින්තෙන්නො උපධාරෙන්නො
 අකුමපිත්ථ වෙහං භාපෙත්වා සණ්ඨිකං අගමාසි. **ආසජ්ජබද්ධාති** තිබද්ධං
 මහාසත්තං උපගන්තො නිසින්නං සුමුඛං. **අදිනචන්ති** අදිනමෙව හුත්වා
 මහාසත්තං ඔලොකෙන්නං දිස්වා. **මිමන්තොති** කිත්තා ඛො අබද්ධො
 බද්ධස්ස සන්තිකෙ නිසින්නො කාරණං පුච්ඡස්සාමිති විමති ජාතො

හුඩානි අපෝ, පණ්ඩරෙහි හංසෙ අප්වා පරිසුද්ධි නිමලෙ සම
 හටෙහි කැඩුනවණෙහි අපෝ, පවදාකාශයෙහි වඩිනකාශය මහා
 සරිලේ. සංක්‍රාන්ති යං නාම එසො මහාපාසෙ බද්ධොපි නි කුරුනෙ
 දිසනති පලායනත්ථාය එකං දිසං න හජනිතනති අධිපායො. බලිති
 බලසමපන්නො හුඩාපි. පණ්ඩිති නං ආලපති. මහාශානි ඡබ්බිතො,
 සන්තීති තෙසකුණා ගවජනති. අවතිසසිති ඔසියසි. දිජ්ඣිතනානි දිජානං
 අමිත්ත. ආවකාලස්ස පටිසාසනති යාව මරණස්ස වාලෙ ආනවජති.
 කප්ඵමපනාසනති තිං රුජා මෙසොති වදසි රුජානො ව නාම පණ්ඩිතා
 හොනති ඉති පණ්ඩිතො සමානො කෙන කාරණෙන ඔසිතිං පාසං
 න අද්දස. පදං භෙග්ගනති යසමගගතං වා සුඤ්ඤගතං වා පනතානං
 අතතනො ආපදවුජ්ඣානං නාම පදං කාරණං තස්මා තෙ ආපදං
 බොද්ධො අරහනති. පණ්ඩිතොති අවසි. ආසජ්ජාපිති උපගනත්වාපි
 න වුජ්ඣති. කතානි විතතා ඔසිති. ශුද්ධමාසජ්ජානි තෙසු
 පාසෙසු සො ගුලෙනා පටිවජන්නො පාසො නං ආසජ්ජ බජ්ඣනති.
 අප්ඵවනති අප් එවං ජීවිතකම්මෙ බජ්ඣනෙතවානි අපෝ.

ඉති සො නං කථාසල්ලාපෙන වුද්භද්ධං කතො මහාසත්තස්ස
 ජීවිතං යාවනොතා:

අපිතායං තයා සද්ධිං සමාසස්ස සුබුද්ධො,
 අපිතො අනුමඤ්ඤසි අපිතො ජීවිතං දදෙති.

භාජමාහ.

තත්ථ අපිනාසනති අපි නු අයං. සුබුද්ධසොති සුබඵලො. අනු
 මඤ්ඤසිති විත්තකුටං ගනත්වා සුතකො පසසිතුං අපිතො අනුජා
 නෙය්‍යාසි. ජීවිතං දදෙති අපිතො ඉමාය කථාය උපානනවිසාසො
 න මාරෙය්‍යාසිති

සො තස්ස මධුරකථාය බජ්ඣනි-
 න වෙව මෙ තිං බද්ධොසි නපි ඉවජාමි තෙ වධං,
 කාමං බිප්පං ඉතො ගනත්වා ජීව තිං අතිසො විරනති.

භාජමාහ.

තතො සුමුඛො චතස්සො භාජා අභාසි.

න වාහමෙතං ඉවජාමි අඤ්ඤත්‍රෙනස්ස ජීවිතා,
 සවෙ එකෙන තුට්ඨොසි වුඤ්ඤවතං මඤ්ඤ හකඛය.

ආරොහපරිණාමෙන තුල්‍යස්මා වයසා උභො,
 න තෙ ලාභෙන ජිනත්ථි එතෙන නිමිතා තුචං.

තදිඛස සමවෙකඛස්සු හොතු හිද්ධි තවාසඵසු,
 මං පුබ්බෙ බන්ධි පාසෙන පච්ජා වුඤ්ඤ දිජාගිපං.

තාවදෙව ව තෙ ලාභො කතස්සායාවතාය ව,
 මෙතනි ව ධතරට්ඨෙහි යාවජීවාය තෙ සියාති.

තත් එකතනි යං අඤ්ඤානු එකස්ස ජීවිතා මම ජීවිතං එතං අහං
නෙව ඉච්ඡාමි. තුල්‍යස්මාති සමානා හොමි. නිමිත්තානුචතනි පරිවතෙනති
ත්වං. නඩාසමසුති තව අමොහස්ස. යිඤ්ඤානානු නිං තෙ එතෙන මසි
ලොහං උපපාදෙතිති වදති. නාචදෙවාති තත්තකොසෙව. සාවතා
සාති යා මම යාවතා සා කතා අස්සාති අත්තො.

ඉති සො තෙන ධම්මදෙසනාය තෙලෙ පඤ්ඤානකප්පාසපිටුච්ඡ
මුදුකතහදයො මහාසත්තං තස්ස දුසං කත්වා දදන්තො ආහ.

පස්සනතු නො මහාසඬ්ඝා තයා මුත්තං ඉතො ගතං,
මිත්තාමච්චාච භතතා ව පුත්තදුරු ව බන්ධවා.

න ව තෙ තාදිසං මිත්තං බහුන්තං ඉධ විජ්ජති,
යථා ත්වං ධනරට්ඨස්ස පාණ්ණාධාරණො සවා.

සො තෙ සහායං මුඤ්චාමි භොතු රජා තවානුහො,
කාමං බිප්පමිතො ගතත්වා ඤාතිමිඤ්ඤා විරෙවථාති.

තත් භෝති නිපාත මහතං. සඤ්ඤා මුත්තනති ඉමං ගි තිඤ්ඤාච
මුදුදා යි නාම තස්මා ඉමං තයා මුත්තං ඉතො විත්තකුටපබ්බතං ගතං
මහතතා ඤාතිසඬ්ඝාව එතෙව මිත්තාදයො පස්සනතු එත්ථ බන්ධවාති
එකලොගිතසමානො. විජ්ජනීති විජ්ජනති. පාණ්ණාධාරණොති
සාධාරණපාණො අවිභවනජීවිතො යථා ත්වං එතස්ස සවා එතාදිසං
අඤ්ඤාසං බහුන්තං මිත්තං නාම න විජ්ජනති. සාවානුහොති එතං
දුක්ඛිතං ආදාය පුරතො පුරහො ගච්ඡන්තස්ස තව අයං අනුතො හොතු.

එවං වත්වා පන නෙසාදපුත්තො පෙමවිතෙතන මහාසත්තං
උපසඬ්ඝමිත්වා බන්ධනං ඡිද්ධත්වා ආලිංගිත්වා සරණො නික්ඛාමෙත්වා
සරණීර තරුණදබ්බපිටෙඨි නිසීදුපෙත්වා පාදෙ බඬ්ඬපාසං මුදුටිතෙතන
සඬ්ඝං මොවෙත්වා දුරෙ බිසිත්වා මහාසත්තෙ බලවසිත්තො පච්චුපට්ඨා
පෙත්වා මේතකවිතෙතන උදකං ආදාය ලොගිතං ධොවිත්වා පුනපුන
පරිමජ්ජි. තස්ස මෙතකවිතතානුභාවෙන බොධිසත්තස්ස පාදෙ සිරු
සිරු ගි මංසං මංසෙත වමමං වමෙතන සට්ඨිතං තාවදෙව පාදෙ
සංරුද්ධො සඤ්ජාතච්ඡ්චි සඤ්ජාතලොමො අහොසි අබ්බුපාදෙන
නිබ්බිසෙසො. බොධිසත්තො සුඛිතො පභතිභාවෙනෙව නිසීදි. අථ
සුමුඛො අත්තාතං නිස්සාය මහාසත්තස්ස සුඛිතභාවං දිස්වා ජාතසොම
තස්සො නෙසාදස්ස ථුතිං අභාසි.

තමිත්ථං පකාසෙත්තො සත්ථා ආහ.

සො පතීතො පමුත්තෙතන භතතුතා භතතු ගාරවො,
අජ්ඣාතාසථ වක්කථෙහා වාචං කණ්ණසුඛං හණං.

එවං පුද්ගන නන්දස්ස සහ සබ්බෙති ඤාතිති,
යථාගමජ්ජ නන්දමි මුත්තං දිස්වා දිජාගිපනති.

නන් වක්කවෙතොති වසිකතිවො. එවං පුද්ගලානි ඉමං ථූනං නන්වා සුමුඛො බොධිසත්තං ආහ. මහාරුජ ඉමිනා අමනාකං මහාඋපකාරෙකතො අයං හි අමනාකං වචනං අනන්වා කිලාහංසෙ නො නන්වා ඉස්සරුතං දෙනොතො ඛන්තං ධනං ලභෙය්‍ය මාරෙත්වා මංසං විකකිණන්තොපි ලභෙථ අත්තන්තො පන ජීවිතං අනොලොකෙත්වා අමනාකං වචනං කරි. ඉමං රක්ඛෙද්ද සන්තිකං නෙත්වා සුඛජීවිකං කරෙමාති මහාසත්තො සමපට්ඨි. සුමුඛො අත්තන්තො භාසාය මහාසත්තො සද්ධිං කපෙන්නො පුන මනුස්සභාසාය පුද්ගලානි ආමන්තොති සමම නිකිමත්ථං පාසෙ ඔඩෙබ්බිති පුට්ඨත්වා ධනන්තො වුත්තො එවං සත්තො තුචං අමෙහ ආදාය නගරං පටිසිත්වා රක්ඛෙද්ද දස්සෙති. ඛන්තං තෙ ධනං දාපෙස්සාමිති ආහ.

එහි නං අනුසිකම්මාමි යථා කුමපි ලව්ණසෙ,
ලාහං යථා යං ධනරවෙතො පාපං කඤ්චි න දකඛති.
බිප්පමන්තොපුරං නෙත්වා රක්ඛෙද්ද දස්සෙති නො උහො,
අබ්බෙධි පකතිභූතෙ කාපෙ උභයතො සිතෙ.
ධනරවිකං මහාරුජ හංසාධිපතිනො ඉමෙ,
අයං හි රුජා හංසානං අයං සෙතාපතිනරෙ.
අසංසයං ඉමං දිස්වා හංසරුජං නරුධිපො,
පතීන්තො සුමන්තො විත්තො ඛන්තං දස්සති තෙ ධනන්ති.

නන් අනුසිකම්මාමිති අනුසාසාමි. පාපෙනි ලාමකං. රක්ඛෙද්ද දස්සෙති නොති අමෙහ උහොපි රක්ඛෙද්ද දස්සෙති. බොධිසත්තස්ස පඤ්ඤාපභාවදස්සනත්ථං අත්තන්තො මිත්තධම්මස්ස ආවිභාවත්ථං පුද්ගලානි ධනලාභත්ථං රක්ඛෙද්ද සිලෙ පතිට්ඨාපනත්ථොති වතුහි කාරණෙහි එවමාහ. ධනරවිකාති නෙත්වා ව පන රක්ඛෙද්ද එවං ආවිකෙබ්බස්සාමි මහාරුජ ඉමෙ ධනරවිකාකුලෙ ජාතා වෙ හංසාධිපතිනො එතෙසු අයං රුජා ඉතරෙ සෙතාපතිති ඉති නං සිකම්මාපෙයි. පතීන්තොති ආදීති තිණ්ඨි කුට්ඨාකාරවෙච්චනාතෙව.

එවං වුත්තො පුද්ගලානි මාමො රුජදස්සනං රුච්චතු රුජානො නාම වලවිත්තා කෙළිහංසෙ වා වො කරෙය්‍යං මාරපෙය්‍යං වාති වාතා සමම මා භාසි අහං තාදිසං කකබලං පුද්ගලොතිතපාණිං ධම්මකථාය මුද්දං නන්වා මම පාදෙසු පාතෙසිං. රුජානො නාම පුඤ්ඤවන්තා ව පඤ්ඤවන්තා ව සුභාසිතදුබ්බාසිතදඤ්ඤ ව බිප්පං අමෙහ රක්ඛෙද්ද දස්සෙතිති වුත්තො තෙන හි මා මස්සං කුණ්ඩිත්ථං අහං තුමනාකං රුච්චා නෙමිති වන්වා උහොපි කාපං ආරෙපෙත්වා රුජකුලං ගන්ත්වා රක්ඛෙද්ද දස්සෙත්වා රක්ඛෙද්ද පුට්ඨො යථාභූතං ආරෙවෙයි.

තමත්ථං පකාසෙන්නො සත්ථා ආහ.

තස්ස තං වචනං සුත්වා කමමනා උපපාදයි,
බිප්පමන්තොපුරං ගන්ත්වා රක්ඛෙද්ද හංසෙ අදස්සයි,
අබ්බෙධි පකතිභූතෙ කාපෙ උභයතො සිතෙ.

ධතරට්ඨා මහාරජ හංසාධිපතීනෝ ඉමෙ,
අයං හි රුජා හංසානං අයං සෙනාපතීනරේ.

කථං පතීමෙ විහගා තච්ඡන්ද්‍රාසාගතා,
කථං ලුද්දො මහනතානං ඉසායරේ මිධ මජ්ඣගා.

විහිතා සනාති මෙ පාසා පලලෙසු ජනාධිප,
යං යද්‍යතනං මසෙසු දිජානං පාණරේධනං.

තාදිසං පාසමාසජ්ජ හංසරුජා අබජ්ඣථ,
තං අබ්බො උපාසිතො මමායං අජ්ඣිභාසථ.

සුදුක්කරං අතරියෙහි දහතෙ භාවමුත්තමං,
භතතුරුතේ පරක්කතෙනා ධම්මෙ යුතෙනා විහබ්ගමො.

අත්තනායං චජ්ඣාත ජීවිතං ජීවිතාරහො,
අනුච්ඡිතතෙනා ආසිතො භතතු යාවිත් ජීවිතං.

තසා නං වචනං සුචා පසාදමහමජ්ඣගං,
තතො නං පාමුචිං පාසා අනුසෙසුසිං සුබො ව.

සො පතීතො පමුත්තත භතතුතා භතතුතාරවො,
අජ්ඣිභාසථ චක්කසෙතා වාචං භණ්ණසුචං භණං.

එවං ලුද්දො නාදසු සහ සබ්බෙහි සුභිති,
යථාහමජ්ජ නාදමි මුත්තං දිසවා දිජාධිපං.

එහි තං අනුසික්කාමි යථා තිමිති ලච්ඡසෙ,
ලාභං යථායං ධතරට්ඨො පාපං නිසුචි ත දක්කිති.

බිප්පමතොපුරං ගතවා රසෙසු දසෙහි නො උභො,
අබ්බො පකතිභුතෙ කාපේ උභයතො ධීතෙ.

ධතරට්ඨා මහාරජ හංසාධිපතීනෝ ඉමෙ,
අයං හි රුජා හංසානං අයං සෙනාපතීනරේ.

අසංසයං ඉමං දිසවා හංසරුජං නරුධිපො,
පතීතො සුමතො විතෙනා ඛන්ධං දසාති තෙ ධනං.

එවමෙතසා වචනා ආනිතාමෙ උභො මයා,
එතත්ථෙහි ඉමෙ අසු උභො අනුමතා මයා.

සොයං එවංගතො පඤ්ඤා දිජො පරමධම්මිකො,
මාදිසසා හි ලුද්දසා ජනසෙය්‍යාථමද්දවං.

උපායනං හි තෙ දෙව නාසුසුං පසාමි එදිසං,
සබ්බසාකුණිකගාමෙ තං පසා මනුජාධිපාති.

තත්ත ඛමමනා උපපාදමිති යං සො අවචිතං කාරෙතෙනා කාය
කමෙමන සමපාදෙයි. භවත්වාති හංසරුජෙන නිසිතාකාජකොටිං
(ධතරං සෙනාපතීනා නිසිතාකොටිං ථොකං නිවං කතා උභොටි

තෙ උක්ඛිපිත්වා හංසරජා ව සෙනාපති ව රජානං පසසිත්තුං ගව්ඡන්ති.
 උසාරථ උසාරථාති ජනං උසාරෙන්නො එවරුපා සොහග්ගපත්තො
 සුවණ්ණවණ්ණහංසරජානො න දිට්ඨිපුබ්බාති මනුසොසු පසංසන්නෙසු
 බිප්පං අනෙකපුරං ගන්ත්වා අදස්සධිති හංසරජානො තුමෙහ දට්ඨිං
 ආගතාති රඤ්ඤා ආරොවාපෙත්වා තෙන තුට්ඨිවිත්තෙන ආගව්ඡන්තුති
 පකෙකාසාපිතෙ අතිහරිත්වා දස්සෙසි. **සභ්බිසුන්** හතෙ අත්ථං
 පත්තන්ති වුත්තං හොති. මහාසත්තාන්ති යසමහත්තං පත්තානං
 සුවණ්ණවණ්ණානං ධතරට්ඨිහංසානං ඉසාරෙසාමිනොකථං තිං පුද්ද
 හුත්වා අබිගතොති පුච්ඡති. ඉසාරෙමිබමජ්ඣාගාතිපි පාසො, එතෙසං
 ඉසාරියං තිං කථං අජ්ඣගාති අත්ථො. මිහිසාති යොජ්තා. සං සද
 සත්තං මඤ්ඤාති මහාරජ යං යං සමොසරණට්ඨානං දිජ්ඣං ඤාණ
 ඥෙබ්බං ජිවිතකයකරං මඤ්ඤාමි තත් තත් මයා පලලලෙසු පාසා
 විතිතා. නාදිසන්ති මානුසියා සරෙ තථාපිධං පාණරොධනං මයා විතිතං
 පාසං. නන්ති හං එතං තත් බද්ධං. උපාසිතොති අත්තනො ජිවිතං අග
 ඥෙත්වා උපගන්ත්වා නිසින්නො. මමාසන්ති මං අයං සෙනාපති අජ්ඣ
 භාසථ මයා සද්ධිං කපෙඨි. සුදුසුකාරන්ති තස්මිං බණේ එස අමහාදි
 සෙති අනරියෙති සුදුසුකාරං අකාසි. කිම්පන තන්ති දහමො භාව මුත්ත
 මං අත්තනො උත්තමං අජ්ඣාසයං දහති විදති පකාසයි. අත්තනා
 සන්ති අත්තනො අයං. අනුක්ඛන්ති භොගාති භත්තුගුණේ වණ්ණෙනො
 නස්ස ජිවිතං මං යාති. නස්සාති නස්සෙත්තස්ස තථා යාවන්තස්ස. සුමෙති
 වාති යථාසුබෙන විත්තතුටං ගන්ත්වා ඤාතිසංඝං පසාරාති ව අනු
 ජාතිං. එසෙත්ථාති මයා පන ඉමෙ එත් මානුසියං සරෙයෙව විත්තතුට
 ගමණො අනුමහා අගෙසුං. එමං භවන්ති සත්තුහන්ගතො. ජනි
 සෙස්සාථ මදදමන්ති අත්තති මෙත්තවිත්තං ජනෙසි. උපාසන්ති
 පණ්ණාකාරං. සබ්බසාකුණ්ඨිකාමෙති සබ්බසම්මපි සාකුණ්ඨිකාමෙ
 අහංඅඤ්ඤා තවථවරුපං කෙනවි සාකුණ්ඨිකෙන ආභතපුබ්බං උපායනං
 න පස්සාමි. **හං සෙසාති** නං මයා ආභතං උපායනං පස්ස මනුජාධිපාති.

එමං සො සිතකොච සුමුබස්ස ගුණේ කපෙසි. තතො රජා
 හංසරඤ්ඤා මහාරහං ආසනං සුමුබස්සව සුවණ්ණහරුපිඨකං දූපෙත්වා
 තෙසං තත් නිසින්නානං සුවණ්ණභාජනෙති ලාජට්ඨුථාණිතාදිති
 දූපෙත්වා නිට්ඨිතෙ පාණභොජනකිලෙව අඤ්ඤාලිච්ඡග්ගයා මහාසත්තං
 ධම්මකථං යාච්ඡා සුවණ්ණපිඨෙ නිසීදි. සො තෙන යාචිතො පටි
 සන්තාරං තාව අකාසි.

තමත්ථා පකාසෙන්නො සත්ථා ආග.

දිස්වා නිසින්නං රජානං පිඨෙ සොවණ්ණයෙ සුභෙ,
 අජ්ඣභාසථ වක්කභෙගා වාවං කණ්ණසුබං හණං.
 කව්චිනු භොතො කුසලං කව්චි භොතො අනාමයං,
 කව්චි රට්ඨමිදං පිතං ධම්මෙත මනුසියංති.
 කුසලඤ්චව මෙ හංස අත්ථො හංස අනාමයං,
 අපො රට්ඨමිදං පිතං ධම්මෙත මනුසියංති.

කවචි හොතො අමචෙවසු දෙසො කොචි න විජ්ජති,
කවචිනහු තෙ තවතේසු නාවකඛිනති ජිවිතං.

අථොපි මෙ අමචෙවසු දෙසො කොචි න විජ්ජති,
අථොපිමෙ මමතේසු නාවකඛිනති ජිවිතං.

කවචි තෙ සාදිසි හරියා අස්සවා පියභාණ්ණිති,
පුත්තරුපයසුපෙතා තව ඡන්දවසානුගා.

අථො මෙ සාදිසි හරියා අස්සවා පියභාණ්ණිති,
පුත්තරුපයසුපෙතා මම ඡන්දවසානුගාති.

තත්ථ ඤානානති සකුලරුජානං. චක්ඛාබ්බිතාති හංසරුජා.
බ්බෙමමන මනුසිස්සතීති බ්බෙමන අනුසාසිසිස්සති. දෙසොති අපරාධො.
නාවතේසුති උපනෙතසු තව යුග්ධාදිසු අතේසු. නාවකඛිනතීති
උරං දස්වා පරිවච්ඡන්තා කවචි අහතනො ජිවිතං න පතේනති
ජිවිතං චජ්ඣා තවෙවත්තං කරොනති සාදිසිති සමජාතිකා. අස්සවාති
වචනසමපටිච්ඡිකා. පුත්තරුපයසුපෙතාති පුතෙතති ව රුපෙන ව
යසෙන ව උපෙන. නාවජන්දවසානුගාති කවචි තවෙවජ්ඣාසයං තව
වසං අනුචිත්තති න අතතනො විත්තවසෙන චත්තනීති පුච්ඡති

එවං බොධිසංගෙහ පටිසන්ථාරෙ කතෙ පුත රුජා තෙන සද්ධං
කපේනෙතා ආහ.

හවං චු කවචිනු මහා-සතතු හත්ථත්තං ගතො,
දුක්ඛමාපජ්ජි විපුලං තස්මිං පටිමමාපදෙ.

කවචියං නාපතීත්තාන දණ්ණික සමපොඨයි,
එවමෙතෙසං ජලමානං පාතතිකං හවති තාවදෙ.

බෙමමාසි මහාරුජ එවමාපදි සංසති,
න වායං කිංඤ්චරසමාසු සතතු ව සමපජ්ජථ.

පට්ඨකවට්ඨත්ත නෙසාදෙ පුබ්බෙව අජ්ඣාභාසථ,
තදයං සුමුබ්බොයෙව පණ්ණිතො පට්ඨභාසථ.

තස්ස තං වචනං සුඤ්ඤා පසාදමයමජ්ඣගා,
තතො මං පාමුචි පාසා අනුඤ්ඤාසී සුබ්බෙත ව.

ඉදමිදි සුමුබ්බෙනෙව එතදත්ථාය විතතිනං,
හොතො සකාසෙ ආගමණං එතස්ස ධනම්ච්ඡිතා.

ස්වාගතඤ්ඤවිදං හවතං පතීතොවස්මි දස්සතා,
එසො අපි බහුං විතතං ලහතං යාවතිච්ඡතිති.

තත්ථ මහාසතතුහංසරුජානං. ගතොති මහත්තස්ස සතතුනො
හත්ථත්තං ගතො. ආපතීත්තානාති උපධාවිත්තා. පාතතිකතාති පත
තිකං අයමෙවචාපායො. ඉදං වුත්තං හොති- එතෙසංති ජලමානං තාව
දෙව එවං පාතතිකං හොති සකුණේ දණ්ණික පොථෙත්වා ජිවිතකඛයං.

පාපෙකාව ධනං ලභනතීති. කිඤ්චිරසමාසුති කිඤ්ච අවෙනසු. සනතු
මාති සනතු විය. පව්වකමිසථාති මහාරජ එස අවෙන දිසාව බද්ධාති
සඤ්ඤාය ථොකං ඔසකතිත්. පුබ්බමාති අයමෙව පඨමං
අජ්ඣාසාසි. නද්ධති තසමිං කාලෙ. එතදසථාසාති එතස්ස නෙසාද
පුත්තස්ස අත්ථය විනතිතං. බනාමිච්ඡනාති එතස්ස ධනං ඉච්ඡෙනෙන
තෙනෙව තව සනතිකං අමානං ආගමණං විනතිතං. ස්වාගතසඤ්ඤ
මිදනති මා භොනෙතා විනතයනතු භවිතං ඉදං ඉධාගමණං ස්වාගත
මෙව. ලභනනති ලභතු.

එවඤ්ච පන වතා රජා අඤ්ඤතරං අමචං ඔලොකෙතා කිං
භාගෙමි දෙවතී චුතෙන ඉමං තෙසාදං කපටිතකෙසමස්සු නහා
තානුලිතතං සබ්බාලභිකාරපතිමණ්ඩිතං කාරෙතා ආතෙතීති වතා
තෙන තථා කතා ආතිගස්ස නස්ස සංවච්ඡරෙ සතසහස්සුට්ඨානකං
කතා ගාමං දො වීථියො ගහෙතා සිතං ගෙහං රථවරං අඤ්ඤඤච
බහුං තිරඤ්ඤසුචණණං අද්ධසි.

තමත්ථං ආවිකරෙතොතා සත්ථා.

සනතප්පයිතා තෙසාදං භොගෙති මනුජාධිපො,
අජ්ඣාසාසථ චක්කභිතං වාවං කණ්ණෙසුඛං භණ්ණතී.

ගාථමාහ.

අථ මහාසතොතා රඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙසි. සො ධම්මකථං සුතා
තුට්ඨහදයො ධම්මකපිකස්ස සකකාරං කරිස්සාමිති සෙතච්ඡතතං
දතා රජං පටිච්ඡාපෙනොතා ආහ.

යං බලු ධම්මමසීතං වසොචතතති කිඤ්චතං,
සබ්බත්ථියාරියං භවිතං පසාසථ යදිච්ඡථ.

දුතත්ථං උපභොතතුං වා යඤ්චඤ්ඤං උපකප්පති,
එතං දදුමි වො විතතං ඉස්සෙරං විස්සජාමි වොති.

තත්ථ වසොචනතතීති යත්ථ මම වසො චතතති. කිඤ්චනනති
අප්පමත්තකච්චි. සබ්බත්ථියාරියං සබ්බං භවිතං යෙව ඉස්සරියං
අත්ථි. යඤ්චඤ්ඤං උපකප්පතීති පුඤ්ඤකම්මත්ථය දුතත්ථං වා ඡතතං
උස්සාපෙතා රජමෙව උපභොතතුං වා යං වා අඤ්ඤං තුමානං
රුච්චති තං කරෙථ. එතං දදුමි වො විතතං සද්ධං සෙතච්ඡතෙන
මම සනතකං ඉස්සරියං විස්සජාමිති.

අථ මහාසතොතා රඤ්ඤා දිත්තං සෙතච්ඡතතං පුත තස්සෙව අද්ධසි.
රජාපි විනෙතසි හංසරඤ්ඤ තාව මෙ ධම්මකථා සුතා ලුඤ්ඤතෙන
පන අයං සුමුඛො මබ්බරකපොති අතිවිය වණ්ණිතො ඉමස්සාපි ධම්ම
කථං සොස්සාමිති සො තෙන සද්ධං සලලපෙනොතා අනන්තරං ගාථමාහ.

යථා ව මහායං සුමුඛො අජ්ඣාසාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
කාමසා බුද්ධිසම්පන්නො තං මහාස්ස පරමපටියනති.

තත් සමානී යදි. ඉදං චුතතං හොති- යදි ච මෙ අයං සුමුඛො
පණ්ණිතො බුද්ධිසම්පන්නො කාමසා අත්තනො රූපියා අර්කිතාසෙය්‍ය
තං මෙ පරමපටියා අස්සාති.

තතො සුමුඛො ආහ.

අහං බල මහාරජ නාගරජාරිවන්තරං,
පටිච්ඡත්තුං න සකෙකාමි න මෙ සො විනයො සියා.

අමනාකඤ්ඤාව යො සෙට්ඨා නිඤ්ඤා උත්තමසත්තවො,
භූමිපාලො මහුස්සිනෙදු පුජා බහුති හෙතුහි.

තෙසං උභින්නං භණ්ඩං වත්තමානෙ විනිවර්තයෙ,
තාන්තරං පටිච්ඡත්තබ්බං පෙස්සොන මහුජාරිපාති.

තත් නාගරජාරිවන්තරනි සෙලායබ්බන්තරං පටිට්ඨො
නාගරජා විස. පටිච්ඡත්තුනි තුමනාකං වින්නං අන්තරෙ චත්තුං
න සකෙකාමි. නමෙස්සොති සචෙ වදෙය්‍යං න මෙ සො විනයො භවෙය්‍ය.
අමනාකඤ්ඤාවානි ඡන්තවුති යා හංසසභස්සානං. උත්තමසත්තවොති
උත්තමසත්තො. පුණ්නි උභො තුලෙන මය්‍යං බහුති කාරණෙති පුජාරහා
චෙව පසංසාරහා ව. පෙස්සොනානි පෙස්සවචනකරෙන සෙවකෙන.

රජා තස්ස වචනං සුච්චා තුට්ඨහදයො යානෙ තං නෙසාදපුත්තො
වණ්ණෙසි. අඤ්ඤාන තුමනාදිසෙන මධුරධම්මභාටිකෙන නාම න
හ විතබ්බනති චඩ්ඤා ආහ.

ධම්මෙන කිර නෙසාදෙ පණ්ණිතො අර්කිතො ඉති,
නගෙව අකතත්තස්ස නයො එතාදිස්සො සියා.

එවං අග්ගපකානිමා එවං උත්තමසත්තවො,
යාවතඤ්චි මයා දිට්ඨා නාඤ්ඤං පස්සාමි එදිසං.

තුට්ඨොස්මි වො පකානියා වානොන මධුරෙන ව,
එස්සොවාපි මම ඡන්දෙ විරං පස්සෙය්‍ය වො උභොති.

තත් බමමනානි සභාවෙන කාරණෙන. අභිනන්ධස්සානි අසම්පා
දිත අත්තනාවස්ස මත්තදුබ්බස්ස. නමෙස්සොති පඤ්ඤා. අග්ගපකානිමානි
අග්ගසභාවො. උත්තමසත්තවොති උත්තමසත්තො. යාවතඤ්චි යාවතා
මයා දිට්ඨා නාම අත්ති. නාඤ්ඤානති තස්මිං මයා දිට්ඨධ්මානො අඤ්ඤං එව
රූපං න පස්සාමි. තුට්ඨොස්මි වො පකානියානි සමම හංසරජ අහං
පකානියා පසම්මෙව තුමනාකං දස්සනෙන තුට්ඨො. වානොනානි
ඉදුති වො මධුරවචනෙන තුට්ඨොස්මි. විරං පෙස්සොනානි ඉධෙව
වසාපෙකා බුහුත්තමපි අවිප්පවසනො විරං තුලෙන පස්සෙය්‍යනති
එස මෙ ඡන්දෙති වදති.

තතො මහාසත්තො රජානං පසංසන්නො ආහ.

යං කිච්චං පරමෙ මිත්තෙ කතරසමාසු තං තයා,
පත්තා නිසංසයං තාමහා භතතිරසමාසු යා තව.

අද්දඬු නුත සුමහා සෞඛිසඛසංසමනතරං,
අද්දසානෙන අසමාසං දුක්ඛං බහුසු පකඛිසු.

තෙසං සොකවිසාතාය තයා අනුමතා මයං,
තං පදකඛිණිතො කතා සෞඛි පසොමරිඤ්ථ.

අභාගං විපුලං පිතීං භවතං විඤ්ථ දසානා,
එසො වාපි මහා අත්ථො සෞඛිවිසාසනා සියාති.

තත්ථ භාතරසමාසුති කතං අමොසු. පතානානිසංසයං තාමහාති
මයං නිසංසයෙන තයා පත්තායෙව. භතතිරසමාසුයානවාති යා තව
අමොසු භතති තාය භතතියා මයං තයා අසංසයෙන පත්තායෙව න ව
විපපසුත්තා විපපවුත්තාපි සහවාසිනොයෙව තාම මයනති දිපෙති.
අද්දඬුනුනිසුමහාති එතඤ්ච එකංසෙනෙව සුමහනතං. සෞඛිසඛසංස
මනතරෙන අමොසු විති ජනෙති රහිතසං මම සෞඛිසඛසංස අනතරං
ඡිද්දං. අසමානතති අමහාසං විනතං අද්දසානෙන බහුසු පකඛිසු දුක්ඛං
උපපනතං. සෙසංමච්ඡිකමාති පසොයාම අරිඤ්ථ. භවතානති හොතො
දසානෙන. එසොවාපි මහා අසමාති යා එසා සෞඛිසඛසංසානා
සෞඛිවිසාසනා සියා එසොවාපි මහනතො අත්ථො.

එවං වුත්තෙ රුජා තෙසං ගමණං අනුජාති. මහාසත්තොපි
රඤ්ඤ පඤ්චවිධෙ දුස්සිලො ආදිනවං සිලෙව ආනිසංසං කපේතා
ඉමං සීලං රකඛි ධම්මෙන රජ්ජං කාරෙති චතුති සඛගච්ඡුති ජනං
සඛගණාති ඔවදිතා විතතඤ්චං අගමාසි.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථො ආග.

ඉදං චතා ධතරට්ඨා හංසරුජා නරුධිපං,
උත්තමජ්චමත්තාය සෞඛිසඛසමුපාගමුං.

තෙ අරොගෙ අනුපාතෙන දිස්වාන පරමෙ දිජේ,
කෙකාතිමකරුං හංසා පුපුසඥො අජායථ.

තෙ පතීතා පමුත්තෙන භතතුනා භතතුගාරවා,
සමනතා පරිකරිංසු අණඛිජා ලභිපච්චයාති.

තත්ථ උපාගමනති අරුණ්ණගමණවෙලායමෙව මධුපාණාදිති පරි
භුඤ්ජිතා රඤ්ඤ ව දෙවියා ව විති සුවණ්ණතාලවණෙධි උකඛිපිතා
ගකිමාලාදිති කතසකකාරු තාලවණෙධි ඔතරිතා රුජානං
පදකඛිණං කතා වෙහාසං උපපතිතා රඤ්ඤ අඤ්ඤලිප්පයාන
ගච්ඡථ සාමිනොති වුත්තෙ සිහපඤ්ඤරෙන තිකඛිමිතා උත්තමෙන
ජවෙන ගතවා සෞඛිගණං උපාගමිංසු. පරමෙති උත්තමෙ. කෙකාති
අත්තනො සභාවරවෙන කෙකාසද්දමකංසු. භතතුගාරවාති භතතු
ගාරවා. පරිකරිංසුති භතතුනො මුත්තභාවෙන තුට්ඨා තං භතතාරං
සමනතා පරිවාරසිංසු. ලභිපච්චයාති ලභිපච්චයා.

එවං පරිවාරේනා පන තෙ හංසා කථං මුත්තෙය්‍යාසි මහාරුජාති පුට්ඨංසු. මහාසන්තො සුමුඛං නිස්සාය මුත්තභාවං සකුලුරුජලදා පුත්තෙති කතකම්මඤ්ච කපෙයි. නං සුත්වා භූටෙය්‍යා හංසගණේසා සුමුඛො සෙනාපති ව රුජා ව ලුදුපුත්තො ව සුඛිතා නිදුක්කා පිරං ජ්වන්තුති පුතීං අකාසි.

තමන්ට පහාසෙනො සත්ථා ඔසානගාථමාහ.

එවං මිත්තවිතං අත්ථා සබ්බෙ භොතනී පදකම්ණො,
හංසා යථා ධිතරට්ඨා ඤාතිසංඝමුපාගමුනති.

තත්ථ මිත්තවිතානති කල්‍යාණමිත්තසම්පන්නානං. සදකම්ණාති සුඛතිපථතතීනො වුද්ධිසුභතා. ධිතරට්ඨාති හංසරුජා සුමුඛාදීති සුමුඛො රඤ්ඤ වෙව ලුදුපුත්තන වාති චීති එවං උභොපි ධිතරට්ඨා කල්‍යාණමිත්තසම්පන්නා යථා ඤාතිසංඝමුපාගමු. ඤාතිසංඝපගමණ සංඛාතො තෙසං අත්ථා පදකම්ණො ජාතො එවං අඤ්ඤාසම්පි මිත්තවිතං අත්ථා පදකම්ණො භොතනීති.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිත්වා න භික්ඛුවෙ ඉදුතෙව පුබ්බෙපි ආනඤ්ඤ මමන්ථාය ජීවිතං පරිච්චජීති වත්වා ජාතනං සමොධානෙයි. තදු තෙසාදෙ ජන්තො අහොයි. රුජා සාරිපුත්තො. සුමුඛො ආනඤ්ඤ, නවුතිහංසසහසා බුද්ධිපරිසා. හංසරුජා පන අහමෙවාවි.

වුලලහංසක් නහං.

21. 2.

එතෙ හංසා සක්කමනතීති ඉදං සත්ථා වෙච්චනෙ මිහරන්තො ථෙරස්ස ජීවිතපරිච්චාගමෙව ආරබ්භ කාපෙයි. වජ්ඣං වුත්තසද්ධිසමෙව ඉධ පන සත්ථා අතිතං ආහරන්තො ඉදමාහරි.

අතිතෙ බාරුණස්සයං සංයමස්ස නාම බාරුණසිරඤ්ඤ බෙමා නාම අග්ගමහෙසි අහොයි. තදු බොධිසන්තො නවුතිහංසසහස්ස පරිවුතො විත්තකුටෙ විහායි. අපේකද්වස්ස බෙමාදෙවී පවුසුසමයෙ සුපිනනං අදදුස. සුවණ්ණවණ්ණහංසා ආගතත්වා රුජපලලභෙක නිසීදිත්වා මධුරස්සරෙන ධම්මකථං කපෙසුං. දෙවියා සාධුකාරං දත්වා ධම්මං සුණ්ණතීයා ධම්මසවණෙන අතීත්තාය එව රත්ති විහායි. හංසා ධම්මකථං කපෙත්වා සීහපඤ්ඤරෙන නික්ඛමිත්වා අගමංසු. සා වෙගෙ නුට්ඨාය පලායමානෙ හංසෙ ගණ්ණථාති වත්වා හත්ථං පසාරන්තී යෙව පබ්බුජ්ඣි. තස්සා කථා සුත්වා පරිවාරිකායො කුතී හංසාති ථොනං අවහසිංසු. සා තස්මිං බණේ සුපිනකභාවං ඤත්වා වින්තෙයි අහං අභූතං න පස්සාමි අද්ධා ඉමස්මිං ලොකෙ සුවණ්ණ හංසා හවිස්සනතී සවෙ බො පන සුවණ්ණහංසානං ධම්මා සොභු කාමාමිති රුජානං චක්කාමි අමෙහති සුවණ්ණහංසා නාම න දිට්ඨ පුබ්බා හංසානඤ්ච කථා නාම අභූතායෙවාවි වත්වා නිරුක්ඛුතො

හවිසාසානි දොහළොහි වුනෙන පන කෙනවි උපායෙන පරියෙසිසාසනි එවං මෙ මනොරථො ඉප්පිසාසනිති සා ගිලානාලයං දසොසාසනි පරිවාරිකානං සඤ්ඤං කතා නිපජ්ඣි.

රුජා රුජාසනෙ නිසිනො තසා දසානවෙලාය භං අදිසවා කහං බෙමාදෙවිති පුච්ඡිතා ගිලානාති සුචා හසා සනතිකං ගතවා සයනෙකදෙසෙ නිසිදිතා පිට්ඨං පරිමජ්ජනො අඵාසුකනති පුට්ඡ. දෙව අඤ්ඤං අඵාසුකං තත්ථි දොහළො පන මෙ උපපනොති. හණ් දෙවි යං ඉච්ඡිසි සිසං තෙ උපනාමෙසාමිති. මහාරුජ අහමෙකසා සුවණ්ණහංසසා සමුසිතිතසෙනච්ඡෙන රුජපලලඛෙක නිසිතාසා ගකිමාලාදිති පූජං කතා සාධුකාරං දදමානා ධම්මකථං සොතුමිච්ඡාමි සවෙ ලභාමි ඉච්ඡෙවතං කුසලං නොවෙ ජිවිතං මෙ තත්ථිති.

අථ නං රුජා සවෙ මනුසසලොකෙ අත්ථි ලභිසාසි මා විනතසිති අසාසෙසාසි සිරිගභා නිකඤ්ච මෙච්ඡෙවති සද්ධිං මනෙතසි හමෙතා බෙමාදෙවි සුවණ්ණහංසසා ධම්මකථං සොතුං ලභනති ජිවිසාමි අලභනති යා මෙ ජිවිතං තත්ථිති වදති. අත්ථිනුබො සුවණ්ණවණ්ණ හංසාති. දෙව අමෙහති තෙව දිට්ඨිපුබ්බා න සුතපුබ්බාති. කෙ පන ජාතෙයසුතති. බ්‍රාහ්මණා දෙවති. රුජා බ්‍රාහ්මණෙ පකෙකාසාපෙතා පුච්ඡි හොනති නුබො ආවරියා සුවණ්ණහංසාති. ආම මහාරුජ අමාකං මනෙතසු මච්ඡා කකකටකා කච්ඡපා මිගා මොර හංසාති එතෙ තිරච්ඡානගතා සුවණ්ණවණ්ණා හොනති ආගතං. තත්ථ ධතරට්ඨකුල හංසා නාම මහාපණ්ඩිතා ඤ්ණසම්පන්නා ඉති මනුසොසි සද්ධිං සත්ත සුවණ්ණවණ්ණා හොනති.

රුජා අත්තමනො සුචා කහං නුබො ආවරියා ධතරට්ඨහංසා වසනති පුච්ඡිතා න ජානාම මහාරුජාති. අථ කෙ ජාතියානති ලුදුපුත්තාති වුනෙන සබ්බෙ අත්තනො විජ්ජෙන ලුදුකෙ සනති පාතෙතා පුච්ඡි තාතා සුවණ්ණවණ්ණා ධතරට්ඨකුලෙ හංසානාම කහං වසනති. අපේකො ලුදුදො ගිමවනෙක කිර දෙව විත්තකුට පබ්බතෙති කුලපරම්පරාය කපේනති ආහ. ජානාසි පන තෙසං ගහණුපායනති. න ජානාමි දෙවති සො බ්‍රාහ්මණපණ්ඩිතෙ පකෙකාසාපෙතා විත්තකුටෙ සුවණ්ණහංසානං අත්ථිභාවං ආරොවෙතා ජානාථ නුබො තෙසං ගහණුපායනති පුච්ඡි. මහාරුජ කිං තෙති ගතවා ගතිතෙති උපායෙන තගරසම්පං ආනෙතා ගහෙසාමාති. කො පන උපායෙති. මහාරුජ තගරයො උත්තරෙත තිගාට්ඨමතෙත තිගාට්ඨපමාණං බෙමං නාම සරං බණ්ඩෙතා උදකසා පුරෙතා නානා ධඤ්ඤාති රෙපෙතා පඤ්චපද්ධිසඤ්ඤානං නාරෙතා එකං පණ්ඩිතං තෙසාදං පටිච්ඡාපෙතා මනුසානං උපගතං අදතා වතුසු කණ්ණසු ධිතෙති අහයං වතා සොසාපෙථ නානාසකුණා ඔස රිසානති තෙපි හංසා පරම්පරාය තසා සරසා බෙමභාවං සුචා ආගච්ඡිසාති. අථ තෙ වාලුපාසෙති බ්‍රහ්මාපෙතා ගණ්ණාපෙයාථාති.

තං සුච්චා රුජා තෙති වුත්තපදෙසෙ වුත්තපසකාරං සරං කාරං පෙච්චා ඡේකං තෙසාදං පසෙකාසාපෙච්චා තස්ස සහස්සං දූපෙච්චා චිං ඉතොපට්ඨාය අත්තනො කම්මං මාකරි. සුත්තදුරං තෙ අගං පොසෙස්සාමි චිං අපමතේතා බෙමං සරං රක්ඛන්තො මනුස්සෙ පටික්ඛමාපෙච්චා චතුසු කණ්ණෙසු අභයං සොසාපෙච්චා ආගතාගතසකුණේ මම් ආවිකෙට්ඨාසාධි සුවණ්ණහංසෙසු ආගතෙසු මහනතං සක්කාරං ලභිස්සාසිති තං සමස්සාපෙච්චා බෙමං සරං පටිච්ඡාපෙසි.

සො නතො පට්ඨාය රඤ්ඤා වුත්තනායෙතෙව තත්ථ පටිපජ්ජි. බෙමං සරං රක්ඛතිච්චස්ස බෙමනෙසාදෙතෙව නාමං උද්දාදි. තතො පට්ඨාය නාතපසාදා සකුණා මහරිංසු. බෙමං නිබ්බයං සරන්ති පරමපරසොසෙන නාතාගංසා ආගමිංසු. පඨමං තාව තිණ්හංසා ආගමිංසු තෙසං සොසෙන පණ්ඩුහංසා තෙසං සොසෙන මනොසිලා හංසා, තෙසං සොසෙන සෙනහංසා, තෙසං සොසෙන පාකහංසා, තෙසු ආගතෙසු බෙමකො රඤ්ඤා ආරෙවෙසි දෙව පඤ්චවණ්ණහංසා ආගතො සරෙ ගොවරං ගණ්ණන්ති පාකහංසානං ආගතත්තා ඉදුති කතිපාගෙන සුවණ්ණහංසා ආගමිස්සන්ති මා විත්තසිත්ථ දෙවොති. තං සුච්චා රුජා අඤ්ඤාන තත්ථ න ගතනබ්බං යො ගච්ඡස්සාති හත්ථපාදවෙජ් දඤ්ච සරවිලොපඤ්ච පාපුණ්ණිස්සතිති නගරෙ හෙරිං වර්පෙසි.

නතො පට්ඨාය තත්ථ කොචි න ගච්ඡති විත්තකුටස්ස පන අවිදුරෙ කඤ්චනගුහාය පාකහංසා වසන්ති. තෙ මහබ්බලා ධතරට්ඨිකුලෙනසද්ධිං තෙසං සරිථවණ්ණොව විෂසෙසො පාකහංසරඤ්ඤා පන සිතා සුවණ්ණ වණ්ණො අහොසි. සොහං ධතරට්ඨිමිතිස්සරස්ස අනුරූපාති නස්ස පාද පරිවාරිකං කච්චා පෙසෙසි. සා තස්ස පියා අහොසි මනාපා තෙතෙව කාරණෙන තාති ථෙට්ඨංසකුලාති අඤ්ඤාමඤ්ඤා විස්සාසිකාති ජාතාති.

අථෙකදිවසං බොධිසත්තස්ස පරිවාරහංසා පාකහංසෙ පුච්ඡි සුමෙහ ඉමෙ දිවසෙ කහං ගොවරං ගණ්ණථාති. මයං බාරණසිතො අවිදුරෙ බෙමසරෙ ගොවරං ගණ්ණාම තුමෙහ පන කුහිං ආභිණ්ණථ සො ගි සරෙ රම්ණියො නාතාසකුණ්ණොතිණ්ණො පඤ්චපථම සිඤ්ඤන්තො නාතාබ්ඤ්ඤථලසඤ්ඤන්තො නාතපසකාරමථරුදිත කුද්දතො චතුසු කණ්ණෙසු තිථවපවත්තඅභයසොසනො කොචිතං උපසඬ්ඛමිතුං සමන්තොනාම තඤ්ච පගෙව අඤ්ඤා උපද්දං කාතුං ඵවරූපො සො සරෙති බෙමං සරං වණ්ණසිංසු. තෙ තෙසං වචනං සුච්චා බාරණසිසම්පෙ තීර ඵවරූපො බෙමො නාම සරෙ අඤ්ච පාක හංසා තත්ථ ගොවරං ගොවරති ගණ්ණන්ති තුමෙහි ධතරට්ඨිමිතිස්ස රස්ස ආරෙවෙථ සවෙ අනුජානාති මයමපි තත්ථ ගතො ගොවරං ගණ්ණහංසාමාති සුමුබස්ස කථෙසුං. සුමුබො රඤ්ඤා ආරෙවෙසි.

සො වින්තෙසි මනුස්සා නාම බුහුමායා උපායකුසලා හවිතබ්බමෙත්ථ කාරණෙන ඵතත්තං කාලං ඵස සරෙ තඤ්ච ඉදුති අමොකං ගහ ඤ්ඤාය කතො හවිස්සතිති සො සුමුබං අග මා තෙ තත්ථ ගණ්ණං

රුවන්හි නිසා සැලකිය යුතු වන්නාය කතෝ අමතනා ගහණයක කතෝ මනුෂ්‍යයා නම් බරමනනා උපායකුසලා තුමෙහි සකෙයෙව ගොවරෙ වර්ථාති. සුවණ්ණහංසා බෙම සරං ගනතුකාමනාති දුතියමපි තතියමපි සුමුබසා ආරෙවෙසුං. සො තෙසං ගනතුකාමනං මහා සත්තසා ආරෙවෙසි. අප් මහාසතෙතා මම සදුතකා මං තියසාය මා කිල මනතු තෙනති ගවණ්ණාති නවුතිසහසසහසපරිවුතො තත්ථ ගතවා ගොවරං ගතෙතා හංසකිලං කිලිතා විතතකුටමෙව පච්චාගමි. බෙමකො තෙසං වරිතා ගතකාලෙ ගතවා තෙසං ආගතභාවං රඤ්ඤ ආරෙවෙසි.

රුජා තුට්ඨවිනොතා සුතා සමම බෙම එසා වා දො වා ගණන්තුං වායම මහනතං තෙ යසං දසසාමිති වතා පරිබ්බයං දතා උයොසෙ සෙසි. සො තත්ථ ගතවා වාටිපඤ්ඤරෙ තිසිදිතා හංසානං වරණධානං විමංසි. බොධිසත්තා නාම නිලොලුපපවාරිනො හොනති තසමා මහාසතෙතා ඔතිණ්ණධානනො පට්ඨාය සපදනං සාලිං බාදනො අගමාසි. සෙසා ඉතොවිතොව බාදනා විවරිංසු. අප් ලද්දපුතො අයං හංසො නිලොලුපපවාරි ඉමං බකිතුං වට්ටනිති විනොතා පුන දිවසෙ හංසෙසු සරං අතොතිණ්ණසුයෙව වාටි පඤ්ඤරෙ තිසිනොතා තං ණං ගතවා අපිදුරෙ පඤ්ඤරෙ අත්තානං පටිච්ඡාදෙතා ජිද්දෙන ඔලොකෙනො අවසි.

තසමි බණ මහාසතෙතා නවුතිහංසසහසපරිවුතො තියොසා ඔතිණ්ණධානෙයෙව ඔතරිතා ඔධියං තිසිදිතා බාදනො පායාසි. තෙසාදෙ පඤ්ඤරෙ ජිද්දෙන ඔලොකෙනො තසා රුපගපපතනං අත්තභාවං දිසවා අයං හංසො සකට්ඨමාණසරෙ සුවණ්ණ වණ්ණො තිති රතතරුජිති ගිව්‍යං පරිකිත්තො තියොසා රුජියො ගලෙන ඔතරිතා උදරතරෙන ගතා තියොසා පච්ඡාභාගෙන තිබ්බිජ්ඣිතා ගතා රතතකමලසුතතසිකකාය සපිහකඤ්චනකකිකො විය අතිරෙවති ඉමිනා එතෙසං රඤ්ඤ හවිතබ්බං ඉමමෙව ගණිතො මිති විනොතසි.

හංසරුජාසි බහුං ගොවරං වරිතා හංසගණපරිවුතො විතතකුට මෙව අගමාසි. ඉමිනා තියාමෙන ජ දිවසෙ ගොවරං ගණති. සත්තමෙ දිවසෙ බෙමකො කාලඅසාලාලමයං දළා මහාරජ්ජං වට්ටනා යට්ඨියා පාසං කතා සෙව හංසරුජා ඉමසමි ඔකාසෙ ඔතරිසාතිති තත්තතො සදුතා අතො උදනෙ යට්ඨිපාසං ඔබ්බි. පුන දිවසෙ හංසරුජා ඔතරෙනො පාදං පාසෙ පච්චෙසෙනො යෙව ඔතරි. අප්සා පාසො පාදං අයපට්ටකෙන බකිනොවිය ආබකිතා ගණති. සො ජිද්දසාමි තතති වෙගං ජනෙතා කබ්බිතා පොඨෙසි. පඨමවාරෙ සුවණ්ණවණ්ණං වමං ජිජ්ජි. දුතියවාරෙ කමලවණ්ණමංසං ජිජ්ජි. තතියවාරෙ තභාරු ජිජ්ජි. චතුත්ථවාරෙ පතසා පාද ජිජ්ජෙය්‍යං රඤ්ඤ පන ගිතඔගතා නාම අනනුච්ඡිකාති න වායාමං අකාසි. බලවච්චෙනා පවතතිංසු.

සො විනොතසි වාහං බ්‍රහ්මරවං රවිස්සාමි ස්‍යානකා මෙ උත්තරා
 හුතා ගොවරං අගගෙනා ඡාතර්කිතතාව පලායනතා සමුද්දෙ
 පතියන්තීති සො වෙදනං අබ්වාසෙනා පාසං වසෙ විනොතනා
 සාලි වරනොතවිත හුතා තෙසං යාවදන් වරිතා හංසකිලං කිලන
 කාලෙ මහනොතන සද්දෙන බ්‍රහ්මරවං රවි. තං සුතා හංසා පුරිම
 නයෙනෙව පක්කමිංසු. සුමුබොධි ගෙට්ඨාචුත්තනායෙනෙව විනොතනා
 විවිතිතා තිසු කොට්ඨාසෙසු මහාසතනං අදිසා අධා තස්සෙව තං
 හංසං උපපන්නනති නිවතනිතා මාහාසි මහාරජ අහං මම ජිවිතං
 පරිවමජිතා භූමො මොවෙස්සාමිති වදනොතා මතරිතා මහාසතනං
 අස්සාසෙනොතා පඬිකපිටො නිසිදි. මහාසතොතා නචුතියා හංසස
 හස්සෙසු මං ඡබ්බිතා පලානෙසු අයං එකතොව ආගතො කිනත්‍රබො
 ලුදුපුත්තස්ස ආගතකාලෙ මං ඡබ්බිතා පලාසියස්ස උදුහු නොති
 විමංසනවසෙන ලොගිතමකිනො පාසලට්ඨියං ඔලමිනොතොයෙව
 තියස්සා ගාථා අහාසි.

එතෙ හංසා පක්කමනති වක්කඛා හස්මෙරිතා,
 හරිතතව හෙමවණ්ණ කාමං සුමුබ පක්කම.

මහාස මං ස්‍යාගිගණා එතං පාසවසං ගතං,
 අනපෙකමිතා ගච්ඡනති තිං එකො අවතියසි.

පතෙව පතනං සෙට්ඨි නජි බද්ධො සහායතා,
 මා අනිසාය හාපෙසි කාමං සුමුබ පක්කමාති.

තත්ථ භස්මෙ. නාති හයෙන එරිතා හස්ට්ඨිතා හස්වලිතා,
 තතියපදෙ හරිතිපි හෙමනතිපි සුවණ්ණස්සෙව නාමං සොපි හරිතතව
 තාය හෙමවණ්ණා තෙන නං එවං ආලපති. සුමුබාති සුඤ්ජරමුබ.
 අනපෙකමිතා නව ස්‍යායො අනොලොකොතො නිරුලාය
 හුතා. පනොමාති උපතාගියෙව. මා අනිසායාති ඉතො ගතො
 පතනබ්බාය තිදුකබ්බායාය විරියං මා හාපෙසි.

තං සුතා සුමුබො අයං හංසරජා මම භාවං න ජානාති
 අනුපිට්ඨාමිතොතාති මං සලලකෙති සසිනෙහභාවමස්ස
 දස්සෙස්සාමිති වතස්සො ගාථා අහාසි.

නාහං දුක්ඛපරෙතොති ධතරට්ඨි තවං ජහෙ,
 ජිවිතං මරණං වා මෙ තාය සද්ධිං ගවිස්සති.

නාහං දුක්ඛපරෙතොති ධතරට්ඨි තවං ජහෙ,
 න මං අනරියසංයුතෙන කමෙම යොජෙතුමරහසි.

සකුමාරෙ සබ්බාතාසමි සවිනෙත වස්මි තෙ සීතො,
 ස්‍යාතො සෙතාපති තාහං හංසානං පවරුත්තම.

කථං අහං විකප්පියං ස්‍යාතිමජ්ඣෙ ඉතො ගතො,
 තං සීතා පතනං සෙට්ඨි කිනෙන වක්කමිතො ගතො,
 ඉධ පාණං වජ්ජියාමි නානරියං කාතුමුස්සගෙති.

තත්ථ නිගාහනති අහං මහාරජ කාසිකවෙතසිකදුකෙතින ජුට්ඨොපි තං න ජායාමි. අනිජිසසංසුනෙනති මිත්තදුරිකෙති අතිරි කෙති කත්තබ්බතාය අතරියභාවෙන සංසුතෙන. භෛමමිති තං ජතිත්වා පසාකමනකමම. සඤ්ඤාමාණෙති එකදිවසෙයෙව පටිසන්ධිං ගතෙත්වා එකදිවසෙ අණ්ඩකොසං පදුලෙත්වා එකතොවබ්බිතකුමා රෙති අත්ථො. සඛානාසමිති අහං තෙ දකඛිණිකඛිසමො පියසභායො. සවුතෙනති තව සකෙ විතෙන අහං සිතො තව වසෙ වග්ගාමි හසි ජිවතෙන ජිවමිති අත්ථො. සඤ්ඤාමාණෙති පාසො. තව විතෙන අහං සන්ධිතො සුට්ඨි සිතොති අත්ථො. සඤ්ඤාතී සබ්බභංසානං අත්තරෙ සඤ්ඤාතො. මිඤ්ඤපියසනති කුතිං හංසරජාති පුච්ඡිතො අහං කිත්ති කපේය්සාමි. කිං භො මහත්තමිති තව පවත්නං පුච්ඡිතෙන හංසගණෙ තිං වකාමි.

එවං සුමුඛෙන වතුති ගාථාති සීගතාදෙ නදිතො තස්ස ගුණං පසාසෙතො මහාසතො අහං.

එසො හි ධිවෙමා සුමුඛ යං තිං අරියපථෙ සිතො,
යො භවතාරං සබ්බං මං න පරිච්චානුමුස්සතො.

තං හි මෙ පෙකබ්බානස්ස භයං න තෙව ජායති,
අබ්ගච්ඡති තිං මය්සං එවං භූතස්ස ජිවිතනති.

තත්ථ බෛමමාති එස පොරුණකපණ්ඩිතානං සභාවො. භතතාරං සබ්බානෙති සාමිකඤ්ච සභායඤ්ච සමානං. භසනති විතතුත්තො මය්සං න ජායති විගාතකුට්ඨබ්බතො හංසගණමිණෙති සිතො විශ් නොමි. මසනති මම ජිවිතං මං ලභාපෙය්සමි.

එවං තෙසං කපේන්නානං ලුද්දපුපොතා සරපරියතො සිතො හංසෙ තීති බෛණ්ඩි පලායතො දිස්වා කිත්තභූතොති පාසට්ඨානං ඔලොකෙනො බොධිසත්තං පාසලට්ඨියං ඔලමිත්තං දිස්වා සඤ්ජාතසොමනස්සා කච්ඡං බග්ගිත්වා චුග්ගරං ගතෙත්වා කපුට්ඨා තභතිවිශ් අවච්ඡරමානො පණ්ඩියා අසාකත්තකලලෙ උපරි සීසෙන ගත්වා පුරතො පහතො වෙගෙන උපසඞ්කමි.

තමත්ථ පසාසෙතො සත්ථා අහං.

ඉච්චෙව මනායන්නානං අරියානං අරියවුත්තිනං,
දණ්ඩමාද්දය තෙසාදෙ අපදී තුරිතො භුසං.

තමාපතනං දිස්වාන සුමුඛො අපරිබ්බාහසි,
අට්ඨාසි පුරතො රඤ්ඤෙ හංසො විස්සාසයං වසටං.

මා භාසි පහතං සෙට්ඨි නති භායනති තාදිසා,
අහං යොගං පසුංඤ්ඤං යුත්තං ධර්මපසංගිතං,
තෙන පරියාපදානෙන බිපජං පාසා පමොක්ඛසිති.

තත් අපිඤ්චානිනානි අරියාවාසෙ වත්තමානානං. භුසනති දුක්ඛං බලවා අපිඤ්චානිනී අනන්තරභාවං ආගතං මාභාසිති වචනං හන්තොති අනිමුඛෙයි මහාසද්දං නිවර්තෙයි අට්ඨාසිති සචෙ නෙසාදෙ රුජානං පහරියාති අහං පහාරං පරිච්ඡියාමිති ජීවිතං පරිච්චේදිතං පුරතො අට්ඨාසි. විශ්වාසසනති විශ්වාසෙතො. චාඨනාති වාපිතං හිතං රුජානං මාභාසිති ඉමිනා වචනෙන විශ්වාසෙතො. නාදිසාති භූමනාදිසා සද්ධන්විරියසම්පන්නා. සොභනති විරියයොගං. සුත්තනති අනුච්ඡේදිකං. ඛමුච්ඡෙදසංගිතනති කාරණනිසිතං. තෙන පටිසංඝාදෙන නාති තෙන මයා පසුතෙන න යොගෙන පරිපුර්ණෙන පමොක්ඛසිති මුච්චියාසි.

එවං සුමුඛො මහාසත්තං අස්සාසෙත්වා පුද්ගලසත්තං සනතිහං ගතවා මධුරං මානුසිං වාචං නිවර්තෙතො සම්මතං කොනාමොති පුච්ඡේත්වා සුවණ්ණවණ්ණහංසරු අහං බෙමකො නාමාති වුතෙන සම්ම බෙම තයා මධ්විතවාලපාසෙ යො වා සො වා හංසො බඳොති සඤ්ඤං මාකරි. නවුතියා හංසසහස්සානං පච්චෙදෙ ධනරට්ඨහංසරු හෙ පාසෙ බඳො සද්ධන්වා සිලාචාරසම්පන්නො සම්මාගතපතෙකෙ සිතො නායං මාසෙත්වා යුතොති අහං නව ඉමිනා කත්තබ්බං කිච්චං කරියාමි අහං හි එකස්සත්තං අත්තතො ජීවිතං පරිච්චජාමි සචෙ තිං එකස්ස පත්තාති ගණිතභූතාමො මම පත්තාති ගණන අපොථි වම්මමංසනභාරු අට්ඨිතං අඤ්ඤතරං ගණිතභූතාමො මමෙව සරිතො ගණන. අථ නං කිලාහංසං කාභූතාමොසි මෙඤ්ඤව කාර ජීවනතමෙව විකතිභිත්වා ධනං උපපාදෙතු භාමො මං විකතිභිත්වා උපපාදෙති මා එහං සද්ධන්ද්වණ්ණසුත්තං අවධි සචෙ හි වට්ඨියාසි තිරයාදිති න මුච්චසිති නං තිරයහයෙන සත්තපෙත්වා අත්තතො මධුරකථං ගණනාපෙත්වා පුන බොධිසත්තස්ස සනතිහං ගතවා අස්සාසෙතො අට්ඨාසි.

තෙසාදෙ තස්ස කථං සුත්වා අයං තිරවර්තනතො සමානො මනුස්සෙහිති භාතුං අසක්කරුපං කරෙති මනුස්සාපිති එවං මිත්ත ධම්මෙ ධාතුං න සගෙකානති. අහො එස සද්ධන්සම්පන්නො මධුරකථො ධම්මකොති සකලසරිරං ජිතිසොමනස්ස පුණ්ණං කත්වා පහරියලොමො දණ්ඩං ඡබ්බිත්වා සිරසි අඤ්ඤලං පතිට්ඨාපෙත්වා සුරියං නමස්සතො විය සුමුඛස්ස භුණං කතෙතො අට්ඨාසි. තමත් පකාසෙතො සත්වා ආහ.

තස්ස තං වචනං සුත්වා සුමුඛස්ස සුභාසිතං,
පහරියලොමො තෙසාදෙ අඤ්ඤලස්ස පණාමසි.

න මෙ සුත්තං වා දිට්ඨං වා භාසෙතො මානුසිං දිජො,
අරියං මුළුතො වක්ඛබ්බො වජ්ජෙතො මානුසිං ගිරං.

කිනානු නායං දිජො හොති මුතො බඳං උපාසසි,
මහාසංඝභූණා යනති කිං එකො අවචියසිති.

තත්ථ අඤ්ඤාප්පිකානි අඤ්ඤාප්පිං අස්සා, න මෙති ගාථායස්ස උතිං කරොති. තත්ථ මානුසිනති මනුස්ස වාවං. අභිසන්ති සුඤ්ඤං නිද්දොසං, චජ්ජෙනාති විස්සජේන්තො, ඉදං වුභතං හොති- සමම තිං දිජේ සමානො අජ්ජ මයා මානුසිං වාවං භාසන්තො නිද්දොසං මුචානො මානුසිං ගිරං චජන්තො පච්චක්කන්තො දිට්ඨො ඉතො පුබ්බෙ පන ඉදං අච්ඡරියං මයා නෙව සුතං න දිට්ඨන්ති, කිංඤ් භාසන්ති යං එතං තිං උපාසසි කිනන්තූ තෙ අයං හොති.

එවං තුට්ඨවිතෙතන නෙසාදෙන පුට්ඨො අයං මුදුනො ජාතො ඉදුති මස්ස භියොසාසොමන්තාය මුදුභාවත්ථං මම ගුණං දස්සෙය්‍යාමිති විතෙතන්තා ආග.

රුජා මෙසො දිජාමිත්ත සෙනාපච්චස්ස කාරසිං,
තමාපදෙ පරිච්චන්ත්‍රං නුස්සහෙ විහගාතිපං.

මහාගණාය භත්තා මෙ මා එකො වසසනං අගා,
තථා තං සමම නෙසාද භත්තායං අභිතොරමෙති.

තත්ථ නුස්සහෙති න සමන්තොමිති, මහාගණාසාති මහතො හංසගණස්ස, මා එකොති මාදිසෙ සෙවකෙ විජ්ජමානෙ මා එකකො වසසනං අගා, නථානාති යථාහං වදුමි තථා තං, සමමාති වගස්ස, භත්තාසං අභිතො රමෙති භත්තා අයං මම අභමස්ස අභිතො රමෙ සන්තිකෙ රමාමි න උක්කණ්ණාමි.

නෙසාදෙ තං තස්ස ධම්මනිසසිතං මධුරකථං සුත්වා සොම නස්සප්පන්තො පහගිලොමො සවාහං එතං සීලාදිගුණයුත්තං හංස රුජානං වසිස්සාමි වතුති අපායෙති න මුච්චිස්සාමි රුජා මං යදිච්ඡති තං කරොතු අභමෙනං සුමුඛස්ස දායං කත්වා විස්සජේය්‍යාමිති විතෙතන්තා ගාථමාග.

අරියවත්තසි චක්කඛ්භ යො පිණ්ඩමපවායසි,
වජාමි තෙ තං භත්තාරං ගච්ඡ්ඤො යථා සුඛන්ති.

තත්ථ අභිසම්පන්නසීති මිත්තධම්මරක්කණ්ණඛාතෙන ආචාර අරියානා වත්තෙන සමන්තාගතො, පිණ්ඩමපවායසීති භත්තුසන්තිකා ලභං පිණ්ඩං පුජෙසි, ගච්ඡ්ඤොති දොසි ජනා අයුමුඛෙ ඤාති සබ්බෙ භාසයමානා යථාසුඛං ගච්ඡ්ථ.

එවං වත්තා නෙසාදෙ මුදුචිතෙතන මහාසත්තං උපසඛකමිත්වා යට්ඨිං නාමෙත්වා පඛකපිට්ඨො නිසීදුපෙත්වා පාසයට්ඨිං මොවෙත්වා උක්කපිත්වා සරන්තො නිගරිත්වා තරුණදඬහ තිණපිට්ඨො නිසීදුපෙත්වා පාදෙ බඳුනාසං සණ්ඨිකං මොවෙත්වා මහාසත්තෙ සිත්තෙහං පච්චුපට්ඨා පෙත්වා මෙතෙතන විතෙතන උදකං ආදාය ලොභිතං පුඤ්ඤාත්වා පුත්තපුත්ත පරිමජ්ජි, අථස්ස මෙත්තානුභාවෙන සිරය සිරං මංසෙන මංසං චමෙමන චමමං සට්ඨං පාදෙ පාකතිකො අහොසි ඉතරෙන

නිබ්බිසෙසො, බොධිසත්තො, සුඛපතෙනො හුත්වා පකතීභාවෙන නිසීදි, සුමුඛො අත්තානං නිස්සාය රඤ්ඤා සුඛිතභාවං දිස්වා සඤ්ජාන සොමනස්සො විනේනයි ඉමිනා අමතානං මහාඋපකාරො කතො අමෙහති එතස්ස කතං නාම නස්සි සචෙහෙස රුජරජමහාමහත්තානං අත්ථාය අමෙහ ගණ්හි තෙසං සන්තිකං ගන්ත්වා ඛත්‍රං ධනං ලභිස්සති. සචෙ අත්තනො අත්ථාය ගණ්හි අමෙහ විකක්ඛණ්ත්වා ධනං ලභිස්සතෙව පුච්ඡස්සාමි තාව නන්ති අථ නා උපකාරං කාතුකාමතාය පුච්ඡන්තො ආහ.

සචෙ අත්තපථයොගෙන ඔතිනො ගංසපකිනං,
පතිගණ්හාම තෙ සමම එතං අභයදකිණං.

තොචෙ අත්තපථයොගෙන ඔතිනො ගංසපකිනං,
අභිස්සරො මුඤ්ඤමමෙහ ථෙය්‍යං කඨිරුසි ලුඤ්ඤාති.

තත්ථ සමෙති සමම තෙසාද සචෙ තයා අත්තනො පයොගෙන අත්තනො අත්ථාය ගංසානඤ්ඤව සෙසපකිනඤ්ඤ පාසො මධ්ධිතො. අභිස්සරොති අභිස්සරො හුත්වා අමෙහ මුඤ්ඤන්තො යෙනාසි ආණ්ණෙනා තස්ස සන්තතං ගණ්හන්තො ථෙය්‍යං කඨිරුසි.

තං සුත්වා නෙසාදො නාහං තුමෙහ අත්තනො අත්ථාය ගණ්හිං බාරුණසිරිඤ්ඤ පත සංයමෙන ගණ්හාපිනොවතීති වත්වා දෙවියා දිට්ඨි සුපිතනොපට්ඨාය යාව රඤ්ඤා තෙසං ආගතභාවං සුත්වා සමම බෙම එකං වා දො වා හංසෙ ගණ්හිත්‍රං වායම මහන්තං තෙ යසං දස්සාමීති වත්වා පරිබ්බයං දත්වා උය්‍යාජිතභාවො තාව සබ්බං පවත්තිං ආරොචෙයි. තං සුත්වා සුමුඛො ඉමිනා නෙසාදෙන අත්තනො ජීවිතං අගණ්ත්වා අමෙහ විස්සරෙජන්තන දුක්ඛාරං කතං සචෙ මයං ඉතොව විත්තකුටං ගමිස්සාමි තෙව ධනරට්ඨරඤ්ඤා පඤ්ඤානුභාවො න මයං මිත්ත ධමෙමා පාකවො හවිස්සති න ලුඤ්ඤප්පෙතා මහන්තං යසං ලච්ඡති න රුජා පඤ්ඤා සිලෙසු පතිට්ඨාති න දෙවියා මනොරථො මත්තං පාපුණ්ණිනීති විනේත්වා සමම එවං සන්තො අමෙහ විස්සරෙජත්‍රං න ලභයි. රඤ්ඤා නො දස්සෙහි සො අමෙහ යථා රුචිං කරිස්සතිති ඉමමත්ථං පකාසෙන්නො-

යස්ස තිං හත්තො රඤ්ඤා කාමං තස්සෙව පාපය,
තත්ථ සංයමනො රුජා යථාභිඤ්ඤා කරිස්සතිති.

ගාථමාහ.

තත්ථ නස්සෙව්‍යාති තස්සෙව සන්තිකං නෙහි. නස්සාති තස්මි නිවෙසනෙ. සථාතිඤ්ඤානති යථාධිප්පායං යථාරුචිං.

තං සුත්වා නෙසාදො මා වො භග්ගන්ත රුජදස්සනං රුච්චි, රුජානො නාම සප්පට්ඨයා කෙළිහංසෙ වා වො කරෙය්‍යං මාරෙය්‍යං වාති ආහ. අථ නං සුමුඛො සමම ලුඤ්ඤ මා අත්තානං වින්තයි අහං තාදිස්ස කතකලස්ස ධමමකථාය මඤ්ඤං ජනෙසිං රඤ්ඤා කීන්හු

න ජනෙසාමි රුජානො හි පණ්ණිනා සුභාසිතඤ්ඤා බිප්පං නො රඤ්ඤා සනතිකං නෙහි නයනෙතොව මා බඳො නයි. පුප්ඵපඤ්ඤරෙ තිසිදුපෙතො නෙහි පුප්ඵපඤ්ඤරඤ්ඤා කරෙතොනො ධතරට්ඨස්ස මහනං සෙනපදුම සඤ්ඤානං මම බුද්දං රත්තපදුමසඤ්ඤානං කතො ධතරට්ඨං පුරතො මං පච්ඡතො නිවතරං කතො ආදාය බිප්පං නෙතො රඤ්ඤා දස්සෙහිති ආහ. සො තස්ස චවතං සුචා සුමුඛො රුජානං දිස්වා මම මහනං යසං දුපෙතුකාමො භවිස්සතිති සඤ්ජාතසොමනස්සො මුද්දති ලතාහි පඤ්ඤරෙ කතො පදුමෙහි ඡාදෙතො වුත්තනසෙන නෙ ගහෙතො අගමාසි.

තමන්ථං පකාසෙතො සන්ථා ආහ.

ඉච්චෙව වුත්තො නෙසාදො හෙමවණෙණ හරිත්තවෙ,
උභො හත්ථෙහි සභිගස්ස පඤ්ඤරෙ අජ්ඣවොදභි.

නෙ පඤ්ඤරගහෙ පකඨි උභො භස්සරව ණ්ණිනෙ,
සුමුඛං ධතරට්ඨඤ්ඤා ලුදො ආදාය පකකමිති.

තන්ථ අජ්ඣවොදභිති ඔදති යපෙයි. භස්සරවණ්ණිනෙහි පහා සමපන්නවණෙණ.

එවං ලුදස්ස නෙ ආදාය පකකමනකාලෙ ධතරට්ඨහංසො පාකරුජහංසධිතරං අත්තනො හරියං සරිතො සුමුඛං ආමනෙතො කිලෙසවසෙන විලපි.

තමන්ථං ආවිකරෙතො සන්ථා ආහ.

හරියමානො ධතරට්ඨො සුමුඛං එතදමිච්චි,
බාලහං භායාමි සුමුඛ සාමාය ලකඤ්ඤරුයා,
අසමාකං වධමඤ්ඤාය අඵත්තානං වධිස්සති.

පාකහංසා ච සුමුඛ සුගෙමා හෙමසුත්තවා,
කොඤ්චි සමුද්දතිරෙව කපණා නුත රුච්ඡතිති.

තන්ථ භායාමිති මරණං භායාමි. සාමායාති සුමණ්ණවණ්ණාය. ලකඤ්ඤරුයාති ලකඤ්ඤසමපන්නඋරුයා. වධමඤ්ඤායාති වධං ජාතිනො මාරිතාතිසඤ්ඤා සුචා. වධිස්සතිති කිං මෙ පිගසාමිකෙ මනෙ ජිවිතෙනාති මරිය්සති. පාකහංසාති පාකහංසරුජධිතා. සුගෙමාති එවං නාමිකා. හෙමසුත්තවාති හෙමසදිසසුන්දරත්තවා. රුච්ඡතිති යථා ලොණි සඛාතං සමුද්දං ඔතරිතො මනෙ පතිමිති කොඤ්චිසතුණිකා කපණා රෙදති එවං නුත රෙදිස්සති.

තං සුචා සුමුඛො අයං හංසො අඤ්ඤා ඔවදිතුං යුත්තො මාතු ගාමං නිස්සාය කිලෙසවසෙන විලපති උදකස්ස ආදිත්තකාලො විය චිතියා උට්ඨාය කෙදාරබාදනකාලොවිය ජාතො යනනුනාහං අත්තනො බලෙන මාතුගාමස්ස දොසං පකාසෙතො එතං සඤ්ඤාපෙය්‍යනති විතෙතො ආහ.

එවං මහනෙතා ලොකස්ස අපදමෙය්‍යො මහාගණී,
එකීජම්මනුසොවෙය්‍ය න ඉදං පඤ්ඤාවනොමිව.

වෘතො ව ගනුමාදෙහි උභයං ඡේකපාපකං,
බාලො ආමකපකකං ව ලොලො අකොව ආමිසං.

අවිනිවර්ණඤ්ඤා අත්තෙසු මනෙඤ්ච පටිභාසි මං,
කිව්වාකිව්වං න ජානාසි සම්පතො කාලපරිශං.

අධුජ්වමනො උදීරෙසි යො සෙය්‍යා මඤ්ඤාසිජ්ඣො,
බහුසාධාරණා හෙතා සොණ්ඩානංව සුරාසරං.

මායා වෙසා මරීචිව සොකො රොගොවුපද්දවො,
බරව බනිනා වෙතා මවුප්පාසො ගුහාසයො.

තාසු යො විස්සසෙ පොසො සො නරෙසු නරාධමොති.

තත් මහනෙතාති මහනතතතා සමානො. ලොකස්සාති ගංස
ලොකස්ස. අපදමෙය්‍යොති ගුණෙති මෙත්‍රං අසනකුණෙය්‍යො.
මහාගණීති මහනෙතන ගණෙන සමනතාගතො ගණසන්තා.
එකීජම්මනි එවරුපො භවං එකීජම් අනුසොවෙය්‍ය. ඉදං අනුසොවනං
න පඤ්ඤාවනොමිව තෙනාගං අජ්ඣ නං බාලොති මඤ්ඤමිති
අධිපරායෙනෙවමාග. ආදෙහිති ගණනාති. ඡේකපාපකනනි සුදුරු
සුදුරං. ආමකපකකනනි ආමකාද්ව පකකාද්ව. ලොලොති රස
ලොලො. ඉදං වුත්තං හොති- මහාරුජ් යථා තාම වෘතො පද්මසරාදිති
පහරිතා සුගනුමිති සසකාරවිභානාදිති පහරිතා දුගනුමිති උභයං
ඡේකපාපකං ගනුමාදෙහි. යථා ව බාලො කුමාරකො අමිජ්ඣිනං
හෙය්‍යා තිසිනෙතා හත්ථං පසාරෙතා පණිතපණිතං ආමකං පකකමිති
එලං ගහෙතා බාදති යථා ව රසලොලො අකො හතෙත උපතීතෙ
යං කිසුමි සමගනිකමිති නිමගනිකමිති ආමිසං ආදියති. එවං ඉත්ථෙයො
නාම කිලෙසවසෙන අසිමිති දුගතතමිති කුලිතමිති අකුලිතමිති අති
රුපමිති විරුපමිති ගණනනනි හජ්ජනනි තාසානං වාතාදිසදිසානං පාප
ධම්මානං ඉත්ථිතං කිං කාරණා විපපලපසි මහාරුජාති. අනෙඤ්ඤාති
කාරණාකාරණෙ. මනෙඤ්ච අනිබාලො. පටිභාසිමනනි මම උපවිභාසි.
කාලපරිශංසනනි එවරුපං මරණකාලං පතොතා ඉමිසමි. කාලෙ ඉදං
කතතබ්බං ඉදං න කතතබ්බං ඉදං වතතබ්බං ඉදං න වතතබ්බනනි
න ජානාසි දෙවති. අධුජ්වමනොති අධිමතතකො මඤ්ඤා හුමා.
උදීරෙසිති යථාසුරං පිටිතා නාතිමතතො පුරිසො යං වා තං වා ලපති
එවං ලපසිති අත්තො. සෙය්‍යොති වරාඋත්තමා. මායාවෙසාති ආදිසු දෙව
ඉත්ථෙයො නාමෙතා වඤ්චතට්ඨන මායා අගගහුපගට්ඨන මජ්ඣිමි.
සොකාදිතං පට්ටයත්තා. සොකො රොගොවුපද්දමොති රොගාදි අතෙ
කපපාසාරෙ උපද්දවො කොධාදිති ඵග්ගාවෙත චති. තා තිස්සාය අත්‍ර
බනිතාදිති බනිතතො බනිතා වෙතා ඉත්ථි නාම සරිතගුහායං
වසනකමවුතාම එතා දෙවති. කාමගෙතු කාමනිදනං කාමාධිකරණං
කාමානමෙවගෙතු රුජානො වොරං ගහෙතාතිස්ස තෙතනපෙස අත්තො
දීපෙනබ්බො.

තතො ධනරට්ඨො මාතුගාමෙ පටිබ්බවිත්තතාය තිං මාතුගාමස්ස
ගුණං න ජානාසි පණ්ණිතා එව එතං ජාතනති න එතා ගරහිතබ්බාති
දීපෙතො ආහ.

යං වුද්ධෙති උපඤ්ඤානං කො තං නිජ්ඣමරහති,
මහාගුතිත්ථියො නාම ලොකසමි උදපජ්ජසුං.

බිබ්බා පණ්ණිතා ත්‍යාසු රතී ත්‍යාසු පතිට්ඨිතා,
බිජාති ත්‍යාසු රුහනති යදිදං සත්තා පජායරෙ,
ත්‍යාසු කො නිබ්බිදෙ පොසො පාණමාසජ්ජ පාණති.

තිමෙව නඤ්ඤාසු සුමුඛ චිතං අත්ථෙසු යුඤ්ඤසි,
තස්ස ත්‍යාජ්ජ හයෙ ජාතෙ භිතෙන ජායතෙ මති.

සබ්බො හි සංසයං පතොතා හයං භීරු තිතිකමති,
පණ්ණිතා ව මහත්තාතො අත්ථෙ යුඤ්ඤනති දුයස්සරෙ.

එතදත්ථාය රජාතො සුරම්ච්ඡනති මත්තිතං,
පටිබ්බාහති යං සුරො ආපදං අත්තපරිඤායං.

මා තො අජ්ජ චිකන්තිංසු රඤ්ඤාසු සුදු මහානසෙ,
තථාහි වණ්ණො පත්තාතං එලං වෙදුංව තං වසි.

මුත්තොපි න ඉච්ඡි ඔබ්බිතුං සයං බන්ධං උපාගමි,
සොපජ්ජ සංසයං පතොතා අත්ථං ගණ්ණාති මා මුඛනති.

තත්ථ සනති යං මාතුගාමසංඛ්‍යාතං වජ්ඣං පඤ්ඤාචුද්ධෙති ඤාතං
තෙසමෙව පාකටං න බාලාතං. මහාගුණාති මහාගුණා
මහාතිසංසා. උදපජ්ජසුනති පඨමකපටිකකාලෙ ඉන්ද්‍රියග්‍රහස්ස පඨමං
පාඤ්ඤාත්තා පඨමං නිබ්බන්ධාති අත්ථො. ත්‍යාසුති සුමුඛ තාසු ඉන්ද්‍රිය
කායවච්ඡිබ්බාව පණ්ණිතා ධර්මා කාමගුණරතිව පතිට්ඨිතා. බිජාතිති
බුද්ධිපට්ඨෙකබුද්ධි අරියසාවක වක්කවහති ආදි බිජාති තාසු රුහනති.
සද්දිදනති යෙ එතෙ සබ්බෙපි සත්තා. පණ්ණරෙති සබ්බෙ තාසං යෙව
කුච්ඡමති සංවද්ධාති දීපෙති. නිබ්බිදෙති නිබ්බිදෙය්‍ය. පාණමාසජ්ජ
පාණතීති අත්තතො පාණෙහිපි තාසං පාණං ආසාදෙත්වා අත්තතො
ජිවිතං. වජ්ජතොපි තා ලභිත්වා කො නිබ්බිදෙය්‍යාති අත්ථො.
නඤ්ඤාසුති න අඤ්ඤාසු. සුමුඛ මයා විත්තකුටතලෙ ගංසගණමජෙකි
තිසින්නෙන තං අදිස්වා කහං සුමුඛොති වුත්තෙ එස මාතුගාමං ගතොත්වා
කඤ්ඤාත්තා උත්තමරතීං අනුභොගීති වදනති එවං තිමෙව චිතං
අත්ථෙසු යුඤ්ඤසි යුත්තපසුත්තො ගොසි න අඤ්ඤාසුති අත්ථො. තස්ස
ත්‍යාජ්ජාති තස්ස තෙ අජ්ජ මරණහයෙ ජාතෙ ඉතිතා භිතෙන මරණ
හයෙන මඤ්ඤා අයං මාතුගාමස්ස දෙසදස්සනෙ නිපුණං මති ජාය
තෙති අධිපජායෙනෙවමාග. සබ්බොතිති යො කොපි. සංසයංපතොතාති
ජිවිතසංසයං පතොතා. භීරුති භීරු හුත්වාපි හයං අධිවාසෙති. මහත්තා
ගොති යෙ පත පණ්ණිතා ව ගොනති මහත්තෙ ව ධාතෙ සීතා මහත්තා
තො තෙ දුයස්සරෙ අත්ථෙ යුඤ්ඤනති ඝට්ඨනති වායමනති තස්මා මාහාසි

ධිරේභොගිති නං උසාංභෙනොතො එවමාහ. ආපදනානි සාමිනො ආගතං ආපදං. එසසුරේපටිබාහනිති එතදන්ධාය සුරං මනනිනං ඉච්ඡනති. අත්තපටිසොසනති අත්තපටිත්තාණමපි ව කාතුං සකෙකාසිතිපි අධිප්පායො. මිඛනානිසුති ජිඤ්ඤා, ඉදං වුත්තං භොගි සුමුඛ තිං මයා අත්තනො අත්තනාතරේ ණානෙ ඝටිතො තස්මා අජ්ඣ යථා රඤ්ඤා සුද අලෙහ මංඝරාය න කත්තනති තථා කුරෙහිති තාදිසො හි අමහාකං පත්තවණේණා. නං චිධිති ස්වායං වණේණා යථා නාම වෙළුම් තිස්සාය ජාතං එලං වෙළුමෙව වධිති තථා මා තං වධි තඤ්ඤා මමඤ්ඤා මා වධිති අධිප්පායෙනෙවමාහ. මුත්තනාපිති යථාසුඛං විත්තකුටපබ්බතං ගච්ඡාති එවංලුදුපුත්තන මයා සද්ධිං මුත්තො විසාජ්ඣනො සමානොපි උච්චිතුං න ඉච්ඡි. සකනති රජානං දට්ඨිකාමො හුත්වා සගමෙව බන්ධං උපගතොති එවමිදං අමහාකං හයං හං තිස්සාය ආගතං, ඤාපජ්ජාති සොපි අජ්ඣ ජිවිතසංසයං පත්තො. අස්මිං ගණනාති මා මුඛනති ඉදති අමහාකං මුඛිකකාරණං ගණන. යථා මුඛිකාම තථා වායම. වායො ව ගණිමාදෙතිති ආදිති වදනොතො ඉපිගරහන්ධාය මා මුඛං පසාරයි.

එවං මහාසත්තො මාතුගාමං වණේණත්වා සුමුඛං අප්පටිගාණං කත්වා තස්ස අත්තනමනභාවං විදිත්වා ඉදති නං පග්ගණනොතො ගාථමාහ.

සො තං යොගං පසුඤ්ඤා සුත්තං ධම්මපසංගිතං,
තව පරියාපදනෙන මම පාණෙසනං වරුති.

තත්ථ ඝොති සමම සුමුඛ සො තිං. නං ගොගනති යං පුබ්බෙ අහං ඝොගං පසුඤ්ඤා සුත්තං ධම්මපසංගිතනති අවචාසි තං ඉදති පසුඤ්ඤා. නවපටිසාපදනෙනාති තව තෙන පයොගෙන පරිපුඤ්ඤා. පටිසොදගන්තාතිපි පායො. පටිත්තාණෙනාති අත්තො. තයා කත්තො තව සත්තකෙන පටිත්තාණෙන මම ජිවිතපරියෙසනං වරුති අධිප්පායො.

අථ නං සුමුඛො අතිවිස මරණභයභිතො අයං මම බලං න ජානාති රජානං දිස්වා ථොකං කථං ලභිත්වා ජාතිස්සාමි අස්සා සෙස්සාමි තාව නනති විනෙත්වා ගාථමාහ.

මාභාසි පතනං සෙට්ඨි නති භායනති තාදිසා,
අහං යොගං පසුඤ්ඤා සුත්තං ධම්මපසංගිතං,
මම පරියාපදනෙන ඕපං පාසා පමොක්ඛසිති.

තත්ථ භාසාති දුක්ඛපාසනො.

ඉති තෙසං සකුණභාසාය කපේන්නානං ලුදුපුත්තො න කිඤ්චි අඤ්ඤාසි. නෙවලං පන තෙ කාරේතාදය බාරණසිං පාවිසි අච්ඡරියබ්බතජාතෙන පඤ්ඤා මහාජනෙන අනුගමමානො. සො රජඤ්ඤා පඤ්ඤා අත්තනො ආගතභාවං රඤ්ඤා ආරොවාපෙසි.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

ස ලුදුදු හංඝකාරේත රජඤ්ඤා උපාගමි,
පටිච්චෙදෙථ මං රඤ්ඤා ධම්මරට්ඨායමාගතොති.

තත්ථ පඨිවෙදෙට්ඨමනති බෙමකො ආගතොති එවං රඤ්ඤෙ මං වදෙට්. ඛතරට්ඨාසනති අයං ඛතරට්ඨො ආගතොති ව පටිවෙදෙට්.

දෙවාරිකො ගතත්ථා පටිවෙදෙසි. රුජා සඤ්ජාතසොමනසො ඛිපං ආගච්ඡන්ති වත්ථා අමච්චගණපරිවුතො සමුසිතසෙනවත්තො රුජපලලභෙක නිසිනොති බෙමකං හංසකාජකං ආදාය මහාතලං අභිරුලුහං දිසවා සුවණණවණණ හංසෙ ඔලොකෙත්ථා සච්ඡණ්ණො මෙ මනොරථොති තස්ස කතතබ්බකිච්චං අමච්ච ආණාපෙසි.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

තෙ දිසවා පුඤ්ඤසංකාසෙ උභො ලක්ඛඤ්ඤසමත්තො,
ඛපු සඤ්ඤමනො රුජා අමච්ච අර්ඛාහංසට්.

දෙට් ලුඤ්ඤා වත්ථාති අණණං පාණඤ්ච භොජනං,
කාමං කරො හිරඤ්ඤායා යාවනොති එස ඉච්ඡතිති.

තත්ථ පුඤ්ඤසංකාසෙති අත්තනො පුඤ්ඤසදිසො, ලක්ඛඤ්ඤ සමමනෙති සෙට්ඨසමත්තෙ අභිඤ්ඤාතො. ඛලුති තිපානො. තස්ස තෙ ඛලු දිසවාති පුරිමපදෙන සමබ්බො. දෙට්ඨාති ආදි රුජා පසන්නාකාරං කරොනොති ආහ. තත්ථ භ්‍යාමං ඛණේ හිරඤ්ඤායාති හිරඤ්ඤං අස්ස කාමකිරියා අනුච්ඡි. සංඛිනොති යත්තකං එස ඉච්ඡති තත්තකං හිරඤ්ඤ මස්ස දෙට්ඨාති අනෙට්.

එවං පසන්නාකාරං කාරෙත්ථා පීතිසොමනස්සසමුස්සාතිනො ගච්ඡට් නං අලඛකරිත්ථා ආනෙට්ඨාති ආහ. අට් නං අමච්චා රුජතිවෙසනා ඔහා රෙත්ථා කාපටිතකෙසමස්සං නහානානුලිතනං සබ්බාලඛකාරපතිමණ්ඩිතං කත්ථා රඤ්ඤෙ දසොස්සං. අට්ඨස්ස රුජා සංවච්ඡරෙ සතසහස්සට්ඨානකො වාදස ගාමෙ ආජඤ්ඤායුතනං රථං අලඛකතමහාගෙහඤ්චාති මහනතං යසං දාපෙසි. සො මහනතං යසං ලභිත්ථා අත්තනො කාමං පකාසෙත්ථා න තෙ දෙව මයා යො වා සො වා හංසො ආතීනො අයං පන නවුතිහංස සහස්සානං රුජා ඛතරට්ඨො නාම අයං පන සෙනාපති සුමුඛො නාමාති ආහ. අට් නං රුජා කට්ඨං තෙ සමච්ච එතෙ ගතිනාති පුච්ඡි.

තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

දිසවා ලුඤ්ඤං පසන්නතනං කාසිරුජා තදබ්බවි,
යදායං සමම බෙමක පුණ්ණො හංසෙති තිට්ඨති.

කට්ඨං රුචිං මජ්ඣගතං පාසහත්ථො උපාගමි,
ඔකිණ්ණං ඤ්ඤතිසංඝොති තිමජ්ඣමං කට්ඨං ගතිති.

තත්ථ පසන්නතනනති පසන්නහාවං සොමනස්සපත්තනං. සද්ධ සනති සමම බෙමක යදි අයං අමහානං පොකබරණී නවුතිහංස සහස්සෙති පුණ්ණො තිට්ඨති. කට්ඨං රුචිං මජ්ඣගතනති එවං සනෙත ත්ථං තෙසං රුචිතං පියදස්සනානං හංසානං මජ්ඣගතං එතං ඤ්ඤති සංඝොත ඔකිණ්ණං. තිමජ්ඣමනති තෙව මජ්ඣමං තෙව කණ්ට්ඨං උත්තමං හංසරුජානං කට්ඨං පාසහත්ථො උපාගමි කට්ඨං ගණිතිති.

සො නස්ස කප්පෙනො ආහ.

අජු මෙ සත්තමා රතති අදනාති උපාසතො,
පදමෙනස්ස අනෙසං අපාමනො සට්ඨන්තො.

අපස්ස පදමද්දකම්භං චරතො අදනෙසනං,
තත්ථාහං ඔදග්ගං පාසං එවෙනං දිජමග්ගතිනති.

තත් අදනාතිති ආදනාති ගොවරගහණධාරානාතිති අනො.
අයමෙව වා පාසො. උපාසකොති උපගව්ජනත්තං. පදනති
ගොවරභූමියං අක්කනතපදං. සමිසසිකොති වාටිපඤ්ඤරතිසිතො.
අඨකොති අප්ථ ඡට්ඨෙදිවසෙ එතස්ස අදනෙසනං චරනත්තං පදං
අද්දකම්භං. එවෙනොති එවං එතං. දිජං අග්ගතිනති සබ්බං ගතිතො
පාසං ආවිකම්.

තං සුච්ඡා රුජා අයං ආරෙ ධුච්ඡා පටිච්චෙදෙනොපි
ධතරට්ඨස්සෙව නාමං පටිච්චෙදෙසි. ඉද්දතිපි එතං එකමෙව ගණිතනති
චදති. කිනනු බො එත් කාරණනති විනොතො ගාථමාහ.

ලුද්ද ථෙව ඉමෙ සකුණා අප්ථ එකොති භාසසි,
විත්තනනු තෙ විපරිසත්තං ආදු කිනනු ජිග්ගසිති.

තත් විපරිසත්තනති විපලාත්ථං. ආදු කිනනුජිග්ගසිති උදුහු
කිනනු විනොසි. කිං ඉතරං ගගෙච්ඡා අඤ්ඤස්ස දුකුකාමො හුච්ඡා
විනොසිති පුච්ඡති.

තතො ලුද්ද න මෙ දෙව විත්තං විපලාත්ථං නාපි අහං ඉතරං
අඤ්ඤස්ස දුකුකාමො අපි බො පන මයා ඔතිතෙ පාසෙ එකොව
බඳොති ආවිකරෙනො ආහ.

යස්ස ලොභිතකා තාළා තපනෙය්‍යතිභා සුභා,
උරං සංගච්චි තිට්ඨන්ති සො මෙ බක්ඛං උපගම්.

අපායං භස්සරො පකම් අබඳො බභුමාතුරං,
අරියං බුච්ඡානො අට්ඨාසි චජනො මානුසිං ගිරන්ති.

තත් ලොභිතකාති රත්තවණණ. තාළාති රුජයො. උරංසං
හච්චාති උරං ආහච්ච. ඉදං චුත්තං හොති- මහාරුජ යස්සෙතා රත්ත
සුච්ඡාණ්ණපපටිභාගා තිස්සො ලොභිතකා රුජයො ගිවං පරික්ඛිපිත්ථා
උරං ආහච්ච තිට්ඨන්ති සො එකොව මමං පාසෙ බක්ඛං උපගතොති.
භස්සරොති පරිසුද්ධො පහාසමපනො. ආතුරන්ති ගිලානං දුක්ඛිතං.
අට්ඨාසිති ධතරට්ඨස්ස බභුමාවං ඤාතො තිවත්තිත්ථා එතං සමස්සාසෙත්ථා
මොගමණ්ණකාලෙ පච්චුග්ගමණං කත්වා ආකාසෙ ගෙව මයා සද්ධිං පටි
සන්තරං කත්වා මනුස්සභාසාය ධතරට්ඨස්ස ගුණෙ කප්පෙනො
අට්ඨාසි. මම හදයං මුදුකං කත්වා පුත එතස්සෙව පුරතො අට්ඨාසි.
අපාහං දෙව සුමුඛස්ස සුභාසිතං සුච්ඡා පසන්නවිත්තො ධතරට්ඨං
විස්සරෙජ්ඣං. ඉති ධතරට්ඨස්ස පාසතො මොකෙඛා ඉමෙ ගංසෙ ආදාය
මම ඉධාගමණ්ණකුච්චි සුමුබෙතෙව කතන්ති.

එවං තො සුමුඛස්ස ගුණං කථෙයි. තං සුචා රුජා සුමුඛස්ස ධම්මකථං
සොභුකාමො අහොයි. පුද්ගුපුත්තස්ස සකකාරං කරොන්තස්සෙව සුරියො
අත්ථිතො දීපා පජ්ජාලිතා බහු බතතියාදයො සනතිපතීනා බෙමාදෙවී
නිවිධනාටිකාපරිවාරා රක්ඛෙද්දා දක්ඛිණපස්සෙ තිසිදි. තස්මිං බණ්ණ
රුජා සුමුඛං කථාපෙයුකාමො ගාථමාග.

අථ කිනනුදති සුමුඛ හනුං සංභවච නිට්ඨයි,
ආදු මෙ පරිසං පතෙතා භයාහිතො න භාසසීති.

තත්ථ සංභවමාති මධුරකථො කිර තං අථ කභමා ඉදං ඉමං
පිඨාය නිට්ඨයි. ආදුති කච්චි. භයාහිතොති පරිසසාරජ්ජභයෙන හිතො
හුචා.

තං සුචා සුමුඛො අභිනභාවං දස්සෙතො ආග.

තාගං කාසිපති හිතො ඔගග්ග පරිසං තච,
තාගං භයා න භාසස්සං වාකසං අත්ථස්මිං තාදිසෙති.

තත්ථ නාදිසෙති අපිච බො පන තථාරූපෙ අත්ථෙ උප්පතො
වාකසං භාසස්සාමිති චචනොකාසං ඔලොකෙතොති තිසිනොමහිති
අත්ථො.

තං සුචා රුජා තස්ස කථං චබ්බිසුකාමනාය පරිභාසං
කරොතො ආග.

න තෙ අභිසරං පස්සෙ න රථෙ නපි පතතිකෙ,
තාස්ස චම්මංච කිටං වා චම්මිතෙ ච ධනුග්ගතෙ.

න භිරක්ඛෙද්දා සුචණ්ණං වා නගරං වා සුමාපිතං,
ඔක්ඛිණ්ණපරිබං දුග්ගං දලුගමට්ඨාලකොට්ඨකං,
යත් පච්චෙය්ථා සුමුඛ භාසිතබ්බං න භාසසීති.

තත්ථ අභිසරනති රක්ඛණ්ණස්ස පරිවාරෙතො සීතං ආවුඨගත්ථං
පරිසං තෙ න පස්සාමි. නාස්සාත්ථ එත්ථ අස්සාති නිපාතචතනං. චම්මනති
සරපරිහතාණචම්මං. කිටනති කිටකං වාටිකපාලං වුච්චති වාටිකපාල
ගත්ථාපි තෙ සනතිකෙ තත්ථිති දීපෙති. චම්මිතෙති චම්මසන්නද්ධෙ
නභිරක්ඛෙද්දානති යං නිස්සාය න භාසෙය්‍යාසි තං භිරක්ඛෙද්ධෙ තෙ න
පස්සාමි.

එවං රක්ඛෙද්දා කිං තෙ අභායනකාරණනති වුතො තං
කථෙතො ආග.

න මෙ අභිසරෙතත්ථො නගරෙන ධනෙන වා,
අපථෙන පථං යාම අනතලිකෙචර මයං.

සුතාව පණ්ඩිතා ත්‍යමතා තිපුණා අත්ථිතතා,
භාසෙමත්ථිති වාචං සචෙචස්ස පතිට්ඨිතො.

කිඤ්ච තුංඤාං අසච්ඡයා අනරියස්ස කරස්සති,
මුසාවාදස්ස ලුද්දස්ස භණ්ඩවෙට්ඨි සුභාසිතනති.

කන්ද අභිසරෙතාති ආරක්ඛපරිවාරෙන. අපෙක්ඛාති එතෙන මම
කිච්චං නත්ථි කසමා යස්මා අපපේනි තුමනාදිසානං අමනෙතන මග්ගං
මාපෙත්වා යාම ආකාසවාරිතො මයනති. පණ්ඩිතා නාමනාති
පණ්ඩිතාති තයා සුභමනා තෙනෙව කාරණෙන අමනානං සනතිකෙ
ධම්මං සොතුකාමො කිරි නො ගාතාපෙයි. සචෙව්වස්සාති සචෙ පන
ත්මං සචෙව පතිට්ඨිතො අස්ස අන්තර්වතිං කාරණනිසයිතං වාවං
භාසෙය්‍යාම. අසච්ඡයාති වෙසච්චරිතස්ස තව සුභාසිතං මුණ්ඩස්ස
දන්තසුචිමිස කිං කරස්සති.

තං සුත්වා රුජා කසමා මං මුසාවාදී අනරියොති වදයි කිං මයා
කතනති ආහ. අප්ථ නං සුමුලො තෙන හි සුණාහිති වත්වා ආහ.

තං බ්‍රාහ්මණානං වචනා ඉමං බෙම්මං අනාරම්,
අහස්ඤ්ච තයා සුට්ඨං ඉමායො දසධා දිසා.

ඕග්ගන තෙ පොකඛරණිං විපපසනෙතාදනං සුචිං,
පසුතඤ්චාදනං තන්ද අභිංසාවෙත්ථ පකඛිතං.

ඉදං සුත්වාන නිකෙසාසං ආගතමනා තවනතිකො,
තෙ තෙ බ්‍රහ්මයමා පාසෙත එතං තෙ භාසිතං මුසා.

මුසාවාදං පුරකඛත්වා ඉවත්ථ ලොහඤ්ච පාපකං,
උභොසකිං අතික්කමම අසානං උපපජ්ජතිති.

තන්ද නනති තිං. බෙම්මනති එවංනාමිනං පොකඛරණිං. සුට්ඨිනති
වතුසු කණ්ණෙසු යත්වා සොසාපිතං. දසධාති ඉමාසු දසධා සිතාසු
දිසාසු තයා අභගං සුට්ඨං. ඕග්ගනාති ඕග්ගිත්වා ආගතානං සනතිකා.
පසුත ඤ්චාදනති පසුතඤ්ච පදමුපපලසාලිආදිකං අදනං. ඉදං සුත්වා
නාති තෙසං තව පොකඛරණිං ඕග්ගිත්වා ආගතානං සනතිකා ඉදං
අභගං සුත්වා. නමනතිකෙති තව සමීපෙ තයා කාරිතපොකඛරණිං
ආගතමනාති අන්තො. තෙ තෙති තෙ මයං තව පාසෙත බ්‍රහ්මා,
පුරකඛත්වාති පුරතො කත්වා. ඉවත්ථ ලොහනති ඉවත්ථ සසධානං පාපකං
ලොහං. උභොසකිනති උභගං දෙවලොකෙ ව මනුස්සලොකෙ ව
පටිසකිං ඉමෙව පාපධමෙව පුරතො කත්වා වරතෙතා පුග්ගලො
සුගතිපටිසකිං අතික්කමිත්වා. අසානනති තීරගං උපපජ්ජතිති.

එවං පරිසමයෙකිංගෙව රුජානං ලජ්ජාපෙයි. අප්ථ නං රුජා නාහං
සුමුච තුමෙහ මාරෙත්වා මිංසං බාදිතුකාමො ගණනාපෙයි පණ්ඩිතභාවං
පන වො සුත්වා සුභාසිතං සොතුකාමො ගණනාපෙයිනති පකාසෙතෙතා
ආහ.

නාපරජකිම සුමුච න පි ලොභාවමග්ගතිං,
සුතා ව පණ්ඩිතානාන්තරි නිපුණා අන්තර්විනාකා.

අපොච්ඡවයා වාචං ව්‍යාකරෙය්‍යං ඉධාගතා,
තථා තං සම්ම නෙසාදෙ චුතො සුමුඛමග්ගිති.

තත්ත නාපරජකාමාති මාරෙතො අපරජකිති නාම මයං ත
මාරෙම. ලොභාවමග්ගිති නි මංසං බාදිතුකාමො හුතො ලොභා වං
තුලෙහ නපි අග්ගිති. පණ්ණිනා භ්‍යාසාති පණ්ණිනාති ව සුතත්. අසම්ම
විභක්තාති පටිච්ඡන්තාතං අත්තාතං විතතාතා. අසම්මතිති කාරණ
නිසිතං. සථාති තෙන කාරණෙන, චුතොති මයා චුතො හුතො.
සුමුඛමග්ගිති ආලප්පිති. මකාරෙ සක්කාරෙ. අග්ගිති ධම්මං
දෙසෙය්‍යාති තුලෙහ ගණිති.

තං සුතො සුමුඛො සුභාසිතං සොතුහාමෙන අයුතං තෙ කතං
මහාරජාති වතො ආග.

තෙව භිතා කාසිපති උපනිතසම්ම ජීවිතෙ,
භාසෙමත්තවයං වාචං සම්පන්නා කාලපරියායං.

යො මිගෙන මිගං හනති පක්ඛිං වා පන පක්ඛිනා,
සුතෙන වා සුතං කිණේ කිං අනරියතරං තතො.

යොව අරියරුදං භාසෙ අනරියධම්මවිවසිතො,
උභො සො ධංසතෙ ලොකා ඉධවෙව පරත්ථ ව.

න මජ්ඣේඨ සංසං පතොතා න ව්‍යපේ පත්තසංසංසං,
වායමෙපේව කිවෙවසු සංවරෙ විවර්නිව.

යෙ වද්ධා අබ්බතික්ඛන්තා සම්පන්නා කාලපරියායං.

ඉධ ධම්මං වරිත්තාන ඵවෙනෙ තිදිවං ගතා,

ඉදං සුතො කාසිපති ධම්මත්තනති පාලය.

ධතරට්ඨඤ්ච මුඤ්චාති හංසාතං පචරුත්තමනති.

තත්ත උපනිතසම්මති මරණසන්තිතං උපනිතෙ. කාලපරියායනති
මරණකාලවාරං පත්තා සමානා න භාසියාම නති ධම්මකපිකං බැඳිතො
මරණභයෙන තජ්ජේත්වා ධම්මං සුණ්ණති අයුතං තෙ කතං. මිගෙ
නාති සුට්ඨ සික්ඛාපිතෙන දීපකමිගෙන. හනතිති හනති. පක්ඛිනාති
දීපකපක්ඛිනාව. සුතෙනාති ඛෙමං නිබ්භයනති විසුද්ධතෙ දීපකමිග
පක්ඛිසදිසෙන පදුමසරෙන. සුතනති පණ්ණිතො විතතකපිති ඵවං
සුතං ධම්මකපිකං. කිණේති ධම්මං සොය්‍යාමිති පාසබ්බිකෙනවා
යො කිණෙය්‍ය හිංසෙය්‍ය බාධෙය්‍ය. නතොති තෙසං කිරියතො
උත්තරිං අඤ්ඤං අනරියතරං නාම කිමත්ති. අරියරුදනති මුඛෙන
අරිය වචනං සුඤ්ඤවචනං භාසති. ධම්මවිවසිතොති කම්මතා අනරියං
ධම්මං අවසිතො. උභොති දෙවලොකා ව මනුස්සලොකාවාති
උභයමහා. ඉධවෙවාති ඉධ උපපන්නාපි පරත්ථ උපපන්නාපි ඵචරුපො
මිති සුගතිලොකෙති ධංසිත්වා නිරයමෙව උපපජ්ජති. පත්තසංසංසනති
ජීවිතසංසංසපමාණමපි දුක්ඛංපත්තා න කිලමෙය්‍ය. සංවරෙ විවර්නිවාති
අත්තතො ජිද්දාති සංවරෙය්‍ය රක්ඛාති පිද්ධෙය්‍ය. වද්ධාති ගුණවද්ධා

පණ්ඩිතා, අබ්බතිභික්ඛානානි ඉමං මහාසංඝරාජං අභිකතන්තා, පණ්ඩිතා
සන්ති මරණකාලපරියායං පත්තා සුඤ්ඤා, එවෙතොති එවං එතෙ,
ඉදන්ති ඉදං මයා වුත්තං අත්තනිසසිතං වචනං. ධම්මනති පවෙණ්ඩිමමෙපි
සුචරිතධම්මෙපි.

තං සුඤ්ඤා රුජා අභි.

ආහරනතුදකං පජ්ජං ආසනඤ්ඤා මහාරහං,
පඤ්ඤරතො පමොක්ඛාමි ධනරට්ඨං යසස්සිතං.
තඤ්ඤා සෙතාපතිං ධීරං නිපුණං අත්ථවින්නං,
යො සුඤ්ඤා සුඤ්ඤා රඤ්ඤා දුක්ඛිනො හොති දුක්ඛිනො.
එතාදිසා බො අරහනති පිණ්ඩමසනාතු හත්තුතො,
යථායං සුමුඛො රඤ්ඤා පාණ්ඩාරණො සබොති.

තත්ථ උද්භිතති පාදබොවනං. පජ්ජනති පාදබ්බඤ්ඤානං. සුඤ්ඤාති
සුඤ්ඤාති සති.

රඤ්ඤා වචනං සුඤ්ඤා තෙසං ආසනානි හරිතො තත්ථ
නිසින්නානං ගණොදකොන පාදෙ බොවිතො සතපාකතොලොන
අබ්බඤ්ඤාසිංසු.

සන්තා තමන්තං පකාසෙතොතා ආහ.

පීඨඤ්ඤා සබ්බසොවණ්ණං අට්ඨපාදං මනොරමං,
මට්ඨං කාසිකපත්තිණ්ණං ධනරට්ඨං උපාමිසි.
තොවජ්ඤා සබ්බසොවණ්ණං වෙය්‍යග්ගපරිසිඛිතං,
සුමුඛො අජ්ඣුපාවෙකම් ධනරට්ඨස්ස අනන්තරං.
තෙසං කඤ්ඤානපත්තනි පුජ්ජි ආදාය කාසියො,
හංසානං අභිභාරෙසුං අභංගං රඤ්ඤා පවාසිතනති.

තත්ථ මට්ඨනති කරණපරිනිට්ඨිතං. කාසිකපත්තිණ්ණනති කාසික
වන්තො අත්ථවං. තොවජ්ඤාති මජ්ඣික සබ්බිතතං ව්‍යග්ගවමමපරි
සිඛිතං මහිග්ගදිවසෙ අග්ගමහෙසියා නිසීදනපීඨකං. කඤ්ඤාන
පත්තනතිති සුවණ්ණභාරතොති. පුජ්ජිති බහුජනා. කාසියොති කාසි
රට්ඨවාසිනො. අභිභාරෙසුනති උපනාමෙසුං. අභංගරඤ්ඤා පවා
සිතනති අට්ඨසතසුවණ්ණපාතිපරිනිතතං හංසරඤ්ඤා පණ්ණො
කාරන්තං කාසිරඤ්ඤා පෙසිතං නානාගරසභොජනං.

එවං උපනිතො පන භාසමිං කාසිරුජා තෙසං සබ්බහත්ථං සයං
සුවණ්ණපාතිං ගහෙතො උපනාමෙසි. තෙතො මධුලාපෙ බාදිතො මධුදකං
පිචිංසු. අථ මහාසංඝරාජං රඤ්ඤා අභිභාරඤ්ඤා පසාදඤ්ඤා දිස්වා පටි
සන්තාරමකාසි.

තං පකාසෙතොතා සන්තා ආහ.

දිස්වා අභිගමං අභංගං කාසිරුජෙන පෙසිතං,
කුසලො ඛන්තධම්මානං තතො පුච්ඡි අනන්තරං.
කච්ඡිනත්තු හොතො කුසලං කච්ඡි හොතො අනාමයං,
කච්ඡි රට්ඨමිදං පීඨං ධම්මෙතමහාසිස්සති.

කුසලඤ්ච මෙ හංස අපො හංස අනාමයං,
අපො රට්ඨමිදං ජිතං ධම්මෙන මනුසියාති.

කච්චි හොතො අමචෙවසු දෙසො කොචි න විජ්ජති,
කච්චිනනු තෙ තච්චෙවසු නාවකඛිධනාති ජිතිතං.

අපො පි මෙ අමචෙවසු දෙසො කොචි න විජ්ජති,
අපොපි තෙ මච්චෙවසු නාවකඛිධනාති ජිතිතං.

කච්චි තෙ සාදිසි හරියං අස්සවා පියභාණිති,
පුත්තරුපයසුපෙතා තච ඡන්දවසානුගා.

අපො මෙ සාදිසි හරියං අස්සවා පියභාණිති,
පුත්තරුපයසුපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.

කච්චි රට්ඨං අනුපපිලං අකුතොවිඋපද්දවං,
අසාහසෙන ධම්මෙන සමෙන මනුසියාති.

අපො රට්ඨං අනුපපිලං අකුතොවිඋපද්දවං,
අසාහසෙන ධම්මෙන සමෙන මනුසියාති.

කච්චි සනෙතා අපචිතා අසනෙතා පරිවජ්ජිතා,
තො වෙ ධම්මං තිරංකතො අධම්මමනුචත්තසි.

සනෙතා ව මෙ අපචිතා අසනෙතා පරිවජ්ජිතා,
ධම්මමෙවානුචත්තාමි අධම්මො මෙ තිරංකතො.

කච්චි නානාගතං දීඝං සමචෙකඛසි බතතිය,
කච්චි න මනෙතා මදනියෙ පරලොකං න සන්තසි.

නාහං අනාගතං දීඝං සමචෙකඛාමි පකඛිම,
සිතො දඬුසු ධම්මෙසු පරලොකං න සන්තසෙ.

දුතං සීලං පරිච්චාහං අජ්ජවං මද්දවං තපං,
අකෙකාධං අවිහිංසඤ්ච බතතිඤ්ච අවිරොධනං.

ඉච්චෙන කුසලෙ ධම්මෙ සිතෙ පස්සාමි අත්තති,
තතො මෙ ජායතෙ පිති සොමනස්සඤ්චනප්පකං.

සුමුඛො ව අවිනෙතනො විස්සජ් ඵරුසං ගිරං,
භාවදොසමනඤ්ඤය අස්මාකායං විහඞගමො.

සො කුද්ධො ඵරුසං වාවං තිව්ජාරෙසි අයොනිසො,
යානස්මාසු න විජ්ජනති න ඉදං පඤ්ඤවතාමිචාති.

තත්ථ දිස්වාති තං බහුං අග්ගපාණ්භොජනං දිස්වා. ථෙසිතානති
ආහරපෙතො උපතීනං. බහුබ්බමානානති පඨමකාරකෙසු පටි
සන්තරධම්මානං. නනො සුච්ඡි අනාගතති තස්මිං කාලෙ කච්චිනනු
හොතොති අනුපටිපාටියා සුච්ඡි. තා පන ඡ ගාථා හෙට්ඨා චුත්තන්තා
ස්ථව. අනුපටිලනති කච්චි රට්ඨවාසිතො යනෙත උච්ඡං විය න පිලෙසිති

පුළුන්, අභුතොවි උපද්දමනති කුතොවි උපද්දවා අනුපද්දවා, සමෙත මනුසිස්සනීති කච්චි තයා රට්ඨං බමෙමන සමෙන අනුසාසිගති. සතොනාති සිලාදිගුණසුත්තා සපපුරිසා, නිරං කඛොති ජනෙබ්බො, නානාගුණං දීඝනති අනාගතං අත්තනො ජීවිතපචතති කච්චි දීඝනති සමවෙකකසි ආයුසංඛාරාදනං පරිත්තභාවං ජානාසීති පුළුන්, මදනී සෙති මදවගෙ රුපාදිආරමමණේ, නි සනතසිති න භාගසි, ඉදං වුත්තං ගොති- කච්චි රුපාදිසු කාරණෙසු අමතොතා අපමතොතා හුතො දුතාදිනං කුසලානං කතතතා පරලොකං නභාගසීති, දසසුති දසසු රුජබමෙමසු දුතාදිසු, දසවිඤ්ඤා වෙතනා දුතං පඤ්චසීලදස සිලාදි සීලං දෙය්‍යබමව්වාගො පරිව්වාගො උජ්ඣාලො අජ්ජවං මුළු භාවො මග්ගවං උපොසඨකමමං තපො මෙත්තාපුබ්බභාගො අනෙකාධො කරුණාපුබ්බභාගො අමිතිංසා අබිවාසනා බනති අවිරොධො අවිරොධනං, අමිතොනඛාති මම ඉමං ගුණසංපන්නං අවිනොතො, භාවදෙසනති විතතදෙසං, අනිඤ්ඤාසාති අජාතිත්වා අසමාකං හි විතතදෙසො නාම නත්ථ යමෙස ජානෙය්‍ය තං අජාතිත්වා ඵරුසං කකකලං ගිරං විස්සජ්ජෙයි, අසොනිසොති අනුපායෙන, සානසමා සුඤ්ඤා යාති චජ්ජාති අමෙහසු න සනති තාති වදති, නි ඉදනති තසමාසං ඉදං වචනං පඤ්ඤමනාමිම න ගොති තෙනෙව සමම න පණ්ණිතො වීග උපට්ඨාති.

තං සුත්තං සුමුඛො මහාගුණසංපන්නොව හි මයා රුජා අපසාදිතො සො මෙ කුද්දො බමාපෙස්සාමි නනති විනොතො ආහ.

අත්ථ මෙනං අතිසාරං වෙගෙන මනුජාසිප,
බතරට්ඨං ව බග්ගෙමි දුක්ඛං මෙ විපුලං අහ.

නිං නො පිතාව පුත්තානං භුත්තානං බරණීරිව,
අසමාකං අසිපන්නානං බමස්සු රුජකුඤ්ජරුති.

තත්ථ අතිසාරනති පකඛලිතං, මෙසෙන්නාති අහං එතං කථං කප්ථෙන්නා වෙගෙන සහසා කප්ථෙයි, දුක්ඛනති වෙනසිකදුක්ඛං මම විපුලං අගොසි තසමා කොබවසෙන යං මයා වුත්තං තං මෙ බම මහා රුජාති, පුත්තානනති නිං අමහාකං පුත්තානං පිතාවීග, බරණීරිවොති පාණභුත්තානං පඨවි වීග ව නිං අමහාකං අවස්සයො, අසිපන්නානනති දෙසෙන අපරාධෙන අජෙඤ්ඤාත්ථානං බමස්සුති ඉදං සො ආසනා ඔරුග්ග පකෙබ්බි අඤ්ජලිං කත්වා ආහ.

අප්ථ නං රුජා ආලිඛිතිවා ආදය පුත්ත පුච්ඡණ්ණපිඨෙ නිසීදපෙත්වා අවටයදෙසනං පතිගණනොතො ආහ.

එතං තෙ අනුමොදම යං භාවං තතිගුහසි,
බීලං පභීඤ්ඤා පකඛි උජ්ජකොසි විහබ්බමාති.

තත්ථ අනුමොදමාති එතං තෙ දෙසං බමාම, සනති යසමා නිං අත්තනො විත්තපච්චිත්තභාවං න ගුහසි, බීලනති විත්තබාණ්ණකං,

ඉදං වතීං පන රුජා මහාසත්තස්ස ධම්මකථාය සුමුඛස්ස ච
උජ්ජුභාවෙ පසිදිත්වා පසන්නෙත නාම පසන්නාකාරෙ කාතබ්බොති
උභින්නමපි තෙසං අත්තනො රජ්ජයිරිං නිය්‍යාදෙනො ආහ.

යං කිංකරි රතනං අපී කාසිරුජනිවෙසනෙ,
රජතං ජාතරූපඤ්ඤා මුත්තා වෙචරියා ඛතු.

මණයො සඛිඛමුත්තඤ්ඤා වත්ථකං හරිවන්දනං,
අජිතං දන්තහණ්ඩඤ්ඤා ලොහං කාලායසං ඛතුං,
එතං දදාමි වො විතතං ඉස්සෙරං විස්සජාමි වොති.

තත්ථ අපීති නිදහිතං, මුත්තාති විදායිඤ්ඤා මණයොතිමණී
හණ්ඩකාති. සඛිඛමුත්තඤ්ඤාති දකඛිණාචරිටසඛිරතනඤ්ඤා ආමල
වට්ඨමුත්තරතනඤ්ඤා. වත්ථකාති සුමුඛකාසීයවත්ථාති. අජිතනාති
අජිතමිගවමමං, ලොහං කාලායසනාති තච්චලොහඤ්ඤා කාලලොහඤ්ඤා.
ඉස්සෙරනාති කඤ්ඤානමාලෙනසෙතච්ඡතෙන සද්ධිං ආදසයොජනිකෙ
බාරුණසිතගරෙ රජ්ජං.

එවඤ්ඤා පන වතීං උභොපි තෙ සෙතච්ඡතෙන සුජෙත්වා රජ්ජං
පටිච්ඡාපෙසි.

අථ මහාසත්තො රඤ්ඤා සද්ධිං සලලපන්නො ආහ.

අද්ධා අපචිතා ත්‍යමහා සකකතාව රථෙසහ,
ධම්මෙසු වත්තමානානං තිං නො ආචරියො භව.

ආචරිය සමනුඤ්ඤාතා තයා අනුමතා මයං,
තං පදකඛිණිතො කතො ඤ්ඤා පස්සෙමරින්දමාති.

තත්ථ ධම්මෙසුති කුසලකමපථධම්මෙසු. ආවේශොති තිං
අවෙහති ව්‍යත්තතරෙ තසමා නො ආචරියො හොති අපිච දසන්නං
රුජධම්මානං කට්ඨතතා සුමුඛස්ස දෙසං දස්සෙත්වා අවචයපටිගහහ
ණස්ස කතතතාපි තිං අමානං ආචරියොව තසමා ඉදාතිපි නො
ආචාරසිකඛාපනෙන ආචරියො භවාති අන්තො පස්සෙමරින්දමාති
පස්සෙමු අරින්දම.

සො තෙසං ගමණං අනුජාති. බොධිසත්තස්සාපි ධම්මං
කථෙන්නස්සෙව අරුණං උට්ඨිති. තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

සඛිරතනිං වින්තසිත්වා මන්තසිත්වා යථා තථං,
කාසිරුජා අනුඤ්ඤාසි හංසානං පවරුත්තමනති.

තත්ථ සථා නාථනාති යං කිංකරි අපී තෙති සද්ධිං වින්තතබ්බඤ්ඤා
මන්තතබ්බඤ්ඤා සඛිඛං තං වින්තත්වා මන්තත්වා වාති අන්තො.
අනුඤ්ඤාසිති ගච්ඡතාති අනුඤ්ඤාසි.

එවං තෙන අනුඤ්ඤාතො බොධිසත්තො රුජානං අපමන්නො
ධම්මෙන රජ්ජං කාරෙහිති වතීං පඤ්ඤාසු සිලෙසු පතිට්ඨාපෙසි,
රුජාපි තෙසං කඤ්ඤානමාජනෙති මඩුලාජෙ මඩුදකඤ්ඤා උපනෙත්වා

තිට්ඨිතාගාරකිවෙව ගතිමාලාදීති සුජෙතා බොධිසත්තං සු වණ්ණ වඩ්භොටකෙන සයං උක්ඛිපි බෙමාදෙවී සුමුඛං උක්ඛිපි. අප් නෙ සිහපඤ්ඤරං උග්ගාචාපෙත්වා සුරියුග්ගමණ්වෙලාය ගච්ඡ්ථ සාමිනොති විසාසජේසුං. තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

හතො රත්තාසා විවසනෙ සුරියසුග්ගමණං පති,
පෙකකතො කාසිරුජස්ස භවතා තෙ විගාතිසු නති.

තත්ථ විශ්වාසීසු නති ආකාසං පකඛ්ඤ්දිංසු.

තෙසු මහාසත්තො සු වණ්ණවඩ්භොටකා උපපතිත්වා ආකාසෙ රත්තා මා විනතසි මහාරුජ අපමතෙතො අමහාකං ඔවාදෙ වත්තෙය්‍යාසීති රුජානං සමස්සාසෙත්වා සුමුඛං ආදාය විත්තකුටමෙව ගතො. තාතිපි බො නවුතිහංසසගස්සාති කඤ්චනගුහතො නික්ඛමිත්වා පබ්බතතලෙ නිසිත්තාති තෙ ආගච්ඡතො දිස්වා පච්චුග්ගනත්වා පරිවාරෙසුං. තෙ ඤ්ඤිගණපරිවුතා විත්තකුටතලං පවිසිංසු.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

තෙ අරොගෙ අනුප්පතෙන දිස්වාන පරමෙ දිජේ,
කෙ කෙත්ති මකරුං ගංසා පුටුසද්දො අජායං.

තෙ පතීතා පමුහෙතන භතත්තා භතත්තාරවා,
සමන්තා පරිකරිංසු අණ්ඨජා ලද්ධපච්චයාති.

තත්ථ පරමෙති උතතමෙ. අකරු නති මහාසද්දං නිව්ජාරෙසුං. ඤෙඤෙති අත්තතො සභාවෙන කෙකෙති සද්දං අකංසු. භතභුණ්ණාරවා පටිඤ්ඤිංසුති භතත්තො පමුහනභාවෙන ගතත්වා අත්තතා සමන්තා පරිවාරිංසු. ලද්ධපච්චයාති ලද්ධපතිට්ඨා.

එවං පරිවාරෙත්වා ව පන තෙ ගංසා කථං මුහෙත්වාසි මහාරුජාති පුච්ඡිංසු. මහාසත්තො සුමුඛං නිස්සාය මුත්තභාවං සංයමරුජලද්ද පුත්තෙති කතකම්මඤ්ච කපෙසි. තං සුත්වා භූට්ඨා ගංසගණො සුමුඛො සෙනාපති ව රුජා ව ලුද්දො ව සුඛිතා නිදුක්ඛා විරං ජිවන්තුති ආහංසු.

තමත්ථං පකාසෙතො සත්ථා ආහ.

එවං මිත්තවතං අත්ථා සබ්බෙ භොතති පදකම්ණො,
ගංසා යථා ධනරට්ඨා ඤ්ඤිසම්ඝමුපාගමු නති.

තං චුලලංගජාතකෙ විත්ථාරිතමෙව. සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිත්වා ජාතකං සමොධානෙයි. තද ලුද්දො ඡන්තො අගොසි. බෙමා දෙවී බෙමා භික්ඛුණි. රුජා සාරිපුත්තො. පරිසා බුද්ධිපරිසා. සුමුඛො ආනඤ්ඤ. ධනරට්ඨො පන අගමෙවාති.

මහාභංගජාතකං.

21. 8.

න භුක්තමෙති ඉදං සත්ථා ජේතවතෙ විහරතොතා එකං දුනඤ්ඤා සංගං හිංසුං ආරබ්භ කපේසි. සො කීර සාවජ්ඣං එකො කුලපුත්තො සත්ථු ධම්මකථං සුඤ්ඤා පසන්නවිතොතා පබ්බජිතා සිලෙසු පරිපූරකාරි ධුතභිගුණසමන්තාගතො. සමුභම්චාරිසු පවත්තමෙතෙතවිතොතා දිවසංගං නික්කන්තුං බුද්ධධම්මසම්ප්පට්ඨානෙ අපපමගොතා ආචාර සම්පන්නො දුනඤ්ඤාසංගො අගොසි සාරුණීයධම්මපූරකො අත්තනා ලභං පටිඤ්ඤාහකෙසු විජ්ජමානෙසු ජිත්තහතොතා හුඤ්ඤා දෙතිශෙව. තස්ස සො දුනඤ්ඤාසංගො දුනාභීරතභාවො හිංසුසමෙස පාකවො අගොසි. අපේකදීවසං ධම්මසභායං කථං සමුට්ඨාපෙසුං ආවුසො අසුකො නාම හිංසු දුනඤ්ඤාසංගො දුනාභීරතො අත්තනා ලභං පසන්නමත්තං පාණීයමපි ලොභං ජිජ්ඣා සමුභම්චාරිතං දෙති. බොධි සත්තසංගවංග අඤ්ඤාසංගොති. සත්ථා තං කථං දිබ්බාය සොතධාතුයං සුඤ්ඤා ගණිකුටිතො නික්කමිඤ්ඤා ආගන්තුං කායනුඤ්ඤා හිංසුසමෙ එතරති කථාය සනතිසිත්තාති පුච්ඡිතා ඉමාය නාමාති වුත්තෙ අයං හිංසුසමෙ හිංසු පුබ්බෙ අදුනසිලො මච්ඡරි තිණ්ණෙතෙ තෙලබ්භුමපි අදුනා අගොසි. අථ නං අහං දමෙඤ්ඤා නිබ්බිසෙවනං කඤ්ඤා දුනාභීරං වණ්ණෙඤ්ඤා දුනො පට්ඨාපෙසිං. සො පසන්නමත්තං උදකමපි ලුභිඤ්ඤා අදුනා න පිටිසංගමිති මම සනතිකෙ වරං අග්ගහෙසි. තස්ස එලෙත දුනඤ්ඤාසංගො දුනාභීරතොති වඤ්ඤා අතිතං ආහරි.

අතීතෙ බාරුණසීයං බුභමදත්තෙ රජ්ජං කාරෙතො එකො ගහපති අබ්බංගො අගොසි අසීතිකොට්ඨිහවො. අථස්ස රුජා සෙට්ඨිට්ඨානං අදාසි. සො රුජපුජිතො නගරජනපදපුජිතො හුඤ්ඤා එකදීවසං අත්තනො සම්පත්තිං ඔලොකෙඤ්ඤා විනොසි අයං යසො මයා අතිතභවෙ තෙව නිද්දායතොතා කායදුච්චරිතාදීති කරුණෙත්තං ලභො සුවරිතාති පන පුරෙඤ්ඤා ලභො අනාගතෙපි මයා මම පට්ඨං කාතුං චට්ටතිති. සො රුක්ඛෙදා සනතිකං ගන්තුං දෙව මම සරෙ අසීති කොට්ඨානං අත්ති තං ගණිකාති වඤ්ඤා න මග්ගා තව ධනෙත අත්ථො ඛුං මෙ ධනං තතොපි යදිච්ඡසි ගණිකාති වුත්තෙ කීන්තු දෙව මම ධනං දුනං දාහුං ලභාමිති ආහ. අථ රුක්ඛෙදා යථා රුචිං කරුණිති වුත්තෙ වතුසු නගරආරෙසු නගරමජ්ඣෙති නිවෙසනආරෙ වාති ඡ දුනසාලා කාරෙඤ්ඤා දෙවසිකං ඡ සනසහස්සං පරිච්චාගං කරුණොතො මහාදුනං පවත්තෙසි.

සො යාවජ්ඣං දුනං දුනා ඉමං මම දුනවංසං මා උච්ඡිදිත්ථාති පුත්තෙ අනුසාසිතා ජිවිතපරියොසානෙ සකෙකා හුඤ්ඤා නිබ්බන්ති. පුත්තොපිස්ස තපෙව දුනං දුනා වද්දෙ හුඤ්ඤා නිබ්බන්ති. තස්ස පුත්තො සුරියො හුඤ්ඤා තස්ස පුත්තො මාතලී හුඤ්ඤා තස්ස පුත්තො පඤ්ඤාසිඤ්ඤා හුඤ්ඤා නිබ්බන්ති. තස්ස පන පුත්තො ඡට්ඨො සෙට්ඨි මච්ඡරියකොසියො නාම අගොසි අසීතිකොට්ඨිහවො යෙව.

සො මම පිභුපිතාමහා බාලා අගෙසුං, දුකෙතින සමනතං ධනං ඡබෙධසුං. අහං පන ධනං රක්ඛිස්සාමි. කස්සචි කිඤ්චි නදස්සාමිති විනොතො, දුනස්සාලා විඤ්ඤොසො අගතිනා කොපෙතො ථද්ධමච්ඡරි අහොසි.

~

අපංසා ගෙහආරෙ යාවකා සනතිපතීනො බාහාපග්ගස්ස මහාසෙට්ඨි මා අත්තනො පිතිපිතාමහානං වංසං නාසයි. දුනං දෙතිති මහාසද්දෙන පරිදෙවිංසු. තං සුඤ්ඤා මහාජනො මච්ඡරියකොසියෙන අත්තනො වංසො උච්ඡින්නොති තං ගරුති. සො ලජ්ජතො නිවෙසනආරෙ යාව කානං සානං නිවායෙතො ආරක්ඛං ඔපෙසි. තෙ නිපපච්චයා හුඤ්ඤා පුත තස්ස ගෙහආරං න ඕලොකෙසුං. සො තතො පටිසංය ධනමෙව සඬ්ඝ රති නෙවත්තනා පරිභුඤ්ජති න පුත්තදුරුද්ධං දෙති කඤ්ජකදුතියං සතුණ්ඛකභත්තං භුඤ්ජති. මුලපලමත්තත්තනාති පුලලවත්තාති නිවා සෙති පණ්ණවත්තනං මත්තකෙ කාරෙතො ජරගොණසුත්තන ජජ්ජර රථකෙන යාති. ඉති තස්ස අසපුරිසස්ස තත්තකං ධනං සුතබෙන ලඤ්ඤාත්තිකරං විය අහොසි.

සො එකදිවසං රුජ්ජට්ඨානං ගච්ඡන්තො අනුසෙට්ඨිං ආදාය ගම්භ්ගාමිති තස්ස ගෙහං අගමිසි. තනමිඤ්ච ඛණේ අනුසෙට්ඨි පුත්තඛිනාති පරිවුතො නවසප්පිපක්කමධුසක්ඛරවුණ්ණෙති සඬ්ඛනං පායාසං භුඤ්ජමානො නිසින්නො අහොසි. සො මච්ඡරියකොසියං දිස්වා ආසනා වුට්ඨාය එති මහාසෙට්ඨි ඉයමි පලලබ්භ තිසිද පායාසං භුඤ්ජස්සාමාති අහ. තස්ස පායාසං දිස්වා මුඛෙ ඛෙළො උපපජ්ජි. භුඤ්ජතුකාමො අහොසි. එවං පන විනොතසි සවාහං භුඤ්ජස්සාමි අනුසෙට්ඨිනො මම ගෙහං ආගතකාලෙ පටිසක්කාරෙ කාතබ්බො භවිස්සති එවං මෙ ධනං නාසිස්සති න භුඤ්ජස්සාමිති අහ. පුතපුත යාවිමානොපි ඉදුති මෙ භුත්තං සුභිතොසමිති න ඉච්ඡි අනුසෙට්ඨිමිති භුඤ්ජන්තෙ පන ඕලොකෙන්නො මුඛෙ සඤ්ජායමානෙන ඛෙළෙන නිසිදිතො තස්ස භත්තසිච්චාවසානෙන තෙන සඤ්ඤාං රුජ්ජිවෙ සනං ගන්තො පුත අත්තනො ගෙහං අනුපපත්තො පායාසගණ්ඨාය පිළිගමානො විනොතසි සවාහං පායාසං භුඤ්ජතුකාමොතිති වක්ඛාමි මහාජනො භුඤ්ජතුකාමො භවිස්සති බහු තණ්හාලාදයො නාසිස්සනති න කස්සචි කපෙස්සාමිති සො රතතිද්ධිං පායාසමෙව විනොතන්නො වීතිනාමෙතොපි ධනනාසනභයෙන කස්සචි අකපෙතොපි පිපාසං අධි වාසෙසි. අනුක්කමෙන අධිවාසෙහුං අසකෙකානොනො උපපණ්ණුපපණ්ණුක ජාතො අහොසි.

එවං සනෙතපි ධනනාසනගෙන අකපෙන්නො අපරහාසෙ දුබ්බලො හුඤ්ඤා සෙය්‍යං උපගුතිතො නිපජ්ජි. අපං නං හරියං උප සඬ්ඛමිතො ගන්තෙව පිට්ඨිං පරිමජ්ජමානා කිං තෙ සාමි අපාසුකාති පුච්ඡි. තවෙව සරිරෙ අපාසුකං කරෙති මම අපාසුකං නත්ථිති. සාමි පණ්ණවණ්ණොසි ජාතො කිනහු තෙ කාවි චිත්තා අත්ථි උදහු රුජා කුපිතො ආදු පුත්තෙති අමමානො කතො අපචාපි කාවි තණ්හා

උපපන්නාති. ආම තණ්හා උපපන්නාති. කපේති සාමිති. සන්තිස්සයි නං රක්ඛිතුනති රක්ඛිතබ්බසුතතිකාවෙ රක්ඛිස්සාමිති එවමපි ධනනාස භයෙන කපේතුං න උස්සති. තාය පන පුනපුන පිළියමානො කපේසි භද්ද අහං එකදිවසං අනුසෙට්ඨිං සපට්ඨෙය්වසකරවුණෙණති සබ්බතං පායාසං භුඤ්ජන්තං දිස්වා තනො පට්ඨාය තාදිසං පායාසං භුඤ්ජතු කාමො ජාතොති. අසපපුරිස කිං ත්වං දුග්ගතො සකලබාදණසිවාසීනං පභොණ්කං පායාසං පට්ඨස්සාමිති.

අට්ඨස්ස සිසෙ දුණ්ඛිත පහරණ්කාලො මිය අභොසි. සො තස්සා කුජ්ඣිකා ජානාමහං තච මහඥානභාවං සවෙතෙ කුලසුර ආභතං අපි පායාසං පටිච්චා නාගරුතං දෙහිති ආහ. තෙනති එකවිට්ඨාසීනං පභොණ්කං කචා පට්ඨාමිති. කිනෙත තෙති අත්තනො සත්තකං බාදනතුති. තෙනති ඉතොචිතොව සත්තසත්තසරව්වාසීනං පභොණ්කං කචාති. කිනෙත තෙහිති. තෙනති ඉමසමිං ගෙහෙ පරිජනස්සාති. කිනෙත තෙනාති. තෙනති බනුජනස්සෙව පට්ඨාමිති. කිනෙත එතෙ නාති. තෙනති කුශලාසුච මහලාසුච පට්ඨාමි සාමිති. කාසි ත්වං කුශලං න වට්ටතිති. එකකස්සෙව තෙ පට්ඨාමි සාමිති. මහලාසුච මං පටි ගෙහෙ සච්චිගොත බ්බු පට්ට්ඨාසිංසනති මස්සං පන පත්ථං භංගුලානං විතු භාගං ඛිරස්ස අවජරං සකබ්බය කරණකිකං මධුස්ස එකලාසුච පන භාජනං දෙහි අරඤ්ඤං පටිසිත්වා තත් පටිච්චා භුඤ්ජස්සාමිති. සා තථා අකාසි.

සො තං සබ්බං වෙට්ඨෙතන ගාභාපෙචා අසුකට්ඨානෙ කිට්ඨාති නං පුරතො පෙසෙචා එකකොව ඔගුණ්ඨිකං කචා අඤ්ඤාතර වෙසෙත තත් ගතචා නදිතිරෙ එතස්මිං ගච්ඡමුලෙ උඤ්ඤානං කාරෙචා දුරුදකං ආභරුපෙචා ත්වං ගතචා එතස්මිං මහෙත ධ්වං කඤ්චිදෙව දිස්වා මම සඤ්ඤං දදෙය්සාසි මයං පකෙකාසිතකාලෙව ආගචෙය්සා සිති නං පෙසෙචා අග්ගිං කචා පායාසං පටි.

තස්මිං බණ්ඨෙ සකෙකා දෙවරුජා දසසහස්සයොජනං අලඛිතං දෙවනගරං සට්ඨියොජනං සුවණ්ණවිට්ඨං යොජනසහස්සබෙධං වෙජ්ජන්තං පඤ්චයොජනසතිකං සුධම්මං සට්ඨියොජනං පණ්ඩු කම්බලසිලාසනං පඤ්චයොජනාවට්ටං කඤ්චනමාලසෙතච්ඡන්තං අසිසිතෙය්සකොට්ඨසිධා දෙවච්ඡරු අලඛිතපට්ඨන්තං අත්තභාවනාති ඉමං අත්තනො සිරිං ඔලොකෙචා කිනනුබො කචා මයා අයං යසො ලඤ්ඤාති විනෙතචා බාදණසියං සෙට්ඨිභුතෙන පචතතිත දුතං අඤ්ඤා.

තනො මම පුත්තාදයො කුඨිං නිබ්බන්තාති ඔලොකෙනො පුත්තො මෙ වන්දෙ දෙවපුත්තො හුචා නිබ්බන්ති තස්ස පුත්තො සුරියොති සබ්බෙසං නිබ්බන්ති දිස්වා පඤ්චසිබස්ස පුත්තො කිදිසොති ඔලොකෙනො අත්තනො වංසස්ස උච්ඡන්තභාවං පසයි. අට්ඨස්ස එතදභොසි අයං අසපපුරිසො මච්ඡරි හුචා තෙව අත්තනා

පරිභුඤ්ඤා න පරෙසං දෙනි මම නෙත වංසො උච්ඡින්නො කාලං
කතා තිරයෙ නිබ්බන්ධාසීති ඔවාදමස්ස දන්වා මම වංසං පතිට්ඨාපෙත්වා
එතස්ස ඉමස්මිං දෙවනගරෙ නිබ්බන්ධනාකාරං කරිස්සාමිති.

සො වන්දයො පකෙකාසාපෙත්වා එථ මුහුස්සපථං ගච්ඡිස්සාමි
මච්ඡරියකොසියෙන අමානං වංසො උච්ඡින්නො දුනසාලා කාපිතා
තෙවත්තනා පරිභුඤ්ඤා න පරෙසං දෙනි ඉද්දති පන පායාසං
භුඤ්ඤානාමො හුත්වා සරෙ පච්චින්නො අඤ්ඤාසාපි දුනබ්බො
හමිස්සානිති අරඤ්ඤං පටිසිත්වා එකකොච පච්චිති. එතං දමෙත්වා දුන
එලං ජානාපෙත්වා ආගමිස්සාමි අපි බො පන අමොති සබ්බෙති එකතො
යාවිමානො තන්තෙව මරෙය්ස මම පඤ්ඤං ගතත්වා පායාසං යාවිත්වා
නිසිත්තකාලෙ භූමො බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන පටිපාටියා ආගතත්වා
යාවෙය්සාපාති වත්වා සං තාව බ්‍රාහ්මණවෙසෙන තං උපසඛකමිත්වා
හො කතරෙ බාරණසිගමණමයොති පුච්ඡි. අථ නං මච්ඡරිය
කොසියො කිං උමමතොසි බාරණසිගමනමපි න ජානාසි කිං ඉතො
එති එතො යාතිති ආග. සකෙකා තස්ස වචනං අසුණන්නො විය කිං
කපෙසිති තං උපගච්ඡන්තෙව සොපි අරෙ බධිරි බ්‍රාහ්මණ කිං ඉතො
එසි පරතො යාතිති විරට්ඨි.

අථ නං සකෙකා හො කස්මා විරට්ඨි බුමො පඤ්ඤායති අගති පඤ්ඤා
යති පායාසො පච්චිති බ්‍රාහ්මණතිමන්තණට්ඨානෙන හමිතබ්බං අගමපි
බ්‍රාහ්මණානං හොජනකාලෙ ථොකං ලභිස්සාමි කිං මං නිවුත්තමිති
වත්වා තන්තෙව බ්‍රාහ්මණතිමන්තණං පරතො යාතිති චුත්තෙන තෙන හි
කස්මා කුප්පිසි තව හොජනකාලෙ ථොකං ලභිස්සාමිති ආග. අථ නං
සො අහං තෙ එකධිත්ථමපි න දස්සාමි ථොකං ඉදං මම යාපනමත්ත
මෙව මයාපිවෙන යාවිත්වා ව ලද්ධං තං අඤ්ඤානො තවාහාරං පරියො
සාති හරියං යාවිත්වා ලද්ධාචං සක්ඛායෙවං වත්වා-

තෙව කිණාමි තපි විකකිණාමි
න වාපි මෙ සන්තිවයොව අපි,
සුකිච්ඡරුපං වතිදං පරිත්තං
පන්තොදනො නාලමයං දුට්ඨිත්තනති.

ගාථමාග.

තං සුත්වා සකෙකා අගමපි තෙ මධුරසඤ්ඤා එකං සිලොකං
කපෙස්සාමි සුණාතිති වත්වා න මෙ තව සිලොකෙනන්තොති
වාරන්තස්ස වාරන්තස්ස.

අපච්චා අපච්චා දජ්ජා අනුමජ්ඣිතො මජ්ඣකං,
බහුමා බහුකං දජ්ජා අදනං න උපපජ්ජති.
තං තං වදාමි කොසිය දෙනි දුනාති භුඤ්ඤා ව,
අරියං මග්ගං සමාරාග තෙකාසි ලහතෙ සුබන්ති.

ගාථාද්වයමාග.

තත්ථ අනුමජ්ඣතො මජ්ඣකනති අප්පකම්පි මජ්ඣේ ඡේත්වා ඥානොට්ඨාසෙ කරිත්වා එකකොට්ඨාසං දත්වා තතො අවසෙසතො අනුමජ්ඣතොපි පුන මජ්ඣේ ඡේත්වා එකකොට්ඨාසො දතබ්බොයෙව. අද්දනං න උපපජ්ජතිති අප්පං වා බහුං වා දිත්තං හොතු අද්දනං නාම න හොති තම්පි දතමෙව මගප්ඵලමෙවති.

සො තස්ස වචනං සුත්වා මනාපං තෙ බ්‍රාහ්මණ කපිතං පායාසෙ සතොති පොතං ලභියාසීති නිසීද්ධි අංගං, සතොකං එකමනෙත නිසීදි. තස්මිං නිසිතො වන්දෙ තෙනෙව නයෙන උපසංඝමිත්වා තපෙව කපං පවතෙතො, තස්ස වාරණතස්ස වාරණතස්සෙව-

මොඝඤ්චස්ස හුතං හොති මොඝඤ්චාපි සමිතිතං,
අතිපියමිං යො නිසිත්තමිං නෙකො භුඤ්ජති භොජනං.

තං තං වදාමි කොසිය දෙති දුතාති භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ තෙකාසී ලහතෙ සුබතති.

ගාථාද්වයමාග.

තත්ථ සමුච්ඡින්නති බහුපපාදනවිරියං.

සො තස්ස වචනං සුත්වා කිවෙජ්ජන කසිරෙන තෙනති නිසීද පොතං ලභියාසීති අංගං, සො ගන්ත්වා සකකස්ස සතතිකෙ නිසීදි. තතො සුරියො තෙනෙව නයෙන උපසංඝමිත්වා තපෙව කපං පවතෙතො, වාරණතස්ස වාරණතස්සෙව-

සම්මං තස්ස හුතං හොති සම්මඤ්චාපි සමිතිතං,
අතිපියමිං යො නිසිත්තමිං නෙකො භුඤ්ජති භොජනං.

තං තං වදාමි කොසිය දෙති දුතාති භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ තෙකාසී ලහතෙ සුබතති.

ගාථාද්වය මාග.

තස්සපි වචනං සුත්වා කිවෙජ්ජන කසිරෙන තෙනති නිසීද පොතං ලභියාසීති අංගං, සො ගන්ත්වා වන්දස්ස සතතිකෙ නිසීදි. අප්පං මාතලි තෙනෙව නයෙනුපසංඝමිත්වා තපෙව කපං පවතෙතො, තස්ස වාරණතස්ස වාරණතස්සෙව-

සරසඤ්ච යො ජුගති බහුකාය ගයාය ව,
දෙණෙ තිබ්බරුහිත්ථයමිං සිසසොතෙ මහාවහෙ.

අනුචස්ස හුතං හොති අනුචස්ස සමිතිතං,
අතිපියමිං යො නිසිත්තමිං නෙකො භුඤ්ජති භොජනං.

තං තං වදාමි කොසිය දෙති දුතාති භුඤ්ජ ව,
අරියං මග්ගං සමාරුහ තෙකාසී ලහතෙ සුබතති.

ඉමා ගාථා අහාසි.

තාසං අන්තො: ගෝ පුරිසො නාගයකොදිනං බලිං කරොමිති
 සමුද්දලොකේ පොකබරකේ ආදිසු යංකිසෙති සරං උපගතො: පුරිසෙති
 හන්තං බලිකමං කරොති තපං බහුකාය නදියා ගයාය පොකබරකේයා
 දොණ්ණාමනෙව තිබ්බරුනාමනෙව තිනේ සිසසොනෙ මහනෙත
 වාරිවගෙ අනුමය්සාති යදි අනුපි එතෙසු සරදිසු අස්ස පුරිසස්ස හුතං
 වෙව සමිතිතස්සා හොති සඵලං සුබුද්ධං සමපජ්ජති අතිමිසමිං ගෝ
 කිසිප්පමිං නෙතො: භුසුද්ධි සොජ්ජනං එන් වත්තබ්බමෙව තත්ති
 තෙන තං වදාමි කොසිය දුතාති ව දෙති. සයස්සා භුසුද්ධ අරියානං
 දුතාතිරතානං බුද්ධාදිනං මග්ගං අතිරුහ නති පිසාසි එකොව භුසුද්ධ
 මානො සුමං නාම ලහතිති.

සො තස්සාපි වචනං සුත්වා පබ්බතකුටෙන ඔන්ටො විය කිවෙත්ත
 තෙනති තිසිද පොකං ලහියාසිති අංගං මාතලි ගතො: පුරිසස්ස
 සත්තිකෙ තිසිදි. තනො පස්සාසිබො තෙනෙව නගෙත උපසඤ්චිතො
 තපෙව කපං පවතෙත්තො තස්ස වාරොන්තස්ස වාරොන්තස්සෙව-

බලිසං හි සො තිගතිලති දිසුත්තං සබ්බකං,
 අතිමිසමිං ගෝ කිසිප්පමිං එකො භුසුද්ධි සොජ්ජනං.
 තං තං වදාමි කොසිය දෙති දුතාති භුසුද්ධ ව,
 අරියං මග්ගං සමාරුහ තෙකාසි ලහතෙ සුබතති.

ගාඨාභාසමාගං.

මච්ඡරියකොසියො තං සුත්වා උක්ඛයොගෙන නිත්තනනො
 තෙනති තිසිද පොකං ලහියාසිති අංගං පස්සාසිබො ගතො: මාතලියා
 සත්තිකෙ තිසිදි. ඉති තෙසු පස්සාසු බ්‍රාහ්මණෙසු නිසින්නමතෙත්තෙව
 පායාසො පට්ඨි. අපි නං කොසියො උද්ධානං ඔතාරොත්වා තුමහාකං
 පත්තාති ආගර්ථාති අංගං. තෙ තපා නිසින්නාම හන්තෙ පසාරොත්වා
 හිමවත්තනො මාච්චපත්තාති අංගරිංසු. කොසියො තාති දිස්වා
 තුමහාකං එතෙසු පත්තෙසු දුතබ්බපායාසො තත්ති බද්ධදිනං පත්තාති
 ආගර්ථාති. තෙ තාති අංගරිංසු. එකෙතපත්තං යොධඵලකපමාණං
 අකොසි. සො සබ්බසං දබ්බියා පායාසං ආදාසි සබ්බන්තිමස්ස දුත
 කාලෙපි උක්ඛලියා උංගං තපස්සාසු පස්සාසුතමපි දත්වා සයං උක්ඛලිං
 ගගෙත්වා තිසිදි.

තස්මිං බණේ පස්සාසිබො උඨාය අත්තහාවං ජතිත්වා සුත්තො
 හුත්වා තෙසං පුරතො පස්සාවං කරොන්තො අගමාසි. බ්‍රාහ්මණො
 අත්තනො පායාසං පත්තෙත පිදතිංසු. කොසියස්ස හන්තිට්ඨො
 පස්සාවිඤ්ඤ පති. බ්‍රාහ්මණො කුණ්ඩකාති උදකං ගගෙත්වා පායාසං
 අබ්බකතිරිත්වා භුසුද්ධානං විය අගෙත්වා. කොසියො මග්ගමපි උදකං
 දෙඨ හන්තං ධොවිත්වා භුසුද්ධානමිති අංගං. තව උදකං ආගරිත්වා හන්තං
 ධොවාති. මයා තුමහාකං පායාසො දින්නො මග්ගං පොකං උදකං
 දෙඨාති. මග්ගං පිණ්ඩපතිපිණ්ඩකමං නාම ත කාරොමාසි. තෙනති ඉමං
 උක්ඛලිං ඔලොකෙඨ හන්තං ධොවිත්වා ආගමියාමිති නදිං. ඔතදි.

තසම් ඛණේ සුභවො උක්ඛලිං පසායවෙන පුරෙසි. සො තං පසායං කරෙන්නං දිස්වා මහන්නං දණ්ඩමාදාය තං තපේජනො ආගඤ්ඤි. සො අසායජාතීයමතො හුත්වා තං අනුබක්ඛිනො නානා වණණං අගොසි කාලොපි ගොති සෙතොපි සුවණණවණණොපි කබරෙපි උච්චොපිතීවොපි එවං නානාවණණං හුත්වා මච්ඡරියකොසියං අනුබක්ඛි සො මරණභයභීතො බ්‍රාහ්මණේ උපසඬකම් තෙපි උප්පතිත්වා ආකාසෙ සිතා. සො තෙසං තං ඉද්ධිං දිස්වා-

උලාරවණණං වහ බ්‍රාහ්මණං ඉමෙ
අගඤ්ඤ වො සුභවො කිසසු ගෙතු,
උච්චාවචං වණණනිභං විකුබ්බති
අකබාථ නො බ්‍රාහ්මණං කෙනු තුලෙනති.

තං සුත්වා සකෙකා දෙවරජා.

වන්දෙ ව සුරියො ව උගො ඉධාගතා
අයං පත මාතලි දෙව සාරපි,
සකෙකාහමයම් තිදසානමිත්තෙ
එසාව බො පඤ්චසිබොති චුච්චතිති.

ගාථං වත්වා තාසා යසං වණණනො-
පාණීයසර ඔසිඬතා ව මුරජාලමරණී ව,
සුත්තමෙනං පබොධෙනති පටිබුද්ධො ව නන්දතිති.

ගාථමාහ.

සො තසා වචනං සුත්වා එවරූපං දිබ්බසම්පත්තීං තිං කත්වා
ලහනතීති පුච්ඡි. අද්‍යනසිලා තාව පාපධම්මා මච්ඡරිනො දෙවලොකා
න ගච්ඡන්ති තිරයෙ තිබ්බතන්නතීති දසෙසනො-
යෙකෙවිමෙ මච්ඡරිනො කදරියා
පරිභාසකා සමණබ්‍රාහ්මණානං,
ඉධෙව නික්ඛිප්ප සරීරදෙහං
කායසා භෙදා තිරයං වරන්නතිති.

ඉමං ගාථං වත්වා ධම්මෙ සිතානං දෙවලොක පටිලාභං දසෙසා-
යෙකෙවිමෙ සුගතිමාසසානා
ධම්මෙ සිතා සංයමෙ සංවිභාගෙ,
ඉධෙව නික්ඛිප්ප සරීරදෙහං
කායසා භෙදා සුගතීං වරන්නතිති.

ගාථමාහ.

තත්ථ ආසසානාති ආසිංසනා. යෙකෙවි සුගතීං ආසිංසනති
සබ්බෙ තෙ සංයමසඬාතෙ දසසිලධම්මෙ සංවිභාගසඬාතෙ ද්‍යුත
ධම්මෙව සිතා හුත්වා ඉධ සරීරසඬාතං දෙහං නික්ඛිපිත්වා තසා
කායසා භෙදා සුගතීං වරන්නතිති අන්තො.

එවං චත්ථා ච කොසිඨං න මයං තච සනතිකෙ පායාසත්ථාය ආගතා
කාරුසේදස්සන පන හං අනුභවපමානා ආගතමානා තස්ස පතාසෙභුං-

ත්ථං තො ඤාති පුරිමාසු ජාතිසු
සො මච්ඡරි රෙසකො පාපධම්මො,
තචෙව අත්ථාය ඉධගතමානා
මා පාපධම්මො තීරයං අපත්ථාති.

ආහ.

තත්ථ සොති සො ත්ථං. මා පාපධම්මොති අයං අමානං ඤාති
පාපධම්මො මා තීරයං අගමාති එතදත්ථං ආගතමානාති අත්ථො.

තං සුත්ථා කොසිඨො අත්ථකාමා කිර මෙ එතෙ මං තීරයා උද්ධ
රිත්වා සංගෙ පතිට්ඨාපෙභුකාමාති භූට්ඨිවිතොනා-

අද්ධා හි මං වො හිතකාමා යං මං සමනුසාසථ,
සොහං තථා භාරිසාමි සබ්බං චූතනං හිතෙසිති

එසාගමජෙජව උපාරමාමි
නවාපහං කිඤ්චි කරෙය්‍ය පාපං,
නවාපි මෙ කිඤ්චි මදෙය්‍ය මජ්ඣි
නවාපි දත්ථා උදකාපහං පිබෙ.
එච්ඤ්චි මෙ දදතො සබ්බකාලං
භොගා ඉමෙ වාසව බිසිසානති,
තතො අහං පබ්බජිසාමි සකක
හිත්වාන කාමාති යථොධිකානිති.

ආහ.

තත්ථ මනති මම. ඤාති භූචෙහ. සං මනති යෙන මං සමනුසාසථ
තෙන මෙ භූචෙහ හිතකාමා. නාමාති යථා වදථ තථෙව කරිසාමි.
උපාරමාමිති මච්ඡරිභාවතො උපාරමාමි. අදෙසාමජ්ඣිභූතො පටිඨා
යව මම ආලොපතො උපසිට්ඨි අදෙය්‍යං නාමනත්ථි. නාසුචාපි දත්ථාති
උදකපසතමපි වාහං ලභිත්වා අදත්ථා න පිවිසාමි. බිසිසානතිති
බසිසානති. සථොධිකානිති වත්ථුකාමකිලෙසකාමවසෙන යථා
සිතකොට්ඨාසාති යෙව.

සකෙකා මච්ඡරියකොසිඨං දමෙත්වා තිබ්බිසෙවනං කත්වා දුතථලං
ජාතාපෙත්වා ධම්මදෙසනාය පඤ්චසු සීලෙසු පතිට්ඨාපෙත්වා සද්ධිං
තෙති දෙවනගරමෙව ගතො මච්ඡරියකොසිඨොපි නගරං පවිසිත්වා
රුජානං අනුජාතාපෙත්වා ගතිතගතිතභාජනාති පුරෙත්වා ගණනනුති
යාවකානං ධනං දත්වා තයමිං බිණ්ණං තිකකමම හිමවතො දකඛිණ
පසෙස ගඞ්ඨාය වෙව එකස්ස ජාතස්ස රස්සව අනතරෙ පණ්ණසාලං
කත්වා පබ්බජිත්වා වනමූලථලායාගේ තත්ථ චිරං විහාසි ජරං පාපුණි.

තද සකකස්ස ආසා සද්ධා සිරි හිරිති වතස්සො ධිතරෙ භොනති තා
බහුං දිබ්බගනකාමාලං ආදාය උදකනිලත්ථාය අනොතතතදහං ගතත්වා
තත්ථ කිලිත්වා මනොසිලාතලෙ තිසිදිංසු. තයමිං බණ්ණං නාරදො නාම

මුඛමණිකාපසො තාවතීංසභවනං දිවාචිහාරන්දාය ගන්ත්වා නන්දනවන
විහනකුටලතාවනෙසු දිවාචිහාරං කන්ධා පාරිවර්තනකපුප්ථං ඡතනං
චීය ඡායන්දාය ධාරයමානො මනොසිලාතලමන්දන අතනනො
වසතට්ඨානා කක්ඛනගුහං ගවජනී. අථ තා තස්ස හත්ථෙ තං පුප්ථං
දිස්වා යාපීංසු.

තමන්දං පකාසෙතොතා සන්දා ආහ.

නගුතතමෙ ගිරිවරෙ ගනිමාදනෙ
මොදනති තා දෙවවර්භිපාලිනා,
අථංගමා ඉසිවරෙ සබ්බලොකගු
සුපුප්ථිතං දුමවරසාබමාදිය.

සුචිං සුගඤ්ඤිතිදසෙති සකකතං
පුපුප්ථිතතමං අමරවරෙති සෙවිතං,
අලභිමවෙති වා දුතවෙතිවා
අඤ්ඤානු දෙවෙති තදුරහං තිදං.

තතො වතස්සො කතකතනුපමා
උට්ඨාය කරියො පමදුධිපා මුනිං,
ආසාව සද්ධාව තතො සිද්ධි
ඉව්වමුත්තං තාරදදෙවමුඛමණි.

සවෙ අනුද්දිට්ඨං තයා මහාමුනි
පුප්ථං ඉමං පාරිජනනස්ස බුහෙම,
දදුති නො සබ්බගති තෙ ඉප්ඤ්ඤා
තිවිසි නො හොති යථෙව වාසවො.

තං යාවමානාතිසමෙකකි තාරදො
ඉව්වමුති සං කලහං උදිරසි,
න මඤ්ඤානුති ඉමෙති කොවිතං
යා යෙව වො සෙය්‍යසි සා පිළිඤ්ඤාති.

තත්ථ ගිරිවරෙති පුරිමස්ස වෙවචනං, දෙවවර්භිපාලිනාති
සකෙකත රකතිතා. සබ්බලොකගුති දෙවලොකෙ ව මනුස්සලොකෙ ව
සබ්බත්ථ ගමණසමන්දො. දුමවරසාබමාදියාති සාධාය ජාතතාදුම
වරස්ස සාබතති ලභිනාමං පුප්ථං ගහෙත්වා. සකකතනති කතසකකාරං.
අමරවරෙතිති සකකං සකියාය වුත්තං. අඤ්ඤානුදෙවෙතිති යපෙත්වා
දෙවෙව ඉද්ධිමනෙත්ව අඤ්ඤාති මනුස්සෙති වා යකඩාදිති වා අලභිං.
තදුරහංතිදනති තෙසං යෙව හි තං අරහං අනුච්ඡිතං. කතකතන
පුපමාති කතකුපමත්තවා. උට්ඨායාති අයෙයා මාලාගනිවිලෙපතා
උපිවිතො පුප්ථං න පිළිඤ්ඤාති එකස්මිං පදෙසෙ ඡබ්බෙස්සති
එථ තං යාපිත්වා පුප්ථං පිළිඤ්ඤාමාති හත්ථෙ පසාරෙත්වා යාවමානා
එකපසගාරෙනෙව උට්ඨතිත්වා පමදුතං උත්තමා. මුනිනති ඉසිං.
අනුද්දිට්ඨනති අසුකස්ස නාම දස්සාමිති න උද්දිට්ඨං. සබ්බගතිතො

ඉක්කමුහි සබ්බා තෙ විත්තගති ඉක්කිතු පඤ්ඤාපඤ්ඤායා ලාභී භොගිනී අස්ස මබ්බලං වදන්ති. සප්ථව චාසමොති යථා අමනාකා පිතා වාසවො ඉච්ඡති ච්ඡිතං දෙති තප්ථව නො කුමසි භොගිනි. භානති තං පුප්ථං අභි සමෙකඛාති දිස්වා. සංකලයනති නානාගාහං කලහවඩ්ඪනකථං උදිරසි. ඉමෙයිති ඉමෙහි පුප්ථවති නාම මග්ගං අත්ථා නත්ති පටිවිරතො අහං මාලාධාරණතොති දිපෙති. සා සෙව වො සෙසාසීති යා තුමනාකං අන්තරෙ ජෙට්ඨිකා. සා පිලයනථාති සා එතං පිලකිතුති අත්ථො.

තා වතස්සොපි නස්ස වචනං සුඤ්ඤා ගාථමාහංසු.

කිං නොත්තමොවාභිසමෙකසා නාරද
යස්සිච්ඡිති තස්සං අනුප්පවෙච්ඡි,
යස්සා හි නො නාරද කිං පදස්සසි
සායෙව නො භොගිනී සෙට්ඨසම්මතාති.

තස්ස කිං නොත්තමොති උත්තම මහාමුනි කිමෙව නො උප ධාරෙහිති.

තාසං වචනං සුඤ්ඤා නාරදො නා ආලපනො-
-

අකලලමෙතං වචනං පුයසො
කො බ්‍රාහ්මණො කො කලහං උදිරයෙ,
ගන්තොන භුතාධිපමෙව පුච්ඡථ
සවෙ න ජානාථ ඉබ්බතමාධිමතති.

ගාථමාහ.

තස්සත්ථො-භද්දෙ සුගතො ඉදං තුමොති වුත්තං වචනං මම අසුත්තා එවං හි සහි මයා තුමෙනපු එකා සෙට්ඨං සෙසා හිතා කණ්ණෙනන කලහො වඩ්ඪිතො හවිස්සති කොව බාහිතපාපො බ්‍රාහ්මණො කලහං උදිරයෙ වඩ්ඪස්සයා එවරුපස්ස හි කලහවඩ්ඪ නන්තාම අසුත්තං නස්මා ඉතො ගන්තො අන්තතො පිතරං භුතාධිපං සකකමෙව පුච්ඡථ සවෙ අන්තතො උත්තමං වා අධිමං වා න ජානාථාති.

තතො සත්ථා-

තා නාරදෙන පරමප්පකොපිතා
උදිරිතා වණ්ණමදෙන මත්තා,
සතාසෙ ගන්තොන සහස්සවක්ඛුනො
පුච්ඡිංසු භුතාධිපං කානු සෙයාසීති.

ගාථමාහ.

තස්ස පරමප්පකොපිතාති පුප්ථං අදදන්තොන අතිවිශ් කොපිතා තස්ස කුපිතා හුඤ්ඤා. උදිරිතාති භුතාධිපමෙව පුච්ඡථාති වුත්තා. සහස්ස වක්ඛුනොති සකකස්ස සන්තිතං ගන්තො. කානුති අමනාකං අන්තරෙ කතර උත්තමාති පුච්ඡිංසු.

එවං පුච්ඡිකා සිතා-

තා දිස්වා ආයතනමනා පුරිඤ්ඤ,
 ඉව්වබ්බි දෙවවරෙ කතඤ්ඤ,
 සබ්බාව වො භොථ සුගතො සාදිසි
 කො නෙව භද්දෙ කලහං උදිරසිති

තත්ත්ව නාදිස්වාති භික්ඛවෙ තා වතස්සොපි අත්තනො සන්තිකං
 ආගතා දිස්වා. ආයතනමනාති උසුක්කමනා ව්‍යාවච්ඡිත්තා.
 කතඤ්ඤාති නමස්සමානාති දෙවතාති පග්ගතිතඤ්ඤාති. සාදිසිති
 සබ්බාව තුලෙහ සාදිසියො. කො නෙවොති කොහු එවං. කලහං
 උදිරසිති භික්ඛං නානාභාහං විග්ගහං කපේසි වස්සෙසි.

අථස්ස තා කථයමානා-

යො සබ්බලොකං වරකො මහාමුත්ති
 ධම්මෙ සිතො නාරදො සච්චතික්කමො,
 සො තො බ්බුච්ඡි ගිරිවරෙ ගක්ඛිමාදනෙ
 ගන්ත්වාන භූතාසිප්පමෙව පුච්ඡ්ථ
 සචෙ න ජානාථ ඉධුපතමාධමනති.

ගාථමාහංසු.

තත්ත්ව සම්මතික්කමොති තථපරක්කමො.

තං සුත්වා සකෙකා ඉමා වතස්සොපි මග්ගං ධිගරෙ සවාහං
 එතාසු එතා ගුණසම්පන්නා උත්තමාති වක්ඛාමි සෙසා කුප්ඤ්ඤානති
 න සකකා අයං අට්ටො විනිවජ්ජිතිතුං ඉමා හිමවනො කොසිය
 තාපසස්ස සන්තිකං පෙසෙස්සාමි සො එතාසං අට්ටං විනිවජ්ජිත්තතිති
 විනොත්වා අහං කුමහානං අට්ටං න චිතිවජ්ජනාමි හිමවනො කොසිය
 තාපසො නාම අපි තස්සාහං අත්තනො සුධංගොජනං පෙසෙස්සාමි
 සො පරස්ස අදස්වා න භුඤ්ඤති දදනො ව විවිතිත්වා ගුණවත්තානං
 දෙනි යා තුලෙහසු තත්ත්වස්ස හත්තො හත්තං ලභිස්සති සා උත්තමා
 හවිස්සතිති ආවික්ඛනොනා-

අසු බ්‍රහ්මාරඤ්ඤවරෙ මහාමුත්ති
 නාදස්වා හත්තං වරගතො භුඤ්ඤති,
 විවෙස දුනාති දදති කොසියො
 යස්සා හි සො දස්සති සාව සෙස්සසිති.

ගාථමාහ.

තත්ත්ව බ්‍රහ්මාරඤ්ඤවරෙති මහාඅරඤ්ඤවාසි.

ඉති සො තාපසස්ස සන්තිකං පෙසෙස්සා මාතලිං පකෙකාසාපෙස්සා
 තස්ස සන්තිකං පෙසෙනො අනන්තරං ගාථමාහ.

අසුති යො සමමති දක්ඛණං දිසං
 ගඛගාය තිරෙ හිමවනපසෙති,
 ස කොසියො දුලුභපාණ්ඨොජනො
 තස්ස සුධං පාපය දෙවසාරපිති.

තත් සමමනීති වසති. දක්ඛිණෙන නිමවනතස්ස දක්ඛිණොස්ස දිසාස්ස
සමමනීති පසෙස්ස.

තතො සත්ථා ආහ.

ස මානලී දෙවචරෙන පෙසිතො
සහස්සසුත්තං අභිරුක්ඛ සඤ්ඤාං,
ස බිප්පමෙව උපගමම අස්සමං
අදිස්සමානො මුනිනො සුධං අදාති.

තත් අදිස්සමානොති තිකකවෙ සො මානලී දෙවරජස්ස වචනං
සමපටිච්ඡිත්වා නං අස්සමං ගන්ත්වා අදිස්සමානකායො හුත්වා තස්ස
සුධං අදා. අදමානොව රතනි. පටිඤ්ඤාදිසු අදිස්සමෙව පටිඤ්ඤාසමයෙ අග්ගිං
පටිච්චිත්වා විභාජනං රතනියා උදෙන්නං සුරියං නමස්සමානස්ස ධිතස්ස
තස්ස හත්ථෙ සුධාගෝඡනං පනිඨාපෙසි.

කොසියො තං ගගෙත්වා ධිතකොව ගාථදායමාහ.

උදගතිසුත්තං උපතිට්ඨතො හි මෙ
පහඬිකරං ලොකතමොනුදුත්තමං,
සබ්බානි භූතානි අභිච්ච වාසවො
කොතෙව මෙ පාණිසු කිං සුධොදති.
සඬුපමං සෙතමතුලාදස්සනං
සුචං සුගතිං පියරුපමබ්බතං,
අදිට්ඨපුබ්බං මම ජාතවකවුති
කා දෙවතා පාණිසු කිං සුධොදතිති.

තත් උදගතිසුත්තන නි උදගතිසුත්තං පටිච්චිත්වා උදගති
සාලතො තිකකමම පණ්ණසාලදායෙර සත්ථා පහඬිකරං ලොකතමොනුදං
උත්තමං ආදිච්චං උපතිට්ඨතො මම සබ්බානි භූතානි අභිච්ච
අක්කමිත්වා වත්තමානො වාසවො හු බො එවං මම පාණිසු කිං සුධං කිං
නාමෙතං ඔදති. සඬුපමෙන ආදිති ධිතකොව සුධං වණ්ණෙති.

තතො මානලී ආහ.

අහං මහිඤ්ඤා මගෙසි පෙසිතො
සුධානිගාසිං තුරිතො මහාමුනී,
ජානාසි මං මානලී දෙවසාරපි
භුඤ්ඤාසු භාත්තූත්තමං මා විචාරසි.
භූත්තා ව සා ද්වාදස හතති පාපකෙ
බුදං පිපාසං අරහිං දරකලමං,
කොටුපනාහඤ්ච විවාදපෙසුණං
සිතුණතඤ්ඤාදි රසුත්තමං ඉදානති.

තත් සුධානිගාසින නි ඉදං සුධාගෝඡනං තුස්සං අභිගරිං.
ජානාසි තං අහං මානලී නාම දෙව සාරපිති අත්ථො. මා විචාරසිති
න භුඤ්ඤාමිති අපටිකතිච්චා භුඤ්ඤා මා පපඤ්ඤාං හරි. පාපකෙති අහං

සුඛා භුක්තා ආදස පාපධම්මෙහි හනති. බුදුනති පඨමං තාව ජාතභාවං හනති දුතියං පාණීයපිපාසං තතියං උක්කණ්ණිකං චතුත්ථං කායදර්ශං පඤ්චමං කලමං කිලනනභාවං ඡට්ඨං කොධං සත්තමං උපනාහං අට්ඨමං විවාදං තවමං පෙසුණං දසමං සීතං එකාදසමං උණ්ණං ආදසමං තඤ්ඤං ආලසියභාවං ඉදං රසුත්තමං උත්තමරසං සුඛා භොජනං ඉමෙ ආදස පාපධම්මෙහි හනති.

තං සුචා කොසියො අත්තනො චතසමාදුතං අවිකරොනො-

න කප්පති මාතලී මග්ග භුඤ්ජතුං
පුබ්බෙ අදඤ්ඤා ඉති මෙ චතුත්තමං,
න වාපි එකාසනමරියපුජිතං
අසංවිහානිව සුඛං න විඤ්ඤති.

ගාථං වඤ්ඤා හනෙන තුමෙහති පරස්ස අදඤ්ඤා භොජනෙ නං දෙසං දිස්වා ඉදං වතං සමාදින්නනති මාතලීනා පුබ්බො අංග.

පිෂානභා යෙවිමෙ පාරදුරිකා
මිත්තදුකො යෙවි සපනති සුබ්බතෙ
සබ්බෙව තෙ මච්ඡරිපඤ්චමාධමා
තස්මා අදඤ්ඤා උදකමපි තාසමියෙ.

යො හිත්ථියා වා පුරිසස්ස වා පත
දස්සාමි දුතං විදුසමපචණ්ණිනං,
සද්ධා චදඤ්ඤා ඉධ විතමච්ඡරු
භවනති හෙනෙ සුචිසමසමචතාති.

තත්ථ සුබ්බෙති පඨමං අදඤ්ඤා අථ වා ඉති මෙ පුබ්බෙ චතුත්තමං. ඉදං පුබ්බෙව මයා වතං සමාදින්නනති දස්සෙති. පිෂානභානති එකස්ස අසනං න අරියෙහි බුද්ධාදීහි පුජිතං. සුබ්බනති දිබ්බං මාත්‍රසකං සුඛං න ලහති. පිෂානභානති ඉත්ථිසාතකා. සෙවිමෙති යෙව ඉමෙ. සපනතිති අකෙකාසනති. සුබ්බහෙති ධම්මික සමණබ්‍රාහ්මණේ. මච්ඡරිපඤ්චමාති මච්ඡරි පඤ්චමො එතෙසනති මච්ඡරිපඤ්චමා. අධමාති ඉමෙ පඤ්ච අධමා නාම. තාසමාති යස්මා අහං පඤ්චමඅධමභාවහයෙන. අදඤ්ඤා උදකමපිනාසමියෙ න පරිභුඤ්ජස්සාමිති ඉමං වතං සමාදිසිං. යො හිත්ථියා වාති යො අහං ඉත්ථියා වා. විදුසමපචණ්ණිනනති විදුහි පණ්ණිතෙහි බුද්ධාදීහි චණ්ණිනං. සුචිසමසමචතාති එතෙ ඔකප්ප නිසස්සද්ධාය සමන්තාගතා චදඤ්ඤා විගතමච්ඡරු පුරිසා සුචි වෙව උත්තමසමචතා ව භොගනති අත්තො.

තං සුචා මාතලී දිස්සමානකායෙන අට්ඨාසි. තස්මිං බණෙන නා වතස්සො දෙවකඤ්ඤා චතුර්දිසං අට්ඨංසු. සිරි පාවිතදිසාය අට්ඨාසි අසා දකඤ්ඤාදිසාය අට්ඨාසි සද්ධා පච්ඡිමදිසාය හිරි උත්තරදිසාය. තමත්ථං පකාසෙනො සත්ථා අංග.

අනො මුතා දෙවවරෙන පෙසිතා
කඤ්ඤා වතඤ්ඤා කතකතනවුපමා,
ආසා ව සඤ්ඤා ව සිරි තනො හිරි
තං අස්සමං ආගමුං යත්ථ කොසියො.

තා දිස්වා සබ්බො පරමපාමොදිතො
සුභෙන වණ්ණෙන සිඛාරිවග්ගිනො,
කඤ්ඤා වතඤ්ඤා වතුරෙ වතුරුද්දා
ඉවච්චුමි මානලිතො ව සමමුඛා.

පුරිමං දිසං කා නිමං පභාසි දෙවතෙ
අලභිකතා තාරවරව ඔසඬි,
පුච්ඡාමි තං කඤ්චනවෙලලිවිග්ගහෙ
ආවිකකි මෙ නිමං කතමාසි දෙවතා.

සිරිහං දෙවි මනුජෙසු පුර්තා
අපාපසතතුපතීසෙවිනී සදා,
සුධාවිවාදෙන තවතතිමාගතා
තං මං සුධාය වරපඤ්ඤා භාජය.

යස්සාහං ඉච්ඡාමි සුධං මහාමුනී
ස සබ්බකාමෙහි නරෙ පමොදනී,
සිරිනි මං ජානති ජුගතුතනම
තං මං සුධාය වරපඤ්ඤා භාජයාති.

තත්ථ අනොති තනො. මුතාති අනුමතා. අපි දෙවවරෙන අනු
මතා වෙව පෙසිතා වාති අනො. සබ්බො පරමපාමොදිතොති අනව
සෙසො හුන්වා අතිපමුදිතො. සාමනනිපි පාසො. තා දෙවතා සාමං
දිස්වාති අනො. වතුරෙති වතුරු. අයමෙව වා පාසො. වාතුරියෙන
සමතතාගතාති අනො. තාරවරෙති තාරතං වර. කඤ්චනවෙලලිවිග්ග
හෙති කඤ්චනරූපකසදිස සරිරෙ. සිඛගතති සිරි අහං. සමනතිමාග
නාති තව සතතිතං ආගතා. භාජයාති යථා මං සුධා හජති තථා
කරෙති සුධං මෙ දෙවතීති අනො. ජානාතීති ජාන. ජුගතුතනමාති
අග්නිං ජුගතනාතං උත්තම.

තං සුතා කොසියො ආග.

සිපෙපන විජ්ජාවරණෙන මුද්ධියා
තරු උපෙතා පගුණා සකමමනා,
තයා විහිතා න ලභනති කිඤ්චතං
තසිදං න සාධු යදිදං තයා කතං.

පස්සාමි පොසං අලසං මහග්ගසං
සුදුකකුලිනමපි අරුපිමං තරං,
තයානුගුණොසිති ජාතිමං අපි
පෙසෙති දුසං විග්ගහවා සුඛි.

තං තං අසච්චං අවිහජ්ජසෙවිතිං
 ජානාමි මුලං විදුරුනුපාතිතිං,
 න තාදිසි අරහති ආසනුදකං
 කුතො සුඛා ගච්ඡ න මග්ග රුච්චසිති.

තත්ථ සිසෙප්පනාති හත්ථිඅග්ගරථථරුසිප්පාදිනා, විජ්ජාවරණෙනාති
 වෙදනතයසඛිංතාය විජ්ජායවෙච සිලෙන ව. පගුණා සකම්මනාති
 අත්තනො පුරිසාකාරෙන පඨානගුණසමපන්නා සමන්නාගතා. කිංඤ්ච
 නානති කිංඤ්ච අපමනකකමපි යසං වා සුඛං වා න ලභනති. සද්දිනති යං
 එතං ඉසසරියත්ථාය සිප්පාදිති උග්ගහෙත්ථා වරන්තානං තයා වෙකලං
 කතං තං තෙ න සාධු. අරුපිමනති විරුපං. ගායානුගුණෙනාති
 තයා අනුරක්ඛිතො. ජානිමං අසිති ජාතිසමපන්නමපි සිප්පවිජ්ජාවරණ
 බුද්ධිකමෙමති සමපන්නමපි, පෙසෙහිති පෙසනකාරං කරොති. නං
 නානති තසමා තං. අසච්චනති සභාවසඛිංතෙ සච්චං අවත්තනතාය
 අසච්චං උත්තමභාවරතිතං. අවිහජ්ජසෙවිතිනති අවිහජ්ජිතා සුත්තා
 සුත්තං අජාතිත්වා සිප්පාදිසමපන්නෙපි ඉතරෙපි සෙවමානං. විදුරුනු
 පාතිතිනති පණ්ඩිතානුපාතිතිං පණ්ඩිතෙ පාතෙත්වා පොථෙත්වා විහෙ
 ඤෙත්වා වරමානං. කුතො සුඛාති තාදිසාය තිගුණාය කුතො සුඛා
 භොජනං න මෙ රුච්චසි ගච්ඡ මා ඉධ තිට්ඨාති.

සා තතෙච නතරධාසි. තතො සො ආසාය සද්ධිං සලලපන්නො
 ආහ.

තා සුක්කදදා පටිමුත්තකුණ්ඛලා
 විත්තඛගදා කමබ්බිමිමච්චධාරිණී,
 මසිත්තවණණං පරිදග්ගා සොහසි
 කුසගතිරත්තං අපිලග්ගා මඤ්ජරිං.

මිතිව හන්නා සරවාපධාරිතා
 විරුධිතා මඤ්ජිම උදික්කසි,
 කො තෙ දුතියො ඉධ මඤ්ජලොවතෙ
 න භායසි එකිකා කාතනෙ වතෙති.

තත්ථ විත්තඛගදාති විත්තෙහි අඛගදෙහි සමන්නාගතා. කමබ්බිමිමච්ච
 ධාරිණීති කරණපරිතිට්ඨානෙන විමච්චස්ථවණණාලඛිතාරධාරිණී.
 මසිත්තවණණනති අවසිත්තඋදකධාරවණණං දිබ්බදුකුලං. පරිදග්ගාති
 නිවාසෙත්වා ව පාරුපිත්වා ව. කුසගතිරත්තනති කුසතිණඅග්ගිසිඛා
 වණණං. අපිලග්ගාමඤ්ජරිනති සපලලවං අසොකකණ්ණිකා කණ්ණි
 පිලුකිත්වාති වුත්තං ගොති. සරවාපධාරිතාති ලුද්දෙන. විරුධිතාති
 විරුධිපහාරු. මඤ්ජමාති යථා සා මිති හිතා වතනෙන ධත්වා තං මඤ්
 ඤලොකෙති එවං ඔලොකෙසි.

තතො සා:

න මෙ දුතියො ඉධමනි කොසිය
මසකකසාරජාහවමති දෙවතා,
ආසා සුධාසාය තවනතිමාගතා
තං මං සුධාය වරපඤ්ඤා භාජයාති.

ගාථමාහ.

තත්ථ මසකකසාරජාහවමති භාවතිංසහවතො සමනවා

තං සුතා කොසියො තිං කීර යො තෙ රුවමති තස්ස ආසාඵල
තිපථාදනෙන ආසං දෙසි යො තෙ න රුවමති තස්ස න දෙසි තත්ථි තයා
සමං පඤ්ඤාතත්ථි විතාසකාරිණීති දිපෙනෙනා ආහ.

ආසාය යනති වණ්ණිජා ධනෙසිනො
තාවං සමාරුය්හ පරෙනති අණණ්ණවෙ,
තෙ තත්ථ සිද්ධනති අපොපි එකදු
ජිනාධනා එනති විනට්ඨිපාහතා.

ආසාය බෙතනාති කසනති කස්සකා
වපනති ධීජාති කරෙනතු පායසො,
ජිනිතිපාතෙන අවුට්ඨිකාය වා
ත කිඤ්චි විඤ්ඤනති නතො ඵලංගමං.

අභතකකාරුති කරෙනති හතතුසු
ආසං පුරකකිත්වා නර පුබෙසිනො,
තෙ හතතුරත්ථා අභිගාලකිතා පුත
දිසා පනස්සනති අලඛි කිඤ්චිනං.

ජතිනි ධඤ්ඤාඤච ධනඤ්ච ඤාතෙන
ආසාය සය්හාධිමනා සුබෙසිනො,
තපනති ලුබ්චි තපං විරතනරං
කුමමගමාරුය්හ පරෙනති දුගගතිං.

ආසාවිසංවාදිකසමමතා ඉමෙ
ආසෙ සුධාසං විනස්සු අතනති,
න නාදිසි අරහති ආසනුදකං
කුතො සුධා ගවජ න මය්හ රුවමසිති.

තත්ථ සඤ්ඤනති පකඤ්ඤනති, ජිනාධනාති ජිනාධනා, ඉති තව
වසෙන එකෙ සමපජ්ජනති එකෙ විපජ්ජනති තත්ථි තයා සද්දසා
පාපධමමාති වදති. කසනතිහතුපාසසසාති තං තං කිච්චං උපා
යෙන කරෙනති. ජිනිතිපාතෙනාති විසවාතමුසිකසලහසුකපාණක
සෙතට්ඨිකරෙගාදිනං සසුපද්දවානං අඤ්ඤකරතිපාතෙන වා, ගතොති
තතො සසසතො තෙ කිඤ්චි ඵලං න විඤ්ඤනති තෙසමපි ආසාවේදක
කමමං නිමෙව කරෙසිති වදති. අභතකකාරුතිනි සුඛභුමිසු පුරිස
කාරෙ, ආසං පුරකකිත්වාති ඉය්හරියාසං පුරතො කත්වා, හතතුරත්ථාති
සාමිනො අත්ථාය, අභිගාලකිනාති පට්ටඨිකෙති අතිපිට්ඨිතා විලුතකසාප

තෙය්‍යා විද්ධාසනසෙනවාහනා සුත්වා. පනස්සනනීති පලායනති.
අලද්ධකිඤ්චනනනී කිඤ්චි ඉස්සරියං අලභිත්වා ඉති එතෙසමපි ඉස්සරියා
ලාභං තමෙව කරෙසීති වදති. සගගාධිමනාති සග්ගං අබිගනතුං
මනා. ඉබ්බනති නිරුජං පඤ්චතපාදිකං කායකිලමථං. විරහනරනනී
විරකාලං. ආසාවිසංවාදිකසමමනා ඉමෙති ඉමෙ සත්තා සග්ගාසාය
දුග්ගතිං ගවජ්ජනනී තස්මා තිං ආසා නාම විසංවාදිකසමමනා විසංවාදි
කානි සබ්බං ගතා. ආසෙති නං ආලපති.

සාපි තෙන පටික්ඛිතතා තත්ත්වනතරධායි. තතො සද්ධාය සද්ධිං
සලලපනොතා ගාථමාහ.

දදුලලමානා යසසා යසසීති
ඒසඤ්ඤනාමවගයනං දිසං පති,
පුච්ඡාමි තං කඤ්චනවෙලලවිග්ගහෙ
ආවිකකි මෙ තිං කතමාසි දෙවතාති.

තත් දදුලලමානාති ජලමානා. ඒසඤ්ඤනාමවගයනනනී අප
රුති ව පච්ඡිමාති ව එවං ඒසඤ්ඤන ලාමකෙන නාමෙන වුවවමානං
දිසංපති දදුලලමානා තිට්ඨසීති.

තස්මෙ සා ගාථමාහ.

සද්ධාභං දෙවි මනුජේසු පුජිතා
අපාපසනතුපනිසෙවිනී සදා,
සුඛාවිවාදෙන තවනනිමාගතා
තං මං සුඛාය වරපඤ්ඤ භාජයාති.

තත් සද්ධාති යස්ස කස්සපි වචනපත්තියායනා සා සාවජ්ජාපි
හොති අනවජ්ජාපි. පුජිතාති අනවජ්ජකොට්ඨාසවසෙන පුජිතා.
අපාපසනතුපනිසෙවිනීති අනවජ්ජසද්ධායව එකතතපත්තියායන
සභාවාය පරෙසුපි පත්තියායනවිදගනසමත්ථාය දෙවතායෙනං නාමං.

අථ නං කොසියො ඉමෙ සත්තා තස්ස තස්ස වචනං සද්දතිත්වා
තං තං කාරුණතා කතතබ්බතො අකතතබ්බමෙව බහුතරං කාරුණනී
තං සබ්බං තස්ස කාරිතං නාම හොතිති වත්වා එවමාහ.

දුනං දමං වාගමිථොපි සංයමං
ආදය සද්ධාය කාරුණනී හෙකදා,
ථෙය්‍යං මුසාකුටමිථොපි පෙසුණං
කාරුණනී හෙතෙ පුත විවුද්ධා තයා.

හරියාසු පොසො සදිසිසුපෙකවවා
සිලුපපනනාසු පතිබ්බතාසුපි,
විනෙත්වා ඡන්දං කුලධිනියාසුපි
කාරුණි සද්ධං පන කුමහදසියා.

නිමේව සඤ්ඤා පරදරසෙවිති
 පාපං කරොසි කුසලමපි රික්ඛාසි,
 න තාදිසි අරහසි ආසනුදනං
 කුතො සුධා ගච්ඡ න මග්ගා රුච්චසිති.

තත්ථ දුනානති සවජ්ජුකං පුඤ්ඤවෙතනං. දමනති ඉන්ද්‍රියදමං,
 මාගනති දෙය්‍යධම්මපරිව්වාහං. සංසමනති සීලං. ආදාය සද්ධායාති
 එතානි දුනාදිති මහානිසංසානි කතනබ්බානිති වදනං වචනං සද්ධාය
 ආදිසිත්වා කරොනති එකදු. කුමනති තුලාකුටාදිකා වා ගාමකුටා
 දිකා වා. කණ්ණිනිකාකණ්ණිනි එකෙ මහුසායා එවරුපෙසු නාම
 කාලෙසු ඉමෙසඤ්ඤා අන්තරාය ථෙය්‍යාදිති කතනබ්බානිති කෙසඤ්ඤා
 වචනං සද්දහිත්වා එතානිපි කරොනති. පුන චිච්චුතා නාසාති පුන තයා
 විසුත්තා සාවජ්ජුකමිපාකානෙතානි න කතනබ්බානිති වදනං
 වචනං අපතතිශාසිත්වාපි කරොනති. ඉති තව වසෙත අනවජ්ජමපි
 සාවජ්ජමපි කරියතෙව. සාදිසිසුති ජාතිගොතකසීලාදිති සද්ධිසු,
 සෙකඛවාති පෙකඛා වුච්චති තණ්හා. සතණ්හාති අන්තරා. ඡන්දනති
 ඡන්දරහං. සද්ධනති කුමාදසියාපි වචනෙ සද්ධං කරොනති. තස්සා
 අහං තුම්හාකං ඉමං තාම උපකාරං කරිස්සාමිති වදනායා පතතිශා
 සිත්වා කුලීඤ්ඤාපි ඡන්ධෙත්වා නිමේව පරිසෙවනති අසුකා නාම
 තුලෙහසු පරිබලාවිතතාති. කුමාදසියාපි වචනෙ සද්ධං තත්ථාව
 පරදරං සෙවනති. නිමේව ඤ්ඤා පරදරසෙවිතීති යස්මා තං පතතිශා
 සිත්වා තව වසෙත පරදරං සෙවනති පාපං කරොනති කුසලං ජනනති
 තස්මා නිමේව පරදරසෙවිති තිං පාපානි කරොසි කුසලං රික්ඛාසි නත්ථි
 වායා සමානා ලොකවිනාසිකා පාපධම්මා ගච්ඡ න මෙ රුච්චසිති.

සා තත්ථෙව අනතරධාසි. නොසියොපි උතතරතො සිතාය තිරියා
 සද්ධං සලලපනොතො ගාපාඤ්ඤාමාහ.

ජිහ්සාකරතීං අරුණසමි උභතෙන
 යා දිස්සති උතතමරුපවණ්ණිති,
 තප්පමා මං පටිභාසි දෙවතෙ
 ආවිකකි මෙ තිං කතමාසි අවජර.

කාලා නිදුසෙරිව අග්ගජාතිව
 අනිලෙරිතා ලොහිතපතනමාලිති,
 කා තිට්ඨසි මන්දමිවාචලොකං
 භාසෙසමානාව ගිරං න මුඤ්ඤාසිති.

තත්ථ ජිහ්සාකරතීනති පවජිමරතීං රතති පරියොසානෙති
 අන්තරා. උභතෙනති අරුණ උග්ගතෙ. යාති පුරත්ථිමා දිසා රතන
 පුරිණ්ණතාය උතතමරුපධරුහුත්වා දිස්සති. කාලානිදුසෙරිවාති නිදුස
 සමයෙ කාලවලලි විය. අග්ගජාතිවාති අග්ගජා ඉව සාපි නවජ්ජා,
 මකෙකතෙත පඨමජාතා විශාති අන්තරා. ලොහිතපතනමාලිතිති

ලොභිතවණ්ණෙති පතෙනති පරිවුතා. භා නිබ්බසිති යථා සා තරුණ කාළවලලී වාතෙරිතා විලසමානා සොහමානා තිට්ඨති එවං කා නාම තිට්ඨති. භාසෙසමානාවාති මයා සද්ධිං භාසිතුකාමා විය හොසි තව ගිරං ඉක්කවයි.

තතො සා ගාථමාග.

ගිරහං දෙවී මනුජෙසු පුජිතා
අපාපසත්තුපතිසෙවිනී සදා,
සුධා විවාදෙන භවනතිමාගතා
සා තං න සකෙකාමි සුධම්මි යාවතුං
කොපිනරූපා විය යාවතිත්ථිසාති.

තත්ථ භික්ඛනාති ගිරි අහං. සුධම්මිති සා අහං සුධාභොජනං තං යාවතුම් න සකෙකාමි. තිං කාරණාති කොපිනරූපා විය යාවතිත්ථිසා යසමා ඉත්ථිසා යාවතා නාම කොපිනරූපා විය රහස්ස විවරණ සදිසා හොති නිලලජ්ජා විය හොතිති අත්ථො.

තං සුත්වා තාපසො දො ගාථා අභාසි.

ධම්මෙන ඤයෙන සුගතෙන ලව්ඡසි
එසො හි ධම්මො තති යාවතා සුධා,
තං තං අයාවනතිමහං නිමනකයෙ
සුධාය යම්මිව්ඡසි තම්මි දම්මි තෙ.

සා තිට්ඨ මයා අජ්ජ සකාමි අස්සමෙ
නිමනතිතා කඤ්චනවෙලලිවිසාහෙ,
තුචං හි මෙ සබ්බරසෙති පුජ්ජා
තං පුජ්ජිත්වාන සුධම්මි අගම්යෙති.

තත්ථ ධම්මිනාති සභාවෙන. ඤයෙනාති කාරණෙන. නති සාවනා සුධාති නති යාවතාය සුධා ලබ්භති තෙනෙව කාරණෙන ඉතර තිස්සො න ලතිංසු. නං නානති තසමා තං. යම්මිව්ඡසිති න කෙවලං නිමනතායම්මියෙව යඤ්ච සුධං ඉව්ඡසි තම්මි දම්මි තෙ. කඤ්චනවෙලලි විගහණෙති කඤ්චනරුසිසසිරිකසරිරෙ. පුජ්ජිසාති න කෙවලං සුධාය අඤ්ඤාතිපි සබ්බරසෙති තිට්ඨ මයා පුජෙතබ්බසුත්තනිකාව. අගම්යෙති තං පුජෙත්වා සවෙ අවසෙසං හවිස්සාති අගම්මි භුක්ඛන්ධාම.

තතො අපරං අභිසම්බුද්ධගාථා.

සා කොසියෙනානුමතා ජුතිමතා
අද්ධා ගිරි රම්මං පාවිසියස්සමං,
උදඤ්ඤවන්තං එලම්මියපුජිතං
අපාපසත්තුපතිසෙවිතං සදා.

රුක්ඛගහගණා ඛනුකේන්ද්‍ර පුජිතා
 අමො පියාලා පනසා ව කිංසුකා,
 සොහඤ්ජනා ලොඤ්ඤමථොපි පදමකා
 කෙකා ව හඞ්ගා තිලකා ව පුජිතා,
 සාලා කරේරී ඛනුකේන්ද්‍රමුග්ධො
 අය්‍යන්තිත්‍රොධමධුකවෙනසා,
 උද්දලකා පාටලිසික්ඛුවාරිතා
 මනුඤ්ඤගණිං මුවලිඤ්ඤකෙනකා,
 හරේණුකා වෙඵකා වෙණුතිඤ්ඤකා
 සාමාන්තිවාරමථොපි විනකා,
 මොවා කදලී ඛනුකේන්ද්‍රසාලියො
 පචිගයො ආභුජ්ජොපි තණ්ඩුලා.

තස්ස ව උතතරෙ පයෙස ජාතා පොකකරණී සිවා,
 අකක්කසා අපබ්බාරා සාධු අපථවිගනිකා.

තත්ථ මචජා සනතිරතා ඛෙමිනො ඛනුගෝෂ්ඨා,
 සිඞ්ගු සවඞ්ගා සකුලා සතචඞ්ගා ව රොතිතා,
 ආලිගග්ගරකානිණ්ණො පාසිතා කාකමච්ඡකා.

තත්ථ පක්ඛි සනතිරතා ඛෙමිනො ඛනුගෝෂ්ඨා,
 ගංසා කොඤ්ඤා මයුරා ව චක්කවාතා ව කුක්කුභා,
 කුණාලකා ඛනුවිත්‍රා සිඞ්ගණී ජීවඤ්ජවකා.

තත්ථ පාණායමායනති නානාමිගගණො ඛනු,
 සිහා ව්‍යග්ගා වරුහා ව අච්ඡකොකතරච්ඡයො.

පලාසාද ව ගචජා මහිසා රොතිතා රුරු,
 ඵණ්ණයා ව වරුහා ව ගණිතො නිඞ්ඝසුකරා.

කදලිමිගා ඛනුවෙන්ද්‍රිත්‍රාරා සසකණ්ණකා
 ඡමාහිරිපුපථවිවිත්‍රසන්තා
 දිජාහිසුධාං දිජසඞ්ඝසෙවිතාති.

තත්ථ ජුතිමනාති ආනුභාවසම්පන්නාන. පාවිසිසග්ගමනාති
 පාවිසි අය්‍යමං. යකාරො ව්‍යඤ්ජනසන්ධිකරො. උද්දඤ්ඤමග්ගනාති තෙසු
 තෙසු ථානෙසු උද්දඤ්ඤමපන්නං. ඵලනාති අනෙකඵලසම්පන්නං. අජිසසුජී
 ඤනාති නිවරණදෙසරහිතෙහි කොතලාහිති අරියෙහි පුජිතං පසන්ථං.
 රුක්ඛගහගණාති පුපුසුපග ඵලුපගරුක්ඛගහණා. සොහඤ්ජනාති
 සිග්ගරුක්කා ලොඤ්ඤමථොපි පදමකාති ලොඤ්ඤරුක්කා ව පදමරුක්කා ව.
 කෙකා ව හඞ්ගාති එවං නාමකා රුක්කා එව. කරේරීති කරේරරුක්කා.
 උද්දලකාති වාතසාතකා. මුවලිඤ්ඤකෙකාති මුවලිඤ්ඤ ව පඤ්චවිධ
 කෙනකා ව. හරේණුකාති අපරණණජාති. වෙඵකාති වංසවොරකා.
 වෙණුති ආරඤ්ඤමාසා. තිඤ්ඤකාති තිබෙරු රුක්කා. විනකාති බුද්ධක
 රජමාසා. මොවාති අට්ඨිකදලී. සාලියොති නානපථකාරා ජාතය්‍යරං

උපතිස්සාය ජාතා සාලියො. පමිහසොති නානපසකාරා විහරො.
 ආභුජිතොති භුජපතතා. නණ්ඩුලාති නිකකුණකිකුප්පා සයඤ්ජාත
 තණ්ඩුලසිසාති. නාසලාති නිකවෙ නසා ව අයාමයා උතතරදිසාහාගෙ
 පොකබරණීති පඤ්චවිධපද්මසඤ්ජනතා ජාතස්සරපොකබරණී.
 අසාකකසාති මච්ඡපිත්තසෙවාරාදිකකකසරතිතා. අපඤ්ඤාති අවජිත්ත
 තවා සමතිත්ථා. අපමිහණිසාති අපපටිකකුලගතෙකින සුගතෙකින
 උදකෙන සමන්තාගතා. නන්ධාති තස්සා පොකබරණියා. ඛෙමිතොති
 අභයා. සිංගුති ආදිති තෙසං මච්ඡානං තාමාති. කුණාලකාති කොකිලා.
 විත්තාති විත්තපතතා. සිංගුති උට්ඨිතසිංහා මොරා. අඤ්ඤාපි වා
 මත්ථක ජාතසිංහා පකබිනො. පාණාසමාසනාති පාණාය ආයතනි.
 පලාසාදුති බග්ගා. ගවස්ති ගවයා. ගණිතොති ගොකණ්ණා. කණ්ණ
 කාති කණ්ණකමිගා. ඡමාගිරිති භූමියං පත්ථා පිට්ඨිපාසාණා. පුප්ථ
 විවිත්තසත්තාති විවිත්තපුප්ථසත්තා. දිස්ගිත්තධාති මධුරස්සරෙති දිජෙති
 අභිසුට්ඨා ඵවරූපා යත්ථ භූමිපබ්බතාති.

ඵචං භගවා කොසියස්ස අස්සමං වණ්ණෙසි. ඉදුති නිරිදෙවියා
 තත්ථ පමිසනාදිති දස්සෙත්තුං ආහ.

සා සුතතවා නිලදුමාභිලමිතා
 විජ්ජු මහාමෙඝරිවානුපජ්ජථ,
 තස්සා සුසමෙකිසිරං කුසාමයං
 සුචිං සුගතං අජිත්තපසෙවිතං.
 අත්ථිච්ඡකොච්ඡං හිරිමෙනදමුචි
 නිසිද කල්පාණි සුබසිදමාසනං.

තස්සා තදු කොච්ඡගතාය කොසියො
 යදිච්ඡමානාය ජවාජ්ජනං බරෙ,
 නවෙහි පතෙනහි සයං සහුදකං
 සුධානිභාසි තුරිතො මහාමුනි.

සා තං පටිග්ගස්ස උභොති පාණිති
 ඉච්චමුචි අත්තමනා ජවාධරං,
 හඤ්ඤමෙතරහි පුජිතා තයා
 ගවෙජ්ජයා මුහෙම තිදිවං ජතාවිනි.

සා කොසියෙනානුමතා ජුතිමතා
 උදිරිතා වණ්ණමදෙන මතතා,
 සකාසෙ ගතවාන සහස්සවකත්තො
 අයං සුධා වාසව දෙහි මෙ ජයං.

තමෙන සකෙකාපි තදු අපුජති
 සහිදු ව දෙවා සුරකඤ්ඤමුත්තමං,
 සා පඤ්ඤි දෙවමත්තස්සපුජිතා
 නවමහි කොච්ඡමහි යදු උපාවිසිති.

තත් සු තතවානි සුච්ඡි. නිලද්‍රමානිලමිනානි නිලෙසු ද්‍රමෙසු අභිලිච්ඡිතා හුච්ඡා තං තං නිලද්‍රමසාධං පරමසන්තිතානේවා. මහාමෙස ටිවානි තෙන නිමනතිතා මහාමෙසවිජ්ජුරිත තස්ස තං අස්සමං පාවිසි. සංඝානි තස්සා හිරියා. සුසම්බන්ධසිරන්ති සුසම්බන්ධසියං. කුසාමසන්ති උසිරදිමිස්සකකුසතිණමයං. සුභන්ධන්ති උසිරෙන වෙව අසෙසුන ව සුගතිනිණෙන මිස්සකතතා සුගතිං. අජිත්‍රපසෙවිතන්ති උපරි අත්ථෙවන අජිතෙන උපසෙවිතං. අනිච්ඡකොච්ඡන්ති ඵවරූපං කොච්ඡාසනං පණ්ණසාලාඤායෙ අත්ථරිත්වා. සුඛසිද්ධාසන්ති සුඛං නිසිද ඉදමාසනං. සන්ති යංවදත්ථං. ඉච්ඡමානාසානි සුඛං ඉච්ඡන්තියා. නිවෙඨි පණතනිති තං ඛණ්ණෙසුච පොතඤ්ඤානො ආභතෙති අලපද්‍රමිතිපතෙතති. සසන්ති සහජෙන. සසුද්ධන්ති දක්ඛිණො දකසතිතං. සුඛානිභාසිති සුඛං අභිහරි. තුඤ්ඤානි සොමතස්ස වෙගෙන තුරිතො, සන්ධුති වවස්සග්ගත්ථ නිපාතො. ජිනාවිනිති ජයපතතා හුච්ඡා. අනුමනානි ඉදං යථා රූපං ගව්ඡානි අනුසුද්ධා. උද්දිශ්ඤානි තිදසපුරං ගන්ත්වා සකකස්ස සන්තිකො අයං සුඛානි උදිරයි. සුරකස්සුඤ්ඤානි දෙවධිතරං. උභාතමන්ති පවරං. පසුඤ්ඤිදෙවමනුස්ස ඤජිනානි පසුඤ්ඤිති දෙවෙති ව මනුස්සෙති ව පුජිතා. සද්ධා යද නිසිද නන්දාය සකෙකන දුට්ඨෙන නවෙ කසුචනපිට්ඨසඤ්ඤානො කොච්ඡ සා උපාවිසි තද තං තත්ථ නිසින්නං සකෙකා ව සෙසදෙවතාව පාරිච්ඡන්තක සුප්ථාදිති පුජයිංසු.

ඵවං සකෙකා තං පුජෙත්වා විනෙතයි තෙන නුඛො කාරණෙන කොසියො සෙසානං අදත්වා ඉමිස්සා ව සුඛං අදාසිති. සො තස්ස කාරණස්ස ජානනන්දාය පුත මාතලිං පෙසෙසි.

තමත්ථං ආවිකරොතොසා සත්ථා.

තමෙව සංඝි පුතරෙව මාතලිං
සහස්සනෙතොසා තිදසානමිඤ්ඤ,
ගන්ත්වාන වාසාං මම බ්‍රාහ්මිණොසියං
ආසාය සඤ්ඤා සිරියා ව කොසිය
හිරි සුඛං කෙන මලත්ථ ගෙතුනාති.

ගාථමාහ.

තත් සංඝිති අභාසි. චාස්සාං මමානි මම වාසාං කොසියං බ්‍රාහ්මි. ආසාය සඤ්ඤා සිරිසාමානි අසාතො ව සඤ්ඤාතො ව සිරිතො ව හිරියෙව කෙන ගෙතුනා සුඛං අලත්ථ.

සො තස්ස වචනං සමපට්ඨත්ථා වෙජ්‍යතතරථමාරුක්ඛ අගමාසි.

තමත්ථං පකාසෙතොසා සත්ථා ආහ.

තං සුපලවත්ථං උදතාරසී රථං
දඤ්ඤමානං උපකිරිත සාදිසං,
ජමෙඛානදීසං තප්පොය්‍ය සන්තිහං
අලභිකතං කසුචනවිතකසන්තිකං.

සුචර්ණණවනෙදුත්ථ ඛණ්ණ නිපාතිතා
 හත්ථි ගවස්සා කිකිව්‍යග්ගදිපියො,
 එණෙය්‍යතා ලබ්බිමයෙත්ථ පක්ඛියො
 මිගෙත්ථ වෙච්චියමයා යුධායුතා.

තත්ථස්සරුජහරයො අයොජයුං
 දස සතාති සුසුනාග සාදිසෙ,
 අලඛකතෙ කඤ්චනජාලුරව්ජදෙ
 ආවෙළිනෙ සද්දගමෙ අසංගිතෙ.

තං යානසෙට්ඨං අභිරුක්ඛ මාතලී
 දසදිසා ඉමා අභිතාදයිත්ථ,
 නහඤ්ච සෙලඤ්ච වනස්පතීතිව
 සසාගරං පච්චස්සිත්ථ මෙදිති.

සබ්භමෙව උපගමම අස්සමං
 පාචාරමෙකං සකතො කතඤ්ඤි,
 ඛණ්ණසුතං වද්ධං විනිතවන්තං
 ඉවච්චුචි මාතලී දෙවබ්‍රාහ්මණං.

ඉන්ද්‍රස්ස වාක්‍යං නිසාමෙති කොසිල
 දුතො අහං පුච්ඡති තං පුරින්ද්‍රදෙ,
 ආසාය සද්ධා සිරියාව කොසිල
 හිරි සුධං තෙන මලත්ථ හෙතුනාති.

තත්ථ කං සුසලමස්ථිතති තං වෙජ්‍යන්තරථං සුබෙන පලවන්ත්ථං.
 උද්දායරසිති උත්තාරෙසි උක්ඛිපිත්ථි ගමණසජ්ජමකාසි. උපකිරිස සාදි
 සනති උපකරණබඳොති සදිසං යථා තස්ස අභිනිබ්බා සමානවණණාති
 ජලනති. තථෙව ජලිතනති අත්ථො. ජමබ්බනදිසනති ජමබ්බනදසඛාත
 රතතසුචර්ණණමයජ්ජං. කඤ්චනවිතකසනතිකනති කඤ්චන මයෙන
 ස තතරතන විතෙතන අට්ඨමඛගලෙන සමන්තාගතං. සුචර්ණණ
 වනෙදුත්ථාති සුචර්ණණමයා වන්දකා එත්ථ රථෙ. හත්ථිති සුචර්ණණරජන
 මණ්මයා හත්ථි. ගවදිසුපි එසෙව තයො. ලබ්බිමයෙත්ථ පක්ඛියොති
 එත්ථ රථෙ ලබ්බිමයා නානාරතනමයා පක්ඛියො පටිපාටියාව සිතා.
 යුධායුතාති අතතතො අතතතො යුධෙන සද්ධං යුත්තා හුත්වා දසසිතා.
 අය්‍යත්ථජහරයොති හරිවණණමනොමයඅය්‍යරුජාතො. සුසුනාග
 සාදිසෙති බලසමපතතියා තරුණනාගසදිසෙ. කඤ්චනජාලු
 රව්ජදෙති කඤ්චනජාලමයෙන උරව්ජදලඛකාරෙන සමන්තාගතෙ.
 ආවෙළිනෙති ආවෙළිසඛාතෙති කණණලඛකාරෙති යුතෙත. සද්ද
 ගමෙති පතොදපපහාරං විතා සද්දමතෙතතෙව ගමණසිලෙ අසං
 ගිගෙති නිස්සංඛෙත සිසජ්වෙ එවරුපෙ අය්‍යරුජෙ තත්ථ යොජෙසුනති
 අත්ථො. අභිතාදයිත්ථාති යාන සද්දෙන එකතින්තාදං අකාසි. වනස්ප
 තීති වාති වනස්පතීති වනසණ්ඛවාති. අත්ථො. පච්චස්සිත්ථාති කමප

සිත් ආකාසධර්මිමානකම්පනෙන නභකම්පනං වෙදිතබ්බං. පාමාර
මෙකංසකයොති එකංසකතපාමාරද්ධවන්තො. වදානති ගුණ
වුද්ධං. විනිතවතතොති විනිතෙන ආමාරතෙන සමන්තාගතං.
ඉවමබ්බුමිති රථං ආකාසෙ යපෙත්වා ඔතරිත්වා එවං අබ්බු. දෙව බ්‍රාහ්ම
ණනති දෙවසමං බ්‍රාහ්මණං.

සො තස්ස වචනං සුත්වා-

අකාසි රි රි මං පටිභාති මාතලී
සද්ධා අනිච්චා පන දෙවසාරවි,
ආසා විසංවාදිකසමමතා හි මෙ
හිරි ව අරියමහි ගුණෙ පතිට්ඨිතාති.

ගාථමාහ.

තත්ථ අකාසි සිප්පාදිසම්පන්නෙපි අසම්පන්නෙපි භජනතො
අකාසි මං පටිභාති. අනිච්චාති සද්ධා පන තං තං වන්ත්‍රං පභාස
අඤ්ඤාමිං අඤ්ඤාමිං උප්පජ්ජනතො හුත්වා අභාවාකාරෙන අනිච්චාති
මං පටිභාති. විසංවාදිකසමමතාති ආසා පන යසමා ධනාපිකා
තාවාස සමුද්ධං පනඤ්ඤිත්වා විනට්ඨිපාභතා එනති තසමා විසංවාදිකාති
මං පටිභාති. අපිසමහි ගුණෙති හිරි පන හිරෙත්තපභාවසබ්බාතෙ
පරිසුද්ධෙ අරියගුණෙ පතිට්ඨිතාති.

ඉද්ධි තස්සා ගුණං වණ්ණෙනෙනා ආහ.

කුමාරියො යාවිමා ග්‍රොතතරක්ඛිතා
ජ්ණණො ව යා යා ව සභනතුඉජ්ජියො,
තා ඡ්ඤරුගං පුරිසෙසු උග්ගතං
හිරියා නිවාරෙනති සුචිත්තමත්තනො.
සඛිතාමසිසෙ සරසතතිසංයුතෙ
පරුජිතානං පත්තං පලාසිතං,
හිරියා නිවත්තනති ජනිත්ව ජිවිතං
තෙ සම්පට්ච්ඡනති පුතාහිරිමතා,
වෙලා යථා සාගරවේගවාරිණී
තිරුයං හි පාපජනං නිවාරණී,
තං සබ්බලොකෙ හිරිමරියපුජිතං
ඉද්ධස්ස නං වෙදය දෙවසාරජිති.

තත්ථ ජිණ්ණාති විධවා. සභනානුති සංඝාමිකා තරුණීජ්ජියො.
අත්තනොති තා සබ්බාපි පරපුරිසෙසු අත්තනො ඡ්ඤරුගං උග්ගතං.
විදිත්වා අයුත්තමෙතං අමොකනති හිරියා සචිත්තං නිවාරෙනති හිරි පාප
කම්මං න කරෙති. පනතං පලාසිතනති පත්තනානඤ්ච පලායන්නා
නඤ්ච අත්තරෙ. ජනිත්ව ජිවිතනති යෙ හිරිමත්තො භොනති තෙ
අත්තනො ජිවිතං වජ්ජිතා හිරියා නිවත්තනති. නොති එවං නිවත්තා ව
පන තෙ. හිරිමතා පුත අත්තනො සාමිකං සම්පට්ච්ඡනති අමිත්ත
තත්තො මොවෙත්වා ගණ්හනති. පාපජනං නිවාරණීති පාපතො

ජනං නිවාරණී. අයමෙව වා පාසො. නානා නං හිරිං. අසිභුජිනානි
අරියෙහි බුද්ධාදිහි පුජිතං. ඉන්ද්‍රියානි යමා ඵලං මහාගුණා
අරියපුජිතා වෙසා තසමා නං ඵලං උත්තමා නාමෙසාති ඉන්ද්‍රියා කපෙති.

තං සුත්වා මාතලි-

කො තෙ ඉමං කොසිය දිට්ඨිමොදති
මුහමා මහිනෙ අථ වා පජාපති,
හිරියං දෙවෙසු හි සෙට්ඨසමමතා
ධිතා මහිනෙසා මහෙසි ජායමාති.

ගාථමාහ.

තත් දිට්ඨිනාති හිරි නාම මහාගුණා අරියපුජිතාති ලද්ධං. බුද්ධීති
හදයෙ පවෙසෙසි. සෙට්ඨසමමතාති නව සනාතිකෙ සුධාය ලද්ධතා
ලතො පටිසාය ඉන්ද්‍රියා සනාතිකෙ කඤ්චනාසනං ලභිත්වා සබ්බදෙව
තාති පුජියමානා උත්තම සමමතා ජායම.

ඵලං තසමි. කපෙන්නොයෙව කොසියසා නං බණ්ණෙව වචන
බලෙමා. ජාතො. අථ නං මාතලි කොසිය ආයුසංඛාරෙ තෙ ඔයාපෙසා
දුකබලෙමාපි සමනොතා නිනොත මුහුසාලොකොත දෙවලොකං
ගච්ඡාමාති තත් නොතුකාමො හුත්වා-

හන්දෙහිදුති නිදිවං සමකතම
රථං සමාරුක්ඛා මමාසිතං ඉමං,
ඉන්ද්‍රිය වං ඉන්ද්‍රසගොත්ත කඛිති
අජෙජව තිං ඉන්ද්‍රසගව්‍යතං වජාති.

ගාථමාහ.

තත් මමාසිනානි පියං මනාපං. ඉන්ද්‍රසගොත්තාති පුරිමහවෙ
ඉන්ද්‍රෙන සමානගොත්තං. කඛිතිති නවාගමණං ඉච්ඡන්තො කඛිති.

ඉති තසමි. කොසියෙන සද්ධිං කපෙන්නොයෙව කොසියො
විචිත්වා ඔපපාතිකො දෙවපුත්තො හුත්වා ආරුක්ඛා. දිබ්බරථෙ අට්ඨාසි.
අථ නං මාතලි සකකසා සනාතිකං නෙසි සකෙකා නං දිත්වා තුට්ඨ
මානසො අත්තනො ධිතරං හිරිදෙවිං තසා අග්ගමහෙසිං කත්වා අදාසි.
අපරිමාණමයා ඉසාරියං අභොසි. තමත්ථං විදිත්වා අනොමසතනානං
කමමං නාම ඵලං විසුජ්ඣාතිති සත්ථා ඔසාන ගාථමාහ.

ඵලං සමිජ්ඣනාති අපාපකමමිනො
අපො සුචිණ්ණසා ඵලං න තසාති,
යෙ කෙවි මද්දකඛු සුධාය භොජනං
සබ්බව තෙ ඉන්ද්‍රසගව්‍යතං ගතාති.

තත් අපාපකමමිනොති අපාපකමමා සත්තා ඵලං විසුජ්ඣනාති.
සෙකෙවිමද්දකඛුති යෙකෙවි සත්තා තසමි. හිමවන්තපදෙසෙ තද
කොසියෙන හිරියා දියමානං සුධාභොජනං අද්දසංසු. සබ්බව තෙති
තෙ සබ්බපි තං දුතං අනුමොදිත්වා විතතං පසාදෙත්වා ඉන්ද්‍රසගව්‍යතං
ගතාති.

සත්‍ය ඉමං ධම්මදෙසනං ආහරිතො න භික්ඛවෙ ඉදුනෙව පුබ්බෙ පෙතං ආදුනාභීරතං ඵද්ධිමච්ඡරියං සමානං අහං දමෙසිං එවාති වතො ජාතකං සමොධානෙයි. තද්‍ය භිරිදෙවතා උප්පලවණණං අහොයි. නොයිහො දුනපති භික්ඛු. පඤ්චසිඛො අනුරුද්ධො. මාතලී ආනන්දො. සුරියො කස්‍යපො. වන්දෙ මොග්ගල්ලානො. නාරදො සාරිපුත්තො. සකෙකා පත අගමමවාති.

සුබ්‍යගොපනික්ඛනං.

21. 4.

එමමකඛාසනීති ඉදං සත්‍ය කුණාලදුගෙ විහරනොහං අනභීරති පිළිනෙ පඤ්චසතෙ භික්ඛු ආරබ්භ කපෙයි.

තත්‍රායං ආනුසුබ්බිකථා: සාකියකොළියා කිර කපිලවන්දුනග රසං ව කොළියගරයං ව අනතරෙ රෙහිණිං නාම නදිං. එතෙනෙව ආවරණෙන බන්ධාපෙත්වා සසායාති කාරෙතති. අථ පේට්ඨමුලමාසෙ සසෙයසු මිලායනෙකසු උග්ගනගරවාසිනමපි කමමකර සනාතිපට්ඨං. තත්ථ කොළියගරවාසිනො වදිංසු ඉදං උදකං උග්ගකො නිහරියමානං නෙව තුමාකං නාමාකං පහොසාති අමාකං පත සසං. එක උදකෙනෙව නිපථජ්ජිසාති ඉදං උදකං අමාකං දෙථාති. කපිලවන්දු වාසිනො වදිංසු තුමෙකසු කොට්ඨකෙ පුරෙත්වා සිතෙසු මයං රතත සුවණණනීලමණිකාලිකාපඤ්ඤ ගගෙත්වා න සග්ගිසාම පච්ඡිපසිබ්බ කාදිගත්වා තුමාකං සරථොරෙ වරිත්වා අමාකමපි සසං. එතෙනෙව උදකෙන නිපථජ්ජිසාති ඉදං උදකං අමාකං දෙථාති. න මයං දසා මාති මගමපි න දසාමාති. එවං කථං වසේත්වා එකො උට්ඨාය එකසං පහාරං අදායි. සොපි අඤ්ඤාසාති එවං අඤ්ඤාමඤ්ඤං පහරිත්වා රුජ කුලානං ජාතිං සට්ටිත්වා කලහං වසේසු. කොළියකමකර වදනති තුමෙක කපිලවන්දුවාසිනෙ ගගෙත්වා ගච්ඡ්ථ යෙ සොණ්ඩිගාලාදයොවිග්ග අතතො හගිණිති සද්ධිං වසිංසු එතෙසං ගජ්ජිසාදයො වා එලකා යුධාති වා අමාකං කිං කරිසානතීති. සාකියකමකර වදනති තුමෙක දුති කුට්ඨිකො දුරකෙ ගගෙත්වා ගච්ඡ්ථ යෙ අනාථා නිග්ගනිකා තීරච්ඡානා වීග්ග කොළුරුකෙව වසිංසු. එතෙසං ගජ්ජිසාදයො වා එලකායුධාති වා අමාකං කිං කරිසානතීති. තෙ ගනත්වා තසමිං කමෙම තිසුත්ත අමච්චානං කපෙසු. අමච්චා රුජකුලානං කපෙසු. තතො සාකියා හගිණිති සද්ධිං සංවසිතකානං ථාමඤ්ච බලඤ්ච දසෙසාමාති යුධසජ්ජා නික්ඛමිංසු. කොළියාපි කොළුරුකෙව වසිතකානං ථාමඤ්ච බලඤ්ච දසෙසාමාති යුධසජ්ජා නික්ඛමිංසු. අපරෙ පනාවරියා සාකියකොළියානං දුසිසු උදකත්ථාය නදිං ගතත්වා වුමච්චාති භූමියං නික්ඛිපිත්වා සුඛකථාය නිසිත්තාසු එකිසා වුමච්චං එකා සකසඤ්ඤාය ගණති. තං නිසාය තව වුමච්චං මම වුමච්චනති කලහෙ පවත්තෙ කමෙන උග්ගනගර

වාසිනෝ දූෂකමකරුවෙව් සෙවකභෝජකාමච්චුපරජානෝ වාසි සබ්බෙ යුග්ගසජ්ජා නිකම්මසුති වදනති. ඉමමො පන නයා පුරිම නයොව බහුසු අට්ඨකථාසු ආගතො යුත්තරුපොවාති සෙව්ව ගහෙ තබෙබ්බා. තෙ පන සායණෙන යුග්ගසජ්ජා නිකම්මස්සන්තීති තස්මිං සමයෙ භගවා සාවඥියං විහරන්තො පච්චුසසමයෙ ලොකං ඔලො කෙනන්තා ඉමෙ එවං යුග්ගසජ්ජා නිකම්මෙනෙ අද්දස්ස. දිස්වා ව අජ්ජ මිසිගතෙ එසකලභො චූපසම්ස්සති නුබො නොති උපධාරෙන්තො අහ මෙත්ථ ගන්තවා කලහ චූපසමත්ථං නිණ්ණි ජාතකාති කපේස්සාමි. තතො කලභො චූපසම්ස්සති අථ සාමග්ගිදිපනත්ථාය ඤෙ ජාතකාති කපේත්වා අත්තදණ්ඩසුත්තං දෙසෙස්සාමි දෙසනං සුත්වා උභයගරව්වාසිනෝ අඤ්ඤායොගාති අඤ්ඤායොගාති කුමාරසත්තාති දස්සන්ති. අහං තෙ පබ්බාජෙස්සාමි මහනෙතා සමාගමො භවිස්සතිති සන්තිට්ඨානං කත්වා සරීරපටිපඤ්ඤානං කත්වා සාවඥියං පිණ්ඩාය වරිත්වා පිණ්ඩපාන පටිකකන්තො සායණසමයෙ ගඤ්ඤාපිටො නිකම්මිත්වා කස්සපි ආනායෙවෙත්වා සයමෙව පත්තවිවරමාදාය වින්තං සෙනානං අන්තරෙ ආකාසෙ පලලඛනං ආභුජ්ත්වා තෙසං සංවෙගජනනත්ථං අඤ්ඤාකාරං කාතුං කෙසරංසියො විස්සජේජන්තො නිසීදි. අථ තෙසං සංවිග්ගමානසානං අත්තානං දස්සෙන්නො ඡබ්බණ්ණබුද්ධරාශියො විස්සජේජසි. කපිලවත්ථුවාසිනෝ භගවන්තං දිස්වා අමානං ඤාති සෙවෙය් සත්ථා ආගතො දිවෙය් නුබො අමානං කලහකරණ භාවොති විනෙක්ඛා න බො පන සකකා සත්ථරි ආගතෙ අමොගි පරස්ස සරීරෙ සත්ථා පානෙතුං කොලනගරව්වාසිනෝ අමොග හනනතු වා පවනතු වාති ආවුධාති ඡබ්බෙසුං. කොලනගරව්වාසිනොපි තපේව අකංසු. අථ භගවා ඔතරිත්වා රමණීයෙ පදෙසෙ වාලිකා පුලිනෙ පඤ්ඤාත්තවරබුද්ධාසනෙ නිසීදි අනුපමාය බුද්ධසිරියා විරොචමානො. තෙපි රුජානො භගවන්තං වන්දිත්වා නිසීදිංසු. අථ නෙ සත්ථා ජාතන්තොව කසමා ආගතත්ථ මහාරුජාති පුච්ඡිත්වා තෙව භනෙත නදිදස්සනත්ථාය න කීලනත්ථාය ඉමස්මිං පන යාතෙ සඞ්ඛාමං පච්චුපට්ඨාපෙත්වා ආගතමහාති. කිං නිස්සාය වො කලභො මහාරුජාති. උදකං නිස්සාය භනෙතති. උදකං කිං අග්ගති මහාරුජාති. අප්පං භනෙතති. පඨවි නාම කිං අග්ගති මහාරුජාති. අනග්ගා භනෙතති. ඛනතියා කිං අග්ගන්තීති. ඛනතියා නාම අනග්ගා භනෙතති. අප්පං උදකං නිස්සාය කස්මා මහගෙස ඛනතියෙ නාසෙථ මහාරුජාති. කලහස්මිං හි අස්සාදො නාම නත්ථි. කලහවසෙන හි මහාරුජා එකාය රුක්ඛදෙවතාය කාලසීහෙන සද්ධිං බද්ධාසානො සකලමපි ඉමං කප්පං අනුප්පවත්තොයෙවාති වත්ථා එන්ද්‍රජාතකං කපේසි.

තතො පරපත්තියෙන නාම මහාරුජා න භවිතබ්බං පරපත්තියා නුත්වා හි එකස්ස සසස්ස කථාය තියොජනසහස්සවිත්තෙ හිමවනෙන වතුප්පදගණං මහාසමුද්දං පක්ඛන්දිනො අහෙසුං. තස්මා පරපත්තියෙන න භවිතබ්බන්ති වත්ථා දද්දුභජාතකං කපේසි. තතො කදපි මහාරුජා

දුබ්බලොපි මහබ්බලොස රතො පස්සති කදුචි මහබ්බලොපි දුබ්බලොස
ලුට්ඨිකාපි සකුණිකා ගජිනාගං සාතෙසිති වචා ලුට්ඨිකජාතකං
කපෙසි. එවං කලහවුපසමනන්දාය තිණි ජාතකාති කපෙත්වා සාමග්ගී
පරිදීපනන්දාය දො ජාතකාති කපෙසි. සමග්ගානං හි මහාරුජා කොචි
මහාරං නාම පසිඳුං න සකෙකාතිති වචා රුකබ්බමමජාතකං කපෙසි.
තථා සමග්ගානං මහාරුජා කොචි විවරං පසිඳුං නාසකි. යද් පන
අඤ්ඤමඤ්ඤං විවාදමකංසු අප් නෙ එකො තෙසාදපුත්තො ජිවිතකයං
පාපෙත්වා ආදාය ගතො විවාදෙ අස්සාදො නාම නජීති වචා වට්ටක
ජාතකං කපෙසි. එවං ඉමාති පඤ්ච ජාතකාති කපෙත්වා අවසානො
අත්තදණ්ඩ සුත්තං කපෙසි. රුජානො පසන්නා සවෙ සන්ධා නාගමියං
මයං අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්වා ලොභිතනදිං පවත්තසිස්සාම සන්ධාරං
නිස්සාය නො ජිවිතං ලද්ධං සවෙ පන සන්ධා අගාරං අර්ඛාවසිස්ස දීප
සහස්සආයපරිවාරං වතුමහාදීප රජං ගන්තං අභවිස්ස. අති
රෙක සහස්සං බො පනස්ස පුත්තා අභවිස්සංසු තතො බත්තියපරිවාරෙ
අභවිස්ස තං බො පනෙස සමපත්තිං පහාය නිකම්භිත්වා සමෙබ්බාධිං
පනෙත්වා ඉදුතිපි බත්තියපරිවාරෙව විවරතුති උභයනගරවාසිනො
අධිකතෙයාති අධිකතෙයාති කුමාරසතාති අදංසු. භගවා නෙ පබ්බා
ජෙත්වා මහාවතං අගමාසි. පුන දිවසතො පට්ඨාය තෙහි පරිවුතො
එකදු කපිලපුරෙ එකදු කොළියනගරෙහි විසු නගරෙසු පිණ්ඩාය
වරති. උභයනගරවාසිනො මහාසකකාරං කරිංසු. තෙසං ගරුඥා
වෙන න අත්තනො රුචියා පබ්බජිතානං අනභීරති උපපජ්ඣි. පුරුණ
දුර්ධිකායොති තෙසං අනභීරතිජනනන්දාය තං තං වචා සාසනං
පෙසෙසු. තෙ අතිරෙකතරං උක්කණ්ඩංසු. භගවා ආවජෙජනෙනා
තෙසං අනභීරතභාවං ඤාත්වා ඉමෙ හිතබ්බ මාදිසෙන බුද්ධොසා සද්ධිං
එකතො වසන්නා උක්කණ්ඩනති කථාරූපා නු බො තෙසං ධම්මකථා
සප්පායාති උපධාරෙන්නො කුණාලධම්මදෙසනං පසි. අප්සං එතද
භොසි ඉමෙ හිතබ්බ හිමවනං තෙත්වා කුණාලකථාය තෙසං මාතුගාම
දොසං පකාසෙත්වා අනභීරතීං හරිත්වා සොනාපත්තිමග්ගං දස්සාමිති.
සො පුබ්බණ්ඩසමයං නිවාසෙත්වා පත්ත විවරමාදාය කපිලවත්තං පිණ්ඩාය
වරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටිකකන්නො භත්තකිවචවෙලායමෙව
නෙ පඤ්චසතෙ හිතබ්බ ආමනෙත්වා දිට්ඨිපුබ්බො වො හිකඩවෙ රම
ණීයො හිමවනතපදෙසොති පුච්ඡි. නො හිදං භනෙත්ති. ගච්ඡිස්ස ප්ප්
හිමවන වාරිකනති. භනෙත අනිද්ධිමනතා මයං කප්පං ගමිස්සාමාති.
සවෙ පන වො නොචි ගහෙත්වා ගච්ඡිස්ස ගච්ඡිස්සාපාති. ආම
භනෙත්ති. සන්ධා සබ්බෙපි තෙ අත්තනො ඉද්ධියා ගහෙත්වා ආකාසෙ
උපපතිත්වා හිමවනං ගන්ත්වා ගගනතලෙ සිතොව රමණීයෙ
හිමවනතපදෙසෙ කඤ්චනපබ්බතං මණිපබ්බතං හිමුලපබ්බතං
අඤ්ජනපබ්බතං සානුපබ්බතං එළිකපබ්බතනති නානාවිධො පබ්බතො
පඤ්ච මහානදියො කණ්ණමුණ්ඩකං රථකාරකං සිහප්පපාතං
ජද්දත්තං තියග්ගලං අනොත්තතං කුණාලදහනති සත්ත දහෙ
දස්සෙසි. හිමවනො නාම මහා පඤ්චයොජන සතුබ්බෙබ්බො

නියොජනසහයා වින්දනො, තයා ඉමං රමණීයං එකදෙසං අත්තනො
 ආනුභාවෙන දයොසි. තත්ත ඝතතිවාසාති සිහව්‍යයාහපිකුලාදිති
 මතුපාදතිපි එකදෙසනො දයොසි.

තත්ත ආරාමරාමණෙයාකාදිති පුප්ඵළපභෙ රුකෙක නානාවිබෙ
 සකුණසබ්බෙ ජලඵලපුප්ඵාති හිමවන්තයා පුරුහිමපයො සුවණ්ණ
 තලං පච්ඡිමපයො හිමකුලතලං දයොසි. ඉමෙසං රාමණෙයාකාදිතං
 දිට්ඨකාලතො පට්ඨාය තෙසං හිකුන්තං පුරුණදුතිසිකාසු ඡන්ද
 රාගො පතීනො. අථ සත්ථා තෙ හිකුන්ත ගහෙත්වා ආකාසනො මහරිත්වා
 හිමවන්තයා පච්ඡිමපයො සට්ඨියොජනිකෙ සිලාතලෙ සත්තයොජනි
 කයා කපපට්ඨිකසාලරුකකයා ගෙට්ඨා නියොජනාය මනොසිලාය
 තෙහි හිකුන්ති පරිවුතො ඡබ්බණ්ණවුද්ධරයමියො විසාපේජනො
 අණ්ණවකුච්ඡිං බොහෙත්වා ජලමානො සුරියො විය නිසිදිත්වා මධු
 රසාරං නිව්ජාරෙන්නො තෙ හිකුන්ත ආමනෙතසි හිකවෙ ඉමයමිං
 හිමවන්තෙ තුමෙහි අදිට්ඨපුබ්බං පුච්ඡාති. තයමිං බණේ දො විත්තු
 කොකිලා උභොසු කොට්ඨසු දණ්ඩකං මුබ්බෙත ඩයිත්වා මජ්ඣෙක අත්තනො
 සාමිකා නිසිදපෙත්වා අට්ඨ විත්තුකොකිලා පුරතො අට්ඨ පච්ඡතො
 අට්ඨ දක්ඛණතො අට්ඨ වාමතො අට්ඨ ගෙට්ඨතො අට්ඨ උපරි ඡායං
 කත්වා එවං තං විත්තුකොකිලං පරිවාරෙත්වා ආකාසෙනාගච්ඡන්ති. තෙ
 හිකුන්තං සකුණසබ්බං දිස්වා සත්ථාරං පුච්ඡිංසු කෙනාමෙතෙ භන්තෙ
 සකුණති. හිකවෙ මම එස පොරුණකො වංසො මයා ධම්පා පවෙණි
 මං පුබ්බෙ එවං පරිවරිංසු. තදා පතෙස සකුණගණො මහා අභොසි.
 අධ්වුඛිකාති දිජ්ඣකඤ්ඤසහයාති මං පරිවරිංසු. අනුපුබ්බෙත පරිභා
 සිත්වා ඉදුති එත්තකො ජාතොති. කථාරූපෙ පත භන්තෙ වතසණ්ඨි
 එතා දිජ්ඣකඤ්ඤ තුමෙහ පරිවරිංසුති.

අථ තෙසං සත්ථා තෙනති හිකවෙ සුණාථාති සතිං උපට්ඨ
 පාපෙත්වා අතීතං ආහරිත්වා දයොන්නො ආහ.

එවමකඩායති එවමනුසුයති සබ්බොසධධරණීධරෙ තෙක පුප්ඵ
 මාලාවිතතෙ ගජගවජමහිසරුරුවමරපසදබ්බයා ගොකණ්ණ සිහ
 ව්‍යග්ගදීපිඅච්ඡිකොකතරච්ඡුද්ධරකා කදලීමගගිලාරසසකණ්ණකානු
 වරිතෙ ආකිණ්ණතෙලමණ්ඩලමහා වරුහනාගකුලකණේරුසංසාධි
 වුත්ථෙ ඉසාමිගසාමිගසරහමිගඑණිමිගවාතමිගපසදමිගපුරිසලු
 කිමුපුරිසසකකරකකස නිසෙවිතෙ අමජ්ජමඤ්ඤරිධර බ්‍රහ්ම ජුප්ඵපුප්ඵ
 තයාතෙකපාදපගණවිතතෙ කුරුවකොරවාරණමයුරපරුහුතජ්වේච
 වෙලාවකහිඛකාරකරවීකමන්තවිගඛගසතසමපසුට්ඨ අඤ්ඤාමනොසි
 ලහරිතාලහිකුලකගෙමරජතකනාකාතෙතධාතුසත විත අධිපතිමණ්ඩ
 තපපදෙසෙ එවරූපෙ බලු හො රමෙම වතසණ්ඨි කුණාලො නාම
 සකුණො පටිවසති අතීතිය විතො අතීතිය විතපතතච්ඡදනො.
 තයොව බලු හො කුණාලයා සකුණයා අධ්වුඛිකාති ඉත්ථිසහයාති

පරිවාරිකා දිජ්ඣකඤ්ඤායො. අථ බලු හො දො දිජ්ඣකඤ්ඤායො කාට්ඨං මුඛෙන ඛසිච්ඡා නං කුණාලං සකුණං මජ්ඣෙකි නිසීදුපෙත්වා උච්ඛිතාති මා නං කුණාලං සකුණං අදානපරියායපපේ කිලමිථො උච්ඛාගෙත්වාති.

පඤ්චසතා දිජ්ඣකඤ්ඤායො ගෙට්ඨතො ගෙට්ඨතො ඛෙනති සවායං කුණාලො සකුණො ආසනා පරිපට්ඨාති මයං තං පනෙති පට්ඨාන ගෙය්සාමාති. පඤ්චසතා දිජ්ඣකඤ්ඤායො උපරුපරි ඛෙනති මා නං කුණාලං සකුණං ආතපො පරිතාපිති. පඤ්චසතා දිජ්ඣකඤ්ඤායො උභතොපසෙය්න ඛෙනති මා නං කුණාලං සකුණං සීතං වා උණං වා තිණං වා රජො වා වාතො වා උය්සාවො වා උපපජ්ඣති. පඤ්චසතා දිජ්ඣකඤ්ඤායො පුරතො පුරතො ඛෙනති මා නං කුණාලං සකුණං ගොපාලකා වා පසුපාලකා වා තිණහාරකා වා කාට්ඨහාරකා වා වන භමිකා වා කාට්ඨන වා කාශලෙන වා පාණිකා වා ලෙඬුකා වා දණ්ඩන වා සන්තන වා සකුරුය වා පහාරං අදංසු, මායං කුණාලො සකුණො ගවේසිති මා ලතාති මා රුකෙති මා ඵලෙනි මා පාසා හෙති මා බලවනෙනති මා පනති සඛාමෙසිති. පඤ්චසතා දිජ්ඣකඤ්ඤායො පච්ඡතො පච්ඡතො ඛෙනති සඛාමාති සබ්බාති මඤ්ජුති මධුරාති මාමාති සමුද්වරනාති යො මායං කුණාලො සකුණො ආසනෙ පරිසුකක භවිති. පඤ්ඤා සතා දිජ්ඣකඤ්ඤායො දිසොදිසං ඛෙනති නෙක රුකඛවිවිධවිකාති ඵලමාගරනාති යො මායං කුණාලො සකුණො බුද්ධ පරිකිලමිත්වාති.

අථ බලු හො දිජ්ඣකඤ්ඤායො නං කුණාලං සකුණං ආරුමෙනෙව ආරුමං උය්සානෙනෙව උය්සානං නදිතිත්තෙනෙව නදිතිත්තං පබ්බත සිඛරෙනෙව පබ්බත සිඛරං අමබවනෙනෙව අමබවනං ජමුබනෙනෙව ජමුබනං ලබුජවනෙනෙව ලබුජවනං නාළිකෙරසඤ්චාරියෙනෙව නාළිකෙරසඤ්චාරියං බ්වපමෙව අභිසමොනාති රතත්වාය. අථ බලු හො කුණාලො සකුණො තාති දිජ්ඣකඤ්ඤාති දිවසං පරිබ්බුලො ඵලං අපසා දෙති තස්ස ඵලෙන වසලියො විතස්ස ඵලෙන වසලියො වොරියො බුත්තියො අසතියො ලුහුචිත්තායො කතස්ස අපචිකාරිකායො අතිලො විය යෙන කාමංගමායොති.

හත්තායං අත්ථවණ්ණනා හික්ඛවෙ සො වනසණ්ඩා ඵලමකායති ඵලඤ්ච අනුසුයති කිතාති භවියති: සබ්බොසබ්බරණ්ඛරෙති විත්ථාරො.

තත්ථ සබ්බොසබ්බරණ්ඛරෙති සබ්බොසබ්බරණ්ඛරෙති මුලතව පහනපුප්ඵාදිසබ්බොසබ්බරුය ධරණියා සමන්තාගතෙති අත්ථා, සබ්බොසබ්බුත්තොවා ධරණ්ඛරො සොති පදෙසො සබ්බොසබ්බරණ්ඛරෙති ඵලමකායති ඵලඤ්ච අනුසුයති. තත්ථ වනසණ්ඩාති වුත්තං හොති. සෙසපදයොජනායපි ඵසෙව තයො. නෙකසුප්ඵමාලා විතතෙති තෙතෙති ඵලත්වාය උපනනපුප්ඵාති වෙව පිලිකිත මාලොති ව විතතෙ. රුරුති සුවණ්ණවණ්ණං මිගා, උද්දාති උද්දා මිගා, බිලාති මහාබිලා, නෙලමණ්ඩලං වුවති තරුණතිඛකච්ඡාප

මණිලං, මහාවත්ථානී, මහාභජිතො, ආකිණ්ණතෙලමණිලමහා
 වරුහෙන ගොවරිකාදිහෙදෙන දසවිධෙන නාගකුලෙන වෙව
 කණේරුසබ්බෙන ව අධිවුත්තේ අත්ථො, ඉසාමිශානි කාලසිහා,
 වානමිශානි මහාවාතමිශා, පසදමිශානි විත්තමිශා, සුසිලසුති වළුවාමුඛ
 යකිණ්ණියො, කිමුප්පිසානි දෙවකිත්තරවඤ්ඤාකිත්තරදුමකිත්තරදණ්ඩ
 මානවකකොත්තසකුණකණ්ණපාපුරුදිහෙදු කිත්තර අමජ්ජමඤ්ඤ
 ධරමුහට්ඨපුප්පුප්පිනගගනෙකපාදපගණවිතතෙනි මකුලධරෙති
 වෙව මඤ්ඤරිධරෙති ව සුපුප්පිතෙති ව අග්ගමත්ත පුප්පිතෙති ව අතෙ
 කෙති පාදපගණෙති විතතෙ, චාරණා නාම ගජපිලිභගසකුණා, වෙලා
 චතොතිපි එකෙ සකුණායෙව, හෙමඤ්ඤ භතකඤ්ඤාති දො සුවණ්ණ
 ජාතියො, එතෙති අඤ්ඤානාදිති නෙකධාතුසතෙති අතෙකෙති වණ්ණ
 ධාතුරුජිති විතථාපතිමණ්ඩිතපපදෙසෙ, හොති ධම්මාලපනමත්තමෙතං,
 විතෙතාති මුඛකුණ්ඩකෙපි හෙට්ඨා උදරභාගෙපි විත්තොව, අඛිබ්බිඨානිති
 අඛිබ්බකුත්තාති තිණ්ණි සහසානි පඤ්ඤාසතානිති අත්ථො, අද්ධානපටිසාස
 පටෙති අද්ධානසඛිධාතෙ ගමණමග්ගෙ, උඛ්ඛාගෙත්ථාති බාධසිත්ථ,
 උපපජ්ජිති උපගතත්ථා පුට්ඨි, පහාරං අදංසුති එත්ථ මා නතති පදසා
 සාම්මසෙනත්ථො, වෙදිතබ්බො, සඛිගාමෙසිති සමාගමි, සංඤානිති
 මට්ඨානි, සබ්බානිති පියානි, මඤ්ඤානිති සලිලානි, මුඛානිති මධුරසා
 රුති, සමුදවරනනිසොති ගඤ්ඤකරණවසෙන පරිවරනනියො, නෙක
 රුක්කමිවිධවිහානි ඵලනති නෙකෙති රුක්කෙති විවිධිවිකතිඵලං, ආග්
 මමනොවආග්ගමනති පුප්පාරමාදිසු අඤ්ඤතරෙන ආරුමෙනෙව අඤ්ඤ
 තරං ආරුමං තෙනනිති අත්ථො, උය්‍යානාදීසු පිසෙව නයො, නාළි
 කෙරසඤ්ඤාති සෙතාති නාළිකෙරවනෙනෙව අඤ්ඤං නාළිකෙරවතං,
 අභිසමෙතානනිති එවං තෙත්ථා තත්ථ නං බිප්පඤ්ඤවරතත්ථාය පාපු
 ණතති, දිවසං පටිබ්බුලොහාති සකලදිවසං වුලොහා, අපසාදෙතිති තා
 කිරතං එවං දිවසමපි පරිවරිත්ථාතිවාසරුක්කෙ ඔතාරෙත්ථා පරිවාරෙත්ථා
 රුක්කසාබාසු නිසිදිත්ථා අප්පෙවනාම මධුරවවතං ලභෙය්‍යමාති පත්ථ
 යතනියො ඉමිතා උයෙය්‍යාජිතකාලෙ අත්තනො වසනට්ඨානං ගමිස්සා
 මාති වසනති, කුණාලරුජා පන නා උයෙය්‍යාජෙත්තො තස්සථාති
 ආදිවවතෙති අපසාදෙති, තත්ථ නස්සථාති ගච්ඡ්ථ, විතස්සථාති
 සබ්බතො භාගෙන තස්සථ, ගෙගෙ ධනධඤ්ඤදීතං නාසතෙන
 වොටිසො, බහුමායතාය බුහනිසො, නට්ඨසතිතාය අසතිසො,
 අනවට්ඨිතවිහතතාය ලුහුචිත්තාසො, නාතවිතාසතෙන මිත්ත
 උතිතාය භතස්ස අපසානිකාටිකාසොති,

එවඤ්ඤ පන වත්ථා ඉති බො හික්කවෙ අහං තිරවජානගතොපි
 ඉඤ්ඤිතං අත්තඤ්ඤතං බහුමායතං අනාචාරතං දුග්ගිලතඤ්ඤ ජානාමි,
 තදුපගං තාසං වසෙ අවතනිත්ථා තායෙව අත්තනො වසෙ වතෙතමිති
 ඉමාය කථාය තෙසං හික්කුතං අනාගිතං ගරිත්ථා සත්ථා තුණ්හි අහොසි.

තසමිං ඛණේ වෙ කාලකොකිලො සාමිකං දණ්ඩකෙන උකඛිපිතො
ගෙට්ඨා භාගාදිසු වතස්සො වතස්සො භුතා නං පදෙසං ආගමිංසු. තාපි
දිට්ඨා තෙ සන්ධාරං පුච්ඡිංසු. සන්ධා පුබ්බෙ භික්ඛවෙ මම සභායො
පුණ්ණමුඛොනාම පුස්සකොකිලො අහොසි. තස්සායං වංසොති වතො
පුරිමනගෙනෙව තෙහි භික්ඛුති පුච්ඡිතො ආහ.

තස්සෙව බලු හො හිමවතො පබ්බතරජස්ස පුරුෂිමදිසාභාගෙ
සුසුබ්බසුතිපුණ්ණිරිපපහවා හරිතුපයනතියොති.

තත් සුසුබ්බමාති සුථුසු සුබ්බමසණ්ඨාසබ්ලතාය සුසුබ්බමා, සුතිපුණො
ගිරි එතාසං පහවොති සුසුබ්බසුතිපුණ්ණිරිපපහවා හිමවතනතො සඤ්ඤ
මානා හරිතතිණමිසයාය හරිතා කුණලදහං උපගමණෙන උප
යනතියොති සුසුබ්බසුතිපුණ්ණිරිපපහවාහරිතුපයනතියො. එවරුපා
නදියො යසමිං සඤ්ඤනති අන්තො.

ඉද්දති යං කුණලදහං තා උපයනති තත් පුප්ථාති වණ්ණෙනෙනා
ආහ.

උපලකුමුදපදුමනලිතසතපතසසොගනිකමඤ්ඤලවසමතිවිරුලුත
සුචිතකිමනුඤ්ඤ පාවකපපදෙසෙති.

තත් උපලතති නිලුපලං. නලිනනති සෙනපදුමං. සතපහනනති
පරිපුණ්ණසතපතපදුමං. සමපතීති එතෙහි සමපති විරුලුතති
අභිතවජාතෙහි සුචිතකිමන වෙව මනුඤ්ඤනව භද්දබකිත
සමන්තාය පාවකෙතව පදෙසෙන සමනතාගතෙහි අන්තො. ඉද්දති
තසමිං දහෙ රුක්ඛාදයො වණ්ණෙනෙනා ආහ.

ඤ්ඤවකමුචලිඤ්ඤකෙතකවෙනසමඤ්ඤජලපුතනාගවකුලතිලකපියක
හසනසාලසලලවමපකාසොකනාගරුක්ඛනිරිට්ඨිභුජපතතලොද්ද වඤ්ඤ
නොසවතෙ කාලාගඵපදමකපියභිභුදෙවදුරුකවොවගහණේ කකුධ
කුච්ඡඅමෙකාලකවිකාරකණීකාරකණණීකාරකණණීකාරකණණීකාරකණණී
කොවිලාර නිංසුකයොතිතවමලිකමනභිගණමනවජ්ජහණි සුරුචිර
භනිණිමාලාදිමාලාසධරෙ ජාතිසුමනමධුගනිකධනුකාරිතාලිසතගර
උසිරකොසකවජ්ජිතතෙ අතිමුතතකසඤ්ඤමුභලතාචිතතපතිමණි
තපපදෙසෙ හංසපිලවකාදමකකාරණිමාහිතදිතෙ විජ්ජාධරසිද්ධසමණ
තාපසගණාගිවුන්තො වරදෙවයකරකඛසදුතවගකිබ්බකිත්තරමහොර
ගානුචිණ්ණපපදෙසෙ එවරුපෙ බලු හො රමෙම වතසණ්ඩ පුණ්ණ
මුඛො නාම පුස්සකොකිලො පටිවසති අතිවිශ මධුරගිරෙ විලසිත
තගනො මතතකෙතො.

තස්සෙව බලු හො පුණ්ණමුඛස්ස පුස්සකොකිලස්ස අධ්වුඤ්ඤාති
ඉඤ්ඤසානති පරිවාරිකා දිජකඤ්ඤයො. අඵ බලු හො ඤේ දිජකඤ්ඤයො
කට්ඨං මුඛෙත ඛිසිතා නං පුණ්ණමුඛං පුස්සකොකිලං මජ්ඣෙති නිසිද
පෙතා උඤ්ඤනති මා නං පුණ්ණමුඛං පුස්සකොකිලං අධ්වානපරිගාය
පථෙ කිලමපො උබ්බාගෙත්තාති. පඤ්ඤස දිජකඤ්ඤයො ගෙට්ඨිතො

හෙට්ටිනෝ ඩෙනිස් සමායං පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ ආසනා පරි පටිසංගි මයං නං පකෙති පටිග්ගහෙසාමාති. පඤ්ඤාස දිජ්ඣාසාදායො උපරාපරි ඩෙනිස් මා නං පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ ආසනාපො පරිතා පිති. පඤ්ඤාස දිජ්ඣාසාදායො උභතො පසොන ඩෙනිස් මා නං පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ සිතං වා උණ්ණංවා තිණං වා රජො වා වාතො වා උසායො වා උපපජ්ජිති. පඤ්ඤාස දිජ්ඣාසාදායො පුරතොපුරතො ඩෙනිස් මා නං පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ ගොපාලකාචා පසුපාලකා වා තිණාරකා වා කාට්ඨාරකා වා වනකම්මිකා වා කට්ඨන වා කාස ලොක වා පාණිනා වා ලොඛිනා වා දණ්ඩන වා සන්ත වා සකධ රුති වා පහාරං අදංසු, මායං පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ ගවේති වා ලභාති වා රුකෙති වා ඵලෙති වා පාසාණෙති වා බලවතෙති වා පකති සමායං මෙති. පඤ්ඤාස දිජ්ඣාසාදායො පච්ඡතො පච්ඡතො ඩෙනිස් සමායං සබ්බාති මඤ්ඤාති මධුරාති වාචාති සමුදාවරතායො මායං පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ ආසනා පරිසුකාණිති. පඤ්ඤාස දිජ්ඣාසාදායො දිසොදිසං ඩෙනිස් තෙකාරුකාවිච්චිකාති ඵලමාහරතායො මායං පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ බුද්ධ පරිකිල මිත්තාති.

අපි බලු හෝ දිජ්ඣාසාදායො නං පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ අරුමෙතෙව අරුමං උසානෙතෙව උසානං නදීතෙතෙව නදීතං පබ්බතබ්බරෙතෙව පබ්බතබ්බරං අමච්ඡතෙතෙව අමච්ඡතං ජලිච්ඡතෙතෙව ජලිච්ඡතං ලබ්ඡවතෙතෙව ලබ්ඡවතං නාමිකෙර සඤ්ඤාරිථෙතෙව නාමිකෙරසඤ්ඤාරිථං බිප්පමෙව අභිසමොනති රතතාය. අපි බලු හෝ පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ නාති දිජ්ඣාසාදායො දිවසං පරිබ්බලොච්චං පසංසති සාධු සාධු හිමිණො එතං ඛො හිමිණො තුමානං පතිරුපං කුලබ්බානං යං තුමො හතාරං පරිවරෙය්‍යමාති.

අපි බලු හෝ පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුපසසිකම්. අද්දසංසු ඛො කුණාලය්‍ය සකුණස්ස පරිවාරිකා දිජ්ඣාසාදායො නං පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ දුරතොව අගච්ඡතං දිසවා යෙන පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ තෙනුපසසිකම්. උපසසිකම්චා තං පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ එතදවොච්චං අයං සමම පුණ්ණමුඛෝ කුණාලො සකුණො අභිමිය ඵරුසො අභිමිය ඵරුසාවො අපෙච්ඡතාම තවමපි අගමම පියවාවං ලභෙය්‍යමාති. අපෙච්ඡතාම හිමිණොති වචා යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුපසසිකම් උපසසිකම්චා කුණාලෙන සකුණෙන සද්ධිං පටිසම්මොදිතා එකමනා. තිසිදි. එකමනා තිසිතො ඛො පුණ්ණමුඛෝ පුණ්ණකෝකිලෝ තං කුණාලං සකුණං එතදවොච්චං කියස්ස ඛො සමම කුණාලඉඤ්ඤා පුජාතානං කුලබ්බානං සමම පටිපනානං මිඨ්ඨං පටිපනො අමනාපහාණිනමපි කිර සමම කුණාල ඉඤ්ඤා මනාපහාණිනා හව්වබ්බං කිමබ්බං පන මනාපහාණිනාති. එවං වුතො කුණාලො සකුණො නං පුණ්ණමුඛෝ

පුස්සකොකිලං එවං අපසාදෙසි නස්ස කං සමම ජමම වසල විතස්ස කං සමම ජමම වසල කොනු තයා වියතොතා ජායාජිනෙනාති. එවං අපසාදිතො ව පන පුණණමුඛො පුස්සකොකිලො තතො හෙව පටිතිවතති.

අථ ඛලු හො පුණණමුඛස්ස පුස්සකොකිලස්ස අපරෙන සමයෙන න විරයොව ඛරෙ ආබාධො උපපජ්. ලොතිත පකඛ්ඤ්ඤා පබාලා වෙදනා වත්තනති මාරණනතිකා. අථ ඛලු හො පුණණමුඛස්ස පුස්සකොකිලස්ස පරිවාරිකානං දීජ්ඣකඤ්ඤානං එතදහොසි. ආබාධිතො අයං පුණණමුඛො පුස්සකොකිලො අපොචනාම ඉමමිතා ආබාධා වුට්ඨි හෙය්සාති. එකං අදුර්ගං ඔහාය යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුපසඛික මිංසු. අද්දසා ඛො කුණාලො සකුණො තා දීජ්ඣකඤ්ඤායො දුරතොව ආගච්ඡන්තියො දිස්වාන තා දීජ්ඣකඤ්ඤායො එතදවොච කහං පන තුමහං වසලියො හතතාති. ආබාධිතො සමම කුණාල පුණණමුඛො පුස්සකොකිලො අපොච නාම හමහා ආබාධා වුට්ඨිහෙය්සාති. එවං චුත්තෙ කුණාලො සකුණො තා දීජ්ඣකඤ්ඤායො එවං අපසාදෙසි නස්ස ථ තුමෙහ වසලියො විනස්ස ථ තුමෙහ වසලියො ධුතතියො අසතියො ලහු විතතායො කතස්ස අපපතිකාරිකායො අතීලොවිග්ග යෙන කාමං ගමායොති වතා යෙන පුණණමුඛො පුස්සකොකිලො හෙතෙපසඛිකමි උපසඛිකමිතා තං පුණණමුඛං පුස්සකොකිලං එතදවොච. හං සමම පුණණමුඛාති. හං සමම කුණාලාති. අථ ඛලු හො කුණාලො සකුණො තං පුණණමුඛං පුස්සකොකිලං පකෙති ව තුණ්හිකෙන ව පරිග්ග හෙතා උට්ඨාපෙතා නානාහෙසජ්ජාති පායාපෙසි. අථ ඛලු හො පුණණමුඛස්ස පුස්සකොකිලස්ස සො ආබාධො පටිපාස්සමිති.

තත්ථ පිසභාති සෙතපුප්ථා හසනාති හකාරෙ සකිකරෙ. අස නායෙව. කිට්ඨිති එකා රුකකජාති. වඤ්ඤාති රත්තසුරති වඤ්ඤා. ඔස වණති එතෙසං ඔසෙක සටාය සමන්තාගතෙ වතෙ. දෙවදුරුකවොච ගහණෙති දෙවදුරුරුකෙති වෙව කදලීතිව ගහණෙ. කවචිකාග්ගති එකාරුකකජාති. කණ්ණිකාග්ගති මහාපුප්ථා. කණ්ණිකාග්ගති බුද්ධකපුප්ථා. කිංසුකාති විසාතකා. සොඛිති සුචිකා. නවමලලිභ මහබහණමනවජ්ඣ හණ්ණිසුරුචිරහතිණි මාලාමලාබරෙති මලලිකානඤ්ඤා අනබ්බණානං අනවජ්ජානඤ්ඤා හණ්ණිකං රුචිරනඤ්ඤා හගිණිකං පුපෙථති මලාබරය මාතෙ. බකුභාටීති බකුපාචලී. කාලිසාති තාලිසපත්තරුකකා. කවච්ඡ විතතෙති එතෙති සුමනාදිති විතතනදිකවජ්ජබබතකවෙජ්. සඛිකුසුමිත ලසාති තෙසු තෙසු යානෙසු සුට්ඨිකුසුමිතඅභිමුත්තකෙතිවෙව නානා විධලතාතිව විතතපථමණ්ණිතපපදෙසෙ. තාපසසමණගණාධිපුත්තෙති එතෙසං විජ්ජාබරදිනං ගණෙති අභිවුත්තෙ. මුඛපරිපුණණතාය පුණණ මුඛො. පරෙති පුට්ඨතාය පුස්සකොකිලො. විලසිතනාසනොති විලාස නෙත්තො. මතකකෙතාති යථාමතනානං අකකිති රත්තාති හොනති එවං රත්තකෙතා පමාණසුත්තනෙත්තොවා. හගිණිසොති අරියවොහා රෙන ආලපනං. පටිමරෙසාඨාති සකලදිවසං ගහෙතා විවරෙය්සාථ.

ඉති සො පියකථං කථෙත්වා උග්ගොපෙනි, කදුචි පත කුණාලො සකුණො සපරිවාරො පුණ්ණමුඛං දස්සනාය ගව්න්ති කදුචි පුණ්ණමුඛො කුණාලස්ස සන්තිකං ගව්න්ති තෙනාහ අථ ඛලුහොති, සමමාති වග්ගස්ස, ආගමමාති පටිච්ච උපතිස්සාය, ලභෙය්‍යාමාති කුණාලස්ස සන්තිකා පියවචනං ලභෙය්‍යාම, අපෙඨනාමාති අපිනාම ලභෙය්‍යාථ චක්කා මිතන්ති, සුඤ්ඤානන්ති සමානජාතිකානං, නිස්සාති පලාය, ජමමාති ලාමක, ව්‍යාපොනාති කොහු තයා සද්ධෙසො අසොද්ධ ව්‍යාපොනා නාම අත්ථි, ජායා ජිනෙනාති ජායාජිනෙන, අයමෙව වා පාඨො, එවං ඉත්ථි පරුජිතෙන තයා සද්ධෙසො කො නාම ව්‍යාපොනා අත්ථිති තං පුත එවරුපස්ස වචනස්ස අභණ්ණත්ථාය අපසාදෙති, ගුණොපමාති කුද්ධො මෙ කුණාලොති විනොතො නතො යෙව පටිතිවන්ති, සො නිවන්තිත්වා සපරිවාරො අත්තනො වසන්ධානමෙව අගමාසි, අපෙඨනාමාති සංසයපරිචිතකෙකා ඉමමහා ආබාධා වුට්ඨගෙය්‍ය වා නො වාති එවං විනොතො තං ඔහාය පකකමිංසු, කුමහන්ති කුමහාකං, අපෙඨනාමාති තමහා ආබාධා වුට්ඨගෙය්‍ය වා න වා අවහාකං ආගත කාලෙ මනො හවිස්සති මයං හි ඉදුනෙස මරිස්සතිති සද්ධො කුමහාකං පාදපරිවාරිකා හවිත්තුං ආගතාති, ගොකුපසංඛිමිති ඉමො ඉත්ථියො සාමිකස්ස මතකාලෙ ආගතා පටිකකුලා හවිස්සාමාති තං පහාය ආගතා ගන්ත්වා මම සභායං පුප්ථථලාදිති නානාභෙසජ්ජාති සංහරිත්වා අරෙගං කරිස්සාමිති විනොතො නාගබ්ලො මහාසතො ආකාසෙ උපපතිත්වා යෙන සො තෙහුපසංඛිමි, හන්ති තිපාතො, ජිවසි සමමාති පුච්ඡන්තො එවමාහ, ඉතරොපිස්ස ජිවමිති වදන්තො හං සමමාති ආහ, පායාපෙසිති පායෙසි, පටිපසස්සමිති වුපසන්තො,

තාපි දිජ්ඣකඤ්ඤායො තසමිං අරෙගෙ ජාතෙ ආගතා කුණාලොපි පුණ්ණමුඛං කතිපාහං ඵලාඵලාති බාදපෙත්වා තස්ස බලපත්ත කාලෙ සමම තිං ඉදුති අරෙගො අත්තනො පරිවාරිකාති සද්ධිං වස අහමපි අත්තනො වසන්ධානං ගමිස්සාමිති ආහ, අථ තං සො ඉමා මං බාලකහිලානං පහාය පලාතා න මෙ එතාති ධුන්තිති අත්ථොති ආහ,

තං සුත්වා මහාසතො තෙන හි තෙ සමම ඉත්ථිනං පාපහාවං ආවිකක්ඛිස්සාමිති පුණ්ණමුඛං ගහෙත්වා හිමවන්තපස්සෙ මනොසිලා තලං තෙත්වා සත්තයොජ්ජිග්ගසාලමුලෙ මනොසිලාසතෙ නිසිදි, එකස්මිං පස්සෙ පුණ්ණමුඛො සපරිවාරො නිසිදි, සකලහිමවන්ත දෙවසොසනා වරි අජ්ජ කුණාලො සකුණරජා හිමවති මනොසිලා සතෙ නිසිදිත්වා බුද්ධාලිලහාය ධම්මං දෙසෙස්සති තං සුණාථාති පරමපරුසොසෙන ජ්ඣාමාවචරං දෙවා සද්ධො යෙතුයෙත්ත සන්ති පඤ්ඤා බහු නාගසුපණ්ණගිජ්ඣා අට්ඨියමපි දෙවා තමත්ථං උග්ගො සිංසු, තද ආනන්දෙ නාම ගිජ්ඣාරජා දසසහස්ස ගිජ්ඣාපරිවාරො ගිජ්ඣා පබ්බතෙ පටිවසති, සොපි තං කොලාහලං සුත්වා ධම්මං සුණිස්සාමිති සපරිවාරො ආගන්ත්වා එකමන්තං නිසිදි, නාරදෙපි පඤ්ඤාතිඤ්ඤා

තාපසො දසසහස්සතාපසපරිවුතො හිමවනතපදෙසෙ විහරනො
තං දෙවසොසනං සුඤ්ඤා සහායො කීර මෙ කුණාලො ඉඤ්ඤාං අගුණං
කපේස්සති මයාපි තං දෙසනං සොඤ්ඤා චට්ටනිති තාපසසහස්සෙන සද්ධිං
ඉද්ධියා තත්ථ ගතනා ඵකමනනං නිසීදි. බුද්ධානං දෙසනාසනනිපාත
සද්දිසො මහාසමාගමො අහොසි. අථ මහාසතෙනා ජාතියසරඤ්ඤෙන
ඉඤ්ඤාසපටිසංයුතතං අනිතභවෙ දිට්ඨිකාරණං පුණ්ණමුඛං කාය
සකඛිං කතා කපේසි.

තමත්ථං පකාසෙතෙනා සත්ථා ආහ.

අථ බලු හො කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුඛං පුස්සකොකිලං
හිලානා වුට්ඨිතං අවිරවුට්ඨිතං ගෙලඤ්ඤා ඵතුදවොච. දිට්ඨා මයා සමම
පුණ්ණමුඛ කණ්ණා දොට්ඨිතිකා පඤ්චපතිකාය ඡට්ඨෙ පුරිසෙ විතතං
පට්ඨකිනති යදිදං කවතෙකි පිඨසපට්ඨති. භවති ච පනුතත
රෙත්ථ වාකාං.

අථඤ්ඤා නකුලො හිමසෙනො
යුගිට්ඨිලො සහදෙවොච රජා,
ඵතෙ පති පඤ්චමතිච්ච නාරි
අකාසි බුජ්ජමාමනකෙන පාපනති.

දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ සච්චතපාථිනාම සමණී සුසානමජේකි
වසනති චතුත්ථතතං පරිණාමයමානා කුලාපුතතකෙන පාපමකාසි.
දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කාකාති නාම දෙවී සමුද්දමජේකි
වසනති හරියා වෙනතෙයස්ස නටකුචෙරෙන පාපමකාසි. දිට්ඨා මයා
සමම පුණ්ණමුඛ කුරඬගථිනාම ලොමසුදරී ඵලකමාරකං කාමයමානා
ඡලඬගකුමාරධනනෙතවාසිනා පාපමකාසි.

ඵචං ගෙනං මයා ඤ්ඤාං බ්‍රහ්මදත්තස්ස මාතරං,
මහාය කොසලරජං පඤ්චාලවණෙකින පාපමකාසි.

ඵතා ච අඤ්ඤා ච අකංසු පාපං
තසමාහං ඉඤ්ඤාං න විස්සසෙ නපපසංසෙ,
මහී යථා ජගති සමානරතතා
වසුකිර ඉතරිතර පතිට්ඨා,
සබ්බසහා අඵඤ්ඤා අකුපපා
තපිඤ්ඤා තායො නවිස්සසෙ නරෙ.

සිහො යථා ලොහිතමංසහොජනො
වාළමිහො පඤ්චගත්ථා සුරුද්ධො,
පසය්‍යා බාදි පරභිංසනෙ රතො
තපිඤ්ඤා තායො නවිස්සසෙ නරෙ.

න බලු සමම පුණ්ණමුඛ වෙසිගො නාරිගො ගමණිගො නගෙනා
බකිකිගො නාම වට්ඨිකායොනාම ඵතායො යදිදං වෙසිගො නාරිගො
ගමණිගොති. වොරුචිය වෙණිකතා මදිරු විය දිද්ධා වාණිජොචිය

වාමාසඤ්චිතියො ඉසාසිඞගම්ච විපරිවත්තායො උරගම්ච දුජ්චායො
සොබ්බම්ච පටිච්ඡන්තා පාතාලම්ච දුපසුරු රක්කසි විය දුතේනාසා යමො
වෙකන්තාහාරියො සිබිරිව සබ්බභක්කා නදිරිව සබ්බවාහිති අතිලො
විය යෙන කාමඤ්චරු තෙරුවිය අවිසේසකරු විසරුකේකා විය නිව්ච
ඵලිකායොති. භවතිව පනුත්තරෙත්ථ වාක්කා.

යථා වොරෙ යථා දිග්ගො වාණිජොව විකත්තී,
ඉසාසිඞගම්චාවටා දුජ්චා උරගො යථා.

සොබ්බම්ච පටිච්ඡන්තා පාතාලම්ච දුපසුරු,
රක්කසිවිය දුතේනාසා යමො වෙකන්තාහාරියො,
යථා සිබි නදී වාහො අතිලො කාමවාරවා.

තෙරුව අවිසේසාව විසරුකේකාව නිව්චඵලා,
තාසයන්ති සරෙ භොගං රත්තාත්තකාරිත්ථියොති.

තත්ථ ගිලානාචුට්ඨිනනති පඨමං ගිලානං පච්ඡා චුට්ඨිතං. දිට්ඨා
මසාති අතීතෙ කීර් භුමදුතේනා කාසිරුජා සමපන්නබලවාහනතාය
කොසලරජං ගහේවා කොසලරුජානං මාරෙවා තස්ස අග්ගමහෙසිං
සන්තිසිත්තගබ්භං ගහේවා බාරුණසිං ගන්ථා නං අත්තනො අග්ග
මහෙසිං අකාසි. සා අපරභාගෙ ධීතරං විජාසි. රඤ්ඤ පහතියා ධීතා වා
පුතේනා වා නත්ථි. සො තුස්සිවා භද්ද වරං ගණ්ඨාති ආහ. සා
ගතිතකං කවා ඵපෙසි. තස්සා පන කුමාරිකාය කණ්ඨාති නාමං
කරිංසු. අථස්සා වයපත්තාය මාතා අමම පිතරු තෙ වරෙ දිනො
තමහා අගහේවා ඵපෙසිං තව රුවචනකං වරං ගණ්ඨාති ආහ. සා
මග්ගං අවිජ්ජමානං නත්ථි පතිං ගණ්ඨණ්ඨාය මෙ සයංවරං කාරෙහිති
කිලෙසබ්බලතාය හිරෙත්තපපං හිඤ්චිවා මාතරං ආහ. සා රඤ්ඤ
ආරෙවෙසි. රුජා යථා රුවිං පතිං ගණ්ඨාතුති වචා සයංවරං සොසා
පෙසි. රුජභගණ්ඨෙ සබ්බාලඞ්කාරපතිමණ්ඩිතා බහු පුරිසා සන්තිපතිංසු.
කණ්ඨා පුප්ඵසමුග්ගං ආදාය උත්තරසිහපඤ්ජරෙ ධීතා ඔලොකොනති
ඵකමි න රෙවෙසි. තදා පණ්ණුරුජගොත්තනො අරුජනො නකුලො
භිමසෙනො යුධිට්ඨිලො සහදෙවොවාති ඉමෙ පඤ්ච පණ්ණුරුජපුත්තා
තක්කසිලාය දිසාපාමොක්කස්ස ආවරියස්ස සන්තිකො සිප්පං උග්ගහේවා
දෙසවාරිත්තං ජාතියාමාති විවරන්තා බාරුණසිං පත්තා අනේනා
නගරෙ කොලාහලං සුචා පුච්ඡිවා තමත්ථං ඤාති මයමි ගම්ඤ්ඤාමාති
කඤ්චනරුපසමානරුපා පඤ්චපි තත්ථ ගන්ථා පටිපාටියා අධංසු.
කණ්ඨා තෙ දිස්වා පඤ්චසුපි තෙසු පටිබ්බවිත්තා හුචා පඤ්චනාවටි
සිසෙසු මාලාචුට්ඨට්ඨිකාති බිපිචා අමම ඉමෙ පඤ්ච ජනෙ වාරෙමිති
ආහ. සා රඤ්ඤ ආරෙවෙසි. රුජා වරස්ස දින්නතතා න ලභියාහිති
අවචා අත්තනමනොව කිං ජාතිකා කස්ස පුත්තාති පුච්ඡිවා පණ්ණුරුජ
පුත්තභාවං ඤාති තෙසං සක්කාරං කවා නං පාදපරිවාරිකං අදාසි.
සා සත්තභූමිකපාසාදෙ තෙ කිලෙසවසෙන සඞ්ගණ්ඨි. ඵනො පතස්සා
පරිවාරකො චුජේජා පිඨසපි අත්ථි. සා පඤ්ච රුජපුත්තෙ කිලෙස

වසෙන සඛගණ්ඨිනා තෙසං බග්ගි නික්ඛන්තානාලො මනාසං ලභිතා නිලෙසෙන අනුබ්බංගමානා බුලේජන සද්ධිං පාපං කරොති. තෙන ව සද්ධිං කපේනති මග්ගං තයා සද්ධිසො පියො නපි රුජපුතෙන මාරෙතා තෙසං ගලලොභිතෙන තව පාදෙ මකාපෙසාමිති වදති. ඉතරෙසු පි ජෙට්ඨභාතිකෙන මග්ගිභූතකාලෙ ඉමෙහි වතුගි ජනෙහි තිමෙව මග්ගං පියතරො මයා ජිවිතමි තවත්තං පරිච්ඡන්තං මම පිතු අවධයෙන කුග්ගංගෙව රජ්ජං දූපෙසාමිති වදති. ඉතරෙහි සද්ධිං මග්ගිභූත කාලෙපි එසෙව නයො. තෙ අයං අමෙත පියායති. ඉසාරියඤ්ඤා නො එතං නිසාය ජාතනති තසා අතිවිග්ගායනා. සා එකදිවසං ආබාධිකා අගොසි. අථ නං. තෙ පරිවාරෙතො එකො සිසං සමාගනෙනා නිසිදි සෙසා එකෙකං ගන්ඤ්ඤා පාදඤ්ඤා. බුලේජා පත පාදමුලෙ නිසිදි. සා සිසං සමාගගමානාසං ජෙට්ඨභාතිකාසං අරුත්තකුමාරසං මග්ගං තයා පියතරො නපි ජිවමානා කුග්ගං ජිවිසාමි පිතු අවධයෙන කුග්ගං රජ්ජං දූපෙසාමිති සිසෙන සඤ්ඤං දදමානා තං සඛගණ්ඨි. ඉතරෙ සමිපි ගන්ඤ්ඤාදෙහි තපෙව සඤ්ඤං අදාසි. බුලේජසං පත තිඤ්ඤාදෙව මම පියො තවත්තං අගං ජිවිසාමිති ජිවමාය සඤ්ඤං අදාසි. තෙ සබ්බෙපි පුබ්බෙ කච්ඡන්තාපෙන තයා සඤ්ඤාය තමන්ථං ජාතිංසු. තෙසු සෙසා අතතතො දින්නසඤ්ඤායො ජාතිංසු. අරුත්තකුමාරෙ පත තසා ගන්ඤ්ඤාදෙව ජිවමානාසං දිසවා යථා මග්ගං එවං සෙසානමිපි ඉමාය සඤ්ඤා දින්නා ගමිසාති බුලේජන වාපි සද්ධිං එතිසා සන්චෙන භවිතබ්බනති විනොතො භාතරෙ ගගෙනා බග්ගි නික්ඛමිනා පුච්ඡ දිට්ඨා වො පඤ්ඤාපතිකා මම සිසවිකාරං දසෙසනාති. ආම දිට්ඨාති. කාරණං ජාතාපාති. න ජාතාමාති. ඉදං නාමෙත්ත කාරණං භූමානං ගන්ඤ්ඤාදෙහි දින්නසඤ්ඤාය කාරණං ජාතාපාති. අමානමිපි තෙනෙව කාරණෙන අදාසිති. බුලේජසං ජිවමානාසං සඤ්ඤාදනසං කාරණං ජාතාපාති. න ජාතාමාති. අථ තෙසං ආවික්ඛිතා ඉමිනාපි සද්ධිං එතාය පාපකමං කතනති වතා තෙසු අසද්දගනෙතසු බුලේජං පකෙකාසිතා පුච්ඡ. සො සබ්බං පවතති. කපෙසි. තෙ තසා වචනං සුතා තසා විගත ඡන්දගා හුතා අගො මාතුගාමො නාම පාපො දුග්ගිලො අමාදිස නාම ජාතිසමපනෙක සොභග්ගප්පනෙක පතාය එවරුපෙන ජෙගුච්ඡ පටිභකුලෙන බුලේජන සද්ධිං පාපකමං කරොති කො නාම පණ්ණිත ජාතිකො එවං නිලලේජාති පාපමමාති ඉපිති සද්ධිං රමිසාතිති අනෙකපරියායෙන මාතුගාමං ගරුතිනා අලං තො සරවාසෙනාති පඤ්ඤා ජනා ගිමිවතං පටිසිතා පබ්බජිතා කසිණපරිකමං කතා ආසුපරියොසානෙ යථාකමං ගතා. කුණාලො සකුණරුජා තද අරුත්තකුමාරෙ අගොසි. තසා අතතතා දිට්ඨකාරණං දසෙසනො දිට්ඨා මගාති ආදිමාග.

තත්ත මෙපිතිකාති කොසලරෙඤ්ඤා කාසිරෙඤ්ඤා ව වසෙනෙනා වුත්තං. පඤ්ඤාපතිකාසාති පඤ්ඤාපතිකා. යකාරෙ නිපාතමනො. පටිබ්බකාතිකාති පටිබ්බකාමානා. කමෙකාති තසා කිර ගිව.

ඔනමිනා උරං අලලිනා තසමා ජනනසිංහො විය බායති. පඤ්ච මහිවමාති එතෙ පඤ්ච අතික්කමිනා. බුජ්ජමාමනකොනාති බුජ්ජන වාමනකෙන. අපරාතිපි දිට්ඨපුබ්බාති දසොනෙනා පුන දිට්ඨාති ආදිමාන.

තත්ථ දුතියවජ්ජුස්මිං තාව අයං විභාවතා: අතීතෙ කිර බාරණසිං නිසායාස සච්චතපාථී නාම සෙතසමණී සුසානෙ පණණසාලං කාරෙතා තත්ථ වසමානා වත්තාරි භතතාති අතික්කමිනා භුඤ්ජති සකලනගරෙ වන්දෙ විය ව සුරියො විය ව පාකටා අහොසි. බාරණසිවයිනො බිපිනාපි බලිනාපි නමො සච්චතපාථියාති වදනති. අපේකයමි ඡණකාලෙ පඨමදිවසෙ තාව සුවණණකාරු ගණබ්බකෙන ඵකාස්මිං පදෙසෙ මණ්ඩපං කාරෙතා මච්ඡමංසසුරගනුමාලාදීති තෙතා සුරපාණං ආරභිංසු. අපේකො සුවණණකාරො විත්ථකං ඡඤ්ඤනො නමො සච්චතපාථියාති වතා එකෙන පණ්ණිතෙන අලොක අනුබාල වලවිත්තාය ඉත්තියා නමො කරොසි අහො බාලොසීති චුතො සමම මා එවං අවච මා තීරයසංවත්තනිකං කමමං කරීති ආහ. අථ නං සො දුබ්බද්ධි තුණ්හි හොති සහසොන අබහුතං කර අහං තෙ සච්ච තපාථිං ඉතො සත්තමෙ දිවසෙ අලභිකතපටියත්තං ඉමස්මිං යෙව ණානෙ නිසින්නො සුරාච්ඡත්තං ගාභාපෙතා සුරමපිවිසාමි මාතුගාමො ධුවසිලො නාම තජීති ආහ. සො න සකඛිසාසීති වතා තෙන සද්ධිං සහසොන අබහුතමකාසි. සො අඤ්ඤාසං සුවණණකාරුතං ආරො චෙතා පුන දිවසෙ පාතොව තාපසවෙසෙන සුසානං පවිසිනා තසා වසතට්ඨාතසා අවිදුරෙ සුරියං නමස්සන්නො අට්ඨාසි. සා භික්කාය ගච්ඡමානා තං දිස්වා මහිද්ධිකො තාපසො භවිස්සති අහං තාව සුසානපසො වසාමි අයං මජ්ඣෙක සුසානස්ස භවිතබ්බ මස්සබ්බන්තරෙ සන්තබ්බමෙත වන්දිස්සාමි නන්ති උපසඛිකමිනා වන්දි. සො තෙව ඔලොකෙසි නපි ආලපි. දුතියදිවසෙපි තපේව අකාසි. තතියදිවසෙ පන වන්දිතකාලෙ අබොමුබොව ගච්ඡාති ආහ. වතුත්ථ දිවසෙ කච්චි භික්කාය න කිලමසීති පටිසන්ථාරමකාසි. සා පටිසන්ථාරෙ මෙ ලඤ්ඤාති තුට්ඨා පක්කාමි. පඤ්චමදිවසෙ බහුතරං පටිසන්ථාරං ලභිතා ථොකං නිසිදිනා ආගතා ඡට්ඨදිවසෙ පන තං ආගන්තවා වන්දිනා නිසිත්තං භගිණී කිනන්තු බො අජ්ඣ බාරණසියං මහාගිත වාදිතසද්දොති වතා අයං තුමෙහ න ජානාථ නගරෙ ඡණො සුට්ඨො තත්ථ කිලන්තානං එස සද්දොති චුතොන එත්ථ නාමෙස සද්දොති අජානන්නො විය හුතා භගිණී කති භතතාති අතික්කමසීති පුච්ඡි. වත්තාරි අයං තුමෙහ පන කති අතික්කමෙථාති. සත්ත භගිණීති ඉදං සො මුතා අහාසි. දෙවසිකං හෙස රතති භුඤ්ජති සො කති භගිණී වස්සාති පබ්බජ්ජායාති පුච්ඡිතා තාය ආදස වස්සාතීති වතා තුමහාකං කතීති චුතොන ඉදං ඡට්ඨං වස්සනති ආහ. අථ නං අත්ථ පන තෙ භගිණී සත්තබ්බමාගිගමොති පුච්ඡිතා තත්ථ අයං තුමහාකං පන අත්ථීති චුතොන මස්සමපි තත්ථීති වතා භගිණී මයං තෙව කාමපුබ්බං

ලභාම න නෙකබ්බමසුඛං කිං අමහාකං යෙව උණෙහා තීරයො මහා ජ්‍යාසා කිරියං කරොම අහං ගිහී භවිස්සාමි අපථි මෙ මාතු සන්තතං ධනං න සකෙකාමි දුක්ඛං අනුභවිතුන්ති ආහ. සා තස්ස වචනං සුත්වා අත්තනො වලචිත්තතාය තස්මිං පටිබද්ධවිත්තා හුත්වා අය්‍ය අහමපි උක්කණ්ඨිතා සවෙ මං න ඡබ්බෙඨ අහමපි ගිහිණී භවිස්සාමිති ආහ. අථ නං සොපි එහි න තං ඡබ්බෙස්සාමි හරියා මෙ භවිස්සාසීති තං නගරං පවෙසෙත්වා සංවෙසිත්වා සුරුපාණමණ්ඩපං ගන්ත්වා තාය සුරු විත්තං ගාභාපෙත්වා සුරං පිච්චි. ඉතරෙ සහස්සං ජිනො, සා තං පටිච්ච පුත්තධිනාති වබ්බි. තදා කුණාලො සුරුධුත්තො අහොසි. සො තං කාරණං ආහරිත්වා දසොනෙනා දිට්ඨාති ආදිමාහ.

තතියවජුසමිං අතීතකථා වතුකකතිපානෙ කාකාතිජාතක වණණතාය විත්ථාරිතා. තදා පන කුණාලො ගරුලො අහොසි. තස්මා අත්තනා දිට්ඨං පකාසෙනො දිට්ඨා මයාති ආදිමාහ.

වතුත්ථවජුසමිං අතීතෙ බ්‍රහ්මදත්තො කොසලරජාතං වධිත්වා රජං ගගෙත්වා තස්ස අග්ගමහෙසිං ගබ්ගිණීං ආදාය බාරණසිං පච්චා ගන්ත්වා තස්සා ගබ්ගිණීභාවං ජානන්තොපි තං අග්ගමහෙසිං අකාසි. සා පරිපක්කගබ්බා සුවණණරුපකසදිසං පුත්තං විජායිත්වා චුද්ධිපපාගමපි බාරණසිරුජා එස මෙ පච්චාමිත්තස්ස පුත්තො කිං ඉමිනාති මාරුපෙස්සති මා මෙ පුත්තො පරහතෙ මරතුති විනේතත්වා ධාතීං ආහ අමම ඉමං මම දුරකං පිලොතිකං අත්ථරිත්වා ආමකසුසානෙ තීපජ්ජාපෙත්වා එහිති. ධාතී තථා කත්වා නභාත්වා පච්චාගමි. කොසලරජාපි මරිත්වා පුත්තස්ස ආරකබ්දෙවතා හුත්වා තිබ්බත්ති තස්සානුභාවෙන එකස්ස එළකපාලස්ස තස්මිං පදෙසෙ එළිකා වාරෙන්නස්ස එකා එළිකා හං කුමාරං දිස්වා සිනෙහං උපපාදෙත්වා බීරං පායෙත්වා ථොකං වරිත්වා පුත්ත ගන්ත්වා තයො වත්තාරෙ වාරෙ පායෙසි. එළකපාලො තස්සා කිරියං දිස්වා තං ධාතං ගන්ත්වා තං දුරකං දිස්වා පුත්තසිනෙහං පච්චුපට්ඨාපෙත්වා අත්තනො හරියාය අදසි. සා පන අපුත්තිකා තෙනස්සා එඤ්ඤා නපථි. අථ නං එළිකාබීර මෙව පායෙසි. තතො පට්ඨාය දෙවසිකං දො තිස්සො එළිකා මරනති එළකපාලො ඉමසමිං පටිජග්ගියමානෙ සබ්බා එළිකා මරිස්සන්ති කිං නො ඉමිනාති තං එකසමිං මත්තිකභාජනෙ තීපජ්ජාපෙත්වා අපරෙත පිදතිත්වා මාසචුණේණන මුඛං තිබ්බිවරං ලිමපිත්වා නදියා විස්සජෙජි. තමෙනං චුස්සමානං ගෙට්ඨා තිත්ථෙ රුජතිවෙසනෙ ජිණ්ණපටි සබ්බාරකො එකො වණ්ඨාලො සපජාපතිකො මුඛං ධොවනොතා දිස්වා වෙගෙන ගන්ත්වා ආහරිත්වා තීරෙ යපෙත්වා කිමෙත්ථාති විවරිත්වා ඔලොකෙනො දුරකං පසයි. හරියාපිස්ස අපුත්තිකා තස්සා තස්මිං පුත්තසිනෙහො තිබ්බත්ති. අථ නං ගෙහං නෙත්වා පටිජග්ගි. තං සත්තට්ඨවස්සකාලතො පට්ඨාය මාතාපිතරෙ රුජකුලං ගච්ඡන්නා ආදාය ගච්ඡන්ති. සොළසවස්සකාලතොපට්ඨාය සෙව ව බහුලං ගන්ත්වා ජිණ්ණපටිසබ්බරණං කරෙති. රසෙඤ්ඤ ව අග්ගමහෙසියා කුරුඹනි

නාම ධීනා අහොසි උත්තමරූපධරු. සා තස්ස දිට්ඨකාලනොපට්ඨාය තස්මිං පටිබද්ධවිත්තා හුත්වා අඤ්ඤාත් අනභිරතා තස්ස කම්මකරණට්ඨානමෙව ආගච්ඡති. තෙසං අභිණ්ණදස්සනෙන අඤ්ඤාමඤ්ඤං පටිබද්ධවිත්තානං අනෙතා රුජකුලෙයෙව පටිච්ඡන්තොකාසෙ අර්ඤ්ඤා වාණං පවත්ති. ගච්ඡන්තො කාලෙ පරිවාරිකායො රක්ඛෙය්‍ය ආරො වෙසුං. රුජා කුර්ඤ්ඤා අමචෙව සන්තිපාසොත්වා ඉමිනා වණ්ණාල පුත්තෙන ඉමං නාම කතං ඉමස්ස කතත්තබ්බං ජානාපාති ආහ.

අමචවා මහාපරුධො එස නානාවිධා කම්මකරණා කාරෙත්වා පච්ඡානං මාරෙත්වා වට්ටනීති වදිංසු. තස්මිං බණේ කුමාරස්ස පිතා ආරකඛ දෙවතා තස්සෙව කුමාරස්ස මාතු සරිසර අභිච්ඡවි. සා දෙවානුභාවෙන රුජානං උපසඞ්ගිමිත්වා මහාරුජ නායං කුමාරෙ වණ්ණාලො, එස මම කුමාරිත්මිං තිබ්බන්තො කොසලරඤ්ඤා පුත්තො අහං පුත්තො මෙ මතොති තුමානං මුසා අවචං අගමෙන. තුමානං පච්චාමිත්තස්ස පුත්තොති ධාතියා දදිත්වා ආමකපුසානෙ ඡඩ්ඩාපෙසිං. අථ නං එතො ඵලිකපාලකො පටිප්භති සො අත්තනො ඵලිකාපු මරන්තිපු නදියා පවාගෙසි. අථ නං මුසාමානං අමානං ගෙගෙ ජණ්ණපටිසඤ්ඤා රකො වණ්ණාලො දියවා පොසෙසි සවෙ න සද්දහථ තෙ සබ්බෙ පකෙකා සාපෙත්වා පුච්ඡාති. රුජා ධාතීං ආදිං කත්වා සබ්බෙ පකෙකාසාපෙත්වා පුච්ඡිත්වා තපෙව නං පවත්ති. පුත්වා ජාතිසම්පන්නො කුමාරෙති තුමො නං නහාපෙත්වා අලඞ්ඤාරාපෙත්වා තස්සෙව ධීතරං අදුසි. තස්ස පන ඵලිකානං මාරිත්තො ඵලිකමාරෙති නාමං කරිංසු. අථස්ස රුජා සසෙ නවාගනං දත්වා ගච්ඡ අත්තනො පිතුසන්තකං රජං ගණ්ණාති උය්‍යාපෙසි. සොපි කුරඞ්ගමිං ආදාය ගන්ත්වා රජෙජ්ජ පතිට්ඨාසි. අථස්ස බාරණසිරුජා අනුග්ගතිත්තපෙපා අගන්ති සිප්ප සිකඛාපනත්වා ඡලඞ්ග කුමාරං නාම ආවරියං කත්වා පෙසෙසි. සො තස්ස ආවරියො මෙති සෙතාපතියානං අදුසි. අපරහාගෙ කුරඞ්ගමී තෙන සද්ධිං අනාවාර මකාසි. සෙතාපතීනොපි පරිවාරකො ධනන්තවාසී නාම අභි. සො තස්ස ගතෙ කුරඞ්ගමිණා වත්ථාලඞ්කාරදීති පෙසෙසි. සා තෙනපි සද්ධිං පාපමකාසි. කුණාලො නං කාරණං ආහරිත්වා දස්සෙන්නො දිට්ඨා මසාති ආදිමාහ.

තත් ලොමසුඤ්ඤිති රෙමරුජයා මණ්ඩතලදරු. ඡලඞ්ගකුමාර ධනන්තවාසීනාති ඵලිකමාරකං පත්ඨමානාපි ඡලඞ්ගකුමාරසෙනා පතීනා ව තස්සෙව පරිවාරකෙන ධනන්තවාසීනාව සද්ධිං පාප මකාසි. එවං අනාවාරා ඉත්ථියො දුස්සීලා පාපධම්මා තෙතාහං තා න පසංසාමිති ඉදං මහාසත්තො අතීතං ආහරිත්වා දස්සෙසි. සො හි තද ඡලඞ්ගකුමාරෙ අහොසි. තස්ම අත්තනා දිට්ඨකාරණං ආහරි.

පඤ්චමවජ්ඣත්මිච්චි අතීතෙ කොසලරුජා බාරණසිරුජා ගගෙත්වා බාරණසිරඤ්ඤා අග්ගමගෙසිං ගබ්භිණිච්චි අග්ගමගෙසිං කත්වා සත නගරමෙව ගතො. සා අපරහාගෙ පුත්තං විජාසි. රුජා අපුත්තකතො

තං පුත්තසිනෙකෙන පොසෙයා සබ්බසිප්පාති සික්ඛාපෙඤ්චා
 වසප්පතනං අත්තනො පිතුසන්තකං රජං ගණනාති පෙසෙසි. සො
 තත්ථ ගතවා රජං කාරෙසි. අප්පං මාතා පුත්තං පස්සිතුකාමාවතීති
 කොසලරජාතං ආපුච්ඡවා මහාපරිවාරා බාරණසිං ගච්ඡන්ති මිත්තං
 රට්ඨානං අත්තපෙ එකසමිං නිගමෙ නිවාසං ගණති තත්ථ එතො
 පඤ්චාලවණොධා නාම බ්‍රාහ්මණකුමාරෙ අත්ථි අභිරුපො. සො තස්සා
 පණ්ණාකාරං උපනෙයි. සා තං දිස්වා ව පටිබද්ධවිත්තා තෙන සද්ධිං පාප
 කමමං කඤ්චා කතීපාහං තත්ථෙව චිතීනාමෙයා බාරණසිං ගතවා
 පුත්තං දිස්වා බිප්පා නිවත්තීයා පුත තසමිං යෙව නිගමෙ නිවාසං
 ගතෙයා කතීපාහං තෙන සද්ධිං අනාවාරං වරිත්වා කොසලතගරං
 ගතා සා තතොපට්ඨාය න විරයෙව තං තං කාරණං වත්වා පුත්තස්ස
 සන්තිකං ගච්ඡිස්සාමිති රජාතං ආපුච්ඡවා ගච්ඡන්ති ව අගච්ඡන්ති ව
 තසමිං නිගමෙ අද්ධමාසමත්තං තෙන සද්ධිං අනාවාරං වරිති සමමුණ්ණ
 මුඛ ඉත්ථියො නාම දුස්සිලා මුසාවාදිතියොති ඉදමපි අතිහං
 දස්සෙන්නො එවං ගෙනන්ති ආදිමාහ.

තත්ථ බ්‍රහ්මදත්තස්ස මාහරන්ති බාරණසිරජං කාරෙන්නස්ස
 බ්‍රහ්මදත්තස්ස කුමාරස්ස මාතරං. තද්‍ය නිර කුණාලො පඤ්චාලවණොධා
 අගොසි. තසමා තං අත්තනා ඤාතං කාරණං දස්සෙන්නො එවමාහ.

එතාවාති සමම පුණ්ණමුඛ එතාව පඤ්ච ඉත්ථියො පාපමකංපු
 න අඤ්ඤති සඤ්ඤං මාකරි. අථ බො එතා ව අඤ්ඤ ව බ්‍රහ් පාප
 කමමකාරිකාති ඉමසමිං යානෙ යත්වා ලොකෙ අතිවාරිණීතං වජ්ජුති
 කප්පෙතබ්බාති. ජගතීති යථා ජගතිසබ්බාතා මතී. සමාහරන්තාති පටි
 සාහාවෙන සබ්බෙසු සමරත්තා හුත්වා සා ව ඔසුණාති ඉතිරිතරිපතිට්ඨා
 උත්තමානඤ්ච අධමානඤ්ච පතිට්ඨා හොති තථා ඉත්ථියොපි කීලෙස
 වසෙන සබ්බෙසමපි උත්තමාධමානං පතිට්ඨා හොන්ති ඉත්ථියො හි
 ඔකාසං ලභමානා න කෙනපි සද්ධිං පාපං න කරෙන්නති නාම. සබ්බ
 සභාති යථා වසා සබ්බමෙව සහති න එන්ද්‍රිති න කුප්පති තථා ඉත්ථියො
 සබ්බෙපි පුරිසෙ ලොකස්සාදවසෙන සහන්ති සවෙ තාසං කොපි
 පුරිසො විතෙන පතිට්ඨිතො හොති තස්ස රක්කණ්ණං න එන්ද්‍රන්ති
 න කොලාහලං කරෙන්නති යථා ව සා න කුප්පති න වලති එවං
 ඉත්ථියො මෙට්ඨනධමෙත න කුප්පති න වලන්ති න සකකා තෙන
 පුරෙතුං. වාලමිණොති දුට්ඨමිණො. පඤ්චගණොති මුඛස්ස වෙව
 වතුන්තඤ්ච වරණං වසෙනෙතං වුත්තං. සුරුදොධාති සුප්‍රදො සුථ
 රුසො. නිමිට්ඨොති යථා සිහස්ස මුඛඤ්ච වත්තාරෙ හත්ථපාදති
 පඤ්චආවුධාති තථා ඉත්ථිතං රුපසද්දගකිරසපොට්ඨබ්බාති පඤ්චආවු
 ධාති යථා සො අත්තනො හකබ්බං ගණන්තො තෙති පඤ්චිතිපි ගණනාති
 තථා තාපි කීලෙසහකබ්බං ගණන්මානා රුපාදිති ආවුධෙති පහරිත්වා
 ගණන්තති යථා සො කකබ්බො පසංගා බාදති එවං එතාපි කකබ්බො
 පසංගා බාදිකා තථාහොතා පිරසිලෙපි පුරිසෙ අත්තනො බලෙන

පසංඝකාරො කතො සිලවිනාසං පාපෙතනි. යථා සො පරහිංසනෙ රතො එවං තාපි කිලෙසවසෙන පරහිංසනෙ රතා. **නායො**ති තා එවං අගුණ සමන්තාගතායො න විස්සසෙ නරෙ. **ගමණි**යොති ගණිකායො. ඉදං චුත්තං හොති- සමම පුණ්ණවුට්ඨ යානෙතාති ඉප්ඵිතං වෙසියොති ආදීති නාමාති න එතාති තාසං සභාවතො චුත්තාති න භෞතා වෙසියො නාමිතාරියො නාම නගමණියො නාම වකුකියො නාම සභාවතාමතො පන වධිකායො නාම තායො යා එතා වෙසියො තාරියො ගමණියොති චුච්චනති. **වධිකා**යොති සාමිකසාතිකායො. ස්වායමන්තො මහාභංසජාතකෙන දීපෙනබ්බො. චුත්තං හෙතං:

මායා වෙසා මරිචිව සොකො රෙගොචුපද්දවො,
ධරු ව ඛකුතාවෙනා මච්චුපායො ගුහාසයො,
තාසු යො විස්සසෙ පොසො සො නරෙසු නරධමොති.

වෙණිකනාති කතවෙණියො යථාහි මොලිං බන්ධිතා අවවිශං සිතවොරු ජනං විලුමපනති එවමෙනාපි කිලෙසවසං තෙනා ධනං විලුමපනති. **මදිග්ගි**ද්දානාති විසම්පසුපුරු විශ යථා සා විකාරං දසොති එවමෙනාපි අඤ්ඤාසු පුරිසෙසු සාරතතා කිච්චාකිච්චං අජානනායො අඤ්ඤාසමිං කතතබ්බෙ අඤ්ඤමෙව් කරෙනායො විකාරං දසොනති. **වාචාසන**්ථිතොති යථා වාණිජො අත්තනො භණ්ඩස්ස වණ්ණමෙම භණ්ඩි එවමෙනාපි අත්තනො අගුණං පටිච්ඡා දෙත්වා ගුණමෙව පකාසෙනති. **විපජ්චන**තායොති යථා ඉස්සමගස්ස සිඛං පරිවතතිත්වා සිතං එවං ලුහුචිත්තතාය විපජ්චනතායෙව හොනති. **උරගමි**වාති උරගො විශ මුසාවාදිතාය දුජ්චතා නාම. **සොඛ**මිවාති යථා පදුරපටිච්ඡන්තො ගුප්තපො එවං වන්දාලඛකාරපටිච්ඡන්තො හුත්වා චිවරනති යථා ව කවචරදිපටිච්ඡන්තො ආවාටො අක්කන්තො. පාද දුක්ඛං ජනෙති එවමෙනාපි විස්සසෙන උපසෙවියමානා. **පාතාල**මිවාති යථා මහාසමුද්දෙ පාතාලං දුපපුරං එවමෙනාපි මෙටුනෙන විජාය නෙන අලඛකාරෙනාති තිති දුපපුරු. තෙනෙවාහ: තිණ්ණං භික්ඛවෙ ධම්මානං අභිනෙතා මාතුගාමොති² ආදි. **රක්ඛ**සිමිවාති යථා රක්ඛසි නාම මංසගිඤ්ඤාය ධනෙන න සක්කා තොසෙත්තුං බහුච්චි ධනං පටික්ඛිතිත්වා මංසමෙව පන්තෙති එවමෙනාපි මෙටුනගිඤ්ඤාය බහු නාපි ධනෙන න තුස්සනති ධනං අගණෙත්වා මෙටුනමෙව පන්තෙති. **සමො**වාති යථා යමො එකත්තහරෙ න කිඤ්චි පරිහරති එවමෙනාපි ජාතිසමපන්නාදිසු න කිඤ්චි පරිහරනති සබ්බං කිලෙසවසෙන සිලවිනාසං පාපෙත්වා දුතියචිත්තවාරෙ තීරයං උපනෙතති. **සිඛි**වාති යථා සිඛි සුවච්චි අසුවච්චි සබ්බං භක්ඛයති තපෙව තාපි භිහුත්තමෙ සබ්බෙ සෙවනති නදිඋපමායපි එසෙව නයො. **සො** කාමඤ්චති ගුලමන්තෙ කරණවචනං යත් එතාසං කාමො හොති තන්තෙව ධාවනති. **තොරු**ති හිමවති එකො සුවණ්ණපබ්බතො තං

උපගතකාකාපි සුවණ්ණවණ්ණාව භොනති යථා සො එවං එතාපි
නිබ්බිසෙසකර් අත්තානං උපගතං එකසද්දිසං කන්ධා පස්සන්ති. විස
රුකෙඛාති අවබ්බද්දිසො කිම්පකකරුකෙඛා සො නිව්වමෙව එලති
වණ්ණොදිසවපනෙතාව භොති තෙන තං නිරුසඛිතා පරිභුඤ්ජන්තා
මරන්ති එවං එතාපි රුපාදිවසෙන නිව්වඵලිතා රමණීයා විශ
බායන්ති සෙවියමානා පමාදං ආපාදෙත්වා අපායෙසු පාතෙන්නි.
තෙන වුත්තං:

ආයතිං දෙසං නාඤ්ඤාය යො කාමෙ පතිසෙවති,
විපාකතෙන භනන්ති තං කිම්පකකම්භ භක්ඛිත්තන්ති.

යථා වා විසරුකෙඛා නිව්වඵලිතො සද්ද අනත්ථාවහො භොති එව
මෙතාපි සීලාදිවිනාසනවසෙන යථා විසරුකඛස්ස මූලමි තවොපි
පත්තමි පුප්ඵමි එලමි විසමෙවාති නිව්වඵලො තපේතාසං
රුපමි-පෙ-පොට්ඨිබ්බමි විසමෙවාති විසරුකෙඛා විස නිව්වඵලිතා
සොති. පනුත්තරෙත්ථාති ගාථාබ්බිතෙන තමත්ථං පාකවතරංකාතුං එව
මාහ. තත්ථ රත්තානානාභිජිජිසොති සාමිකෙහි දුක්ඛසම්භත්තානං
රත්තානං අනන්තරයකර් ඉජ්ජියො තාති පරෙසං දන්තා අත්ථාචාරං
මරන්ති.

ඉතොපරං නානපසකාරෙන අත්තනො ධම්මකථාපිලාසං
දදෙස්සන්තො ආහ. වත්තාරිමාති සමම පුණ්ණමුඛ යාති පරකුලෙ න
වාසෙත්තබ්බාති ගොණං ධෙත්තං යානං හරියං වත්තාරි එතාති පණ්ණිතො
යාති සර් තවිපපවාසයෙ.

ගොණං ධෙත්තුඤ්ච යානඤ්ච
හරියං ඤාතිකුලෙ තවාසයෙ,
භුඤ්ජන්ති රථං අයානකා
අතිවාහෙන භනන්ති පුඬ්ගවං.

දෙහෙන භනන්ති වච්ජකං
හරියා ඤාතිකුලෙසු දස්සන්ති,

ජ ඉමාති පුණ්ණමුඛ යාති කිචෙව ජාතෙ අනත්ථවර්ති භවන්ති.

අගුණං ධත්ත ඤාතිකුලෙ ව හරියා
පාරං නාවා අක්ඛභග්ගඤ්ච යානං,
දුරෙ මිත්තො පාපසභායකො ව
කිචෙව ජාතෙ අනත්ථවාරිති භවන්තිති.

අට්ඨති බලු සමම පුණ්ණමුඛ ධානෙහි ඉජ්ජි සාමිකං අවජානාති
දම්ඤ්ජනා ආතුරතා ජිණ්ණතා සුරසොණතිතා මුද්ධතා පමත්තතා
සබ්බකිචෙවසු අනුවත්තනා සබ්බධන්මත්තපදනෙන ඉමෙහි බලු
සමම පුණ්ණමුඛ අට්ඨති ධානෙහි ඉජ්ජි සාමිකං අවජානාති.

භවතිව පනුත්තරෙත්ථ වාකාං.

දළිඳුං ආතුරඤ්චාපි ජණ්ණකං සුරසොණ්ඩකං,
පමත්තං මුඛපත්තඤ්ච රත්තං කිච්චසු භාපනං;
සබ්බකාමපපදනෙන අවජාතනති සාමිකනති.

නවති බලු සමම පුණ්ණමුඛ ආනෙති ඉඤ්ච පදෙසමාහරති ආරාම
ගමණසීලා ව හොති උය්‍යානගමණසීලා ව හොති නදීත්ථගමණ
සීලා ව හොති ඤ්ඤිකුලගමණසීලා ව හොති පරකුලගමණසීලා ව
හොති අද්‍යසද්‍රුක්‍යමණ්ඩනානුයොගමනුයුත්තසීලා ව හොති මජ්ඣිම
සීලා ව හොති නිලොකකසීලා ව හොති පඤ්ඤාපාදිනී ව හොති.
ඉමෙති බලු සමම පුණ්ණමුඛ නවති ආනෙති ඉඤ්ච පදෙසමාහරති.

භවතිව පනුත්තරෙත්ථ වාකාං.

ආරාමසීලා උය්‍යානං නදී ඤ්ඤි පරකුලං,
ද්‍රුක්‍යමණ්ඩනමනුයුත්තා යාවඤ්ච මජ්ඣිමසීලා.

යාව නිලොකකසීලා යාව පඤ්ඤාපාදිනී,
නවති ඵනෙති ආනෙති පදෙසමාහරතිඤ්චයොති.

වත්තාළිසාය බලු සමම පුණ්ණමුඛ ආනෙති ඉඤ්ච පුරිසං අවවාචදති
විජ්ජමති විනමති විලසති විලප්පති නබෙන නබං සට්ඨති පාදෙන
පාදං අක්කමති කට්ඨෙන පඨවිං ලිඛති දුරකං උලලඛෙසති ඔලඛෙසති
කිලිති කිලාපෙති චුම්බති චුම්බාපෙති භුඤ්ඤති භොජාපෙති දදති
ආයාචති කතමනුකරොති උච්චං භාසති නිවං භාසති අවිච්චං භාසති
විවිච්චං භාසති නච්චෙන ගිතෙන වාදිතෙන රෙදිතෙන විලසිතෙන
විභුසිතෙන ජග්‍ගති පෙක්ඛති කපිං වාලෙති භුක්‍යානණ්ඩකං සඤ්චා
ලෙති උභරං විවරති උභරං පිදහති ඵනං දසෙසති කච්ඡං දසෙසති
නාභිං දසෙසති අක්ඛිං නිබණ්ඨති හමුකං උක්ඛිපති ඔට්ඨං පලිඛති ජිව්‍හං
පලිඛති ජිව්‍හං නිලොලෙති දුස්සං මුඤ්චති දුස්සං බක්ඛති සිරිසං
මුඤ්චති සිරිසං බක්ඛති ඉමෙති බලු සමම පුණ්ණමුඛ වත්තාළිසාය
ආනෙති ඉඤ්ච පුරිසං අවවාචදති.

පඤ්චවිසාය බලු සමම පුණ්ණමුඛ ආනෙති ඉඤ්ච පද්ධතීං වේදිතබ්බා
භවති සාමිකස්ස පවාසං වණ්ණෙති පවුත්ථං නස්සරති ආගතං නාති
නන්දති අවණ්ණං තස්ස භණ්ඨති වණ්ණං තස්ස න භණ්ඨති අනත්ථං
තස්ස වරති අත්ථං තස්ස න වරති අනිච්චං තස්ස කරොති කිච්චං
තස්ස න කරොති පරිද්දතිච්චා සයති පරමමුඛි නිපජ්ජති පරවත්තක
ජාතා බො පන හොති කුඛකුමියජාතා දීසං අස්සසති දුක්ඛං වේදයති
උච්චාරපස්සාවං අභිණ්‍යං ගප්පති විලොමං ආවරති පරපුරිසසඳුං සුත්ථා
කණ්ණසොතං විවරමොදහති නිභතභොගා බො පන හොති පටි
විස්සකෙති සත්ථං කරොති තික්ඛන්තපාදු බො පන හොති විසිබානු
වාරිඤ්ඤි අතිවාරිඤ්ඤි බො පන හොති සාමිකෙ අගාරවා පද්ධමික
සබ්බපාදා අභිණ්‍යං ඤාරෙ නිට්ඨති කච්ඡාති අභ්‍යාති ඵනාති දසෙසති
දිසො දිසං ගන්ත්වා පෙක්ඛති. ඉමෙති බලු සමම පුණ්ණමුඛ පඤ්චවිසාය
ආනෙති ඉඤ්ච පද්ධතීං වේදිතබ්බා භවති.

භවති ච පනුතතරෙත්ථ වාක්‍යං.

පවාසමස්ස විණේණති ගතං නානුසොවති
දිස්වා පතිං ආගතං නාතිනන්දති,
ගතතාරවණණං න කදපි භාසති
එතෙ පදුට්ඨාය භවනති ලක්ඛණා.

අනන්ධං තස්ස චරති අසඤ්ඤතා
අත්ඤ්ඤා භාසෙති අකිම්බකාරිණී,
පරිද්දතිත්වා සයති පරමමුඛි
එතෙ පදුට්ඨාය භවනති ලක්ඛණා.

පරාවතතකජාතා ච භවති කුචිකුචී
දීඝඤ්ඤා අස්සසති දුක්ඛවෙදිනී,
උච්චාරපස්සාවං අභිණ්ණං ගවේෂති
එතෙ පදුට්ඨාය භවනති ලක්ඛණා.

පිලොමමාවරති අකිම්බකාරිණී
සද්දං නිසාමෙති පරස්ස භාසතො,
නිගතභොගාව කාරෙති සන්චං
එතෙ පදුට්ඨාය භවනති ලක්ඛණා.

කිවෙන්න ලඬං කසිරෙතාභතං ධනං
විතතං විනාසෙති දුක්ඛෙන සම්භතං,
පටිවිස්සකෙති ච කාරෙති සන්චං
එතෙ පදුට්ඨාය භවනති ලක්ඛණා.

නික්කන්තපාදා විසිඛානුවාරිණී
නිවචං සාමිමති පදුට්ඨමානුසා,
අතිවාරිණී භොති තථෙවගාරවා
එතෙ පදුට්ඨාය භවනති ලක්ඛණා.

අභිණ්ණං තිට්ඨති ආර මූලෙ
ථනානි කච්ඡානි ච දස්සයනති,
දිසොදිසං පෙක්ඛති භනනවිතතා
එතෙ පදුට්ඨාය භවනති ලක්ඛණා.

සබ්බා නදී වසිකගතී සබ්බෙ කට්ඨමයා වනා,
සබ්බිත්ථියො කරෙ පාපං ලභමානො නිවාතකො.

සවෙ ලභෙථ ඛණං වා රහො වා
නිවාතකං වාපි ලභෙථ තාදිසං,
සබ්බාව ඉත්ථී කරෙය්‍යු තො පාපං
අඤ්ඤං අලත්ථ පිඨසප්පිනාපි සද්ධං.

නරුනමාරුමකරුසු නාරිසු
 අනෙකවිත්තාසු අනිග්ගභාසු ව,
 සබ්බත්තනාපිතිකරුපි වෙසියා
 න විසුසෙ තිත්ථසමා හි නාරියොති.

තත්ථ භොණං ඔබ්බුනති ලිඛගවිපල්ලාසෙන වුත්තං. ඤාතිකුලෙ පද්ධස්සතීති තත්ථ සා නිබ්බභා හුත්වා තරුණකාලතො පට්ඨාය විසාසි කොති දුසාදීති සද්ධං අනාවාරං වරති ඤාතකා ඤාත්වාපි නිග්ගහං න කරොනති. අත්තනො අනිත්තං පරිහරමානා අජාතන්තා විය භොනති. අනන්ධවාජිණීති අනාසිංසිතබ්බඅත්ථා අක්ඛවකාරිණීති අත්ථො. අගුණනති ජ්ඣාරතිතං. පාපසහායභොති දුමමිත්තො. දළිද්දනාති දළිද්දනාය. සෙසපදෙසුපි එසෙව නයො. තත්ථ දළිද්දො අලඛකාරුදීනං අභාවතො කිලෙසෙන සඛගණිත්තුං න සකෙකාතීති තං අවජානාති ගිලානොපි වජ්ජකාමකිලෙසකාමෙති සඛගණිත්තුං න සකෙකාති ජරුජණණා නායිකවාචසිකබ්බිඛාරතිසමත්ථො න භොති සුරුසොණො තස්සා හත්ථපිලුකිතාදීතිපි සුරුසරඤ්ඤව පවෙසෙති මුද්ධො අනුබාලො රතිකුසලො න භොති පමත්තො දුසි සොණො හුත්වා සරදුසිති සද්ධං සංවසති හරියං පන අකෙකාසති පරිහාසති තෙන තං අවජානාති සබ්බකිවෙච්ඡ අනුවත්තන්තං අයං නිත්තෙතජො මමෙව අනුවත්තතීති තං අකෙකාසති පරිහාසති යො සබ්බධනං අනුපපදෙති කුට්ටබං පටිච්ඡාපෙති තස්ස හරියා සබ්බං ධනසාරං හත්ථො කත්වා තං දුෂං විය අවජානාති ඉච්ඡමානා කො තයා අත්ථොති සරතොපි තං තික්කබ්බියාති. මුද්ධපත්තනති මුද්ධිභාවං පත්තං. ජනනනති පමත්තං. පදෙසමාහරතීති සාමිකෙ පදෙසං ආහරති දුස්සති පාපකමමං කරොතීති අත්ථො. ආගමගමණසීලාති සාමිකං අනාපුච්ඡාව අභිණ්ඨං පුප්ථාරමාදීසු අඤ්ඤතරං ගන්ත්වා තත්ථ අනා වාරං වරිත්වා අජ්ජ මයා ආරුමරුකබ්බදෙවතාය බලිකමමං කතනති ආදීති වත්වා බාලසාමිකං සඤ්ඤපෙයි. පණ්ඩිතො පන අද්ධා එසා තත්ථ අනාවාරං වරතිති පුත තස්සා ගන්තුං න දෙති. එවං සබ්බත්ථ අත්ථො වෙදිතබ්බො. පරකුලනති සන්ද්ධස්මානත්තාදීනං ගෙහං තං සා අසුකකුලෙ මෙ වඩ්ඪි පයොජිතා අත්ථි තාවකාලිකං දින්නං අත්ථි තං සොබෙමිති ආදීති වත්වා ගව්ඡති. හිලොකාකන සීලාති වාතපානන්තරු දීති ඔලොකනසීලා. පමාරට්ඨාසිනීති අත්තනො අඛගපච්චඛාති දසෙන්නරී පඤ්ඤා රෙතිත්ථිති. අවමාචදනීති අතික්කමම වරති අතික්කමම වදනී සාමිකස්ස සනතිකො සීතාව අඤ්ඤස්ස නිමිත්තං දසෙන්නීති අත්ථො. විජමහනීති අහං තං දිස්වා විජමතිස්සාමි තාය සඤ්ඤය ඔකාසස්ස අත්ථිතං වා නත්ථිතං වා ජාතෙය්‍යාසීති පඨමමෙව කත සබ්බෙකතා වා හුත්වා අකතසබ්බෙකතාවාපි එවං එස මයි බජ්ඣියාතීති සාමිකස්ස පසෙය්‍ය සීතාව විජමහනං දසෙන්නීති. මිනමනීති කිඤ්චිදෙව භූමියං පාතෙත්වා උක්කිපනතී විය ඔනමිත්වා පිට්ඨිං දසෙන්නීති. විලසනීති ගමණාදීති ඉත්ථිඉරියාපථෙති අලඛකාරෙන විලාසං දසෙන්නී

විලජ්ඣතී ලජ්ජනී විය වන්තෙ සරීරං ඡාදෙති කවාටං වා
 තිත්තං වා අලලීයති. නබෙනාති පාදනබෙන පාදනබං ගන්තබෙන
 ගන්තබං සට්ඨති. කාමෙධිනාති දණ්ඩකෙන. දුරකිනති අත්තනො වා
 පුත්තං අඤ්ඤායා වා පුත්තං ගහෙනා උකම්පති වා උකම්පාපෙති වා.
 කිලිතීති සයං වා කිලිති දුරකං වා කිලාපෙති චුලිනාදිසු පිඨසෙව
 නයො. දදතීති තස්ස කිඤ්චිදෙව එලං වා පුප්ථං වා දෙති. ඝාවතීති
 තමෙව පටියාවති. අනුකාමෙතීති දුරකෙන කතං කතං අනුකරොති.
 උච්චනති මහාසද්ධවසෙන වා ථොමනවසෙන වා උච්චං. නිවනති මජ්ඣ
 සද්ධං වසෙන වා අමනාපවවනෙන වා පරිභවච්චනවසෙන වා තීව්‍රං.
 අච්චිවනති චක්‍රජනමජෙකි අපටිච්ඡන්තො. චිත්ච්චනති රහො පටිච්ඡනං.
 නවෙවනාති එතෙහි නවවාදීහි නිමිත්තං කරොති තත්ථ රෙදිතෙන
 නිමිත්තකරණෙන රත්තං දෙවෙ වස්සන්තො වාතපානෙන ගන්ති ආරො
 පෙත්වාසෙට්ඨිපුත්තෙන නීතාය පුරෙහිතමුග්ගමා වන්තං කප්ථනබ්බං.
 ජග්ගතීති මහා ගසිතං ගසන්ති එවමපි නිමිත්තං කරොති. කච්ඡනති
 උපකච්ඡකං. පලිබ්භීති දන්තෙහි ලිබ්භි. සිරසනති කෙසවට්ඨං. එවං
 කෙසානං මොවනබ්බිතෙහිපි පරපුරිසානං නිමිත්තං කරොති අතියා
 මෙත්වා වා කොචි දෙව සාරජ්ඣයානීහිපි කරොතියෙව. වෙදිනබ්බා
 භවතීති. අයං මධි පදුඨා කුඬා කුක්කිත්වා පත මිථ්‍යාවරතීති
 පණ්ඩිතෙන වෙදිතබ්බං භවති. පවාසනති අසුකහාමෙ පසුත්ත ධනං
 තස්සති ගච්ඡතං සාධෙති වොහාරං කරොතිති ආදීති වන්තා තස්මිං ගතො
 අනාවාරං වරිකුකාමා පවාසං වණ්ණෙති. අනික්ඛනති අවබ්බිං.
 අභිච්චනති අකත්තබ්බසුත්තකං. පදිදතිච්චාති ගාලකං නිවාසෙත්වා.
 පඨවනතජානාති ඉතොවිතොව පරිච්චතමානා. කුබ්බුමසජානාති
 කොලාහලජාතා පාදමුලෙ නිපන්නා උධ්මාපෙති දීපං ජාලාපෙති
 නානප්පකාරකං කොලාහලං කරොති තස්ස කිලෙසරතීං නාසෙති.
 දුක්ඛං වෙදසතීති සිසමෙමරුජතීති ආදීති වදති. විලොමං ආචරතීති
 සීතං ආහරං ඉච්ඡන්තො උණ්හං දෙතිති ආදීනං වසෙන පච්චතීනාමුත්තති
 හොති. නිග්ගහොගාති සාමිකෙන දුක්ඛං සමාගානං හොගානං
 සුරුලොලතාදීහි විනාසිකා. සන්ධිවනති කිලෙසවසෙන සන්ධං කරොති.
 නික්ඛන්තපාදුති ජාරස්ස උපධාරණන්ද්‍රිය නික්ඛන්තපාදු සාමිකො
 පතිමති අගාරවෙන ව පදුඨමානසත්තාය ව අතිවාරිණී හොති.
 සබ්බිජ්ඣොති ධූපෙත්වා විපස්සනාය තනුකතකිලෙසා සෙසා සබ්බා
 ඉච්ඡියො පාපං කරොයසුං. ලහමානෙති ලබ්බමානෙ සංවිජ්ජමානෙති
 අන්තො. නිවාසකොති රහො මන්තනකො පරිභෙදකො. ධණං වා රහො
 වාති පාපකරණන්ද්‍රිය මහාසං පටිච්ඡන්තධ්මානං වා. කාරෙස නොති
 එත්ථ නොති නිපාතමත්තං. අලක්ඛාති අලඬා. අයමෙවවා පාඨො.
 අඤ්ඤං සමපන්නපුරිසං අලභිත්වා පිඨසප්පිතාපි තඤ්ඤා පතිකිඨ්ථ
 තරෙත්ති පාපකං කරෙයොව. ආග්ගිකාසුති අභිරුතිකාරිකාසු.
 අභිග්ගහාසුති නිග්ගහෙන විනෙකුං අසනකුණෙයාසු. තිස්ඨසමාති
 යථා තිත්ථං උත්තමාධිමෙසු න කිඤ්චි නහායන්තං වාරොති තථා එතාපි
 රහො බණ්ණවා නිවාතකො වා සති න කිඤ්චි පටිකම්පනති. තථාති-

අතීතෙ බාරණසියං කණ්ඩරිනාම රජා උත්තමරූපබරො,
 තස්ස දෙවසිකං අමච්චා ගකිකරණකසහස්සං ආහරන්ති. තෙනස්ස
 නිවෙසනෙ පරිගණිං කච්චා ගකිකරණකිකෙ ථාලෙත්වා ගකිදුරුති
 කච්චා ආහාරං පවන්ති. හරියා පනස්ස අභිරූපාඅගොසි නාමෙන
 කීන්තරු නාම. පුරෙහිතොපිස්ස සමවයො පඤ්චාලවණො නාම
 බුද්ධිසම්පන්නො අගොසි. රඤ්ඤ පන පාසාදං නිස්සාය අන්තො
 පාකාරෙ ජම්බුරුකෙබ්බා තිබ්බත්ති තස්ස සාධා පාකාරමත්ථකෙ
 ඔලමන්ති තස්ස ඡායාය ජෙගුවෙජ්ජා දුස්සණ්ඨානො පිඨසප්පි වසති.
 අපේකදිවසං කීන්තරුදෙවී වානපානෙන ඔලොකෙනති තං දිස්වා
 පටිබද්ධවිත්තා හුත්වා රත්තිං රුජානං රතියා සඛගණිත්වා තස්මිං
 තිද්ධං ඔකකන්තෙ සණ්ඨිකං උට්ඨාය නානගරසභොජනං සුවණ්ණ
 සරකෙ පකඛිපිත්වා උච්ඡේදෙත කච්චා සාධකරුජ්ජා වානපානෙන ඔත
 රිත්වා ජම්බුං ආරුක්ඛ සාධාය ඔරුක්ඛ පිඨසප්පිං හොජේත්වා පාපං
 කච්චා ආගතමගෙතෙව පාසාදං ආරුක්ඛ ගකෙති සරීරංඋච්චට්ටෙත්වා
 රඤ්ඤ සද්ධිං නිපජ්ජී. එතෙන උපායෙන තිබ්බං තෙනෙව සද්ධිං
 පාපං කරොති. රුජාපි න ජානාති. සො එකදිවසං නගරං පදකඛිණං
 කච්චා නිවෙසනං පටිසන්තො ජම්බුවජ්ජායාය සධිතං පරමකා
 රුඤ්ඤප්පත්තං පිඨසප්පිං දිස්වා පුරෙහිතා ආහ. පස්සොතං මනුස්ස
 පෙත්තන්ති. ආම දෙවතී. අපි නු බො සමම එවරූපං පටිකකුලං කාවි
 ඉථි ඡන්දරගවසෙන උපගවෙජ්ජායාති. තං කථා සුත්වා පිඨසප්පි මානං
 ජනෙත්වා අයං රුජා කිං කපේති අත්තනො දෙවියා මම සත්තිකං
 ආගමණං න ජානාති මඤ්ඤෙති ජම්බුරුකෙබ්බස්ස අඤ්ඤලිච්චග්ගෙත්වා
 සුණ්ණ සාමි ජම්බුරුකෙබ්බ තිබ්බත්තදෙවතෙ ධූපෙත්වා තං අඤ්ඤ එතං
 කාරණං න ජානාතිති ආහ. පුරෙහිතො තස්ස කිරියං දිස්වා විනෙතසි
 අද්ධා රඤ්ඤ අග්ගමගෙසි ජම්බුරුකෙබ්බන ගන්ත්වා ඉමිනා සද්ධිං පාපං
 කරොතිති. සො රුජානං පුච්ඡ මහාරුජ දෙවියා තෙ රත්තිනාගෙ සරීර
 සමථස්සො කිදිසො හොතිති. සමම අඤ්ඤං න පස්සාමි මජ්ඣිමයාමෙ
 පනස්සා සරීරං සිතලං හොතිති. තෙනති දෙව තිට්ඨතු අඤ්ඤ
 ඉථි අග්ගමගෙසි තෙ කීන්තරු දෙවී ඉමිනා සද්ධිං පාපං
 කරොතිති. සමම කිං වදෙසි එවරූපා පරමවිලාසප්පත්තා කිං ඉමිනා
 පරමජෙගුවෙජ්ජන සද්ධිං අභිරමිස්සතිති. තෙනති තං දෙව පරිගණනාති.
 සො සුද්ධිති රත්තිං භුත්තසායමාසො තාය සද්ධිං නිපජ්ජිත්වා පරි
 ගණනිස්සාමි තන්ති පකතියා තිද්ධපගමණවෙලාය තිද්ධපගතො විය
 අගොසි. සාපි උට්ඨාය තපේව අකාසි. රුජා තස්සා අනුපදං යෙව
 ගන්ත්වා ජම්බුවජ්ජායං නිස්සාය අට්ඨාසි. පිඨසප්පි දෙවියා කුජ්ඣිත්වා තං
 අතිවිරුසිත්වා ආගතාති හත්ථෙන කණ්ණසකඛලියං පහරි. අප නං
 මා කුජ්ඣි සාමි රඤ්ඤ තිද්ධපගමණං ඔලොකෙසින්නති වත්වා තස්ස
 ගෙගෙ පාදපරිවාරිකා විය අගොසි. තෙන පනස්සා පහාරෙන සිහවුබ
 කුණ්ඩලං කණ්ණතො ගලිත්වා රඤ්ඤ පාදමුලෙ පති. රුජා වට්ටියති
 එත්තකන්ති තං ගගෙත්වා ගතො. සාපි තෙන සද්ධිං අතිවරිත්වා

පුරිමනිශාමෙනෙව ගනනා රක්ඛාදු සද්ධං නිපජ්ඣං ආරති. රුජා පටිකම්පිතා පුන දිවසෙ කින්නරුදෙවී මයා දින්නං සබ්බාලභිකාරං අලභිකරිතා එතුති ආණාපෙසි. සා සිහකුණ්ඩලං මෙ සුවණ්ණකාරය්‍ය සනතිකෙති වතා නාගමි. පුන පෙසිතෙව පන එකකුණ්ඩලාච ආගමි. රුජා පුච්ඡි කාගනෙත කුණ්ඩලනති. සුවණ්ණකාරය්‍යසනතිකෙති. සුවණ්ණකාරං පකෙකාසිතා කිං කාරණං ඉමිය්‍යා කුණ්ඩලං නදෙසිති ආහ. නාහං ගණ්හාමි දෙවනි. රුජා කුණ්ඩිතා පාපෙ වණ්හාලි මාදි සෙන තෙ සුවණ්ණකාරෙන හවිතබ්බනති වතා නං කුණ්ඩලං පුරතො බිපිතා පුරොතිතං ආහ සමච සචං තයා වුතතා ගච්ඡි සිසමය්‍යා ඡෙද්දපෙතිති. සො නං රුජගෙනෙයෙව එකසමිං පදෙසෙ යපෙතා රුජානං උපසඛකම්පිතා දෙව මා කින්නරුය දෙවියා කුණ්ඩි සබ්බා ඉත්ථෙයං එවරුපායෙව සලෙපි ඉත්ථිතං දුස්සිලභාවං පස්සිතුකාමො දසෙය්‍යාමි තෙ එතාසං පාපකමමසෙඤ්ච බහුමායහාවසඤ්ච එති අඤ්ඤ තකවෙසෙන ජනපදං වරුමනි. රුජා සාග්ගි මාතරං රජ්ජං පටිච්ඡා පෙතා තෙන සද්ධං වාරිකං පකකාමි. තෙසං යොජනං මග්ගං ගනනා මහාමග්ගෙ නිසින්නානං එකො කුටුම්භිකො පුත්තාය්‍යන්තරාය මඛලං කතා එකං කුමාරිකං පටිච්ඡන්නායානෙ නිසිද්දපෙතා මහනෙතන පරිවාරෙන ගච්ඡති. තං දිස්වා පුරොතිතො ආහ සවෙ ඉච්ඡසි ඉමං කුමාරිකං තයා සද්ධං පාපං කාරෙතුං සකකා දෙවනි. කිං කථෙසි මහාපරිවාරු එසා න සකකා සමමාති. පුරොතිතො තෙනති පස්ස දෙවනි පුරතො මග්ගතො අවිදුරෙ සාණ්ණං පරිකම්පිතා රුජානං අනෙතා සාණ්ණං කතා සයං මග්ගපසෙය්‍ය රෙද්දනො නිසිදි. අථ නං සො කුටුම්භිකො දිස්වා භාත කසමා රෙද්දසිති පුච්ඡි. හරියා මෙ ගරුභාරාද් නං කුලඝරං තෙතුං මග්ගපටිපනොයමි තස්සා අනතරාමග්ගෙයෙව ගබ්හා වලී එසා අනෙතා සාණ්ණං කිලමති කාවියා ඉත්ථි සනතිකෙ තත්ථි මයාපි තත්ථ ගනතුං හ සකකා න ජානාමි කිං හවියාතිති එකං ඉත්ථි ලඤ්ඤං වට්ටනිති. මාරෙදි බහු ඉත්ථෙයං එකා ගමියාතිති. තෙනති අයමෙව කුමාරිකා ගච්ඡතු එතිස්සාපි මඛලං හවියාතිති. සො විනොසි සචං වදති. සුණ්ණායපි මඛලමෙව ඉමිනා නිමිතෙන න සා පුත්තාසිතාති වඩ්ඩියාතිති තමෙව පාගෙසි. සා තත්ථ පටිසිතා රුජානං දිස්වා පටිබද්ධා විත්තා හුතා පාපමකාසි. රුජාපිය්‍යා අභිගුලිමුද්දිකං අද්දසි. අථ නං කතකිච්චං නිකම්පිතා ආගතං පුච්ඡංසු කිං විජාතාති. සුවණ්ණවණ්ණං පුත්තනති. කුටුම්භිකො හං ආදාය පායාසි. පුරොතිතොපි රක්ඛාදු සනතිකං ගනනා දිව්සනො දෙව කුමාරිකාපි එවං පාපා කිමඛන පන අඤ්ඤ අපි පන තෙ කියඤ්ඤි දින්නනති. ආම අභිගුලිමුද්දිකා දින්නාති. නාය්‍යා හං දය්‍යාමිති වෙගෙන ගනනා යානකං ගණ්හිතා කිමෙතනති වුත්තෙ අයං මෙ බ්‍රාහ්මණියා උසසිසකෙ යපිතං මුද්දිකං ගහෙතා ආගතාති දෙගි අමම මුද්දිකනති. සා හං දදමානා බ්‍රාහ්මණං හතෙත්ත වෙතෙ විජිකිතා ගණ්හ වොරුති අද්දසි. එවං බ්‍රාහ්මණො නානාවිධෙගි උපායෙගි අඤ්ඤ බහු අතිවාරිණියො රක්ඛාදු දසෙය්‍යා ඉධ තාව

එතතකං ගොති අඤ්ඤාත් ගමිස්සාම දෙවොති ආග. රුජා සකලප්‍රඥේ දිපෙ වරිතෙපි සබ්බො ඉන්ධ්‍රියො එවරුපා හවිස්සන්ති කිං නො එතාති, නිවත්තාමාති බාරණසිමෙව ගන්ත්වා එවං මහාරුජ ඉන්ධ්‍රියො නාම එවං පාපධම්මො පනති එතාසං බම දෙව කිත්තරු දෙවියාති පුරුහිතෙන යාවිතො බමිත්වා රුජතිවෙසනතො නං තික්කධිසාපෙසි. ධානතො පන තං අපනෙත්වා අඤ්ඤං අගගමහෙසිං අකාසි. තඤ්ච පිටසප්පිං තික්කධිසාපෙත්වා ජ්වෙද්ධාබං අගෙග පෙද්දපෙසි. තද්ද භුණාලො පඤ්චාලවණො අගොසි. ඉති අතතනා දිට්ඨිකාරණමෙව ආගරිත්වා දංස්සන්තො-

යං වෙ දිස්වා කණ්ඩරිකිත්තරුනං
සබ්බිත්ථියො න රමන්ති අගාරෙ,
තං තාදිසං මච්චං චජිත්වා හරියා
අඤ්ඤං දිස්වා පුරිසං පිටසප්පිනති.

ගාථමාහ.

තස්සන්තො-යං වෙ කණ්ඩරිස්ස රඤ්ඤා කිත්තරු ය ව දෙවියාති ඉමෙසං කණ්ඩරිකිත්තරුනං විරගකාරණං අගොසි තං දිස්වා ජාති තබ්බං සබ්බිත්ථියො අතතනො සාමිකානං න රමන්ති අගාරෙ තථාති අඤ්ඤං පිටසප්පිපුරිසං දිස්වා තං රුජානං තාදිසං රතිකුසලං මච්චං චජිත්වා හරියා තෙන මුත්තස්සපෙතෙන සද්ධිං පාපං අකාසි.

අපරෙපි අතීතෙ බහො නාම බාරණසිරුජා ධම්මෙන රජ්ජං කාරෙසි. තද්ද බාරණසියා පාචිතආරවාසිනො එකස්ස දළිගුස්ස පඤ්ච පාපානාම ධිතා අගොසි. සා කිර පුබ්බෙපි එකා දළිගුධිතා මහතිකං මද්දිත්වා ගෙගෙ භිත්තිං ලිමපති. අපේකො පච්චිකවුද්ධො අතතනො පබ්බාරපරිභණ්ඩකරණත්ථං කහං මහතිකාං ලභිස්සාමිති විනොත්තා බාරණසියං ලද්ධං සක්කාති පාරුපිත්වා පත්තගන්තො නගරං පවිසිත්වා තස්සා අවිදුරෙ අට්ඨාසි. සා කුරුකිත්වා ඔලොකෙන්ති සමණ මහතිකමපි න ලහසිති වත්වා මහන්තං මහතිකා පිණ්ඩං ආගරිත්වා පත්තෙ ධූපෙසි. සො තාය මහතිකාය පබ්බාරෙ පරිභණ්ඩමකාසි. තස්සා මහතිකාපිණ්ඩ එලෙක සරිරං එස්සසම්පන්නං අගොසි. කුරුකිත්වා ඔලොකිතවතා පන හත්ථපාදමුඛඅකිකිනාසාති පාපාති විරුපාති අගෙසුං. තෙන තං පඤ්ච පාපාතෙව සඤ්ජාතිංසු. අපේකදිවසං බාරණසිරුජා රත්තිං අඤ්ඤා තක වෙසෙන නගරං පරිගණන්තො තං පදෙසං ගතො. සාපි ගාම දුරිකාති සද්ධිං කිලන්ති අජාතිත්වා ව රුජානං තත්ථ ගණති. සො තස්සා හත්ථසම්ඵෙස්සන සහාවෙන සණ්ඨාතුං නාසකාසි දිබ්බඵෙස්සන ථුට්ඨො විය අගොසි.

සො එස්සරුගරවොතො නරාරුපමපි තං හත්ථ ගගෙත්වා කස්ස ධිතාසිති පුජාත්වා ආරවාසිනොති ථුට්ඨො අස්සාමකභාවං පුච්ඡති. අගං තෙ සාමිකො හවිස්සාමි ගච්ඡ මාහාපිතරෙ අනුජානාපෙතිති ආග. සා මාහාපිතරෙ උපගන්ත්වා එකො මං පුරිසො ඉච්ඡතිති වත්වා

සොඬි දුග්ගතො හවිසංගි සචෙ නාදිසංචි ඉච්ඡති සාධුති වුතෙන
ගනානා මානාපිකුති අනුඤ්ඤාභානාං ආරොවෙසි. සො තස්මිං යෙව
ගෙහෙ නාය සද්ධිං වසිනා පානොව රුජනිවෙසනං පාවිසි. තතො
පට්ඨායෙව රුජ අඤ්ඤාතනවෙසෙන නිබ්බානං තත්ථ ගච්ඡති. අඤ්ඤං
ඉත්ථිං ඔලොකෙතුමපි න ඉච්ඡති. අපේකාදිවසං තස්සා පිකු ලොතින
පකානිදිකා උපපජ්ජි. අසමතිතතාබ්බරසපට්ඨෙසකබරුසුතෙනා පායාසො
තස්ස හෙසජ්ජං තං තෙ දළිද්දතාය උපපාදෙතුං න සකෙකානති
තතො පඤ්චාපාය මානා ධිතරං ආහ නිං අමම තච සාමිකො
පායාසං උපපාදෙතුං සකඛිස්සාතිති. අමම මම සාමිකෙන අමෙගති පි
දුග්ගතතරෙන හවිතබ්බං එවං සනෙතපි පුච්ඡස්සාමි නං මා
විනතපිති වනා; තස්සාගමණවෙලාය දුමමනා හුතා තිසිදි. අථ නං
රුජා ආගතනා කිං දුමමනාසිති පුච්ඡනා තමත්ථං සුතා හදෙද ඉදං
අතිඉස්සරහෙසජ්ජං කුතො ලභිස්සාමිති වනා; වුතෙනාසි ත සකකා
මයා තිච්චිකාලං එවං වරිතුං අනතරුමගෙන පරිස්සයොපි දට්ඨබ්බො
සචෙ බො පන එතං අනෙතපුරං නෙස්සාමි එතිස්සා එස්සසමපදං
අජානනා අමානං රුජා යකඛිණිං ගගෙනා ආගතොති කෙළිං
කරිස්සානති සකලතගරවාසිනො එතිස්සා සමථස්සා ජානාපෙතා
ගරහං මොවෙස්සාමිති. අථ නං ආහ හදෙද මා විනතාසි ආගරිස්සාමි
තෙ පිකු පායාසනති වනා; තාය සද්ධිං අභිරමිනා රුජනිවෙසනං ගනානා
පුත දිවසෙ නාදිසං පායාසං පවාපෙතා පණණාති ආගරපෙතා
ඥෙ පුටෙ කතා පායාසං පකඛිපිනා එකස්මිං චුළාමණිං ධපෙතා
බන්ධිනා රතතිභාගෙ ගනානා හදෙද මයං දළිද්ද කිච්ඡන්ත සමපාදිතං
තච පිතරං අජ්ජ ඉමමනා පුටා පායාසං භුඤ්ජ සෙව ඉමමනාති
වදෙය්‍යාසිති ආහ. සා තථා අකාසි. අථස්සා පිතා ඔජසමපනතනා
පායාසස්ස ථොකමෙව භුඤ්ජිතා තිතෙනා ජාතො සෙසං මාතු දතා
සයමපි භුඤ්ජ තයොපි සුතිනා අගෙසුං. චුළාමණිපුටං පුත දිවසන්තාය
ධපෙසුං. රුජා නිවෙසනං ගනානා වුබං ධොවිතා චුළාමණිං මෙ ආහ
රථාති වනා; ත පස්සාම දෙවතාති වුතෙන සකලතගරං විවිනථාති ආහ.
විවිනිතා න පස්සිංසු. තෙනති බිහි නගරෙ දළිද්දගෙහෙසු හතත
පණණපුටෙ උපාදය විවිනථාති විවිනිතා තස්මිං සරෙ චුළාමණිං
දිස්සා තස්සා මාතාපිතරෙ වොරුති බන්ධිතා තස්මිංසු. අථස්සා පිතා
සාමි න මයං වොරු අඤ්ඤානායං මණි ආගතොති වනා; කෙනාසි
වුතෙන ජාමාතරු මෙති ආවිකඛිතා කතා සොති පුච්ඡිතො ධිතා මෙ
ජානාතිති ආහ. තතො තාය සද්ධිං කපෙසි. අමම-සාමිකෙනෙත ජානා
සිති. ත ජානාමිති. එවං සනෙත අමානං ජිවිතං තත්ථිති. තාත සො
අකිකාරෙ ආගතනා අකිකාරෙයෙව යාති තෙනස්ස රුජං න
ජානාමි හත්ථසමථස්සෙන පන තං ජාතිකුං සකෙකාමිති. සො රුජ
පුරිසානං ආරොවෙසි. තෙපි රඤ්ඤා ආරොවෙසුං. රුජා අජානනො
විස හුතා තෙනති තං ඉත්ථිං රුජභගණෙ අනෙතා සාණිඨං ධපෙතා
සාණිඨා හත්ථපමාණං ඡිද්දං කතා නගරවාසිනො සනති පානෙතා

හත්ඝමථස්සෙන වොරං ගණ්ඨාථානී ආහ. රුජපුරිසා නථා කාතුං තස්සා සනතිකං ගතත්වා රූපං දිස්වා ව්‍යප්පවිසාරිතො හුත්වා අහ ඛි ඛි අයං පිසාවිති ජිගුච්ඡිත්වා පුසිතුං න උස්සාහිංසු. ආනෙත්වා පන රුජඛගණ අනෙතා සාණ්ඨියං ඔපෙත්වා සකලකරව්‍යාසිතො සනතිපාතෙසුං. සා ආගතාගතස්ස ඡිද්දොත පසාරිතං හත්ථං ගහෙත්වා නො එසොති වදති. පුරිසා තස්සා දිබ්බථස්සසදිසෙ ථස්සෙ බජ්ඣත්වා අපගතතුං න සක්ඛිංසු සවායං දණ්ඩාරහා දණ්ඩං දත්වාපි දුස්කම්මකරහාවං උප ගතත්වාපි එතං සරෙ කරිස්සාමාති වින්තසිංසු. අථ නෙ රුජපුරිසා දණ්ඩාති කොට්ටත්වා පබ්බාපේසුං. උපරුජං ආදිං කත්වා සබ්බෙ උම්මත්තකා විය අහෙසුං.

අථ රුජා කච්චි අහං හවෙය්‍යන්ති හත්ථං පසාරෙසි. සා තං හත්ථං ගහෙත්වා වොරො මෙ ගතිතොති මහාසද්ධං කරි. රුජා තෙ පුරිසෙ පුච්ඡි තුමෙහ එතාය හත්ථෙ ගතිතා කිං වින්තසිත්වාති නෙ යථාභූතං ආරොවෙසුං. අථ නෙ රුජා ආහ අහං එතං අත්තතො ගෙහං ආනෙතුං එවං කාරෙසිං එතිස්සා ථස්සං අජානන්තා මං පරිභවෙය්‍යන්ති වින්තත්වා තස්මා මයා සබ්බෙ තුමෙහ ජානාපිතා වදථදුති කස්සෙසා ගෙහෙහ භවිතුං යුත්තාති. තුමහාකං දෙව්‍යාති. අථ නං අභිසිඤ්චිත්වා අග්ග මහෙසිං අකාසි. මාතාපිතුන්තමපිස්සා ඉස්සාරියං දුපෙසි. තතො පට්ඨාය ව පන තාය සමමතෙතා තෙව විනිවජ්ජයා පට්ඨිපෙසි. න අඤ්ඤං ඉත්ථිං ඔලොකෙසි. තා තස්සා අන්තරං පරියෙසිංසු සා එකදිවසං වින්තං අග්ගමහෙසිභාවස්ස සුපිනෙත නිමිත්තං දිස්වා රඤ්ඤෙ ආරොවෙසි. රුජා සුපිනපාඨකෙ පකෙකාසාපෙත්වා එවරූපෙ සුපිනෙ දිට්ඨං කිං හොතීති පුච්ඡි. තෙ ඉතරුසං ඉත්ථිනං සනතිකා ලඤ්චං ගගෙත්වා මහාරුජ දෙවියා සබ්බසෙනස්ස හත්ථිනො බන්ධු නිසින්නභාවො තුමහාකං මරණස්ස පුබ්බනිමිත්තං හත්ථිකුක්කුත්තාය වන්දපරමසනං තුමහාකං පච්චාමිත්ත රුජානයන්තස්ස පුබ්බනිමිත්තන්ති වත්වා ඉදුති කිං කාතබ්බන්ති වුන්තෙ දෙව ඉමං මාරෙතුං න සකකා නාවායං පන තං ඔපෙත්වා නදියං විස්සජේතුං වට්ටනීති වදිංසු. රුජා ආහාරවත්ථාලුඛකාරෙති සද්ධිං රත්තිභාගෙ තං නාවායං ඔපෙත්වා නදියං විස්සජ්ජාපෙසි. සා නදියා වුග්ගමානා හෙට්ඨා නදියා නාවාය උදකකිලං කිලුන්තස්ස පාවාරිය රඤ්ඤෙ අභිමුඛං පන්තා තස්ස සෙනාපති නාවං දිස්වා අයං නාවා මග්ගන්ති ආහ. රුජා නාවාය හණ්ඩං මග්ගන්ති වත්වා ආගතාය නාවාය තං දිස්වා කා නාම ත්වං පිසාවිසදිසාති පුච්ඡි. සා සිතං කත්වා බකස්ස රඤ්ඤෙ අග්ගමහෙසිභාවං කපේත්වා තං සබ්බං පච්චන්ති තස්ස කපෙසි. සා පන පඤ්චපාපාති සකලජම්බුදිපෙ පාකවා. අථ නං රුජා හත්ථං ගහෙත්වා උක්කපි. සහගහණේතෙව ථස්සරුගරතෙතා අඤ්ඤෙසු ඉත්ථිසු ඉත්ථිසඤ්ඤමපි අකත්වා අග්ගමහෙසිට්ඨානෙ ඔපෙසි. සා තස්ස පාණසමා අහොසි. බකො තං පච්චන්ති සුත්වා නාහං තං තස්ස අග්ගමහෙසිං කාතුං දස්සාමිති සෙනං සඛකඛ්ඛිත්වා තස්ස පටිතීත්ථෙ තිවෙසනං කත්වා

පණණං පෙසෙසි හරියං වා මෙ දෙතු යුද්ධං වානි. සො යුද්ධසජ්ජො අහොසි. උභින්නං අමච්චා මාතුගාමං නිය්‍යාය මරණෙනිච්චං තජ්ඣ පුරිම සාමිකත්තා එසා බකස්ස පාපුණානි නාවාය ලභිත්තා පාවාරි යස්ස තසමා එකෙකස්ස ගෙගෙ සත්ත සත්ත දිවසානි හොතුති මනෙත්වා දොපි රුජානො සඤ්ඤපෙසුං. තෙ උහොපි අත්තමනා හුත්වා තිත්ථපටිතිත්තේ නගරානි මාපෙත්වා වසිංසු. සා වින්නවපි තෙසං මගෙසිත්තං කරොති. දොපි තස්සා සමමත්තා අගෙසුං. සා පන එකස්ස සරෙ සත්තාහං වසිත්වා නාවාය ඉතරස්ස සරං ගච්ඡන්ති නාවං පාපෙත්වා නෙතෙත්ත එතෙත මහලුක බඤ්ඤෙත්වට්ඨො සද්ධං තදීමජ්ජෙඛි පාපං කරොති. තද කුණාලො සකුණරුජා බකො අහොසි. තසමා ඉදං අත්තනා දිව්ඨකං ආහරිත්වා දස්සෙත්තො ආහ.

බකස්ස ව පාවාරිකස්ස රඤ්ඤ
අච්චත්තකාමානුගතස්ස හරියා,
අවාචරි බද්ධවසානුගස්ස
තං වාපි ඉජ්ඣි නානිවරෙ තදඤ්ඤන්ති.

තත් අච්චත්තකාමානුගතස්සානි අච්චත්තං කාමං අනුගතස්ස. අවාචරිති අනාවාරං වරි. බද්ධවසානුගස්සානි බද්ධස්ස අත්තනො වසානුගතස්ස අත්තනො පෙසනකාරස්ස සන්තිකෙති අත්තො. කර ණත්තේ වා සාමිච්චනං. තෙත සද්ධං පාපමසාසිති වුත්තං හොති. තදඤ්ඤන්ති කතරං අඤ්ඤං පුරිසං නානිවරෙය්‍යානි අත්තො.

අපරුපි අතීතෙ බ්‍රහ්මදත්තස්ස හරියා පිඞ්ගියානි නාම සීගපඤ්ඤරං විචරිත්වා ඔලොකෙත්ති මඞ්ගලස්සගොපකං දිස්වා රඤ්ඤා නිද්දොක්ක මනකාලෙ වාතපානෙන ඔරුය්‍ය තෙන සද්ධා අතිවරිත්වා පුත්ත පාසාදං අභිරුය්‍ය ගඤ්ඤිති සරිරං උබ්බට්ඨො රඤ්ඤා සද්ධං නිපජ්ජි. අපේකදිවසං රුජා කිත්තනු බො දෙවියා අභිසරත්තසමයෙ නිච්චං සරිරං සීතලං හොති පරිගණනිය්‍යාමි තන්ති එකදිවසං නිද්දොපගතො වීය හුත්වා තං උට්ඨාය ගච්ඡන්තිං අනුගත්වා අස්සබ්බෙත්ත සද්ධං අති වරන්තිං දිස්වා නිවහතිත්වා සයනං අභිරුහි. සාපි අතිවරිත්වා ආගන්ත්වා චුල්ලසයනෙ නිපජ්ජි. පුත්තදිවසෙ රුජා අමච්චමජ්ජෙඛියෙව තං පකෙකාසාපෙත්වා තං කිච්චා ආවිකරිත්වා සබ්බාවඉජ්ජියො පාපධම්මානි තස්සා වධබ්බිකත්තේජ්ජරුහොජ්ජරහං දොසං බම්ච්චා ධානා වාවෙත්වා අඤ්ඤං අග්ගමගෙසිං අකාසි. තද කුණාලරුජා බ්‍රහ්මදත්තො අහොසි. තෙත තං අත්තනා දිව්ඨකං ආහරිත්වා දස්සෙත්තො-

පිඞ්ගියානි සබ්බලොකිය්‍යරස්ස
රඤ්ඤා පියා බ්‍රහ්මදත්තස්ස හරියා,
අවාචරි බද්ධවසානුගස්ස
තං වාපි සා නාජ්ඣගා කාමනාමිතිති.

තස්ස නං චාති සා එවං අතිවරහතී හං වා අස්සබ්බං තං වා අන
මහෙසිට්ඨානනති උභයමි න අක්ඛගා උභයතො හට්ඨා අහොසි.
භාමකාමිණීති භාතෙ පස්සමානා, එවා පාපමමා ඉතිසොති.

අතිතවත්තම ඉතිනං දෙස, කපේත්වා අපරෙනම පරිත්තොන
දෙසමෙව කපේතො ආන.

වුද්දනං ලුහුචිත්තානං අභවංසුන දුභිනං,
නාදෙවසතො පුරිසො ටීනං සභ්බාතුමරහති.

න තා පජානනති කතං න කීවං
න මාතරං පිතරං භාතරං වා,
අතරියා සමතික්කනතඨමමා
සසොච චිත්තස්ස වසං වජනති.

විරුහුච්ඡත්ථි පියං මනාපං
අනුභවපභං පාණසමථි සනතං,
ආවාසු කිවෙච්ඡු ව නං ජගනති
තස්මාහං ඉතිනං න විස්සසාමි.

ටීනං හි චිත්තං යථා වාතරස්ස
කනනපපකනනං යථා රුක්කජායා,
චලාචලං හදයං ඉතියානං
වක්කස්ස නෙමි විය පරිවතනති.

යද තා පස්සනති සමෙක්කමානා
ආදෙය්‍යරූපං පුරිස්ස චිත්තං,
සණ්ඨාහි වාචාහි නයනති මෙතං
කමෙඛාජකා ජලජේතෙව අස්සං.

යද න පස්සනති සමෙක්කමානා
ආදෙය්‍යරූපං පුරිස්ස චිත්තං,
සමනතො තං පරිවජ්ජයනති
තිණ්ණො නදීපාරගතොව කුලං.

සිලෙසුපමා සිබිරිව සබ්බභක්කා
තික්කමායා නදිරිව සිසසොනා,
සෙවනති හෙතා පියමපියඤ්ච
තාවා යථා ඔරකුලං පරඤ්ච.

න තා එකස්ස නචිත්තං ආපණො ව පසාරිතො,
යො තා මය්හනති මඤ්ඤෙය්‍ය වාතං ජාලෙන බාධයො.

යථා නදී ව පණො ව පාණාගාරං සභාපපා,
එවං ලොකීතිසො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති.

සතාසනසමාහෙතා කණ්ණසප්පසිරුපමා,
ගාවො බහි තිණස්සෙව ඔමසනති වරං වරං.

සතාසතං භුක්ඡුරං භාණ්ඩසප්පං
 මුද්ධාභිසිභතං පමද්ව සබ්බා,
 එතෙ නායො නිව්චයවෙනා හපෙථ
 තෙසං හවෙ දුබ්බිද සබ්බභාභො.

නාළුනතවණ්ණා න බුදුන භතතා
 න දක්ඛිණා පමදු සෙවිතබ්බා,
 න පරස්ස හරියා න ධනස්ස ගෙඬු
 එතීඤ්ඤො පඤ්ච න සෙවිතබ්බාති.

තත්ථ මුද්දනනති භාණ්ඩෙරජාතකෙ විය බඩුවොරෙපි
 සාරජ්ජනං සක්ඛායෙනං වුතතං. ලුහුචිත්තානනති තං චුහුතතමෙව
 පරිවතනතිත්තානං චුලාධනුග්ගහජාතකෙනෙනං කපෙතබ්බං.
 අකතඤ්ඤතා පත එතාසං එකකතිපාතෙ තකකජාතකෙන දීපෙ
 තබ්බා. නාදෙවසහෙනාති න අදෙවසහෙනා දෙවෙන අසහෙනා
 අනාසහෙනා අයකබගතිතනො අභුතාවට්ඨිතො පුරිසො පිතං
 සිලවනතො සද්ධාභුං නාරගති භුතාවට්ඨො පත සද්දගෙය්. කතනති
 අතතනො කතං උපකාරං. කිව්චනති අතතනා කාතබ්බකිව්චං. නාමාන
 රනති සබ්බෙපි ඤාතකෙ ඡබ්බෙඤ්ඤා යසම් පටිබ්බවිත්තා හොනති
 තඤ්ඤෙව අනුබ්බිතනො එතෙ මාතාදයො න ජාතනති නාම මහා
 පත්ථකමාතාවිය. අනට්ඨොති නිලලජා. සංඝාති සකස්ස. ආවාසුති
 ආපදසු. කිවෙවසුති තෙසු තෙසු කරණීයෙසු. කතනසාකතනනති
 ඔතිණ්ණොතිණ්ණං යථාති විසමෙ පදෙසෙ රුකබ්බජායා නිත්තවපි
 ඔරෙගති ඵලමපි අතිරුගති තථා තාසමපි විතතං න කිඤ්ඤි උතතමාධමං
 වජෙජිති. වලාවලනති එකසම් යෙව අපතිට්ඨිතං. නෙමිවිසාති සක
 ටස්ස ගච්ඡතො වකකතෙම විය. ආදෙසාරුපනති ගහෙනවබජාතිකං.
 විතතනති ධනං. නසනනීති අතතනො වසං තෙනනති. ජලජෙනාති
 ජලජාතසෙවාවලෙන. කපෙතාජකරට්ඨවාසිනො කිර යද් අවට්ඨිතො
 අස්සෙ ගණිතභුතාමා හොනති තද් එකසම්. ධාතෙ වතිං පරිකම්
 පිඤ්ඤා ආරං යොජෙඤ්ඤා අස්සානං උදකපාණතිත්ථෙ සෙවාවලං මධුනා
 මකෙඤ්ඤා සෙවාවලසංවද්ධාති තිරෙ තිණාති ආදිං කඤ්ඤා යාව
 පරිකෙට්ඨආරු මකෙඤ්ඤාති. අස්සා පාණියං පිච්චා රසගෙඤ්ඤා මධු
 මකිඤ්ඤාති තිණාති වරනතා අනුකකමෙන තං ආනං පටිසනති. ඉති
 තෙ යථා ජලජෙන පලොගෙනා අස්සෙ වසං තෙනනති තථා එතාපි
 ධනං දිස්සා තස්ස ගහණජාය සණ්ඨාති වාචාති පුරිසං වසං තෙනනති
 අත්ථො. කුලලනති කරණත්ථාය ගතිතං යං කිඤ්ඤි. සිලෙපසුමාති
 පුරිසානං විතතබ්බිකෙන සිලෙසසදිසා. නිකම්මාසාති තිබ්බණ්ණායා
 සිසමායා. නදිට්ඨාති යථා පබ්බතෙය් නදි සිසසොනා එවං සිසමා
 යාති අත්ථො. ආසනොති යථා පසාරිතාපණො යෙසං මුලං අත්ථි
 තෙසං යෙව උපකාරෙ තපෙතාපි. සොනාති යො පුරිසො නා ඉත්ථියො.
 බාබසෙති සො වාතමපි ජාලෙන බාබෙය්. වෙලා නාසං න විජ්ජතිති

යථා එතෙසං නදී ආදීනං අසුකභවලායමෙවෙත්ථ ගනනබ්බනති වෙලා
නත්ථි රතතිමපි දිවාපි ඉවජ්ඣිවජ්ජනකබ්බෙ උපගනනබ්බානෙව අසුකෙ
භතවාතිපි මරියාදා නත්ථි අත්ථිකත්ථිකෙන උපගනනබ්බානෙව තථා
ථාපිති අත්ථො. සනාසනසමාති යථා අග්ගි ඉක්කිනෙන න තපපති
එවං එතාපිතිලෙසරතියා. කණ්ණසපසසිරුපමාති කොධනතාය උපනා
තිතාය සොරවිසතාය දුජ්චතාය මිත්තදුභිතායාති පසඤ්චි කාරණෙති
කණ්ණසපසසිරසදිසා. තත්ථ බහුලරුගතාය සොරවිසතා පිසුනතාය
දුජ්චතා අතිවාරිතාය මිත්තදුභිතා වෙදිතබ්බා. ගාවොබ්බතිනිණ්ණාති
යථා ගාවො බාදිතථානං ඡබ්බිතා බිති මනාපමනාපස්ස තිණස්ස
වරං වරං ඔමසනති බාදනති එවමෙනාපි තිඤ්ඤානං ඡබ්බිතා අඤ්ඤා
සධනමෙව ගවජනත්ති අත්ථො. බුද්ධාග්ගිනතනති රුජානං. පමදව
සබ්බාති සබ්බා ඉත්ථෙයො ව. එතෙති එතෙ පසඤ්ච ජනෙ. නිවච්ඡගෙනාති
නිවච්ඡඤ්ඤාතො උපට්ඨිතසති අපපමනෙතො වුත්ථාති අත්ථො. දුබ්බි
දුති දුජ්ජානො. සබ්බභාවොති අජ්ඣාසයො විරපරිවිණ්ණොපිති අග්ගි
දහති විරවිසායාසිතොපි කුඤ්ඤරු සාතෙති විරපරිවිතොපි සපෙසා
බසති විරවිසායාසිකොපි රුජා අනත්ථකරො හොති එවං විරපරි
විණ්ණොපි ඉත්ථෙයො විපපකාරං දෙස්සෙතීති. නාච්චනචණ්ණාති න
අභිරුපවති. න බහුනකනතාති අසිසිකාසිගණ්ණිකාවිය න බහුනතං පිය
මනාපා. දක්ඛිණාති නච්චගිතකුසලා තථාරූපාති බහුමිත්තා හොනති
තසමා න සෙවිතබ්බා. න ධනස්ස හෙතුති යා ධනහෙතුයෙව හජති
සා අපරිග්ගහාපි න සෙවිතබ්බා සාති ධනං අලහමානා කුජ්ඣතිති.

එවං චුත්තෙ මහාජනො මහාසත්තස්ස අහො සුකට්ඨනති සාචු
කාරමදුසි. සොපි එතෙති කාරණෙති ඉත්ථිනං අගුණං කපේතා කුණති
අහොසි. තං සුත්ථා ආනන්දො ගිජ්ඣිරජා සමම කුණාලරු අගමපි
අත්තනො ඤාණබලෙන ඉත්ථිනං අගුණං කපේස්සාමිති චත්ථා අගුණ
කපං ආරති. තං දෙස්සෙනො හගවා ආහ.

අපි බචු හො ආනන්දො ගිජ්ඣිරජා කුණාලස්ස සකුණස්ස ආදි
මජ්ඣිකථාපරියොසානං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමා ගාථායො
අහාසි.

පුණ්ණමපි වෙමං පඨවිං ධනෙන
දජ්ජිතො පුරිසො සමමතාය,
ලඤ්ඤා බණං අතිමඤ්ඤායා නමපි
තාසං වහං අසතිනං න ගච්ඡ්.

උට්ඨාහකඤ්ඤෙපි අලිනචුත්තං
කොමාරහත්තාරං පියං මනාපං,
ආවාසු කිච්චෙවසු ව නං ජහනති
තසමාති ඉත්ථිනං න විස්සසාමි.

න විසංසෙ ඉවජති මනති පොසො
න විසංසෙ රුද්ධති මෙ සකාසෙ,
සෙවනති හෙතා පියමපපියඤ්ඤා
නාචා යථා ඔරකුලං පරඤ්ඤා.

න විසංසෙ සාවුරුණසන්තං
න විසංසෙ මිත්තපුරුණවොරං,
න විසංසෙ රුජා සබා මමනති
න විසංසෙ ඉති දසනනමාතරං.

න විසංසෙ රුමකරුසු නාරිසු
අවචනනසීලාසු අසඤ්ඤාසු,
අවචනනපෙමානුගතස්ස භරියා
න විසංසෙ තිත්ඝමා හි නාරියො.

හතෙය්ස ඡේදෙය්සමපි ඡේදෙය්සත්තං
කණ්ඨමපි ඡේදො රුධිරං පිබෙය්සං,
මා දීනකාමාසු අසඤ්ඤාසු
භාවං කරෙ ගබ්ගතිත්ථුපමාසු.

මුසා තාසං යථා සචචං සචචං තාසං යථා මුසා,
ගාවො බති තිණසෙසව ඔමසනති වරං වරං.

ගතෙනෙතා පලොභෙනති පෙක්ඛිතෙන මිහිතෙන ව,
අපොධි දුනතිවතේන මඤ්ජුනා හණිතෙන ව,

වොරියො කකිනාහෙතා චාලා ව ලපසකකරු,
න තා කිඤ්ඤි න ජානති යං මනුසෙසසු වඤ්ඤානං.

අසා ලොකිත්ථියො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති,
සාරතතා ව පගබ්ගා ව සිඛි සබ්බසසො යථා.

නත්ථිත්තං පියො නාම අපපියොපි න විජ්ජති,
සෙවනති හෙතා පියමපපියඤ්ඤා නාචා යථා ඔරකුලං පරඤ්ඤා.

නත්ථිත්තං පියො නාම අපපියොපි න විජ්ජති,
ධනතතා පතිවෙලලනති ලතාව දුමතිසසිකා.

හත්ථිබන්ධං අස්සබන්ධං ගොපුරිසඤ්ඤා වණ්ඨාලං,
ඡවඩාහකං පුප්ථ ඡබ්බකං සධනමනුපතනති නාරියො.

කුලපුත්තමපි ජහනති අනිඤ්ඤානං ඡවකසමසද්ධිසමපි,
අනුගච්ඡනති අනුපතනති ධනගෙතු හි නාරියොති.

තත්ථ ආදිමජ්ඣකථාපටිසංඝාසානනි කථාය ආදිමජ්ඣපරියො
සානං. ලද්ධා ඛණ්ණනි ඔකාසං ලභිත්වා. ඉවජති මනති මං එසා ඉවජති
තිපි පුරිසො ඉතිතං න විසංසෙය්ස. සාවුරුණසන්තනති හිගෙසා චා
පරෙ චා සන්තං පුරුණපණ්ණසන්තං න විසංසෙ අපපෙපායෙත්වා

අපච්චවෙකක්ඛානා න පරිතුරුසොයා ගතුන් දිසාපාතිනො වා ප්‍රතිපිනා තිට්ඨොය පච්චාමිතොවා සත්ථ නිකක්ඛෙය්‍ය. මනනසුතිණනති පඨ දුග්ගතධාරිනො ජිහා වොරං පුරුණවිතොනො මෙති න විසංසෙය්‍ය වොරති යෙව්නො සංඥානනති පනායෙව ඡාපරහති. සඛා මමහති සොති බිත්‍ය මෙව කුරුකුති තස්මා රුජානං සඛා මෙති න විසංසෙ. දසනනමාන රනති අයං මහලලිඛා ඉදුති මං න අතිවරිසාති අත්තානං ජක්ඛස්ස තිති න විසංසිතංඛා. රාමකන් ති පාලානං ජතිකරුසු. අවචන සිලාසුති අතිකතනසිලාසු. අවචනපෙමාකුගතස්සාපිති සවෙපි අවචනතං පුත්‍රගතපෙමා අස්ස නථාපි නං න විසංසෙ කිං භාජනං. නිකඨ සමාතිනාපිසොති සච්චෙකො. තිත්ථවිස සබ්බසාධාරණාතිඅත්ථො. හතෙසසුනති කුරුඛා වා අඤ්ඤපුරිසසාරතතා වා හුත්වා සබ්බමෙතං හතනාදිකං කරෙය්‍යං. මාදිනකාමාසුති හිතජ්ඣාසයාසු කිලිට්ඨා සයාසු. භාවනති ඵවරුපාසු සිනෙහං මා කරෙ. ගඛගතික්ඛුපමාසුති සබ්බසාධාරණවෙතින ගඛගාතිත්ථසදිසාසු. මුසාති චුසාවාදෙ තාසං සච්චසදිසොව. ගතෙතාති අදිසු පෙකක්ඛෙන පලොනනෙ උමාදනති ජාතකං දුප්පතිවතෙත නමුතිකාජාතකං. මඤ්ජුතා හණිතෙන කුචටං බො අය්‍යපුත්තා ආගචෙත්ථයාසිති නඤ්ජෙත්ථස්ස චදුටුං කපෙතබ්බං. වොපිසොති සමහතස්ස විනාසනෙන වොරියො. කසිනාති ඵද්ධිගදයා. වාලාති දුට්ඨා අප්පකෙන කුරුකුකසිලා. ලපසකන්ති නිරත්තකලප නෙන සකකරු විස මධුර. අසාති අසතියො ලාමිකා. සාරග්ගාති සබ්බද රතතා. පභිබ්බාති භායපාගබ්බියාදීති පගබ්බා. සථාති යථා සිබ්බ සබ්බසෙසො ඵවං තාපි සබ්බසසා. පතිවෙලලනති පරිසංජනති උපගුහනති වෙසෙනති. ලතාමාති යථා ලතා රුකකතිස්සිතා රුකකං වෙසෙති ඵවමෙනා පුරිසං පරිසංජනතියොපි ධනං පරිසංජනති නාම. හප්චිකොදිසු ගොපුරිසො වුවචති ගොපාලනො. ඡවධාන කනති ඡවානං ඛාගනං සුසානගොපකනති වුත්තං ගොති. පුප්ඨ ඡවධානකනති වච්චට්ඨානසොධනං. සබ්බනති ඵතෙසුපි සබ්බනං අනු ගචන්ති යෙව. අකිංකුචනති අධනං. ඡවකසමසදිසනති සුතබමංස බාදකචණ්ඩාලොක සමං සදිසං තෙන නිබ්බිසෙසමපි පුරිසමාජනති ගචන්ති කසමා යසමා අනුපතනති ධනුගෙතු නාරියොති.

ඵවං අත්තනො ඤ්ඤෙ ධම්මා ආනඤ්ඤ ගිජ්ඣුරුජා ඉත්තිතා අගුණං කපෙත්වා කුණ්ඨි අගොසි. හස්ස වචනං සුත්වා නාරදෙපි අත්තනො ඤ්ඤෙ ධම්මා තාසං අගුණං කපෙසි. තං දස්සෙතොතා සත්ථා ආග.

අප්ඨ බලු හො නාරදෙ දෙවබ්‍රාහ්මණො ආනඤ්ඤ ගිජ්ඣුරුජස්ස ආදිමජ්ඣකථාපරියොසානං විදිත්වා නායං වෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසී.

වත්තාගේමෙ න පුරෙතති තෙ මෙ සුණංථ භාසිතො,
 ධමුදෙදු බ්‍රාහ්මණො රුජා ඉත්තිවාපි දිජමපති.

සරිතා සාගරං යනති යා නාවි පඨවිං යිනා,
තා සමුද්ගං න පුරෙතති උභයතාං හි න පුරති.

බ්‍රාහ්මණෝ ව අධියාන වෙදමනිකාං පඤ්චමං,
හියෙතාපි සුතමිවේන්යං උභයතාං හි න පුරති.

රජා ව පඨවිං සබ්බං සසමුද්ගං සපබ්බතං,
අජ්ඣාවසෙ විජ්ජිත්වා අනන්තරතනෝචිතං,
පාරං සමුද්ගං පතෙති උභයතාං හි න පුරති.

එවමෙකාය ඉභියා අට්ඨංගි පතීනො සියා,
සුර ව බලවනෙතා ව සබ්බකාමරසාගරං,
කරෙය්‍ය නවමෙ ඡන්දං උභයතාං හි න පුරති.

සබ්බජීයො සිබ්බිට්ඨ සබ්බහක්කා
සබ්බජීයො නදීට්ඨ සබ්බවාහි,
සබ්බජීයො කණ්ටකානං ව සාබා
සබ්බජීයො ධනගෙනු වජ්ජනති.

වාතං ජාලෙන තරෙ පරමසෙ
මසිඤ්චියා සාගරං එකපාණිනා,
සනෙන ගතෙත ගතෙය්‍ය සොසනං
යො සබ්බභාවං පමදසු මය්‍යජෙ.

මොරිතං බහුබුද්ධිතං යාසු සච්චං සුදුලලහං,
පිතං භාවො දුරජාතො මච්ඡසෙසවොදකෙ ගතං.

අතලා මුදුසමසාසා දුපපුරා වා නදීසමා,
සීදනති නං විදිත්වාන ආරතා පරිවජ්ජයෙ.

ආවට්ඨති මහාමායා බ්‍රහ්මවරියවිකොපනා,
සීදනති නං විදිත්වාන ආරතා පරිවජ්ජයෙ.

යං එතා උපසෙවනති ඡන්දසා වා ධනෙන වා,
ජානවෙදෙව සංකයානං බීජපං අනුදහනති තනති.

තත්ථ දිජමපතිති දිජසෙට්ඨනං කුණාලං ආලපති. සට්ඨාති
ආදි ඝට්ඨිතමානියාය භාජනත්ථං වුත්තං. උභයතාංගිති උදකපතිට්ඨා
නසාගි මහනතතතා උභයතායෙව. අධිසාගාති සජ්ඣාසිත්වා, වෙද
මනිකානපඤ්චමනති ඉතිහාසපඤ්චමං වෙදවතුක්කං. උභයතාං
සොගි අජ්ඣාසමගනනභාය ධිඤ්ඤාබ්බසා න පුරති. අනන්තරත
නොචිතනති නානාරතනෙගි චිතං පරිපුණ්ණං. උභයතාංගි සොගි
තණ්ඤාමගනනභාය න පුරති. සිසාති සියුං. අයමෙව වා පාඨො. සබ්බ
කාම රසාගරාති සබ්බෙසං කාමරසානං ආගරණං. නිවමෙති අට්ඨති
අතිත්තනාවදසානත්ථං වුත්තං. සා පත දසමෙව තතො උත්තරිතරෙව
ඡන්දං කරෙතෙව. උභයතාංගි සාගි කාමභණ්ණාමගනනභාය න පුරති.
කණ්ටකානං ව සාබාති සමිඛාධමග්ගෙ කණ්ටකසාබාසදිසා යථාගි

සාමා ලග්ගිනිමා ආකඛ්ඛිති එවං. එතා රුපාදිති කඛ්ඛිනති යථා සාමා
 හන්දාදිසු විජ්ඣිනිමා දුක්ඛං උප්පාදෙති එවමෙතාපි පුට්ඨමන්තාව සරීර
 සමුප්පෙත විජ්ඣිනිමා මහාවිනාසං පාපෙනති. චජ්ඣනිති පරපුරිසං
 වජ්ජනති. පණමසෙති ගණෙනයය. ඛසිඤ්චිනාති නහායිතුං ඔතිණ්ණො
 එකෙන පාණිනා සකලසමුද්දෙ උදකං ඔසිඤ්චයය ගහෙනිමා
 ඡබ්බියය. සකෙනනාති එකෙන අත්තනො හන්තෙත තමෙව හන්තං
 හතිනිමා කොසං උප්පාදෙයය. සබ්බහාවනති නිමං ඉට්ඨො කතෙනා පියො
 මනාපොති වුවවමානො යො පුරිසො එවමෙවෙනති සද්දහනො
 අත්තනො අප්ඤ්ඤාසං පමදාසු ඔස්සපෙයය සො ජාලාදිති වාතග්ගහණා
 දිති කරෙය්‍යාති අන්තො. ගනනති ගමණං. අනලාති ගිහිධමෙවති
 අලකති වචනරතිතා. දුපසුග්ගිති යථා මහානදී උදකෙන එවං කිලෙස
 රතියා දුපසුර. සිද්ධනති නං විදිඤ්ඤානාති එත්ථ නනති තිපාතමත්තං.
 ඉත්ථියො අලලිතා වතුසු අපායෙසු සිද්ධනති විදිනිමා. ආවට්ඨනිති යථා
 ආවට්ඨනි මායා ජනස්ස හදයං මොහෙත්ථා අත්තනො වසෙ වතෙතති
 එවමෙතාපිති අන්තො. විකොපනාති තාසනට්ඨනව ගහණට්ඨ
 නව බ්‍රහ්මවරියස්ස කොපිනා. ඡඤ්ඤාමාති පියසංවාසවසෙනවා.
 ඛනෙනමාති ඛනගෙතුවා. සණ්ඨානනති යථා ජාතවෙදො අත්තනො
 ණානං යං යං පදෙසං අලලියති තං තං ඛහති තථා එතාපි යං යං පුරිසං
 කිලෙසවසෙන අලලියතති තං තං අනුඛහනති මහාවිනාසං පාපෙනති.

එවං නාරදෙන ඉත්ථිනං අගුණෙ පකාසිතෙ පුත්‍ර මහාසත්තො
 විසෙසෙත්ථා තාසං අගුණං පකාසෙයි.

තං දස්සෙත්තො සන්ධා ආහ.

අථ බලු හො කුණාලො සකුණො නාරදස්ස දෙවබ්‍රාහ්මණස්ස
 ආදිමජ්ඣකපාපරියොසානං විදිනිමා තායං චෙලායං ඉමා ගාථායො
 අභාසි.

සලලපෙ නිසිතබ්‍රහ්මපාණිනා
 පණ්ණිතො අපි පිසාවදෙසිනා,
 උග්ගතෙජ උරගමි අසිදෙ
 එකො එකාය පමදය නාලපෙ.

ලොකවිතතමථනා හි නාරියො
 නවවතිතහණිතමිතාට්ඨා,
 බාධයනති අනුපට්ඨිතස්සතිං
 දීපරක්ඛසිගණාව වාණිජෙ.

නත්ථි තාසං විතයො න සංවරො
 මජ්ජමංසනීරතා අසඤ්ඤතා,
 තා ගිලනති පුරිසස්ස පාහනං
 සාගරෙව මකරං කිම්බිතිලො.

පඤ්චකාමයුණසාතගොවරු
උද්ධතා අතියතා අසඤ්ඤතා,
ඔසරනති පමද පමාදිනං
ලොණ්ණොයවතියංව අපකා.

යං කරං උපරමනති නාරියො
ඡන්දසාව රතියා ධනෙනවා,
ජාතවෙදසදිසමපි තාදිසං
රුගදෙසවතියො ධහනති නං.

අභිසං ඤාතො පුරිසං මහද්ධනං
ඔසරනති සධතා සහතනනා,
රතනවිහනං අතීවෙදයනති නං
සාලමාඵවලතාව කානනෙ.

තා උපෙතති විවිධෙන ඡන්දසා
විත්තබ්බිමුඛියො අලභිකතා,
උභසසනති පහසනති නාරියො
සමබරෙව සතමායකොපිදා.

ජාතරූපමණිවුත්තභුසිතා
සකකතා පතිසුලෙසු නාරියො,
රතනිතා අතිවරනති සාමිකං
දානවං ව හදයන්තරසයිතා.

නෙජවාපි හි නරො විවකකණො
සකකතො ඛත්තජනස්ස පුජිතො,
නාරිනං වසගතො න භාසති
රුත්තනා උපගතොව වන්දිමා.

යං කරෙය්‍ය කුපිතො දිසො දිසං
දුට්ඨවිතෙතො වසමාගතං අරි,
තෙන භියෙය්‍යා මසසනං නිගවජ්ඣති
නාරිනං වසගතො අපෙකඤ්ඤා.

කෙසලුනතබජිනතත්ථකා
පාදපාණිකසද්දණ්ඩතාලිතා,
හීනමෙව උපගතා හි නාරියො
තා රමනති කුණපෙව මහබ්බතා.

තා කුලෙසු විසිබන්තරෙසු වා
රුජ්ඣාතිනිගමෙසු වා පුත,
ඔබ්බිතං නමුච්ඡාසවාකරං
වකබ්බමා පරිවජේජ සුබජභිකො.

මහසර්වඥානායකං තපොගුණං
 යො අනරියවර්තානිමාවරි,
 දෙවතානි නිරයං නිමිසානි
 ඡේදගාමි මණ්ඩං ව වාණිජො.

සො ඉධ ගරහිතො පරත්ව
 දුමමනී උපගතො සකමමුතා,
 ගව්හි අනියතො ගලා ගලං
 දුට්ඨගදුගරථොව උප්පෙව.

සො උපෙති නිරයං පතාපතං
 සතතිසිමබලිවතඤ්ඤා මායසං,
 ආවසිඤ්ඤා තිරව්ජානගොනියං
 පෙතරුජවිසයං න මුඤ්ඤති.

දිබ්බබ්බිබ්බරතියො ව නානුතෙ
 වක්කවතතිවර්තඤ්ඤා මානුසෙ,
 නාසයනති පමද පමාදිනං
 දුග්ගතිඤ්ඤා පටිපාදයනති නං.

දිබ්බබ්බිබ්බරතියො න දුලලහා
 වක්කවතතිවර්තඤ්ඤා මානුසෙ,
 සොණ්ණ්ණව්ණමහනිලයාව අව්ජරු
 යෙ වරනති පමදගනනිකා.

කාමධාතුසමතික්කමා ගති
 රූපධාතුයා භවො න දුලලහො,
 චිත්තරුගවිසයුපපතතියා
 යෙ වරනති පමදගනනිකා.

සබ්බදුක්ඛසමතික්කමං සිවං
 අව්චනනං අවලිතං අසබ්බනං,
 නිබ්බුතෙති සුචිති න දුලලහං
 යෙ වරනති පමදගනනිකාති.

නත් සලලපෙති සවෙ මයා සද්ධං සලලපිසසංසි සිසනෙන
 පානෙසසාමිති වතො බහං ආදය සිතෙනාපි සලලපිතමනෙතයෙව
 නං බාදිඤ්ඤා ජිවිතවිනාසං පාපෙසසාමිති දෙසිතා හුඤ්ඤා සිතෙන
 පිසාවෙනාපි සද්ධං සලලපෙ උපගතං නං බිසිඤ්ඤා කාමෙසසාමිති සිතං
 උග්ගතෙජං උරගමපි ආසිදෙව එකො පන හුඤ්ඤා රහො එකාය
 පමදය නති ආලපෙ. ලොකවිතමප්පනාති ලොකසං විතතසාතිකා.
 රක්ඛසිගණාති යථා යකබ්දිපෙ රක්ඛසිගණො මහුඤ්ඤාන
 වෙසෙන වාණිජෙ පලොගෙඤ්ඤා අතතනො වසගතෙ කඤ්ඤා බාදනති
 එවං ඉමාපි පඤ්ඤාති කාමගුණෙති අතතනො වසෙ කඤ්ඤා සතත මහා
 විනාසං පාපෙහනිති අනෙකා. විනාසනාති ආචාරෙ. සංවග්ගති මරියාද.

පාහනනි දුක්ඛසමුත්තං ධනං. ශීලනනීති නාසෙනනි. අනිසන්තී අනියහවිභවතා. ලොණනොසවනිසනනි ලොණනොස වන්තං සමුද්දනනි අපේථා. ආපකානි ආපකා. අයමෙව වා පාසො. යථා සමුද්දං නදියො ඔසරන්ති එවං පමාදිනං පමදුනි අපේථා. ඡන්දසානි පෙමෙන. රතීසානි පඤ්ඤාමගුණරතියා. ඔනෙනව්චානි ධනගෙනු වා. ජාතවේදසදිසනනි ගුණසමුපනතියා අනිමිච්ඡ ජලනනමපි. ග්ගදෙසවනිසොනි රුගදෙසෙති වධිකා. ග්ගදෙසගතිසොනිපි පාසො. ඔසරන්තිනි මධුරවචනෙන නං ඛකින්නියො උපගවන්නි. සබ්බනානි සබ්බතං. අයමෙවවා පාසො. වන්තා ලභිකාරන්තියා නිසෙව් අත්තනො ධනං දන්වාපි මතරන්තීති අපේථා. සහනනනානි අත්තනාවෙන සද්ධිං අත්තනො භාවමපි තස්සෙව පරිවචජනනියො විය හොනනි. අනිවේදිකනනීති ධනගහණන්තිය අනිවිය වෙසෙනති පිලෙන. මිමිධෙන ඡන්දසානි මිමිධෙන ආකාරෙන. විත්තිමඛමුතියොනි අලභිකරණවසෙන විත්තසරීරං විත්තිමුතියොව හුත්වා. උග්ගසනනීති මහාහසිතං හසනනි. පහසනනීති මඤ්ඤසිතං හසනනි. සමමග්ගෙව්චානි මායාකාරපුරිසො විය අසුරිඤ්ඤවිය ව. දුන්චං වහදසනතරසසිනානි යථා-කුතොහු ආගවන්නි හො තයො ජනානි කරුණකිකජාතකො* හදයනතරසසිතා අත්තනො උදරගතාපි දුන්චං අනිවරි එවං අනිවරන්ති අරකතියා හෙනානි දිපෙති. න භාසනීති න විරෝචනී භාරිතලොමසකස්සපකුසරජාතො විය. තෙනානි තතො අමතෙනන කතව්සසනා අතිරෙකතරව්සසනනනි අපේථා. අපෙකඛ වානි සතණේකා. කෙසලුනනිබ්දිනනනනිසානි ආකඛිතියා ලුන කෙසා නබෙති ජිනනගත්තා තජ්ජනා පාදදිගිව තාලිතාවා හුත්වා යො කෙලිවසෙන එතෙපි විපපකාරෙ කරෙති තාදිසං ගීතමෙව උපගතා තාරියො රමන්ති න එතෙ විපපකාරෙ පරිහරන්ති මධුරසමාවාතෙ කිං කාරණං තරමන්ති කුණ්ටෙව මකකිකා යසමා ජෙගුවෙන්නි කුණ්ටාදිවති මකකිකා විය තා ගීතෙයෙව රමන්තීති අපේථා. ඔබ්බි නනනි න එතා ඉත්තියො නාම අථ බො ඉමෙසු ණනෙසු නමුටිනො කිලෙසමාරස්ස මිගපකිගහණන්තං ලුදුකෙති ඔබ්බිතං පාසඤ්ච වාකරඤ්චානි මඤ්ඤමානො පඤ්ඤවකුත්තා වකුත්තා දිබ්බමාහු සකෙන සුබෙන අත්තකො පරිවජෙත්තියා. ඔස්සජිත්තානි දෙවමාහුස්ස මහාසමපත්ති දයකං තපොගුණං ඡන්දෙතිත්තා යො පුරිසො අනරියෙසු පඤ්චසු කාමගුණෙසු කාමරතීවරිතානි ආවරති. දෙවනානි නිරසං නිමිස්සනීති සො දෙවලොකෙ පරිවතෙත්තා නිරයං ගණ්ඨස්සනි. ඡේදගාමිමණ්ණිසං ව වාණිජොති යථා බාලවාණිජො මහග්ගහණ්ඩං දන්වා ඡේදගාමි ලාමකං මණ්ණිකං ගණ්ඨානි තථාරූපො අයං හොනීති අපේථා. සොනි-සො ඉත්තං වසඛනො. අනිසන්තානි එත්තකං නාම කාලං අපායෙසු පච්චිස්සනීති අනියතො. ගලාගලනනි දෙව ලොකා ව මත්තස්සලොකා ව ගලිත්තා අපායමෙව ගවන්නීති අපේථා. යථා කිං දුට්ඨගුණ රජොවචලප්පෙති යථා කුටගුහසුත්තරජො මග්ගා

* සමුග්ගජාතකානි සමිතබ්බං.

ඔක්කමිත්වා උපපථෙයෙව ගවජති තථා. සතතිසිමබ්බිවතනති සතති සද්දසෙති කණ්ඩකෙති යුත්තං. ආයසයිමබ්බිවතං. පෙතන්ජවිසසනති පෙතවිසයඤ්ච කාලකඤ්ඤකඤ්ජුරවිසයඤ්ච පමාදිතනති පමත්තානං තෙති පමද්දසු පමත්තා නාසා සමපනතිනං මුලභූතං කුසලං න කරෙනති ඉති තෙසං පමද්ද සබ්බා තා නාසයනති නාම. පමිපාද සනති ගතනති තථාමිධං පුරිසං නා පමාදවසෙනෙව අකුසලං කාරෙත්වා දුග්ගතීං පටිපාදෙනති නාම. සොණ්ණවංශගතිලසාති සුවණ්ණමය විමානවාසිතියො. පමද්දගතජිහ්වාති යෙ පුරිසා පමද්දගි අතජිකා හුත්වා බ්‍රහ්මචරියං වරන්ති. සමතික්කමාති කාමධාතුසමතික්කමා යා ගති. රූපධාතුසා හවොති යො කාමධාතු සමතික්කමගති සඛාහො රූපධාතුසමතවො සො තෙසං න දුලලහො. විතරගවිසසුපතෙති ඤාති යා විතරගවිසයෙ යුධ්වාසලොකෙ උපපනති සාපි තෙසං න දුලලහාති අත්ථො. අවමහනනති අත්තාතිතං අවිනාසධම්මකං. අවලිතනති කිලෙසෙහි අකම්පිතං. නිබ්බුතෙහිති නිබ්බුතකිලෙසෙහි. සුවිහිති පරිසුද්ධෙති එවරූපං නිබ්බාණම්පි න දුලලහං.

එවං මහාසත්තො අමතමහාතිබ්බාණං පාපෙත්වා දෙසනං නිට්ඨ පෙසි. නිමවනෙන කිත්තරමහොරගාදයො ආකාසෙ සීතා දෙවතාව අහො බ්‍රහ්මලිප්තාය කපිතනති සාධුභාරමදංසු. ආනන්දො ගිජ්ඣිරජා නාරදො දෙවබ්‍රාහ්මණො පුණ්ණමුක්ඛො ව පුස්සකොකිලො අත්තනො අත්තනො පරිසං ආදාය යථාථානමෙව ගමිංසු. මහාසත්තො සකට්ඨාන මෙව ගතො. ඉතරෙ පන අත්තරත්තර ආගන්ත්වා මහාසත්තස්ස සතතිකෙ ඔවාදං ගහෙත්වා තස්මිං ඔවාදෙ ථත්වා සක්කපරයණ අගෙසුං.

සත්ථා ඉමං ධම්මදෙසනං ආගරිත්වා ජාතකං සමොධානෙනො ඔසානගාථා අභාසී.

කුණාලොහං වදා ආසිං උදාසී පුස්සකොකිලො,
ආනන්දො ගිජ්ඣිරජාසී සාරිපුත්තො ව නාරදො,
පරිසා බ්‍රහ්මපරිසා එවං ධාරෙථ ජාතකනති.

තෙ පන භික්ඛු ගම්ණකාලෙ සඤ්ච ආනුභාවෙන ගන්ත්වා ආගම්ණ කාලෙ අත්තනො අත්තනො ආනුභාවෙන ආගතා තෙසං සත්ථා මහා චනෙ කම්මට්ඨානං කපෙසී. තෙ තං දිවසමෙව අරහත්තං පාපුණිංසු. මහාදෙවනාසමාගමො අහොසී. අථ භගවා මහාසමය සුත්තං කපෙසීති.

කුණාලජාතකං.

21. 5.

කසමා කුචනති ඉදං සත්ථා ජේතවනෙ විහරන්තො අභිකුලි මාලුත්ථෙරං ආරබ්භ කපෙසී.

තස්ස උපපනති ව පබ්බජ්ජා ව අභිකුලිමාලසුත්තවණ්ණනාය චුත්තනයෙන විත්ථාරනො වෙදිතබ්බා. සො පන සච්චකිරියාය මුලුහගිහාය ඉන්ධියා සොත්ථිගාමං ඛත්වා නන්දනාපට්ඨාය සුලහපිණේකා

අථ තෙ සුතසොමො මග්ගධුරෙ යනා උයොජෙනො, තුමෙහ අතතනො අතතනො පිතුන්නං සිප්පං දයොසො, රජෙසු පතිට්ඨායං පතිට්ඨිනා පන මමොවාදං කරොයාපාති ආහ. කිං ආවරියාති. පකදිවසෙසු උපොසපිකා හුතා මාසාතකං කරොයාපාති. තෙ සාධුති සමපට්ඨිංසු. බොධිසත්තො හි අභිගච්ඡාපායාකතො, අනාගතෙ බාරණසිකුමාරං තිස්සාය මහාභයං උපපජ්ජන්තිති ඤාතො ඵලං ඔවදිතො උයොජෙසි. තෙ සබ්බෙපි අතතනො අතතනො ජනපදං ගතො පිතුන්නං සිප්පං දයොසො, රජෙසු පතිට්ඨායං පතිට්ඨින භාවඤ්ච ඔවාදෙ වතතනාභාවඤ්ච ජානාපෙතුං පණණාකාරොන සද්ධිං පණණාති පභිණ්ණංසු. මහාසත්තො තං පට්ඨති. ඤාතො අපමනො ගොනතුති පණණාති පභිණ්ණං.

තෙසු බාරණසිරුජා මංසෙන විනා භතතං න භුඤ්ඤති උපොසප්ඨිවසන්තායපිස්ස මංසං ගහෙතො යපෙනති. අපේක දිවසං ඵලං යපිතමංසං භතතකාරකස්ස පමාදෙන රුජගෙහෙ කොලොයසුතවා බාදිංසු. භතතකාරකො මංසං අදිස්වා කහාපණ මුට්ඨිං ආදාය වරතො මංසං උපපාදෙතුං අසකෙකානො සචෙ අමංසකභතතං උපනාමෙස්සම ජිවිතං මෙ තඤ්ච කිනත්ත ඛො කරිස්සාමිති විනොතො අනෙසො උපායොති විකාලෙ ආමක සුසානං ගතො තං මුහුතතමතස්ස පුරිස්සං උගරං මංසං ආගරිතො සුපකකං පටිත්තො භතතං උපනාමෙසි.

රඤ්ඤා මංසබණ්ඩං ජ්වහග්ගෙ යපිතමතතමෙව සතතරස ගරණ්ඤසහස්සාති ඵරි. සකලසරිරං බොහෙතො අට්ඨාසි. කිං කාරණං පුබ්බාසෙවිතතාය. සො කිර අනිතානතතරෙ අතත භාවෙ යතකො හුතො බහුං මනුස්සමංසං බාදි. තෙනස්ස තං පියං අහොසි. සො සවාහං තුණ්හියෙව පරිභුඤ්ඤාමි න මෙ අයං ඉමං මංසං කපේස්සතිති විනොතො සහ බෙලෙන භූමියං පානෙසි. නිද්දොසං දෙව බාදුතිති ව පුතො මනුස්සෙ පටික්කමා පෙතො අගමෙනස්ස නිද්දොසභාවං ජානාමි. කිං මංසමෙනති පුච්ඡි. පුරිමදිවසෙසු පරිභොගමංසමෙව දෙවති. නත්ත අඤ්ඤාමිං කාලෙ අයං රසො තඤ්චි. අජ්ජ සුපකකං දෙවති. නත්ත පුබ්බෙපි ඵලමෙව පටිසිති. අථ තං තුණ්හිභූතං ඤාතො සභාවං වං කපේති ජිවිතං වා තෙ තඤ්චි ආහ. සො අභයං යාවිත්තං යථාභූතං කපේසි. රුජා මා සද්දමකාසි පකතියා පට්ඨනකං මංසං තිං බාදිතො මග්ගං මනුස්ස මංසමෙව පටාතිති ආහ. නත්ත දුක්කරං දෙවති. මාහාසි න දුක්කරනති. තිබ්බං කුතො ලභිස්සාමිති. නත්ත බක්ඛනාගාරෙ බහු මනුස්සාති. සො තතො පට්ඨාය තථා අකාසි. අපරභාගෙ බක්ඛනාගාරෙ මනුස්සෙසු බිණෙසු ඉදුති කිං කරොමිති ආහ. අනාරාමග්ගෙ සහස්සභණ්ඩකං බිපිත්තො යො තං ගණනාති තං වොරොති ගහෙතො මාරොතිති. සො තථා කතො අපරභාගෙ සහස්සභණ්ඩකං ඔලොකෙනනමපි අදිස්වා ඉදුති කිං

කරෙමිති ආහ. යාමහෙරිවෙලාය නගරං අකුලං හොති තිං
එකසමිං සරසනිමිති වා වතුකෙක වා ස්වාමිනුස්සං පහරිතො මංසං
ගණ්ණාති. සො නතො පට්ඨාය පුලමංසං ආදාය ගවස්සිති. තෙසු තෙසු
සානෙසු කලෙබරති දිස්සන්ති මම මාතා න පඤ්ඤායති පිතා
න පඤ්ඤායති භාතා හගිණි න පඤ්ඤායති මනුස්සානං පරිදෙවන
සද්දෙසුයති. නාගරං භිතතසිතා හුතො ඉමෙ මනුස්සෙ සිහො නුබො
බාදති ව්‍යග්ගො හු බො යහෙබො නුබොති ඔලොකෙනතො පහාර
මුබං දිස්වා එකො මනුස්සො බාදති මඤ්ඤති මහාජනො රුජගණ්ණ
සන්තිපතිතො උපහෙකාසි. රජා කිං නාමාති පුට්ඨි. දෙව ඉමසමිං
නගරෙ මනුස්සබාදකො වොරෙ අප්පි. තං ගණ්ණාපෙඨාති. අහං කථං
ජාතිස්සාමි කිං අහං නගරං රකබ්බෙනා වරුමිති. මහාජනො රජා
නගරෙන අනප්පිකො කාලුහප්පි සෙනාපතිස්ස ආවිකක්ඛිස්සාමාති වතො
තස්ස කපෙතො වොරං පරියෙසිත්තුං වට්ටතිති වදිංසු.

සො සත්තාහං ආගමෙථ පරියෙසිතො වොරං දස්සාමිති මහාජනං
උග්ගොජෙතො පුරිසෙ ආණ්ණපෙසි තාතා නගරෙ කිර මනුස්සබාදකො
වොරෙ අප්පි වුමෙහ තෙසු තෙසු සානෙසු තිලිසිතො තං ගණ්ණපාති.
තෙපි සාග්ගිති වතො තතො පට්ඨාය නගරං පරිගණ්ණන්ති හත්තකාර
කොපි එකසමිං සරසනිමිති පටිච්ඡන්තො හුතො එකං ඉප්පි මාරෙතො
සනමංසං ආදාය පච්ඡි පුරෙත්තුං ආරභි. අථ නං තෙ පුරිසා ගහෙතො
පොඤ්ඤා පච්ඡාබාහං බන්ධිතො ගහිතො මනුස්සබාදකො වොරෙති
මහාසද්දං කරිංසු. මහාජනො පරිවාරෙසි. අථ නං සුට්ඨ වගිතො මංස
පච්ඡි ගිව්‍යං බන්ධිතො සෙනාපතිස්ස දස්සෙසුං. සෙනාපති දිස්වා
කිනනුබො එස ඉමං මංසං බාදති උදුහු අඤ්ඤති මංසෙහ මිස්සෙතො
විකක්ඛිණාති උදුහු අඤ්ඤස්ස වචනෙන මාරෙතිති විනොතො තමන්
පුට්ඡන්තො පසමං ගාථමාහ.

කසමා තුවං රසක එදිසාති
කරෙසි කමාති සුදුරුණාති,
හතාසි ඉප්පි පුරිසෙ ව මුලෙතා
මංසස්ස හෙතු ආදු බ්බස්ස කාරණාති.

හත් රසකාති හත්තකාරකං ආලපති. ඉතොපරං උත්තාන
සබ්බකාති වචනපටිවචනාති පාළිවසෙතෙව වෙදිතබ්බාති.

න අත්තගෙතු න බ්බස්ස කාරණා
න පුත්තදුරස්ස සහායඤ්ඤාති,
හත්තා ව මෙ හගවා භූමිපාලො
සො බාදති මංසං හදනෙන එදිසං.
සවෙ තුවං හත්තුරත්ථ පසුතො
කරෙසි නමාති සුදුරුණාති,
පාතොව අනෙකපුරං පාපුණ්ණිතො
ලපෙය්‍යාසි මෙ රජනො සමුඤ්ඤෙ තං.

තථා කර්ණාමි අහං හදනො
 යමෙවි කිං භාසයි කාලුහපි,
 පානො උ අනෙතපුරං පාපුණිකා,
 වකබාමි හෙ රුජිනො සවමුඛෙතනති.

තත්ථ භගවාති ගාරවාධිවචනමෙතං. සමෙතුවනති සචං නු බො
 භණති උදුහු මරණමුඛෙන මුසාති විමංසනො ඵවමාහ. තත්ථ
 සුදුරුණානිති මහුසාසාතකමොති. සමමුඛෙතනති සවමුඛෙ ධනා
 වදෙය්‍යාසිති. සො සමපට්ඨජනො ගාථමාහ.

අටි නං සෙනාපති ගාලුහබ්බිකමෙව සයාපෙතා විභාතාය
 රතනියා අමමෙවි ව නාගරෙහි ව සද්ධිං මනෙතො සබ්බෙසු ඵකවා
 දෙසු ජාතෙසු සබ්බට්ඨානෙසු ආරක්ඛං ධපෙතා නගරං හත්ථගතං
 කතා රසකසා ගිවාය මංසපච්ඡං බ්බිකා ආදාය රුජනිවෙ
 සනං පායාසි. සකලනගරං විරවි. රුජා ගියොසා භුක්තපාතරසො
 සායමාසමපි අලභිතා රසකො ඉදති ආගච්ඡිසාති ඉදති
 ආගච්ඡිසාති නිසිනොව රතං. විනිනාමෙතො අජ්ජාපි රසකො
 නාගච්ඡති නාගරනඤ්ච මහාසද්දෙසු සුයාති කිනානුබො ඵතනති වාතපා
 නෙන ඔලොකෙනොතො තං තථා ආනියමානං දිස්වා පාකට්ටං ඉදං
 කාරණං ජාතනති විනෙතො ධිතිං උපට්ඨපෙතො පලලභෙක නිසිදි.
 කාලුහපිටි තං උපසඞ්කමිතො අනුසුද්ධි. සොපිසා කපෙසි.

තමත්ථා පකාසෙනො සත්ථා ආහ.

තතො රතතාසා විවසනෙ සුරියසුග්ගමණං පති,
 කාළො රසකමදාය රුජානං උපසඞ්කමි.

උපසඞ්කමිතො රුජානං ඉදං වචනමබ්බි.

සචං කිර මහාරුජ රසකො පෙසිතො තයා,
 හනාති ඉතී පුරිසෙ භුවං මංසාති බාදසි.

ඵවමෙවං තථා කාලු රසකො පෙසිතො මයා,
 මම අත්ථං කරෙතවස්ස කිමෙතං පටිභාසසිති.

තත්ථ කාලාති කාලුහපි. ඵවමෙතනති තෙජවනෙන සෙනා
 පතිනා අනුසුතො මුසා වතතුං අසනෙකානොතො ඵවමාහ. තත්ථ තථාති
 ඉදං පුරිමයොව වෙවචනං. මම අත්ථනති මම වච්ඡිං. තෙජවතස්සාති
 කරෙතනං. කිමෙතනති කසමා ඵතං පටිභාසසි අගො දුක්ඛරං කරෙසි
 ත්ථං නාම අඤ්ඤං වොරං අගගොතො මම පෙසනකාරකං ගණනා
 සිති තස්ස භයං ජනෙතොතො කපෙසි.

තං සුතා සෙනාපති අයං සකෙනෙව මුඛෙන පටිජානාති අගො
 සාහසිකො ඵත්තකං නාම කාලං මහුසා ඵතෙන බාදිතා වාරෙස්සාමි
 තනති විනෙතො ආහ මහාරුජ මා ඵවං කරි මා මහුසාමංසං බාදිති.
 කාලුහපි කිං කපෙසි. නාහං ඉතො විරමිතුං සනෙකාමිති. සවෙන විර

මෙය සි අනන්තයෙහි රට්ඨයෙහි නාසංසාරයෙහි එවං නාසංසාරයෙහි අනං විරමිතං න සංකප්පමිති, තතො සෙතාපති තස්ස සංකප්පපතොය මන්ත්‍රං ආගරිතො දසෙය්‍යයි:

අතිතස්මිං හි මහාසූත්‍රෙ ඡ මහාමල්ලං අගෙසුං. තෙසු ආනන්දෙ තිමිනෙ අජ්ඣාතෙහොති ඉමෙ තයො ජනා පඤ්ච යොජනසතිකා තිමි තිමිඛගලො තිමිරපිඛගලොති ඉමෙ සහස්ස යොජනිකා තෙ සබ්බෙපි පාසාණසෙවාලහකයා අගෙසුං. තෙසු ආනන්දෙ සමුද්දස්ස එකපස්සෙ වසති බහු මල්ලං දස්සනාය උපසඛිත මනච්ඡිකාදිවසං සබ්බෙසං දිපදවනුපපාදනං රුජා පඤ්ඤායති අමහානං නත්ති මයමෙපනං රුජානං කාරිස්සාමාති විනොදො සබ්බෙ එකවල්ලං හුත්වා ආනන්දං රුජානං කාරිංසු. මල්ලං තතො පට්ඨාය තස්ස සායමපාතං උපට්ඨානං ගව්ඡන්ති. අපේකදිවසං ආනන්දෙ එකස්මිං පබ්බතෙ පාසාණසෙවාලං බාදනො අජාතිත්වා සෙවාලොති සංකප්පය එකං මල්ලං බාදි. තස්ස තං මංසං ඡාදෙයි. සො කිනන්තු බො ඉදං අතිවිශ් මධු රනති නිගරිත්වා ඔලොකෙනො මල්ලණ්ඩං දිස්වා එතතකං කාලං අජාතිත්වා න බාදිනති විනොදො සායමපි පාතොපි මල්ලානං උපට්ඨානං කත්වා ගමණකාලෙ එකංඥො මල්ලෙ බාදිස්සාමි පාකටං කත්වා බාදිගමනොසු හි එකොපි මං න උපසඛිතස්මිංසාති සබ්බෙ පලාසිස්සන්තිති පටිච්ඡන්තො හුත්වා පල්ලං ඔසකතිතොසකතිතා පහ රිත්වා බාදි. මල්ලං පරිකයං ගව්ඡන්තො විනාශිංසු කුතොහුබො ඤාතිතං හයං උපපජ්ජස්සතිති. අපේකො පඤ්ඤාමල්ලෙ මයං ආනන්දස්ස කිරියා න රුච්චති ගණ්ණස්සාමි නනති මල්ලෙසු උපට්ඨානං ගතෙසු ආනන්දස්ස කණ්ණපතොන පටිච්ඡන්තො අට්ඨාසි. ආනන්දෙ මල්ලෙ උයොපෙත්වා පල්ලතො ගව්ඡන්තො බාදි. සො මල්ලො තං දිස්වා ඉතරෙසං ආරොවෙයි. තෙ සබ්බෙපි භිතා පලාසිංසු. ආනන්දෙ තතො පට්ඨාය මල්ලෙසලොභෙන අඤ්ඤං ගොවරං න ගණ්ණාති සො ජ්ඣවල්ලං කිලනො කහං හුබො ගතාති තෙ මල්ලෙ පරිඤ්ඤාය එකං පබ්බතං දිස්වා මම හයෙන ඉමං පබ්බතං තිස්සාය වසනති මඤ්ඤා පබ්බතං පරිකප්පිත්වා උපධාරෙස්සාමිති නඤ්ඤායෙහි සිසෙත ව උතො පස්සාති පරිකප්පිත්වා ගණ්ණි සවෙ ඉධ වසිස්සන්ති පලා සිස්සන්තිති. පබ්බතං පරිකප්පන්තං අතතො නඤ්ඤායං දිස්වා අයං මල්ලො මං වඤ්ඤාය පබ්බතං තිස්සාය වසනති කුඨො පණ්ණාස යොජනමතං නඤ්ඤායං ගණ්ණි අඤ්ඤාමල්ලසංකප්පය ගතොති මුරු මුරුයෙනො බාදි. දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජි. ලොභිතගතොති මල්ලං සනතිපතිත්වා ලුඤ්ඤාය බාදනො යාවසිසං අගමිංසු. සො මහාසරිතොය නිවහතිත්වා අසංකප්පනො තතො ජ්ඣිතකයං පාපුණ්. පබ්බතා කාරෙ අට්ඨරුසි අගොසි. ආකාසවාරිතො තාපසපරිබ්බාජකා මහස්සානං කට්ඨිංසු. සකලජම්බුදිපෙ මහස්සා ජාතිංසු. තං වන්ත්‍රං ආගරිතො දසෙය්‍යනො කාලුහපි ආහ.

ආනන්දෙ සබ්බමච්ඡානං බාදිත්වා රසගිඤ්චිමා,
පරික්ඛිණාය පරිසාය අත්තානං බාදියා මනො.

එවං පමනො රසගාරවෙ රතො
බාලො යදි ආයතීං නාවුජ්ඣකි,
විධම්ම පුතො වජ්ඣෙ ඤාතකෙ ව
පරිවතතිය අත්තානමෙව බාදති.

ඉදන්තො සුත්වාන විගෙතු ඡන්දෙ
මා භක්ඛසී රුජ මනුස්සමංසං,
මා තිං ඉමං කෙවලං වාරිජොව
දිපදුපිප සුඤ්ඤමකාසී රට්ඨනති.

තත්ථ සබ්බමච්ඡානනති සබ්බෙසං මච්ඡානං ජෙට්ඨකො. බාදිත්වාති
සො අත්තනො පරිසං බාදි. බාදිත්වාති පච්ඡා අත්තානං බාදිත්වා මනො.
ආයතීනති යදි අනාගතො උපපජ්ජනකදුක්ඛං න ජනාති, විධම්මාති විධ
මිත්වා නාසෙත්වා, පුතොති පුත්තධීතරෙ. වජ්ඣෙ ඤාතකෙවාති සෙස ඤාත
කෙ වජ්ඣ විධම්ම පුතො වජ්ඣා ඤාතකෙවාති අත්තො. පරිවතනිකාති
අඤ්ඤං අලභනො නිවතනිත්වා අත්තානමෙව බාදති. විගෙතුති
විගමන්තු. කෙවලනති සකලරට්ඨි. වාරිජොවාති ආනන්දමච්ඡොවිශ.

තං සුත්වා රුජා කාලිහස්සි න තමෙව උපමං ජානාසි අහමපි ජානා
මිතිමනුස්සමංසගිඤ්චිතාය පොරුණකවත්ථං ආහරිත්වා දස්සොන්තො ආහ.

සුජාතො නාම නාමෙත තස්ස ඔරසඅත්තජො,
ජම්බුපෙසිං අලඤ්ඤාන මනො සො තස්ස සංඛිගෙ.

එවමෙව අහං කාලි භූත්වා භක්ඛං රසුත්තමං,
අලඤ්ඤා මානුසං මංසං මඤ්ඤෙ භෙය්සාමි ජිවිතනති.

තත්ථ නස්සාති තස්ස සුජාතස්ස.

අතීතෙ කිර බාරුණසීයං සුජාතො නාම කුට්ටිකො
ලොණමිලසෙවනත්ථාය ගිම්මන්තා ආගතාති පඤ්ච ඉසිසතාති
අත්තනො උය්සානෙ වසාපෙත්වා උපට්ඨති සරෙ තිව්වපඤ්ඤත්තාව
භික්ඛා අහොසි. තෙ පන තාපසා කදුචි කදුචි ජනපදෙපි භික්ඛාය
වරනති කදුචි මහාජම්බුපෙසීපි ආහරිත්වා බාදනති. තෙසං ජම්බුපෙසීං
ආහරිත්වා බාදනකාලෙ සුජාතො විනොගි අජ්ජ හදන්තානං තයො
වත්තාරෙ දිවසා අනාගමන්තානං කහං හු බො ගතාති. ඥා පුත්තකං
අභිගුලියා ගාහාපෙත්වා තෙසං හත්තකිව්වකාලෙ තත්ථ අගමාසි. තස්මිං
සමයෙ මහලලකානං මුඛවික්ඛාලනඋදකං දත්වා සබ්බතවකො ජම්බු
පෙසිං බාදති. සුජාතො තාපසෙ වන්දිත්වා තිසින්නො කිං හන්තො
බාද්ධාති පුච්ඡි. මහාජම්බුපෙසීං ආවුසොති. තං සුත්වා කුමාරෙ පිපාසං
උපපාදෙසි. අප්පස ගණජෙට්ඨකො ථොකං දුපෙසි. සො තං බාදිත්වා
වරරසෙ බජ්ඣත්වා පෙසිං මෙ දෙට්ඨ පෙසිං මෙ දෙට්ඨාති පුත්තපුත්ත යාචි.

කුටුම්භිකො ධම්මං සුඤ්ඤානො පුත්තං මා විරම් ගෙහං ගන්ත්වා බාදියා
 සිති නං වඤ්ඤානො ඉමං නිය්සාය හදන්තා උක්කණ්ණියසුත්තා නං
 සමස්සාසෙනොතා තං ඉසිගණං අනාපුරුෂ්ඨාව ගෙහං ගතො, ගතො
 ලතො පට්ඨායෙව වසා පුත්තො පෙසිං මෙ දෙව්වානි පරිදෙවි. ඉස
 යොපි විරං වුත්ථමානි වත්වා හිමවන්තමෙව ගතා. ආරුමෙ ඉසයො
 අපයානතා තස්ස අමච්ඡෙදපනසමොචාදිතං පෙසියො සක්කර
 වුණ්ණසංයුත්තා අදංසු. තා තස්ස ජීවහගෙහ සපිතමත්තා හලාහලවිස
 සදිසා හොන්ති. සො සත්තාහං තිරුහාගෙ හුත්වා ජීවිතකයං පාපුණි.

රජා ඉදං භාරණං ආහරිත්වා දසෙසනොතා එවමාහ. නාස්ස සඬබ්බ
 සෙති තස්සා ජම්බුපෙසියා බයෙ අඤ්ඤා ආහාරං අනාහරිත්වා මනො.
 සන්තීති බාදතීයං. රජු නතමන්ති උත්තමං රසං. සෙසාමිති
 ජතියාමි. නියාමිතිපි පාසො.

තතො කාළහත්ථි අයං රජා අතිවිශ රසහිඳො අපරුතිපියා
 උද්ගරණාති ආහරියාමිති විනොත්තා මහාරුජ විරමානීති ආහ.
 ඤ සකෙකාමිති. සමෙ න විරමියාසි ඤතිමණ්ඩලතොවෙව රජ්ජසිරි
 රතා ව පරිහාසියාසි. - අතිතස්මිමපි හි ඉධෙව බාරණසීයං පඤ්චසීල
 රක්කකං සොචියකුලං අහොසි. තස්ස කුලස්ස එකො පුත්තනො
 අහොසි මාතාපිතුන්තං පියො මනාපො පණ්ඩිතො වෘත්තො
 තිණ්ණං වෙදනං පාරගු. සො සමවයෙහි තරුණෙහි සද්ධිං ගණ්ඛක
 තෙන විවරි. සෙසගණ්ඛකා මච්ඡමංසාදීති බාදන්තා සුරං පිවන්ති.
 මාණවො මංසාදීති න බාදති සුරමපි න පිවති. තෙ මන්තසිංසු අයං
 සුරය අපිවන්තො අමානං මුලං න දෙති. උපායෙන තං සුරං
 පාශාසාමානි. තෙ සන්තිපතිත්වා සමම ඡණං කිළියාමානි ආහංසු.
 තුනො සුරං පිච්ච අහං න පිවාමි. තුමෙහව ගච්ඡාති. සමම තව
 පාණ්ඩුතාය බීරං ගණ්ඛාපෙසාමානි. සො සාධුති සමපවිච්ඡි. ධුන්තා
 උයන්තං ගන්ත්වා පදමිතිපණ්ණසු තිබ්ණං සුරං බන්ධාපෙත්වා යපසිංසු
 අථ හසං පාණ්කාලෙ මාණවස්ස බීරං උපන්තිංසු. එකො ධුන්තො
 පොකරමධුං හො ආහරති ආහරපෙත්වා පදමිතිපත්තපුටං හෙට්ඨා
 ජිග්ගාත්වා මුඛෙ යපෙත්වා ආකඬ්ඨි. එවං ඉතරෙපි ආහරපෙත්වා
 පිච්ච මාණවො කිමෙතන්ති පුච්ඡි. පොකරමධු නාමානි. අහමපි
 ථොකු ලහියාමිති. දෙථ හොති තස්සාපි දපසිංසු. සො පොකරමධු
 සඤ්ඤා සුරං පිච්ච. අථස්ස අඬ්ඨාගෙ පක්කමංසං අදංසු. තමපි බාදි.
 එවමස පුත්තපුත්තං පිවන්තස්ස මත්තකාලෙ න එතං පොකරමධු,
 සුර එතා වදිංසු. සො එත්තකං කාලං එවං මධුරරසං න ජාතී.
 ආහරද්ධො සුරන්ති ආහ. ආහරිත්වා පුත්තපි අදංසු. පිපාසා මහති
 අහොසි අථස්ස පුත්ත යාවන්තස්ස බිණ්ණාති වදිංසු. සො හඤ්ඤා ආහර
 පෙඨාතිඅඬ්ඨලිමුද්ධිකං අදසි. තතො සකලද්විසං තෙහි සද්ධිං පිච්චිත්වා
 මත්තො රත්තකෙකා කමපනොතා විපපලපනොතා ගෙහං ගන්ත්වා
 තිපජ්ඡි. එස්ස පිතා සුරය පිතහාමං ඤත්වා විගතො මදෙ තාහ

අසුත්තං තෙ කතං සොත්ථියකුලෙ ජාතෙන සුරංචවනෙන න මා පුත
ඵමමකාසිති ආහ. තාත කො මයං දෙසොති. සුරය පිත්තාවොති.
තාත කිං කපෙයි. මයා ඵවරූපං මධුරරසං ඵත්තකං කාලං අලඳු
පුබ්බනති. බ්‍රාහ්මණො පුතපුත යාපි. සොපි න සත්තං විරම්භුනති
ආහ. අථ බ්‍රාහ්මණො ඵවං සනෙන අමනානං කුලවංසොව උච්ඡ්ඡියාති
ධනස්ස භාසිසාතිති විනොතො:

මාණව අභිරූපොසි කුලෙ ජාතොසි සොත්ථියෙ,
න ත්වං අරහසි තාත අහකකං හකකයෙනවෙති.

ගාථමාහ.

තත් අහකකං හකකයෙනවෙති අහකකිතබ්බසුත්තභං හකකිතුං.
ඵවස්සු පත වත්තා තාත විරම සවෙ න විරමසි අහං වා ඉතො
ගෙහා නිකම්භසාමි. තව වා රට්ඨා පබ්බාජනියකමං කරිසාමිති
ආහ. මාණවො ඵවං සනෙනපි අහං සුරං ජනිතුං න සකෙකාමිති වත්තා
ගාථාද්ධමාහ.

රසානං අසුසුතරං ඵතං යසමා මං ත්වං තිවාරයෙ,
සොහං තත් ගම්භාමි යත් උච්ඡාමි ඵදිසං.

සොවාහං තිප්පතිසාමි න තෙ වච්ඡාමි සනතිකෙ,
යසං මෙ දසානෙන ත්වං නාතිනදසි බ්‍රාහ්මණාති.

රසානනතිලොණමිලිලතිත්තකපුකබාරිකමධුරකසාවානංසත්තත්තං
අසුසුතරං උත්තමරසභූතං ඵතං මජ්ඣං නාම. සොවාහනති සො අහං
ඵව. නිප්පතිසාමිති නිකම්භසාමි.

ඵවස්සු පත වත්තා තාහං සුරපාණො විරම්භසාමි යං තෙ රුච්ඡි
තං කරෙතිති ආහ. අථ බ්‍රාහ්මණො තසි අමෙහ පරිවච්ඡනෙන මං මපි
තං පරිවච්ඡසාමාති වත්තා:

අඳා අසුසුසුපි දයාදෙ පුත්තෙ උච්ඡාම මාණව,
ත්වස්සු ජමම විතසාසු යත් පතනං න තං සුණෙති

ගාථමාහ.

තත් සත්ථ පතනනති යත් ගතං තං අසුකට්ඨානෙ නාම වාතීති
න සුණාම තත් ගච්ඡාති අත්තො.

අථ නං විනිව්ඡයං තෙත්වා අපුත්තභාවං කත්වා නිහරපෙසි සො
අපරහාගෙ තිප්පච්චයො කපණො ජිණ්ණපිළොතිකං නිව්ඤ්ඤා
කපාලහත්තො පිණ්ඩාය වරනෙතා අසුසුතරං කුඩං. නිසාය කාල
මකාසිති.

ඉදං කාරණං ආහරිත්වා කාලහත්ති රසෙසු දසොත්ථියා රුහරජ
සවෙ ත්වං අමනානං වචනං න කරිසාමි පබ්බාජනියකමං තෙ
කරිසානතිති වත්තා ගාථමාහ.

එවමෙව භූමිං රුජ දිපදිනු සුභොති මෙ,
පබ්බාජෙස්සන්ති හං රට්ඨා සොණබ්බාණවකං යථාති.

එවං කාලිගඤ්චා උපමාය ආභතායපි රුජා හතො විරම්භුං
අසංකොතො අපරමපි උද්ගරණං දස්සන්තං ආහ.

සුජාතො නාම නාමෙන භාවිතත්තාන සාවකො,
අච්ඡරං කාමයනොත්ති න සො භුඤ්ජි න සො පිචි.

කුසග්ගෙ උදකමාදය සමුදෙද උදකං මිනෙ,
එවං මානුසකා කාමා දිබ්බකාමාන සන්තිකො.

එවමෙව අහං කාලි භූමිං භක්කං රසුත්තමං,
අලඳා මානුසං මංසං මඤ්ඤෙ හෙස්සාමි ජිවිතන්ති.

වත්තු හෙට්ඨා වුත්තනමෙව.

හුත්ත භාවිතත්තානාති භාවිතත්තානං තෙසං පඤ්චන්තං ඉසි
සත්තානං. අච්ඡරං කාමයනොත්ති සො කිර ඉසිනං මහාජව්‍යුපෙසිං
බාදනකාලෙ අනාගමණං විදිත්වා කෙන නුබො කාරණෙන න
ආගච්ඡන්ති සචෙ කත්ථි ගතා ජාතිස්සාමි නොචෙ අථ තෙසං
සන්තිකෙ ධම්මං සුඤ්ඤාමිති උය්‍යානං ගන්ත්වා ගණපෙට්ඨකස්ස
සන්තිකා ධම්මං සුඤ්ඤො සුරියෙ අත්ථං ගතෙ උය්‍යාජියමානොපි
අජ්ජ ඉධෙව වසිස්සාමිති වත්වා ඉසිගණං වත්තිත්වා පණණ්ඩාලං
පච්චිත්වා තිපජ්ජි. රත්තිභාගෙ සකෙකා දෙවරුජා දෙවසඬපරිවුතො
සද්ධිං අත්තනො පරිවාරිකාති ඉසිගණං වත්තිත්වා ආගතො. සකලා
රුමො එකොභාසො අහොසි. සුජාතො කිනත්තො එතන්ති උට්ඨාය
පණණ්ඩාලවජ්ඣෙදෙන ඔලොකොනො සක්කං ඉසිගණං වත්තිත්වා
ආගතං දෙවච්ඡරුපරිවුතං දිස්වා අච්ඡරුතං සහදස්සනෙනෙව රුග
රතො අහොසි. සකෙකා තිසිදිත්වා ධම්මකථං සුත්වා සකට්ඨානමෙව
ගතො. කුටුම්භො පුනදිවසෙ ඉසිගණං වත්තිත්වා පුච්ඡි භතො
කොනාමෙස රත්තිභාගෙ භූමනාහං වත්තිත්වා ආගතොති.
සකෙකා ආවුසොති. තං පරිවාරෙත්වා තිසිත්තා කතමාති දෙවච්ඡරු
නාමෙනාති. සො ඉසිගණං වත්තිත්වා ගෙහං ගන්ත්වා ගතකාලතො
පට්ඨාය අච්ඡරං මෙ දෙථ අච්ඡරං මෙ දෙථාති විලපි. සද්ධකා
පරිවාරෙත්වා භූතාවිට්ඨා නු බොති අච්ඡරං පහරිංසු. සො නාහං එතා
අච්ඡරං කථෙමි දෙවච්ඡරං කථෙමිති වත්වා අයං අච්ඡරුති අලඬකරිත්වා
ආතිතං භරියමපි ගණිකමපි ඔලොකොත්වා නායං අච්ඡරා යක්ඛිණි
එසාති දෙවච්ඡරං මෙ දෙථාති විපපලපනොති රුගාගෙ ජිවිතක්ඛයං
පාපුණි. තෙන වුත්තං අච්ඡරං කාමයනොත්ති න සො භුඤ්ජි න සො
පිචිති. සමුදෙද උදකං මිනෙති සමම කාලිගඤ්චා යො කුසග්ගෙ
උදකං ගගෙත්වා එත්තහං සියා සමුදෙද උදකන්ති තෙන සද්ධිං
උපමාය මිනෙය්‍ය සො කෙවලං මිනෙය්‍යෙව කුසග්ගෙ උදකං පන
අතිවිය පරිත්තමෙව යථා තං එවං මානුසකා කාමා දිබ්බකාමානං

සනතිකො, තසමා සො සුජාතො අඤ්ඤං ඉත්ථි න ඔලොකෙයි.
අවජරමෙව පතෙන්නො, මනො. එවමෙවාති යථා සො දිබ්බකාමං
අලභන්නො ජිවිතං ජති එවං අහමි උත්තරසං මනුස්සමංසා
අලභන්නො ජිවිතං ජතිස්සාමිති වදති.

තං සුඤ්ඤා කාලභතී අයං රුජා අතිවිශ රසගිඤ්ඤා සඤ්ඤාපෙස්සාමි
තනාති සකජාතිමංසං බාදිඤ්ඤා ආකාසවරා සුවණ්ණභංසාපිතාව නට්ඨාති
දස්සෙත්තුං ගාථාදායමාහ.

යථාපිතෙ ධනරට්ඨා හංසා වෙහාසයං ගමා,
අවුත්තිපරිභොගෙන සබ්බෙ අබ්බත්තං ගතා.

එවමෙව තුවං රුජ දිපදිඤ්ඤා සුණොති මෙ,
අහකං රුජ හකෙයි තසමා පබ්බාජයනාති තනති.

තත් අවුත්තිපරිභොගෙනාති අත්තනො අනාජිවගුතෙන පරි
භොගෙන. අබ්බත්තනාති සබ්බෙ මරණමෙව පත්තා.

අතීතෙ තීර විත්තකුටෙ සුවණ්ණගුහාය නවුතිහංසසහස්සාති
වසනාති තෙ වසයිකෙවත්තාරොමාසෙන න තික්ඛමනාති සවෙ තික්ඛමෙය්‍යං
උදකපුණ්ණෙති පතෙති ආභිණ්ඩුං අසකෙකාත්තා සමුද්දෙයෙව
පතෙය්‍යං තසමා න තික්ඛමනාති. උපකට්ඨෙ පන වස්සකාලෙ ජාතස්ස
රතො සයංජාතසාලිං ආහරිතො ගුහං පුරෙතො සාලිං බාදනා
වසනාති. තෙසං පන ගුහං පට්ට්ඨිකාලෙ ගුහාදාරෙ එකො රථවක්ක
පමාණො උණ්ණානාතිමක්කටකො එකෙකසමිං මාසෙ එකෙකං ජාලං
විනාති. තස්ස එකෙකං සුත්තං ගොරජ්ජුපපමාණං හංසා තං ජාලං
ජිඤ්ඤාතිති එකස්ස තරුණහංසස්ස දො කොට්ඨාසෙ දෙනති. සො
විගතෙ දෙවෙ පුරතො හුඤ්ඤා ජාලං ජිඤ්ඤාති තෙනෙව මග්ගෙන සෙසා
ගවජනාති. අපේකසමිං කාලෙ පඤ්ඤා මාසෙ වස්සාරතො අගොයි. හංසා
බිණ්ගොවරු කිනානු බො කත්තබ්බනාති මනෙත්තො ජිවත්තා අණ්ඩාති
ලභිස්සාමාති පඨමං අණ්ඩාති බාදිංසු තතො පොතකෙ තතො
ජිණ්ණහංසෙ පඤ්ඤාමාසවයෙන වස්සං අපගතං මක්කටකො
පඤ්ඤා ජාලාති විති. හංසා සකජාතිකාත්තං මංසං බාදිඤ්ඤා අපපත්තො
ජාතා විගුණ්ණොට්ඨාසලාභී තරුණහංසො ජාලං පහරිතො
වත්තාරි භිඤ්ඤා පඤ්ඤාමං භිඤ්ඤා නාසකති තතෙව ලග්ගි. අපස්ස සිසං
ජිඤ්ඤා මක්කටකො ලොභිතං පිටි. අඤ්ඤාපි අඤ්ඤාපි ආගතො
ජාලං පහරි. සොපි තතෙව ලග්ගොති එවං සබ්බෙසං මක්කටකො
ලොභිතං පිටි. තදා ධනරට්ඨකුලං උවජින්නනාති වදනාති. තෙන වුත්තං
සබ්බෙ අබ්බත්තං ගතාති එවමෙවනාති යථා තෙ හංසා අහකං
සජාතිමංසං බාදිංසු තථා තමපි බාදසි සකලතගරං හයපත්තං
විරම මහාරුජාති. නසමා පබ්බාජයනාති නාති යසමා අහකං සජාති
මංසං හකෙයි තසමා නගරවාසිනො තං රට්ඨා පබ්බාජෙන්නාති.

රුජා අපරමයි උපමිං වනතුභාමො අහොසි. නාගරු පන උට්ඨාය සාමි සෙනාපති කිං කරොසි, කිං මනුස්සමංසඛාදකවොරං ගහෙත්වා වරසි සවෙ න විරමති රට්ඨනො නං පබ්බාපෙතිති නාස්ස කපේඤ්ඤං අදංසු. රුජා බහුතතං කථං සුත්වා හිතො පුන වනතුං නාසකං. පුනපි තං සෙනාපති කිං මහාරුජ විරමිතුං සකංසිසිති වත්වා න සකෙකා මිති වුත්තෙක සබ්බං ඔරොධිඤ්ඤා පුත්තධීතරො ව සබ්බාලඛකාරපති මණ්ඩිතං පසෙස ආපෙත්වා මහාරුජ ඉමං සද්ධිමණ්ඩලඤ්ඤාව අමච්ච ගණ්ඤා රජ්ජිරිඤ්ඤා ඔලොකෙති මාතස්සි විරම මනුස්සමංසතොති ආහ. රුජා න මග්ගං එතං මනුස්සමංසතො පියතරුනති වත්වා තෙන හි මහාරුජ ඉමමිභා නගරව රට්ඨා ව තිකකම්ථාති වුත්තෙක කාලුහස්සි න මෙ රජේන්තරො තිකකම්ම එකං පන බග්ගඤ්ඤා රසකඤ්ඤා දෙතිති ආහ. අපංසු බග්ගඤ්ඤා මනුස්සමංසපවනභාජනඤ්ඤා පච්ඡිං උකම්පාපෙත්වා රසකඤ්ඤා දත්වා පබ්බාජනියකම්මං කරංසු.

සො රසකං ආදාය නගරු තිකකම්මවා අරඤ්ඤං පටිසිත්වා එකස්මිං තිශ්ට්ඨාධිමුලෙ වසනට්ඨානං කත්වා තත්ථ වසනො අට්ඨි මග්ගෙ ආවා මනුස්සෙ මාරෙත්වා ආහරිත්වා රසකස්ස දෙති සො පියස්ස මංසං පටිත්වා උපනාමෙති. එවං උභොපි ජීවන්ති. අහමරෙ වොරෙ පොරිසාදෙති වත්වා තස්මිං පකකෙනෙ කොපි සකභාවෙන සණ්ඨාතුං න සකෙකාති සබ්බෙ භූමියං පතනති තෙසු යං ඉච්ඡති තං උද්ධාදං අධොධිරං කත්වා ආහරිත්වා රසකස්ස දෙති. සො එකදිවසං අරඤ්ඤා කඤ්ඤා මනුස්සං අලභිත්වා ආගතො රසකෙන කිං දෙව්භි වුත්තෙක උද්ධාදෙ උකලිං ආරොපෙතිති ආහ. මංසං කභං දෙව්භි. ලභිස්සාමහං මංසනති. සො නස්සදිති මෙ ජීවිතනති කම්පමානො උද්ධාදෙ අහං කත්වා උකලිං ආරොපෙසි. අපි නං පොරිසාදෙ අසිතා පහරිත්වා මාරෙත්වා මංසං පටිත්වා බාදි. තතො පට්ඨාය එකකො ජාතො සයමෙව පටිත්වා බාදි. පොරිසාදෙ මග්ගං හනතිති සකලජම්බුදිපෙ පාකට්ටං අහොසි.

තද එකො සමපන්නභිහවො බ්‍රාහ්මණො පඤ්ඤාති සකට්ඨතෙති වොහාරං කරෙන්නො පුබ්බන්තතො අපරන්තංසඤ්ඤරති. සො විනෙතසි පොරිසාදෙ නාම කිර වොරෙ මග්ගෙ මනුස්සෙ මාරෙති ධනං දත්වා අට්ඨිං අතිකකම්සාමිති. සො අට්ඨිමුඛවාසිනං මනුස්සානං මං අට්ඨිං අතිකකාමෙථාති සහස්සං දත්වා තෙති සද්ධිං මග්ගං පටිපජ්ජි. ගච්ඡන්නොව සබ්බසත්ථං පුරතො කත්වා නභානානුලිත්තො සබ්බාලඛකාරපතිමණ්ඩිතො සෙතගොණස්සත්තෙ සුබ්බානභො තිසිත්තො තෙති අතිවාතිකපුරිසෙති පරිවුත්තො සබ්බපච්ඡතො අගමාසි.

පොරිසාදෙ රුකකං ආරාය්‍ය පුරිසෙ උපධාරෙන්නො සෙස මනුස්සෙසු කිං ඉමෙසු බාදිතබ්බං අප්පිති විගතච්ඡන්දෙ හුත්වා දිට්ඨකාලතොපට්ඨාය තං බාදිතු කාමතාය උපගලිත බෙලො අහොසි. සො තස්මිං අත්තතො සන්තිකං ආගතො අහමරෙ වොරෙ පොරිසාදෙති නාම සාවෙත්වා බග්ගං පටිවත්තෙන්නො වාචකාය

අකඛිති පුරෙතොතො විය පකඛන්දි. එකොපි ධිතිං උපට්ඨාපෙත්තුං සමන්තොනාම නාහොසි. සබ්බෙ උරෙන භූමියං නිපජ්ජංසු. සො සුබයානකො නිසින්නං බ්‍රාහ්මණං පාදෙ ගහෙත්වා පිට්ඨියං අධො සිසංකං ඔලමෙත්වා සිසං ගොපථකෙති පහරන්නො උකඛිපිත්වා පායාසි. පුරිසා උට්ඨාය හො නිසං පුසං මයං බ්‍රාහ්මණස්ස ගත්තො සහස්සං ගණතිග්ග. කොනාම අමනාකං පුරිසාකාරෙ සකෙකාන්තා වා අසකෙකාන්තා වා ථොකං අනුබන්ධාමාති අනුබන්ධංසු. පොරිසාදොපි නිවහතිත්වා ඔලොකෙතොතො කඤ්ච අදිස්වා සණ්ඨකං පායාසි. තස්මිං බණ්ණෙ එකො සුරපුරිසො වෙගෙන තං පාපුණ්ඨි. සො තං දිස්වා එකං වතිං ලභෙසතොතො බද්දරබාණ්ණං අකක්ඛමි බාණ්ණ පිට්ඨිපාදෙන නිකඛමි. සො ලොගිතෙන ගලන්නෙන ලභ්‍යමානො යාති.

අථ නං සො පුරිසො දිස්වා හො මයා එස විද්ධො කෙවලං තුමෙහ පච්ඡතො එථ ගණතිස්සාමි නන්ති ආහ. තෙ දුබ්බලභාවං ඤාත්වා තං අනුබන්ධංසු. සො තෙති අනුබන්ධනභාවං ඤාත්වා බ්‍රාහ්මණං විස්සජ්ජත්වා අත්තාතං සොත්ථිමකාසි. අතිවාහිකා බ්‍රාහ්මණස්ස ලද්ධිකාලතොපට්ඨාය නිං අමනාකං වොරෙතාති තතො නිවහතිංසු. පොරිසාදොපි අත්තතො නිත්‍රොධිමුලං ගන්ත්වා පාරෙහන්තරං පවිසිත්වා නිපන්නො අයෙස රුක්ඛදෙවතෙ සවෙ මෙ සත්තාගබ්බන්තරෙයෙව වණං එාසුකං කාතුං සංඛිස්සාසි සකලජමුද්දිපෙ එකසතබ්බතියාතං ගලුලොගිතෙන තෙ බන්ධං ධොවිත්වා අනෙතති පරිකඛිපිත්වා පඤ්චධුමරමංසෙන බලි කමමං කරිස්සාමිති ආයාචනං අකාසි. තස්ස පන අත්තපාණං අල භත්තස්ස සරීරං සුකඛි අනෙතො සත්තාගෙ යෙව වණො එාසුකො අහොසි දෙවතානුභාවෙන තස්ස එාසුකභාවා සලලකෙබසි. සො කති පාහං මනුස්සමංසං බාදිත්වා බලං ගහෙත්වා විනෙතසි බහුපාකාර මෙ දෙවතා ආයාචනා මුච්චිස්සාමිති සො බන්ධං අදාය රුක්ඛමුලතො නික්ඛමිත්වා රුජානො ආනෙස්සාමිති පායාසි.

අථ නං පුරිමහවෙ යකඛකාලෙ එකතො මනුස්සමංසබාදකො සහායකො යකෙබ්බා අනුවිචරන්නො තං දිස්වා අයං මම අතීතහවෙ සහායොති ඤාත්වා සමම මං සඤ්ජානාසිති ප්‍රච්ඡි. නජානාමිති. අථස්ස පුරිමහවෙ කතකාරණං කපෙසි. සො සඤ්ජාතිත්වා පටිසන්ථාරමකාසි. කුහිං නිබ්බත්තොසිති ප්‍රට්ඨා නිබ්බත්තට්ඨානඤ්ච රට්ඨතො පබ්බා ජිතකාරණඤ්ච ඉදුති වසනට්ඨානඤ්ච බාණ්ණිද්ධිකාරණඤ්ච දෙවතාය ආයාචනමොචනත්ථං ගමණකාරණඤ්ච ආරෙවෙත්වා තයාපි මම නං කිච්චං නිත්රිතබ්බං උහොපි ගච්ඡාමි සමමාති ආහ. සමම න ගච්ඡාමහං එකං පන මෙ කමමං අත්ථි. අහංබො පන අත්තං පදලකඛණං නාම මත්තං ජානාමි සො බලඤ්ච ජවඤ්ච තෙජ්ජස්ස දත්තඤ්ච කඤ්ච තං මත්තං ගණනාති ආහ. සො සාධුති සමපට්ච්ඡි. යකෙබ්බා පිස්ස තං දත්වා පකකාමි. පොරිසාදො මත්තං උග්ගහෙත්වා තතො පට්ඨාය වාතජ්චො අතිසුරෙ අහොසි.

සො සත්තාහඛ්ඤනතරෙයෙව එකසතරුජානො උය්‍යානාදීති ගච්ඡන්තො දිස්වා වාතවෙගෙන පක්ඛන්දිඤ්ඤා නාමං සාවෙඤ්ඤා වග්ගන්තො නදන්තො හයපාතෙතා කඤ්ඤා පාදෙ ගහෙඤ්ඤා අධොසිරෙ කඤ්ඤා පණ්ණිකා සිසං පහරන්තො වාතවෙගෙන තෙඤ්ඤා හත්තලෙසු ජිද්දාති කඤ්ඤා රජ්ජුයා නිශ්‍රොධාරුකෙති ඔලලෙති අග්ගපාදඛ්‍යාලිති භූමිං පුඤ්ඤානාති වාතෙ පහරන්තො මිලානකරණකදමාති විශ පරිවත්තන්තො ඔලලෙතිංසු. සුතසොමං පත පිට්ඨි ආවරියො මෙති ව ජමුද්දිපො මා තුට්ඨො අහොසිතිපි නානෙති.

සො බලිකමං කරියාමිති අග්ගිංකඤ්ඤා සුලං තවෙඡන්තො නිසිදි. රුක්ඛදෙවතා තං කිරියං දිස්වා මග්ගං කිරෙස බලිකමංකරෙති වණ්ණ පියුග්ගො එසුකං කතං තථි ඉද්දති මහාවිනාසං කරියාති කිනත්‍රු බො කතතඛ්ඤනති විනොතො අහං එතං වාරෙභුං තසකඤ්ඤාමිති වාතුමමහාරුජිකානං සන්තිකං ගන්තො කථෙඤ්ඤා නිවාරෙථ නන්ති ආහ. තෙති න මග්ගං සකඤ්ඤාමාති චුත්තෙ සකකං උපසඛිකමිඤ්ඤා තමන්තං කථෙඤ්ඤා නිවාරෙථ නන්ති ආහ. සොපි නාහං සකකාමි නිවාරෙභුං සමන්තං පත ආවිකඤ්ඤාමිති වඤ්ඤා කො නාමාති චුත්තෙ සදෙවකෙ ලොකෙ අසෙද්දා තථි කුරුරට්ඨෙ ඉන්ද්‍රපත්තනගරෙ කොරව්‍යරුජ පුත්තො සුතසොමො නාම තං නිබ්බිසෙවනං කඤ්ඤා දමෙස්සති රුජ්ජු නඤ්ඤා ජිවිතං දස්සති තඤ්ඤා මහස්සමංසං ඔරමාපෙස්සති සකලජමුද්දිපෙ අමතං අභිසිඤ්ඤාමිති සවෙ පි රුජ්ජුනං ජිවිතං දුතුකාමො සුතසොමං ආනෙඤ්ඤා බලිකමං කාතුං වදෙතිති.

සො සාධුති බිප්පං ආගන්තො පබ්බජිතවෙසෙන තස්ස අවිදුරෙ පායාසි. සොපදසදෙදන රුජානුබො කොපි පලාතොති ඔලොකෙන්නො තං දිස්වා පබ්බජිතා නාම බන්ධියාව ඉමං ගහෙඤ්ඤා එකසතං පුරෙඤ්ඤා බලිකමං කරියාමිති උට්ඨාය අසිහන්තො අනුබන්ධි. තියොජනං අනු බන්ධිතොපි පාපුණ්ණිකං නාසකඤ්ඤා ගත්තෙ සෙද මුච්චිංසු. සො විනොතසි අහං පුබ්බෙ ගත්තිපි අස්සමපි ධාවන්තං අනුබන්ධිතො ගණ්ණාමි අපජ්ජිමං පබ්බජිතං සකාය ගතියා ගච්ඡන්තං සබ්බන්තමෙන ධාවන්තොපි ගණ්ණිකං න සකකාමි. කිනත්‍රු බො කාරණන්ති. තතො පබ්බජිතා නාම වචනකාරකා ගොන්ති තිට්ඨාති නං වඤ්ඤා සිතං ගහෙස්සාමිති විනොතො තිට්ඨි සමණාති ආහ. අහං තාව ඤිතොති පත ඤාතුං වායමාති ආහ. අප්පිතං කො පබ්බජිතා නාම ජිවිතගෙභුපි අලිකං න ගණන්ති තිට්ඨි මුසං කථෙසිති වඤ්ඤා ගාථමාහ.

තිට්ඨාතිති මග්ග චුත්තො සො තිට්ඨි ගච්ඡති පමමුබො,
අට්ඨිතො තිට්ඨි ඤිතොමතිති ලපසි මුග්ගවාරිති,
ඉදං තෙ සමණ අස්සතං
අසිඤ්ඤා මෙ මඤ්ඤාසි කඛ්ඤපත්තන්ති.

තත්ත සමමුබොති පරමමුබො.

තතො දෙවතා ගාථාදියමාහ.

සීතොහමයම් සබමෙමසු රුජ
න නාමගොතනං පරිවතනයාමි,
වොරඤ්ච ලොකෙ අට්ඨිතං වදනම්
ආපාසිකං තොරසිකං ඉතො වුතං.

සවෙසි සහසී රුජ සුතං ගණනාහි බතතිය,
තෙන යඤ්ඤං යජ්ඣාන ඵලං සග්ගං ගමියාසිති.

තත්ථ සබමෙමසුති සකෙසු කුසලකම්මපථෙසු. නාමගොතනනති
යථා නිං පුබ්බෙ බ්‍රහ්මදත්තො හුත්වා තං නාමං ජහිත්වා පොරිසාදෙ
සුත්වා ඉද්දති කම්මාසපාදෙ ජාතො බතතියකුලෙ ජාතො අභකං
හකෙබ්බසි නාහං තථා නාමගොතනං පරිවතනයාමි. වොරඤ්චාති අකුසල
කම්මපථෙසු සීතං වොරං අට්ඨිතං නාම වදනම්. ඉතො වුතනම්
ඉතො වුතං හුත්වා අපායෙ නිරයෙ නිබ්බතනමානං සොහි නිරයෙ
පතනො පතිට්ඨං න ලභති නාම. සුභනති හො පොරිසාද මුසාවාදි
තයා මග්ගං සකලජලවුද්දිපෙ රුජාතො ආනෙත්වා බලිකම්මං කරියාමිති
පටියසුතං. ඉද්දති යෙ වා තෙ වා දුබ්බලරුජාතො ආනෙසි. ජලවුද්දිප
තලෙ ජෙට්ඨිකං සුතසොමරුජාතං සවෙ නිං නානෙය්‍යසි වචනතො
මුසා නාම හොති තස්මා සුතසොමං ගණනාහිති.

ඵලං වත්වා දෙවතා පබ්බජ්තවෙසං අනතරධාපෙත්වා සකෙන
වණේණ ආකාසෙ සුරියො විය ජලමානා අට්ඨාසි. සො තස්සා
කථං සුත්වා රුජඤ්ච ඔලොකෙත්වා කාසි තුනති ආහ. ඉමයම්
රුකෙබ්බ නිබ්බතනදෙවතාති. සො දිට්ඨා මෙ අතනො දෙවතාති
තුසසිත්වා සාමි දෙවරුජ මා සුතසොමග්ග කාරණං විනාසි අතනො
රුකං පටිසාති ආහ. දෙවතා තස්ස පස්සනතස්සෙව රුකං
පාවිසි. තස්මිං බණේ සුරියො අත්ථමිතො වන්දෙ උග්ගතො
පොරිසාදෙ වෙදවෙදබ්‍රහ්මකුසලො නකබතනවාරං ජාතාති සො
නහං ඔලොකෙත්වා සෙව පුස්සනකබතනං හවිසාති සුතසොමො
නහාසිත්වා උග්ගානං ගමියාති තත්ථ ගණනාමි ආරකො
පන මහා හවිසාති සමන්තා තියොජනං සකලජලවුද්දිප වාසිනො
රකබනා වරියනති අසංවිහිතෙ ආරකෙබ්බ පඨමයාමෙයෙව මිහා
විරුග්ගානං ගතත්වා මභිලපොකබරණ්ණං ඔතරිත්වා යසාමිති
විනෙතත්වා ගතත්වා පොකබරණ්ණං ඔරුග්ග පදුමිතිපතොතන සීසං
පටිච්ඡාදෙත්වා අට්ඨාසි. තස්ස තෙජෙන මච්ඡකච්ඡපාදයො
ඔසකතිත්වා උදකපරියතො වග්ගවග්ගා හුත්වා විවරිංසු. කුතො
පතග්ගායං ඔතජොති පුබ්බයොගතො. සොහි කස්සපදසබලග්ගකාලෙ
බිරුසලාකහතනං උපට්ඨාපෙසි. තෙන මහාථාමො අගොසි. අග්ගිසාලං
කාරෙත්වා භික්ඛුසභිසං සීතවිනොදනත්ථං අග්ගිඤ්ච දුරුවෙදනවාසි
ඵරසුඤ්ච අද්දසි. තෙන තෙජවා අගොසි. ඵලං තස්මිං අනෙතො උග්ගානං
ගතො යෙව බලවපච්ඡුසෙ සමන්තා තියොජනෙ ආරකං ගණිංසු.

රුජාපි පානොව භුත්තපාතරුසො අලඛිතතභූතකිංකරො වචු රඛිතිනියා සෙතාය නගරං නිකම්භි. තස්මිං ඛණේ තක්කසිලනො නන්දො නාම බ්‍රාහ්මණො වතස්සො සතාරගභාථා ආදාය විසං යොජනස්තං මග්ගං අභිකක්කමම තං නගරං පඤ්චා ආරගාමෙ වසිත්වා සුරියෙ උග්ගතෙ නගරං පවිසන්තො රුජානං පාවිනඤ්ඤා රොන නිකම්භන්තො දිස්වා ගන්තං උසාපෙත්වා ජයාපෙසි. රුජා දිසාවක්ඛන්තො හුත්වා ගච්ඡන්තො උත්තතපපදෙසෙ ඕතස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පසාරිතගන්තං දිස්වා ගන්තො තං උපසඛක්කම්භො ඵවමාහ.

කස්මිං හු රටෙයි තව ජාතභූමි
අථ කෙන අන්තෙ ඉධානුපගොතා,
අක්කාහි මෙ බ්‍රාහ්මණ ඵතමන්තං.
කිම්චත්ථි දෙමි තයජ්ජ පඤ්චනති.

අථ නං සො ආහ.

ගාථා වතස්සො ධරණිමහිස්සර
සුගමතිරන්තං වරසාගරුපමා,
තවෙව අන්තං ඉධාගතොස්මි
සුඤ්ඤාහි ගාථා පරමන්තසංහිතාති.

වත්වා ව පන මහාරුජ ඉමා කස්සපදසබලෙන දෙසිතා වතස්සො සතාරගා ගාථා වූමෙහ සුතවිතතකාති සුත්වා වූමගාකං දෙසෙත්වා ආගතොවතීති ආහ.

රුජා වූධම්මානසො හුත්වා ආවරිය සුට්ඨි තෙ කතං මයා පන තිවතතිත්වා න සක්කා අජ්ජ ජුස්සයොගෙන සීසං නගාසිත්වා දිවසො ආගන්ත්වා සොස්සාමි නිං මා උක්කණ්ඨිති වත්වා ගච්ඡ්වා බ්‍රාහ්මණස්ස අසුකෙ ගෙහෙ සයනං පඤ්ඤාපෙත්වා සාසව්ණදනං සංවිදහ්වාති අමචෙව ආණාපෙත්වා උය්‍යානං පාවිසි. තං අට්ඨාරසගන්තො පාසාරොන පරික්ඛිත්තං අගොසි. තං අඤ්ඤාමඤ්ඤං සංසන්තා ගන්ති පරික්ඛිපිංසු. තතො අස්සා තතො රථා තතො ධනුශ්ශභාදයො පන්තීති බ්‍රහ්මමහාසමුද්දෙ විශ උත්තදිත්තබලකායො අගොසි. රුජා මලාරිකාති ආහරණාති මුඤ්ඤිත්වා මසුක්කමං කාරොත්වා උබ්බට්ඨිත සරිරො පොකකරණියා රුජවිභවෙන නගාත්වා පච්චුත්තරිත්වා උදක ගහණසාවතො නිවාසෙත්වා අට්ඨාසි.

අථස්ස ගඤ්ඤාලාලඛිකාරෙ උපහරිංසු. පොරිසාදෙ විනොසි රුජා අලඛිතකාලෙ භාරිකො ගවිස්සති සලානුකාලෙ යෙව තං ගණ්ඨස්සාමිති. සො නදන්තො වග්ගන්තො විජ්ජුං විශ මන්තං කුපරි බග්ගං පරිවන්තන්තො අහං ගරෙ පොරිසාදෙති නාමං සාවෙත්වා අභිගුලිං නලාවෙ ඔපෙත්වා උදකා නිකම්භි. තස්ස සද්දං සුත්වා ව ගන්තාරොගා ගන්ති අස්සාරොගා අස්සෙති රථිකා රථෙති

ගසසිංසු. බලකායෝ ගතිතගතිතාති ආවුඩාති ඡබ්බිනා උරෙන
 නිපජ්ජි. පොරිසාදෙ සුතසොමං උක්ඛිපිතා ගණයි. සෙසරාජානො
 පාදෙ ගහෙතා අධො සීසං කතා පණ්ණිසා සීසං පහරනො ගව්ඡති
 ලොබිසත්තං පත උපගන්වා ඔතනො උක්ඛිපිතා බහෙති නිසිදුපෙසි.
 සො වාරෙන ගමණං පපඤ්ඤාති සමමුඛට්ඨානෙනෙව අට්ඨාරස ගන්ථං
 පාකාරං ලබ්ඛිතා පුරතො ගලිතමදමන්තවරවාරණකුලෙන අකකම්භා
 පබ්බතකුටාති පාතෙනො විය වාතජවාති අසාරතතාති පිටෙඨ
 අකකමනො පාතෙතා රථවරෙ රථසීසෙ අකකම්භා ගමරිකං
 ගමනො විය නීලප්ලකාති නිග්‍රොධපත්තාති මග්ගනො විය එකවෙගෙ
 නෙව යෝජනමත්තං ගන්වා අත්ථි නු බො කොචි සුතසොමස්සන්දාය
 පච්ඡනො ආගව්ඡනොති අවලොකෙතා කඤ්ච අදිස්වා සණ්ණිකං
 ගව්ඡනො සුතසොමස්ස කෙසෙහි උදබ්බිකුති අත්තනො උපරි
 පත්තතාති දිස්වා මරණස්ස අභායනො නාම තත්ථි සුතසොමොපි
 මරණභයෙන රෙදති මඤ්ඤති විනොතතා ආග.

න වෙ රුදනති මතීමනො සපඤ්ඤා
 බහුසුභා යෙ බහුසානවිනතිනො,
 දීපං හි එතං පරමං තරුතං
 යං පණ්ණිතා සොකනුදු භවනති.

අත්තානං ඤාති උද පුත්තදුරං
 බඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං,
 කීමොනු කිං සුතසොමානුතපෙප
 කොරව්‍යසෙට්ඨ වචනං සුඤ්ඤාම තෙති.

තත්ථ සං පණ්ණිතාති යං තුලහාදිසා පණ්ණිතා අඤ්ඤාසම්පි සොක
 නුදුභවනති එවං සොකවිනොදනං අඤ්ඤාසම්පි දීපං සමුද්දෙ හීන්ත
 නාචානං දීපොවිය පඨානා හොති. තස්මා තුලහාදිසා මතීමනො
 න රුදනති අත්ථො. කීමොනු කිං නිවර්තන සම්ම සුතසොම තුලහාදිසෙ
 මරණභයෙන රෙදනො අඤ්ඤා අකිංචාලා කිං කරිස්සන්ති අපිච
 තං පුට්ඨාමි ඉමෙසු පුත්තාදිසු කීමොනු කිං සුතසොමානුතපෙපති
 කීමෙව අනුසොවසි. කිං විනොතති අත්ථො.

සුතසොමො ආග.

නෙවාගමන්තානමනුඤ්ඤාති
 න පුත්තදුරං න ධනං න රථං,
 සතඤ්ච ධර්මො වරිතො පුරුණො
 නං සඛහරං බ්‍රාහ්මණස්සානුතපෙප.

කතො මයා සඛහරෙ බ්‍රාහ්මණෙන
 රටෙඨ සකෙ ඉස්සරියෙ සීතෙන,
 නං සඛහරං බ්‍රාහ්මණස්සාපපදාය
 සච්චානුරකි පුතරාචරිස්සන්ති.

තත් අනුක්‍රමාමිති අහං තෙව රුද්‍රමි ඉමෙසවි පුතතාදිතං
අන්තං න අනුක්‍රමාමි න සොවාමි, අපිවබො සතං පණ්ඩිතානං වරිතො
පුරුණබලෙමා අත්ථි, සඞ්ගරං කතා සච්චං තාමෙතං සඞ්ගරං බ්‍රාහ්මණස්ස
අහං අනුසොවාමිති අන්තො. සච්චානුරක්ඛිති සච්චං අනුරක්ඛන්තො.

සො බ්‍රාහ්මණො තක්කසිලනො කස්සපදසබලෙන දෙසිතා
වහස්සො ගාථායො ආදාය ආගතො තස්සාහං ආගතතුකවත්තං
කාමරතා නහාතා ආගතො සුඤ්ඤාමි යාව මමාගමණො ආගමෙතිති
සඞ්ගරං කතා ආගතො ත්වං තා ගාථා සොතුං අදතාව මං ගණති
සච්ච මං විස්සජෙසි තං බමමං සුතා සච්චානුරක්ඛි පුතරාවජස්සන්ති
වදති.

අපි පොරිසාදෙ ආහ.

තෙවාගමෙනං අභිසද්දහාමි
සුඛි තරො මච්චුමුඛා පමුනෙතො,
අමිත්තහත්ථං පුතරාවජෙස්ස
කොරව්‍යසෙට්ඨි නති මං උපෙසි.

මුනෙතො තුවං පොරිසාදස්ස හත්ථං
ගන්තා සකං මජ්ඣිමං කාමකාමි,
මධුරං පියං ජීවිතං ලභා රජ
කුතො තුවං එතිසි මෙ සකාසන්ති.

තත් සුඛිති සුබප්පතො හුතා. මච්චුමුඛා පමුනෙතාති මාදසස්ස
වොරස්ස හත්තො මුත්තතාය මරණමුඛා පමුනෙතානාම හුතා. නති මං
උපෙසිති නතිමං උපගමස්සයි. මජ්ඣිමනි රජබාතිං ගෙහං වා. කාමකා
මිති ආලප්පමෙනං. කාමං කාමයමානාති අන්තො. කුතොති කෙනනාම
කාරණෙන.

තං සුතා මහාසතො සිහො විශ අසමගීතො ආහ.

මතං වරෙස්ස පරිසුද්ධසිලො
නති ජීවිතං ගරහිතො පාපබලෙමා,
නති තං තරං තායතෙ දුග්ගතිති
යස්සාපි හෙතු අලිකං හණෙස්ස.

සච්චපි වාතො ගිරිමාවහෙස්ස
වන්දෙ ව සුරිසො ව ජමාපතෙස්සං,
සබ්බාව නජෙජා පටිසොතං වජෙස්සං
නතෙවහං රජ මුසා හණෙස්සන්ති.

තත් මතං වරෙස්සාති මරණං ඉවෙජස්ස ඉවජතු පන්තොති
අන්තො. නති ජීවිතනි පාපබලෙමා පන ගරහිතො ජීවිතං න වරෙස්ස
මා ඉවජතු ජීවිතං හි තස්ස අනායතිහද්දකතාව දුජ්ජීවිතං නාම.
යස්සාති යස්ස අත්තාදිතො අන්තං දුජ්ජීලො අලිකං භණෙස්ස එතං
අත්තාදිවජ්ඣං තං පුරිසං දුග්ගතිති නතායතෙ න රක්ඛති. ගිවිමාව

සෙසයාහි සමම පොරිසාද මයා සද්ධිං එකාවරියකුලෙ සිකිනො
එවරුපො සහායකො හුතො අයං ජිවිතභෙත්තු මුසා න කපේතිති කිං
පන න සද්දහසි. සවෙති පුරුෂිමාදිභෙදො වානො උට්ඨාය මහත්තං
පබ්බතං තුලපිට්ඨං විය ආකාසෙ ආවහෙය්‍ය තං සද්ධාතබ්බං අහඤ්ච
මුසා න භණ්ණෙය්‍යනති ඉදං පන තත්ථෙව් සද්ධාතබ්බං*.

එවං වුත්තෙති සො න සද්දහියෙව. අථ බොධිසත්තො අයං මය්‍යං
න සද්දහති සපථෙනපි තං සද්දහාපෙක්‍ෂාමිති විනොතො. සමම පොරි
සාද බකිනො තාව මං ඔතාරෙහි. සපථෙපි කතො තං සද්දහාපෙක්‍ෂා
මිති වුත්තෙත තෙන ඔතාරෙතො භූමියං රූපිතො සපථං කරෙතො
ආහ.

අසිඤ්ච සතතිඤ්ච පරමසාමි
සපථෙපි තෙ සමම අහං කරෙමි,
තයා පමුත්තො අනණො භවිතො
සච්චානුරක්ඛි පුතරවජ්ඣනනි.

තස්සත්ථො-සවෙ ඉච්ඡසි එවරුපෙති ආවුබෙති සුසංවිතිතා
රකෙබ්බ බතතියකුලෙ නිබ්බතති නාම මාහොතුති අසිං වා සහතිං වා
පරමසාමි. අඤ්ඤං වා යං ඉච්ඡසි තං සපථෙපි තෙ සමම අහං කරෙමි.
යථා අහං තයා මුත්තො ගතො ඩ්‍රාගමණස්ස අනණො හුතො සථෙ
මනුරක්ඛනො පුතාගමිස්සනති.

තතො පොරිසාදො අයං සුතසොමො බතතියෙහි අකතතබ්බං
සපථං කරෙති. කිං මෙ ඉමිනා එස එතුචා මචා අහමි බතතියරුජා
මමෙව බාහුලොහිතං ගහෙතො දෙවතාය බලිකමමං කරිස්සාමි අයං අති
විය කිලමනිති විනොතො ආහ.

යො තෙ කතො සඛිතරො ඩ්‍රාගමණෙන
රට්ඨෙ සකෙ ඉස්සරියෙ සිතෙන,
තං සඛිතරං ඩ්‍රාගමණස්සපපදය
සච්චානුරක්ඛි පුතරවජ්ඣනනි.

ගාථමාහ.

තත්ථ සුතඤ්චජ්ඣනි පුත ආගච්ඡෙය්‍යාසි.

අථ තං මහාසත්තො සමම මා විතතසි වතස්සො සතාරගගාථා
සුචො බමමකපිකස්ස පූජං කතො පානොව ආගමිස්සාමිති වතො ගාථමාහ.

යො මෙ කතො සඛිතරො ඩ්‍රාගමණෙන
රට්ඨෙ සකෙ ඉස්සරියෙ සිතෙන,
තං සඛිතරං ඩ්‍රාගමණස්සපපදය
සච්චානුරක්ඛි පුතරවජ්ඣනනි.

අථ තං පොරිසාදො මහාරුජ තිං බතතියෙහි අකතතබ්බං සපථං
කරිත්ථ තං අනුස්සරෙය්‍යාථාහි වතො සමම පොරිසාද තිං මං දහර
කාලතො පට්ඨාය ජානාසි. ගස්සෙනපි මෙ මුසා න කපිතපුබ්බං සොහං

* ස්‍යාමපොත්තෙ ඉමසමිං ධාතෙ මහති විසද්ධතා දිසස්සෙ.

ඉදුති රජේ සීතො ධම්මාධම්මජානනො කීං මුසා කපේසොම් සද්දහ
 මයං අහං තෙ බලිකම්මං පාපුණ්ණියාමිති සද්දහාපිතො තෙනති
 ගව්ඡ මහාරුජ තුමොසු අනාගතෙසු බලිකම්මං න භවිස්සති දෙවතාපි
 තුමොහි චිත්තං න සම්පට්ඨන්ති මාමෙ බලිකම්මෙසු අනන්තරං කරිත්තං
 මහාසත්තං උයොජෙයි.

සො රුහුමුඛා පමුත්තවන්දෙවිය නාගබලො ථාමසම්පන්නො
 බ්ඨපමෙව නගරං පාපුණ්ණි. සෙතාපියං සුත්තසංමජ්ඣං පණ්ණිතො
 මධුරධම්මකපිකො එකං ථෙට්ඨ කථා කපේතුං ලහන්නො පොරිසාදං
 දමෙතො සිහමුඛා මුත්තමත්තවාරණොවිය. ආගමිස්සතිති ව රුජානං
 පොරිසාදයා දතො ආගතොති නො ගරහිස්සන්තිති ව විතොතො
 බතිනගරෙයෙව තිවිට්ඨා නං දුරතොව ආගව්ඡන්තං දිස්වා පට්ටුග්ගන්තො
 වන්දිතො කිසුට්ඨ මහාරුජ පොරිසාදෙන න කිලමිත්තං පටිසන්තාරං
 කතො පොරිසාදෙන මයං මාතාපිතුතිපි දුක්කරතරං කතං තථා
 රුපො නාම වණ්ණො සාගසිකො මම ධම්මකථං සුතො මං විස්සජේ
 සිති වුත්තෙ රුජානං අලභිකරිතො ගතීක්කම්මං ආරොපෙතො පරිවා
 රෙතො නගරං පටිසිංසු. තං දිස්වා සබ්බෙ නාගරා තුස්සිංසු. සොපි
 ධම්මසොණ්ඩතාය මාතාපිතරො අදිස්වා ව පට්ඨාපි තෙ පසිස්සාමිති
 රුජතිවෙසනං පටිසිත්වා රුජාසනෙ තිස්සජේ බ්‍රාහ්මණං පණ්ණාසා
 පෙතො මසුකම්මොතිස්ස ආණ්ඩපෙතො තං කපිතකෙසමසු නාගාතාහු
 ලිත්තං වන්දාලභිකාරපතිමණ්ඩනං කතො ආනෙතො දසසිත්තාලෙ
 සයං පට්ඨා නාගාතො තස්ස අත්තනො භොජනං දුපෙතො තස්මිං භුත්ත
 සයං භුක්ඛන්තො තං මහාරහෙ පලලභික තිස්සිදුපෙතො ධම්මගරුකතා
 යස්ස ගකම්මාලාදිති පූජං කතො සයං නිවාසනෙ තිස්සිදුතො තුමොහි
 මයං ආභතා සභාරහා ගාථා සුණාමි ආවරිසාති යාචි.

තමන්දං දිපෙනො සන්තං ආහ.

මුත්තො ව සො පොරිසාදයා ගන්තො
 ගන්තො නං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච,
 සුණොමි ගාථායො සතාරහායො
 යා මෙ සුතා අස්සු තිත්තාය බ්‍රහ්මෙති.

තන්දං එතදවොචාති එතං අවොච.

බ්‍රාහ්මණො බොධිසත්තෙන යාවිත්තාලෙ ගකෙති ගන්තෙ උබ්බ
 ට්ටෙතො පසිබ්බකා මනොරමං පොත්තං නිහරිතො උගොති ගන්තෙති
 ගහෙතො තෙනති මහාරුජ කස්ස පදසබ්බෙතෙ දෙසිතා රුගමද්දිතිමම
 දනා ආලයසමුග්ගාතවට්ටුපට්ඨෙද්දතණ්ණකයන්තො විරගතිරොධ
 අමතමිහාතිබ්බාණ්ඩපාපිකා වතස්සො සතාරහා ගාථා සුණාමිති
 දිත්වා පොත්තං ඔලොකෙන්නො ආහ.

සකිදෙව සුත්තසංම සබ්බි හොති සමාගමො,
 සා නං සබ්බති පාලෙති නාසබ්බිබ්බු සබ්බගමො.
 සබ්බිරෙව සමාසෙථ සබ්බි කුබ්බෙථ සන්තො,
 සතං සද්ධම්මසුද්දය සෙයෙසා හොති න පාපිගො.

ජීරනනි වෙ රුජරපා සුවිතතා
අපො සරිරමපි ජරං උපෙති,
සතඤ්ච ධම්මො න ජරං උපෙති
සනෙතා හවෙ සබ්බි පච්චෙදයනති.

නභඤ්ච දුරෙ පඨවීව දුරෙ
පාරං සමුද්දායා නදාහු දුරෙ,
තතො හවෙ දුරතරං වදනති
සතඤ්ච ධම්මං අසතඤ්ච රුජාති.

තත්ථ සබ්බිදෙව්වාති එකචාරමෙව. සබ්බිති සප්පරිසෙති. සා නිනති
සා සබ්බි සහ සබ්බිනති සමාගමො එකචාරං පවත්තොති තං පුග්ගලං
පාලෙති රකබ්බති. නාසබ්බිති අසප්පරිසෙති පන බහු සුවිරමපි
තතො සබ්බිගමො එකචාරානෙ නිවාසො න පාලෙති න ථාවරො හොතිති
අන්තො. සමාසෙඨාති සද්ධිං නිසීදෙය්‍ය සබ්බෙපි ඉරියාපථෙ පණ්ඩිතෙ
නෙව සද්ධිං පවත්තෙය්‍යාති අන්තො. සන්ථවනති මිත්තසන්ථවං. සහං
සද්ධිමමනති පණ්ඩිතානං බුද්ධාදීනං සත්තතිංසබ්බොධපක්ඛියධම්ම
සබ්බානං සද්ධිමමං. සෙසෙය්‍යා හොති එතං ධම්මං ඤාතො වධ්වියෙව
හොති භාති නාම තත්ථිති අන්තො. භජරඨාති රුජ්‍යං ආරොග්‍යනිශරථා.
සුවිතතාති සුපරිකමමකතා. සබ්බිපච්චෙදයනතිති බුද්ධාදියො සනෙතා
සබ්බිති සබ්බං ගතං සොභනං උත්තමං නිබ්බාණං පච්චෙදෙතති. සො
නිබ්බාණසබ්බානො සත්තධම්මො ජරං න උපෙති න ජීරති. නභනති
ආකාසො, දුරෙති පඨවී හි සප්පතිට්ඨා සගහණ ආකාසො නිරුලලොභො
අප්පතිට්ඨො ඉති උභො එතෙ එකාබ්ධාපි විසංයොගට්ඨන අනු
පලිත්තට්ඨන ව දුරෙ නාම හොනති. පාරනති ඔරිමතිරතො පරතිරං.
නදාහුති තං ආහු.

ඉති බ්‍රාහ්මණො වනයොසො සතාරගා ගාථා කස්සපදසබලෙන
දෙසිත තියාමෙන දෙසෙත්වා භුණ්ති අහොසි. තං සුත්වා මහාසත්තො
සඵලමෙව ආගමණනති භුට්ඨවිත්තො ඉමා ගාථා නෙව සාවකභාසිතා
න ඉසිභාසිතා න කවිකතා සබ්බද්දානුභාව භාසිතා කිනාහු බො
අග්ගනතිති විත්තෙත්වා ඉමාසං සකලමපි වක්කවාලං යාව මුහුලොකා
සත්තරත්තපුණ්ණං කත්වා දදමානො නෙව අනුච්ඡිකං කාතුං
සකෙකාති අහං බො පනස්ස තියොජනසතෙ කුරුරට්ඨෙ සත්තයොජ
තිකෙ ඉන්ද්‍රපත්තනගරෙ රජ්‍යං දාතුං පහොමි අපී නු බවස්ස රජ්‍යං
කාරෙතුං භාග්‍යනති අභිගිච්ජානුභාවෙන ඔලොකෙනෙතො තාදදස.
තතො සෙතාපතිට්ඨානාදීනං විත්තෙත්වා එකගාමහොජනමපි තස්ස
භාග්‍යං අදිත්වා ධනලාභස්ස ඔලොකෙනෙතො කොට්ඨිතතො පට්ඨාය
ඔලොකෙත්වා වතුනතං කතාපණ්ණස්සානං භාග්‍යං දිත්වා එත්තකෙන
තං පුප්පෙස්සාමිති වනයොසො සහස්සන්ථිකා දූපෙත්වා ආවරිය භූමෙන
අඤ්ඤාසං බත්තියානං ඉමා ගාථා දෙසෙත්වා කිං ලභිත්වාති පුට්ඨි. එකෙ
කාය සතුං සතං මහාරජ තෙනෙව තා සතාරගා නාම ජාතාති ආහ.

අථ නං මහාසත්තො ආවර්ගි යං අත්තනා ගහෙතො විවරණ
ගණිතං අග්ගං න ජානාසි. ඉතො පට්ඨාය නා සහසාරහා නාම
ගොතතුති වතො ගාමමාහ.

සහසසියො ඉමා ගාථා න ඉමා ගාථා සතාරහා,
වතතාරි නං සහසානි බිප්පං ගණනාති බ්‍රාහ්මණති.

අථස්ස එකං සුබයානකං දතො බ්‍රාහ්මණං සොජිනා ගෙහං පච්ච
සෙථාති පුරිසෙ ආණ්ඩපෙතො නං උගෙසාපෙසි. තස්මිං බ්‍රහ්මණ සුත
සොමෙත රඤ්ඤ සතාරහා ගාථා සහසාරහා කතො පුජිතා සාධු
සාධුති මහාසාධුකාරසද්දෙ අගොසි. තස්මිං මාතා පිතරෙ තං සද්දං සුචා
කිං සද්දෙ තාමෙසොති පුච්ඡිතො යථාභූතං සුචා ධනලොලතාය මහා
සත්තස්ස කුණ්ඩංසු. සොපි බ්‍රාහ්මණං උගෙසාපෙතො තෙසං සතතිකං
ගතො වජ්ඣිතො අට්ඨාසි. අථස්ස පිතා තාත එවරුපස්ස සාහසික
වොරස්ස ගත්තො බ්‍රුතෙතාසිති පටිසඤ්ඤාමිතං අකතො අත්තනො
ධනලොලතාය සචං කීර තාත තයා වතස්සා ගාථා සුචා වතතාරි
සහසානි දිනනාතිති පුච්ඡිතො සචන්ද්‍රි ප්‍රතෙත-

ආසිතියා නාමුතියා ව ගාථා
සතාරහා වාපි හවෙය්‍ය ගාථා,
පච්චන්තමෙව සුතසොම ජානති
සහසසියො නාම කුබ්චි ගාථාති.

ආහ.

තත්ථ සච්චන්තමෙවාති අත්තනා ජානාති. කුබ්චිති කුහිං අජි.

අථ නං මහාසත්තො නාහං තාත ධනෙන වඩ්ඪිං ඉච්ඡාමි සුතෙන
ඉච්ඡාමි සඤ්ඤපෙනො ආහ.

ඉච්ඡාමි වොහං සුතවුද්ධිමත්තනො
සත්තොව මං සපුරුසා හපෙය්‍යං,
අහං සවන්ති මහොද්ධිව
නති තාත තප්පාමි සුභාසිතෙන.

අහි යථා තිණකට්ඨං ඩග්ගෙනො
න තප්පති සාගරෙ වා නදීති,
එවමපි තෙ පණ්ණිතා රුජසෙට්ඨ
සුචා න තප්පනති සුභාසිතෙන.

සකස්ස දුස්ස යද සුභොමි
ගාථා අහං අත්ථවතී ජනිද්ද,
තමෙව සකඤ්චි නිසාමයාමි
නති තාත ධම්මෙසු මමජි තිහතිති.

තත්ථ වොති නිපාතමත්තං. සග්ගොති එතෙව මං හපෙය්‍යනති
ඉච්ඡාමි. සචන්ද්‍රිති නදීති. සකස්සාති නිද්ධිතු නද්‍රබ්‍රාහ්මණො යද
අහං අත්තනො දුස්සාපි සුභොමි.

එවිඤ්චා පන වත්තා මා මං තාත ධනගෙනතු පරිභාසි අහං ධම්මං සුත්වා
ආගමිස්සාමිති සපථං කත්වා ආගතො ඉදුනානං පොරිසාදස්ස සනතිකං
ගමිස්සාමි ඉදං වො රජ්ජං ගණකථාති රජ්ජං නියසාදෙනො-

ඉදං තෙ රට්ඨං සධනං සයොග්ගං
සකායුරං සබ්බකාමුපපන්නං,
කිං කාමගෙනතු පරිභාසසෙ මං
ගච්ඡාමහං පොරිසාදස්ස කතෙතති.

ගාථමාහ.

තත්ථ භගෙනති සනතිකෙ.

තස්මිං සමයෙ පිතුරඤ්ඤා හදයං උණ්ණමිගොසි. සො තාත
සුතසොම කිං නාමෙතං කපෙසි, වතුරබිතිනියා සෙනාය වොරං
ගගෙස්සාමිති වත්තා ගාථමාහ.

අතතානුරකතිය හවනති ගෙනෙ
හත්ථාදෙහා රපිතා පතතිකා ව,
අස්සාදෙහා යෙ ව ධනුගහතාසෙ
සෙනං පයුඤ්ජාම හනාම සතතුතති.

තත්ථ භග්ගාමාති සවෙ එවං පයොජිතා සෙනා තං ගෙනතුං
ත සකෙකානති අථ තං සකලරට්ඨවාසිනො ගගෙනො ගතත්වා භග්ගාම
සතතුං මාරොම තං අතතනො පච්චාමිතතතති අත්ථො.

අථ තං මාතාපිතරෙ අසසුපුණ්ණමුඛා තාත මා ගතතුං ලබ්භාති
යාපිංසු. සොළසසහස්සා නාටකිත්ථියොපි සෙසපරිජනොපි අමෙත
අනාථෙ කත්වා කුතිං ගච්ඡසි දෙවාති පරිදෙවිංසු. සකලතගරෙ
කොචි සකහාවෙන සණ්ඨාතුං අසකෙකානොතො පොරිසාදස්ස කීර
පටිඤ්ඤා දත්වා ආගතො ඉදුති වතස්සො සතාරහා ගාථා සුත්වා ධම්ම
භවිකස්ස සකකාරං කත්වා මාතාපිතරෙ වැදිත්වා පුත කීරස්ස සනතිකං
ගමිස්සාමිති සකලතගරං එකකොලාහලං අගොසි. සො මාතාපිතුන්නං
වචනං සුත්වා-

සුදුකකරං පොරිසාදෙ අකාසි
ජිවං ගගෙනොත අවස්සජි මං,
තං තාදිසං පුබ්බකිවචං සරතොතා
දුබ්බෙ අහං තස්ස කථං ජනිතුමි.

ගාථමාහ.

තත්ථ ජිවං ගගෙනොති ජිවගාහං ගගෙනො. තං තාදිසනති තං
තෙන කතං තථාරූපං. පුබ්බකිවචනති පුරිම උපකාරං. ජනිතුමි
පිකරං ආලපති.

සො මාතාපිතරෙ අස්සාසෙත්වා අමම තාත තුමෙත මග්ගං මා වි තත
සිත්ථ කතකලායාණො අහං ජ කාමසනිස්සරියං ත දුලලහතති මාතා
පිතරෙ වැදිත්වා සෙසජනං අනුසාසිත්වා පකකාමි.

තමන් පසාසෙනො සන්තං ගාථමාහ.

වජ්ඣිනා සො පිතරං මාතරස්සථ
අනුසාසිනා තෙනමස්සථ ඛලස්සථ,
සච්චවාදී සච්චානුරක්කමානො
අගමාසි සො යෙන සො පොරිසාදෙති.

තන් සච්චානුරක්කමානොති සච්චං අනුරක්කමානො. අගමාසිති තං රතති. නිවෙසනෙයෙව සසිනා පුත දිවසෙ අරුණුග්ගමණවෙලාය මාතෘපිතයෙ වජ්ඣිනා සෙසජනං අනුසාසිනා අසුච්චෙත නානප්පකාරං පරිදෙවනෙන ඉන්ද්‍රියාදි ජනෙන අනුගතො නගර නික්කමිතං ජනං නිවර්තනතුං අසකෙකානො මහමෙග්ග දණ්ඩකෙන තිරිගං ලෙබං කන්ධා ඉමං මගි සසෙහාගා මා අතික්කමිංසුති ආහ. මහාජනො තෙජවතො සිලවන්තස්ස ආණං අතික්කමිතුං අසකෙකානො මහාසද්දෙන පරිදෙවමානො තං සීහවිජ්ජිතෙන ගච්ඡන්තං ඔලොකෙනො ධුතං තස්මිං දස්සනුප්පාරං අතික්කමිතෙන එකරවං රවිතො නගරං පාවිසි. සොපි අංගතමෙග්ගෙනෙව තස්ස සන්තිකං ගතො තෙන වුත්තං අගමාසි සො යෙන සො පොරිසාදෙති.

තතො පොරිසාදෙ විනෙහසි සච්චෙ මම සහායො සුතසොමො ආගන්තුකාමො ආගච්ඡතු මා වා රුක්කදෙවතා මෙ යං ඉච්ඡති තං කරෙතු ඉමෙ රුජානො මාරෙතො පස්සමධුරමංසෙන බලිකමං කරිස්සාමිති විතතං කන්ධා අග්ගිං ජාලෙතො අභිගාරං තාව හොතුති තස්ස සුලං තච්ඡන්තස්ස තිසින්නකාලෙ බොධිසත්තො තස්ස සන්තිකං ආගතො.

අථ නං පොරිසාදෙ දිස්වා භුට්ඨිවිතො සමම ගන්තො කතතබ්බ කිච්චං තෙ කතන්ති පුච්ඡි. මහාසතො ආම මහාරුජ කස්සපදස බලෙන දෙසිතා මෙ ගාථා සුතා ධම්මකවිකස්ස සක්කාරෙ කතො තස්මා ගන්තො කතතබ්බකිච්චං කතං නාම හොතිති දස්සෙතුං ගාථමාහ.

කතො මයා සඛගරෙ බ්‍රාහ්මණෙන
රටෙයි සකෙ ඉස්සරියෙ සිතෙන,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණස්සපද්ගං
සච්චානුරක්කි පුතරු ගතොයමි.
යජ්ජු යස්සො බාද මං පොරිසාදෙති.

තන් සජ්ජුති මං මාරෙතො දෙවතාය වා යස්සො යජ්ජු මංසං වා මෙ බාදෙති අන්තො.

තං සුතො පොරිසාදෙ අයං රුජා න නායති විගතමරණගයො හුන්ධා කපෙති කිස්ස නු බො එස ආනුභාවොති විනෙතන්ධා අස්සො නන්ති කස්සපදසබලෙන දෙසිතා මෙ ගාථා සුතාති වදති තාසං එතෙනානුභාවෙන හවිතබ්බං අගමෙපතා කථාපෙතො තා ගාථා සොය්සාමි. එවං අගමපි නිබ්බායො හවිස්සාමිති සන්තිට්ඨානං කන්ධා ගාථමාහ.

න භායතෙ බාදිතුං මග්ගං පච්ඡා
 විතකා අයං තාව සමුඡ්ඡිකා ව,
 නිද්ධුමනෙ පවිතං සාධු පකකං
 සුඤ්ඤාමි ගාථායො සතාරභායොති.

තත් බාදිතුනති බාදනං. තව බාදනං මග්ගං පච්ඡා වා පුරෙ වා
 න පරිභායති. පච්ඡාපිති තිං මයා බාදිතබෙබ්බං පවිතනති නිද්ධුමනෙ
 නිජ්ජාලෙ අග්ගිමග්ගි පකකං මංසං සාධු පකකං නාම භොති.

තං සුඤ්ඤා මහාසතෙතා අයං පොරිසාදෙ පාපධම්මො ඉමං පොකං
 තිග්ගහෙතො ලජ්ජාපෙතො කප්පෙය්සාමිති විනේතො ආග.

අධම්මකො තිං පුරිසාදකාසි
 රට්ඨා ව හට්ඨා උදරස්ස භෙදා,
 ධම්මඤ්ඤාමා අභිවදනති ගාථා
 ධම්මො අධම්මො ව කුභිං සමෙති.

අධම්මකස්ස ලුද්දස්ස නිව්වා ලොභිතපාණිනො,
 තජ්ඣි සච්චං කුතො ධම්මො තිං සුතෙන කරිස්සයිති.

තත් ධම්මඤ්ඤාති ඉමා ව ගාථා නවලොකුත්තරධම්මං අභිවදනති.
 කුභිංසමෙති තත් සමාගච්ඡති ධම්මො හි සුගතිං වා අගතිං වා
 පාපෙති අධම්මො දුගතිං. කුතො ධම්මොති විවිසච්චමත්තමපි තජ්ඣි
 කුතො ධම්මො. තිං සුතොගාති තිං ඵනෙන සුතෙන තිං කරිස්සයි.
 මතතිකාභාජනං විශ සිහවසාය අභාජනං තිං ධම්මස්සාති.

සො ඵචං කපිහෙපි නෙව කුරුකි කසමා මහාසතතස්ස මෙතතානු
 භාවෙන මහතොතන. අථ තං තිං පන සමම සුතස්සොම අහමෙව
 අධම්මකොති වතො ගාථමාග.

යො මංසහෙදු මිගචං වරෙය්ස
 යො වා හනෙ පුරිසං අත්තහෙදු,
 උභොපි තෙ පෙච්ච සමා භවනති
 කසමා නො අධම්මකං බ්‍රුහි මං තිනති.

තත් කසමානොති යෙ ජම්බුදීපතලෙ රුජානො අලඛිතපථ
 යත්තා මහාබලපරිවාර රථවරගතා මිගචං වරනතා තිබ්බේති සරෙති
 මිගෙ විරුකිතා මාරෙනති, තෙ අවතො කසමා තිං මංසෙව අධම්මකං
 වදෙයි, යදි තෙ නිද්දෙසා අහමපි නිද්දෙසො යෙවාති දීපෙති.

තං සුඤ්ඤා මහාසතෙතා තස්ස ලද්ධං තිද්දෙනො ගාථමාග.

පඤ්ඤා පඤ්ඤා නබා හකකා බතතියෙන පජාතතා,
 අහකකං රුජ හකකසි තසමා අධම්මකො කුචනති.

තස්සතො: සමම පොරිසාද බතතියධම්මං ජාතනොතන පඤ්ඤාපඤ්ඤා
 හත්ථිආදයො දසෙව සත්තා මංසවසෙන න බා හකකා නබො බාදිතබ්බ
 සුත්තකා. නිබ්බානොව වා පාඨො අපරෙ තයො බතතියෙන බතතිය

ධම්මං ජානනොන පඤ්චනවෙසු සන්තොසු සසතො සලලකො ගොඩා
සාමි කුමෙමාති ඉමෙ පඤ්ඤවි සත්තා භක්තිතබ්බසුත්තකා න
අඤ්ඤා. තිං පන අභක්තිං පුරිසමංසං භක්තෙයි තෙජාසි අධම්මකොති.

ඉති සො නිග්ගහං පඤ්ඤා අඤ්ඤා නිසාරණං අදිස්වා අත්තනො
පාපං පටිවර්තෙදෙනො ගාථමාහ.

මුත්තො තුවං පොරිසාදස්ස භන්දා
ගන්තො සකං මන්දිරං කාමකාමී,
අමිත්තභන්දං පුත්තරාගතොසි
න බත්තධම්මෙ කුසලොසි රාජාති.

තත්ත න බත්තධම්මෙති තිං බත්තධම්මසංඛාරො නිතිසන්ධං න
කුසලොසි අත්තනො අන්තරාත්තං තජානාසි අකාරණෙනෙව තෙ
ලොකෙ පඤ්ඤිතොති කිත්ති පත්තං අහං පන තෙ පඤ්ඤිතභාවං න
පස්සාමි අතිබාලොසිති වදති.

අපි නං මහාසන්තො සම්ම බත්තධම්මකුසලෙන නාම මාදිසෙනෙව
භවිතබ්බං අහං තං ජානාමි. න පන තථත්තාය පටිපජ්ජාමිති වතො
ගාථමාහ.

යෙ බත්තධම්මෙ කුසලා භවන්ති
පායෙන තෙ තෙරසිකා භවන්ති,
තස්මා අහං බත්තධම්මං පභාය
සව්වානුරක්ඛි පුත්තරාගතොසමි
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාදාති.

තත්ත කුසලාති තථත්තාය පටිපජ්ජනකුසලා. පායෙනොති යෙහ
යෙන තෙරසිකා යෙ පන තත්ත න තිබ්බත්තනාති තෙ සෙසාපායෙසු
තිබ්බත්තනාති.

පොරිසාදො අහ.

පාසාදවාසා පඨවීගවාස්සං
කාමිජ්ජියො කාසිකවන්දනඤ්ඤා,
සබ්බං තතිං ලහසි සාමිතාය
සවෙවන තිං පස්සාසි අනිසංසනති.

තත්ත පාසාදවාසාති සම්ම සුතසංගම නව තිණ්ණං උතුනං අනුච්ඡ
විකා දිබ්බමිත්තාපායා තයො නිවාසපාසාදා පඨවී ගවාස්සනති පඨවී
ව ගාවො ව අස්සා ව බහු. කාමිජ්ජියොති කාමවන්දනා ඉජ්ජියො.
කාසිකවන්දන ඤ්ඤාති කාසිකවන්දනෙ ලොභිතවන්දනඤ්ඤා. සබ්බං
තතිංති ඵලඤ්ඤා අඤ්ඤාඤ්ඤා උපගොගපරිභොගං සබ්බං තතිං
අත්තනො නගෙර සාමිතාය ලහසි. සාමි හුත්වා යථා ඉච්ඡසි තථා පරි
භුඤ්ජිතුං ලහසි. සො තිං සබ්බමෙතං පහාය සව්වානුරක්ඛි ඉධා
ගච්ඡෙනො සවෙවන කිමානිසංසං පස්සාසි.

බොධිසත්තො ආහ.

යෙ කෙවිමෙ අනි රසා පථව්‍යා
සච්චං තෙසං සාදුතරං රසානං,
සච්චෙ සීතා සමණ්‍යාගමණා ව
තරනති ජාතිමරණස්ස පාරනති.

තත්ථ සාදුතරනති යස්මා සබ්බෙපි රසා සත්තානං සබ්බකාලෙ
යෙව පණිතා න භොනති තස්මා සච්චං තෙසං සාදුතරං යස්මා වා
වීරතිසච්චෙ වචිසච්චෙ සීතා ජාතිමරණසංඛාතස්ස තෙභුමකවට්ටස්ස
පාරං අමතමකාතිබ්බාණං තරනති පාපුණනති තස්මා තං සාදු
තරනති.

එවමස්ස මහාසත්තො සච්චෙ ආනිසංසං කපේසි. තතො පොරි
සාදෙ චිකසිතපද්‍රමපුණ්ණවන්දසසිරිකමෙවස්ස මුඛං මිලොකෙනා අයං
සුතසොමො අභිහාරවිතතං මඤ්ච සුලං තච්ඡන්තං පස්සති විතතුත්‍රාස
මතතවපිස්ස නනි කිංචුඛො ඵස සතාරභානං ගාථානං ආනුභාවො
උදාහු සච්චස්ස අඤ්ඤාස්සෙව වා කස්සචිති විනොතනා පුච්ඡස්සාමි තාව
නනති පුච්ඡන්තො ගාථමාහ.

මුත්තො භූවං පොරිසාදස්ස භන්දා
ගන්තො සකං මන්දිරං කාමකාමී,
අමිත්තභන්දං පුනරුගතොසි
නභනුත තෙ මරණභයං ජනිත්ථ
අලිතවිත්තො වසි සච්චවාදීති.

මහාසත්තො පිස්ස ආචිකඛන්තො ආහ.

කතා මෙ කල්‍යාණො අනෙකරූපා
යඤ්ඤා ශිට්ඨා යෙ විපුලා පසන්දා,
විසොධිතො පරලොකස්ස මග්ගො
ධම්මෙ සීතො කො මරණස්ස භායෙ.

කතා මෙ කල්‍යාණො අනෙකරූපා
යඤ්ඤා ශිට්ඨා යෙ විපුලා පසන්දා,
අනානුතප්පං පරලොකං ගමිස්සං
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.

පිතා ව මාතා ව උපට්ඨිතා මෙ
ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසන්දං,
විසොධිතො පරලොකස්ස මග්ගො
ධම්මෙ සීතො කො මරණස්ස භායෙ.

පිතා ව මාතා ව උපට්ඨිතා මෙ
ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසන්දං,
අනානුතප්පං පරලොකං ගමිස්සං
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.

ඤාතිසු මිත්තෙතසු කතා මෙ කාරා
ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසන්ථං,
විසොධිතො පරලොකස්ස මග්ගො
ධම්මෙ ධීතො කො මරණස්ස භාගෙ.

ඤාතිසු මිත්තෙතසු කතා මෙ කාරා
ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසන්ථං,
අනාත්තපපං පරලොකං ගමිස්සං
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.

දින්නං මෙ දුතං බහුධා බහුන්තං
සන්තප්පිතා සමණා බ්‍රාහ්මණා ච,
විසොධිතො පරලොකස්ස මග්ගො
ධම්මෙ ධීතො කො මරණස්ස භාගෙ.

දින්නං මෙ දුතං බහුධා බහුන්තං
සන්තප්පිතා සමණා බ්‍රාහ්මණා ච,
අනාත්තපපං පරලොකං ගමිස්සං
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.

තත්ථ කල්‍යාණාති කල්‍යාණකම්මාති. අනෙකරූපාති දුතාදිවසෙන
තෙකම්මා. සඤ්ඤාති දසවිධදුතවස්ත්‍රපරිච්චාගවසෙන අතිවිපුලා
පණ්ණිනපසන්ථා යඤ්ඤපි සිට්ඨා පවත්තිතා. බමමම සිතොති එවං
ධම්මෙ පතිට්ඨිතො මාදිසො කො නාම මරණස්ස භාගෙය්‍ය. අනාත්ත
තප්පනති අනාත්තපපමානො. බමමම මෙ ඉස්සරියං පසන්ථාති දස
විධරජධම්මං අකොපෙත්වා ධම්මෙනෙව මයා රජං පසාසිතං. කාශ්ඨි
ඤාතිසු ඤාතිකිච්චාති මිත්තෙතසු ච මිත්තකිච්චාති. දුතාති සවස්ත්‍රක
වෙතනා. බහුධාති බහුති ආකාරෙති. බහුන්තාති නපඤ්චනනං
න දසන්තං සතස්සපි සහස්සස්සපි සතසහස්සස්සපි දින්නමෙව.
සන්තප්පිතාති ගතිතගතිතභාජනාති පුරෙත්වා සුච්ඡි තප්පිතා.

තං සුත්වා පොරිසාදෙ අයං සුතසොමරජා සපුරිසො ඤාණ
සම්පන්නො සවාහං එතං බාදෙය්‍යං මුද්ධා මෙ සත්තධා එලෙය්‍ය පඨවි
වා පත මෙ විවරං දදෙය්‍යාති භීතතසිතො සම්ම න තිං මයා බාදි
තබ්බසුත්තරූපොති විත්වා ගාථමාහ.

විසං පජානං පුරිසො අදෙය්‍ය
ආසිවිසං ජලිතං උග්ගතෙජං,
මුද්ධාපි තස්ස විපතෙය්‍ය සත්තධා
යො තාදිසං සච්චවාදිං අදෙය්‍යාති.

තත්ථ විසනති තත්තෙව මාරණසමන්ථං හලාහලවිසං. ජලිතාති
අත්තනො විසතෙජෙනෙව ජලිතං තෙන උග්ගතෙජං අග්ගිකකකුං.
විශ් වරන්තං ආශිවිසං වා පත සො ගිවාය ගණ්ණය්‍ය.

ඉති සො මහාසතතං හලාහලවිසසදිසො මෙ නිං කො නං බාදිසානිති වනිං නා ගාථායො සොතුකාමො නං යාවිනිං තෙන ධම්මගාරවජ්ජනනිං එවරුපානං අනවජ්ජධම්මානං ගාථානං නිං අහං ජනනති පටිකඛිතොසි සකලජම්බුදිපෙ ඉමිනා සදිසො පණ්ඩිතො නපි අයං නාම මම හන්දා මුච්චිනිං ගන්තාං නා ගාථා සුනාං ධම්මකපි කසා සකකාරං කන්ධා නලාටෙන මච්චුං ආදාය පුනාගතො අතිවිය සාධුරුපා ගාථා හවිසානනිති සුට්ඨතරං සඤ්ජාතසවණාදරෙ හුනා යාවතො ගාථමාහ.

සුනාං ධම්මං විජානනති නරු කල්‍යාණපාපකං,
අපි ගාථා සුඤ්ඤිකාන ධම්මෙ මෙ රමති මනොති.

තසාන්තො: සමම සුතසොම නරු නාම ධම්මං සුනාං කල්‍යාණමපි පාපකමපි ජානනති අපෙපව නා ගාථා සුනාං මමපි කුසලකමපථ ධම්මෙ මනො රමෙය්‍යාති.

අථ මහාසතතො සොතුකාමොදති පොරිසාදෙ කපේසාමිසා නනති විනෙතනිං තෙනති සමම සාධුකං සුණානිති තං ඔතිතසොතං කන්ධා නන්දමුගහමණෙන කපිතනියාමෙනෙව ගාථානං ථුතිං කන්ධා ඡකාමාවචරදෙවෙ එකකොලාහලං කන්ධා දෙවතාසු සාධුකාරං දද මානාසු මහාසතතො පොරිසාදසා ධම්මං කපේසි.

සක්කිදෙව සුතසොම සබ්බි හොති සමාගමො,
සා නං සබ්බති පාලෙති නාසබ්බි බහු සබ්බමො.

සබ්බිතරෙව සමාසෙථ සබ්බි කුබ්බථ සන්චං,
සතං සද්ධම්මමඤ්ඤය සෙය්‍යො හොති න පාපියො.

ජීරනති වෙ රුජරථා සුවිතතා
අපො සරීරමපි ජරං උපෙති,
සතඤ්ඤ ධම්මො න ජරං උපෙති
සතොතො හවෙ සබ්බි පචෙදයනති.

නහඤ්ඤ දුරෙ පඨවි ව දුරෙ
පාරං සමුදාසා නදුහු දුරෙ,
නතො හවෙ දුරතරං වදනති
සතඤ්ඤ ධම්මං අසතඤ්ඤ රුජාති.

තසා තෙන සුකපිතතතො වෙව අනතතො පණ්ඩිතහාවෙන ව නා ගාථා සබ්බඤ්ඤාමුඛකපිතා විශාති විනෙතනතසා විනෙතනතසා සකලසරීරං පඤ්ඤවණණාය පිතියා එරි. බොධිසතෙන මුදු විතතං අනොසි. සෙතවජ්ජනදායකා පිතරං විය තං අමඤ්ඤි. සො අහං සුතසො මසා දතබ්බං කිඤ්ඤි හිරඤ්ඤසුචණ්ණං න පසාමි. එකෙකාය පතසා ගාථාය එකෙකා වරං දසාමිති විනෙතනිං ගාථමාහ.

ගාථා ඉමා අත්ථනී සුච්ඡාඤ්ඤා
 සුභාසිතා තුග්ගං ජනිඤ්ඤා,
 ආනඤ්ඤා විනොදා සුමනො පතීනො
 චතතාරි තෙ සමම වරෙ දදමිති.

තත්ථ ආනඤ්ඤී ආනඤ්ඤානො. සෙසානි තග්ගෙව වෙච්චනාති.
 චතතාරෙපිගෙන භුට්ඨාකාරායෙව.

අථ නං මහාසඤ්ඤා කීං නාම නිං වරං දග්ගසිනී අපසාදෙනො
 ආග.

ගො තතතනො මරණං බුජ්ඣසී නිං

හිතාහිතං විනිපාතඤ්ඤා සග්ගං,

හිඤ්ඤා රසෙ දුච්චරිතෙ නිවිට්ඨො

කීං නිං වරං දග්ගසී පාපධම්ම.

අගඤ්ඤා නං දෙහි වරනති වජ්ජං

නිඤ්ඤාපි දනාන අවාකරෙය්‍ය,

සඤ්ඤානං කලහම්මං විවාදං

කො පණ්ඩිතො ජානමුපබ්බජෙය්‍යාති.

තත්ථ යොති ගො නිං මරණධම්මො අගමසමිති අතතනො
 මරණං න බුජ්ඣසී න ජානාසී පාපකම්මමෙව කරෙයි. හිතාහිතනති
 ඉදං මෙ කම්මං හිතං ඉදං අහිතං විනිපාතං නොසග්ගති ඉදං සග්ගනති
 න ජානාසී. රසෙහි මනුස්සමංසරසෙ. චජ්ජනති වදෙය්‍යං. අවාඤ්ඤ
 ඤාති වාචාය දනා දෙහි මෙ වරනති චුච්චමානො අවාකරෙය්‍යාසී න
 දදෙය්‍යාසී. දුපබ්බජෙය්‍යාති කො ඉමං කලහං පණ්ඩිතො උප
 ගවෙජ්ජය්‍ය.

තනො පොරිසාදෙ නායං මග්ගං සද්දහති සද්දහාපෙසාමි නනති
 ගාථමාග.

න නං වරං අරහති ජනතු දුභං

යං වාපි දනාන අවාකරෙය්‍ය,

වරස්සු සමම අවිකම්පමානො

පාණං වජ්ජනානපි දග්ගමෙවාති.

තත්ථ අවිකම්පමානොති අනොලියමානො.

අථ මහාසඤ්ඤා අයං අතිවිය සුරෙ හුච්චා කපෙති. කරිස්සති
 මෙ වචනං වරං ගණ්හිස්සාමි සවෙ පන මනුස්සමංසං න බාදිතබ්බනති
 පසම්මෙව වරං වරිස්සං අතිවිය නිලුඤ්ඤාති පසම්මං අසෙඤ්ඤා තගො
 වරෙ ගගෙභා පච්ඡා එතං ගණ්හිස්සාමිති විනොදනො ආග.

අරියස්ස අරියෙන සමෙති සක්ඛි

පඤ්ඤාස්ස පඤ්ඤාණවතා සමෙති,

පසෙය්‍යය්‍ය නං වස්සසතං අරෙගං

එතං වරුනං පසම්මං වරුමිති.

නන්ද අපිසෙය්‍යාති ආචාරජරියෙය්‍ය. සකතිති සකතිධම්මො මිත්ත
ධම්මො. පඤ්ඤාණවන්‍යාති ඤාණසම්පන්නො. සමෙතිති ගබ්භොදකං
විය යමුත්තොදකෙන සංසද්ධති ධාතුසොති සත්තා සංසද්ධති. පසෙය්‍ය
න්‍යාති පොරිසාදෙය්‍ය චිරං ජිවිතං ඉච්ඡන්තො. පඨමං අත්තන්තො ජිවිත
වරං යාවති පණ්ණිතෙය්‍ය හි මම ජිවිතං දෙහිති වත්තුං අයුත්තං
අපි ව සො මග්ගමෙව ආරෙග්‍යං ඉච්ඡතිති වින්තොති. තුස්සිකෙය්‍යතිතිපි
එවමාහ.

සො තං සුත්තං අයං ඉස්සරියා ධංසිත්වා ඉද්ධති මංසං බාදිතුකා
මෙය්‍ය එවං මහාඅනන්තකරෙය්‍ය මහාවොරෙය්‍ය මග්ගමෙව ජිවිතං ඉච්ඡති
අහො මම භිත්තාමොති තුට්ඨමානසො වසෙද්වත්වා වරෙය්‍ය ගතිත්තාචං
අජාතිත්වා ච තං වරං දදමානො ගාථමාහ.

ජරියෙය්‍ය ජරියෙන සමෙති සකති
පඤ්ඤෙය්‍ය පඤ්ඤාණවතා සමෙති,
පස්සපි මං වස්සසතං අරෙගං
එතං වරතං පඨමං දදමිති.

නන්ද චරන්ති වතුන්තං වරතං පඨමං.

තනො බොධිසත්තො ආහ.

යෙ බත්තියාසෙ ඉධ භූමිපාලා
මුද්ධාභිසිත්තා කත්තාමධෙය්‍යා,
න තාදිසෙ භූමිපති අදෙසි
එතං වරතං දුතියං වරමිති.

නන්ද කත්තාමධෙය්‍යාති මුද්ධාති අභිසිත්තත්තාව මුද්ධාභිසිත්තාති
කත්තාමධෙය්‍යා. න තාදිසෙති තාදිසෙ බත්තියෙ න අදෙසි මා
බාදිති.

ඉති සො දුතියං වරං ගණන්තො පරොසත්තානං බත්තියානං
ජිවිතවරං ගණති. පොරිසාදෙය්‍යෙය්‍ය දදමානො ආහ.

යෙ බත්තියාසෙ ඉධ භූමිපාලා
මුද්ධාභිසිත්තා කත්තාමධෙය්‍යා,
න තාදිසෙ භූමිපති අදෙසි
එතං වරතං දුතියං දදමිති.

කිං පන තෙ තෙසං සද්දං සුඤ්ඤති න සුඤ්ඤතිති, න සබ්බං
සුඤ්ඤති පොරිසාදෙන හි රුක්ඛෙය්‍ය ධුමජාලු පද්ධවහයෙන පටික්ඛමිත්වා
අග්ගි කතො අග්ගිතො ව රුක්ඛෙය්‍ය ව අත්තනෙර නිසිදිත්වා මහාසත්තො
තෙන සද්ධං කපෙසි. තස්මා සබ්බං අසුත්වා උපධ්වුපසිං සුඤ්ඤං සු.
තෙ ඉද්ධති සුත්තසොමො පොරිසාදං දමෙය්‍යති මාහායපාති අඤ්ඤ
මඤ්ඤං සමෙය්‍යාසෙසුං. තත්ථිං බණ්ණ මහාසත්තො ඉමං ගාථමාහ.

පරෙස්සනං බ්‍රහ්මයා තෙ ගභීනා
නලාට්ඨනා අසසුමුඛා රුදන්තා,
සකෙතෙ රට්ඨෙති පටිපාදයාති
එතං වරුතං තතියං වරුමිති.

තත් පරෙස්සනාති අතිරේකසං. තෙ ගභීනාති තයා ගභීනා
නලාට්ඨනාති හත්තලෙසු ආට්ඨනා.

ඉති මහාසකෙතො තතියං වරං ගණනන්තො තෙසං බ්‍රහ්මයානං
සකරට්ඨං නිශ්ශාතනවරං ගණිති කිං කාරණං, සො අබාදන්තොපි වේර
හයෙන සබ්බෙ තෙ දුසෙ කන්තො අරහොදෙව වාසාපෙය්‍ය මාරෙත්වා වා
ජබ්බෙය්‍ය පච්චන්තං වා තෙත්වා විකතිණෙය්‍ය තස්මා තෙසං සක
රට්ඨනිශ්ශාතනවරං ගණිති. ඉතරොපිස්ස දදමානො ඉදං ගාථමාහ.

පරෙස්සනං බ්‍රහ්මයා මෙ ගභීනා
නලාට්ඨනා අසසුමුඛා රුදන්තා,
සකෙතෙ රට්ඨෙති පටිපාදයාමි තෙ
එතං වරුතං තතියං දදමිති.

වතුත්ථං පන ගණනන්තො බොධිසත්තො ඉමං ගාථමාහ.

ජිද්දං තෙ රට්ඨං බ්‍රහ්මයා හි
පුට්ඨි නරු ලෙණමනුප්පට්ඨො,
මනුස්සමංසං විරමෙති රුජ
එතං වරුතං වතුත්ථං වරුමිති.

තත් ජිද්දන්ති න සතවාසං තත් තත් ගාමාදීනං උට්ඨිතන්තො
සවිවරං. බ්‍රහ්මයා ගණානිති පොරිසාදෙ ඉද්දාති ආගමිස්සනිති තව හයෙන
කමපිතං. ලෙණමනුප්පට්ඨොති දුරතෙ හත්තෙසු ගහෙත්වා තිණගහ
ණාදිනිලියනට්ඨානං පට්ඨො, මනුස්සමංසනාති දුග්ගතිජෙගුප්ප්
පටිකතුලං මනුස්සමංසං පජ්හ. නිස්සකකත්තෙ වා උපයොගං. මනුස්ස
මංසතො විරමානිති අත්තො.

එවං වුත්තෙ පොරිසාදෙ පාණිං පහරිත්වා හසන්තො සමම සුත
සොම කිං නාමෙතං කපේසි කථාහං භුග්ගං එතං වරං දදෙය්‍යාමි
සවෙපි ගණිතභුතාමො අඤ්ඤං ගණිතාති වත්වා ගාථමාහ.

අභ්වා හි සො හකෙතො මමං මනාපො
එතස්ස ගෙතුමති වනං පටිට්ඨො,
සොහං කථං එතෙතො උපාරමෙය්‍යං
අඤ්ඤං වරුතං වතුත්ථං වරුමිති.

තත් මනනාති රුජං පහාය ඉමං වනං පටිට්ඨො.

අප් නං මහාසත්තො ත්වං මනුස්සමංසස්ස පියත්තො තතො විරමිතුං
න සකෙතාමිති වදයි යො හි පියං නිස්සාය පාපං කරොති අයං බාලොති
වත්වා ගාථමාහ.

න වෙ පියං මෙති ජනිඤ්ඤාදිසො
අත්තං තීරං කඤ්ඤා පියාති සෙවති,
අත්තාව සෙය්‍යො පරමාව සෙය්‍යො
ලබ්‍හා පියා ඔවිතන්තෙත පච්ඡාති.

තත්ත ඤාදිසොති ජනිඤ්ඤාදිසො යුචා අතිරූපො මහායසො ඉදං
නාම මෙ පියනති පියවජ්ඣති ලග්ගො අත්තානං තීරං කඤ්ඤා සබ්බ
සුගතිං වච පුට්ඨසෙසෙති ව නුදිත්වා තීරයෙ පාතෙත්වා න වෙ පියාති
සෙවති. පරමාව සෙය්‍යොති පුරිසස්සති පරමො පියවජ්ඣමො අත්තාව
වරතරො ලබ්‍හා පියාති පියානාම විසයවසෙන වෙව පුඤ්ඤාත ව
ඔවිතන්තෙත වසිතන්තෙත දිට්ඨධම්මෙ වෙව පරත් ව දෙවමනුස්ස
සමපතතිං පඤ්ඤා සකකා ලද්ධං.

එවං වුත්තෙ පොරිසාදෙ, හයපපතො හුත්වා අහං සුතසොමෙන
ගතිනවරං විස්සජ්ජාපෙතුමපි මනුස්සමංසතො විරම්භුමපි න සකෙකාමි
කිනනුබො කරිස්සාමිති අයුපුත්තෙති තෙතොති ගාථමාන.

පියං මෙ මානුසං මංසං
සුතසොම විජානති,
නමති සකෙකා නිවාරෙතුං
අඤ්ඤං තුචං සමම වරං වරස්සති.

තත් විජානතිති තමපි ජානාසි.

තතො බොධිසත්තො ආහ.

යො වෙ පියං මෙති පියානුකම්භි
අත්තං තීරං කඤ්ඤා පියාති සෙවති,
සොණෙඛාව පිත්තාන විසස්ස ථාලං
තෙතෙව සො හොති දුබ්බි පරත්.

යොවිධ සබ්බාය පියාති කිත්වා
කිලෙජනපි සෙවති අරියධම්මං,
දුකම්මොව පිත්තාන යථොසබ්බාති
තෙතෙව සො හොති සුබ්බි පරත්වාති.

තත්ත සොමෙති සමම පොරිසාදෙ යො ඉදං මෙ පියනති පාපකිරි
යාය අත්තානං තීරං කඤ්ඤා පියාති වජ්ඣති සෙවති සො සුරුපෙමෙන
විසම්භස්සං සුරං පිත්තා සොණෙඛා විස තෙන පාපකම්මෙන පරත්
තීරයාදිසු දුකම්මි හොති. සබ්බාසාති ජාතිත්වා තුලෙත්වා. පියාති කිත්වාති
අධම්මපටිසංයුත්තාති පියාති ඡබ්බෙත්වා.

එවං වුත්තෙ පොරිසාදෙ කරුණං පරිදෙවනො ගාථමාන.

ඔහායහං පිතරං මාතරඤ්ඤා
මනාපිකො කාමගුණෙ ව පඤ්ඤා,
එහස්ස හෙතුමති වනං පටිවෙසා
තං තෙ වරං කිනතිමහං දදමිති.

තත්ථ ඵසංඝාතං මනුස්සමංසං දසෙති. කිංකරිමහනති කිං කතාං අහං තං වරං දෙමි.

තතො මහාසතො ඉමං ගාථමාහ.

න පණ්ඩිතා දිගුණං ආහු වාකාං
සච්චපට්ඨකො ව භවනති සතොතා,
වරස්සු සමම ඉති මං අවොච
ඉච්චමුචි තිං න හි තෙ සමෙතිති.

තත්ථ දිගුණනති සමම පොරිසාද පණ්ඩිතා ඵසං වතා පුත තං විසංවාදෙනා දුතියං වචනං න වදනති. ඉති මං අවොචාති සමම සුඤ්ඤාම වරස්සු වරනති ඵචං මං අවොසි. ඉච්චමුචිති තසො යං තිං ඉති අමුචි තං තෙ ඉදුති න සමෙති.

පුත සො රෙදනෙනායෙව ගාථමාහ.

අපුඤ්ඤාලාභං අයසං අතිතතිං
පාපං ඛන්තං දුච්චරිතං කිලෙසං,
මනුස්සමංසංසං කතෙ උපායා
තං තෙ වරං කිංකරිමහං දදෙය්‍යනති.

තත්ථ පාපනති කමමපථං අපාතතං. දුච්චරිතනති කමමපථපාතතං. කිලෙසනති දුක්ඛං. මනුස්සමංසංසං භවනති මනුස්සමංසංසං හෙතු. උපායාති උපගතොති. තං කතාති තං තුස්සං කථාහං වරං දෙමි. මං මං මාරසි අනුකම්පං කාරුඤ්ඤං මධි කරොති අඤ්ඤං වරං ගණනාති ආහ.

අථ මහාසතො ආහ.

න තං වරං අරහති ජනතු දාතුං
යං වාපි දන්තාන අවාකරොය,
වරස්සු සමම අවිකම්පමානො
පාණං වජ්ඣානපි දස්සමෙවාති.

ඵචං තෙන පඨමං වුත්තගාථං ආහරිතා දසෙති වරදනෙ උස්සාහං ජනෙනො ආහ.

පාණං වජ්ඣාන සතොතානාපි ධම්මං
සච්චපට්ඨකො ව භවනති සතොතා,
දන්තා වරං ඛිප්පමවාකරොති
ඵනෙන සමපජ්ජ සුරුජ්ඣෙති.

ධනං වජෙ යො පන අභිග්ගෙතු
අභිග්ගං වජෙ ජීවිතං රක්ඛමානො,
අභිග්ගං ධනං ජීවිතඤ්ඤාපි සබ්බං
වජෙ නරෙ ධම්මමනුස්සරනොති.

තත් පාණනති ජිවිතං. සතොතා තඤ්චාපි ජිවිතං වජ්‍ජනී න ධම්මං,
 විප්පමවාසකෙහිති ඉධ බ්‍රහ්මං මග්ගං දෙතිති අත්ථො. එතෙනාති
 එතෙන ධම්මෙතවෙව සචෙවන ව සම්පජ්ජ සම්පතොතො උපපතොතො
 ගොති. සුඤ්ජසෙව්ඨාති තං සබ්බණ්ණතොතො ආලපති.

ධනං වජෙති සම්ම පොරිසාද පණ්ණිතො පුරිසො හත්ථපාද,
 දිවති අබේහ ඡෙජ්ජමානෙ තස්ස රක්කණ්ණත්ථාය බ්‍රහ්මපි ධනං වජෙය්‍ය.
 ධම්මමනුස්සරණොතාති අබ්බධන් ජිවිතාති පරිව්චජනොතාපි සතං ධම්මං
 න විතීක්කමිස්සාමිති එවං ධම්මං අනුස්සරතොතො.

එවං මහාසතොතො ඉමෙහි කාරණෙහි තං සචෙව පතිට්ඨාපෙතොතො
 ඉදුති අත්තතොතො ගරුභාවං දස්සෙත්තුං.

යස්සා හි ධම්මං පුරිසො විජ්ඣෙත්තු
 යෙවස්ස කඛිං විනයනති සතොතො,
 තංහිස්ස දීපඤ්ච පරායණඤ්ච
 න තෙන මිත්තිං ජරගෙථ පඤ්ඤෙත්තුති.

ගාථමාහ.

තත් සස්සාති යමහා පුරිසා. ධම්මනති කුසලාකුසලජොතකං
 කාරණං. විජ්ඣෙත්තුති ජාතෙය්‍ය. නං හිස්සාති තං ආවර්ගකුලං එතස්ස
 පුග්ගලස්ස පතිට්ඨවෙධන දීපං. උපපතොතො හයෙ ගතහබ්බට්ඨානවෙධන
 සේශණංව. න තෙන මිත්තිනති තෙන ආවර්ගපුග්ගලෙන සහ
 පණ්ණිතො තෙනවි කාරණෙන මෙත්තිං න ජරසෙඨ න විතාපෙය්‍ය.

එවඤ්ච පත වත්ථා සම්ම පොරිසාද ගුණවත්තස්ස ආවර්ගස්ස වචනං
 නාම භිද්දිත්තුං න වට්ටති. අහඤ්ච තරුණකාලෙපි තච පිට්ඨිආවර්ගො
 හුත්වා බහුං සිත්ඛාපෙසිං. ඉදුති බුද්ධලිලභාය සතාරභා ගාථා කථෙසිං
 තෙන මෙ වචනං කාත්තුං අරහසීති ආහ.

තං සුත්වා පොරිසාදො සුතස්සොමො මග්ගං ආවර්ගො චෙව
 පණ්ණිතොව වරෙවස්ස මයා දින්නො තිං සක්කා කාත්තුං එකමිං අත්ත
 භාවෙ මරණං නාම බුච්චං මනුස්සමංසං න බාදිස්සාමි දස්සාමිස්ස වරනති
 අස්සුධාරුති පවත්තමානාති උට්ඨාය සුතස්සොමනරිද්දස්ස පාදෙසු පතිත්ථා
 වරං දදමාතො ඉමං ගාථමාහ.

අඤ්ඤා හි සො හකෙත්වා මම මනාපො
 එතස්ස හෙතුමති වනං පටිට්ඨො,
 සචෙව මං යාවසි එතමත්ථං
 එතමෙ තෙ සම්ම වරං දදමිති.

අථ නං මහාසතොතො එවමත්ථු සම්ම සීලෙ පතිට්ඨිතස්ස මරණමපි
 නාම වරං ගණනාමි මහාරුජ තයා දින්නං වරං අජ්ජ පට්ඨාය අරිය
 පථෙ පතිට්ඨිතොසි. එවං සතොතපි තං යාවාමි සචෙ තෙ මසි සිත්තොතො
 අත්ථි පඤ්චසීලාති ගණන මහාරුජාති ආහ. සාධු සම්ම දෙති මෙ
 සීලානීති ගණන මහාරුජාති සො මහාසතතං පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වත්ථිත්ථා

එකමන්තං නිසිදි, මහාසතෙතාපි තං සිලෙ පතිට්ඨාපෙසි, නයමිං බණ්ණ තත්ථ සන්තිපතිතා භූමමා දෙවා මහාසතෙත පිතිං ජනෙනා අවිචිතො යාව භවග්ගා අඤ්ඤා පොරිසාදං මනුස්සමංසතො නිවා රෙවුං සමන්තො නාම නත්ථි, අහො සූතසොමෙන දුක්ඛාරං කතන්ති මහතොතන සද්දෙන වනසටං උත්තාදෙනා සාධුකාරමදංසු, තෙසං සද්දං සුඤ්ඤා වානුමහාරුජ්ඣාති එවං යාව බුහමලොකා එකකොලා හලං අහොසි, රුක්ඛෙ ලග්ගිත රුජානොපි තං දෙවතානං සාධුකාර සද්දං සුඤ්ඤා, රුක්ඛදෙවතාපි විමානෙ සිතාව සාධුකාරමද්දසි, ඉති දෙවතානං සද්දෙ සුගති රුපං නදිස්සති, දෙවතානං සාධුකාරසද්දං සුඤ්ඤා රුජානො විනතසිංසු සූතසොමං නිස්සාය ජිවිතා ලද්ධං දුක්ඛාරං කතං සූතසොමෙන පොරිසාදං දමෙතොතනාති බොධිසත්තස්ස ථුතිං කරිංසු, පොරිසාදෙ මහාසත්තස්ස පාදෙ වන්දිතො එකමන්තං අට්ඨාසි,

අථ නං මහාසතෙතා සමම බතතිගෙ මොවෙතිති ආහ, සො විතොසි අහං එතෙසං පච්චාමිතොතො එතෙ මයා මොචිතා ගණ්ඨාථ තො පච්චාමිතොතනාති මං හිංසෙග්ගුමපි ජිවිතං වජ්ජෙනානාපි න සකකා සූත සොමස්ස භන්තො ගතිතං සිලං හින්දිතුං ඉමිනා සද්ධිංගෙව ගන්තො මොවෙස්සාමි එවං මෙ අහයං භවිස්සතිති, අථ බොධිසත්තං වන්දිතො සමම සූතසොම උභොපි ගන්තො බතතිගෙ මොවෙස්සාමාති ගාථමාහ,

සන්තා ව මෙ හොසි සබා ව මෙසි
වචනමපි තෙ සමම අහං අකාසිං,
නුවමපි මෙ සමම කරෙහි වාකාං
උභොපි ගන්තොත පමොවයාමාති.

තත්ථ සන්තාති සග්ගමග්ගස්ස දෙසිතත්තා සන්තා තරුණකාලතො පට්ඨාය සබා ව.

අථ නං බොධිසතො,

සන්තා ව තෙ හොමි සබා ව නාමති
වචනමපි මෙ සමම නුවං අකාසි,
අහමපි තෙ සමම කරෙහි වාකාං
උභොපි ගන්තොත පමොවයාමාති.

වන්තො තෙ උපසඤ්ඤාමිතො ආහ.

කමමාසපාදෙන විහෙසිතත්ථ
තලාප්තා අස්සුමුබා රුදන්තා,
ත ජාතු දුක්ඛෙථ ඉමස්ස රඤ්ඤා
සම්මප්පට්ඨාදො මෙ පටිග්ගුණාථාති.

තත්ථ කමමාසපාදෙනාති ඉදං මහාසතොතා, උභොපි ගන්තොත පමොවයාමාති සමපට්ඨිතො බතතිගානාම මානත්ථානා හොතති මුත්තමත්තා ඉමිනා විහෙසිතමනාති පොරිසාදං පොඤ්ඤාමපි නබො

පනෙස හෙසු දුබ්බියානි අහං එකකොව ගන්වා පටිඤ්ඤාං තාව
 තෙසං ගණනාමිති විනේහභා තත්ථ ගන්වා තෙ ගන්තලෙ ආවු
 ණිතා අග්ගපාදඔනුලිති භූමිං පූජමානාසු රුක්ඛසාධාසු ඔලමිතෙ
 වාතප්පහරණකාලෙ නාගදන්තෙසු ඔලමිතකරණඛකදමානි විශ
 සම්පරිවහතනෙත අද්දස. තෙපි නං දිස්වා ඉදුනිමහා අරුගානි
 එකප්පහරෙනෙව මහාරවං රමිංසු. අථ තෙ මහාසතෙතා මාහා
 යථානි අස්සාසෙච්ඡා මයා පොරිසාදනො තුමහානං අහං ගතිතං
 තුමෙහ පත මෙ වචනං කරෙථානි වතා එවමාහ. තත්ථ ඡන්දානි එකං
 සෙනෙව න දුබ්බෙථ.

තතො තෙ ආහංසු.

කමමාසපාදෙන විගෙහිතමහා
 තලාවුතා අස්සමුඛා රුදන්තා,
 න ඡාතු දුබ්බෙම ඉමස්ස රඤ්ඤා
 සම්පට්ඨපටිඤ්ඤානෙත පටිඤ්ඤාණාමානි.

තත්ථ සම්ඤ්ඤාණාමානි පටිඤ්ඤාං අභිවාසෙම සම්පට්ඨන්තං අපි ව
 බො පත මයං කීලන්තා කපේතුං න සකෙකාම තුමෙහ සබ්බසත්තානං
 සරණං තුමෙහ ව කපේථ මයං වො වචනං සුඤ්ඤාං දස්සාමානි.
 අථ තෙ බොධිසත්තො තෙතනි මෙ පටිඤ්ඤාං දෙථානි වතා-

යථා පිතා වා අථවාපි මාතා
 අනුකම්පකා අත්ථකාමා පජානං,
 එවමෙව හොතු අයඤ්ච රුජා
 තුමෙහ ව වො හොථ යථෙව පුත්තානි.

තෙපි සම්පට්ඨන්තා ඉමං ගාථමාහංසු.

යථා පිතා වා අථවාපි මාතා
 අනුකම්පකා අත්ථකාමා පජානං,
 එවමෙව නො හොතු අයඤ්ච රුජා
 මයමපි හෙස්සාම යථෙව පුත්තානි.

තත්ථ තුමෙහ ඩ මොනි වොකාරෙ නිපාතමත්තං.

ඉති මහාසතෙතා තෙසං පටිඤ්ඤාං ගහෙච්ඡා පොරිසාදං පනෙකා
 සිත්වා එනි සම්ම බ්‍රහ්මයෙ මොවෙතිති ආහ.

සො බහංගං ගහෙච්ඡා එකස්ස රඤ්ඤා ඛන්ධං ඡිද්දි. රුජා සත්තාහං
 නිරුහාරෙ වෙදනාමත්තො සහබ්බෙතවෙඡ්ද ඉවත්තො භූමියං පතී.
 නං දිස්වා මහාසතෙතා කාරුඤ්ඤාං කතා සම්ම පොරිසාද මා එවං
 ඡිද්දිති එකං රුජානං උගොති හන්තෙති දළහං ගහෙච්ඡා උරෙ කතා
 ඉදුනි බන්ධනං ඡිද්දති ආහ. පොරිසාදෙ බහෙතන ඡිද්දි. මහාසතෙතාපි
 ථාමසම්පන්නතාය නං උරෙ නිපජ්ජාපෙච්ඡා ඔරසපුත්තං විශ මුදු

විනේශන ඔහුගේ භූමිය නිපජ්ජාපෙසි, එවං සබ්බෙපි තෙ භූමියං නිපජ්ජාපෙතො වණේ ධොවිතො දුරකානං කණ්ණන්තො සුත්තං විශ සණ්ණිකං රජ්ජයො තික්කඛ්ඛිතො පුබ්බලොභිතං ධොවිතො වණේතිදො, ස කතො සමම පොරිසාද එකං රුක්ඛනවං පාසාණේ සංසිතො ආහරුති ආහරපෙතො සම්මතිරියං කතො තෙසං හත්තලාති මනෙබ්බි, තං ඛණ්ණෙද්දව වණේ එසුකං අහොසි, පොරිසාදෙ තණ්හුලෙ ගහෙතො තරලං පච්චි, උභොජනා පරෙසනං බතතිගෙ තරලං පායෙසුං, ඉති තෙ සබ්බෙ සත්තප්පිතා සුරියොපි අත්තං ගතො පුතදිවසෙපි පාතො ව මජ්ඣිමනිකෙ ව සායෙද්ධි තරලමෙව පායෙතො තතිග දිවසෙ සසිත්තං යාගුං පායෙසුං තාවතා තෙ අරෙගා අහෙසුං.

අප්පිනෙ මහාසත්තො ගන්තුං සකම්මසාපාති පුච්ඡිතො ගච්ඡාමාති වුත්තෙ එති සමම පොරිසාද සකරුභං ගච්ඡාමාති ආහ, සො රෙදමානො තස්ස පාදෙසු පතිතො තුවං සමම රුජානො ගහෙතො ගච්ඡ අහං ඉධෙව මුලප්පාති බාදන්තො වසිස්සාමිති ආහ, සමම ඉධ කිං කරියස්ස රමණීයං තෙ රථං බාරුණියං රජ්ජං කාරෙහිති, සමම කිං කපෙසි න සකකා මයා තත්ත ගන්තුං සකලනගරවාසිනොපි මෙ වෙරිකා තෙ මයං ඉමිනා මාතා බාදිතා මයං පිතාති මං පරිභාසිස්සන්ති ගණ්හපිමං වොරන්ති එකලෙඛ්ඛිතාව මං ජීවිතා වොරෙපෙස්සන්ති අහෙද්ධි තුවහාකං සන්ධිකෙ සිලෙ පතිට්ඨිතො ජීවිතගෙතුපි න සකකා මයාපරං මාරෙතුං නාහං ගච්ඡාමි, අහං මහුස්සමංසතො විරතතතා කිත්තකං ජීවිස්සාමි ඉදං මම තුවහාකං දස්සනං තජ්ජිති රෙදිතො ගච්ඡප්ප තුවෙහති ආහ.

අප්පිනෙ මහාසත්තො පිට්ඨිං පරිමද්දිතො සමම සුත්තසොමො නාමාහං මයාති තාදිසො කකබලො විතීතො බාරුණියවාසිනෙසු කිං අත්ති අහං තං තත්ත පතිට්ඨාපෙස්සාමි, අසකෙකානො අත්තනො රජ්ජං විධා භිද්දිතො දස්සාමිති, තුවහාකමපි නගරෙ මම වෙරිකො අත්ති ගෙවාති වුත්තෙ ඉමිනා මම වචනං කාරෙතෙනා දුක්කරං කතං යෙන තෙහුපායෙන පොරුණකයසෙ පතිට්ඨාපෙතබ්බො එස මයාති විත්තෙතො තස්ස පලොභනන්ධාය නගරසමපතති වණ්ණන්තො ආහ.

වතුපපදං සකුණ්ණෙද්ධාපි මංසං
සුදෙති රක්ඛං සුකතං සුතිට්ඨිතං,
සුධංව ඉන්ද්‍ර පරිභුක්ඛායාන
හිතො කපෙකො රමසි අරණෙද්ද.

තා බතතිගා වෙලලිවිලාකමජ්ඣා
අලඛිකතා සමපරිවාරසිතො,
ඉන්ද්‍රංව දෙවෙසු පාමොදසංසු
හිතො කපෙකො රමසි අරණෙද්ද.

තමුද්ධානෙ බහුගොණකමි
සුච්චි සබ්බසංයතමි සද්දෙවන,
සයනස්ස මජ්ඣමනි සුඛං සධ්දිතං
භිත්වා කපෙතො රමසි අරඤ්ඤ.

පාණීස්සරං භුක්තච්ඡතං නිසිපෙ
අපොපි වෙ නිපපුරිසංගි භූරිගං,
බහුං සුභිතඤ්ච සුචාදිතඤ්ච
භිත්වා කපෙතො රමසි අරඤ්ඤ.

උය්‍යානසමපන්නං පසුගමාලාපං
මහාවිරූපෙනපුරං සුරමමං,
හයෙහි නාගෙහි රපෙහුපෙනං
භිත්වා කපෙතො රමසි අරඤ්ඤති.

තත්ථ සුභිතනති නානප්පකාරෙහි සුට්ඨකතං. සුභිට්ඨිතනති
සමාරයොජනෙන තං සුට්ඨයොජ්ඣං. කපෙතොති කථං ඵකො,
රමසිති මුලඵලාති බාදනො කථං රමස්සයි. එහි මහාරජ ගමස්සා
මාති. වෙලලිවිලාකමජ්ඣාති ඵත්ථ වෙලලිති රංසි. විලාකමජ්ඣාති
විලකමජ්ඣා. උත්තත්තසනසුච්ඡන්ධස්සප්පභාවෙව තනුදිසමජ්ඣාචාති
දස්සෙති. අදවෙසුති දෙවලොකෙ අවජ්ඣ ඉදං ච රමණීයෙ බාරණසි
නගරෙ පුබ්බෙ තං පමොදසිංසු තා භිත්වා ඉධ කිං කරිස්සයි. එහි සමම
ගච්ඡාමාති. තමුද්ධානෙති රතතුද්ධානෙ. සබ්බසංයතමහිති සබ්බත්ථ
රණත්ථතෙ සයනෙ. සද්දෙවනෙති අනෙකභූමිකා දස්සෙත්වා අභිසරතො
ලබ්බතසුතෙන තුවං පුබ්බෙ සසිති අපොථං. සුභිතති තාදිසස්ස සයනස්ස
මජ්ඣමනි සුඛං සධ්දිතං ඉදුති කථං අරඤ්ඤ රමස්සයි එහි ගච්ඡාම
සමමාති. නිසිපෙති රතතිභාගෙ. හිත්වාති එවරූපං සමපන්නං ඡබ්බිත්වා,
උය්‍යානසමපන්නං පසුගමාලාපනති මහාරජ තව උය්‍යානසමපන්නං
නානාවිධපුප්ථං. මහාවිරූපෙනපුරං සුරමමනති උය්‍යානමහාවිරං නාම
නාමෙන උපෙනං පුරමපි තෙ සුට්ඨ රමමං. හිත්වාති එවරූපං මනො
රමං නගරං ඡබ්බිත්වා.

ඉති මහාසතොනා අපෙචනාම ඵසො පුබ්බෙ උපභූතඋප
හොගරසං සරිත්වා ගතතුකාමො ගවෙය්‍යාති පඨමං හොජනෙන
පලොභෙසි. දුතියං කිලෙසෙන තතියං සයනෙන වතුත්ථං තවමනිත
වාදිතෙන පඤ්චමං උය්‍යානෙන වෙව නතරෙන වාති ඉමෙහි එත්තකෙහි
පලොභෙනා එහි මහාරජ අහං තං ආදය ගන්ත්වා බාරණසියං
පතිට්ඨාපෙත්වා පච්ඡං සකරට්ඨං ගච්ඡාමි සමෙ බාරණසිරජ්ජං න
ලභිස්සාම උපභිසරජ්ජනෙන දස්සාමි කිං තෙ අරඤ්ඤවාසෙන මම
වචනං කරෙහිති ආහ. සො තස්ස කථං සුත්වා ගතතුකාමො හුත්වා
සුතස්සොමො මග්ගං අත්ථකාමො අනුකම්පකො පඨමං කල්‍යාණෙ පතිට්ඨ
පෙත්වා ඉදුති පොරණකයසෙ පතිට්ඨාපෙස්සාමිති වදති. සකඛස්සති

වෙස පතිට්ඨාපෙත්වා ඉමිනා සද්ධිංගෙව ගතත්වා වට්ටති කිං මෙ අරඤ්ඤානාති විනොත්තා තුට්ඨවිතොතා තස්ස ගුණං නිස්සාය වණ්ණං කපෙතුකාමො සමම සුතසොම කල්‍යාණමිත්තසංසංගතො සාධු කරං පාපමිත්තසංසංගතො ව පාපතරං නාම නථීති වත්වා ආහ.

කාළපකෙක යථා වන්දෙ භාගතෙව සුවෙ සුවෙ,
කාළපකචුපමො රජ අසතං ගොති සමාගමො.

යථා රසකමාගමම සුදකං පුරිසාධමං,
අකාසිං පාපකා කමමං යෙන ගච්ඡාමි දුග්ගතිං.

සුක්කපකෙක යථා වන්දෙ චික්ඛිතෙව සුවෙ සුවෙ,
සුක්කපකචුපමො රජ සතං ගොති සමාගමො.

යථාහං තවමාගමම සුතසොම විජානති,
කාහාමි කුසලං කමමං යෙන ගච්ඡාමි දුග්ගතිං.

ඵලෙ යථා වාරි ජනිඤ්ඤ වට්ටං
අනඤ්ඤායං අවිරට්ඨිනිකං,
ඵවමපි වෙ ගොති අසතං සමාගමො
අනඤ්ඤායං උදකං ඵලෙව.

සරෙ යථා වාරි ජනිඤ්ඤ වට්ටං
විරට්ඨිනිකං නරචිරිගසෙට්ඨං,
ඵවමපි වෙ ගොති සතං සමාගමො
විරට්ඨිනිකො උදකං සරෙව.

අව්‍යාසිකො ගොති සතං සමාගමො
යාවමපි තිට්ඨෙත්තං තපෙව ගොති,
බිප්පං ති වෙති අසතං සමාගමො
තස්මා සතං ධරෙමා අසබ්භි ආරකාති.

තත්ථ සුචෙසුචෙති දිවසෙ දිවසෙ. අනඤ්ඤායානති න අභිං නක්ඛමං. සරෙති සමුද්දෙ. නරචිරිගසෙට්ඨාති නරෙසු විරියෙන සෙට්ඨං. උදකං සරෙවාති සමුද්දෙ වට්ටඋදකං විය. අව්‍යාසිකොති අවි ගච්ඡනකො. සාවමපිතිට්ඨෙත්තං යතතකං කාලං ජීවිතං තිට්ඨෙත්තං තතතකං කාලං තපෙව ගොති න ජීරති සපුරිසෙති මිත්තභාවොති.

ඉති සො පොරිසාදෙ සත්තති ගාථාති මහාසත්තසංගෙව වණ්ණං කපෙසි. සොපි පොරිසාදඤ්ච තෙ රජානොව ගහෙත්වා පච්චන්ත ගාමං අගමාසි. පච්චන්තවාසිනො මහාසත්තං දිස්වා නගරං ගතත්වා ආවිකක්ඛංසු. අමච්චා බලකායං ආදාය ගතත්වා පරිවාරිංසු. මහාසත්තො තෙන පරිවාරෙන බාරණසිරස්ස අගමාසි. අන්තාරාමග්ගෙ ජනපද වාසිනො පණ්ණාසාරං දත්වා අනුගමිංසු. මහත්තො පරිවාරෙ අගොසි. තෙන සද්ධිං බාරණසිං පාපුණි.

තද පොරිසාදයා පුතෙතා රජා හෙති. සෙනාපති කාලිගජියෙව.
 නාගරා රඤ්ඤා ආරෙවසිංසු මහාරජ සුතසොමො කිර පොරි
 සාදං දමෙතො ආදය ඉධාගච්ඡති නගරමයා පවිසිදුං න දයාමාති
 සිසං නගරආරාති පිදතිතො ආවුඩගජා අට්ඨංසු. මහාසතෙතා
 චාරපිදතිතභාවං ඤාතො පොරිසාදඤ්ඤා පරෙසතඤ්ඤා රජානො මහාය
 කතිති ව අමචෙවති සද්ධිං ආගතො අහං සුතසොමො රජා ආරං
 විවරපාති ආහ. පුරිසා ගතො රඤ්ඤා ආරෙවෙසුං. සො ඛිප්පං
 විවරපාති විවරපෙසි. මහාසතෙතා නගරං පාවිසි. රජාව කාලිගජීව
 පච්චුග්ගමණං කතො ආදය පාසාදං ආරෙපසිංසු.

සො රජාසතෙ නිසිදිතො පොරිසාදයා අග්ගමහෙසිඤ්ඤා සෙසා
 මචෙව පකෙකාසාපෙතො කාලිගජීං ආහ. කාලිගජී කසවා රඤ්ඤා
 නගරං පවිසිදුං න දෙපාති. සො රජා කරෙතො ඉමසමිං නගරෙ
 බහු මනුසෙසා බාදි බතතිසෙති අකතතබ්බං කරි සකලජම්බුදීපං ජිග්ඤ
 මකාසි එවරුපො පාපධමෙමො. තෙන කාරණෙනාති. ඉද්දති සො
 එවරුපං කරිසාතිති මාවිතතසිත්ථ අහං නං දමෙතො සිලෙසු පතිට්ඨා
 පෙසිං. ජිවිතගෙතුපි කඤ්ඤා න විගෙසෙසාති නජී වො තතො හයං
 එවං මා කරිත්ථ පුතෙතති නාම මාතාපිතරෙ පටිජග්ගිතබ්බං මාතා
 පිතිපොසකා හි සග්ගං ගච්ඡති ඉතරෙ නිරයනති එවං සො නිවා
 සතෙ නිසිතතසා පුතතරජසා ඔවාදං දතො කාලිගජී තිං රඤ්ඤා
 සභායොවෙව සෙවකො ව රඤ්ඤාසි මහතො ඉසාරියෙ පතිට්ඨාපිතො
 තයාපි රඤ්ඤා අත්ථං වරිදුං වට්ටතිති සෙනාපතීච්චි අනුසාසිතො
 දෙවි තුවමපි කුලගෙහා ආගතො තසා සනතිකා මහෙසිට්ඨානං පතො
 පුතතගිතාති වුද්ධිපපතො තයාපි තසා අත්ථං වරිදුං වට්ටතිති දෙවියා
 ඔවාදං දතො තමෙව වජ්ඣං මත්ථකං පාපෙදුං ධම්මං දෙසෙතො
 ආහ.

න සො රජා යො අපේයසං ජිනාති
 නසො සබා යො සබාරං ජිනාති,
 න සා හරියා යා පතීනො විහෙති
 න තෙ පුතො යෙ න හරනති ජිණ්ණං.

න සා සභා යත්ථ න සනති සතො
 න තෙ සතො යෙ න භාසනති ධම්මං,
 රුගඤ්ඤා දෙසඤ්ඤා පභාය මොහං
 ධම්මං හණ්ණොති භවනති සතො.

නාභාසමානං ජාතනති ඡිසං බාලෙති පණ්ඩිතං,
 භාසමානඤ්ඤා ජාතනති දෙසෙතො අමතං පදං.

භාසයෙ ජොතයෙ ධම්මං පග්ගණ්ණ ඉසිනං ධජං,
 සුභාසිතඤ්ඤා ඉසයො ධම්මොති ඉසිනං ධජොති.

තත් අපේක්ෂානති අපේක්ෂා නාම මාතෘපිතරෙ තෙ ජීතනෙතා රුජා නාම නහොති. සචෙ චුඤ්ච පිතුසනතාං රජං ලභිතා තස්ස පටි සතතුහොසි අනිච්චකාරි නාම භවිස්සයි. සඛාරං ජිනානීති කුටටෙවන ජිනාති, සචෙ චුං කාලුහථි රඤ්ඤ සද්ධිං මිත්තධම්මං න පුරෙසි අධම්මසො හුතා නිරයෙ නිබ්බතතිස්සයි න විභවනීති න භාගති. සචෙ චුං රඤ්ඤ න භාගසි භරිතාධම්මෙ සිතා නාම නහොසි. ජිනානීති මහලලකං. තස්මිං කාලෙ අභරනතා පුත්තා නාම නහොනති. සභනානී පණ්ණිතා. සෙ න භණ්ණනී ධම්මනති යෙ පුච්ඡිතා සභාවං න වදන්ති න තෙ පණ්ණිතා නාම. ධම්මං භණ්ණනානී ඵතෙ රුහදයො පභාග පරස්ස භිතානුකම්පකා හුතා සභාවං භණ්ණනායෙව පණ්ණිතා නාම හොනති. නානාසමානනති න අභාසමානං. අමනං පදන්ති අමතමා නිබ්බාණං දෙසෙනාං පණ්ණිතොති ජාතනති. තෙනෙව පොරිසාදෙ මං ඤාතො පසන්නො වත්තාරෙ වරෙ දත්තා පඤ්චස්ස සිලෙස්ස පතිට්ඨිතො. භාසයෙති පණ්ණිතො පුරිසො ධම්මං භාසෙය් පොතෙය් බුද්ධා දයොති ඉසස්ස යස්මා ධම්මො තෙසං ධජො තස්මා සුභාසිනධම් නාම සුභාසිතං ගණ්හනති බාලා පත සුභාසිතං ගණ්හනතා නාම නජීති.

ඉමමස්ස ධම්මකථං හුතා රුජා ව සෙනාපති ව තුට්ඨා ගච්ඡාම මහා රාජ තං ආනෙස්සාමාති නගරෙ හෙරිං වරාපෙච්චා නාගරෙ සන්ති පාතෙතා තුග්ගෙ මා භාගථ රාජා කීර්ධම්මෙ පතිට්ඨිතො එථ නං ආනෙ මාති මහාජනං ආදාය මහාසත්තං පුරකඤ්ඤා රඤ්ඤ සන්තිකං ගන්ත්වා විඤ්ඤා කප්පකෙ උපට්ඨාපෙච්චා කප්පිතකෙසමස්සං තභාත පසාධිතං රාජානං රත්තරාසිමති පතිට්ඨාපෙච්චා අභිසිඤ්ඤිතා නගරං පවෙසෙස්සං. පොරිසාදරාජා පරෙස්සනානං බත්තියානං මහාසත්තස්ස ව මහාසකකාරං කාරෙසි. සුතසංගම නරිඤ්ඤ නිර් පොරිසාදෙ දමෙත්වා රජෙජ්ජ පතිට්ඨාපිතොති සකලජමබුද්ධිපෙ මහාකොලාහලං උදපාදි. ඉඤ්ජපත්තනගරවාසිනො රුජානො ආගච්ඡන්තුති දුතං පතිණිංස්ස. සො තත් මාසමත්තං වසිත්වා සමම ගච්ඡාම මයං චුං අපාමනෙතා හොති නගරඤ්ඤාපෙස්ස ව නිවෙසනඤ්ඤාපෙත්වා පඤ්ච දුතසාලා කාරෙසි දසරුජ ධම්මෙ අනොපෙච්චා අගතිගමණං පරිහරති පොරිසාදං ඔවදි. පරෙ සතාති රුජධානීති බලකායො යෙභුගෙය්න සන්තිපති. සො තෙන බල කායෙන පරිවුතො බාරුණිකො නිකම්මි. පොරිසාදෙපි නිකම්මිත්වා උපස්සිපථා නිවත්ති. මහාසත්තො අවාහනානං රුජ්ජනං වාහනාති දත්තා සබ්බෙ උගෙය්පෙසි. තෙපි තෙන සද්ධිං සමමාදිත්වා යථාරහං වඤ්ඤා ලිඛනාදීති කත්වා අත්තනො අත්තනො ජනපදං ගමිංස්ස.

මහාසත්තොපි නගරං ගන්ත්වා මහත්තන ඉස්සරියෙන ඉඤ්ජපත්ත වාසිති දෙවනගරං විශ අලභිකතනගරං පවිසිත්වා මාතෘපිතරෙ වඤ්ඤිතා පටිසන්ථාරං කත්වා මහාතලං අභිරුඤ්ඤා. සො ධම්මික රජං කාරෙතො විනෙතසි රුක්ඛදෙවතා මය්හං බහුපකාරා බලිකම්මලාභමය්හං කරිස්සා මිති සො තස්ස නිමුඛායස්ස අවිදුරෙ මහත්තං තලාකං කාරෙත්වා

බහුති කුලාති පෙසෙත්වා ගාමිං නිවෙසෙසී. ගාමො මිහා අහොසි
අසීතිමත්තආපණසග්ගපතිමණ්ඩිනො. තච්චි රුක්ඛමුලං සාඛන්තනො
පට්ඨාය සමන්තලං කාරොත්වා පරික්ඛින්නං චෙදිකං තොරණවාරස්සත්තං
අකාසී. දෙවතා පසිදි. කම්මාසපාදස්ස දම්මවර්යානෙ තිව්ට්ඨත්තං පත
සො ගාමො කම්මාසදම්මතිගමො නාම ජාතො. සබ්බෙපි රුජාභිනා
මිහාසත්තස්ස ඔවාදෙ රුත්වා දුතාදිති පුඤ්ඤාති කත්වා සංඝාපදං
සුරසිංසු.

සත්ථා ඉමිං ධම්මදෙසනං ආහරිත්වා නාහං භික්ඛවෙ ඉදුනෙව
අඛ්‍යුලිමාලං දමෙමි පුබ්බෙපෙස මයා දම්මොයෙව්වාති වත්වා ජාතකං
සමොධානෙසී. තදු පොරිසාදරුජා අඛ්‍යුලිමාලො අහොසී. කාලුහජී
සාරිපුත්තො. නන්දවුහමණො ආනන්දො. රුක්ඛදෙවතා කස්සපො.
සකෙකො අනුරුඥො. සෙසරුජානො බුද්ධිපරිසා. මාතෘපිතරෙ මහාරුජ
කුලාති. සුත්තසොමරුජා පත අහමෙව්වාති.

මහාසුත්තසොමජාතකං.

අසීතිනිපාතවණණනා

තිවර්තා.

TRIPITAKA PUBLICATIONS.

Vol. No.	NAME OF BOOK.	EDITED BY.
1.	Petavatthu Aṭṭhakathā, —	Siri Dhammaramatissa Nayaka Thero & Acarya Pandit Mapalagama Candajoti Thero
	Second Edition	Welivitiye Pandit Sorata Thero
2.	Thera-Gāthāṭṭhakathā, 1st Part	Suriyagoda Sumangala Thero & Weboda Sangharatana Thero
3.	Theri-Gāthāṭṭhakathā,	Bihalpola Siri Dewarakkhita Nayaka Thero
4.	Digha Nikāyaṭṭhakathā 1st Part	Heyyantuduwe Dhammakitti Siri Dewamitta Nayaka Maha Thero
5.	Dhammapadaṭṭhakathā — 1st Part	K. Siri Sumangala Ratanasara Nayaka Maha Thero
6.	Udanāṭṭhakathā — Second Edition	Bihalpola Siri Dewarakhita Nayaka Thero, Welivitiye Pandit Sorata Thero & Pandit Palannoruwe Vimaladhamma Thero
7.	Suttanipātaṭṭhakathā — Second Edition	Suriyagoda Sumangala Thero & Pandit Mapalagama Candajoti Thero Acharya Baddegama Siri Piyaratana Maha Thero
8.	Visuddhimaggaṭṭha — kathā	Pamunuwe Buddhadatta Maha Thero
9.	Nettipakaraṇaṭṭha — kathā	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
10.	Mahāniddesaṭṭhakathā —	Boruggamuwe Siri Rewata Maha Thero
11.	Khuddakapāṭhaṭṭha — kathā	Acarya Pandit Welipitiye Dewananda Nayaka Thero
12.	Buddhawaṃsaṭṭhakathā —	Pandit Yagirala Paññananda Nayaka Maha Thero
13.	Dhammapadaṭṭhakathā 2nd Part	K. Siri Sumangala Ratanasara Nayaka Maha Thero
14.	Cūlaniddesaṭṭhakathā —	Boruggamuwe Siri Rewata Maha Thero
15.	Anguttara Nikāyaṭṭha — kathā, 1st Part	Dhammakitti Siri Dhammananda Nayaka Maha Thero
16.	Samyuttanikāyaṭṭha — kathā, 1st Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
17.	Vimānavatthu Aṭṭha — kathā	M. Siri Siddhattha Nayaka Maha Thero & Acarya Morontuduwe Siri Dhammananda Nayaka Thero
18.	Thera-Gāthāṭṭhakathā 2nd Part	Rerukane Ariyāñāna Thero

(TRIPITAKA PUBLICATIONS.)

Vol. No.	NAME OF BOOK.	EDITED BY
19	Dīgha Nikāyaṭṭhakathā — 2nd Part	Boruggamuwe Siri Rewata Maha Thero
20.	Jātakatṭhakathā 1st Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
21.	Paṭisambhida Maggaṭṭhakathā	M. Dhammakitti Siri Jinaratana Nayaka Maha Thero, M. Siri Anomadassi Nayaka Thero & Welivitiye Pandit Sorata Thero
22.	Samyutta Nikāyaṭṭhakathā, 2nd Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
23.	Itivuttakatṭhakathā —	Acarya Morontuduwe Siri Dhammananda Nayaka Thero
24.	Jātakatṭhakathā 2nd Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
25.	Sutta Sangahatṭhakathā —	Acarya Baddegama Siri Piyaratana Maha Thero
26.	Cariyāpiṭakatṭhakathā	Acarya Kukulnape Siri Dewarakkhita Thero
27.	Catubhānawāratṭhakathā —	Pandit Doranegoda Nanasena Thero
+ 28.	Samantapāsādikā — Vinayaṭṭhakathā, 1st Part.	Acarya Baddegama Siri Piyaratana Thero & Welivitiye Pandit Sorata Thero
29.	Apadānatṭhakathā,	Welivitiye Pandit Sorata Thero
30	Mātikatṭhakathā —	Siri Saddhammakitti Karandana Jinaratana Maha Thero
31.	Samyutta Nikāyaṭṭhakathā, 3rd Part,	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
32.	Jātakatṭhakathā, 3rd Part,	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
33.	Anguttara Nikāyaṭṭhakathā, 2nd Part,	Dhammakitti Siri Dhammananda Nayaka Maha Thero
34.	Vibhangatṭhakathā	Pandit Yagirala Siri Paññananda Nayaka Maha Thero
35.	Majjhima Nikāyaṭṭhakathā, 1st Part,	Dhammakitti Siri Dhammananda Nayaka Maha Thero
36.	Jātakatṭhakathā 4th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
37.	Jātakatṭhakathā 5th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
38.	Pācappakaraṇatṭhakathā 1st Part	Rerukane Ariyañana Thero
39.	Jātakatṭhakathā 6th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero